

Straatgevechten en branden in hoofdstad Zuid-Vietnam

SAIGON FRONTSTAD

SAIGON (AP, UPI, Reuter, AFP) — Zes uur lang heeft de Viet Cong de Amerikanen in Zuid-Vietnam bestreden op 'eigen grondgebied'. In de nacht van dinsdag op woensdag drongen negentien Viet Cong-soldaten de Amerikaanse ambassade binnen. Deze pas in gebruik genomen hypermoderne ambassade werd als onneembaar en volstrekt bomvrij beschouwd.

'Viet Cong op bijna alle etages van ambassade VS'

De bijnaam van het gebouw luidde Pentagon-Oost, naar het Pentagon in Washington, het Amerikaanse ministerie van defensie, 'het best bewaakte gebouw ter wereld'. Volgens de militaire politie drong de Viet Cong in op één na alle verdiepingen door. Volgens opperbevelhebber generaal Westmoreland kwamen de guerrilla's niet verder dan de eerste verdieping.

De speciale correspondent van het Franse persbureau AFP begon zijn verslag met de zin: Saigon is frontstad geworden. Vanuit de lucht werd de stad meedogenloos door Amerikaanse vliegtuigen gebombardeerd, en op de grond was een felle strijd aan de gang. Wie zich een ogenblik op een hooggelegen dak waagde, zag overal de brandende stad om zich heen.

STRAATGEVECHTEN

In Saigon waren gisteravond nog steeds hevige straatgevechten aan de gang. In de uitgestorven straten — er is een algeheel uitgaansverbod afgekondigd — werd aan één stuk door geschoten. Enkele wijken in Saigon stonden in lichter-laaie. Na een enorme ontploffing in een benzine-station in een buitenwijk spoot een geweldige vuurbal de lucht in, die tot op kilometers afstand gezien kon worden. De chaos in de stad was compleet. Op een zestal punten namen de Viet Cong van nacht nog in Saigon posities in, die niet door de Amerikanen konden worden heroverd. Vooral in de krottenwijken van Saigon was de Viet Cong sterk.

Sommige straten waren bezaaid met lijken. Amerikaanse ambulance-wagens reden af en aan. Zij waren uitgerust met terugstootloze vuurmonden.

Regeringssoldaten stroopten de hüllen af op zoek naar Viet Cong-soldaten. Werd er een gevonden, dan werd hij zonder vorm van proces neergeschoten of, na bont en blauw geslagen te zijn weggevoerd.

HELIKOPTERS

Amerikaanse helikopters achtervolgden Viet Cong-guerrilla's door de straten van Saigon. Helikopters en andere vliegtuigen bombardeerden de wijken van Saigon, waar de Viet Cong zich genesteld had. In de nabijgelegen

ren het doelwit van de Viet Cong in Saigon. Hoewel de Amerikaanse opperbevelhebber Westmoreland heeft verklaard de situatie volledig in handen te hebben, kondigde president Thieu een half uur later echter de noodtoestand af voor geheel Vietnam. De staat van beleg werd afgekondigd in een rede waarin de president de toestand als 'zeer gevaarlijk' omschreef.

De aanval op Saigon kwam na een etmaal van hevige aanvallen op een groot aantal steden en dorpen in Vietnam. Ook deze aanvallen zijn gisteron in hevigheid en aantal sterk toegenomen. Terwijl in het begin gesproken werd over aanvallen op negen Zuid-vietnamese steden, meldden persberichten later, dat tenminste veertig steden en dorpen door de Viet Cong aangevallen werden. 'Zeg maar gerust dat de Viet Cong alle plaatsen aanvalt, waar wij tot op heden vaste voet aan de grond hadden', zei een moedeloze Amerikaanse officier van voorlichting. Nauwkeurige berichten kon hij echter niet geven. Voor het eerst tijdens de oorlog in Vietnam ontbrak het gebruikelijke ochtendcommuniqué van de Amerikaanse voorlichtingsdienst. 'De berichten zijn te chaotisch en ze komen van teveel kanten om er vat op te krijgen', kregen de journalisten te horen.

'RUSTIGER'

Het Amerikaanse hoofdkwartier deed later op de dag mee dat het rustiger werd in Saigon. 'De mening heerst dat wij nu het initiatief hebben en dat wij niet reageren op door de vijand begonnen acties, maar dat wij de vijand opzoeken', verklaarde het hoofdkwartier, dat tezelfdertijd meedeelde, dat door de Viet Cong een elektriciteitscentrale in de Chinese wijk Cholon opgeblazen werd.

'Viet Cong op bijna alle etages van ambassade VS'

De bijnaam van het gebouw luidde Pentagon-Oost, naar het Pentagon in Washington, het Amerikaanse ministerie van defensie, 'het best bewaakte gebouw ter wereld'. Volgens de militaire politie drong de Viet Cong in op één na alle verdiepingen door. Volgens opperbevelhebber generaal Westmoreland kwamen de guerrilla's niet verder dan de eerste verdieping.

De speciale correspondent van het Franse persbureau AFP begon zijn verslag met de zin: Saigon is frontstad geworden. Vanuit de lucht werd de stad meedogenloos door Amerikaanse vliegtuigen gebombardeerd, en op de grond was een felle strijd aan de gang. Wie zich een ogenblik op een hooggelegen dak waagde, zag overal de brandende stad om zich heen.

STRAATGEVECHTEN

In Saigon waren gisteravond nog steeds hevige straatgevechten aan de gang. In de uitgestorven straten — er is een algeheel uitgaansverbod afgekondigd — werd aan één stuk door geschoten. Enkele wijken in Saigon stonden in lichter-laaie. Na een enorme ontploffing in een benzine-station in een buitenwijk spoot een geweldige vuurbal de lucht in, die tot op kilometers afstand gezien kon worden. De chaos in de stad was compleet. Op een zestal punten namen de Viet Cong vannacht nog in Saigon posities in, die niet door de Amerikanen konden worden heroverd. Vooral in de krottenwijken van Saigon was de Viet Cong sterk.

Sommige straten waren bezaaid met lijken. Amerikaanse ambulance-wagens reden af en aan. Zij waren uitgerust met terugstooloze vuurmonden.

Regerings soldaten stroopten de huizen af op zoek naar Viet Cong-soldaten. Werd er een gevonden, dan werd hij zonder vorm van proces neergeschoten of, na bont en blauw geslagen te zijn weggevoerd.

HELIKOPTERS

Amerikaanse helikopters achtervolgden Viet Cong-guerrilla's door de straten van Saigon. Helikopters en andere vliegtuigen bombardeerden de wijken van Saigon, waar de Viet Cong zich genesteld had. Laagvliegende vliegtuigen slingerden granaten in de huizen. Deze wijken waren omsingeld door Amerikaanse troepen. De burgerbevolking werd eerst opgeroepen de huizen te verlaten. De wijken zouden worden verwoest. 'Maar de Viet Cong is overal, in de velden, de huizen, — overal', zei de woordvoerder van de Amerikaanse militaire politie.

MORTIEREN

De aanval op de Amerikaanse ambassade, het onafhankelijkheidsplein waar de regering van president Thieu zetelt, en het radiostation, dat geheel vernield werd (men zendt nu met een nood-zender), begon gisteren na een beschieting van de hoofdstad met mortieren. Op het moment dat de Amerikanen dachten dat zij het mortierge-schut tot zwijgen hadden gebracht, begon het zware offensief op het centrum van de stad.

Bij de ambassade van de Amerikanen schoten Viet Cong-soldaten een gat in de ondoordringbare betonnen muur, die scherp bewaakt werd door speciale Amerikaanse troepen. Negentien guerrilla's drongen door het gat de ambassade binnen. Pas na zes uur konden zij worden verdreven door Amerikaanse commando's die met helikopters op het dak van de ambassade waren geland en door Amerikaanse grondtroepen. Geen van de Viet-Cong-guerrilla's bleef in leven. Een zevental Amerikanen sneuvelden. Kneedbommen die de Viet Cong bij zich droeg, kwamen niet tot ontploffing. De ravage in de ambassade was echter zeer groot.

NOODTOESTAND

Ook politie-bureaus en vliegvelden en hotels waarin VS-officieren wonen wa-

ren het doelwit van de Viet Cong in Saigon. Hoewel de Amerikaanse opperbevelhebber Westmoreland heeft verklaard de situatie volledig in handen te hebben, kondigde president Thieu een half uur later echter de noodtoestand af voor geheel Vietnam. De staat van beleg werd afgekondigd in een rede waarin de president de toestand als 'zeer gevaarlijk' omschreef.

De aanval op Saigon kwam na een etmaal van hevige aanvallen op een groot aantal steden en dorpen in Vietnam. Ook deze aanvallen zijn gisteren in hevigheid en aantal sterk toegenomen. Terwijl in het begin gesproken werd over aanvallen op negen Zuid-vietnamese steden, meldden persberichten later, dat tenminste veertig steden en dorpen door de Viet Cong aangevallen werden. 'Zeg maar gerust dat de Viet Cong alle plaatsen aanvalt, waar wij tot op heden vaste voet aan de grond hadden', zei een moedeloze Amerikaanse officier van voorlichting. Nauwkeurige berichten kon hij echter niet geven. Voor het eerst tijdens de oorlog in Vietnam ontbrak het gebruikelijke ochtendcommuniqué van de Amerikaanse voorlichtingsdienst. 'De berichten zijn te chaotisch en ze komen van teveel kanten om er vat op te krijgen', kregen de journalisten te horen.

'RUSTIGER'

Het Amerikaanse hoofdkwartier deelde later op de dag mee dat het rustiger werd in Saigon. 'De mening heerst dat wij nu het initiatief hebben en dat wij niet reageren op door de vijand begonnen acties, maar dat wij de vijand opzoeken', verklaarde het hoofdkwartier, dat tezelfdertijd meedeelde, dat door de Viet Cong een elektriciteitscentrale in de Chinese wijk Cholon opgeblazen werd.

Hoofdstad beschoten na verrassingsaanval van Viet Cong op 9 steden

31 jan
1968

SAIGON ONDER VUUR

SAIGON (AFP, UPI, AP) — De Viet Cong heeft vannacht (woensdagmorgen Vietnamese tijd) de hoofdstad van Zuid-Vietnam, Saigon, met mortieren beschoten. Deze aanval kwam twaalf uur nadat de Viet Cong een zeer hevig offensief had ontketend tegen negen steden in het noorden van Zuid-Vietnam. Deze steden werden onder de voet gelopen en — tijdelijk — bezet. Tijdens de beschieting van vannacht verdween het radiostation van Saigon uit de lucht.

Zetel van regering beschoten

De mortieren van de Viet Cong waren gericht tegen het Onafhankelijkheidspaleis, de zetel van de Zuidvietnamese regering, en tegen de Amerikaanse ambassade in het centrum van de stad. In de straten van Saigon waren gewerschoten te horen. Een uur na het begin van de beschietingen hadden de Amerikanen de vijandelijke mortieren nog niet tot zwijgen weten te brengen.

In de nacht die voorafging aan de beschieting van Saigon had de Viet Cong een enorm offensief ingezet tegen negen Zuidvietnamese steden, waaronder zeven provinciale hoofdsteden. De Viet Cong-strijders liepen de

ze steden alle onder de voet, maar verlieten de meeste later weer.

Het zwaarst waren de gevechten bij de belangrijkste plaats Da Nang, Pleikoe en de kustplaats Hoi An.

In verband met het hevige Viet Cong-offensief hebben de Amerikanen en de Zuidvietnamese regering het nieuwjaarsbestand voor geheel Vietnam afgelast.

AFGELASTING

Eergisteren gelastten de Amerikanen het bestand af voor de noordelijke provincies van Zuid-Vietnam, in verband met het feit dat men een aanval op de basis Khe Sang verwachtte.

De verwachte aanval op de basis kwam inderdaad — mortieren vernielden de landingsbaan van de basis — maar tegelijkertijd viel de Viet Cong overal in het land steden aan. Bij de aanvallen werden tenminste 60 straaljagers, bevoorradingsvliegtuigen en helikopters vernield.

De meeste steden werden door de Viet Cong na verovering al dan niet gedwongen weer verlaten.

Tevoren had de Viet Cong in verscheidene van deze plaatsen politieke gevangenen uit de gevangenis bevrijd. In de stad Nha Trang beheert de Viet Cong nog steeds het bestuurscentrum, het radiostation en het spoorwegstation. De verovering van deze plaats

was een kwestie van een half uur. Tan Cank, 5 kilometer van Dak To, staat geheel in brand.

Volgens zeer voorlopige gegevens van de Amerikanen zijn de Viet Cong-verliezen ongeveer tienmaal zo groot als de verliezen aan Amerikaans-Zuidvietnamese zijde. De Amerikaanse voorlichtingsdienst maakte tevens bekend dat men in zes van de negen steden de toestand weer geheel meester is.

De materiële schade die de Viet Cong de Amerikanen toebrengt was 't grootst in de belangrijke stad Da Nang. Een dertigtal gevechtbommenwerpers en helikopters werd hier vernield.

HANOI (UPI) — Het Nieuwjaarsgedicht van president Ho Tsjl Minh, dat de kranten en de radio van Noord-Vietnam gisteren publiceerden, laat een optimistisch geluid horen:

'Dit voorjaar stelt ieder voorgaand voorjaar ver in de schaduw;

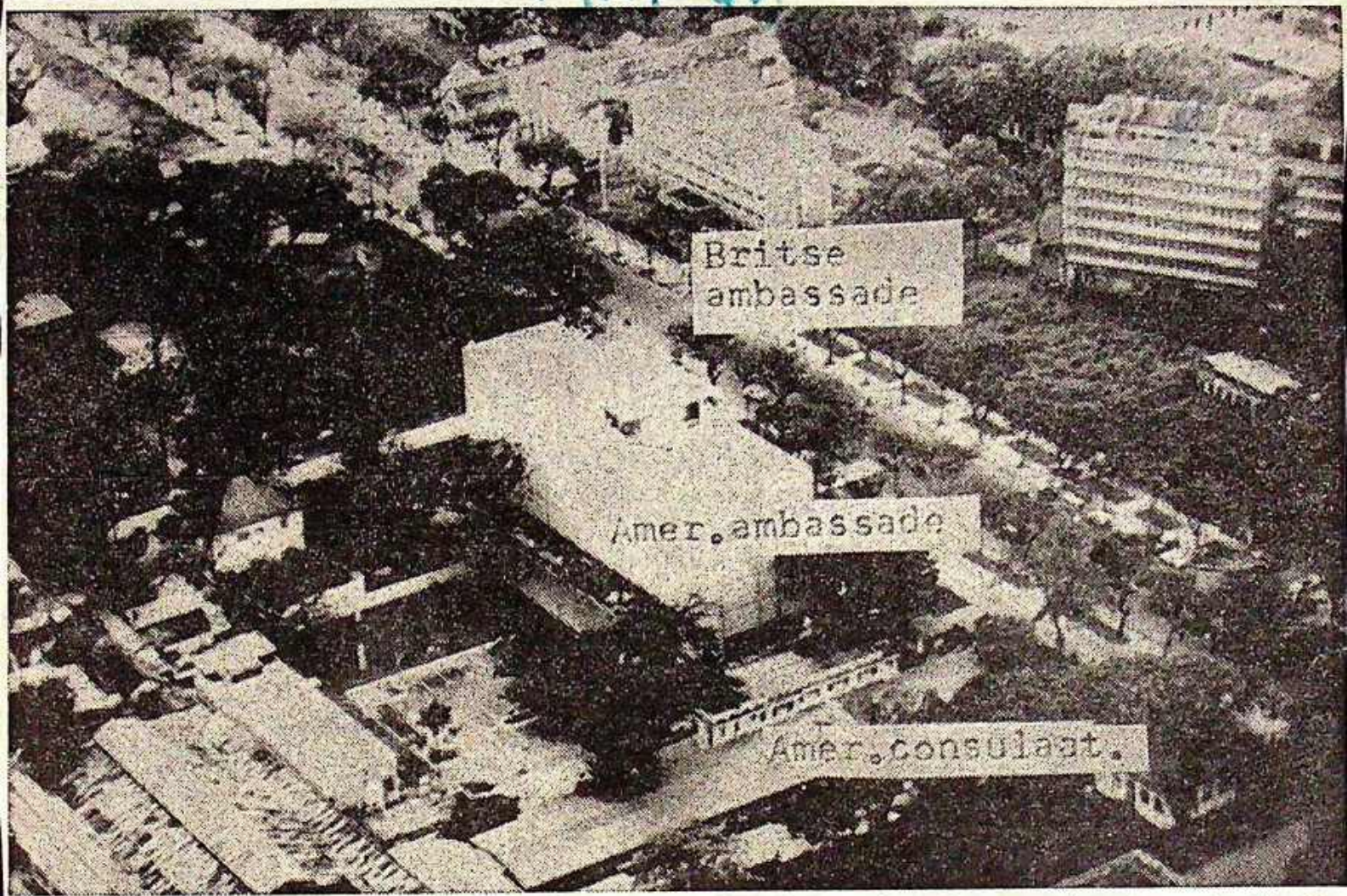
'Van overwinningen door geheel het land spreken de heuglijke berichten.

'Dat noord en zuid wedijveren in de strijd tegen de agressors van de VS.

'Voorwaarts,
'Ons zal de totale overwinning zijn'.

17 JAN 68

Situatie-foto van het gedeelte van Saigon, waarop ondermeer de Amerikaanse ambassade voorkomt. Dit zes verdiepingen tellende gebouw is vier maanden geleden geopend en heeft 2,6 miljoen dollar gekost. Tot de bouw van het pand werd besloten toen de Viet Cong in 1965 een grote bomaanval op de toenmalige geprefabriceerde gebouwen had ondernomen.

Het nieuwe gebouw is er op gebouwd weerstand te bieden tegen elke aanval. In het vijf verdiepingen tellende bouwwerk bevinden zich geen ramen en het wordt afgeschermd door een hoge betonnen muur die dag en nacht bewaakt wordt. De Viet Cong slaagde er echter in de muur met bazooka's te vernietigen en de tuin zes uur lang te bezetten.

De Vietcong is doorgedrongen tot in het hol van de leeuw. De communistische troepen hebben een aanval gedaan op de Amerikaanse ambassade in Saigon om zo te demonstreren dat hun kracht niet onderschat moet worden. Zij hebben ook het paleis van de Zuidvietnamese president, Thieu, overvallen en zij hebben de hoofdstad plotseling in de frontlinie gebracht. Maar van een front kan men eigenlijk nauwelijks spreken in deze guerrilla, die strategisch volkomen onoverzichtelijk is. Voor de Amerikanen is dit een oneindig veel meer gecompliceerde oorlog, dan bijvoorbeeld die tegen Noord-Korea van vijftien jaar geleden.

Het wordt voor Washington hoe langer hoe moeilijker te weten, wat het aan Zuid-Vietnam heeft en waar

de Amerikaanse troepen in dit land voor strijden. Heeft president Johnson niet een wat te optimistisch beeld geschilderd van de situatie in Zuid-Vietnam? In zijn boodschap aan het Congres van bijna twee weken geleden gaf hij een opsomming van een aantal „tekenen van vooruitgang“ sinds januari 1967:

„Midden onder de oorlog en onder voortdurende bedreiging van geweld zijn in Vietnam drie verkiezingen gehouden“.

„De vijand is in veldslag na veldslag verslagen“.

„Het aantal Zuidvietnamezen dat leeft in gebieden die onder regeringsbescherming staan, is sinds januari vorig jaar met meer dan een miljoen gestegen“.

Aan de oprechtheid van die verklaringen behoelt men niet te twijfelen, maar wel moet men zich afvragen of Amerika wel zo gelukkig kan zijn met het resultaat van bijvoorbeeld de presidentsverkiezingen. President Thieu, die bij de verkiezingen van september 1967 Ky als machthebber verdrong, heeft voortdurend kritiek op de Verenigde Staten. Kwalijk is vooral, dat hij alle Amerikaanse pogingen dwarsboomt om tot onderhandelingen met Hanoi en de Vietcong te komen. Hij heeft een geweldige pretentie tegenover Washington, terwijl hij niets betekent zonder Amerika's hulp.

DE WERLD

In zijn „State of the Union“ zei Johnson, dat de Zuidvietnamezen toch maar zelf een president hebben gekozen. Maar senator Edward Kennedy, broer van Robert, is van een reis naar Zuid-Vietnam teruggekeerd met een vernietigend oordeel over het bewind van president Thieu. Hij verklaarde:

„De (Zuidvietnamese) regering, die wij steunen, heeft ons geen enkele aanwijzing gegeven, dat zij het blijvend vertrouwen van haar eigen volk kan winnen“.

Die regering is volgens Kennedy „door en door corrupt“. Overheidsbaantjes worden voor goed geld verkocht, de politie neemt steekpenningen aan en ambtenaren doen handel op de zwarte markt.

De operatie van de Vietcong in Saigon is ongetwijfeld vergemakkelijkt door de voosheid van het Zuidvietnamese regime. Als Johnson vaststelt, dat in 1967 de vijand herhaaldelijk verslagen werd, dan was dat het werk van de Amerikanen en niet van de Zuidvietnamese regeringstroepen, en blijkbaar kan die vijand zich nog duchtig laten gelden. Zo kan men ook tegenover Johnsons verklaring over het toenemend aantal Vietnamezen dat regeringsbescherming geniet, Edward Kennedy's bittere constatering plaatsen, dat de twee miljoen vluchtelingen in Zuid-Vietnam steeds meer anti-Amerikaans worden.

Amerika is in een tragische situatie geraakt, waarvoor geen militaire maar alleen een politieke oplossing kan bestaan. Ondanks het verzet van Thieu zouden zo spoedig mogelijk onderhandelingen gevoerd moeten worden om de oorlog te beëindigen.

ONDANKS ZWARE VERLIEZEN

Vietcong zet acties voort rond Saigon

Ziekenhuis vol gewonden

(Van een correspondent)

SAIGON, 1 febr. — In de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon wordt nog steeds gevochten. Groepen Vietcongstrijders bieden verbeten verzet tegen gecombineerde Zuidvietnamese-Amerikaanse aanvallen. In de buurt van het presidentiële paleis, de renbaan en in de buitenwijk Phoe To zijn straatgevechten aan de gang. In de vroege ochtend voerde de Vietcong een aanval uit op een politiepost, die onder de voet werd gelopen. In de buitenwijk Hahn Xanh zitten twee Vietcongcompagnieën in huizen aan weerszijden van een straat.

De ziekenhuizen in Saigon liggen vol gewonden. Volgens het Amerikaanse opperbevel heeft de Vietcong bij haar acties in de afgelopen twee dagen in totaal 4.959 man aan doden verloren,

terwijl er 1.852 gevangen zijn genomen. De Zuidvietnamezen verloren 300 man aan doden, de Amerikanen 232. Ook buiten Saigon duurt in verscheidene gebieden de strijd nog voort, met name op de hoogvlakte waar de Vietcong en Noordvietnamese eenheden hun aanvallen op Kon Toem, Bar Me Thoeot, Kien Hoa, Plei Koe voortzetten.

In Washington hebben president Johnson en zijn ministers urenlang vergaderd over de situatie in Vietnam. Men is er hier nog steeds van overtuigd dat de Vietcongacties bedoeld zijn de aandacht af te leiden van de op handen zijnde slag bij de gedemilitariseerde zone en te verhinderen dat de Amerikanen versterkingen overbrengen naar het gebied van Khe Sanh, waar 25.000 Noordvietnamezen in stelling liggen. Generaal Westmoreland, de bevelhebber van de Amerikaanse troepen in Vietnam, heeft de president laten weten dat hij met de thans tot zijn beschikking staande troepen in staat is aan elke Noordvietnamese aanval het hoofd te bieden.

Uit buitgemaakte documenten blijkt dat het centrale comité van het Natio-

Zeker gevoel van opluchting over Vietnam in Washington

Eindelijk weer
beslissend
moment

Van onze correspondent

WASHINGTON, 1 febr. — Het was hier gisteren na de grote aanvallen op de steden van Zuid-Vietnam of Johnsons adviseurs de adem inhielden. Maar achter de grimmige erkenning dat deze eerste slag harder is aangekomen dan was verwacht, lag een vreemdsoortige opluchting. Allereerst wegens het gevoel dat nu eindelijk weer eens een beslissend ogenblik is aangebroken, zowel bij de steden als bij Khe Sanh, waar 5000 mariniers vijftien jaar na het begin van het beleg van Dien Bien Phoe door 40.000 Noordvietnamezen onder leiding van Giap worden bedreigd, in een slag die nog maanden kan duren.

Ten tweede, omdat, overeenkomstig het vorige week gemelde, het samenvallen van de Koreaanse en Vietnamese crises en de daardoor gesmede nationale eenheid Johnson gisteren de gelegenheid gaf te dreigen met de „noodzaak voor speciale maatregelen en volmachten”. Men denkt aan hulp voor Zuid-Korea en het oproepen van nog meer reserve-eenheden.

Ten derde, omdat sommigen, gesteund door eerder buitgemaakte Noordvietnamese documenten, een teken zien dat de tegenstander na het noordelijke voorjaarsoffensief, waarvan hij een „bijzondere” overwinning schijnt te verwachten, zal onderhandelen om een „coalitieregering onder leiding van de N.L.F.” te verkrijgen, die Washington niet zonder verkiezingen aan Saigon wil opdringen. „Als ze naar vrede streven, dan doen ze het zo”, meende een adviseur hier. De diplomatieke peilingen in Hanoi gaan door, zo laat het State Department weten.

Als al zo vaak zou de laatste redenering een wensdroom kunnen

van de bemanning van de Pueblo mogelijk zal zijn.

De enige fout was, zo luidt deze redenering, dat door de voortijdige publikatie van het Amerikaanse verzoek aan Moskou Rusland wel negatief moest reageren. Het enige gevaar lijkt nu, dat velen hier, die zelf wel inzien dat de kwestie-Pueblo niet het risico van een oorlog waard is, toch menen dat Johnson in het verkiezingsjaar zijn gezicht verliest indien hij niet spoedig de teruggave van schip en bemanning afdwingt.

De conservatieve Reagan heeft al

gesproken van een ontoelaatbaar appeasement, indien geen militaire maatregelen worden genomen. Het kan geen republikeins thema worden. Maar Johnson heeft voor dit soort overwegingen op het ogenblik geen tijd. Hij vergadert sinds een week vanaf het ontbijt tot diep in de nacht in groot gezelschap, waaronder ook steeds Clifford, leden van het Congres (onder wie ook voor het eerst sinds een jaar Fulbright) en oud-adviseurs, zoals ex-onderminister van buitenlandse zaken Ball. De president is weer bezig een „consensus” te kweken.

komen met argumenten het recente noordelijke onderhandelingsoffensief, dat past in de tactiek: eerst winnen dan praten. Een bevestiging van deze theorie wordt gevonden in het gewijzigde Amerikaanse standpunt dat voor het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam alleen geëist wordt dat Noord-Vietnam zijn infiltraties niet opvoert.

Verder wijst men op Wilsons ervaring in Moskou, dat de partijen vlak bij elkaar zijn gekomen. Maar vooral weegt de erkenning die in Hanoi moet bestaan, dat geen duif de verkiezingen wint nu zowel de Romneys als de McCarthys kansloos blijken en Johnsons criticus, zoals Spock, in staat van beschuldiging worden gesteld of de steun van het grote publiek moeten ontberen. Hanoi zou inzien dat het beter voor de verkiezingen kan onderhandelen dan er na met een door de overwinning nog stuggere Johnson of een havik als Nixon.

Natuurlijk zegt men in regeringskringen, dat het offensief werd verwacht, dat het alleen bedoeld is om de aandacht af te leiden van Khe Sanh en dat het alleen om kleine guerrillagroepen gaat. De klacht dat het succes van de Vietcong de recente verklaringen over een toenemende veiligheid in Zuid-Vietnam logenstrafte, wordt afgewezen. „Wij hebben nooit gezegd dat een volledige beheersing mogelijk was en zelfmoordcommando's geen offensief konden beginnen”, aldus het Pentagon.

Raad

De kritische Washington Post antwoordt dat integendeel de concentraties bij Khe Sanh de aandacht van het offensief in de steden afleidt en dat de Vietcong zich precies houdt aan de in buitgemaakte documenten aangekondigde strategie. Het raadt weer een defensieve tactiek aan, een terugtocht uit onherbergzame gebieden naar plaatsen die de moeite waard zijn. Maar, zo besluit de krant, die raad wordt in de wind geslagen zolang wij vinden dat de vijand faalt waar hij, gemeten naar eigen doelstellingen, slaagt.

In het Witte Huis is men ongevoelig voor kritische reacties, omdat men meent dat de toekomst Westmoreland gelijk zal geven. Bovendien toont men zich openlijk tevreden over de wijze waarop Johnson in de kwestie-Pueblo heeft gehandeld, door eerst met allerlei boze suggesties de haviken te bevredigen en daarna een rede te houden waarin hij zich de staatman toont die tot zelfbeheersing maant.

Deze rede werd, net als die in 1964 in de week van Chroesjtsjovs val, die na de Britse regeringscrisis en de Chinese atoombom, toen heethoofden op Amerikaanse actie aandrongen, door de minister van defensie in spe, Clifford, opgesteld. Men meent hier dat op den duur door geheime Russische bemiddeling de uitlevering

iets gewijzigd
Griekse perscensu
Het militaire bewind had d
censuur moet blijven.
ben in hun berichtgeving, ma
vervolg wat meer vrijheid zu
tjdschriften meegedeeld, dat
de hoofdredacteurs van kr
De Griekse regering heeft
Griekse perscensuur afgekondig
gegrepen, censuur afgekondig
heeft nu volgens een beken
van de minister voor perszake
ratos, nieuwe regels opgesteld.
De kranten en tijdschriften
vrij in hun opmaak en kunne
eigen goeddunken artikelen op d
grond plaatsen. Zij mogen te
vrouw kritiek uitoefenen, maar
vers en hoofdredacteurs moeten
kenschap alleggen van de bron
fellen waarop een blad zijn
baseert.
Kranten mogen ook berichten
buitenlandse persbureaus publicer
artikelen uit buitenlandse bladen
nemen, behalve wanneer die gaan
de kwestie-Cyprus of de binn

Amerikanen bombarderen stadswijken plat

1 febr. '68

SAIGON NOG STRIJDTONEEL

Een Amerikaanse militair rent weg met een doos bloed, nadat hij met een helikopter op een straat in Saigon geland is.

Johnson steeds in contact met Saigon

WASHINGTON (UPI, AP) — De woordvoerder van het Witte Huis in Washington, George Christian, heeft gisteren verklaard dat de situatie in Vietnam 'vrij ernstig' is. Op het moment dat Christian zijn verklaring aflegde was de strijd in Saigon in volle gang. Van aanvallen op andere belangrijke steden in Zuid-Vietnam en op een groot aantal Amerikaanse vliegvelden was toen echter nog niets bekend.

De woordvoerder zei tevens, dat president Johnson sinds het eerste bericht over de aanvallen van de Viet Cong voortdurend in contact heeft gestaan met het Amerikaanse opperbevel in Saigon. Johnson heeft tevens de leiders van de democratische en republikeinse partij bij zich ontboden voor een spoedsitting. De Amerikaanse president ontving sinds het begin van de aanvallen 25 telegrammen, waaronder enkele van de Amerikaanse ambassadeur in Sai-

gon, Ellsworth Bunker, en de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Westmoreland.

'WANHOPIG'

De Amerikaanse senator Everett Birksen, die het beleid van Johnson steunt, verklaarde in Washington dat de aanvallen van de Viet Cong bewijzen dat de Viet Cong wanhopig is. De democratische fractieleider in de senaat, Mike Mansfield, zei dat 'de situatie zeer moeilijk is geworden nu de Viet Cong zo weloverwogen en gecoördineerd blijkt te kunnen aanvallen'.

De Europese pers heeft over het algemeen als commentaar gegeven, dat de aanval van de Viet Cong illustreert, dat de verklaringen over de gestage Amerikaanse vorderingen in Vietnam niet op waarheid berusten. De Amerikaanse troepen zijn in het defensief gedrongen en hebben het initiatief over moeten dragen aan de Viet Cong. De correspondent van de Frankfurter Allgemeine in West-Duitsland seinde, dat de ontwikkeling 'rondt vernederend' voor de Amerikanen was. 'Toch verwacht de Europese pers over het algemeen niet dat de huidige aanvallen van de Viet Cong tot een 'tweede Dien Bien Phoe zullen leiden. 'De situatie is kritiek, maar de Amerikanen zijn te sterk en te oppermachtig dan dat een tweede Dien Bien Phoe, waar de Fransen in 1954 definitief werden verslagen door de Vietminh, in het vooruitzicht ligt, aldus de Frankfurter Allgemeine.

'HACHELIJK'

De radio van de Viet Cong heeft verklaard, dat de Viet Cong-soldaten opdracht hebben gekregen, 'om standvastig vastbesloten en streng de Amerikaanse troepen en de verradersleiders in Saigon af te straffen'. 'Amerika bevindt zich in een zware passiviteit, in een hachelijke toestand van mislukking', zei de radio van de Viet Cong.

Het persbureau van Noord-Vietnam verklaarde dat 'de aanvallen begonnen zijn om de Amerikaanse aggressors en hun handlangers te straffen voor het arrogante besluit het bestand voor het Vietnamese Nieuwjaar af te gelasten'. Het Russische blad Izvestia bejubelde 'de nieuwe bladzijde in de geschiedenis van weergalozes moed en heldendom, die het Vietnamese volk gisteren begon te schrijven'.

MORTIEREN?

Militaire deskundigen tasten nog steeds in het duister over de beweegredenen die de Viet Cong aanzetten tot hun aanvallen. Sommigen menen dat Saigon werd aangevallen om de aandacht af te leiden van een op handen zijnde slag bij de gedemilitariseerde zone tussen Noord en Zuid-Vietnam.

Anderen zeggen dat de geruchten over een aanval bij de gedemilitariseerde zone juist dienden om de aandacht af te leiden van de aanval op Saigon. Over het algemeen heerst er in de kringen van Amerikaanse hoge officieren grote bezorgdheid over de stoutmoedige aanvallen van de Viet Cong.

SAIGON, (AP, UPI, Reuter) — Troepen van de Viet Cong hebben gisteren voor de tweede achtereenvolgende dag zware aanvallen uitgevoerd binnen Saigon. Gisteren werden enkele belangrijke politiebureaus in de stad aangevallen. Ook elders in Saigon werd van nacht nog fel gevochten. Ekele wijken in de stad werden door Amerikaanse vliegtuigen platgebombardeerd.

In deze wijken had de Viet Cong vaste voet aan de grond gekregen en bases ingericht. Voordat de Amerikanen de wijken elimineerden, riep de Zuidvietnamese radio de burgers in de wijken op hun huizen te ontruimen, voordat de bombardementen zouden beginnen. De Viet Cong had zich vooral vast genesteld in de nieuwbouwwijk bij het belangrijke vliegveld Tan Son Nhoet. Het luchtverkeer op het vliegveld is volledig stilgelegd. De Amerikanen zeggen dat de schade aan het vliegveld echter beperkt bleef. Elders in Saigon heeft de Viet Cong zich verschanst in een grote textiel fabriek.

UITGAANSVERBOD

Sinds president Thieu van Zuid-Vietnam de staat van beleg voor het gehele land heeft afgekondigd is er in Saigon een volledig uitgaansverbod van kracht. Het straatbeeld wordt beheerst door vechtende Amerikanen, regeringstroepen en Viet Cong-soldaten.

Ook elders in Zuid-Vietnam is de strijd steeds heviger geworden. Tairtjke steden, dorpen en vliegvelden zijn het doelwit van hevige Viet Cong-aanvallen.

IN BRAND

Het grote Amerikaanse vliegveld bij Nha Trang, 300 kilometer ten noorden van Saigon, stond gisteren voor een deel in brand. Troepen van de Viet Cong hadden een wijk van de oude keizerlijke hoofdstad van Vietnam, Hoé, bezet. Ook de kuststad Qel Nhon werd heftig door de Viet Cong aangevallen. Bij de stad, die een van de belangrijkste Amerikaanse bevoorradingsdepots herbergt, was een groot wapendepot in brand geschoten. Naar schatting was de Viet Cong bezig met aanvallen op meer dan veertig steden en dorpen, overal in Zuid-Vietnam.

3500 DODEN?

Volgens Amerikaanse tellingen zijn bij de gevechten overal in Vietnam minstens 3.500 Viet Cong-soldaten gedood. De Amerikaanse verliezen zouden daarentegen zeer licht zijn en het getal van honderd niet overschrijden. Men verwacht, dat deze voorlopige getallen nog zeer zullen stijgen.

De Amerikaanse ambassadeur in Vietnam, Ellsworth Bunker, is gisteren vanuit zijn woning in Saigon in veiligheid gebracht naar een plaats waarover de Amerikanen de grootste geheimhouding in acht nemen. Bunker was niet aanwezig in het gebouw van de Amerikaanse ambassade, toen dit zes uur lang door de Viet Cong werd bezet.

OPDRACHT NLF

Het centraal comité van het Nationaal Bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam heeft op een op 15, 16 en 17 januari 'ergens in Zuid-Vietnam' gehouden vergadering opdracht gegeven voor het huidige offensief van de Viet Cong, zo meldt de AFP-correspondent in Hanoi.

De bijeenkomst van het centraal comité van het NLF en daarmee verbonden organisaties was uitsluitend gewijd aan militaire zaken. Aan de bijeenkomst werd pas kort voor de 'Tet'-feesten ruchtbaarheid gegeven.

● Zie ook pagina 9: Saigon frontstad

Ik was ooggetuige in Saigon

SAIGON, 1 febr. — De gewonde Amerikaanse soldaten renden de laan uit, terwijl overal rondom machinegeweren van de Vietcong hun dodelijk vuur uitbraakten. „Mijn God! Ik wist niet dat jullie hier zaten”, schreeuwde een kolonel. Hij was met een afdeling soldaten bezig de guerrilla's te verdrijven, die aan het einde van de straat een zelfmoord-machinegeweerpost in stelling hadden gebracht.

Het machinegeweervuur hield op. „Schiet op, schiet op”, riepen de soldaten, die in een greppel tegenover de laan in stelling lagen. Opnieuw rende een Amerikaan de laan uit. Bloed stroomde van zijn gezicht. Het machinegeweervuur begon opnieuw.

Vroeger op de dag hadden de guerrilla's een aanval gedaan op de luchtmachtbasis Tan Son Nhoet, aan de overkant van de weg. Zij waren echter teruggedreven en hadden zich nu verschanst in deze doodlopende laan. De Vietnamezen, die in de laan woonden, vluchtten uit hun schamele hutten, die gemaakt waren van half verrot hout. Hun kraampjes met gedroogde vis en ananas bleven onbeheerd achter.

Er bleef ook een meisje achter. De Amerikaanse soldaten konden haar achter een raam zien staan. Zij had haar handen in haar oren gestoken om het geluid van dood en vernietiging buiten te sluiten. Ik kon tussen flarden machinegeweervuur door haar hullen horen.

Vijftientig man van de militaire politie sprongen in een vrachtauto en stoven ermee de laan af. De Vietcong, die zich in twee witgepleisterde gebouwen hadden verschanst, namen de wagen met machinegeweren en raketten onder vuur. De wagen veranderde in een vuurzee. Een aantal MP's konden er nog uitspringen, maar toen ik de laan in keek zag ik een aantal lichamen onbeweeglijk in het stof liggen.

De kolonel arriveerde nu met meer manschappen. Een aantal van hen begon de laan af te rennen, terwijl ze handgranaten in de richting van de Vietcong wierpen.

Aan de andere kant van de straat leverden andere Amerikanen een gevecht met guerrilla-strijders, die het hoofdkwartier van het Zuidvietnamese leger hadden aangevallen. De kolonel riep via de radio de hulp in van een helikopter, die was uitgerust met raketten en machinegeweren. De wentelwiek kwam laag aanvliegen en nam de straat onder vuur.

Enkele ogenblikken later kwamen de GI's, tussen vuurstoten door, de straat afrennen. Men dacht dat zij allang dood waren. „Geen mens wist dat wij daarginds nog in leven waren”, zei een van hen laconiek.

De kolonel riep nogmaals de wentelwiek op. Hij kwam terug, en vuurde raketten af en duizenden kogels. Dat gebeurde met een grote precisie.

De MP's drongen de straat binnen. Maar de mannen van de Vietcong hadden het vuur van de helikopter overleefd en dreven met hun eigen

machinegeweren de Amerikanen terug. De telefoondraad boven mijn hoofd knapte af. Ik viel terug in de greppel. Ik hoorde het kleine meisje hullen.

Niet ver daar vandaan lag het terrein van de nieuwe Amerikaanse ambassade, die is opgetrokken als nieuwe gebouw, waarin geen enkel van Saigons slagvelden.

De witte ambassade, die ongeveer tien miljoen gulden heeft gekost, werd gebouwd nadat drie jaar geleden bij een aanval van de Vietcong op de oude ambassade 22 mensen werden gedood en tweehonderd gewond. Het nieuwe gebouw, waarin geen enkel raam zit, is omgeven door een metershoge muur.

Een groep aanvallende Vietcong-soldaten — waarschijnlijk driehonderd, werd later meegedeeld — slaagden er in door te dringen op het ambassade-terrein buiten de muur. Zij doodden twee Vietnamese chauffeurs, die in hun auto's zaten te slapen.

Andere aanvallers schoten een gat in de muur, waarschijnlijk met een bazooka. Vanaf dat moment was het eigenlijke ambassadegebouw niet langer een veilige burcht.

George Jacobson, een gepensioneerde kolonel van het leger en nu een van de belangrijkste adviseurs van ambassadeur Ellsworth Bunker, woont in een

William Reilly, correspondent van United Press in Saigon, was getuige van de Vietcong-aanval in de Zuidvietnamese hoofdstad. Hij schreef het volgende verhaal.

van de huizen op het terrein, buiten de muur. Hij ontsnapte aan de dood. De onderste verdieping van zijn huis werd veranderd in een slagveld. Enkele Vietcong-aanvallers drongen de woning binnen. Jacobson vluchtte naar boven, greep een handgranaat — zijn enige wapen — en wachtte.

Amerikaanse mariniers en andere GI's rukten op naar het huis. Jacobson keek door een open raam en zag hen aankomen. Een van de mariniers wierp een .45 pistool door het raam. Precies op dat moment begon beneden het schieten.

Een gewonde Vietcong-soldaat kwam de trap op. Hij zag Jacobson en vuurde driemaal. De kolonel vuurde tweemaal. De Vietnamees viel neer. Jacobson stapte over hem heen en ging naar buiten. „Het is al voorbij”, zei hij. „Ik schoot hem neer.” De andere Indringers waren beneden reeds om het leven gekomen.

Een 25-jarige officier, luitenant Boyce Jansen, begreep niet wat er aan de hand was. Hij was in een auto op weg om het salaris van zijn mannen te gaan halen. Wel viel het hem op, dat er bij de centrale markt geen verkeersopstoppingen waren, zoals anders omstreeks het middaguur.

Jansen vertelde mij: „Een taxi stopte en de helft van de weg was versperd. We gingen langzamer rijden om er langs te komen. Er zat iemand achter het stuur en iemand anders deed de kap omhoog. Ik had een Thompson-machinegeweer in de hand, maar het wapen was niet geladen. Toen dook plotseling iemand op en vuurde drie schoten.”

De Vietcong had de taxi gevorderd en Jansen was ineens het doelwit. Een kogel schampte zijn chauffeur. Maar de man drukte zijn voet op het gaspedaal en de auto schoot weg. Jansen ontdekte later een schaaftwond van een kogel op een van zijn knieën.

De ziekenhuizen begonnen vol te raken. Dichtbij het vliegveld, in het ziekenhuis van de Zevende Dag-Adventisten trachtte de correspondent van United Press International Daniel Southerland inlichtingen in te winnen van dr. Jess Holme, terwijl de dokter zijn handen waste na drie operaties van gewonde burgers. De correspondent en de arts hadden zich nog maar net aan elkaar voorgesteld toen de deuren van de operatiezaal opengingen en de dokter zijn masker en handschoenen weer aan moest doen.

Er werd overal hard gevochten. Het aantal slachtoffers zal wellicht nooit nauwkeurig bekend worden. Het zal vooral moeilijk zijn ooit het aantal slachtoffers onder de burgers vast te stellen.

De Amerikaanse autoriteiten verklaarden, dat op het terrein van de ambassade negentien Vietcong-strijders werden gedood en vier Amerikanen. Op dit terrein werden bovendien twaalf Amerikanen gewond.

Een van de mensen die ongedeerd bleven was de 26-jarige soldaat Paul Healy. Hij was een van de mariniers die het huis van Jacobsen bestormde en die de rest van het ambassade-terrein schoonveegden.

„Ik liep door de ingang van de ambassade-terrein en ik wierp een handgranaat,” zei Healey.

„De Vietcong gooiden handgranaten naar ons. Ik raakte er drie met mijn eerste granaat en toen nog eens twee aan de andere kant. Er zat een Vietcong in de kelder. We probeerden hem met traangas te voorschijn te halen. Ik gooiden een traangasgranaat en nog een M26 (een explosieve granaat). Hij liet zich niet zien. Daarom ging ik naar binnen en ik kreeg hem te pakken met nog een granaat.”

Toen het voorbij was, liep de ambassadeur, Ellsworth Bunker, over het ambassade-terrein om de schade op te nemen. De witte muren van het ambassade-gebouw zaten vol gaten van de projectielen. De hoge muur was op vele plaatsen gescheurd. Het grasveld was bezaaid met lijken.

Kort geleden gaf de ambassadeur nog een feestje op dit gazon. De belangrijkste mensen van Zuid-Vietnam waren zijn gasten. Het feestje werd gegeven om de opening te vieren van het nieuwe versterkte ambassade-gebouw, een fort in Saigon.

Johnson vraagt steun aan beide partijen in Congres

17 Feb 68
17 Feb 68
Nog steeds gevechten in centrum van Saigon

President Johnson heeft woensdag overleg gepleegd met zijn kabinet en met leiders uit het Congres ter bespreking van mogelijke Amerikaanse stappen in antwoord op de toegenomen druk van de Vietcong in Vietnam en over de crisis betreffende de door Noord-Korea vastgehouden Pueblo. De president heeft de steun gevraagd van beide partijen in het Congres.

Vanmorgen vroeg werd in de Zuidvietnamese hoofdstad, Saigon, nog steeds strijd geleverd met guerrillastrijders van de Vietcong. In het noordoosten van Zuid-Vietnam bezetten guerrillastrijders de oude citadel van Hué, alsmede een vliegveldje in de omgeving van

Verschillende interpretaties

Over de achtergrond van de hevige aanvallen van de Vietcong in Zuid-Vietnam, die zijn gevolgd door het afkondigen van de staat van beleg voor het gehele land, verschillen Amerikaanse deskundigen van mening. Sommige waarnemers zijn van mening dat het Zuidvietnamese bevrijdingsfront zijn militaire situatie tracht te verbeteren om sterker te staan bij eventuele vredesonderhandelingen. Andere deskundigen noemen deze theorie geheel speculatief. Zij betogen dat er nog steeds geen tekenen van Hanoi zijn ontvangen die wijzen op een bereidheid tot onderhandelingen.

Regeringskringen in Washington zien het offensief van de Vietcong als een „schokbehandeling-strategie” bedoeld om militaire en psychologische druk op de V.S. uit te oefenen teneinde onderhandelingen te verkrijgen en om politieke druk uit te oefenen op de Zuidvietnamese regering.

Militaire deskundigen zeiden te verwachten dat het offensief van de Vietcong zal worden voortgezet en mogelijk zelfs zal worden geïntensiveerd. Zij noemden de aanvallen op de Amerikaanse ambassade in Saigon en de gelijktijdige acties tegen provinciale centra de grootste...

totaal 4.959 man aan doden heeft verloren, terwijl 1.852 guerrilla's gevangen werden genomen.

De verliezen bij de Zuidvietnamese strijdkrachten bedroegen, volgens de Amerikaanse mededeling, 300 doden en 727 gewonden. Aan Amerikaanse kant werden 232 militairen gedood en 929 gewond, terwijl de overige troepen die aan de zijde van de Zuidvietnamese regeringsstrijdkrachten vechten — hoofdzakelijk uit Zuid-Korea — drie doden en 22 gewonden telden.

Oproep

Het Noordvietnamese persbureau meldde vandaag dat burgers en militairen in vele delen van de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon de macht in handen hebben genomen. Er is een revolutionaire raad opgericht terwijl zelfmoordcommando's plaatsnemen als het onafhankelijkheidspaleis, het radiostation en regeringsgebouwen aanvielen. „Met enthousiaste hulp van de burgerbevolking kwam in die sectoren het revolutionaire bewind tot stand.”

Het radiostation van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront drong er vandaag bij de Zuidvietnamese soldaten op aan hun wapens tegen de Amerikanen te keren. „De Amerikanen kunnen zichzelf niet eens beschermen. Hoe kunnen zij u dan beschermen?”

Bevel van N.L.F.

Het centrale comité van het Nationale bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam heeft in een op 15, 16 en 17 januari „ergens in Zuid-Vietnam” gehouden vergadering opdracht gegeven voor het huidige offensief van de Vietcong, zo meldt de correspondent van het Franse persbureau A.F.P. in Hanoi.

De bijeenkomst van het

voordelen dan ooit tevoren is ingegaan en dat 1968 zeer belangrijk voor de bevrijdingsbeweging” zal worden.

Doel van Vietcong

Doel voor dit jaar blijft: „Zoveel mogelijk Amerikaanse en Zuidvietnamese militaire eenheden buiten gevecht stellen, de vijand overal hinderen, zoveel mogelijk oorlogsmateriaal vernietigen, het pacificatieplan van de vijand doen mislukken, het bevrijde gebied krachtig instandhouden en uitbreiden, parallel met de militaire operaties alles in het werk stellen om de strijdkrachten zowel kwalitatief als kwantitatief te ontwikkelen en te onderrichten, doorlopend het technisch, tactisch en bevelvoerend peil te verbeteren, het politieke en ideologische werk versterken, onder alle omstandigheden de vastberadenheid tot oorlogvoering opvoeren, de revolutionaire heldhaftigheid ontwikkelen en resoluut doorzetten om succes te behalen”.

Wat betreft het (afgelaste) bestand ter gelegenheid van de Tet-feesten werden de strijdkrachten opgeroepen het bestand te eerbiedigen, „maar waakzaam te blijven en elke schending energiek te beantwoorden.

Zie ook pag. 3

Soldaten V.S. krijgen asiel in Frankrijk

De twee jonge Amerikaanse soldaten — een neger en een blanke — die vorige week donderdag van hun onderdeel in West-Duitsland wegliepen en naar Metz vluchtten, hebben asiel in Frankrijk gekregen. (Reuter)

Strijd in Saigon

In Saigon waren vandaag nog zeven verzetshaarden waar de Vietcong zich sedert de verrassingsaanvallen van woensdag staande hield. Er woeden enorme branden.

Door de bezette wijken trokken kolonnen tanks waarop vanuit hinderlagen werd geschoten door sluipschutters. De verkeersweg van het vliegveld Bien Hoa naar de Zuidvietnamese hoofdstad wordt slechts door „gekken” bereiden, zo zei de Amerikaanse bevelhebber van Saigon, generaal Weygand. In het achtste arrondissement van Saigon wordt een ware slag geleverd. Saigon was vanochtend een militair kampement. Slechts militairen zijn in de straten te zien.

Uit de uitlatingen van de generaal blijkt dat de toestand in de Zuidvietnamese hoofdstad ernstiger is dan men meende. Weygand zei dat de tegenstander over de middelen beschikt om het soort aanvallen van gisteren te herhalen. Volgens hem namen vijf bataljons van de Vietcong, ongeveer 2500 man, aan de aanvallen op de hoofdstad deel.

Hoewel de Vietcong een militaire nederlaag lijdt kan het psychologische effect van de aanvallen niet worden genegeerd, aldus Weygand. Ook zei hij de absolute veiligheid van Saigon niet te kunnen garanderen. „Ik zou Saigon misschien kunnen beveiligen als ik er 500.000 man samentrok.”

Bij de gevechten in Saigon zouden ongeveer duizend burgers zijn gedood of gewond. De slachtoffers komen nog steeds de ziekenhuizen binnen. Er zijn talloze kinderen bij.

In de rest van het land blijft de situatie ernstig en verward. De Vietcong heeft verscheidene grote plaatsen bezet. Zo zouden de steden Dalat en Can Tho (in de Mekongdelta) in landen van de opstandelingen zijn.

De radio van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront maakte vandaag bekend dat in Hué, de oude keizerlijke hoofdstad, de vlag van de Vietcong wappert. Er is een revolutionaire regering gevestigd evenals in een deel van Saigon, zo werd gezegd.

Om tien uur was de Vietcong nog voor vijftig procent meester van Kontum. In Ban Me Thout, op 360 km ten noordoosten van Saigon, en in Kien Hoa, in de Mekongdelta, hadden zij alle macht, terwijl zij van My Tho, op 60 km ten zuidwesten van Saigon, grote stukken bezet hielden.

Verliezen

Het Amerikaanse opperbevel in Zuid-Vietnam heeft vanochtend bekendgemaakt, dat de Vietcong bij haar acties in de afgelopen twee dagen in

en daarmee verbonden organisaties was uitsluitend gewijd aan militaire zaken. Aan de bijeenkomst werd pas kort voor de Tet-feesten ruchtbaarheid gegeven.

Op de bijeenkomst werden rapporten behandeld van vice-voorzitter Tran Nam Troeng van het bevrijdingsfront, die hoofd is van de militaire afdeling van het front, en de architect Huynh Tan Phat, vice-president van het front en secretaris-generaal van het centrale comité.

Over het rapport van de laatste is niets gepubliceerd, maar Troeng had een overzicht gegeven van de militaire toestand in 1967 en voorstellen gedaan over de oriëntering en de taken voor de militaire activiteiten van het front in 1968. Uit het zwaar gecensureerde verslag blijkt dat volgens Troeng Vietcong het nieuwe jaar „met grote

Amerikanen inspecteren de schaar aan het ambassadegebouw in Saigon

De Amerikaanse inspectoren die de schaar aan het ambassadegebouw in Saigon inspecteren, zijn bezig met de controle van de Amerikaanse ambassade in Saigon. De inspectoren zijn bezig met de controle van de Amerikaanse ambassade in Saigon. De inspectoren zijn bezig met de controle van de Amerikaanse ambassade in Saigon.

Kosigin beëindigt zijn bezoek aan India

Na het officiële bezoek van zes dagen aan India heeft Kosigin, de Sovjetpremier, zijn bezoek aan India beëindigd. Kosigin heeft zijn bezoek aan India beëindigd.

De Verenigde Staten voorzien de goudpool van zeven landen van 59 procent van het nodige goud. De Verenigde Staten voorzien de goudpool van zeven landen van 59 procent van het nodige goud.

Opwindende in het

De goudvoorraad van de Verenigde Staten is in december ten gevolge van de „gold rush” in Europa voor een waarde van 900 miljoen dollar gedaald. Het is de grootste maandelijkse daling die zich ooit heeft voorgedaan, zo heeft de Federal Reserve Board bekend gemaakt.

De politie had tegenvoerend gemaakt. Zij had tegenvoerend gemaakt. Zij had tegenvoerend gemaakt. Zij had tegenvoerend gemaakt. Zij had tegenvoerend gemaakt.

Afwijzing loonvoorstel taxibedrijven Utrecht

Utrecht, 1 febr. — De drie bonden van vervoerspersoneel voeren van maandag overleg over eisen die veertig tot vijftig Utrechtse taxichauffeurs van de stad en de Utrechtse taxichauffeurs hebben ingesteld. De chauffeurs gaan niet akkoord met de hun voorgestelde salarisverhoging van 180 gulden per jaar.

Van onze correspondent

Utrechtse taxi- en vervoerspersoneel voeren van maandag overleg over eisen die veertig tot vijftig Utrechtse taxichauffeurs van de stad en de Utrechtse taxichauffeurs hebben ingesteld. De chauffeurs gaan niet akkoord met de hun voorgestelde salarisverhoging van 180 gulden per jaar.

POTTER'S CATARRH PASTILLES
... en bij zware of hardnekkige verkoudheid
Alleen bij apothekers en drogisten

Hanoi laat drie VS-piloten vrij

HANOI, 31 jan. (AFP) — Het Noordvietnamese persbureau heeft bekendgemaakt dat drie, in Noord-Vietnam vastgehouden, Amerikaanse piloten zijn vrijgelaten ter gelegenheid van het Vietnamese Nieuwjaar.

De Vietcong heeft twee Amerikaanse gevangenen van Portoricaanse afkomst vrijgelaten, die respectievelijk eind 1966 en in mei 1967 gevangen waren genomen in Zuid-Vietnam.

De strijd in Vietnam

1 FEBRUARI 1968

HET ZWARE winteroffensief van de Vietcong in een aantal belangrijke Zuidvietnamese steden werpt vele vragen op. Wat is het doel van deze ongetwijfeld stoutmoedige acties op terrein waar de tegenstander zich betrekkelijk veilig leek te voelen? Is het een afleidingsmanoeuvre om Amerikaanse troepen uit het noorden naar het zuiden te lokken, waarna dan het Noordvietnamese leger in de noordelijke provincies de slag kan slaan waar het bijkans zijn concentraties in de buurt van Khe Sanh op zit te wachten?

Dat is op het ogenblik het officiële Amerikaanse standpunt. McNamara, de scheidende minister van defensie,

De Toestand

noemde gisteren de Amerikaanse verdediging doelmatig, omdat de Vietcong er niet in geslaagd was Amerikaanse troepen uit het kritieke gebied van Khe Sanh weg te lokken. Generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber, blijft ervan overtuigd, dat Hanoi's voornaamste krachtsinspanning nog moet komen en wel bij Khe Sanh.

Of dit juist is, kan men nog niet bepalen. Wel staat vast, dat de Amerikanen de laatste tijd het zwaartepunt van hun militaire macht voortdurend meer naar het noorden hebben verplaatst om de dreigingen daar het hoofd te bieden. Het opperbevel zal om deze reden al vast moeten houden aan de mening, dat het grootste gevaar ook inderdaad in het noorden dreigt. Anders zou de huidige fase met het felle offensief van de Vietcong op het lijfje van de misrekeningen komen.

* * *

TEGENOVER de officiële mening staat de mening, dat de communistische concentraties in het noorden juist bedoeld zijn als afleidingsmanoeuvre voor de acties in het zuiden. Het kan allemaal, het is ook nog mogelijk, dat beide visies tegelijk juist zijn en dat de verdere ontwikkeling bepalend zal zijn voor de besluiten van de Noordvietnamese staf.

Een andere vraag is, of het offensief van de Vietcong militair of voornamelijk politiek moet worden gezien. Wanneer men onder militair verstaat het rechtstreeks verslaan van het Amerikaanse leger, dan is men geneigd het militaire aspect ervan minder serieus te nemen dan het politieke, psychologische aspect, hoe moeilijk beide aspecten ook te scheiden zijn.

De dun bevolkte, vrij onherbergzame noordelijke provincies zijn militair niet zonder belang en een Amerikaanse tegenslag daar zou ongetwijfeld ook politieke en psychologische bijverschijnselen hebben.

Wat nu de afgelopen dagen gebeurd is, zal men vermoedelijk niet als een militaire nederlaag van de Amerikanen kunnen boeken. Het is niet onwaarschijnlijk, dat op een aantal plaatsen de rust aan de oppervlakte terug zal keren. Maar het psychologische effect is bereikt. Het is mogelijk geweest de Amerikanen en de Zuidvietnamese regering in hun eigen centra te bestoken, waardoor hun zwakte is gebleken, waardoor is gebleken, dat zij niet in staat zijn tot de bescherming van de bevolking. En hier trekt de eenvoudige Zuidvietnaamese lering wel uit.

* * *

DE ZWAARSTE klap treft feitelijk

de Zuidvietnamese autoriteiten die zich zelfs in het gebied dat zij heten te beheersen, vermoedelijk geen dag staande zouden kunnen houden, wanneer er geen Amerikaanse eenheden waren.

Het demonstreren van de onmacht van Saigon zelfs in Saigon vormt een duidelijke illustratie van de op het kernpunt zo sombere woorden van McNamara's gisteren aan het Congres uitgebrachte rapport: „Hoe groot de hulpmiddelen ook die wij voor de strijd gebruiken, wij kunnen de Zuidvietnamezen niet de wil geven als een onafhankelijke natie voort te blijven bestaan, met een gevoel van een nationaal doel, dat uitgaat boven de eisen van familie, vriendschap of regionale afkomst: wij kunnen hun ook de vaardigheid en de zelfdiscipline niet geven die een volk moet hebben om zichzelf te regeren.”

Dit zijn wel heel duidelijke woorden van de man, die ondanks alle tegen Noord-Vietnam gerichte inspanningen er toch van overtuigd bleef, dat de oorlog in het zuiden moet worden gewonnen. Hiermee bedoelde hij niet zozeer het behalen van militaire overwinningen, maar het winnen van de bevolking voor een regering die nu nog slechts bij gratie van de Amerikaanse aanwezigheid bestaat.

Deze slag om de bevolking gaat verloren en daarom is de actie van de laatste dagen in het volkrijke zuiden van zoveel meer belang dan het al dan niet inzetten van het offensief in het noorden, waar het Amerikaanse leger overigens ook in defensieve afwachtendheid is gedrongen.

Kanina Konstantinova

De Conservatieven begonnen echter op nieuw met een groot tegenoffensief op het gebied van de procedure: zij lieten officieel vaststellen, dat geen quorum aanwezig was. De stemming over de motie-Silkkin kon dus niet doorgaan, maar ook niet die over de benoeming van de rechters. De Conservatieven versloegen daarom in feite zichzelf. De houding van obstructie van de Britse Conservatieven in het debat van zaterdag over Griekenland blijkt over het algemeen niet in goede aarde te zijn gevallen. In de wandelgangen kon men herhaaldelijk het verwijf horen, dat zij hun bezwaren van procedure aard op een wel zeer laat ogenblik en in het openbaar hebben geuit, terwijl zij volop de kans hebben gehad er vroeger binnenskamers over te praten. In dit verband werd de bezorgheid uitgesproken, dat de oppositie van de Britse Conservatieven de resolutie-Siegsmann veel van haar betekenis ontlenen en aan het aanzien van de Assemblée afbreuk gedaan zou hebben.

Tegenoffensief

Uitdrukkelijk verklaarde Silkkin ten overvloede, dat de procedure niet anderszins in functie blijven tot dat hun op-ou hebben, aangezien zijende rechters in mening geen enkel kwalijk gevoel en het uitstel van de verkiezing naar ezwaar te hebben, terwijl daarenboven de rechter in kwestie geen enkele uitdrukkelijk verklaarde Silkkin te-derd zijn naar Straatsburg te komen. Het huidige Griekse bewind ver-ars gehoord heeft, die door de houding advies hierover van haar Griekse collega's, zo meende hij, zolang zij niet het ver die benoeming niet kunnen stemmen, een Griek is. De Assemblée zou niet als argument, dat één dezer rech- /ken leden van het hot uit te stellen

toestand in Griekenland. rechters los moest zien van de politieke ridsche kwestie van de verkiezing der Goedhart. Zij meenden, dat men de ju-gevaardigden Ir. Vos en de heer- bijv. de Nederlandse socialistische af- gestemd, waren niet van plan voor de motie-Silkkin te stemmen, onder wi-voor de resolutie-Siegsmann hadden-egemoeting. Want vele leden di- lat de motie van Silkkin een nederlaag- te Assemblée was het vrijwel zeker- Zoals de zaken gistermiddag lagen in-olger is benoemd.

McNamara ziet geen reden in Vietnam sterkte te vergroten

Nog steeds gevechten in vele steden van Zuid-Vietnam

De situatie in Zuid-Vietnam is nog steeds zeer verward. Overal in het land bieden Vietcongstrijders nog hevige weerstand tegen Amerikaanse en Zuidvietnamese aanvallen. In de buitenwijken van Saigon wordt nog steeds geschoten en in andere steden zoals Hué en Dalat houden de guerrillastrijders nog belangrijke punten bezet.

President Johnson heeft donderdag bevestigd dat de V.S. de bombardementen op Noord-Vietnam niet zullen staken voordat de tegenstander te kennen zou hebben gegeven dat hij „zijn terreur en agressie niet zal opvoeren”.

De minister van defensie, McNamara, heeft donderdag gezegd dat de Amerikaanse strijdmacht in Vietnam haar doeltreffendheid heeft bewezen: hij zag geen aanleiding de militaire sterkte van de Amerikanen in Zuid-Vietnam op te voeren.

„Strijdmacht van VS doeltreffend”

McNamara heeft donderdagavond, nadat hij voor de senaatscommissie voor de strijdkrachten zijn jaarlijkse verslag over de toestand van de Amerikaanse defensie had afgelegd, tot journalisten gezegd dat hij geen aanleiding zag de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam te versterken. Het grote verschil in verliezen bewees de doelmatigheid van de Amerikaanse strijdmacht in Vietnam, aldus McNamara. In de laatste drie dagen had de Vietcong tienmaal zoveel manschappen verloren als Amerika en zijn bondgenoten, aldus de minister.

McNamara zei dat de Amerikaanse verdediging, de omstandigheden in aanmerking genomen, doelmatig was gebleken omdat de Vietcong er niet in geslaagd was Amerikaanse troepen weg te trekken van het „kritieke gebied van Khe Sanh”.

(In Khe Sanh, in het noordwesten van Zuid-Vietnam hebben 5.000 Amerikaanse mariniers zich ingegraven in afwachting van een groot offensief van Noordvietnamese troepen.)

Volgens McNamara had de Vietcong met zijn aanvallen van de laatste dagen een tweevoudig doel voor ogen. In de eerste plaats willen de guerrillastrijders „ons een zware militaire nederlaag toebrengen”. In de tweede plaats tracht de Vietcong een belangrijke substantiële en psychologische propaganda-overwinning te behalen, aldus McNamara.

Uitbreiding sterkte Noordvietnamezen

In zijn verklaring voor de senaatscommissie voor de strijdkrachten, die was voorbereid vóór de jongste of-

De Zuidvietnamese regering en de Amerikanen maken zich zorgen over de voedselvoorziening van de bevolking van de hoofdstad.

Ook houdt de Vietcong nog een groot deel van de noordelijke stad Hué bezet. Er zou daar een revolutionaire raad zijn ingesteld met aan het hoofd een hoogleraar van de plaatselijke universiteit, dr. Le Van Hoa, die voor de radio een beroep op de bevolking heeft gedaan, zich nog feller tegen de „Amerikaanse agressors” te keren en „de verraderskliek van Thieu en Ky” ten val te brengen.

Donderdagavond heeft de Vietcong in de Mekongdelta de provinciehoofdstad Vinh Long aangevallen. Hevige strijd wordt ook gemeld uit Ban Me Thout, waar een Noordvietnamese regiment zich tot even buiten de stad heeft teruggetrokken, en in Kontum, in het centrale hoogland, waar 500 Noordvietnamezen zouden zijn gesneuveld of gevangengenomen.

Verloven ingetrokken

Intussen is uit goedingelichte Amerikaanse bron in Bangkok vernomen dat de verloven van Amerikaanse militairen in geheel Zuid-Oost Azië zijn ingetrokken. Meer dan duizend militairen, die hun verlof in Bangkok doorbrachten, zijn met spoed naar hun basis in Vietnam teruggeroepen.

Gedurende de eerste zestig uur van het Vietcong-offensief zijn volgens Amerikaanse mededelingen 5.800 Vietcong-strijders, 232 Amerikanen en 300 Zuidvietnamezen gedood. Alleen in Saigon zijn bijna 650 Vietcongleden gesneuveld. De Amerikanen verloren daar 43 en de Zuidvietnamezen 71 man aan doden. Ook onder de burgerbevolking zijn de verliezen groot, maar cijfers hiervan zijn niet bekend.

Censuur ingesteld

Premier Nguyen Van Loc heeft donderdag een censuur ingesteld op de pers en heeft het uitgaansverbod in Saigon met 24 uur verlengd.

De Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland, heeft voorspeld dat het ergste nog moet komen. Het door de Vietcong tegen de

grootste aantal troepen gaat deelnemen dat tot dusver door de vijand is ingeschakeld”. Westmoreland achtte de tegenstanders in staat, de huidige fase van de campagne nog enkele dagen voort te zetten.

Kosigin

Het Russische persbureau Tass heeft donderdag gemeld dat premier Kosigin van de Sowjetunie woensdag in een rede te Kaboel in Afghanistan heeft gezegd dat de Sowjetunie de Vietcong van wapens voorziet. „Het is een publiek geheim, dat onze wapens door de patriotten in Vietnam worden gebruikt.” Hoe de wapens in handen van de Vietcong komen zei Kosigin niet, maar volgens waarnemers in Moskou is het zo goed als zeker, dat zij via Noord-Vietnam gaan.

Chinese schepen

Het Chinese persbureau Nieuw-China meldt dat het Chinese ministerie van buitenlandse zaken donderdag de tekst van een protest heeft gepubliceerd tegen een bombardement van de Amerikaanse luchtmacht op twee Chinese vrachtschepen die in Noordvietnamese havens liggen. De Amerikanen hadden deze schepen op 20 en 27 januari gebombardeerd. Verscheidene leden van de bemanningen van deze schepen hadden verwondingen opgelopen en de twee schepen waren zwaar beschadigd.

McNamara voorspeld dat de Noordvietnamezen in de komende maanden hun gevechtskracht in Zuid-Vietnam aanzienlijk zullen uitbreiden.

Volgens McNamara lijkt het zeker te zijn dat de kracht van de tegenstander in 1967 is afgenomen. Hij schatte het aantal gesneuvelde communisten in 1967 op 88.000, waarbij dan nog moeten worden geteld 30.000 gewonden, 6.000 krijgsgevangenen, 18.000 overlopers en ongeveer 25.000 gedeserteerden. Deze cijfers moeten echter met een grote dosis voorzichtigheid worden beschouwd, aldus McNamara.

Tegen eind december 1967 hadden de V.S. 495.000 man in Vietnam. Dit aantal zal toenemen tot 525.000. Zuid-Vietnam had ongeveer 750.000 man onder de wapenen.

Strijd in Saigon

In de buitenwijken van de Zuidvietnamese hoofdstad, Saigon, hebben Amerikaanse troepen en hun bondgenoten donderdagavond nog verbitterde gevechten geleverd met Vietcong-strijders, maar het centrum van de stad leek uitgestorven te zijn. Troepen hebben de wacht betrokken bij belangrijke gebouwen. Er zwerfen nog groepjes Vietcongstrijders door de straten, aldus een Amerikaanse woordvoerder.

De Vietcong zegt belangrijke delen van Saigon vast in handen te hebben, zoals de wijken Ba Tsjieu, Phu Phuum, Phu Lam en Nge Bay, alsmede de weg naar Bien Hoa.

Voedselvoorziening

Ook in vele andere steden van Zuid-Vietnam is donderdag nog hevig gevochten. De noordelijke provinciehoofdstad Quang Tri is door Amerikaanse luchtlandingsstroepen en mariniers, die met helikopters waren aangevoerd, heroverd. De stad was woensdag door de Vietcong ingenomen.

Dalot echter, dat het grootste deel van de groentenaanvoer van Saigon verzorgt, is nog in handen van de Vietcong-strijders.

Het ontslag is evenwel nog niet van kracht omdat de president van Bolivia worden zijn medewerkers aan te wijzen.

In Bolivia is een regeringscrisis ontstaan. Het kabinet heeft zijn ontslag ingediend. Als reden wordt opgegeven dat aan het einde van de parlementaire periode 1967 de ministers van mening waren dat de president van de Republiek de vrijheid gelaten moest worden zijn medewerkers aan te wijzen.

Regeringscrisis in Bolivia

Uit het feit dat de Commissie naar opvattingen door middel van een aar-beveling heeft doen kennen mag echter worden afgeleid, dat zij een kritisch oordeel formuleert en van opvatting is, dat de ontwerpen gewijzigd zullen moeten worden om niet in strijd te handelen met doeleinden van het verdrag.

BRUSSEL, 2 febr. — De Commissie van de Europese Gemeenschappen heeft een aanbeveling gericht tot de regering te Bonn in verband met het plan-Leber, dat sanering van de vervoermarkt beoogt. De tekst is nog niet bekendgemaakt.

Van onze correspondenten
plan-Leber
commissie over

sieden om te v...
 volgens hem slechts het tweede deel van een plan van drie fasen dat in september jl. door de Noordvietnamese regering was goedgekeurd. De eerste fase, van oktober tot midden-januari, was een internationale campagne tegen de bombardementen op Noord-Vietnam, de tweede was de aanval op de steden en de derde zou een grootscheeps offensief in de noordelijke provincies worden, waaraan het

Nederlandse Comedie: De vrek: De Brakke
 Bron: 830: Studio: Hoera Amerika: MU-
 ZIEK: Dechaal 8: Conservatorium: Kortrijk:
 Concertgebouw: 815: Smetana: Kwartet:
 MUSECART: Nieuw de la Bar: Theater: R.B.S.:
 De stunt: Carte: 815: MAREKAS: DANKS-
 Kleine Komedie 815: Pesta: GIANAS: CARA-
 R.E.T.: Linet: Tangel: 9: Sieto: Hovins: Hol-
 land op z'n maist: LURELEI 830: Lurciel:
 Ond zeer:
 FILM: Weekprogramma: Alhambrat: Geel:

doen is in :

De KLAS COLLECTIE PIANO'S o.a.:
 IBACH, GROTHAN STEINWEG,
 FORSTER, WEISS, PETROFF,
 GAVEAU.
 Deskundig personeel opgeleid bij "beroemde IBACHFABRIEKEN".
 SINGEL 114 - 116 - SCHIEDAM
 Telefoon 010 - 268871.

FIRMA HOUTMAN
 Prinses Beatrix en prins Claus zijn donderdagmiddag van Schiphol naar Kopenhagen vertrokken, waar zij zaterdag het huwelijk van prinses Beatrix en prins Claus zullen vieren.

De nieuwe Nederlandse zaakge- lastigde in Peking, de heer J. J. Derksen, is vanochtend van Schiphol naar China vertrokken. Hij zal daar de afzetting van bijna vijf maanden Chin- gjsjang, die in januari vorig jaar na een reis van de heer G. J. Jon- gjsjang, die na het ver- trek van de heer Jongjans als tijdelijke zaakge- lastigde voor ons land in Peking is opgetreden, zal binnenkort naar Nederland terugkeren.

Nieuwe Nederlandse zaakge- lastigde naar Peking

Een na zes uur betreden twee man- nen de winkel van de grootsierderij, waar op dat moment alleen de be- drifsfleider, de 48-jarige J. van der Ven, aanwezig was. Een van de man- nen, die beiden circa 25 à 30 jaar oud waren, had een kous over het hoofd, de ander had een vuurwapen op de be- drifsfleider gericht. Toen deze naar buiten wilde lopen, wierpen ze zich op hem en bonden hem met een touw uit de zaak vast. Ook wierpen zij een stof- jas over zijn hoofd. Hij werd gedwon- gen hen te wijzen waar zich de geldstaf- bevond. Toen de overvallers die had- den, haalden ze dozen uit het magazijn beveling heeft doen kennen mag echter worden afgeleid, dat zij een kritisch oordeel formuleert en van opvatting is, dat de ontwerpen gewijzigd zullen moeten worden om niet in strijd te handelen met doeleinden van het ver- drag.

Dr. P. Odell, senior lecturer in de geografie aan de London school of eco- nomics, is met ingang van 1 september 1968 benoemd tot gewoon hoogleraar in de economische aardrijkskunde aan de Nederlandse economische hoge- school te Rotterdam (faculteit der eco- nomische wetenschappen).
 De heer Odell is 37 jaar. Hij stu- deerde te Birmingham in de aardrijks- kunde, economie en economische ge- schiedenis en behaalde in 1954 de graad

Brit hoogleraar aan de N.E.H.

Erdonck
 S TAPIJTHUIS
weet dat we aar dagen zondere gen hebben lage prijzen.
 - Eindhoven - Arnhem
 N 55 TELEFOON 11 69 20

Langer dienen

mogelijk in VS

WASHINGTON, 2 febr. (AFP) —
Het Witte Huis heeft te kennen gegeven, dat een eventuele verlenging van de dienstplicht — die nu twee jaar bedraagt — behoort tot de speciale maatregelen welke president Johnson mogelijk zou kunnen voorstellen aan het Congres om het hoofd te bieden aan de situatie in Azië.

Woordvoerder Christian zei, dat de kwestie wordt bestudeerd, maar dat er nog geen beslissing is genomen. Hij verklaarde echter dat een dergelijke maatregel meer zou moeten worden gezien in het licht van de crisis in de verhouding tot Noord-Korea dan in verband met de situatie in Vietnam. Volgens hem is er tot dusver bij het overleg van president Johnson met zijn naaste medewerkers niet gesproken over een eventuele versterking van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam.

TROUW VRIJDAG 2 FEBRUARI 1968

Amerikaanse officier in geïsoleerd en ontredderd Saigon:

'Geen stad te beschermen tegen eigen inwoners'

Het hoofd van de Zuidvietnamese politie-troepen, generaal Ngojen Ngoc Laon schiet met zijn pistool op het hoofd van een Viet Cong-officier, die gevangen werd genomen bij de boeddhistische pagode in Saigon. Na afloop zei de generaal: 'Ze hebben veel Amerikanen en velen van mijn volk gedood.'

'Saigon een groot militair kampement'

SAIGON (AP, UPI, AFP, Reuter) — 'Geen stad in dit land is veilig. Overal wordt oorlog gevoerd. Wij zijn hier nu drie jaar, met een macht aan mannen. Wat is het resultaat? In iedere stad vecht de Viet Cong in het centrum. Hoe dat mogelijk is? Er is geen stad in de wereld die beveiligd kan worden tegen verrassingsaanvallen die begonnen worden door de bewoners van die stad zelf. De taxichauffeur die mij gisteren reed, vecht misschien nu wel tegen me in de straat', aldus een Amerikaans officier tegen een verslaggever van het Amerikaanse persbureau UPI.

Gisteren streed de Viet Cong nog overal in Saigon. Politiebureaus, regeringsgebouwen en fabrieken werden belegerd. Soms was de Viet Cong de belegeraar, soms de belegerde. Het ene uur meldde de Amerikaanse voorlichtingsdienst dat het centrum van de stad in handen van de Viet Cong was, het andere uur ontkende de Amerikaanse ambassade dat de Viet Cong de stad zou beheersen. De Amerikaanse ambassade zelf was een belegerde vesting. De Amerikanen hadden rond de ambassade en het huis van ambassadeur Bunker zware barrières opgeworpen. Ook elders in de stad woedde heftige strijd.

Tegen de avond werd het wat rustiger.

Amerikaanse tanks zijn in de slag om Saigon ingezet. Generaal Westmoreland verwacht dat de strijd nog heviger zal worden. Terwijl hij dit tijdens een persconferentie zei, ontdekte zijn troepen op vijftig meter van zijn woning door stom toeval een enorm wapendepot van de Viet Cong.

ISOLEMENT

De hoofdstad van Zuid-Vietnam raakt steeds meer in een isolement. Alleen tanks kunnen zich nog een weg banen naar buiten de stad. 'Alleen gekken zouden het in hun hoofd halen de weg naar het vliegveld van Saigon nog te berijden', zei de Amerikaanse bevelhebber van Saigon Weygand. Hij voegde hieraan toe dat hij gegevens had dat een groot deel van de inwoners van Saigon op de hoogte was van de Viet Cong-aanval. 'Ze hebben er niets over verraden, maar kozen ook niet de zijde van de Viet Cong', zei hij. 'Saigon is één groot militair kampement geworden', aldus Weygand. De Amerikaanse bombardementen

op wijken waar de Viet Cong zich had verschanst, gingen gisteren onverminderd door. Saigon was een brandende stad. Duikbommenwerpers richtten zich vooral tegen de Chinese wijk van Saigon, het voornaamste steunpunt van de Viet Cong. Boven deze wijk, Cholon, wapperde de vlag van de Viet Cong van de pagode. Grote delen van de wijk zijn door de urenlange bombardementen van de vliegtuigen en Amerikaanse tanks veranderd in één grote puinhoop. Overal in de stad liggen liken van mannen vrouwen en kinderen.

RAAD

De Viet Cong heeft volgens een bericht van radio Viet Cong een revolutionaire raad voor Saigon ingesteld. De raad zal de hoofdstad besturen uit naam van de Viet Cong. In de wijken die in bezit zijn van de Viet Cong, kloppen Viet Cong-soldaten op alle deuren en zeggen: 'Wij zijn van het Nationale Bevrijdingsfront. Wij komen u bevrijden.' Overal in de stad zijn kleine Viet Cong-vlaggetjes — rood-groen-geel — op huizen en palen aangebracht. Op de begraafplaats van Saigon waar vele Vietnamese verzetshelden van de oorlog tegen de Fransen liggen begraven heeft de Viet Cong vlaggen op de graven geplant. De begraafplaats is enkele dagen in handen van de Viet Cong geweest. Pas gisteren werden de Viet Cong-soldaten door Amerikaanse granaten van de begraafplaats verdreven. De radio van de Viet Cong en die van Noord-Vietnam hebben de Zuidvietnamese regerings soldaten opgeroepen hun wapens tegen de Amerikanen te keren. 'De Amerikanen kunnen zichzelf niet eens beschermen. Hoe zouden ze u dan kunnen beschermen', zei radio Viet Cong.

Op 19 januari — het was een koude vries-morgen — brachten de hoofdredacteur van het Amerikaanse weekblad LIFE, Hedley Donovan, en twee van zijn voornaamste assistenten, technisch hoofdredacteur George Hunt en redactie-chef Peter Young, een bezoek aan het Kremlin in Moskou, waar zij twee uur lang praatten met premier Aleksei Kosygin.

„Onze gids”, zo vertelt George Hunt, „leidde ons een bochtige, marmere trap op, een relikwie uit de tijd der tsaren, een lange met Perzische looper belegde gang door naar een wachtkamer voor de deur van Bureau Nr 1. Daarop stond alleen maar „Voorzitter van de Ministerraad van de USSR”. Daar ontmoetten we twee oude bekenden: Viktor Soechodrof, de tolk die Kosygin indertijd had meegebracht naar Glassborough, en Leonid Zamjatin, chef van de afdeling buitenlandse pers. Zij brachten ons naar Kosygin. De premier droeg een donkergrijs pak, waar een nauwelijks zichtbaar streepje doorliep. Hij boog plichtmatig, schudde ons de hand en bood ons een stoel aan.

De werkkamer van de premier maakt een kolossale indruk, met hoge plafonds en ramen, die uitzicht geven op de vergulde toren van een kathedraal van het Kremlin. Kosygins werktafel, in de hoek, was volkomen leeg. Er lag geen enkel papier op. Er staan wel vijf telefoontoestellen op, allemaal witte, en tegen het bureau aangeschoven staat een tafel, waarop netjes opgestapeld wat boeken en paperassen lagen. De hele werkkamer ziet er kaal, zakelijk en zelfs ascetisch uit, praktisch zonder enige versiering, zonder persoonlijke hebbedingetjes. Wel hangt er achter Kosygins stoel een groot portret van Lenin en op een klein tafeltje staat de foto van zijn vrouw, die vorig jaar gestorven is.”

In de twee uur, die de drie Amerikanen bij Kosygin zijn geweest, hebben zij alleen maar vragen gesteld zonder daarop in te gaan met discussies of tegenargumenten. Het is helemaal hun bedoeling niet geweest met Kosygin te gaan redetwisten maar om van hem te horen, welke stellingen Sovjet-Rusland inneemt en wat de sovjetrussen beweegt. Zijn getuigenis is van historisch belang nu de toestand in Azië met het incident van het spionageschip Pueblo, dat door de Noordkoreanen is gekaapt, en de explosie van geweld in Zuid-Vietnam meer dan ooit geladen en gevaarlijk is. Kosygin heeft in dit interview — het eerste sinds twee jaar — harde, kille dingen gezegd tegen de Amerikanen. In de kwesties Vietnam en het Nabije Oosten bepaalt hij het Russische standpunt vanuit een morele positie en hij veroordeelt alles wat Amerika doet. Met toestemming van Life publiceert de Volkskrant dit interview.

Mijnheer de voorzitter, zou u een typering willen geven van de Russisch-Amerikaanse betrekkingen zoals die vandaag de dag zijn?

KOSYGIN: Die betrekkingen zijn tegenwoordig erg moeilijk. De gecompliceerde aard van de toestand komt niet van ons maar van de Verenigde Staten. U voert een oorlog tegen een socialistisch land, Noord-Vietnam, dat ons na aan het hart ligt. Samen met dat land vechten wij voor de ideeën en idealen van het socialisme en het communisme. U hebt dat land verraderlijk aangevallen en u tracht het te verwoesten met barbaarse bombardementen. Uw troepen hebben Zuid-Vietnam bezet, roeien de burgerbevolking uit en verwoesten huizen, scholen en ziekenhuizen. -

De Amerikaanse agressie in Vietnam maakt, dat de gehele internationale toestand gecompliceerd is en alle gebeurtenissen in de wereld worden nu

voordele van wie voert Amerika deze oorlog? Uit naam van wat dooït het zo vele mannen, vrouwen, kinderen en ouden van dagen? Waarom richt de Amerikaanse soldaat zijn wapen tegen het vredelievende Vietnamese volk? Met deze oorlog hebt u totaal niets gewonnen en in de ogen van de openbare mening hebt u veel verloren. Er is echt geen mens, die ook maar één goed woord over heeft voor deze smerige oorlog — behalve een groep mensen, die er beter van wordt.

Deze groep vertegenwoordigt de openbare mening niet, maar zij tracht toch pers, radio en televisie voor haar kar te spannen om de Amerikaanse agressie goed te praten. Iedereen heeft wel door wat er achter deze propaganda schuilt: een onverzadigbaar verlangen om geld uit mensenbloed te maken.

De oorlog in Vietnam heeft het Amerikaanse volk strenge ontberingen op-

KOS AMERI NOOIT IN VIE

YGIN: KA KAN WINNEN TNAM

heid op zich nemen voor het uitwerk ervan een oplossing, die Vietnam en Amerika bevredigt, zolang gij, Amerikanen, geen gebruik maakt van de constructieve voorstellen van de Vietnamezen. Daarom ligt de sleutel van de vrede in Vietnam in Amerikaanse handen en het voortzetten van de oorlog komt voor verantwoording van de Verenigde Staten.

De Sovjet-Unie zal van haar kant het mogelijke doen om zo gauw mogelijk een einde te maken aan het conflict maar niet vanuit een positie van macht van uw land en niet vanuit het standpunt, dat Vietnam een veroverd en verslagen land is. Wij zullen het mogelijke voor een politieke regering doen op grondslag van wat onze Vietnamese kameraden hebben voorgesteld.

Laten we, mijnheer de voorzitter, overstappen naar een ander conflictterrein: het Nabije Oosten. Hoe ziet u daar de politieke verhoudingen tussen Sovjet-Rusland en Amerika?

KOSYGIN: Wij maken ons grote zorgen over wat er in het Nabije Oosten gebeurt. Ik wil hier niet ingaan op de historie van het conflict daar. De formules en maatregelen, die wij voorgesteld en toegepast hebben tijdens de agressieve operaties van Israël zijn algemeen bekend, ook het inschakelen van de „rode lijn” tussen Moskou en Washington. Maar dit is een voorbije periode.

Er ligt nu een resolutie die de Veiligheidsraad in november heeft aangenomen. Deze resolutie eist, dat het gebied, dat door de aanvaller is bezet, ontruimd moet worden. Maar daaraan wordt niet voldaan. Beide partijen versterken hun legers. Wij achten het nodig elke politieke stap te ondernemen om te verkrijgen dat de troepen worden teruggetrokken in de stellingen, die zij vóór 5 juni 1967 bezetten. Bij dit standpunt koesteren wij geen agressieve bedoelingen jegens Israël. Wij zijn niet voor een wegvagen van Israël. Destijds hebben wij meegeholpen om Israël tot stand te brengen en wij houden het er nog steeds voor, dat Israël als staat moet blijven bestaan.

Uw politiek inzake de bezette gebieden is anders. Amerika geeft Israël motieven in de hand om deze gebieden vast te houden en daardoor ontstaan spanningen in dit deel van de wereld. Hoe dat moet aflopen, kan men moeilijk voorspellen. Wij zijn van mening, dat wanneer Amerika een politiek met ruime blik had gevoerd, het zich bij onze inspanningen had moeten aansluiten. Maar om de een of andere reden voert Amerika een agressief beleid en speelt het met vuur. Daarom kan men niet zeggen, dat het Amerikaanse prestige in de Arabische wereld is gedaald. Dat prestige bestaat eenvoudig niet.

Om terug te keren naar uw thuisfront, mijnheer de voorzitter. Uw land heeft onlangs het 50-jarige bestaan van het sovjet-regime gevierd. Zou u ons willen vertellen, hoe u de ontwikkeling van de sovjet-economie ziet voor de komende jaren — vooral wat betreft verhoging van de levensstandaard door verhoogde produktie en ruimere beschikking over verbruiksgoederen?

Zonder deze extra-uitkeringen droeg het gemiddelde loon 103 roebel. In 1960 was dat 103 roebel. Voegt u daarbij, wat uit de staat wordt bijbetaald, dan krijgt het gemiddeld maandloon van 103 (555,44 gulden) in 1967. In 1960 was dat 108 roebel.

Wat denkt u te bereiken te...

KOSYGIN: Wij willen tegen 1967 het gemiddelde loon optrekken tot 108 roebel per maand. Voeg daarbij de uitkeringen uit de staatsfondsen toe, u komt tot een totaal van 156 roebel. Dit is het bedrag dat als doel in het vijf-jarenplan is opgenomen en dat doel zal nog voorbijgestreefd worden. Wij hebben geen beloften gedaan, die wij niet kunnen inlossen.

Blijven deze onzichtbare salarissen en gratificaties jaar na jaar op een vast peil of gaan ze omhoog met de stijging van de feitelijke lonen?

KOSYGIN: Die bedragen worden jaarlijks verhoogd, zij lopen aanzienlijk sneller op dan de gewone lonen. Ik kan u cijfers geven: in 1960 werd uit openbare fondsen 27 miljard roebel uitgekeerd voor extra-toelagen, gratificaties en faciliteiten. In 1967 was het 49 miljard. In het vijf-jarenplan is voor 1970 een totaal van 61 miljard begroot. Er komt nog iets bij: bedrijven die op het nieuwe stelsel zijn overgegaan stellen vast dat hun werkelijk inkomen stijgt door de uitkering van aanmoedigingspremies en bonussen.

Gesteld dat er dit jaar ontspanning en verbetering in de internationale toestand zou komen — zal de Sovjet-Unie dan in staat zijn tot nog snellere verhoging van de bonus-uitkeringen die de groei van de Russische levensstandaard kenmerken?

KOSYGIN: De Verenigde Staten kunnen helpen bij het scheppen van het klimaat dat vereist is om de levensstandaard in de Sovjet-Unie en in andere landen nog sneller op te voeren. De voorwaarden zijn dat Washington de militaire verhoudingen in de wereld niet verslechtert en dat de Amerikaanse defensiebegroting niet met dezelfde gelijkmatige snelheid blijft stijgen als de laatste jaren. Want als Amerika zijn militaire budget opvijzelt moeten wij ook onze defensie-uitgaven verhogen. Wij willen onze verdedigingskracht niet verzwakken in het zicht van de Amerikaanse bedreiging. Tot op zekere hoogte moet dat gaan ten koste van de levensstandaard van het Russische volk. Amerika heeft zijn militaire begroting op 80 miljard dollar gebracht. Aan de oorlog in Vietnam alleen besteden de Verenigde Staten meer dan 25 miljard per jaar. Alle bijkomende kosten inbegrepen komt het totaal misschien zelfs op ongeveer 30 miljard dollar. Dit is de zware tol die het Amerikaanse volk voor deze oorlog moet betalen. Ik herhaal: de Verenigde Staten dwingen ons ons wapenarsenaal te versterken en meer geld voor militaire doeleinden te besteden. Andere landen worden gedwongen hetzelfde te doen — op die manier wordt de ontwikkeling van de levensstandaard van alle volkeren belemmerd.

Nu, met uw wehemen een...

KOSYGIN: Nu, met uw wehemen een...

... de prima van wat er in Vietnam aan de gang is. De Amerikaanse agressie heeft ook directe gevolgen voor de wederzijdse betrekkingen tussen de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten. Daarom kunnen wij ook niet zeggen, dat die betrekkingen normaal zijn. Onze politieke relaties staan vandaag de dag onder spanning.

Uw land en het mijne beoordelen de situatie in Vietnam vanuit volkomen verschillende gegevens. Amerika heeft een totaal ongerechtigde aanval op Vietnam uitgevoerd en voert daar een verwoestende, agressieve oorlog. En u voert deze oorlog nu al drie jaar niet alleen tegen Zuid-Vietnam maar ook tegen Noord-Vietnam.

Maar waarvoor voert u eigenlijk oorlog?

Kunnen de Amerikanen hierop een antwoord geven?

Waarom staan er Amerikaanse soldaten op Vietnamese bodem? Men hoort in Amerika wel eens beweren, dat die oorlog wordt gevoerd in het belang van de „regering” van Zuid-Vietnam, die zogenaamd om Amerikaanse troepen heeft gevraagd en daarvoor een geschikte regeling met de Amerikanen heeft getroffen.

Maar wat voor een soort „regering” is dat; die van Zuid-Vietnam? Wie vertegenwoordigt zij? Het is algemeen bekend, dat geen mens haar heeft gekozen en dat zij de steun heeft noch van de Zuidvietnamese bevolking noch van de openbare mening in de wereld. Zij is maar een handjevol Saigon-generaals, die totaal niets bijdragen tot de samenleving. Het is een stel vieglis.

Maar voor wie voeren uw mensen daar dan een smerige oorlog tegen Vietnam? Beseffen ze wel voor wie zij vechten en kan men wel zeggen, dat de soldaten en officieren, die meedoen aan het Amerikaanse avontuur in Vietnam, een gevoel hebben voor wat vaderlandsliefde is?

Men hoort weleens beweren, dat het prestige van Amerika zogenaamd niet toelaat de oorlog op te geven en uit Vietnam te verdwijnen. Maar kan uw land na jaren deze onmenselijke oorlog te hebben gevoerd, zeggen dat zijn prestige ook maar één duim is gestegen? Is er ook maar iemand in de Verenigde Staten, die blij is, dat zijn land Vietnamesezen ombrengt en eigen soldaten verliest? U kunt mij nauwelijks zo iemand aanwijzen — of het moet een groepje bezetenen zijn, dronken van oorlogshysterie.

Ik ben in de Verenigde Staten geweest. Ik heb daar veel mensen ontmoet en met tal van journalisten gesproken. Ik heb een reusachtig aantal brieven gekregen en ik krijg er nog steeds. Zij zijn afkomstig van Amerikaanse particulieren, van arbeiders, boeren en van wetenschapsmensen. Ik heb brieven gekregen van uw intellectuelen maar in geen enkele heb ik kunnen lezen, dat iemand blij was met de Amerikaanse oorlog in Vietnam of dat deze oorlog het Amerikaanse prestige had verhoogd.

Ik ben in de gelegenheid geweest enkele westerse landen te bezoeken, waaronder Frankrijk en Engeland. Daar ben ik ook geen mens tegengekomen, die bereid bleek de Amerikaanse agressie tegen het Vietnamese volk te rechtvaardigen. Daarom komen steeds de vragen terug: ten

... de vorm van steeds meer en hogere belastingen. Het volk wordt gedwongen voor deze oorlog te werken; reusachtige vervoersmiddelen zijn nodig om troepen en materiaal over te brengen. Er moet een strijdmacht van een half miljoen in stand worden gehouden — een strijdmacht die Zuid-Vietnam heeft bezet — en het leger van de marionettenregering van Saigon moet op de been worden gehouden.

Dit alles drukt steeds zwaarder op de gehele economie. De dollar heeft zijn vroegere kracht al verloren. Uw begroting vertoont een groot tekort. Hoe langer u deze oorlog voortzet, hoe groter de nadelige gevolgen zich zullen doen gevoelen in uw economie. De waarheid van deze economische wet zal zich veel meer uiten dan alleen maar door een daling in de Amerikaanse economische kracht en een kolossaal en steeds groter gat in uw begroting. Dit tekort zal op de een of andere manier opgevuld moeten worden. Uw regering tracht nu haar economische moeilijkheden, die door de oorlog zijn ontstaan, af te schuiven op haar bondgenoten; op de economie van andere Europese staten. Een voorbeeld daarvan heeft men onlangs gezien in verband met devaluaties.

In het licht van de Amerikaanse agressie kunnen wij geen normale betrekkingen onderhouden met de Verenigde Staten zolang deze oorlog voortduurt. Het sovjet-volk kan zijn goedkeuring niet geven aan een beleid van vriendschappelijke ontwikkelingen met Amerika, terwijl Amerikaanse troepen volslagen onschuldigen doden, een niet gewettigde oorlog voeren en gebieden bezet houden.

Ik weet niet, hoe lang de oorlog in Vietnam nog zal voortduren. Dat hangt van de Verenigde Staten af en hoe lang die hun agressie volhouden. Het Vietnamese volk vecht energiek terug. Het verdedigt een gerechte zaak, zijn vrijheid en onafhankelijkheid, en het is onmogelijk het te verslaan.

Toen u in februari (vorig jaar) in Londen was, kregen wij de indruk, dat de sovjet-regering ernstige pogingen deed om een einde te maken aan de oorlog in Vietnam. Kan men, nu u premier Wilson in Moskou ontvangt, daaruit afleiden dat u weer ernstig gaat trachten een einde te zoeken voor deze oorlog?

KOSYGIN: Er zijn tegenwoordig tal van landen, die graag zouden willen bemiddelen tussen Amerika en Vietnam om een einde te maken aan de strijd. Dat is natuurlijk niet bij toeval, want iedereen zou graag zien, dat het ophield. Maar als men de dingen ongekleurd wil zien, dan is het zo, dat Amerika morgen al zelf een einde aan deze oorlog kan maken. Uiteindelijk is het Amerika geweest, dat met agressie is begonnen; dat Vietnam binnengevallen is en er nog staat. Bovendien bombardeert de Amerikaanse luchtmacht Noord-Vietnam. Als Amerika hiermee ophoudt, is de oorlog ook meteen over.

Het doet vreemd aan te horen, dat Amerika van tijd tot tijd de eerste de beste bij de arm grijpt om hem te vragen met de andere partij te gaan praten, zodat we een einde kunnen maken aan deze oorlog. Moet men dat serieus nemen? Moet er zo een einde komen aan deze oorlog? Als Amerika dan zo graag en zo echt het einde van de oorlog wil, dan zou het al lang een einde hebben gemaakt aan operaties, die een gevaar-

lijk broelnest van spanningen hebben gekweekt in dit deel van de wereld.

Ik ben door niets en niemand gemachtigd met wie ook onderhandelingen te voeren om een einde te maken aan de strijd in Vietnam. Ik wil dit duidelijk stellen, zodat niemand zich mag vleien met de valse indruk, dat de sovjet-regering daartoe gerechtigd zou zijn — onderhandelen met Harold Wilson, Lyndon Johnson of wie ook.

Bedoelt u, dat u niet gerechtigd bent door de sovjet-regering of door de Vietnamesezen?

KOSYGIN: Om besprekingen te voeren moet men een opdracht hebben van hen, die bij de oorlog betrokken zijn. De Vietnamese partij heeft ons geen opdracht, van welke aard ook, verstrekt. Maar ik wil uw aandacht vestigen op belangrijke voorstellen, die zowel door Noord-Vietnam als door de Vietcong zijn gedaan. Ik zou graag hebben, dat u het program, dat de Vietcong onlangs heeft gepubliceerd, eens goed bekeek. In dit program staan aangekondigd: vrije verkiezingen in Zuid-Vietnam, vorming van een parlement op een waarachtig democratische wijze en op grondslag van algemene, gelijkgerichtigte, rechtstreekse en geheime verkiezingen. Dit program houdt tevens in, dat het parlement het hoogste staatsorgaan moet zijn met de hoogste staatsmacht. Het moet een democratische grondwet opstellen, een democratische regering van nationale eenheid vormen, waarin de verschillende bevolkingsgroepen vertegenwoordigd zijn — nationaliteiten, godsdienstige groeperingen, patriottische en democratische partijen en de patriottische leiders en krachten, die tot de nationale bevrijding hebben bijgedragen.

De Vietcong zegt een buitenlandse politiek van neutraliteit te willen volgen, waardoor de vrede in de wereld wordt bevorderd, de onafhankelijkheid wordt gegarandeerd samen met de soevereiniteit van het land, zijn eenheid en de nationale onschendbaarheid van het land.

En wat wil uw land in Vietnam? Het komt in feite erop neer, dat het daar

Samenspel Sovjet U onvermijnd

een fascistische regering macht wil. Wist u dat nu Amerikaanse regering dat gens mij weet de Amerikaanse ring wel degelijk wat er a de hand is en weet zij e zogenaamde regering van nam elke steun van het volk mist. Maar toch wil u ze regering het Vietnamese leggen — en nog wel m

Kunt u mij ook zeggen of rikaanse regering het pro de Vietcong juist acht en voerd dient te worden? I dan werkelijk tegen demo gen een democratisch bew bent u dan vóór?

U sprak daarnet over mijn aan Engeland en u stelde of de sovjet-regering van p einde te maken aan de oor nam. Willen wij oorlog? N sovjet-volk wil geen oorlog (vorig jaar) in Londen w onze Vietnamese vrienden o tot onderhandelen bereid v de Verenigde Staten de m menten op Noord-Vietnam

Ik heb dat tegen de heer V zegd en, voor zover ik w hij dat doorgegeven aan d kaanse regering. De verkle de Noordvietnamese regerin openbaar gemaakt maar wa antwoord op dit voorstel?

De bombardementen op No nam werden eens zo zwaar. ten wij dat verklaren? Uit enige Staten kwam geen e

...naamste gebeurtenis van vorig jaar is voor ons inderdaad de 50e verjaardag van de oktober-revolutie geweest. Dat is overigens begrijpelijk, want in deze 50 jaar heeft de mensheid er een geheel nieuw sociaal stelsel, een nieuwe opbouw van maatschappelijke verhoudingen erbij gekregen.

Ondanks politieke en economische verwickelingen, waarin ons land geraakte — isolement, blokkade, jaren van oorlog tegen ons, die zware verliezen en reusachtige verwoestingen aanrichtten, waarvoor weer jaren van inspanning en kolossale bedragen nodig waren voor de wederopbouw — zelfs onder deze moeilijke omstandigheden is onze vooruitgang gestaag gevorderd.

Vorig jaar heeft de Opperste Sovjet het plan goedgekeurd voor de eerste drie jaren van het vijf-jarenplan, dat nu uitgevoerd wordt. Wat wij ons als doel hadden gesteld voor de eerste twee jaren is al bereikt. Er hebben zich natuurlijk bepaalde economische factoren aangevend, die wij niet zonder meer konden afschrijven. Daarom zijn er wijzigingen aangebracht in de rest van het vijf-jarenplan. Wij hebben nu voor de periode 1968-1970 voor elk jaar apart een productieplan opgesteld.

Een plan is niet iets dat onwrikbaar is vastgesteld. Het is veeleer een ingewikkeld hulpmiddel om 's lands economie te leiden. Daarom moet het aangepast worden, telkens waarin zich op het gebied van de materiële productie nieuwe gegevens voordoen. Er worden nieuwe ontdekkingen gedaan en in de technische productieprocessen worden veranderingen aangebracht — en dat heeft natuurlijk zijn weerslag in het plan. De vondst van aardgaslagen in nieuwe gebieden bijvoorbeeld brengt ons ertoe geen kolen meer te gebruiken en over te stappen naar het gebruik van gas, waar de economische noodzaak zich voordoet.

In de hele periode van vijf jaar denken we onze productie met 53 procent te verhogen. De laatste twee jaren is die al met 20 procent gestegen. Ons vijf-jarenplan is realistisch.

U hebt daar een wit boekje in uw hand. Is dat uw plan?

KOSYGIN: Nee, dat is een boekje met statistieken. Het plan staat erin én, in cijfers, dat wat de afgelopen jaren reeds is bereikt. Gewoonlijk ken ik die cijfers wel uit mijn hoofd maar omdat u erover wilt schrijven, wil ik ze u precies geven.

President Johnson heeft de gewoonte kranteknijsels bij zich te hebben waarop staat wat de mensen denken. Lopen de zaken vlot — volgens die peilingen dan — dan laat hij ze Jan en Alleman zien. Maar gaat het niet zo goed — volgens die peilingen — dan laat hij ze aan niemand zien.

KOSYGIN: Bij ons wordt gewoonlijk daarover niet gepraat. Maar ik wilde uw vraag over de levensstandaard en lonen nog beantwoorden. Het inkomen van de loontrekker in de Sovjet-Unie bestaat uit twee delen. Een deel, in de vorm van lonen en salarissen, wordt hem direct uitbetaald. Het tweede deel bereikt hem via staatsconsumptiefondsen, die gefinancierd worden uit de winsten van socialistische ondernemingen. Deze fondsen dienen om kindertehuizen in stand te houden, studiekosten te dekken, gratis medische verzorging, ouderdomspensioenen en verpleging van invaliden in huizen en sanatoria's te verstrekken, ook gratis of tegen gereduceerde prijzen.

...vraag. U bent nu ongeveer drieënhalf jaar minister-president van de Sovjet-Unie. Kunt u iets vertellen over uw belevenissen in uw functie over de voldoening die u ondervonden heeft en over eventuele moeilijkheden en teleurstellingen?

KOSYGIN: Het komt mij voor dat u geen volkomen zuiver beeld heeft van een Russische minister-president. In ons land bestaat collectief leiderschap. Wij hebben het centrale comité van de communistische partij.

De leiders zijn verantwoordelijk verschuldigd aan de partij en aan het volk. U overdrijft stellig de rol die een persoon individueel in de Sovjet-Unie kan spelen. In ons land gaat alles collectief. En hierin ligt onze kracht. Als iemand een fout maakt wijzen anderen hem terecht. Wij zijn trots op ons centraal comité dat voortdurend toezicht houdt op de gang van zaken en ons onophoudelijk leiding geeft. Ik kan zonder overdrijving zeggen dat onze collectieve leiding volkomen eensgezind is en dat zij in creatieve stijl werkt. Elk van ons krijgt de gelegenheid om al zijn kennis en al zijn vermogens in het collectief tot gelding te brengen. Wij vervullen allemaal de wil van het centrale comité en we vinden daar stuk voor stuk enorm veel voldoening in.

Het moet gezegd dat onze economie zich de laatste tijd normaal ontwikkeld heeft. We weten waar we naar toe gaan. We kennen onze tekortkomingen en we luisteren naar kritiek die op ons wordt uitgebracht. Al die dingen samen geven een prikkel om voorwaarts te blijven gaan. Op het ogenblik beginnen wij met het ontwerp van een nieuw vijfjarenplan voor 1971-1975. De voornaamste richtlijnen voor de ontwikkeling van de nationale economie in dat tijdperk worden op korte termijn opgesteld. Natuurlijk zijn onze mogelijkheden voor de komende vijf jaren veel groter dan in de lopende periode. Wij zullen ons in het nieuwe plan niet beperken tot de Sovjet-Unie en de socialistische landen. We kijken naar buiten. We willen onze contacten en onze samenwerking op technologisch, wetenschappelijk en commercieel gebied zo nauw en zo veelzijdig mogelijk maken. En we zullen alle kansen gebruiken om dat doel te bereiken. Wij zullen alles doen om de vrede te behouden en om de levensstandaard van ons volk nog hoger op te voeren. Niemand kan de vreedelievendheid van Ruslands politiek in twijfel trekken en wij zullen die politieke koers vastberaden en consequent blijven volgen.

Tenslotte zou ik dit willen zeggen: wij denken dat de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie zeer zeker tot samenwerking zullen komen. Wij zijn ervan overtuigd dat het Amerikaanse volk middelen zal vinden om een eind te maken aan oorlog en agressie. Samenwerking tussen de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten is onvermijdelijk. Twee landen met zulk een overwegende positie in de wereld kunnen niet anders dan samenwerken. De volkeren van beide landen beginnen dat steeds duidelijker te beseffen. De samenwerking moet gebaseerd zijn op een voortdurend gevecht voor de vrede. Wij voeren dat gevecht, we zullen vastberaden tegen agressie en oorlog blijven strijden.

• Copyright: 1968 De Volkskrant - Time Inc.

woord. Dat werd alleen geleverd door het aantal bommenwerpers te verdubbelen.

Ik herinner u nu aan de verklaring van de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Ngoejen Doei Trin, van 1 januari, waarin hij duidelijk zegt dat de Noordvietnamese regering bereid is te onderhandelen, als de bombardementen onvoorwaardelijk worden gestaakt. Nu hoort men de Amerikaanse regering vragen: „Wat voor onderhandelingen?”

U wilt nu al weten, hoe die zullen aflopen. Maar hoe kan iemand dat vergen, wanneer het gesprek nog niet eens begonnen is? Die onderhandelingen moeten eerst beginnen. Dat is noodzaak. En dat kunnen ze pas, wanneer Amerika ophoudt bommen te gooien op de Noordvietnamese republiek.

Amerika wil zijn voorwaarden aan Vietnam opleggen maar Vietnam is geen verslagen land en 't zal ook nooit verslagen wrden. Amerika kan Vietnam niet door de knieën dwingen.

En van onze kant zullen wij alles doen om te voorkomen dat zoiets gebeurt. Amerikaanse agressie zal op steeds sterkere afweer stuiten.

Hebt u ook „haviken” en „duiven” in Moskou?

KOSYGIN: Wij hebben alleen maar „duiven”. Alle „haviken” zitten bij u.

Er zijn maar weinig mensen, die zichzelf „havik” noemen en de meesten betitelen er een ander mee.

KOSYGIN: Ik heb de indruk, dat er Amerikanen zijn die er prat op gaan „havik” genoemd te worden.

Een van onze senatoren, Aiken, heeft gezegd zichzelf een „uil” te beschouwen, omdat dit de wijste is onder de vogels.

KOSYGIN: Die werkt 's nachts. Ik zou nog iets over Vietnam willen zeggen. Volgens mij kan geen enkel land of wie ook de verantwoordelijk-

met
ie
ijk

aan de
Weet de
iet? Vol-
se rege-
maak aan
k, dat de
uid-Viet-
vietname-
land de-
volk op-
geweld.

de Ame-
ram van
het uitge-
Amerika
tratie, te-
nd? Waar

bezoek
de vraag
is een
in Viet-
e. Het
Toen ik
zelden
dat zij
ren, als
maarde-
taakten.

en ge-
heeft
Ameri-
ne van
werd
wa het

1-Viet-
pess-
Ve-
1 mi-

AMERIKAANSE BURGERS VERDEDIGEN HUN HUIZEN

SLUIPOORLOG IN SAIGON

2 FEBRUARIË NIEUWS VI

Eigen vuur is gevaarlijker dan Viet Cong

SAIGON, 2 febr. (AP) — De lange Amerikaanse burger had een revolver op de heup en zijn handen omklemden een modern geweer met grote vuurkracht. Zijn kleren waren smerig en hij had zich in dagen niet geschoren. Ron Fleming (26), net afgestudeerd aan de universiteit van Harvard en in Zuid-Vietnam werkzaam als specialist in psychologische oorlogvoering, had besloten zelf zijn huis in Saigon te verdedigen. Evenals tientallen andere Amerikanen in de om-

streden Zuidvietnamese hoofdstad had hij ontdekt dat recht en orde niet meer konden worden verzekerd en dat het nu een gevecht van iedere man voor zich was geworden.

De jongeman kroop langs de hoge betonnen muur en gaf degenen achter hem een teken halt te houden. Hij legde zijn vingers op zijn lippen en bracht bij de hoek het M-14 geweer aan de schouder. Een schot kraakte. Het echode rond de binnenplaats van de kleine groep betonnen huizen, die een gesloten blok vormen.

Fleming zei: „Hij doet niets. Misschien heb ik hem te pakken gekregen. Dat zou het eind van onze vriendelijke buurt-sluipschutter zijn”. Een paar minuten later jankten twee kogels door de lucht. De sluipschutter was er blijkbaar nog. De Amerikaan begon hem weer te besluipen, zoals hij dat al 36 uur lang had gedaan.

In heel Saigon, vooral in de dichtbevolkte buitenwijken, hebben Amerikanen de wapens opgenomen om hun huizen te verdedigen. „We hebben geen keus”, zei een missionaris van de christelijke zendingsgemeenschap. „We hebben kogelgaten in onze lui-

ken. Mensen als Fleming geven ons nog enige bescherming. Zonder hen zouden we nergens zijn”.

Helikopters

Tientallen Amerikanen wonen in de Tsji Lang wijk van Saigon, op twee blokken afstand zijn enkele van de zwaarste gevechten in de slag om Saigon gevoerd. In het blok van Fleming wonen negen mannen, drie vrouwen en vier kinderen. Het lijkt op een eiland in een kolkende oceaan. Gedurende het grootste deel van de afgelopen 36 uur is de hoofdweg, die langs het blok loopt, verlaten geweest. Helikopters hebben de weg verschillende keren met ratelende machinegeweren schoongeveegd.

De meeste vijanden, die de verdedigers van het blok tot dusver hebben gezien, waren zelfstandig opererende Viet-Congstrijders op daken van nabijgelegen gebouwen. De Amerikanen zijn getuige geweest van een moordend vuur op de Vietnamese woonwijk achter hun huizen. Zij zeiden dat helikopters keer op keer laag over de daken scheerden en de wijk bestookten met machinegeweren en raketten. „Het aantal slachtoffers onder de burgers daar moet verschrik-

kkelijk zijn”, zei een Amerikaan, terwijl hij naar twee zwarte rookkolommen op 500 meter afstand wees. Hij zei dat de Vietcongen in de wijk hem hadden verteld dat de Vietcong hun huizen in beslag had genomen en hen de straat opgejaagd. Donderdagmiddag waren honderden Vietnamese gezinnen bezig de wijk te verlaten. Zij droegen hun baby's en bezittingen op de rug.

Bang

„Ik zag vanmorgen hoe een vrouw met twee kogelwonden in haar buik uit haar huis werd gedragen”, zei een Amerikaan. En een ander: „We zijn bang voor de verschrikkelijke vuurkracht van de Zuidvietnamezen en Amerikanen, dan voor de Viet Cong. Eén helikopter kan ons in een paar scheervlucht-aanvallen allemaal doden”.

De Amerikanen hebben sinds het uitbreken van de gevechten geen Zuidvietnamese soldaten of politie in hun wijk gezien. Woensdagmorgen besloten zij de verdediging zelf ter hand te nemen. Een van hen zei: „Als de Vietnamezen hun hoofdstad niet willen verdedigen, wat willen zij dan verdedigen?”

Vijand omsingelt

168 Vol. 15 Nr. VI

SAIGON, 2 febr. (Reuter, AP, NYT) — Zowel in Saigon als in vele provinciale Zuidvietnamese steden wordt nog hevig gevochten. Generaal Westmoreland, commandant van alle Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam verklaarde dat vijandelijke eenheden in een algemeen offensief aanvallen hebben gedaan op 23 van de 44 provinciale hoofdsteden en diep zijn doorgedrongen in enkele van deze steden. Hij verwachtte dat de tegenstanders het offensief, dat vandaag de vierde dag is ingegaan, „nog vele dagen langer zullen kunnen volhouden”. In vele gevallen wordt de Vietcong aangevoerd door Noordvietnamese militairen in burger. Voor het eerst zijn ook grote eenheden Noordvietnamese militairen met gloednieuwe wapens in en rondom Saigon gesignaleerd. Dit blijkt uit verhoren van krijgsgevangenen, onder wie Noordvietnamezen. Voor het eerst ook zijn Amerikaanse gevechtstroepen in Saigon ingezet voor de zuiveringsacties. Ze hebben strategische punten in de hoofdstad bezet. Het bevrijdingsfront meldde dat in Saigon en Hoeé revolutionaire raden zijn gevormd.

Vietcong vormt revolutionaire raden in steden

Volgens de militaire inlichtingendienst heeft het Noordvietnamese leger 21 tot 30 bataljons ingezet voor Saigon alleen. Hiervan bevinden zich ongeveer vijf bataljons — 2000 tot 2500 man — in de stad, hoofdzakelijk in de buitenwijken. Mariniers en manschappen van de luchtlandingsdivisie zijn gisteren met volledige bewapening en zwaar materieel ingezet om deze vijf bataljons „uit te roken”.

De belangrijkste punten waar nu gevochten wordt zijn de grote luchtbasis en het burgervliegveld Tan Son Nhoet (alle burgervliegverkeer is tijdelijk stopgezet), de Chinese wijk Cholom en vele buitenwijken. Radio-Saigon werd gistermiddag heroverd op de Vietcong na twee dagen strijd, waarbij men verdieping voor verdieping moest heroveren. Over het algemeen vocht de Vietcong tot de laatste man. Slechts weinigen gaven zich over.

De regering heeft een avondklok ingesteld en voor vandaag een uitgaansverbod. De bevolking wordt aangeraaden thuis te blijven. Voorts is een binnenlandse persensuur afgekondigd. Op zes punten in Saigon zijn openbare executie-plaatsen opgericht. De laatste verdween twee jaar geleden, toen men de veiligheid in Saigon voldoende hersteld achtte.

Volgens eerste tellingen zijn gedurende het Vietcong-offensief dat vandaag de vierde dag is ingegaan 5800 Vietcongstrijders en Noordvietnamezen, 303 Zuidvietnamese en 232 Amerikaanse militairen gesneuveld. In Saigon sneuvelden tot dusver 650 man Vietcong, 43 Amerikanen en 71 Zuidvietnamese militairen.

De radiozenders van Hanoi en de Vietcong meldden, dat verschillende steden in handen van de Vietcong waren gevallen. De Vietcong werd daarbij gesteund door de bevolking. Revolu-

tionaire raden werden gevormd, zoals in het noordelijke Hoeé, waar de zwart-rood-gouden vlag van de Vietcong werd gehesen. Op Zuidvietnamese militairen en politiemannen werd een beroep gedaan zich met hun wapens over te geven. De bevolking van Saigon was in opstand gekomen, aldus de radio-uitzendingen. Deze meldden voorts, dat belangrijke delen van Saigon vast in handen van de bevrijdingslegers waren, zoals de wijken Ba Tsjieu, Phoe Phoeam, Phoe Lam, Nga Say, benevens de weg naar de luchtbasis Bien Hoa (waar ook zwaar wordt gevochten). Hier zijn revolutionaire raden opgericht met steun van de bevolking. (Amerikaanse en Zuidvietnamese autoriteiten ontkenden nadrukkelijk dat de bevolking spontaan hulp bood aan infiltranten. De bevolking staat onder zware druk en in vele gevallen zijn burgers als gijzelaars misbruikt. De infiltranten hebben wel veel steun van ondergrondse spionnen die hen de weg wijzen en op andere wijze waardevolle diensten bewijzen.)

Bovengronds

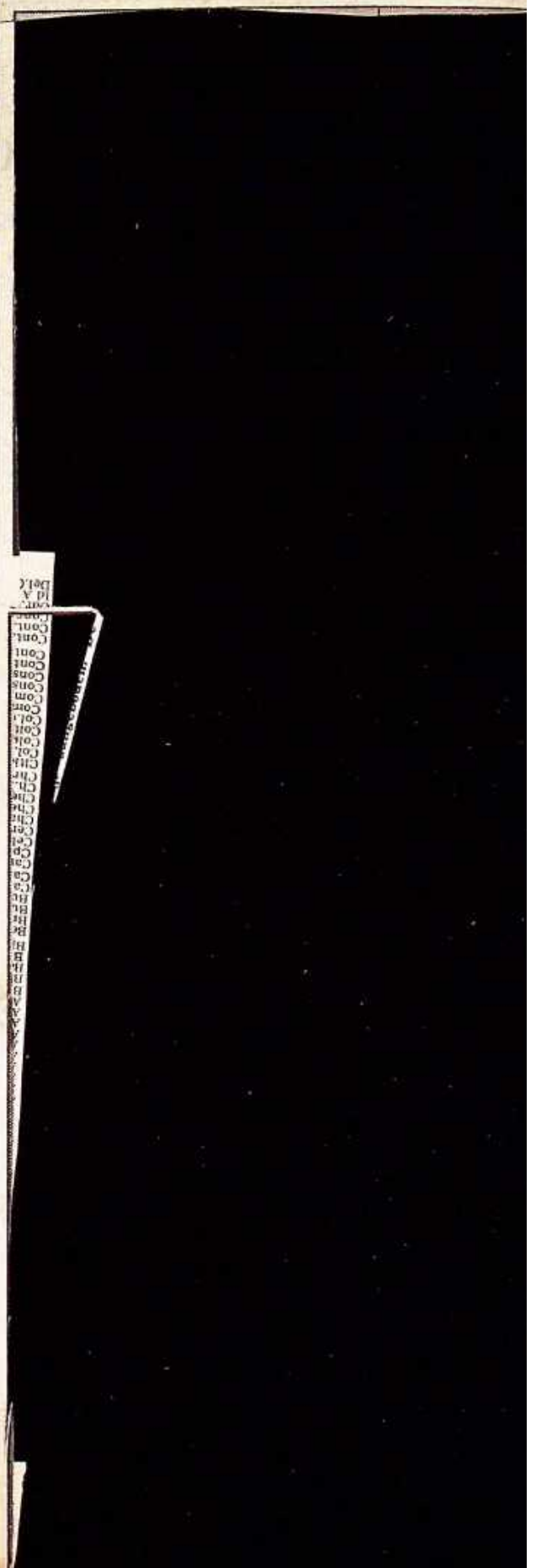
Feit is dat in enkele dichtbewoonde wijken van Saigon Vietcongstrijders en leden van de ondergrondse openlijk voor de dag zijn gekomen. Zij zijn met name gesignaleerd in de wijk van de An Kwang pagode en in de buitenwijk Tsjie Lam. Daar gingen zij van deur tot deur en vertelden bewoners en voorbijgangers: „Wij zijn van het Nationale Bevrijdingsfront. We zijn gekomen om Saigon te bevrijden.” Een fotograaf van Associated Press werd in de buurt van de pagode ook door hen aangesproken. De mannen droegen geweren en stelden zich voor als leden van het front. Zij verzochten de fotograaf geen foto's te maken. „We zijn hier met meer dan honderd man”, zei een van hen.

Bij de gevechten in Saigon speelden zich gruwelijke tonelen af. Een moeder en haar zes kinderen werden in een militair kampement met een machinegeweer door de Vietcong doodgeschoten toen zij bescherming zochten achter zandzakken. De vader, luitenant-kolonel Ngoejen Van Toejan, commandant van een opleidingscentrum, was onthoofd.

Bij een zuiveringsactie rondom de An Kwang pagode in de wijk Cholom, werd een Vietcong-officier door de Zuidvietnamese hoofdcommissaris van politie die de actie leidde, in het openbaar door het hoofd geschoten.

Een Vietnamese luitenant, die een actie van zijn troepen leidde om zijn eigen kampement te ontzetten, ontdekte na de strijd dat zijn vrouw en kinderen door de Vietcong waren doodgeschoten. Huilend droeg hij een van zijn dode kinderen naar buiten.

De aanwezigheid van Noordvietnamese militairen werd onder andere in

HOOFDSTAD Saigon

ssen, de contacte
roden en lasdraden.
ide lasdraden.
ot programma
roden en lasapparatuur.

PHILIPS

Philips is gespecialiseerd

Groenpol en omhoog

8 punten hoger niet te krijgen. Schol-
ten Honig liep meer dan anderhalve
euken in van het verlies van de
vorige dag. Ford was 8 punten hoger.
Amsterdamsse Ballast, die de vorige
dag 22 punten hoger niet te koop was,
ging nu ruim 6 punten beneden die
oude biedprijs van de hand. Het aan-
den is wat afgezwakt aangezien som-
migen menen dat de verworpen om-
wisseling van de conversie in
aandelen een koersdrukking effect
kan hebben. Nutricia verspeelde de
hete wint van 15 punten van de
vorige dag. Erdal was ook 15 punten
op retour.
Bij de scheepvaartmaatschappij Van
Ommeren bijna evenveel (4 punten)
terre als er een dag eerder was. De

Zie ook pagina 5

Namara.
hun taak opgewassen, aldus Mc-
voerd. De aanwezige troepen zijn te-
half miljoen) niet zal worden opge-
tale Amerikaanse troepensterkte (een
het offensief van de Vietcong de to-
kort aftreedt, verklaarde dat ondanks
van defensie McNamara die binnen-
agressie niet zal opvoeren". Minister
nen geeft, "dat hij zijn terreur en
den gestaakt, tenzij de vijand te wor-
den op Noord-Vietnam niet worden
Johnson herhaald, dat de bombarde-
In Washington heeft president

Drie fasen

In een overzicht van de algemene
militaire toestand verklaarde gene-
raal Westmoreland gisteren, dat het
plan voor het offensief, dat in sep-
tember door de Vietcong en Hanoi
werd goedgekeurd, drie fasen omvat.
De eerste fase die afgelopen oktober
began, was een internationale cam-
pagne om de Amerikanen er toe te
bewegen de bombardementen stop te
zetten. De tweede fase wordt op dit
ogenblik uitgewerkt en behelst het
algemene offensief tegen centra in
Zuid-Vietnam, waarbij men alles op
alles zet. De derde fase die binnen-
kort kan beginnen is de inzet van
vooral alle Noordvietnamese reserves
voor een invasie in de noordelijke pro-
vincies. Deze laatste fase, zo ver-
wachtte Westmoreland, zou de zwaar-
ste strijd worden die ooit werd ge-
streden, met de inzet van de grootste
aantallen strijdkrachten.

De toestand elders in het land is
onoverzichtelijk. Met vele plaatsen is
het contact verbroken. De noordelijke
provinciehoofdstad Kwangtri zou door
Amerikaanse troepen zijn heroverd.
Om Hoëé wordt gevochten; de Viet-
cong heeft het oude stadsdeel bezet.
Amerikaanse versterkingen zijn aan-
gevoerd in Dalat waar de strijd voort-
duurt.

waren uitgerust met de nieuwste auto-
matische wapens.

gemeld door een Amerikaanse kapi-
tein die bij de strijd rond de basis
Tan Son Nhoet 23 krijgsgevangenen
maakte. Deze 23 man kwamen uit zes
verschillende bataljons en twee hier-
van maakten weer deel uit van twee
verschillende Noordvietnamese divi-
sies. De meeste Noordvietnamezen

Bescherming

PRESIDENT JOHNSON is in zijn
recht in de aanval gegaan op de sena-
toren en volksvertegenwoordigers die
pleiten voor bescherming van de Ame-
rikaanse industrie tegen de concurren-
tie van het buitenlandse product. Tal-
rijk zijn de laatste tijd de verzoeken
van bedrijfstakken en industrieën in de
Verenigde Staten om speciale invoer-
bepalingen voor bepaalde artikelen.
Maar al te vaak weten zij voor hun
acties steun te vinden bij congresleden
uit hun stad of strek.
Het is een gevarieerde ontwikkeling
Wanneer het congres dergelijke protec-
tionistische maatregelen gaat goedkeu-
ren, dreigt de gehele internationale
overeenkomst tot tariefsverlaging, die
hete wint van 15 punten van de
vorige dag. Erdal was ook 15 punten
op retour.
Bij de scheepvaartmaatschappij Van
Ommeren bijna evenveel (4 punten)
terre als er een dag eerder was. De

Avondbandel

in het
AMSTERDAM, 1 febr. — In het
telefonisch avondverkeer golden voor-
Olies 154,10-154,80 (middagslot 153,70
gulden, Phillips 123,00-123,60 (122,70)
gulden en Unilever 108,00-108,30
(107,60) gulden.

Spaarbanken goed gestart

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 2 febr. — De spaar-
banken hebben het nieuwe jaar over-
den 968
het algemeen goed ingezet. Bijna al-
te grote spaarbanken melden over ja-
nuari hogere spaaroverschotten. Een
nischeiter hierbij was de Spaarbank
in Rotterdam waar 11,1 miljoen gul-
den meer werd ingezet dan opge-
vraagd. In januari 1967 was dit 5,8
miljoen gulden.

De Spaarbank voor de Stad Amster-
dam heeft in januari een spaarover-
schot bereikt van 7,2 (5,4) miljoen gul-
den. Bij de Nutsspaarbank in Den
Haag is 6,7 (4,7) miljoen gulden meer
ingezet dan terugbetaald, de Centra-
le Volksbank meldt een overschot van
1,5 (1,6) miljoen gulden en de Spaar-
bank in Maastricht bereikte een posi-
tief spaarresultaat van 1,1 (0,4) mil-
joen gulden.

Nieuwe aanvallen

Viet Congleden en Noordvietnamese eenheden hebben vanmorgen nieuwe aanvallen uitgevoerd in Saigon. Zij wisten twee politiebureaus in de Chinese wijk te bezetten.

Elders in de hoofdstad hernamen geïsoleerde Viet Congleden hun vuuracties. Rond het grootste ziekenhuis van Saigon, het Cho Ray-hospitaal, braken straatgevechten uit. Helikopters die noodvoorraden brachten werden voortdurend beschoten. Zuidvietnamese regeringstroepen veroverden gisteren het radiostation van Saigon op de communistische guerrillastrijder. Deze laatste gebruikten bij hun acties regelmatig Zuidvietnamese burgers als gijzelaars. Soms ook drijven zij burgers als menselijke schilden voor zich uit.

In een deel van de hoofdstad trok de politie vanmorgen schouder aan schouder door de straten, schietend over de hoofden van burgers die naar het centrum wilden. „De mensen moeten van de straat blijven zolang de Viet Cong in de stad is”, aldus een politiemans.

In de wijk Phoe Lam verspreidde de Zuidvietnamese politie gisteren een groep van tweehonderd manifestanten, die met vlaggen van de Viet Cong liepen. Volgens deelnemers aan de betoging waren zij hiertoe gedwongen door de Viet Cong.

Amerikaanse en Zuidvietnamese militairen voeren momenteel op grote schaal huiszoeken uit in Saigon. Het grote probleem voor de geallieerden is, zo werd gisteren gezegd, om de Viet Cong te vinden onder een bevolking van twee miljoen. „Als ze maar naar buiten wilden komen om te vechten”, aldus een Amerikaans lid van de militaire politie.

Ook in de omgeving van Saigon is de strijd weer opgelaaid. De communisten hebben hier de plaats Thoe Daoe Mot ingenomen. Bij de luchthaven Tan Son Noet, die voor burgerverkeer is gesloten, wordt nog steeds fel gestreden.

Tegenaanvallen

Bij Hoë in het uiterste noorden van Zuid-Vietnam gingen Amerikanen en Zuidvietnamezen vandaag tot een zware tegenaanval over op de Viet Cong, die met verscheidene bataljons nog steeds een deel van de plaats bezet houdt. De stad Qoeang Tri, eveneens in het noorden is gisteren door Amerikanen en Zuidvietnamezen heroverd. De stad Pleikoe werd vanmorgen door twee Noordvietnamese regimenten aangevallen. In de Mekong-delta bestoken de communisten de stad Vinh Long. Hevige gevechten worden verder gemeld uit Kontoem in het centrale hoogland en uit Ban Me Thoet.

De Amerikaanse minister van defensie McNamara heeft gisteren in Washington voor de Senaatscommissie voor de strijdkrachten een rapport uitgebracht over de situatie in Zuid-Vietnam gebaseerd op gegevens die dateren van vóór het huidige Viet Congoffensief. Hierin wordt onder meer gezegd: „Wij hebben in bepaalde gebieden van Vietnam terrein verloren en de onveiligheid is teruggekeerd in bepaalde zones, die als gepacificeerd werden beschouwd.”

ZIE OOK PAGINA 3

Bevolking Saigon volgt de gevechten passief

SAIGON, vrijdag (AFP). — Het offensief dat de Viet Cong drie dagen geleden in Vietnam heeft ingezet kan — zo het niet het belangrijkste uit de gehele oorlog is — op geen enkele wijze worden vergeleken met wat tot nog toe is gepresteerd in oorlogen in Indo-China.

Niemand geloofde, dat het Zuidvietnamese bevrijdingsfront in staat was tot een krachtsinspanning op dergelijke schaal tegen zoveel doelen in het gehele land. Men meende dat niemand kon voorkomen dat de Viet Cong enkele commando-eenheden in een stad zou kunnen infiltreren maar men geloofde niet dat hele bataljons tegelijkertijd in zoveel steden zouden kunnen worden ingezet.

De Amerikaanse en Zuidvietnamese inlichtingendiensten waren niet op de hoogte, maar, volgens een Amerikaanse generaal, „was de bevolking dat wel en deze zei niets.” De tegenstander zag zelfs kans zware mitrailleurs, bazooka's en vlammenwerpers een stad als Saigon binnen te smokkelen.

De tweede fase van het offensief is dodelijk geweest voor de tienduizenden Viet Cong-soldaten die overal zijn ingezet en even verbeten vochten als de zelfmoord-eenheden die hun waren voorafgegaan. Men acht het zeker dat de weerstandsnesten die er nog zijn, zullen worden opgeruimd maar deze operaties zullen zwaar, kostbaar en langdurig zijn.

Voor het Zuidvietnamese bevrijdingsfront rest nu de vraag of de verliezen, waardoor verscheidene van de beste Viet Cong-bataljons werden gedecimeerd, opwegen tegen de politieke en psychologische voordelen van het offensief op binnenlands zowel als op internationaal gebied.

Het prestige van de Zuidvietnamese en Amerikaanse troepen heeft in de ogen van de burgerbevolking zeker een zware klap gehad. De moed van de zelfmoordcommando's in Saigon heeft indruk gemaakt op de bevolking die met belangstelling de strijd volgt, welke zich voor haar ogen afspeelt. Zij heeft echter geen partij gekozen en volgt de strijd passief.

VS TREKKEN VERLOVEN IN Z.O.-AZIË IN

2 feb.

Bij strijd in Z.-Vietnam ruim elfduizend doden

SAIGON, vrijdag (Reuter, NY Times, AFP, AP). — Bij de verrassingsaanvallen, die zij de afgelopen vier dagen in geheel Zuid-Vietnam hebben ondernomen zijn bij de Viet Cong en Noordvietnamese legereenheden 10.500 man gedood. Dit is vanmorgen door een woordvoerder van de VS in Saigon meegedeeld.

In dezelfde periode werden 281 Amerikaanse en 636 Zuidvietnamese militairen gedood. Gewond werden ongeveer 1000 Amerikaanse en rond 1800 Zuidvietnamese militairen.

Intussen wordt in Saigon en talrijke andere Zuidvietnamese steden nog steeds hardnekkig gevochten. De verloven van alle Amerikaanse militairen in Zuidoost-Azië zijn ingetrokken, zo is van welingelichte zijde in Bangkok vernomen.

De opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam, generaal Westmoreland, zei vanmorgen dat er aanwijzingen waren dat het communistische offensief „aan kracht begint te verliezen”. Hij achtte het echter mogelijk dat de huidige campagne van de communisten nog verscheidene dagen zou voortduren.

President Johnson van de VS en zijn adviseurs in Washington zijn van mening dat de kansen op vredesbesprekingen verminderd zijn door de gebeurtenissen van de laatste dagen in Zuid-Vietnam, zo is uit officiële bron in Washington vernomen.

Een eventuele verlenging van de dienstplicht in de VS, die thans twee jaar bedraagt, behoort tot de speciale maatregelen, die president Johnson mogelijk zou kunnen voorstellen aan het Congres om de problemen in Azië het hoofd te bieden.

De Amerikaanse minister van defensie McNamara verklaarde gisteravond tegenover journalisten dat hij geen noodzaak aanwezig zag om meer Amerikaanse militairen naar Zuid-Vietnam te zenden.

GENERAAL VOLTREKT DOODSTRAF

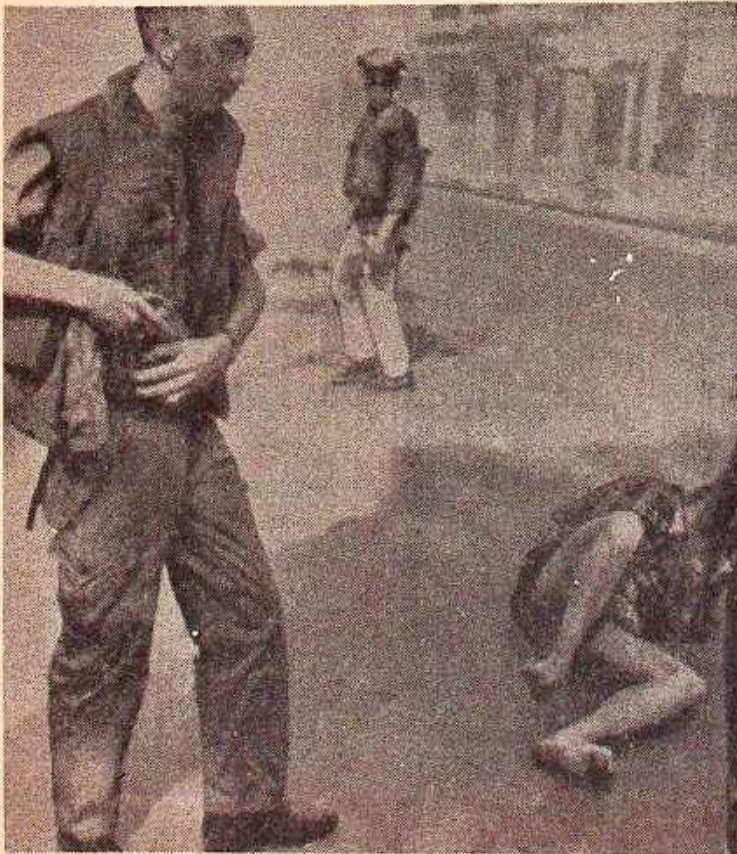
2 febr 1968

Generaal Ngoeyen Ngoc Loan schiet de Viet Cong-officier neuring

Hier een overzicht van het verloop van de gebeurtenissen, samenhangend met de executie van de Viet Cong-officier gisteren in Saigon (zie ook voorpagina). Op de eerste foto wordt de officier (in geruit hemd) opgebracht voor zijn terechtstelling door leden van de Zuidvietnamese militaire politie.

VADER MET GEDOOD KIND

De officier valt na zijn executie ter aarde.

Een Zuidvietnamese officier, wiens familie door de Viet Cong is vermoord, draagt zijn dode kind uit zijn huis in Saigon.

ve
ge
les
en
doe
Bel
ven
of a
waar
dan
waar
teed h

Frans journalist laat tribunaal in Denemarken foto zien

'Viet-Cong-leden werden onthoofd'

ROSKILDE (AP) — De Franse journalist Jean Bertolino, die voor een aantal Europese rooms-katholieke bladen schrijft, heeft gisteren voor het Vietnam-tribunaal in het Deense Roskilde, een ooggetuigenverslag gegeven van de onthoofding van vier Viet-Cong-strijders door Zuidvietnamese militairen. Op een groot scherm in de zaal werd een foto geprojecteerd die hij genomen had van de onthoofding.

Bertolino gaf de volgende beschrijving van de onthoofding. Toen hij in het stadje Rach Kien op ongeveer 20 kilometer van Saigon aankwam, werd er een schot afgevuurd op de Amerikaanse troepen, met wie hij meetrok. „Er werd een strafexpeditie georganiseerd door de helft van de tweede brigade van de 25-ste Amerikaanse infanteriedivisie en een eenheid speciale Zuidvietnamese troepen. Vier jonge Viet-Cong-leden werden gearresteerd en naar het centrum van Rach Kien gebracht. De bevolking werd opgeroepen naar het plein te komen, waar de guerrilla's naar toe gebracht waren.

De Zuidvietnamese militairen ont-

hoofdden toen de vier mannen met grote zwaarden. De hoofden zetten zij op stokken, staken sigaretten in de monden en naar mij riepen zij: „Kom op, maak foto's", aldus Bertolino. De toen gemaakte foto's liet hij gisteren zien.

KRUISVERHOOR

In het kruisverhoor dat de leden van het tribunaal hem afnamen, verklaarde de Franse journalist dat er geen Amerikanen bij de onthoofding aanwezig waren. „Maar zij moeten ervan geweten hebben, want ze vroegen mij weg te gaan, omdat er iets ging gebeuren. Later vroeg de bevel-

voerende kolonel mij of ik foto's gemaakt had. Ik zei nee”.

Een van de Zuidvietnamese beulen had de volgende woorden op zijn borst laten tatoeëren: Ik dood de Viet Cong en ik houd van mijn land.

Na de journalist verscheen een Japanse commissie voor het tribunaal, die een onderzoek heeft ingesteld naar de bombardementen op dorpen en steden in en bij de gedemilitariseerde zone. Volgens een der commissieleden hadden zij de dorpen zelf geïnspecteerd. Hij noemde de bomaanvallen 'n herhaling van Hiroshima, Nagasaki en Dresden.

MARTELINGEN

Twee Zuidvietnamese vrouwen, die in totaal elf jaar in gevangnissen hebben gezeten, beschreven martelingen, ranselpartijen, massale vergiftiging en slachtingen in Zuidvietnamese gevangnissen.

De 37-jarige Pham Thi Yen vertelde dat ze aan het plafond werd opgehangen, met stokken werd geslagen en volgepompt werd met water. Ook werden rode mieren op haar losgelaten.

Zij zei dat Amerikaanse delegaties eens per maand de gevangnissen bezochten, maar nooit contact met de gevangenen opnamen.

De andere vrouw, Nien Thi Toeng, verklaarde dat zij in 1957 de Poelo Condor gevangenis verliet en dat er in dat jaar in drie maanden tijd driehonderd gevangenen stierven aan honger, ondervoeding, lepra en martelingen.

Op 4 december 1958 stierven ongeveer 1000 gevangenen aan vergiftiging, „nadat zij een heerlijk zeldzaam maal met gebraden kip hadden gekregen”.

Beide vrouwen zullen in opdracht van het tribunaal door Deense artsen worden onderzocht.

Offensief van noorden houdt bombardementspauze tegen

Kwestie-Korea op een laag pitje

Van onze correspondent

WASHINGTON, 2 febr. — Regeringswoordvoerders hebben hier gisteren verklaard dat, ofschoon de diplomatieke pellingen in de richting van Hanoi om de vredeskansen te verkennen voortgaan een stopzetten van de bombardementen uitgesloten is zolang het offensief van de Viet-

cong duurt. Ook werd in het Witte Huis bevestigd dat een „selectief” oproepen van landmachtreserves wordt overwogen.

De Koreaanse crisis werd op een lager pitje gezet door de officiële mededeling dat de Verenigde Staten over de Pueblo ook direct met Noord-Korea in de bestandscommissie te Panoenjon willen onderhandelen. Dit nadat Noord-Korea had laten weten dat het een behandeling van de kwestie in de V.N. afwijst, maar een gesprek „als bij vorige

gelegenheden” (twee verongelukte vliegers in 1963) niet uit de weg zal gaan.

De invloed van het noordelijk offensief duidde president Johnson in een toespraak aan, door te zeggen dat er geen stopzetting van de bombardementen mogelijk is, tenzij „er betere aanwijzingen zijn dan er de laatste dagen waren, dat de vijand het terrorisme niet verhoogt”. Scherp vroeg hij daarna wat er zou zijn gebeurd indien men hen, die een stopzetting van de bombardementen hadden aangeraden, zou hebben gevolgd. „De vijand in het zuiden zou groter zijn geweest, de oorlog moeilijker, de verliezen ernstiger. En van één ding kunt u zeker zijn: het zou meer Amerikaanse levens hebben gekost.”

Toegegeven wordt hier intussen dat het offensief op de Zuidvietnamese steden in ieder geval aan de Vietcong al een psychologisch en politiek voordeel heeft gebracht, vooral omdat bijvoorbeeld de infiltratie van 4000 man in Saigon niet zonder medewerking, althans medeweten van de plaatselijke bevolking mogelijk zou zijn geweest. Of echter de tegenstander ook een militair succes wil of zal behalen, kan men pas afmeten, aldus velen hier, wanneer het de tegenstander zal lukken het offensief in de steden langer dan een week vol te houden.

De officiële visie heeft hier de voorzitter van de stafchefs, Wheeler, gegeven volgens wie de tegenstander geen militair succes heeft behaald „gemeten naar zijn offers”. De aftredende minister van defensie, McNamara, was voorzichtiger. Hij meende dat nog afgewacht moet worden of het doel van de tegenstander van militaire dan wel van louter psychologische aard is.

Het verwijt, dat de regering de veiligheid in het zuiden had overdreven en daarom onvoorbereid was geweest, wordt verder in het Pentagon ten scherpste afgewezen. Ten eerste wijst men op buitgemaakte documenten, die al in november, zoals toen aan de pers werd gemeld, werden gedistribueerd en waarin het offensief vrij nauwkeurig omschreven staat.

Ten tweede kwam gisteren het zevende en laatste „posture-statement” van McNamara uit, zijn hier steeds met grote spanning verwachte, 213 bladzijden tellende toelichting op de begroting, die al enkele weken geleden werd opgesteld. Daarin laat de minister zich pessimistisch uit over de bereikte veiligheid in het zuiden.

Hij meent dat enig Amerikaans succes juist de problemen vergrootte, omdat grote vijandelijke eenheden aan de grenzen gingen opereren en hij voorspelt ook een „scherpe stijging van de aantallen Noordvietnamese eenheden in het zuiden”. „In sommige kustprovincies”, aldus McNamara, „heeft de toenemende agressiviteit van overblijvende grote eenheden de vroegere gunstige ontwikkeling in het omgekeerde doen verkeren en enige verslechtering in de lokale veiligheidssituatie veroorzaakt.”

Opvallend is in het rapport van McNamara de nadruk, die mede de reden van zijn ontslag aangeeft, op de noodzaak dat het zuiden zichzelf zal helpen. „Hoeveel wij ook bijdragen tot de strijd, wij kunnen de Zuidvietnamezen niet de wil geven te blijven leven als onafhankelijke natie, met een gevoel voor een nationaal belang dat hoger staat dan banden van vriendschap, gezin of regionale afkomst, en met de wil en zelfdiscipline, die een volk moet hebben wil het zichzelf regeren. Deze eigenschappen en verworvenheden zijn het nodige aandeel in de strijd dat alleen de Zuidvietnamezen zelf kunnen leveren.”

GUERRILLA VAN HUIS TOT HUIS

Vietcong vecht hardnekkig in de straten van Saigon

Verzet gaat door tot de laatste kogel

Offensief in Vietnam

DOOR
CHARLES DOUGLAS-HOME

27 FEBRUARI 1968
DE BELANGRIJKSTE conclusie, die getrokken moet worden uit het fongste communistische offensief in Vietnam, is dat Zuid-Vietnam vrijwel zeker in elkaar zou stortten als er geen Amerikaanse troepen waren. Misschien is het politieke klimaat gezonder dan in het begin van 1965, toen Zuid-Vietnam zo dicht bij een volledige instorting was, dat de Verenigde Staten zich gedwongen zagen er hun eerste grondtroepen heen te sturen. Dit neemt echter niet weg dat de Vietcong kennelijk nog steeds in staat is een militaire macht op de been te brengen, die het Zuidvietnamese leger, als dat alléén moest vechten, zonder meer zou verslaan.

Wat de bedoeling is van het huidige offensief is overigens verre van duidelijk, tenzij men ermee duidelijk wil maken dat Zuid-Vietnam, militair gesproken, volledig drijft op de aanwezigheid van de Amerikanen. Dat zij dit hebben aangetoond kan voor de communisten een belangrijk voordeel zijn als het tot onderhandelingen komt. Het betekent dat zij dan aan de onderhandelingstafel kunnen plaats nemen met als uitgangspunt, dat het de Amerikaanse macht is, en de Amerikaanse macht alléén, die hen tot vredesbesprekingen heeft gedwongen, en niet het feit dat zij niet in staat zouden zijn de oorlog tegen het Zuidvietnamese leger te winnen.

Het offensief betekent ook steun voor het eventuele standpunt van de communisten, dat zij weigeren te onderhandelen met de regering in Saigon, omdat zij meer dan duidelijk hebben bewezen, dat de enige macht, die de regering van Thieu en Ky in Zuid-Vietnam uitoefent, een macht is die zij ontleent aan de Amerikanen.

Dit alles zijn zuiver politieke overwegingen. Militaire voordelen kunnen voor de Vietcong aan het huidige offensief nauwelijks verbonden zijn. Het zelfmoordkarakter van vele operaties leidt eveneens tot de conclusie, dat het offensief meer politieke dan militaire betekenis heeft.

DE GROOTSTE dreiging voor de Amerikanen en Zuidvietnamezen bestaat bij Khe Sanh in het noorden van Zuid-Vietnam, waar Noord-Vietnam een grote militaire macht heeft opgebouwd, waarschijnlijk in een poging een "tweede Dien Bien Phoe" te forceren. Merken is men er thans in geslaagd de Amerikanen te dwingen hun strijdkrachten wat meer over het land te verdelen, maar het is nauwelijks waarschijnlijk dat de Amerikanen hun aandacht zullen laten afleiden van de "wacht bij Khe Sanh". Bovendien is het onvoorstelbaar dat de Amerikanen, ook al belet het slechte weer bij Khe Sanh het gebruik van vliegtuigen, zich daar onder de voet zullen laten lopen. Dat zou niet alleen het leven van duizenden mariniers in gevaar brengen, maar bovendien een onherstelbaar psychologisch verlies betekenen.

Charles Douglas-Home is medewerker voor militaire zaken van het Britse dagblad The Times.

SAIGON, 2 febr. (AFP, Reuter) — De Zuidvietnamese hoofdstad was ook gisteren nog een slagveld. Het centrum leek uitgestorven, maar in de buitenwijken werd fel gevochten. Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen vochten van huis tot huis, van verdieping tot verdieping om de Vietcong te verdrijven. Door de straten zwieren nog troepjes van Saigon werd na hevige strijd op de Vietcong heroverd. Meteen daarna zond de radio een oproep om bloeddons uit.

Gisteren kwamen grote aantallen nieuwe Vietcong-troepen op straat, die o.a. een aantal ondernamen op het hoofdkwartier van de Amerikaanse militaire politie. Een fel vuurgevecht had plaats bij de An Queang-pagode, de zetel van een boeddhistische sectie, die anti-regeringsgezind is. Na een hevige beschieting, waarbij een burger werd gedood, bestormde de Zuidvietnamese politie het gebouw. Er werd een man naar buiten gesleept, die vervolgens, zonder vorm van proces, ter plaatse werd doodgeschoten. Op enkele plaatsen in de stad hebben de Zuidvietnamezen executieplaatsen ingericht, die waarschuwing.

De guerrilla-strijders vechten dikwijls tot de laatste kogel. Zij moeten het opnemen tegen tanks en vliegtuigen, die de buitenwijken bombarderen. De burgerbevolking was daags tevoren al geëvacueerd. Vrijwel nooit revent de Vietcong zich over. Dat deed wel een 17-jarig meisje, dat werd aangeproefd op het dak van een hotel, dat verdieping voor verdieping, stukje voor stukje, op de Vietcong was veroverd.

Propaganda

In vele delen van Saigon gingen de guerrilla-strijders gisteren van huis tot huis. Zij maakten propaganda voor het Nationale Bevrijdingsfront en vroegen waar de dichtstbijzijnde politiepost was.

De Vietcong zegt dat zij grote delen van de stad vast in handen heeft, zoals de wijken Ba Tsjeu, Phoe Phoaam, Phoe Lam en Nga Bay, alsmede de weg naar Bien Hoa.

"In deze sectoren en in de omgeving van de stad zijn, met enthousiaste steun van de bevolking, revolutionaire gezagsorganen in het leven geroepen", aldus een in Hanoi geciteerde bekendmaking. Talrijke officieren en manschappen van het marionettenleger van Saigon is in opstand gekomen en heeft het bestuursapparaat van de marionettenregering "verbrijzeld", aldus het persbureau van de Vietcong.

Ook in vele andere steden van Zuid-Vietnam is gisteren nog hevig gevochten. De noordelijke provinciehoofdstad Goang Tri werd door Amerikaanse

Trek er samen op

0-330050

REISBUREAU

ALLE REISPRE

10.000 doden

Ook houdt de Vietcong nog een groot deel van de noordelijke stad Hue bezet. Er is daar een "Revolutionaire Raad" ingesteld met aan het hoofd een hoogleraar van de plaatselijke universiteit, Dr. Le Van Hoa. Deze deed voor de radio een beroep op de bevolking zich nog feller tegen de "Amerikaanse apressoren" te keren en "de verraderskliek van Thieu en Ky ten val te brengen".

Volgens het Amerikaanse opperbevel in Saigon zijn 10.553 Vietcongleden en Noordvietnamezen gesneuveld. Zuid-Vietnam heeft 632 doden en 1508 gewonden verloren, de VS 291 doden en 1193 gewonden en Zuid-Korea 500

ALTIJD SUCCES met onze
multiplex (12 verschillende)
Voor al Uw behang-
Diversen

Hunkemöller Lexis

„Lycra“ party be-
bloemdesin, slijp-
model 5.88
„Lycra“ party met
extra verstevigd
voorzandje, kort
pijpie, wit en zwart
7.88
„Lycra“ party
elegant model met
ekstra „Lycra“ ver-
sterking die met
sterkkoels op het
voorzandje is be-
vestigd 10.88
Party van stevig
tule-elastiek
voor- en achter-
pand, opgeknipt
model 11.88
Party van „Lycra“
jacquard-elastiek,
bijzonder mooie
kwallet, model
met pijpje, satijn-
elastieken voor-
en achterpand
14.88
Hetzelfde artikel
met extra lange
pijp 17.88

DE KENNEMER AUTOMOBIELHANDEL
bare gebruikte auto bij:
Velen gingen U voor en kochten een betrouw-
baar gebruikte auto bij:
DE KENNEMER AUTOMOBIELHANDEL

Radiogevecht

Er woedt in Zuid-Vietnam nog een andere strijd: een propagandoorlog over de radio. Stemde men donderdag op verschillende golflengten dan hoorde men: „Landgenoten het lang verbeide algemene offensief is begonnen... de dageraad van onze beslissende strijd. Wij roepen u op ons te volgen... Muziek... Een oproep van de Zuidvietnamese regering tot de bevolking om de kalmte te bewaren... Een oproep van de Vietcong om in opstand te komen... Afkondiging van de staat van beleg... Een oproep voor bloeddonors... Mededelingen van beide kanten over behaalde successen.

Gisteravond laat meldde de bevrijdingsradio van de Vietcong: „Wij zijn aan de winnende hand en zullen volgend zedig zegevieren“. De Noordvietnamese radio gaf van uur tot uur, soms zelfs van minuut tot minuut, bericht over het verloop van de strijd in het zuiden. Luchtmacht is er in Hanoi sinds maandag niet meer geweest.

De verlopen van Amerikaanse militairen in geheel Zuidoost-Azië zijn ingetrokken. Meer dan duizend militairen die hun verlof in Bangkok doorbrachten, zijn met spoed naar hun bases in Vietnam teruggeroepen.

Drie fasen

De Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland, waarschuwt gisteren dat het ergste nog moet komen. Het Vietcong offensief is volgens hem het tweede deel van een plan van drie fasen, dat in september door de Noordvietnamese regering werd goedgekeurd.

De eerste fase, van oktober tot middenjanuari, was een internationale campagne tegen de bombardementen op Noord-Vietnam. De tweede fase is de aanval op de steden en de derde is een grootscheeps offensief in de noordelijke provincies. „Daaraan zal het grootste aantal troepen deelnemen dat de vijand is ingeschakeld“, aldus Westmoreland.

Opmerkingen

De Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland, waarschuwt gisteren dat het ergste nog moet komen. Het Vietcong offensief is volgens hem het tweede deel van een plan van drie fasen, dat in september door de Noordvietnamese regering werd goedgekeurd.

Opmerkingen

De Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland, waarschuwt gisteren dat het ergste nog moet komen. Het Vietcong offensief is volgens hem het tweede deel van een plan van drie fasen, dat in september door de Noordvietnamese regering werd goedgekeurd.

Opmerkingen

De Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland, waarschuwt gisteren dat het ergste nog moet komen. Het Vietcong offensief is volgens hem het tweede deel van een plan van drie fasen, dat in september door de Noordvietnamese regering werd goedgekeurd.

Opmerkingen

De Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland, waarschuwt gisteren dat het ergste nog moet komen. Het Vietcong offensief is volgens hem het tweede deel van een plan van drie fasen, dat in september door de Noordvietnamese regering werd goedgekeurd.

Opmerkingen

De Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland, waarschuwt gisteren dat het ergste nog moet komen. Het Vietcong offensief is volgens hem het tweede deel van een plan van drie fasen, dat in september door de Noordvietnamese regering werd goedgekeurd.

Opmerkingen

De Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland, waarschuwt gisteren dat het ergste nog moet komen. Het Vietcong offensief is volgens hem het tweede deel van een plan van drie fasen, dat in september door de Noordvietnamese regering werd goedgekeurd.

Handel en Bedrijf

Model
omodel
(maten)

TAIGNE
VAN UW RIJWIS
VAN ROTTERDAM

E' CORRECT

ECTR. ORGEL
TEDEMA, tel. 620-8400

TV DEFECT ?
SCHRIJVER, tel. 1178

Muziekinstrumenten,
Radio, T.V., enz.

UTOVERHUUR, BECO
VAN ROTTERDAM

OPREK. REKORD 51-61. OPREK. CARAVAN 24-25. TAUNUS
VAN ROTTERDAM

DAF - 33 - 44 - 55
LEIDSVAAKT 252-256 - HAARLEM

WITTE POMPEN
TANNT EN VRAAGT GRATIS CADAVULUST

GOEDKOOP RIDDEN !!
EN OOK NOG GRATIS AUTO-ACCESSOIRES

MODELWONING CALANTSOOG
TELEFON 020-268111

LUXE HERENHUIZEN
TELEFON 020-268111

ABCOUDE

OUWELIKE KRACHT
TELEFON 020-268111

M ASSISTENTE
TELEFON 020-268111

TE BEDRIENDE
TELEFON 020-268111

geruilneerd
TELEFON 020-268111

kantoorpersoneel
TELEFON 020-268111

genuineerd
TELEFON 020-268111

genuineerd
TELEFON 020-268111

genuineerd
TELEFON 020-268111

genuineerd
TELEFON 020-268111

genuineerd
TELEFON 020-268111

genuineerd
TELEFON 020-268111

genuineerd
TELEFON 020-268111

genuineerd
TELEFON 020-268111

Via Amsterdam het leger uit

(Van onze speciale verslaggever)

HEIDELBERG, 3 febr. — Vijf Amerikanen, onder wie een lid van de inlichtingendienst, beantwoorden onder leiding van kolonel L. A. Breault jr., hoofd van de afdeling public affairs van het Amerikaanse leger in Europa, vragen over Amsterdam het leger de rug toekeren. De Amerikaanse vlag op de achtergrond borg van hun woorden. Belangrijkste: „De organisaties die beweren en leugens om zelf in de publiciteit te komen, zijn politieke deserteurs

zijn jonge militairen met een slechte staat van dienst. Sommigen zijn één of meer malen voor de krijtvlank geweest.“
Twintig uur later een gesprek in Frankfurt met Hans Dabrowski (27), voormalig vice-president van de Sozialistischer Deutscher Studentenbund (S.D.S.), thans oecief betrokken bij de hulp aan Amerikaanse deserteurs in West-Duitsland. Voornaamste conclusie van deze student: „De Amerikanen hebben er belang bij de cijfers over de desertie laag te houden. Wij zijn geheel niet uit op propaganda. Iemand die tegen het leger is heeft sneller een slechte staat van dienst dan iemand die ervoor is“.

Desertie om Vietnam

protestoert. Zij doen het om twee redenen. Zij willen de Verenigde Staten dwarszitten en ze willen massapubliciteit voor zichzelf. Zij maken zich geen zorgen of zo'n deserteur een ideologisch politieke reden de wijk neemt dan wel om iets anders. Publiciteit betekent voor die organisaties levens meer mensen voor hun demonstraties, daarom beweren te succes te hebben.“

De overtuiging dat deze organisaties door communisme worden gestuurd levert de grootste zorg op voor de Amerikaanse Inzettingen. Dit valt kolonel Breault uit als hij hoort dat de Nederlandse communistische partij zich nooit over dit soort zaken heeft uitgesproken. „U kunt nu wel zeggen dat het geen communisten zijn. Ik geloof van wel. Het zegt mij niets of ze openlijk door een communistische organisatie gestuurd worden. Een journalist vertelde mij dat er bewijzen zijn dat sommige van deze organisaties gesteund worden door de Road-Chinese. Ze kunnen ook de nek onderaan slaan en een klein krijtje.“

Niet intelligent

TILDENS HET GESPREK komen de Amerikaanse woordvoerders steeds terug op twee punten: De staat van dienst van de deserteurs die in Zweden of Parijs verspreiden om politieke redenen is zeer slecht, en de kans dat deze deserteurs niet in Vietnam hun levens moeten verliezen. De militairemlid van het Amerikaanse leger is

KOLONEL L. A. BREAUULT
 „Zogenaamde politieke deserteurs...“
 „De heer Breault meent dat veel soldaten deze gevoelens om militairen, die een slechte staat van dienst, of een koppade met een veldvoetstuk, of een naam, Zweden en verspreiden...“

„Het Amerikaanse leger is niet uit op propaganda. Iemand die tegen het leger is heeft sneller een slechte staat van dienst dan iemand die ervoor is“.

De krijgsraad

REX GRIBBLE vertelt dat volgens de Amerikaanse woordvoerders niet verjaart. „Als er een wegvoert kan hij altijd veroordeeld worden. De straffen variëren van twee tot vijf jaar, afhankelijk van de omstandigheden. Het is niet mogelijk om te zeggen dat hij wordt aangehouden. In oostelijk Azië is de doodstraf op staan.“ Op de vraag of het niet mogelijk is om te antwoorden de militairemlidant: „dat is een zwaarte vraag“.

Kolonel Breault weet dat de vertalingen van de linkse organisaties in Europa dat 1968 deserteurs per maand het Amerikaanse leger vertolken, terug zijn. Opgewonden beschuldigingen kunnen hem niet bidden publiciteit. Om die te krijgen hoefde ze niet de waarheid te vertellen. Ik kan u de lijst laten zien van 1968 deserteurs die sinds 1968

Uwe Johnson
 Het is niet alleen de Amerikaanse vlag op de achtergrond die van hun woorden. Belangrijkste: „De organisaties die beweren en leugens om zelf in de publiciteit te komen, zijn politieke deserteurs...“

...van de inlichtingendienst, beantwoorden onder leiding van kolonel L. A. Breault jr., hoofd van de afdeling public affairs van het Amerikaanse leger in Europa, vragen over Amsterdam het leger de rug toekeren. De Amerikaanse vlag op de achtergrond borg van hun woorden. Belangrijkste: „De organisaties die beweren en leugens om zelf in de publiciteit te komen, zijn politieke deserteurs...“

...van de inlichtingendienst, beantwoorden onder leiding van kolonel L. A. Breault jr., hoofd van de afdeling public affairs van het Amerikaanse leger in Europa, vragen over Amsterdam het leger de rug toekeren. De Amerikaanse vlag op de achtergrond borg van hun woorden. Belangrijkste: „De organisaties die beweren en leugens om zelf in de publiciteit te komen, zijn politieke deserteurs...“

...navigeren in Europa weer
 vreesden. De heer Bessuit heeft, op
 een eukale uitlating, na, nummer
 die in Stockholm of Parijs verkeerden
 om politieke redes het leger te hebben
 verlaten, gesproken zijn door Nederland
 anders, geloofden zijn door Nederland
 anders, toe dat het mogelijk is hierover
 goede informatie te krijgen.

De Amerikanen hebben wel bezwaren
 dat drie soldaten die naar Amsterdam
 reisden om te deserteren, verspreid
 sonder zochten met de organisatie die
 zegt deserteurs te helpen. Een van
 deze drie is er zelfs een maand voor in
 Amsterdam geweest. Op de vraag of
 Amerikanen bij de soldaten bekend
 want als plaats waar ze hulp kunt
 krijgen bij een desertie wordt geant-
 woord: "Amsterdam staat bij hen
 bekend als toeristenplaats."

West-Indische, Louis P. Schull, zegt
 dat van slechts één of twee deserteurs
 bekend is, dat zo algemeen ontwikkeld
 zijn. "Als één van hen heeft ge-
 pleegd aan Yale, Harvard of Columbia
 university en zegt dat hij desertert
 uit protest tegen de oorlog in Vietnam,
 dan geloof ik hem misschien," aldus
 Schull.

Konstel Bessuit is het daarmee
 eens. "Als je een intelligente jongen
 hebt die tegen de oorlog is, dan alle er
 voor hem zal andere mogelijkheden.
 Hij wordt bijvoorbeeld hiernaar toe
 gestuurd. Ook nadat iemand een on-
 forme heeft aangegrepen kan hij an-
 gaten in het leger dienen, hij de
 leges mijn padstroomige gevondis een
 oorlog te voeren. Zo iemand kan
 gewoon in het leger dienen, hij de
 medische troepen. Hij komt gewoon
 op, wij doen een best voor hem en
 hebben verder geen moeilijkheden met
 hem. Het is een legale manier om
 vrijgesteld te worden van dienst in
 Vietnam voor iemand die zelfs bezwe-
 ren deserteren. Als wij dan de maat-
 ven dienst beklijven, dan we dat hij
 onder een vrede wij gekomen, of dat
 hij ergele uitreisde veld om bij zijn
 vriendin te kunnen blijven. Voor een
 manier om uit de moeilijkheden te
 komen. Niet, er zijn slechts weinigen
 die hebben bewezen ze tegen deze
 oorlog te zijn, dat ze wijgeren verder
 dienst te doen."

Straflijsen

REN LUTENANT overtreft het
 gesprek om illal, alomte te brengen
 over de lid op heden gortalis „poli-
 tische desertieus". De heer Quim van
 de voorlichtingsdienst leest op:
 „Roy Ray Jones, 28 990088. Ge-
 boortedatum 18 november 1946. AWOL
 (Alleen without leave) aan de vierde
 jaarindividuele dienst august 1967. Ge-
 bore in Pacific Michigan. Een

de vierde jaarindividuele dienst te An-
 doerend 21 februari 1968. Wacht-
 tijde van 21 maart tot 10 april 1968.
 is alomte van de 10 april 1968.
 is alomte van de 10 april 1968.
 is alomte van de 10 april 1968.

ginnities hebben zij al 1000 desert-
 teurs geholpen. Wij weten dat ik niet
 aan de weg een deserteur helpt, dan
 zag ik Bessuit het." De organisatie
 omkomt niet dat dagelijks militairen
 als AWOL (Absent zonder post) organi-
 sation worden. Dan gaat het creëren
 om soldaten die een dag of wat langer
 weglopen dan was toegestaan om
 wat voor reden dan ook.

De Amerikaanse woerduid-
 stans scoop de andere gids van de
 mediale van deze kwestie in later
 zin. De heer Quinn laat een staat
 zien, waarbij men kan lezen dat sinds
 1968 ontvoerdverplichting militairen
 zich als vrijwilliger voor Vietnam
 hebben aangemeld.

Thomas Land schrijft in het Top-
 secretariat Nation dat leden van de salu-
 tingdienst opereren als deserteurs,
 "Over in dienst van aan", zegt loka-
 mel Schull.

Land zegt dat:
 "Hij probeert het alleen maar. Als
 we honderden deserteurs hadden voe-
 den we zoude misschien hebben ge-
 ssaan."

FONS VAN WESTERLOO

Geen effect

HET KOMT KOLONEL BRESAULT
 vreemd voor dat deserteurs op grote
 schaal hulp zoeken spoken bij onder-
 vriendschap, organisatie. Voetlichting-
 dienst, organisatie. "Voetlichting-
 dienst, organisatie. "Voetlichting-
 dienst, organisatie."

DE KRIJGSRAAD DREIGT

The Court-Martial

Sonner of later you will face
 the must-conviction by a
 court-martial marks you a
 criminal and can mean:

- Heavy fine.
- Loss of rank and pay.
- Confinement at hard labor.
- Dishonorable or Bad Conduct Discharge.

Ook de Amerikaanse legerleiding verspreidt pamfletten onder
 de militairen. Een gedeelte uit zo'n pamflet, waarin de soldaat
 voor ogen wordt gesteld wat hem na een AWOL (Absent zonder
 verlof) te wachten kan staan: Een veroordeling door de
 krijgsraad tot een hoge boete, verlies van rang en soldij,
 dwangarbeid, oneervol ontslag of ontslag wegens slecht
 gedrag.

LEGER HOUDT CIJFERS LAAG

(Van onze speciale verslaggever)

FRANKFURT, 8 febr. — Na enig
 antwoorden is Harmut Dabrowski
 (21), voormalig vice-voorzitter van
 de Socialistische Democratische
 Studentenbond, bereid om te spreken
 over de Duitse organisatie die Ame-
 rikaanse soldaten tot desertie
 tracht aan te sporen en tevertoet
 deserteurs te helpen. Dabrowski
 en zijn vrienden spreken af, want
 nauwelijks boven de stegels pamflet-
 ten uit die op zijn bureau stas
 ingepast zijn. Op de grond, in kisten
 en half openstaande laden liggen
 honderden pamfletten en brochures
 van allerlei aard. Aan de muur
 hangt een grote foto van de Bill-
 senne revolutionaire Che Guevara.

"Op het tweentwintigste congres
 van de SDS is een resolutie aangenomen,
 waarbij de SDS voor het eerst in
 het openbaar toezegde, zich met de
 desertie bezig te houden. Wij geven
 pamfletten uit, waarin we de Ameri-
 kaanse militairen tot desertie aanspo-
 ren. We worden de desertiecampagne
 zo openbaar mogelijk."

— Hoe zit dat nu? Was er enig anti-
 onschap revolutionair opdoord? Is er
 nog een een duidelijke stelling van het
 aantal deserteurs sinds deze campagne?
 — "Natuurlijk. Maar in haterende dat
 direct door een propagandacampagne
 wordt in moeilijk te zeggen. De stelling
 kan ook komen door de versandering
 van instellingen van desertie die direct
 bij de zaak betrokken zijn."

— De Amerikaanse legerleiding zegt
 dat slechts enkele deserteurs in de
 afgelopen tijd de wijk naar Stockholm
 of Parijs hebben genomen.

— In het algemeen kan men stellen
 dat een deserteur in de voorheen dagen
 brijng bij deest de cijfers te laag
 mogelijk te houden. In de tweede
 helfte van de vijftig jaren die de
 wettelijke leiding van de cijfers die de
 Duitse verspreiden ook met de
 Duitsers verspreiden ook met de
 Duitsers verspreiden ook met de

HARMUT DABROWSKI

meelijken verworpen waarmee we
 hier moeten werken gewaand kan
 deze zaak te veel publiciteit te geven.
 Het verspreiden van veel adresen
 maakt het de potentiële deserteurs
 wel makkelijker, maar het maakt het
 risico voor hen veel groter. Men moet
 voorzichtig zijn, want de Amerikaanse
 veiligheidsdienst heeft zijn alomte
 naar bij zijn adres af te wachten te
 er iemand komt.

— De Amerikaanse rijksoverheid is alomte
 op zijn politieke zin is. Wanneer
 zijn deze organisatie nodig. Als een
 soldaat naar Zweden wil gaan om te
 deserteren kan hij dat. Hij heeft maar
 een vertoefpas en stichting te hebben.

— Het is een wat al te eenvoudige en
 bureaucratische voorstelling van za-
 kees. Het gaat niet direct om de
 technische uitvoering van een desertie.
 Het is ook een morele kwestie. Het is
 niet het met een mogelijk
 deserteur de zaak eerst uitproef. De
 problematiek van de dienstweigering
 lag in het derde rijk ook veel gecon-
 creterder dan de vraag hoe moet ik
 het uniform uitlijnen. De kwestie is
 altijd iets geweest dat door de
 kritiek in het paragraafdele wetgeving
 proces.

Bewuste oppositie

— Gaaf u niet een bepaald peral
 bestaan dat een organisatie deserteurs
 helpt?

— Dat kan ik moeilijk doen. Er zijn
 bijvoorbeeld wel contacten tussen de
 organisatie die zich met Deze hulp
 bezig houden in de diverse landen."

— Loop het niet sta de normale
 contacten tussen de lokale studenten-
 organisaties?

— Nee, het zijn aparte contacten."

— Gaaf u meer publiciteit dan nodig
 is aan de desertie om andere soldaten
 aan te sporen het ook te doen?

— Niet zoveel mijds in dit geval van
 twee kanten. Aan de ene kant krijgt
 deze zaak op de doors een grote publi-
 citeit. Anderzijds is het onder de

— Het is natuurlijk geen organisatie
 in de bureauzaken zin, maar het is
 de organisatie van de bewone en

— Het is natuurlijk geen organisatie
 in de bureauzaken zin, maar het is
 de organisatie van de bewone en

ROGGEMAN VAN WILLY BOEKEN-WERELD

ROGGEMAN VAN WILLY BOEKEN-WERELD

President Johnson: „Incidenten”

VIETCONG WEER IN DE AANVAL

Bombardementen gaan door

WASHINGTON, 2 febr. (AFP, Reuter, UPI) — Terwijl in Saigon gisteravond en vanmorgen opnieuw hevige gevechten losbarstten, heeft president Johnson verklaard dat de Verenigde Staten het bombarderen van Noord-Vietnam niet zullen staken voordat de vijand te kennen geeft „dat hij zijn terreur en agressie niet zal opvoeren”. Amerika, zo zei hij, heeft een betere aanwijzing nodig dan de (incidenten” van de afgelopen dagen.

De president sprak zijn vertrouwen uit in de Amerikaanse troepen en zei, dat de vijand steeds weer zal falen zolang hij de vrede en de vrijheid bedreigt. „terreinen waarop de Amerikanen nimmer zullen toegooien”. Een stopzetting van de bombardementen zou Noord-Vietnam de kans geven zijn strijdkrachten in het zuiden te versterken. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft overigens laten weten, dat het communistische offensief de deur voor vredesopgaven niet heeft gesloten.

In het licht van de huidige situatie is het interessant het rapport te lezen, dat de afzeggende Amerikaanse minister van defensie, McNamara, nog vóór de jongste Vietcongacties aan de Senaat heeft gezonden. Hij komt hierin tot de conclusie dat „wij in bepaalde gebieden van Vietnam terrein hebben verloren en dat de onveiligheid is verslechterd in bepaalde zones, die in gepacificeerd werden beschouwd.” Dit laatste is het geval in 29 districten. Wat reeds vele hebben opgemerkt,

wordt in het rapport officieel herhaald: De Zuidvietnamese regering moet haar oorlogsinspanning uitbreiden en een groter aantal Zuidvietnamese longens onder de wapenen roepen. Ook dient de strijd tegen de corruptie te worden opgevoerd, aldus de minister. Tegenover journalisten zei hij gisteren dat hij het niet nodig vindt nog meer militairen naar Vietnam te sturen, omdat de aanwezige troepen tegen hun taak zijn opgewassen.

In Saigon wordt vooral verbitterd gevechten aan de rand van de stad in de Chinese wijk, waar Vietcongstrijders nieuwe aanvallen hebben ingezet en twee politiebureaus hebben bezet. Aanvallen van de Zuidvietnamese luchtmacht hadden voornamelijk slachtoffers onder de burgerbevolking tot gevolg. Ook in het centrum van de stad begonnen de Vietcongstrijders vanmorgen weer te schieten. Er is een

uitgaansverbod van kracht. Amerikaanse tanks en pantserwagens rijden door de straten en schieten op alles wat beweegt. Gevangen genomen Vietcongstrijders worden zonder vorm van proces neergeschoten. Het is daarom geen wonder dat de guerrilla's zich tot het uiterste verdedigen.

Ook in de omgeving van de hoofdstad is de strijd weer opgeland. De plaats Thoe Dao Mot, die aanvankelijk door de Vietcong met rust was gelaten, is nu door hen bezet. De luchthaven van Tan Son Nhat is nog steeds voor het burgerluchtverkeer gesloten. De weg tussen Saigon en het vliegveld ligt onder vuur van de Vietcong. De communisten hebben de hoofdstad nog steeds voor een groot deel geblokkeerd. Het gevolg hiervan is dat het voedsel schaars begint te worden en de prijzen sterk stijgen.

Vervolg op pagina 9

STRAATGEVECHTEN IN SAIGON

Zuidvietnamese soldaten gaan met behulp van een ladder in Saigon

Vietcong weer in aanval

2 FEBRUARI 1970 VI
Vervolg van pagina 1

Ook elders in het land wordt verbit-
terd slag geleverd. Zo zijn er felle
gevechten aan de gang in Hué, dat
door verscheidene bataljons van de
Vietcong bezet wordt gehouden. Ame-
rikaanse tanks, ondersteund door
Zuidvietnamese infanterie, maken
slechts moeizame vorderingen. Een
ingrijpen van de luchtmacht heeft
grote verliezen onder de burgerbevol-
king veroorzaakt en grote schade aan-
gericht aan de talloze religieuze mo-
numenten, die de stad rijk is.

De stad Quang Tri is door Ameri-
kaanse luchtlandingstroepen en mari-
niers „bevrijd”. Het was de eerste
maal in het conflict dat de Amerika-
nen de term „bevrijd” gebruikten.
Quang Tri werd woensdag door de
Vietcong ingenomen. De stad ligt be-
trekkelijk dicht bij de grote Ameri-
kaanse militaire basis Danang, die
dagenlang onder vuur van de Vietcong
heeft gelegen. Vanochtend hebben
twee Noordvietnamese regimenten de
stad Pleikoe aangevallen. Zuidvietna-
mese tanks bombarderen vanuit posi-
ties buiten de stad het centrum.

De voorzitter van de Amerikaanse
senatscommissie van buitenlandse
zaken, William Fulbright, noemde de
aanvallen op de Amerikaanse strijd-
krachten „het lot van alle bezettende
mogendheden”. „Wij zijn vreemdelin-
gen in Zuid-Vietnam. Wij zijn omringd
door communisten, niet-communisten,
boeddhisten en anderen.” De senator
vindt dat Amerika er geen belang bij
heeft de oorlog verder te verhevigen.

Prof. Roger Hillsman, een voormali-
ge onderminister van buitenlandse za-
ken, is een geheel andere mening
toegedaan. In een toespraak sloot hij
de mogelijkheid niet uit dat Amerika
binnen enkele maanden gedwongen zal
zijn een inval in Noord-Vietnam te

doen. Hij is van oordeel dat de VS
spoedig tot de conclusie zullen komen,
dat het communisme in Zuid-Vietnam
niet als politieke macht kan worden
vernietigd, als niet hetzelfde ook ge-
beurt in Noord-Vietnam. Hij ziet het
huidige offensief van de Vietcong als
een bewijs dat de Vietcong bepaald
niet op instorten staat.

Schrijvers over Vietnam-beleid

3 FEBRUARI 1970 VI

DE BEWOGENHEID in de wereld over Vietnam kan vergeleken worden met de bewogenheid over Spanje eenendertig jaar geleden. Veel mensen in Europa, maar ook in Amerika, voelden zich in 1937 geestelijk en moreel nauw betrokken bij een van de partijen in de Spaanse burgeroorlog. Vooral onder schrijvers en andere intellectuelen ontbrandden heftige discussies: voor of tegen Franco. Zo kiezen een groot aantal auteurs nu partij: voor of tegen Johnson.

In juni 1937 organiseerden enige vooraanstaande dichters - de Engelsen Auden en Spender en de Fransman Aragon - een enquête. Aan honderdvijftig schrijvers in Engeland werd gevraagd hoe zij dachten over de regering van de Republiek Spanje, over Franco en over het fascisme. Het resultaat van dit onderzoek werd in boekvorm uitgegeven: „Schrijvers kiezen partij in de Spaanse oorlog.”

Nu is een soortgelijke enquête opgezet door de schrijvers Cecil Woolf en John Bagguley. Het rapport, dat als boek verscheen, heet: „Schrijvers kiezen partij inzake Vietnam.”

In 1937 waren Cyril Connolly, Aldous Huxley en Sean O'Casey fel anti-Franco en tegen het fascisme. Evelyn Waugh, die verklaarde geen fascist te zijn, nam het echter voor Franco op. T. S. Eliot bleef neutraal en schreef dat hij als letterkundige zijn isolement wilde handhaven. Ezra Pound gaf een nijdig antwoord, dat zich tegen de vragen keerde. Als fascist koos hij voor Mussolini. Later werd hij in een inrichting voor geesteszieken opgenomen.

Enquête

De Vietnam-enquête werd ingesteld onder schrijvers in de hele wereld. Van de benaderde auteurs kwamen 259 antwoorden, die in het boek zijn afgedrukt. De organisatoren hebben getracht een politiek-neutrale keuze te maken uit de bekendste schrijvers. Dat de meerderheid van de antwoorden negatief voor president Johnson uitvalt, is niet van statistische betekenis. Het opinie-onderzoek is van betrekkelijke waarde. Maar het is boeiend de opvattingen te vernemen van bekende auteurs.

Twee vragen liggen ten grondslag aan het boek over Vietnam:

1. Bent u voor of tegen de interventie van de Verenigde Staten in

HEINRICH BÖLL
Beroep op de paus.

G. K. VAN HET REVE
Vóór interventie van Amerika.

worden opgelost door volledige terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten uit Vietnam.”

Zij vergelijkt president Johnson met Dr. Strangerlove, de sinistere fantasiefiguur uit de gelijknamige film.

Jessica's vermaarde zuster Nancy gelooft, dat de oplossing voor Vietnam slechts gegeven kan worden door „de enige twee levende staatsleden, Oe Thant en generaal De Gaulle”.

STEPHEN SPENDER (58), de Engelse dichter en criticus, die eens communist was, maar later met het communisme brak, was in 1937 een van de initiatiefnemers voor de enquête onder schrijvers over de Spaanse burgeroorlog. Hij zegt nu:

„Op grond van mijn gevoel en mijn instinct ben ik tegen de interventie van de Amerikanen in Vietnam. De meeste mensen in Amerika die ik respecteer, vooral de dichters, zijn er ook tegen.”

W. H. AUDEN (60), de Engelse dichter die Amerikaan werd, organiseerde met Spender het opinie-onderzoek inzake Spanje van een dertig jaar geleden. Hij vindt nu, dat hij de kwestie-Vietnam niet kan beoordelen. Hij gelooft dat „helaas de Amerikaanse troepen voorlopig in Vietnam moeten blijven,” tot een vredesregeling is getroffen, waarbij ook de Vietcong moet worden betrokken.

HEINRICH BÖLL (50), de Westduitse romanschrijver (Biljarten om half tien) is tegen de interventie van de Amerikanen:

„Ik geloof dat de neutrale mogendheden, inclusief Frankrijk, steeds opnieuw de Sovjet-Unie zouden moeten vragen te bemiddelen in deze zaak. Dit moge dwaas klinken, maar ik zie het als de enige mogelijkheid, omdat ik geloof dat het belangrijk is de belangen van Vietnam te beschermen tegen de twee belanghebbende partijen: China en Amerika. Een andere mogelijkheid zou zijn: een beroep van de paus op de katholieken in Vietnam om vrede te stichten en te bewaren.”

Böll vindt ook, dat de paus fundamentele dingen zou moeten zeggen over de theologie van het persoonlijk eigendom en de theologie van de uitbuiting.

Mijn beschaving

DE VOORSTANDERS van Amerikaanse inmenging hebben ook hun argumenten. Onder de schrijvers die

veken e
van te o
voette g
hebben
ad.
I
nu gee
zijn mis
opgespo
11-jari
hermet
de wige
school
scholij
die st
men g
licht, d
vragen
dig wa
van de
men s
school
ner z
heem
gewoc
Rec
brak
delijk
chem
verm
de p
in de
ze r
brok
BI

E
—
Or
tel
ic
ee
to
K
te
s
v
g
e
i
:

Vietnam?
2. Hoe zou, volgens u, het conflict in Vietnam opgelost moeten worden?

Hier volgt een selectie uit de antwoorden:

DE TEGENSTANDERS van de Amerikaanse Vietnam-politiek gaan soms fel te keer tegen de president van de Verenigde Staten en zijn beleid in de oorlog:

SIMONE DE BEAUVOIR, de Franse existentialistische filosoof en schrijfster, vriendin van Jean-Paul Sartre:

„In een woord: Ik ben absoluut tegen de interventie van de Verenigde Staten in Vietnam. Het conflict moet worden opgelost door de evacuatie van de Amerikaanse strijdkrachten. Bovendien is, volgens mij, Johnson een oorlogsmisdadiger, die even schuldig is als degenen die veroordeeld werden in Neurenberg.”

Dat is dus het standpunt van het zogenaamde Vietnam-tribunaal, dat president Johnson en andere Amerikaanse politieke en militaire leiders veroordeeld heeft. Van Bertrand Russell, die dit tribunaal met Sartre en anderen organiseerde, komt ook een uitspraak in dit boek voor. Hij vergelijkt eveneens met Neurenberg. Bovendien trekt hij een parallel tussen het Amerikaanse optreden in Vietnam en de terreur van de Gestapo tegen de Joden in het ghetto van Warschau.

Geen excuus

GRAHAM GREENE (63), de Engelse romanschrijver, die een roman schreef die in Indo-China speelt:

„Ik ben volledig tegen de interventie van de Verenigde Staten in Vietnam. Ik zie geen enkel excuus voor de aanwezigheid van buitenlandse troepen op het grondgebied van dit land. Het excuus van het bedwingen van het communisme spreekt mij niet aan. Als de wereld moet kiezen tussen overheersing door General Motors of overheersing door communistische staten, geef ik er de voorkeur aan tot een niet-gebonden land te behoren.”

HAROLD PINTER (37), de Britse toneelschrijver (The Birthday Party) gaf een uiterst kort commentaar in een soort versvorm:

„De Amerikanen hadden Vietnam niet binnen moeten komen, maar zij hebben het toch gedaan. Zij zouden nu weg moeten gaan, maar dat doen zij niet.”

ARTHUR MILLER (53), de Amerikaanse toneelschrijver (De dood van een handelsreiziger) zegt, dat de oorlog in Vietnam is als „kanker die de internationale betrekkingen, de economie en de geest van de Verenigde Staten aantast.” Volgens hem was de oorlog „van het begin af aan een vergissing.” Miller betoogt:

„Ik was en ben tegen interventie in Vietnam om politieke, militaire en morele redenen.”

„Politiek gezien, was het direct al duidelijk, ondanks andersluidende propaganda, dat wij partij kozen in een burgeroorlog; dat, terwijl geen

ARTHUR MILLER
„Ophouden met schieten”

SIMONE DE BEAUVOIR
„Johnson oorlogsmisdadiger”

van de twee partijen representatief was voor wat wij Amerikanen democratie noemen, onze partij nog minder aanspraak kon maken dan de andere op vertegenwoordiging van de meerderheid of wat daar op leek. Ho Tsji Minh leidde tenminste nog het verzet tegen de Japanners en de Franse kolonialisten, terwijl maar-

De oorlog in Vietnam

schalk Ky een huurpiloot is, die tevoren Algerijnen neerschoot die voor hun vrijheid streden.”

„De oorlog kan beëindigd worden. Ik kan geen toverformule bedenken. Als de Amerikaanse strijdkrachten zouden ophouden met schieten en zich slechts zouden verdedigen op de plaats waar zij staan, als zij hun luchtbombardementen zouden staken en als de andere partij zag dat zij het echt meenden, geloof ik dat een onverklaarde vrede gestalte zou kunnen krijgen.”

Smerig

JESSICA MITFORD (50) de Engelse schrijfster die Amerikaanse werd (The American Way of Death, een boek over begrafenisriten in de Verenigde Staten) is heel scherp over het Witte Huis:

„Ik vind de interventie onuitsprekelijk smerig en het conflict moet

Johnson bijval...
GERARD KORNELIS VAN HET REVE (45):

„Ik ben voor de interventie van de Verenigde Staten in Vietnam. Als in 1939 het gammele kapitalisme - met zijn kolonialisme, zijn werkloosheid en zijn bijna volledige gebrek aan sociale rechtvaardigheid - waard was verdedigd te worden tegen de middeleeuwse wreedheid van het nazisme, hoeveel te meer is dan het moderne na-kolonialistische kapitalisme - met zijn ontwikkeling van de sociale rechtvaardigheid, zijn groeiende verdraagzaamheid en zijn toenemende vrijheid voor kunst en letteren - waard verdedigd te worden tegen het communisme, met zijn gelegaliseerde sociale onrechtvaardigheid, zijn middeleeuwse censuur, zijn primitieve minachting voor het individuele leven, zijn vreemdelingenhaat en zijn bijgelovige onderdrukking en vervolging van schrijvers.

Het conflict in Vietnam kan alleen opgelost worden zoals het conflict in Europa vijftientig jaar geleden: door militaire kracht ter plaatse en niet door pacifistische demonstraties op duizenden kilometers afstand, georganiseerd door mensen die het communisme ten onrechte als een progressieve beweging beschouwen.”

ROGER PEYREFITTE (60), Frans schrijver en ex-diplomaat (De sleutels van de St. Pieter):

„De Verenigde Staten hebben mijn beschaving tweemaal gered: vrijheid van denken, schrijven en leven. Ik sta - aan hun kant, overal in de wereld en ik steun hun actie voor de verdediging van deze beschaving.”

„Ik geloof dat de oplossing in handen ligt van Noord-Vietnam, met het opgeven van de propaganda, de infiltratie en de samenzwering tegen Zuid-Vietnam, die de oorlog onvermijdelijk maken. Vivent les Etats-Unis et vive la paix!”

ALEC WAUGH (69), Engelse schrijver van romans en reisverhalen, broer van Evelyn Waugh. Is het niet eens met de vraagstelling in de enquête:

„Ik geloof niet, dat u mag suggereren, zoals u doet in uw vraag, dat de strijd in Vietnam het resultaat is van interventie door de Verenigde Staten. Volgens mij zijn de Amerikaanse strijdkrachten in het conflict betrokken geraakt op verzoek van de Zuidvietnamese regering om Zuid-Vietnam te beschermen tegen de interventie van Noord-Vietnam”.

Tegen Johnson keren zich nog schrijvers als: James Baldwin, Edmund Blunden, Isaac Deutscher, Iris Murdoch, Dom Moraes, C. P. Snow en Rex Warner, om enkele bekende namen te noemen.

Het Amerikaanse Vietnam-beleid wordt verdedigd door mensen als: John Updike, Auberor. Waugh, Eric Linklater en Vyvyan Holland.

HANS BRONKHORST

Authors Take Sides on Vietnam. Redactie van Cecil Woolf and John Bagguley. Peter Owen. London. 37 sh.6d.

SC

D

DE OPSTAND IN VIETNAM

9 FEBR '68 M

De Amerikaanse militairen in Saigon en andere Zuidvietnamese steden zijn deze week op een zware proef gesteld. Niet dat ze bijna werden verslagen. Maar ze zijn op een manier getart, die in de moderne geschiedenis nauwelijks een parallel heeft. Moeten we teruggaan naar „onze” tachtigjarige oorlog om van die legendarische wapenfeiten te vernemen tegen de buitenlandse overheerser, of denkt misschien iemand aan verzetsdaden uit een jonger verleden?

Zonder emotie moet geconstateerd worden: een half miljoen uitmuntend uitgeruste Amerikaanse soldaten is bijtbaar niet voldoende om een eigen ambassade in Saigon te beschermen tegen overvallen. Het gebouw is vensterloos, omringd door een muur van beten. Tegelijk met de vele andere vurngevechten in door Amerikanen gecontroleerde gebieden bevestigt dit alles nogmaals wat de Parijse krant „Le Monde” onlangs nog in alle nuchterheid constateerde: het is onmogelijk voor een vreemd, overzees leger, om effectief te winnen van een ondergrondse, waarvan de leden overal zijn. De Vietcongstrijders bewegen zich in heel Zuid-Vietnam „als vissen

in het water.” Van iedere twee mannen die in Saigon over straat lopen kan er één ’n Vietcong zijn. En zelfs als men zeker wist dat één van de twee ’n Vietcong wás, zou men hem nog niet aan kunnen wijzen.

Deze soort feiten zijn belangrijk. Want zij geven onweerlegbaar te kennen dat de strijd in Vietnam niet berust op een — in dit geval dan „communistic” complot of een infiltratie van buiten. Het is een permanente en niet te dempen volksopstand.

Er zit maar één ding voor de Amerikanen op: te erkennen dat ze doelloos een volksopstand bestrijden van een heel land. De Zuidvietnamese mario-

nette regering en de schertsverkiezingen zijn nu wel voorgoed door de mand gevallen. De Amerikanen moeten dus om te beginnen het Zuidvietnamese bevrijdingsleger erkennen, of ze dat nu prettig vinden of niet. Zij moeten zich terugtrekken, eventueel met behoud van een basis, vanwege hun gezicht en vanwege hun — in eigen ogen noodzakelijke — „aanwezigheid”. Zij zullen Vietnam eenvoudig moeten vrijlaten. Er zit niets anders op.

Deze onmenselijke oorlog, die de internationale politiek vergiftigt en de Derde Wereld te hoop drijft tegen de rijke blanke macht, en die het Amerikaanse volk zelf meer pijnigt dan twee wereldoorlogen hebben gedaan, is nu in een staat van absurditeit beland, waar een redelijke regering alleen maar één consequentie uit kan trekken: vrede.

Sommigen zeggen dat Johnson de gematigde „havik” Clark Clifford op defensie benoemd heeft om met goed fatsoen en zonder gezichtsverlies te kunnen de-escaleren, de strijd te minderen. Laten we het hopen. De wanhoop is echter nog steeds dichterbij in de buurt.

Ondanks optimisme Johnson:

VIETCONG VECHT DOOR

Zware verliezen voor alle partijen

3 FEBR 68 THA VL

WASHINGTON/SAIGON, 3 febr. (AFP, DPA, Reuter, UPI) — Ondanks de optimistische verklaringen van president Johnson en diens Zuidvietnamese collega Thieu dat het huidige communistische offensief is mislukt duren de aanvallen van de Vietcong en de Noordvietnamezen onverminderd voort. De rode eenheden, maar ook de geallieerde troepen hebben zware verliezen geleden, hoewel het grootste aantal slachtoffers onder de burgerbevolking is gevallen. Volgens de laatste berichten zouden de communisten dertienduizend man aan doden hebben verloren. Het Amerikaanse opperbevel heeft meegedeeld dat in de afgelopen vier dagen driehonderdvijftig Amerikanen en zeventienhonderd Zuidvietnamezen zijn gesneuveld. Waarnemers menen dat deze getallen niet overeenkomen met de werkelijkheid, volgens hen moeten ze hoger liggen.

President Johnson verklaarde dat hij de toestand met de beste militaire experts heeft besproken en dat de algemene conclusie luidde dat de huidige golf van Vietcong-aanvallen „militair gezien een mislukking is”. Het tweede doel van de communisten is kennelijk het behalen van een psychologische overwinning, aldus de president, die verklaarde niet te geloven

dat ze hierin zullen slagen. Hij zei ervan overtuigd te zijn dat de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen de te verwachten Noordvietnamese aanval bij Khe Sanh zullen kunnen afslaan.

Zowel de huidige terreurcampagne als de op handen zijnde aanval bij de gedemilitariseerde zone maken volgens Johnson deel uit van een omvangrijk plan van Hanoi om de regering in Saigon omver te werpen en een door communisten overheerste coalitieregering in te stellen. De president zei dat de pogingen van de VS om verduidelijking te krijgen van het jongste Noordvietnamese vredesaanbod, tot dusver geen enkel concreet resultaat hebben opgeleverd.

Johnson merkte op dat de communistische leiders op steun van de bevolking in de steden hadden gerekend. Die kregen zij niet, of in heel geringe mate. Waarnemers ter plaatse merken echter op dat de bevolking evenmin een spoor van bereidheid heeft getoond de geallieerden te helpen. Er zijn sterke aanwijzingen dat velen wisten dat het Vietcong-offensief spoedig zou losbarsten, maar niemand dacht erover dit aan de overheid mee te delen. De Zuidvietnamese president legde een soortgelijke verklaring als Johnson af. Hij eiste „afstraffing van Noord-Vietnam”. Thieu zei dat in de afgelopen dagen 136 burgers zijn gedood en 1841 gewond. Waarnemers noemden deze cijfers „onzinnig”. Zij wezer erop dat de gevechten van de laatste dagen zich uitsluitend hebben afgespeeld in dichtbevolkte steden en zijn ervan overtuigd dat het aantal slachtoffers vele malen hoger is.

In Saigon wordt alleen nog fel ge-

vochten in de Chinese wijk Cholon. In andere delen van de stad wordt nog sporadisch door sluipschutters geschoten. Buiten de hoofdstad beheersen de communisten de belangrijke provincieplaatsen Kontum, Ban Me Thuot en Vinh Long. In laatstgenoemde plaats hebben de Amerikanen hun marinebasis moeten prijsgeven. In Ban Me Thuot heeft de Vietcong vijf Amerikaanse zendelingen, onder wie twee vrouwen, vermoord. Een zesde zending is ontvoerd. Voorts worden felle gevechten gemeld uit de steden Can Tho, Dalat, Pleikoe en Xuan Loc. In de loop van de nacht veroverde de Vietcong ook de kustplaats Binh Thoe-an.

Het hevigste wordt er echter gevochten in de voormalige hoofdstad Hue, „het Venetië van Azië”. In de oude citadel hebben zich achthonderd Noordvietnamezen verschanst, die keer op keer Amerikaanse en Zuidvietnamese aanvallen afslaan. Ten zuiden van de citadel, op de andere oever van de rivier, die de stad doorsnijdt, zitten drie Amerikaanse compagnieën mariniers volkomen omsingeld door een grote groep Vietcong-strijders. De mariniers hebben een kwart van hun mensen verloren aan doden en gewonden.

Uitrusting

De uitrusting van de Vietcong is op verschillende plaatsen uitstekend. De communisten beschikken zelfs over luchtdoelgeschut, waarmee zij de overvliegende bommenwerpers en helikopters onder vuur nemen. President Johnson heeft toegegeven dat vijftien Amerikaanse vliegtuigen en drieëntwintig helikopters door de Vietcong zijn vernietigd. De Vietcong beweert honderdvijftig toestellen te hebben neergehaald. Volgens de Vietcong-radio hebben de communisten in de Mekong-delta twee Amerikaanse oorlogsschepen tot zinken gebracht. Er zouden nu vijf provincies en vierentwintig militaire bases in communistische handen zijn.

De strijd tussen de communisten en de geallieerden is bijzonder fel, en gaat vaak gepaard met grote wredeheden. Hierop doelde de Britse minister van buitenlandse zaken Brown toen hij tijdens een toespraak in Birmingham opmerkte dat de foto's en de berichten uit Vietnam een gevoel van weerzin en afgrijzen hebben gewekt. Hij deed een beroep op de Sovjet-Unie

aan te dringen op stopzetting van de strijd in Vietnam. Het Amerikaanse Democratische Congreslid, Henry S. Reuss heeft in een telegram aan de voorzitter van de Amerikaanse commissie van stafchefs, generaal Earle Wheeler, geprotesteerd tegen „te rechtstelling of marteling” van gevangenen in Vietnam door Amerikaanse of verbonden troepen.

De Chinese premier Tsjoeng en-jao heeft het Nationaal Bevrijdingsfront de politieke lak van de Vietcong gelukkigwens met de „brilljante overwinningen van het Bevrijdingsleger dat de vijand als een lawine heeft overweldigd”. „De dagen van de Amerikaanse agressors in Vietnam zijn geteld. Zeventienhonderd miljoen Chinezen, gewapend met de gedachten van Mao Tse-toeng, beloven u krachtig te steunen”, aldus Tsjoeng.

Laos heeft de toerist weinig spectaculairs te bieden

STEOR '66 NRC VIII

Burgeroorlog in „vredig” land

Van een medewerker

Behalve het tamelijk grote aantal vreemdelingen dat beroepshalve in Laos verblijft, trekt dit kleine junglekoninkrijk vrijwel geen buitenlandse bezoekers, en dat is niet verwonderlijk, want het heeft dan ook niets spectaculairs te bieden. Het is een land van vredige valleien, dichte oerwouden, minuscule dorpjes en vooral de majestueuze rivier de Mekong, in welks dal het grootste gedeelte van de drie miljoen inwoners woont. Men zoekt tevergeefs naar fraaie paleizen en tempels, boeiende natuurreservaten en georganiseerde folkloré-avonden, kortom zaken die men noodzakelijk acht voor het welslagen van een toeristische reis naar Azië.

Daarom zijn de enkele niet-professionele bezoekers voornamelijk nieuwsgierige lieden met veel vrije tijd en een wat anders gerichte belangstelling, en een handjevol beatniks, die tegen spotprijzen hun voorraad hasjes komen aanvullen in de hoofdstad Vientiane, die de bijnaam heeft van „a smoker's paradise”.

De andere buitenlanders zijn journalisten, Franse planters en leraren — deze laatsten als succesrijke verbroeders der Franse cultuur — en een groeiend aantal Amerikanen die allen als landbouwdeskundigen en dergelijke te boek staan, maar vaak handiger met zendapparatuur dan met de ploeg omgaan.

En ten slotte steken veel Thailanders even de Mekong over om belastingvrije luxe-artikelen te kopen: horloges, camera's en alle soorten drank liggen in de winkeltjes van de kleinste dorpen in grote hoeveelheden uitgestald, vaak aangevoerd met Laotische militaire vliegtuigen. Dit soort handel is een belangrijke bron van inkomsten voor de officieren van de Laotische strijdkrachten.

Koloniaal

Er zijn slechts enkele steden in dit land, die, vooral in het zuiden, nog een sterk koloniale indruk maken; men waant zich daar soms in een Zuidfrans provinciestadje, door de platanen langs de wegen, de Europese architectuur, de cafeetjes en de kinderen met stokbroden onder hun arm.

De kennis van de Franse taal is verbluffend, wat te danken is aan het grote aantal leraren dat door de regering in Parijs naar Laos gezonden wordt, samen met een lawine van Franse schoolboeken voor alle vakken. De Amerikanen brengen in de inheemse taal gedrukte boeken van het Laotische nationalisme aan te wakkeren, en zij propageren de studie van het Engels.

Dit is waarlijk niet het enige gebied waar Amerikanen en Fransen in

Laos elkaar speldeprikken toedienen! In geen enkel stadje bestaat er vriendschappelijk contact tussen de beide nationaliteiten. De Fransen daar beschouwen de Amerikanen als barbaren, die niets op voormalig Frans grondgebied te zoeken hebben, en de Amerikanen verwijten de Fransen, dat ze te veel drukte over hun „culture” maken, maar de ontwikkeling van het land volledig aan Amerika overlaten.

Dit laatste kan niet ontkend worden: alle nieuwe wegen, vliegvelden, irrigatieprojecten en scholen worden door Amerika bekostigd. Vooral de officiële hulporganisatie, U.S.A.I.D. is daartoe in touw.

Buiten de steden is van dit gekraak niets te merken. Daar leeft de bevolking waarschijnlijk net als duizend jaar geleden. Een groep hutten op palen, aan een riviertje gelegen, een vrijgekapt stuk in het oerwoud, dat met rijst beplant is, enkele bananbomen en huisdieren, en het geheel omgeven door dicht gebladerte.

Als het dorp wat groter is, kan men er ook een boeddhistisch klooster met tempel vinden, want van elke gelovige boeddhist wordt verwacht, dat hij ten minste enkele maanden van zijn leven in een klooster doorbrengt. Dit gebeurt meestal tussen de vijftien- en twintigjarige leeftijd, en het is er dan ook vaak een vrolijke boel. Evenals in Thailand krijgt men hier de indruk, dat de godsdienst geen al te sterk stempel op de bevolking drukt.

Rust

Wat het meest opvalt in een Laotisch dorp, waar dan ook, zijn de rust, de gemoedelijkheid van de inwoners en de lieflijke ligging. Het beste woord om deze hoogst aangename toestand te karakteriseren lijkt „vredig”, maar het trieste van de situatie is, dat dit woord allerminst toepasselijk is. In Laos heerst oorlog, wel niet op dezelfde schaal als in Vietnam, maar met dezelfde middelen en onder dezelfde omstandigheden.

Dit is iets wat de reiziger het meest aangrijpt. Wat hem elke dag weer interesseert is de vraag: „Waar is de Pathet Lao?” Maar het antwoord blijft altijd uit, men weet het niet en schijnt er nauwelijks belangstelling voor te hebben.

Nu is het waar, dat de Pathet Lao het eigenlijk alleen op Amerikanen voorzien heeft. Wanneer een groepje Franse planters tigers gaat jagen in als onveilig bekend staand gebied, is er geen communist te bekennen. Daar is wel een regeling voor te treffen. Maar enkele jaren terug werd een gedode Nederlander in de buitenwijken van de koninklijke residentie Luang Prabang gevonden, voorzien van een briefje: „Excuses aan de Nederlandse regering, we dachten dat het een Amerikaan was!”

Een andere „regel” is: de grote wegen (wat men daar dan ook onder verstaat) zijn veilig bij daglicht. (In het donker houdt de Pathet Lao nog wel eens auto's aan.) En toch kan men zich voorstellen, dat het bij daglicht langs de weg te voorschijn komen van een groepje zwaarbewapende militairen, die de auto tot stoppen niet snel zal verlaten.

Het bleken gelukkig zwaarbewapende te zijn. Vaak zijn het jongens van 17-18 jaar, in allerlei tan-

tasie-uniformen — vooral parachutistenpakken zijn heel gewild —, op gymnastiekschoenen of zelfs op biote voeten, maar zonder uitzondering van goed wapentuig voorzien.

's Nachts

De regeringstroepen bestaan uit 60.000 manschappen van de F.A.R. — Forces Armées Royalistes — en 10.000 van de F.A.N. — Forces Armées Neutralistes —, die een derde van het land met tachtig procent van de totale bevolking in hun macht hebben. Dat wil zeggen overdag, want 's nachts wordt de Pathet Lao actief en kan overal opduiken, met het element van de verrassing in haar voordeel. Dit leger bestaat uit ongeveer 24.000 man, soms bijgestaan door Vietnamezen.

Een heel merkwaardig legertje vormen de krijgers van de Meo-stam, die in de bergen van Oost-Laos wonen, op gebied dat tot het Pathet Lao-territorium behoort. Zij beschouwen zich niet als Laotianen en worden door leden van de Amerikaanse inlichtingendienst, de C.I.A., geoefend en van wapens voorzien om afbreuk aan de Pathet Lao te doen en het transport op de door Laos lopende Ho-Chi-Minhroute te belemmeren.

Op enkele plaatsen in Noord- en Oost-Laos zijn nog bergtoppen en versterkte dorpen, geheel daar Pathet Lao-gebied omgeven, waar nog een regeringsgetrouw garnizoen ligt. Deze plaatsen kunnen alleen door de lucht bevoorrad worden, en daarmee belast Air America zich, een door de C.I.A. gefinancierde luchtvaartmaatschappij, die er een zeer mobiele vloot van kleine vliegtuigjes op na houdt. In de meest afgelegen dorpen zijn primitieve airstrips aangelegd, waar plotseling een helikopter of een vliegtuig landt, zich van zijn lading militairen bevrijdt en in luttele seconden weer verdwenen is.

Blikjes bier

Andere verbindingsmogelijkheden zijn er nauwelijks. De enige bruikbare weg is de oude Route Coloniale van Saigon naar Luang Prabang. Verbleekte Franse kilometerpaaltjes doen nog steeds dienst, broederlijk in het gelid geplamt met nieuwe Amerikaanse, waarop de wapenschilden van de Verenigde Staten en Laos prijken.

De weg is overdag veilig, al worden er wel eens mijnen gevonden. De laatste honderd kilometer vóór Luang Prabang verkeren in ruïneuze toestand en zijn niet geheel betrouwbaar, maar een groep Amerikaanse wegenbouwers, die af en toe onder vuur van de Pathet Lao aan het werk is, hoopt dit gedeelte aan het

eind van dit jaar of begin volgend jaar gereed te hebben.

Deze Amerikanen worden beschermd door de neutralistische troepen van het gebied Vang Vieng, die ook zorg dragen voor de 20.000 vluchtelingen die hier samengestroomd zijn. Zeer karige inlichtingen over de toestand zijn te verkrijgen bij de Mission Militaire Française, die onder leiding van een kolonel de F.A.N. traint onder een contract van de V.N. en onder leiding van dezelfde kolonel de resterende tijd met veel blikjes bier tracht door te komen.

Tocht

Een laatste manier om van Vientiane naar Luang Prabang te gaan is per schip. Het is een van de prachtigste reizen die men zich kan voorstellen. De logge, woonbootachtige schepen doen er enkele dagen over, gedurende welke men door het imposante Mekongdal vaart. De stuurman weet telkens weer verraderlijke stroomversnellingen te vermijden, en vaak legt hij aan om passagiers in en uit te laten stappen en de scheepspapieren te laten controleren bij een militaire post.

Van Ban Houei Sai, in het uiterste noordwesten van Laos, vertrekken ook schepen, stroomafwaarts, naar Luang Prabang, maar buitenlanders bleken hierop niet te worden toegelaten. De autoriteiten achtten het risico te groot, omdat vrijwel elke boot beschoten werd.

Ban Houei Sai is een klein paradijsje, dat tevens dienst doet als provinciehoofdstad. Het is geheel door vijandelijk gebied omgeven en dus aangewezen op Thailand, dat aan de overzijde van de rivier ligt. Er is een Amerikaans ziekenhuisje, een Italiaanse missionaris, die al lang vergeten is waarvoor hij hier eigenlijk was gekomen, en een oud Frans fort, waar men nog wel eens een in spijkerbroek gestoken generaal kan ontmoeten.

Stemming

Het is een van die vele plaatsen in Laos waar men zijn gedachten over de oorlog even laat rusten en, net als de Laotianen het lijken te doen, geniet van de kleine dingen des levens. Men kan zich amuseren met roeiwedstrijden op de Mekong, met urenlange geïmproviseerde rijndialogen in een heldere tropennacht of met wat inheemse muziek en dans, maar nodig is ook dat niet. Het is een bepaalde stemming, die zich in dit land op bepaalde momenten van je meester maakt en die zeker niets te maken heeft met de fiere inscriptie die nog boven de poort van het genoemde Franse fort te lezen is: „Honneur et Discipline”.

ROGERS IN „HEARING” SENAATSCOMMISSIE

Nog geheim overleg Hanoi-VS

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rogers, heeft gisteren gezegd dat de VS ook na de dood van Ho Tsji Minh nog verschillende geheime diplomatieke contacten met Noord-Vietnam hebben gehad, waarbij echter geen vooruitgang was geboekt.

Rogers sprak na afloop van een hoorzitting van de Senaatscommissie van buitenlandse betrekkingen, die achter gesloten deuren werd gehouden. Binnenkort zal ook minister van defensie Laird door de commissie gehoord worden.

De voorzitter van de commissie, Fulbright, zei na afloop tegen journalisten dat Rogers ondanks herhaald aandringen geweigerd had mee te delen welk tijdschema de regering voor ogen staat bij de terugtrekking uit Vietnam. Hij had wel volgehouden dat er zo'n tijdschema bestaat.

Fulbright was van mening dat het tijdschema openbaar gemaakt moet

worden om de regeringen van Zuid- en Noord-Vietnam aan te zetten tot het uitwerken van een eigen oplossing. Saigon is volgens hem nog steeds het belangrijkste struikelblok voor een vergelijk.

Op de vraag of er aanwijzingen bestaan van geheime contacten met de Vietnamese communisten na de toespraak van Nixon over Vietnam, op 3 november, antwoordde Fulbright dat Rogers daar niets over had gezegd maar dat hij daarvan uit andere bronnen had vernomen. (In Parijs heeft daarop een lid van de onderhandelingsdelegatie van het Bevrijdingsfront gezegd dat er wat zijn organisatie betreft geen sprake is van geheime onderhandelingen.)

Senator Fulbright heeft tijdens de zittingen van zijn commissie, zo bleek uit een gisteravond vrijgegeven tekst, de beschuldiging geuit dat de VS de Filippijnen hebben betaald voor het sturen van troepen naar Vietnam om de indruk te wekken van een wijdverbreide steun voor de Amerikanen in de daar gevoerde oorlog.

Washington zou Manilla zo'n 150 miljoen gulden betaald hebben.

Het Filippijnse contingent, dat uit

technici en medici bestaat, zal overigens binnenkort worden teruggetrokken om ingezet te worden bij acties tegen opstandelingen in de Filippijnen).

Ook Zuid-Korea en Thailand, zei Fulbright, worden grote bedragen betaald voor hun deelneming aan de Vietnamese oorlog.

In de VS duurt de nasleep van de grote anti-Vietnam betogingen van eind vorige week voort. Het ministerie van justitie gaat na of sommige demonstranten de federale wet tegen oproer hebben overtreden. Deze wet verbiedt overschrijding van de grens van één staat naar een andere met het doel geweld uit te lokken.

Tot degenen naar wie een onderzoek wordt ingesteld behoren enkele leden van het „Nieuwe mobilisatiecomité tot beëindiging van de oorlog in Vietnam”. Het comité heeft de beschuldiging van het ministerie verontwaardigd van de hand gewezen.

Intussen is de Amerikaanse minister van posteries uit Vietnam teruggekeerd met de mededeling dat de Amerikaanse troepen daar de politiek van president Nixon steunen en dat de oppositie tegen dat beleid misleid is. (Reuter—UPI)

Johnson: guerrilla-offensief mislukt; situatie kritiek

3 FEBR. '68 NRC VI

Aanvallen van Vietcong in kracht niet verminderd

President Johnson heeft vrijdag op een persconferentie het laatste guerrilla-offensief van de Vietcong in Zuid-Vietnam een mislukking genoemd, ofschoon, aldus de president, de situatie nog kritiek is.

Ook vrijdag zijn de aanvallen van de Vietcong in kracht niet verminderd. Vanmorgen vroeg is bekendgemaakt dat Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen hevige strijd leveren tegen verse Noordvietnamese strijdkrachten en dat in Saigon en in ten minste vijf andere Zuidvietnamese steden nog hard wordt gevochten.

Geen wijziging van strategie V.S.

President Johnson heeft vrijdag op zijn persconferentie gezegd: „Wij kunnen dit ogenblik staan aan de vooravond van een zeer groot vijandelijk offensief in het gebied van Khe Sanh en in het algemeen bij de gedemilitariseerde zone.”

Johnson zei dat hij niet wenste dat zijn woorden (over het mislukken van het offensief van de Vietcong van de laatste dagen) als ontijdig optimistisch zouden worden geïnterpreteerd. De toestand bevindt zich nog in een zeer kritiek stadium, aldus de president.

Hij zag evenwel in de jongste ontwikkelingen geen aanleiding de Amerikaanse militaire strategie te herzien. Ook achtte hij het nog niet nodig het Congres aanvullende verzoeken te doen voor het toekennen aan hem van meer bevoegdheden om de oorlog te voeren.

De Amerikaanse president deelde mee, van het Amerikaanse opperbevel in Vietnam vernomen te hebben dat aan communistische kant de afgelopen dagen meer dan 10.000 man gesneuveld waren en dat er 2.300 waren gevangen genomen. De Amerikanen hadden 249 man aan doden verloren, de Zuidvietnamezen 553 man. Te oordelen naar deze cijfers, zei de president, „heeft iemand een zeer hoge prijs betaald voor het tijdelijke succes dat onze vijand had”.

Volgens Peking verkeerden de Verenigde Staten in paniek en andere communistische landen zelden dat de V.S. zwakte hadden gedemonstreerd. „Dat dient u voor uzelf te beoordelen”, zei Johnson. Maar generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in

Saigon: in de Zuidvietnamese hoofdstad hebben de gevechten het stadium van zuiveringen bereikt. Geallieerde troepen vallen de laatste schuilplaatsen van de guerrillastrijders aan.

Vinh Long: de Amerikanen hebben deze op 90 kilometer ten zuidwesten van Saigon liggende marinebasis ontruimd na een felle aanval van de Vietcong.

De Mekongdelta: hier wordt nog gevochten in Can Tho, dat voor een deel in brand staat, alsmede in My Tho.

Dalat: de Vietcong houdt stand op de marktplaats van deze in het centrale bergland gelegen stad.

Kontum: er woeden vrij zware ge-

vechten in deze stad in het centrale hoogland. De Noordvietnamezen houden hier nog steeds stand.

Voedseltekort

In Saigon, waar een uitgaansverbod van 24 uur van kracht is, beginnen de voedselvoorraden uitgeput te raken. De prijzen zijn er zeer sterk gestegen.

De straten zijn er verlaten op Amerikaanse patrouilles na die voorzichtig van straat tot straat en van huis tot huis gaan. De Amerikanen kunnen in de dichtbevolkte stad hun vuurkracht niet naar believen ontplooiën.

De guerrillastrijders zijn er bijna onvatbaar omdat zij onopgemerkt kunnen onderduiken onder de plaatselijke bevolking.

De wijk van Saigon waar zich de pagode An Quang bevindt is vrijdagmiddag door Amerikaanse Skyriders gebombardeerd. Een munitiedepot is geëxplodeerd waardoor brand is ontstaan.

„Twee oorlogsschepen tot zinken gebracht”

Volgens de radio van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront hebben de communisten twee Amerikaanse oorlogsschepen tot zinken gebracht, waarmee de Amerikanen de stad Ben Tre, in de Mekong-delta ten zuidwesten van Saigon, wilden heroveren. Volgens de clandestiene radio, waarvan vrijdag een uitzending in Singapore werd opgevangen, hebben Vietcongstrijders 24 militaire bases in Zuid-Vietnam veroverd, alsmede de provincies Ca Mau Soc Trang, Ben Tre, Tay Ninh en Thua Thien. In de stad Ca Mau — in het uiterste zuiden — heeft de bevolking uit solidariteit met het bevrijdingsfront door de straten gemarcheerd, aldus de radio. (Reuter-A.F.P.)

...ring van de spoorwegen bijdragen

militair succes voor de communisten geen sprake was. Johnson voegde daaraan toe dat hij niet wilde zeggen dat de openbare diensten in de Vietnamese steden niet waren verstoord, maar „dat kon worden gedaan door een paar bandieten“.

„Afstraffing“

Vrijdag heeft president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam in een radio-boodschap gezegd dat Noord-Vietnam zou moeten worden afgestraft voor het lanceren van het jongste offensief tegen de Zuidvietnamese bevolking. Tegenover journalisten zei Thieu de mogelijkheid van een invasie te land in Noord-Vietnam niet uit te sluiten. „Ik ben niet voor een invasie“, aldus Thieu. „maar indien Noord-Vietnam ons ertoe dwingt, zullen we ertoe moeten overgaan.“

De militaire situatie

Over de militaire situatie van vanmorgen vroeg, heeft een Amerikaanse militaire woordvoerder het volgende beeld gegeven:

Huế: achter de metersdikke muren van de oude citadel in deze vroegere keizerlijke hoofdstad woeden hevige gevechten. Noord- en Zuidvietnamese troepen vuren op elkaar over de vijvers en fontein in de sierlijke tuinen van het vroegere keizerlijke paleis, terwijl Amerikaanse Phantom-straaljagers en Zuidvietnamese Skyraiders over de pagodes en paleizen heenduiken om de communistische troepen aan te vallen.

In een tijd waarin de provincie Zuid-Hoi-land al het mogelijke wil doen om de stad voor stedelijke vernietiging te behoeden en waarin sociologen pleiten voor een soort supersteun van de uitvoering waren...

De argumenten tegen het project zijn niet ontbreken. De argumenten tegen het project zijn niet ontbreken. De argumenten tegen het project zijn niet ontbreken. De argumenten tegen het project zijn niet ontbreken.

De argumenten tegen het project zijn niet ontbreken. De argumenten tegen het project zijn niet ontbreken. De argumenten tegen het project zijn niet ontbreken.

WIJ HEBBEN de bozes onlangs nog eens doorkruist en kunnen voor de plannen van gecsditit opbrengen voor de plannen van het college van B. en W. Uitvoering ervan zal weliswaar geen afgehele afbraak van dit oude duitengebied zal dermate onkracht worden, dat een vlees geworden Flipper-geen daan meer biter weinig tegenover zal kun-

In en om **s-Graevenhage** in het kader van de behoefte aan accommodatie bij stichting woer. Ook als de zon verrek laat gaan moet de vakantieganger immers aan zijn trekken komen, zo is de redenering.

In een van de Haagse daphlanden is het plan aangeduid met de naam precinct 2000. Het zou verwezen-lijkt moeten worden in het kader van de behoefte aan accommodatie bij stichting woer. Ook als de zon verrek laat gaan moet de vakantieganger immers aan zijn trekken komen, zo is de redenering.

De chauffeur zou plotseling hebben moeten remmen, omdat hij geen hield. De chauffeur zou plotseling hebben moeten remmen, omdat hij geen hield.

— Smokkeligaretten in beslag genomen. De politie van Roosendaal heeft een bestelwagen, die op een weg te oosendaal was gestopt en in de berm vastgelopen, een partij van ongeveer 330.000 sigaretten aangetroffen. De politie van Roosendaal heeft een bestelwagen, die op een weg te oosendaal was gestopt en in de berm vastgelopen, een partij van ongeveer 330.000 sigaretten aangetroffen.

Sedert kort houdt een speciale eenheid van de Amsterdamse verkeerspolitie zich bezig met een intensieve verkeerscontrole, die het euvel van verkeerscontrole (dubbel) parkeren wilt egengaan. Bij een onlangs door de hoofdstedelijke politie gehouden controle zijn in twee uur tijd ruim tweehonderd auto's gestuurders gevebaleerd wegens het rijden door rood licht. Een controle op zaterdag op de Buitenveldertse laan leverde 114 processen-verbaal op voor te nemen. Hoewel op deze voorangsweg maximaal 50 km/uur mag worden gereden, werden snelheden gesloten tot boven de 100 km/uur. Wegens het negeren van wacht- en overbod zijn in de tweede helft van februari te Amsterdam meer dan drie-honderd bonnen uitgeschreven.

Verkeerscontrole te Amsterdam

Dr. Doornbos gaf in zijn dankwoord de verzekering dat hij in zijn nieuwe functie al dirigierend en misschillen zelfs constiterend hoopt mee te helpen aan het ontwerpen van de toekomstige vorm van het academisch ziekenhuis. Hij krijgt zich richtend tot prof. Muller.

De chauffeur zou plotseling hebben moeten remmen, omdat hij geen hield. De chauffeur zou plotseling hebben moeten remmen, omdat hij geen hield.

De chauffeur zou plotseling hebben moeten remmen, omdat hij geen hield. De chauffeur zou plotseling hebben moeten remmen, omdat hij geen hield.

OSRAM

lang,
helder
licht

personen moesten in een ziekenhuis worden opgenomen, de overzichten na behandeling daar huiswaarts moesten remmen, omdat hij geen hield. De chauffeur zou plotseling hebben moeten remmen, omdat hij geen hield.

Amerikanen verliezen strategische weg Da Nang-Hoëé

VIET CONG BOEKT WINST

SAIGON, (AP, UPI, AFP) — In alle grote steden van Zuid-Vietnam hebben gisteren voor de derde achtereenvolgende dag zware gevechten plaatsgevonden. De stad Dalat, op 25 kilometer van de hoofdstad Saigon, is in handen van de Viet Cong. Dalat verzorgt het grootste deel van de groentevoorziening van Saigon.

Ook Hoëé is veroverd door de Viet Cong. Van de keizerlijke citadel in deze oude keizerstad wappert de vlag van de Viet Cong. In Hoëé is een revolutionaire raad door de Viet Cong ingesteld met aan het hoofd een hoogleraar van de plaatselijke universiteit, Dr. La Van Hoa. De hoogleraar deed voor de — veroverde — radio een beroep op de bevolking zich nog te keer te maken tegen de Amerikaanse agressors te keren en de verraderskliek van Thieu en Ky ten val te brengen.

De steden Hoi An en Tam Ky zijn gisteren door de Amerikanen heroverd. Bac Lieu werd gisteren door Amerikaanse troepen ontzet. In alle overige steden van Vietnam duurden hevige gevechten voort tussen Viet Cong-eenheden en Amerikaanse en Zuidvietnamese regeringssoldaten. Volgens de radio van de Viet Cong was de stad Quang Tri ook geheel in handen van de Viet Cong. Dit werd echter door de Amerikanen ontkend.

De Viet Cong heeft eveneens een grote aanval ondernomen op het belangrijkste regeringsradiostation in de Mekongdelta in de plaats Can Tho. Kort nadat het station de aanval van de Viet Cong meldde verdween het met een tnal uit de lucht.

BELANGRIJKE WEG

Ook in Saigon zoals in de meeste steden in Zuid-Vietnam duren de hevige gevechten voort. De belangrijke weg Da Nang-Hoëé, die ten koste van veel mensenlevens en inspanningen vo-

rig jaar door de Amerikanen gezuiverd was van Viet Cong-guerrilla's is weer geheel in handen van de Viet Cong. De stad die aan deze weg een sleutelpositie inneemt, Phon Loc, viel in handen van de Viet Cong.

Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen hebben in Saigon, waar ze van huis tot huis, van verdieping tot verdieping vochten, het radiostation weer heroverd. Onmiddellijk werd een oproep om bloeddonors uitgezonden. De guerrilla's hielden dikwijls tot de laatste kogel stand tegen tanks en vliegtuigen, die de buitenwijken bestookten. Generaal Weygand, militair commandant van Saigon, schatte, dat 21 tot 30 bataljons tegen de Amerikanen en Vietnamezen vechten.

Een Amerikaanse woordvoerder verklaarde gisteren dat 'globaal gesproken de Viet Cong op veel plaatsen voorlopig aan de winnende hand is. Overal wordt uiterst zwaar gevochten. Beide partijen geven elkaar geen centimeter grond prijs'.

Het aantal gesneuvelden schijnt aan de zijde van de Viet Cong bijzonder hoog te zijn. Generaal Westmoreland zei dat volgens een voorlopige schatting meer dan zeventien duizend Viet Cong soldaten gedood werden. Het aantal gesneuvelde Amerikanen bedraagt 'enkele honderden', volgens de generaal. Volgens een bericht van het persbureau Reuter is voor Zuid-Vietnam gisteren een perscensuur ingesteld. Nadere bevestiging van dit bericht ontbreekt echter.

President Johnson, met gebogen hoofd in gebed verzaken, tijdens een bijeenkomst in Washington, waar hij zijn volk op riep te bidden voor vertrouwen en sterkte in een tijd 'dat wij verleid worden om onze plichten te verzaken en het werk, dat wij moeten doen niet te doen'.

'Amerika moet groeien door de kracht van onze geloofsovertuigingen', zei Johnson tot ruim duizend nationale leiders, die op de bijeenkomst aanwezig waren. Hij vergeleek de huidige wereldsituatie met de winter.

'De winden zijn erg hard', zei hij, 'de winden zijn guur, onze

geesten worden kuppig', zei hij. 'Voor zulke periodes heeft de mens de reddende kracht van het geloof gekregen. Het behoort niet tot mijn rechten om andere burgers van dit vrije land te zeggen hoe of wanneer of wat ze moeten bidden. Maar ik kan u verzekeren dat uw president tijdens deze lange nachten bidt'.

Hij sprak de hoop uit dat vele Amerikanen zijn voorbeeld wilden volgen door te bidden om bijstand. President Johnson zei: 'Nooit is Amerika sterker dan wanneer zij menen over te leven'.

EXECUTIE
VAN
VIET
CONG-
OFFICIER

De Zuidvietnamese brigade-generaal Ngoeyen Ngoc Loan heeft gisteren in Saigon, een in burger geklede officier van de Viet Cong, die tijdens vijandelikheden gevangen werd genomen, geëxecuteerd. Hij motiveerde dit met te zeggen: Zij (de communisten red.) doodden vele Amerikanen en vele van mijn landgenoten.

(MEER FOTO'S OP PAGINA 3)

Strijd in Vietnam

3 FEBRUARIE 1971

Heel veel Vietnam in Achter het Nieuws, en later, op het eerste net, in Brandpunt. De Vara had zelfs Coronation Street verplaatst om haar actualiteitenrubriek meer ruimte te geven en dat was de ingreep waard. Vooral door de commentaar van prof. dr. L. de Jong, die zich niet optimistisch uitliet over de strijd in Zuid-Vietnam. Een zware klap voor de Amerikanen, luidde zijn conclusie, gebaseerd op een groot aantal verschijnselen, zoals de gebleken strategische zinloosheid van de bombardementen (zij hebben de toevoer niet kunnen tegenhouden), de steun aan de Vietcong in het hele land en de zwakte van de troepen van het Zuidvietnamese bewind.

De interpretatie van een „wanhoops-offensief” achtte prof. De Jong niet aanvaardbaar. Zo'n offensief is altijd weer mogelijk, meende hij. De hoop op een stabiel gezag in Zuid-Vietnam was volgens hem figuurlijk en letterlijk in rook opgegaan en stabliteit was in wezen de bodem van de Amerikaanse politiek. Sombere, maar realistische woorden uit de mond van deze voortreffelijke televisiecommentator, die zich al jaren met de kwestie-Vietnam bezighoudt en de Amerikaanse inzet altijd als de enige oplossing heeft beschouwd.

Om de ellende van de oorlog in Vietnam te onderstrepen, toonde Achter het Nieuws een Noordvietnamees filmpje van een gesprek met een neergeschoten Amerikaanse vlieger, die zijn vrouw en kinderen via de televisie mocht groeten.

Het was een ongelofelijk klein en bijna mild stukje van alle verschrik-

kingen van de oorlog — het wonderlijke was toch, dat de desolatie van deze ene Amerikaan ons ontroerde.

Misplaatste sentimentaliteit mischien, wanneer men zoiets stelt tegenover de duizenden die in het vuur van de napalm stierven.

FEBR '68 '90 VI

Zal Khe Sanh een historische naam worden als Dien Bien Phoe? Generaal Giap, de Noordvietnamese minister van defensie, wil kennelijk ook Khe Sanh de geschiedenis in laten gaan als de plaats van een veldslag die door de Vietnamese communisten werd gewonnen. Maar zo ver is het nog niet. Generaal Westmoreland, de Amerikaanse bevelhebber in Vietnam, heeft echter gewaarschuwd, dat de regering in Hanoi kennelijk als voornaamste doel heeft de Amerikaanse basis Khe Sanh te veroveren.

In Khe Sanh, in het uiterste noorden van Zuid-Vietnam, ligt een garnizoen van vijfduizend Amerikaanse mariniers, die deze week nog versterking hebben gekregen van een Amerikaanse cavalerie-divisie en van Zuidvietnamese regeringstroepen. Als deze basis in Noordvietnamese handen viel, zou dat een geweldige prestige-overwinning zijn voor Hanoi en een even groot prestige-verlies voor Washington. Maar de Ameri-

kanen zullen alles op alles zetten om een herhaling te voorkomen van de Franse nederlaag bij Dien Bien Phoe van veertien jaar geleden.

Dezeelfde generaal Giap, die nu geconfronteerd is met Westmoreland, stond toen als bevelhebber van de Vietminh tegenover de Franse generaal De Castries. Ho Tsji Minh, die toen de politieke tegenspeler was van de Franse premier Laniel en diens minister van buitenlandse zaken, Bidault, staat nu tegenover de Amerikaanse president, Johnson, en diens minister van buitenlandse zaken, Rusk. Ho Tsji Minh en Giap willen kennelijk, dat de geschiedenis zich herhaalt. De nederlaag van de Fransen bij Dien Bien Phoe op 7 mei 1954 dwong Parijs tot concessies aan de Vietnamese communisten in de Geneefse conferentie over Indo-China. Zo zou Hanoi nu, met het grote communistische offensief in Zuid-Vietnam en vooral met een overwinning bij Khe Sanh, de Amerikanen willen dwingen toe te geven aan Ho Tsji Minhs eisen.

De Amerikaanse militaire positie in Vietnam is nu veel sterker dan die van de Fransen in 1954. Het hedendaagse Amerika is ook oneindig veel machtiger dan het Frankrijk van de Vierde Republiek. De Amerikanen kunnen niet met geweld uit Vietnam worden verdreven. Maar zij kunnen ook niet tot het einde der tijden in Vietnam blijven en daar een soort kolonie van de Verenigde Staten vestigen. En wat zouden de Amerikanen nog in Zuid-Vietnam moeten, als inderdaad overal door de bevolking Revolutionaire Raden worden gevormd, zoals door Hanoi beweerd wordt? Men hoeft dat bericht niet onvoorwaardelijk te geloven, maar de voosheid van het regime van Thieu in Saigon speelt de Vietcong wel in de kaart.

Het offensief van de Vietnamese communisten mag het streven naar onderhandelingen niet afremmen. De strijd op de slagvelden moet gepaard blijven gaan met diplomatieke inspanningen om tot een gesprek te komen. De berichten en vooral de krantenfoto's en televisiebeelden van deze week hebben ons weer getoond wat een afschuwelijk wrede oorlog hier gevoerd wordt. Vooral de twee Vietnamese partijen in de strijd zijn wederzijds meedogenloos. Dit mag zo niet veel langer door gaan, vooral omdat het escalatie-gevaar weer toeneemt.

Naarmate de oorlog heftiger wordt, dringt de noodzaak voor vrede.

Politieke desertie

Deze week hebben ^{3 Frans 202 10 11} woordvoerders van de Amerikaanse legerleiding in hun hoofdkwartier in Heidelberg verteld dat het met de militairen, die uit protest tegen de oorlog in Vietnam deserteren, niet zo'n vaart loopt. Deserteurs genoeg, geven de Amerikanen toe, maar niet om de oorlog.

De jonge militairen, die zich in Zweden presenteren als politieke deserteurs, zijn volgens de Amerikanen recalcitrante lieden die het een of ander op hun kerfstok hebben. Hierin hebben de Amerikanen ongetwijfeld gelijk. Zij leggen hun gelijk wel zo veel mogelijk in hun eigen voordeel uit. Het staat vast dat een dienstplichtige met de neiging dienst te weigeren grote kans loopt op een slechte staat van dienst. Deze staat van dienst hoelt niet per se het bewijs te zijn voor het ontbreken van een politiek besef bij de betreffende militair.

De Amerikaanse legerleiding blijkt overigens niet zo erg te geloven in het politiek besef van het lager per-

soneel. Schoolopleiding vindt de auditeur-militair van het zevende leger van doorslaggevend belang bij de vraag of een militair met goede bedoelingen dienst weigert. Aan geweten schijnt hij niet zo zwaar te tillen.

Rest de vraag of nu wel of geen, weinig of veel deserteurs geholpen worden door organisaties in Europa. De Amerikanen zeggen van niet en staan op dit punt sterk. Ten eerste missen zij niet zo veel deserteurs op de lange duur — 365 sinds 1964 op de zeven miljoen militairen die in Europa zijn geweest —, ten tweede kan een militair die wil deserteren zonder al te veel moeite met een verlof pas naar Parijs of Amsterdam reizen. Daarvoor heeft hij geen ondergrondse organisatie nodig.

Bewijzen dat zoveel deserteurs geholpen worden kunnen of willen deze organisaties niet. Er over praten wel. Dit past geheel in de Amerikaanse overtuiging, dat deze organisaties met de deserteurskwestie propaganda voor zichzelf voeren.

VN-vertegenwoordiger staakt werk aan grens Cambodja-Thailand

3750 NR 62 NR 2 VI

Cambodja heeft geweigerd een speciale vertegenwoordiger van secretaris-generaal Thant van de V.N. zijn pogingen te laten voortzetten tot het verlichten van de spanning met het buurland Thailand. Een woordvoerder van de V.N. heeft verklaard dat de taak van de vertegenwoordiger, Herbert de Ribbing, derhalve op 15 februari een einde zal nemen. Hij was zijn werk begonnen op 16 augustus 1966.

Wat Thailand aangaat, zou de Zweedse diplomaat zijn pogingen kunnen voortzetten.

Cambodja heeft geen reden voor zijn weigering gegeven.

De pogingen van de V.N. tot verlichting van de spanning tussen Cambodja en Thailand werden ondernomen na een reeks grensincidenten. De twee landen hebben evenwel, in weerwil van het werk van De Ribbing, steeds weer melding gemaakt van grensschendingen. (Reuter)

De oorlog in Vietnam

3 ФЕВРАЛЯ VI

In de strijd, die thans in Zuid-Vietnam woedt, geldt slechts één parool: Geen genade voor de Vietcong. Op het marktplein van Saigon staan zes palen. Iedere communist, die in handen van de regeringstroepen valt, wordt aan één van deze palen gebonden, waarna een executiepeloton de rest doet. Het is niet verwonderlijk dat de Vietcongsoldaten zich liever doodvechten, dan in handen van het regeringsleger te vallen!

Om de verwarring te vergroten draagt een groot aantal leden van de Vietcong gestolen uniformen van het Zuidvietnamese leger. Militaire schoenen zijn echter schaars en vele guerrilla's dragen daarom sandalen onder hun veldgrijs. Als tegenmaatregel heeft de regering in Saigon opdracht gegeven iedere soldaat, die met sandalen wordt aangetroffen, ter plaatse neer te schieten.

De Vietcong is een meester in het uitdenken van de meest vernuftige middelen om haar tegenstanders om de tuin te leiden. Zo ontdekten Amerikaanse veiligheidsofficieren in een kleedhokje van een tennisbaan, even buiten de stad Kontoem, de ingang van een tunnel. Deze liep door tot in het midden van de stad. Dit verklaart het feit, waarom woensdag de Vietcong plotseling in het centrum opdook en grote paniek veroorzaakte.

„Wij zijn in staat iedere beperkte aanval te weerstaan“. Deze woorden sprak een trotse architect, Frank J. Martin, toen in 1967 de nieuwe Amerikaanse ambassade in Saigon officieel werd geopend. Dit massieve brok beton, bouwkosten bijna tien miljoen gulden, met zijn kogelvrije ramen en speciaal versterkte muren, heeft bij de recente Vietcong-aanval zijn dienst bewezen. Alhoewel er wel vrij veel schade aan het interieur is aangericht, bleef het gebouw in zijn geheel vrijwel onbeschadigd.

De Amerikaanse regering heeft met het schaamrood op de kaken moeten bekennen dat ze zich in de maling heeft laten nemen. Washington had bij een Italiaanse farmaceutische fabriek 24.000 dollar (88.000 gulden) betaald voor een geneesmiddel, „Bloceane“ genaamd, dat uitstekend zou werken tegen misselijkheid en huidziekte. Het middel was bestemd voor gebruik onder de Vietnamese bevolking. Later bleek echter dat men te maken had

In Zuid-Vietnam wordt strijd geleverd op leven en dood. Dat verhinderde de vakbonden echter niet onlangs een staking af te kondigen, waarbij de water- en elektriciteitsvoorziening drie dagen stil kwam te liggen. Inzet van deze actie: het verkrijgen van een dertiende salarismaand. Commentaar van het Internationaal Christelijk Vakverbond: „Hiermee is weer eens het bewijs geleverd dat de vrije, onafhankelijke vakbeweging ook onder de meest dramatische omstandigheden in staat is op doeltreffende wijze de belangen van de arbeidersklasse te verdedigen.”

Dankbaarheid is een schone zaak: Een lid van het Zuidvietnamese Huis van Afgevaardigden verklaarde tijdens een debat: „Na de communisten zijn de Amerikanen misschien wel onze ergste vijanden”. En hij voegde er minzaam aan toe: „Er zijn geen woorden te vinden om de stupiditeit van de Amerikanen te beschrijven”. Commentaar van een Amerikaans officier: „Fijn, we weten nu in ieder geval waarvoor we hier vechten”.

Een groep van 437 auteurs en uitgevers heeft een advertentie in de New York Post laten plaatsen, waarin zij oproepen tot het boycotten van de in het vooruitzicht gestelde belastingverhoging, omdat deze volgens hen gebruikt wordt om de gestegen kosten van de oorlog in Vietnam te financieren. De lezers werd er wel op gewezen dat niet betalen van belasting hoge geldboeten of gevangenisstraf met zich mee kan brengen. Men had de advertentie aan de New York Times aangeboden, maar deze weigerde ze te plaatsen. Ook de Washington Post, de Boston Globe, de St. Louis Post-Dispatch, de Christian Science Monitor, de Chicago Tribune en de National Observer volgden dit voorbeeld.

De Amerikaanse kolommenschrijver Joseph Alsop behoort tot degenen, die de Vietnam-politiek van Johnson steunen. Dat niet al zijn lezers het hiermee eens zijn blijkt uit de volgende brief:

„Toen ik nog klein was, hoorde ik op een zondag de predikant aankondigen dat zijn preek zou gaan over het „Gele Gevaar”. Ik leunde vol verwachting achterover in mijn bank in afwachting van een spannend verhaal. Maar de predikant begon een dramatisch betoog, waarin hij waarschuwde tegen de heidense Chinezen, die op het punt stonden onze christelijke beschaving omver te lopen. Volgens hem konden we dit onheil alleen afwenden door ze als de bliskerr tot het christendom te bekeren. Het verschil tussen die predikant en de heer Alsop ligt voornamelijk in het feit, dat de eerste niet zo ver ging dat hij bommen en napalm aanpreef als uitstekende bekeringsmiddelen”.

De Wereldgezondheidsorganisatie heeft in een rapport melding gemaakt van een onrustbarende toeneming van geslachtsziekten, pest en cholera in Zuid-Vietnam als gevolg van de oorlog. Het tekort aan artsen en ander medisch personeel vormt een hinderpaal voor de uitvoering van plannen ter verbetering van de situatie. De massale verplaatsing van vluchtelingen en de verstoring van de sanitaire diensten dragen bij tot de uitbreiding van toestanden die elke beschrijving tartten.

De van Z M B O O D V Z

3 FEBRUARI 1968

OP VRIJWEL alle fronten heeft de Vietcong toegeslagen en een zorgvuldig voorbereid groot offensief ingezet tegen vele Amerikaanse en Zuidvietnamese stellingen. Het spectaculairst was natuurlijk de aanval op Saigon zelf en de tijdelijke bezetting van een deel van het gebouw van de Amerikaanse ambassade. O.a. op strategisch belangrijke punten in de Mekongdelta, in de stad Hué en bij de marinebasis Khe Sanh zijn de communisten nog in het offensief.

In de zaak rondom het Amerikaanse afluisterschip Pueblo is de Veiligheidsraad geen stap verder gekomen, mede omdat Noord-Korea weigert aan het debat deel te nemen. De Noordkoreanen zijn ook niet van zins een eventuele conferentie te Genève bij te wonen, maar hebben voorgesteld de zaak door de gemengde bestandscommissie voor Korea te laten behandelen. De Amerikanen zijn met dit voorstel akkoord gegaan.

President Johnson heeft uit voorzorg enkele duizenden reservisten in actieve dienst opgeroepen, doch deze extra kosten kon hij niet verwerken in

zijn begroting en in zijn economische boodschap aan het Congres. Hij drong opnieuw aan op belastingverhoging, maar het ziet er niet naar uit dat hij daarin zijn zin krijgt.

De Ministerraad van de Westeuropese unie heeft in Brussel gesproken over samenwerking van Engeland (en de drie andere kandidaten voor de E.E.G.) met de Zes, de Vijf of nog andere combinaties. Hierbij is in het bijzonder het plan van Benelux over die contacten ter sprake geweest. Minister Brown heeft zijn steun aan dat plan gegeven, maar de houding van Bonn blijft nog vaak: het wachten is op het gesprek tussen Kiesinger en de Gaulle midden van deze maand.

Zoals verwacht heeft Denemarken nu een „burgerlijke” regering onder leiding van Baunsgaard, leider van de radicalen, de grootste winnaars bij de jongste verkiezingen.

Door tot nu toe onopgehelderde oorzaken zijn twee duikboten, een Israëliëse en een Franse, in de Middellandse zee verongelukt.

Hanoi „escalatie naar vrede”

WAT DE MILITAIRE gevolgen zullen zijn van de grootscheepse aanvallen van Noordvietnamese en Vietcong-eenheden op belangrijke „genacificeerde” en versterkte centra in Zuid-Vietnam is nog niet vast te stellen. Op dit ogenblik gaan deze aanvallen nog onverminderd voort.

Duidelijk is wel dat het hier om de in deze oorlog omvangrijkste actie gaat van de tegen de Zuidvietnamezen en hun geallieerden vechtende tegenstander, die aan beide zijden, en vooral onder de burgerbevolking, ongekend veel slachtoffers brengt. De optimistische Amerikaanse verklaringen dat men in Vietnam voortgang boekte grondig logenstrafte en daarentegen de kwetsbaarheid van de geallieerden, juist daar waar die zich be-rekkelijk veilig voelden, duidelijk aantoonde. Uitermate belangrijk is, dat is bewezen hoe de Vietnamese communisten, indien zij het wensen, op elk ogenblik en op elke plaats het initiatief in handen kunnen nemen en daarbij kans zien de Zuidvietnamezen en Amerikanen volledig in het offensief te dringen.

Wanneer men dit laatste in het oog houdt, kan men zich afvragen welk oordeel Hanoi ten koste van welk zware offers denkt te bereiken. Indien de politieke en militaire straten in Noord-Vietnam, evenals de vijanden dat van hun kant doen, de overtuiging leven dat een volledige militaire overwinning niet haalbaar is, noch door het zwaartepunt van de strijd in het zuiden noch door die in het noorden te leggen, dan is de veronderstelling gerechtvaardigd dat men in Hanoi gelooft door een uiterste militaire krachtsinspanning de deur naar een voordelige onderhandelingspositie open te zetten.

In dat geval sluiten deze vernietigende „zelfmoordacties”, hoe ongegründ dit ook moge schijnen, logisch aan bij de kortgeleden door Hanoi ontwikkelde campagne waarbij Washington te verstaan werd gegeven dat er onderhandeld zou worden indien het bombarderen en beschieten van Noordvietnamees grondgebied zou eindigen.

Voor deze these zijn twee belangrijke argumenten...

toeslaan, een gedemoraliseerd Washington ertoe te bewegen bepaalde Noordvietnamese condities voor overleg te aanvaarden.

Het valt niet te ontkennen dat het psychologische effect op de Amerikanen in Zuid-Vietnam en in het moederland groot is, maar tevens lijkt het waarschijnlijk dat de schokwerking van het offensief nog intensiever zal moeten worden en de nederlaag voor de Amerikanen vernietigender, willen zij ertoe besluiten prestige en „plicht” in dit deel van het Verre Oosten te laten voor wat ze zijn.

Het is zelfs niet onwaarschijnlijk dat de actie als een boemerang werkt, daar ze immers de „haviken” in de kaart kan spelen. In dat geval zal een eventuele verwachting in Hanoi, dat de vrede nader is dan ooit, snel in de ontgoochelde wetenschap verkeren. Het is niet onwaarschijnlijk dat de actie als een boemerang werkt, daar ze immers de „haviken” in de kaart kan spelen. In dat geval zal een eventuele verwachting in Hanoi, dat de vrede nader is dan ooit, snel in de ontgoochelde wetenschap verkeren.

mité en eerste vice-premier generaal Kim Kwang Hioep de kwestie met de Pueblo voor te leggen aan de gemengde bestandscommissie te Panmoenjon heeft de instemming van Amerika gekregen. De kans dat er via de bestandscommissie een oplossing kan worden gevonden die geen der partijen gezichtsverlies zal opleveren, groeit naarmate duidelijker wordt dat Amerika, noch Noord-Korea thans een conflict wenst.

Tot dusverre is door betrokken partijen in de zaak rondom de Pueblo, waar het daden betreft, een zekere wijze terughoudendheid aan de dag gelegd. Amerika heeft weliswaar militaire versterkingen naar het gebied rondom Korea gestuurd, het heeft tevens duidelijk laten blijken dat het aan een diplomatieke oplossing verre de voorkeur gaf.

De bijeenroeping van de Veiligheidsraad heeft tot dusverre niet veel opgeleverd en kan ook weinig opleveren: Noord-Korea wenst geen oplossing via de V.N. te aanvaarden en Rusland kan, desgewenst, altijd nog van zijn recht van veto gebruik maken. De leden van de Raad hebben deze omstandigheid onderkend: de zitting is voor onbepaalde tijd geschorst om gelegenheid te geven voor beraad achter de schermen. De kans bestaat dat de Raad zich bij hervatting van de bijeenkomst zal neerleggen bij verwijzing van de affaire naar Panmoenjon.

In hoeverre Rusland bij het naar voren brengen van de Noordkoreaanse suggestie, op de achtergrond inspirerend heeft gewerkt, is niet bekend. Vast staat evenwel dat Moskou een belangrijk steentje ertoe bijgedragen heeft om te voorkomen dat de affaire-Pueblo tot een internationaal conflict werd opgeblazen. Dit is gebleken uit de opmerking van premier Kosigin in New Delhi, waar hij zei dat het gehele vraagstuk kon worden teruggebracht tot een incident ontstaan door een schending van de territoriale wateren. Of dit laatste waar is, is niet gebleken (Amerika ontkent het ten stelligste), maar het lijkt wel dat de kwalificatie incident gerechtvaardigd is.

Vertical text on the left margin, possibly a list of names or a sidebar, including 'Min. item', 'Neerel', and 'afstel 24 uur'.

Large, stylized, and partially obscured text fragments, including 'missie' and 'fiasco', likely from another page or a different document.

Rey: alleen Zes kunnen huidige crisis oplossen

Niet pessimistisch over mogelijkheid Jean Rey, de voorzitter van de Europese Journalistenvereniging te Brussel verklaarde hij vrijdag, dat de crisis als gevolg van het jongste Franse veto tegen onderhandelingen met Engeland een "irriterende zaak" is. Deze Zes moesten er volgens hem kennelijk nog aan wennen, dat net als in een huwelijks eed der partners het recht heeft er een afwijkende mening op na te houden. Rey betoogde met klem, dat de Zes dan ook alleen maar de Zes onderling een uitweg uit de moeilijkheden kunnen vinden. Pessimistisch gestemd of Europese gemeenschap te bezwaamt te worden. Het is juist de onverschilligheid in Zuid-Vietnam, het ontbreken van een nationale wil — McNamara heeft er in zijn jaarlijkse verslag over de militaire toestand duidelijk op gezinspeeld — die het Amerikaanse streven in Vietnam parten speelt en ultiem ook de Vietcong weinig houvast oplevert. De belangrijkste drijfveer achter deze overwegingen kunnen verontactiek die overeenkomsten vertoont met de Amerikaanse: de conferentietafel voorspiegelen en de

Brown: Europa heeft koer

Van onze correspondenten in de Gemeenschap. Het is juist de onverschilligheid in Zuid-Vietnam, het ontbreken van een nationale wil — McNamara heeft er in zijn jaarlijkse verslag over de militaire toestand duidelijk op gezinspeeld — die het Amerikaanse streven in Vietnam parten speelt en ultiem ook de Vietcong weinig houvast oplevert. De belangrijkste drijfveer achter deze overwegingen kunnen verontactiek die overeenkomsten vertoont met de Amerikaanse: de conferentietafel voorspiegelen en de

ingen in de gemeenschap alleen maar kunnen vergroten. Rey merkte in dit verband nog op, dat de kwestie van de technische samenwerking (een van de belangrijkste elementen van het memorandum van Benelux inzake samenwerking met Engeland) een kwestie van de gemeenschap van de Zes was geworden door de afspraken in de Europese minister-raad van 31 oktober jl. Volgens hem was dit ook een logische ontwikkeling, aangezien men de technische ontwikkeling niet kon scheiden van de industriële ontwikkeling binnen de Gemeenschap. (A.N.P.)

Niet pessimistisch over mogelijkheid Jean Rey, de voorzitter van de Europese Journalistenvereniging te Brussel verklaarde hij vrijdag, dat de crisis als gevolg van het jongste Franse veto tegen onderhandelingen met Engeland een "irriterende zaak" is. Deze Zes moesten er volgens hem kennelijk nog aan wennen, dat net als in een huwelijks eed der partners het recht heeft er een afwijkende mening op na te houden. Rey betoogde met klem, dat de Zes dan ook alleen maar de Zes onderling een uitweg uit de moeilijkheden kunnen vinden. Pessimistisch gestemd of Europese gemeenschap te bezwaamt te worden. Het is juist de onverschilligheid in Zuid-Vietnam, het ontbreken van een nationale wil — McNamara heeft er in zijn jaarlijkse verslag over de militaire toestand duidelijk op gezinspeeld — die het Amerikaanse streven in Vietnam parten speelt en ultiem ook de Vietcong weinig houvast oplevert. De belangrijkste drijfveer achter deze overwegingen kunnen verontactiek die overeenkomsten vertoont met de Amerikaanse: de conferentietafel voorspiegelen en de

Sherry en sherry is twee

Bobadilla
* een sherry door gastheren altijd met trots openlijk geschonken

Import Jacobus Boelen *

Arrestatie studenten in Algerije

De politie in de Algerijnse hoofdstad, Algiers, heeft vrijdagavond een ontbrekend aantal studenten gearresteerd op de terreinen van de universiteit van Algiers, nadat de 8.000 studenten van deze universiteit een staking van 24 uur waren begonnen. Dit is vrijdag in de staking gold als protest tegen wat de studenten beschouwen als jongeren om hun een leiding op te dringen die voor de regering wordt gestuurd. Toen de staking begon, sloot de overheid de universiteit tot vandaag; verscheidene studenten werden ingesloten. Daarna ging de politie over tot het arresteren van enigen van hen.

— Voorzitter S.T.E.R. Binnenkort is te beoogt te wachten van de voorzitter van het bestuur van de

Niet pessimistisch over mogelijkheid

Jean Rey, de voorzitter van de Europese Journalistenvereniging te Brussel verklaarde hij vrijdag, dat de crisis als gevolg van het jongste Franse veto tegen onderhandelingen met Engeland een "irriterende zaak" is. Deze Zes moesten er volgens hem kennelijk nog aan wennen, dat net als in een huwelijks eed der partners het recht heeft er een afwijkende mening op na te houden. Rey betoogde met klem, dat de Zes dan ook alleen maar de Zes onderling een uitweg uit de moeilijkheden kunnen vinden. Pessimistisch gestemd of Europese gemeenschap te bezwaamt te worden. Het is juist de onverschilligheid in Zuid-Vietnam, het ontbreken van een nationale wil — McNamara heeft er in zijn jaarlijkse verslag over de militaire toestand duidelijk op gezinspeeld — die het Amerikaanse streven in Vietnam parten speelt en ultiem ook de Vietcong weinig houvast oplevert. De belangrijkste drijfveer achter deze overwegingen kunnen verontactiek die overeenkomsten vertoont met de Amerikaanse: de conferentietafel voorspiegelen en de

De Scherprechtersplaats binnen de Stad Dordrecht, met een tractement van 465 Gulden's Jaars, boven de emolumenten, zynde komen te vaceren, zoo word een yder, daar toe genegenheit en de vereischte bekwaamheit hebbende, geadverteerd, zig deswegens aan Heere Wel-Ed-Gestr. Hoofd-Officier dier Stad, voor den 15 der aanstaande maand te komen adresseren, als wanneer over de voornoemde vacerende Scherprechters plaats by Myr Ed. Heeren van den Gerechte zal worden gedisponneert.

By een Arrest van het Parlement, is een Deurwaarder van het Chatelet verwezen om aan de kank te staan, vervolgens gebrandmerkt en voor 3 jaren naar de Galeien gezonden te worden, uit hoofde van zyn onbetaamlyk gedrag omtrent een meisje van 9 jaar.

De Abt Desbrosses, beschuldigd van een Monnik te hebben willen vergeven, in het klooster van Persey in Bourgogne, waar van hy Prioor was, en ingeolge van dien, in het jaar 1763, door het Parlement van Dyon verwezen zynde om gegeesseld, gebrandmerkt en voor 3 jaren op de Galeien gebannen te worden, van dit vonnis aan den Raad geappelleerd en verscheide memorien, ten bewerde hebbende, staat de revisie van dat proces eerlang door den Grooten Raad te geschieden.

PARYS den 25 January. — De Koning heeft by eene Ordonnantie van den 22 dezer bevolen, dat gedurende de aanstaande maanden February en Maart, voor de derde maal, een vierde gedeelte van de noodige manschap tot voltalligmaking der Bataillons, op dezelfde wyze, als de twee voorgaande, zal aangeworven worden.

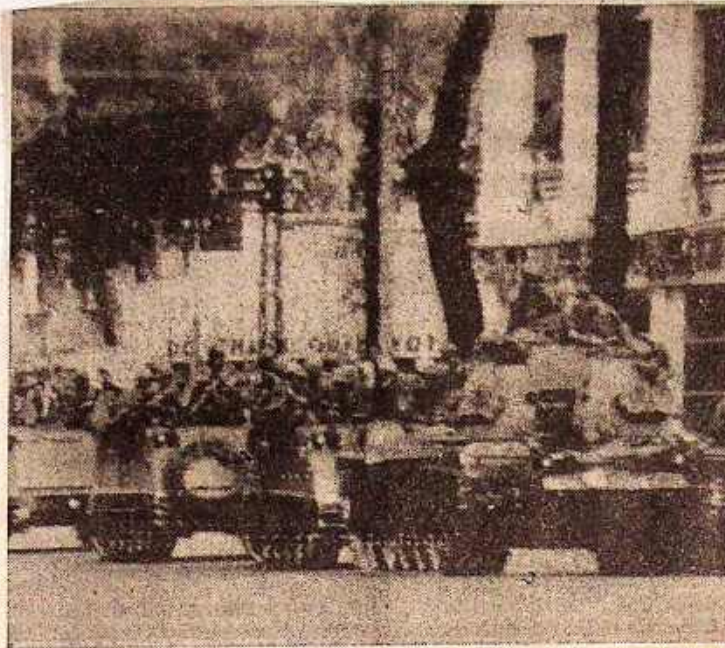
... te voeren. In eind van het vorig jaar buitgemaakte Noordvietnamese documenten gebleken dat Hanoi zijn guerrilla's en sol-daten aanspoort tot een extra krachtsinspanning die tot gevolg zou hebben dat het Nationale Zuidvietnamese bevrijdingsfront Saigon en Washington zou kunnen dwingen toe te stemmen in een „coalitieregering“ in Saigon, wat daaronder ook verstaan moge worden.

Maar bovendien geven zowel Hanoi als de in Zuid-Vietnam opererende guerrilla's zich alle moeite om hun stelling onder de Zuidvietnamese bevolking te propageren dat zij zich beter niet met de Amerikaanse meesters aan — een positie die de conferentietafel van de nieuw boud hij zijn diensten aan de conferentietafel te gaaf in het Vietnamsese conflict hij een beroep deed op nam — ook een passage de Kamer van Koophandel „mner speech“ aan een laatste in zijn rede — een menwerking in West-Europ dat zij in een ruimere op en de kandidaat-staten aan spiegling tussen de gemeen-gemenschapsleden, dat zied van technologische, dat zied beter gezegd; om door een uitbreiding van de bombardementen op Noord-Vietnam te verhinderen dat de positie van zijn bewind nog vollediger zal worden uitgehoud dan al het geval is.

Of de Noordvietnamezen er inderdaad in zullen slagen aanzienlijke delen van de Zuidvietnamese bevolking op hun hand te krijgen valt te bezien. Van Amerikaanse zijde is weliswaar toegegeven dat zonder een op zijn minst passieve steun van aantal Zuidvietnamezen — hoe groot, uit welke bevolkingsgroepen? — de resultaten van het jongste offensief aanzienlijk geringer geweest zou zijn, maar dit impliceert natuurlijk geen werkelijke medewerking, laat staan enthousiasme. Het is juist de onverschilligheid in Zuid-Vietnam, het ontbreken van een nationale wil — McNamara heeft er in zijn jaarlijkse verslag over de militaire toestand duidelijk op gezinspeeld — die het Amerikaanse streven in Vietnam parten speelt en ultiem ook de Vietcong weinig houvast oplevert. De belangrijkste drijfveer achter deze overwegingen kunnen verontactiek die overeenkomsten vertoont met de Amerikaanse: de conferentietafel voorspiegelen en de

... de Amerikaanse: de conferentietafel voorspiegelen en de

Amerikaanse troepen in gepantserde voertuigen trokken gisteren door het centrum naar Saigon, op weg naar de Chinese wijk van de stad, Cholon, waar ze steun moesten bieden aan Zuidvietnamese regeringstroepen die in straatgevechten met de Viet Cong waren verwickeld.

Johnson: oorlog zal langer duren

WASHINGTON, SAIGON, (AP, UPI) — President Johnson heeft gisteren gezegd, dat het antwoord op de gebeurtenissen van de laatste dagen duidelijk is: 'De oorlog zal harder worden en langer duren. Dit zal meer Amerikaanse levens eisen'.

Johnson voegde hier aan toe, dat de bombardementen op Noord-Vietnam niet zullen worden stopgezet, voordat de vijand 'zijn terreur en agressie staakt'. De VS hadden hiervoor een betere aanwijzing nodig dan de 'Incidenten van de laatste dagen', zei Johnson. McCloskey van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken in Washington zei echter dat de pogingen om vredesonderhandelingen met Noord-Vietnam te openen, doorgaan, ondanks de Viet-Cong-aanvallen op de grote steden.

Generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam heeft gisteren gezegd nog steeds van mening te zijn, dat het voornaamste doel van de Viet-Cong-aanvallen van de laatste dagen een groot offensief tegen de Amerikaanse basis in het noorden van Zuid-Vietnam, Khe San, is. Dit zou volgens de generaal de derde fase van het militaire plan van de Viet Cong zijn. De tweede fase is nu aan de gang: grootscheepse aanvallen op alle Zuidvietnamese steden. Westmoreland verwacht, dat de strijd nog zal toenemen en dat de situatie nog kritieker zal worden. Op de vraag of hij door het offensief van de Viet Cong was verrast zei Westmoreland: 'Niet helemaal. In dacht al dat er tijdens het

nieuwjaarsfeest vuurwerk zou worden afgeschoten'.

De Russische premier, Kosygin, zei gisteren in Afghanistan, dat het een publiek geheim is dat de Viet Cong met Russische wapens vecht. Hij zei niet langs welke weg de Viet Cong deze wapens krijgt. Men kan aannemen dat dit via Noord-Vietnam gebeurt. De Russische krant de Izvestia schreef gisteren dat de Viet Cong even goed in het hoi van de agressor en in de straten van grote steden kan vechten als in het oerwoud'. De Viet Cong vocht tot op heden niet in de steden omdat dat teveel slachtoffers onder de burgerbevolking zou veroorzaken, schreef het blad.

Epidemieën bedreigen Vietnam

GENEVE (AP) — Tengevolge van de oorlog in Zuid-Vietnam nemen de pest, de cholera en de geslachtsziekten syfilis en gonorreë onder de Zuidvietnamese bevolking onrustbarende vormen aan. Dit is de conclusie van een grootscheeps onderzoek van de Wereldgezondheidsorganisatie, de WHO, te Genève. Het rapport dat voor de wereldgezondheidsorganisatie werd samengesteld, spreekt over verbreiding van deze ziekten in 'epidemische proporties'.

In 1967 werden er bijna vijfduizend gevallen van pest geregistreerd, een verdubbeling van het aantal gevallen van het jaar daarvoor. Bovendien wordt het getal van vijfduizend zeer geflatteerd genoemd, omdat gegevens over het platteland vaak ontbreken.

Sinds het uitbreken van de oorlog is ook het aantal cholera-gevallen verdubbeld. Geslachtsziekten, die voor de oorlog zeldzaam waren in Zuid-Vietnam, hebben vooral onder de jongeren een epidemische omvang aangenomen.

De pest wordt vooral veroorzaakt

door de enorme toename van het aantal ratten in Vietnam, de enige diersoort die zich ongebreideld kan voortplanten in het door oorlog geteisterde Zuid-Vietnam. Volgens het rapport is er een groot gevaar dat de ratten zo overvloedig worden, dat zij wegens voedselgebrek zullen wegtrekken naar de buurlanden van Zuid-Vietnam en daar de pest zullen verbreiden.

Als andere oorzaken van de ziekte steeds meer verbreidende ziekten in Zuid-Vietnam worden genoemd:

— Het enorme vluchtelingenpro-

trekken van door de oorlog opgejaagde bevolkingsgroepen.

— Het enorm e vluchtelingen probleem in Zuid-Vietnam. Op 1 juni 1967 waren er in Zuid-Vietnam bijna twee miljoen geregistreerde vluchtelingen, van wie de helft zich in tijdelijke schuilplaatsen bevond. Deze schuilplaatsen zijn vaak niet meer dan zelfgegraven holen.

— De steeds slechter wordende sanitaire voorzieningen in Zuid-Vietnam — De volstrekt onvoldoende voorzieningen over het opslaan van graan en rijst.

— De stelselmatige vergiftiging van de landbouwgronden en de oogsten door Amerikanen die giftige chemicaliën grote gebieden van Vietnam uitstrooien.

De enige ziekte die vóór de oorlog in Zuid-Vietnam op grote schaal voorkwam, de tuberculose, neemt tengevolge van de oorlog voortdurend toe, ter-

wijl de bestrijding steeds moeilijker wordt.

De commissie die voor de wereldgezondheidsorganisatie een diepgaand onderzoek instelde, prijst in haar rapport de gezondheidszorg in Noord-Vietnam. 'De gezondheidszorg aldaar wijst op vastberaden pogingen op nationale schaal, geheel in overeenstemming met het nationale streven, de behoeften en de nationale middelen'. Pest en cholera komen in Noord-Vietnam niet voor. De kinderbescherming is er vrijwel geheel bedwongen. Geslachtsziekten zouden echter in Noord-Vietnam wel voorkomen en zich zelfs enigszins hebben uitgebreid. De tuberculose en de typhus daarentegen zijn vrijwel geheel teruggedrongen.

Het rapport voegt hier echter aan toe, dat de gegevens over de gezondheidssituatie in Noord-Vietnam veel minder uitvoerig zijn dan die over Zuid-Vietnam. De laatste betrouwbare gegevens dateren van twee jaar geleden.

Vietnam

Een van de eerste punten die de heer Berghuis onder de aandacht van het kabinet bracht, was de oorlog in Vietnam. Zich geheel aansluitend bij hetgeen reeds door de A.R. fractie in de Tweede Kamer was gezegd, wees hij erop, dat de Verenigde Staten het erop moesten wagen de bombardementen stop te zetten. Het zou van psychologische betekenis kunnen zijn. Aan de andere kant waarschuwde hij ervoor, dat we niet belerend tegen Amerika moeten optreden. Evenmin, zei dr. Berghuis, kunnen wij Amerika de strategie voorschrijven. Wij zijn niet in staat de totaliteit van de feiten te beoordelen. De Verenigde Staten dragen tenslotte de verantwoordelijkheid. Op het punt van de kritiek die overal steeds luider wordt, bracht hij naar voren, dat we oog moeten hebben voor degene die deze ongelooflijk zware verantwoordelijkheid, bijna te zwaar om in mensenhanden te liggen, draagt.

Aansluitend hierop wees dr. Berghuis op het feit, dat er in het oosten, althans in het Russische blok, geestelijk iets in beweging is.

Hoewel hij constateerde dat Rusland zich militair versterkt, was hij van mening, dat een streven naar verdere ontspanning tussen oost en west alleen kan slagen, wanneer we weten wat we aan elkaar hebben en elkaar dat ook zeggen. Alleen dan kan er sprake zijn van een open gesprek, al zijn er nog fundamentele tegenstellingen.

In dit verband noemde dr. Berghuis ook het pacifisme waarmede, — „met alle respect voor het idealisme wat erachter steekt” — geen enkel doel is gediend. Veeleer zag de senator een oplossing in het vormen van een wereldorganisatie met een eigen politiemacht. Aangezien de pacifisten hier niet tegen zijn, vormde dit voor hem een punt waarvoor hij dankbaar was. „Maar zoals het pacifisme zich heden voordoet”, zei hij, „bestaat deze echter alleen bij de gratie van een vrije wereld, die nog het zwaard handhaaft”.

Er zullen kunst-
collecties van het
in Amersfoort. De
het stadhuis in Mif-
seum 'Twenhe' in
Reekum-galerij in
het eigen bezit van
getoond.

Dr. A. R. Vern
van Gelderland, za-
dagavond 9 februari
deel openen. Mr. d
oud-burgemeester v
zitter van de secti
van de Stichtse Cull
inleiding houden.

De openingsuren
ling zijn maandaga
dags van 10 tot 17
14 tot 17 uur.

Utrecht
twee
voor g

van de huisdier, die
en met wie zij niet zo
tot en met het GEB

Het deskundig oog
clusie dat één groep
helemaal niet deugde
en therapie is niet
laatste wacht mevrou
meer dan twee ma
GEB-mensen maakte
je: 'straks is het kort
leuk met al die kat

Mevrouw Douma
alleen gehandicapt d
licht, zij heeft een die
de jaskaat niet misse
overigens niet voor
in het donker, omdat
snoer van beneden na
dieping is gelegd.

Op de vliegbaas De
haar te doen. Enkele s
het Initiatief voor ha
springen. De elektro-
ter ging kijken en ste
dat de leidingen sle
een kans op brand
teurs van Deelen w
tijd de zaak maar v
GEB besliste dat da

'Het kunnen best
zijn, maar erkende
het niet', aldus een
de GEB. Hij kon o
zekerheid meedelen
den in het huis van

Vietnam staat centraal in buitenland-debat

Nieuwe lijn voor EEG-politiek?

(Van onze parlementaire redacteur)

stap van de bewindsman is vrijwel onopgemerkt gebleven.

De discussie tussen Kamer en regering wordt morgen voortgezet. Opnieuw wordt de vraag opgeworpen of de Kamer een herhaalde weigering van een minister om een motie uit te voeren kan accepteren zonder daaraan politieke consequenties te verbinden en de minister tot aftreden te dwingen.

Het heengaan van minister Luns zou een kabinetscrisis betekenen. Bekend is dat de minister het kabinet achter zich heeft. De Nederlandse regering wil Washington niet openlijk onder politieke druk zetten omdat het Amerikaanse en niet Nederlandse soldaten zijn, die de last van de Vietnamese oorlog dragen. Bovendien leek er tot voor een week enige beweging te komen in de standpunten van Washington en Hanoi.

De bombardementen zijn verdedigd als een middel om de communistische aanvoer van troepen en materiaal naar het zuiden te belemmeren. De opmerkelijke kracht van de Vietcong en Noord-Vietnam, die in de laatste dagen is gebleken, heeft dit argument aangetast.

Maar het lijkt nauwelijks waarschijnlijk, dat de Nederlandse regering bereid is in deze moeilijke periode Amerika voor de voeten te lopen. Sommige commentaren uit de VS lijken er op te wijzen, dat Amerika zeker nu niet bereid is tot een politiek, die als „zwakheid" zou kunnen worden uitgelegd.

DEN HAAG, 5 febr. — Vietnam en de EEG zijn de hoofdpunten van het debat, dat de Tweede Kamer deze week houdt over de buitenlandse politiek. Vooral voor het onderdeel Vietnam wordt grote publieke belangstelling verwacht. Op verzoek van de organisatoren van de Vietnam-demonstratie laten de Spoorwegen een speciale trein van Amsterdam naar Den Haag rijden.

In augustus vorig jaar heeft de Kamer een motie van de heer Schuijt (KVP) aangenomen. Daarin werd de regering verzocht bij de Amerikaanse president aan te dringen op onmiddellijke staking van de bombardementen op Noord-Vietnam. De motie werd gesteund door de regeringspartijen KVP, VVD, AR en CHU.

PvdA en D'66 stemden tegen omdat, naar hun mening, de motie aan duidelijkheid te wensen overliet. Er werd niet in gezegd, dat de stopzetting zonder voorwaarden moest geschieden. Uit de bewoordingen werd duidelijk of de stopzetting definitief moest zijn of slechts een tijdelijke pauze.

Minister Luns verklaarde, dat de regering zich „thans" niet achter de motie zou stellen. Hij was wel bereid de motie, als een uitspraak van de kamer, aan de regering in Washington over te brengen. De minister heeft dit ook gedaan. Hij heeft het standpunt van de Kamer opgenomen in zijn rede voor de algemene vergadering van de Verenigde Naties.

De Tweede Kamer bleef er op aandringen, dat de regering zich achter de kamermotie zou stellen. Minister Luns weigerde opnieuw tijdens de openbare commissie-vergadering over buitenlandse zaken in december. In januari echter heeft minister Luns de Amerikaanse ambassadeur bij ons ontboden en hem gezegd dat de Nederlandse regering erop aanhoudt iedere mogelijkheid te onderzoeken wordt aan

„TWEEDE DIEN BIEN PHOE” IN DE MAAK

Aanval van Noord-Vietnam nabij Khe Sanh begonnen

Johnson wenst geen massale vergelding

SAIGON, 5 febr. (AFP, Reuter, UPI) — Het ziet ernaar uit dat het grote communistische offensief in het noorden van Zuid-Vietnam, bij Khe Sanh, is begonnen. Vanmorgen begonnen de Noordvietnazen de Amerikaanse stellingen te beschieten met zware artillerie, mortieren en raketten. Tien minuten later volgde de eerste stormaanval van Noordvietnamese soldaten op heuvel 861, zes kilometer ten noorden van Khe Sanh. Om tien minuten voor half zes drongen de aanvallers de binnenste verdedigingsgordel binnen. De Amerikaanse artillerie opende toen het vuur op de eigen heuvelstellingen, die door de vijand waren bezet. Daarna zetten zij een tegenaanval in. Om kwart voor zes waren zij erin geslaagd de vijand te verdrijven, maar om tien minuten voor half zeven vielen de Noordvietnamezen opnieuw aan. Er werd enige tijd fel gevochten, hetgeen eindigde met een volledige Amerikaanse overwinning. Om vijf minuten voor half acht hadden alle aanvallers zich teruggetrokken.

De eerste „speldeprikken” bij Khe Sanh zijn, zo meent men in Saigon, waarschijnlijk de voorloper van het grote Noordvietnamese offensief, dat hier wordt verwacht. Noord-Vietnam heeft in het heuvelgebied bij Khe Sanh een stijdmacht van naar schatting 20.000 man samengetrokken. De basis wordt verdedigd door ongeveer vijfduizend Amerikanen en enkele honderden Zuidvietnamezen. De algemene verwachting is dat generaal Giap, de Noordvietnamese minister van defensie, bij Khe Sanh een „tweede Dien Bien Phoe” wil organiseren. De Amerikanen zijn er echter van overtuigd, dat hem dat niet zal lukken.

Volgens het Amerikaanse weekblad Time heeft president Johnson aan chefs van staf van de Amerikaanse strijdkrachten schriftelijk gevraagd of Khe Sanh verdedigd kan worden. „Ik wil geen tweede Dien Bien Phoe”, zou Johnson hebben gezegd. Alle ondervragen zouden, eveneens schriftelijk, bevestigend hebben geantwoord. De Amerikanen zullen zich derhalve niet terugtrekken en Khe Sanh zal verdedigd worden.

Nieuwe aanvallen

In de andere delen van Zuid-Vietnam laaide het offensief van de Vietcong (wél te onderscheiden van het Noordvietnamese offensief in Khe Sanh) zondag weer in alle hevigheid

vochten. Het vliegveld, dat men al voor het burgerluchtverkeer had opengesteld, moest weer worden gesloten. Eenheden van de eerste Amerikaanse cavalerie-divisie zijn naar Saigon overgebracht. Volgens sommige berichten heeft ook de Vietcong versterking gekregen.

Ook bij Danang, in het noorden van Zuid-Vietnam, waar een grote Amerikaanse basis ligt, wordt hevig gevochten. Amerikaanse bommenwerpers voeren aanvallen uit op vijandelijke eenheden van naar schatting drie bataljons (1.500 man). Zij hebben stellingen betrokken bij de belangrijke verkeersweg nr. 1, tien kilometer ten zuiden van de stad. Men vermoedt het begin van een communistisch offensief tegen deze op één na grootste stad van Zuid-Vietnam.

Vervolg op pagina 3

op, nadat het aanvankelijk betrekkelijk rustig was geweest. In Saigon zette de Vietcong een grote aanval in op een Amerikaans depot in de Chinese satelietstad Cholon. Ook bij het vliegveld Than Son Soet werd weer hevig ge-

Khe Sanh

SPERB: TD

Vervolg van pagina 1

Volgens de laatste berichten is het centrum van Hué, de derde stad van Zuid-Vietnam, nog altijd in handen van de Vietcong. De vlag van de Vietcong wappert reeds enkele dagen op de oude citadel op de noordelijke rivieroever. In de stad wordt van huis tot huis gevochten. Ook het zuidelijke deel van de stad is gedeeltelijk in handen van de Vietcong.

De Vietcong spreekt van enorme overwinningen. Het persbureau van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront meldde zondag dat de „bevolking overal tegelijk in opstand is gekomen”, dat de „marionettenregering” in Saigon uit elkaar is gevallen” en dat de Vietcong zich meester heeft gemaakt van „tenminste achttien hoofdsteden van provincies”.

De Amerikanen maken zich weinig illusies over wat hen in de komende dagen en weken nog te wachten staat. De leider van de Amerikaanse inlichtingendienst, generaal Phillip Davidson, zei gisteren op een persconferentie, dat de Vietcong en de Noordvietnamezen in het huidige offensief nog niet de helft van hun militaire potentieel hebben verbruikt. Volgens hem hebben de communisten ongeveer 60.000 man in de strijd geworpen en ongeveer 65.000 achter de hand gehouden. Zo bevinden zich bij de reserves nog vijf Noordvietnamese divisies, die posities bezetten van Saigon tot aan de Centrale Hoogvlakte en de kust.

Het is duidelijk dat onder deze omstandigheden zware druk wordt uitgeoefend op president Johnson om harde vergeldingsmaatregelen te nemen, vooral van de zijde van de Zuidvietnamese regering. Johnson weigert echter daarop in te gaan. Hij zou ervan overtuigd zijn dat een krachtige tegenactie, zoals massale bombardementen op Hanoi of een militaire invasie in Noord-Vietnam, het ergste is wat de Verenigde Staten op dit moment kunnen doen. Verleden week heeft hij de Amerikaanse bommenwerpers zelfs uit de buurt laten houden van de dichtbevolkte gebieden in Noord-Vietnam.

Volgens de laatste berichten zijn sinds verleden week dinsdag, toen het grote communistische offensief begon, reeds 17.000 leden van de Vietcong en Noordvietnamese militairen om het leven gekomen. De Amerikanen verloren 471 man, de Zuidvietnamezen 993 en de Australiërs en Zuidkoreanen 13. Gewond werden 2744 Amerikanen, 3229 Zuidvietnamezen en 102 Australiërs en Zuidkoreanen.

Het lot van de burgerbevolking is uitermate droevig. Er zijn al minstens 175.000 vluchtelingen, wier huizen zijn vernield of die door het strijdgewoel uit hun huizen zijn verdreven. Deze mensen, mannen, vrouwen en kinderen, zwerven doelloos door de straten van de grote steden of op het platteland. Het aantal doden onder de burgerbevolking is niet te schatten. In Saigon dreigt hongersnood doordat de aanvoerroutes naar de stad worden beheerst door de Vietcong en de Noordvietnamezen.

In Saigon en bij Da Nang is de strijd weer opgelaaid

STEBR 62 NRC NRC VI

In Zuid-Vietnam is de strijd zondag in de loop van de dag weer in volle hevigheid opgelaaid nadat het aanvankelijk betrekkelijk rustig was geweest. In de hoofdstad Saigon zette de Vietcong een zware aanval in op een groot Amerikaans depot in de Chinese satellietstad Cholon. Ook bij het vliegveld, Than Son Shoet werd weer hevig gevochten. Het vliegveld, dat aanvankelijk weer voor de burgerluchtvaart geopend was, moest weer worden gesloten. Eenheden van de eerste Amerikaanse luchtcavaleriedivisie zijn naar Saigon overgebracht om de verdedigers te versterken. Naar verluidt had ook de Vietcong de afgelopen nacht versterkingen ontvangen. Een Amerikaanse tankeenheid is ingezet bij Thoe Doec, acht kilometer ten noordoosten van Saigon.

Vietcong spreekt van triomfen

Ook in Da Nang in het noorden, waar een grote Amerikaanse basis ligt, wordt hevig gestreden. Amerikaanse bommenwerpers vielen geregelde vijandelijke eenheden van — naar schatting — drie bataljons (1500 man) aan, die tien kilometer ten zuidwesten van de stad stellingen bij de belangrijke verkeersweg nr. 1 hadden betrokken. Men vermoedde het begin van een Noordvietnamese offensief tegen deze op één na grootste stad in Zuid-Vietnam.

De Vietcong spreekt van „enorme overwinningen”. Het persbureau van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront meldde zondag dat „de bevolking overal tegelijkertijd in opstand is gekomen, dat de marionettenregering van Saigon uiteenviel en dat de Vietcong zich met de bevolking heeft meester gemaakt van vele provinciehoofdsteden zoals Ben Tre, Chaoe Doc, My Tho, Vinh Long, Soc Trang, Tra Vinh, Can Tho, Ca Mau, Rach Gia, Cao Lanh, Moc Hoa, Tay Ninh, Bien Hoa, Ba Ria, Thoe Dau Mot, Bac Lieu en Long An”.

In Saigon werd vernomen, dat in ten minste drie grote steden — Saigon, Hué en Quang Tri — afdelingen van een politieke eenheidspartij zijn opgericht die een onafhankelijke positie van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront zou innemen.

Khe Sanh

Noordvietnamese strijdkrachten hebben maandag de basis van de Amerikaanse mariniers in Khe Sanh met artillerie beschoten, evenals Amerikaanse stellingen op de nabijgelegen heuvel 861. Dit is door een Amerikaanse militaire woordvoerder in Saigon meegedeeld. Men vraagt zich in Saigon af, of hiermee het lang verwachte offensief van de Noordvietnamezen begonnen is.

Khe Sanh ligt in de noordwestelijke hoek van Zuid-Vietnam, even ten zuiden van de gedemilitariseerde zone.

De aanval begon maandagochtend om vier uur. Tien minuten later bestormden de eerste Noordvietnamezen Amerikaanse stellingen op heuvel 861, die zes kilometer ten noordoosten van Khe Sanh ligt. Om 5.20 uur drongen de aanvallers de binnenste verdedigingsgordel op de heuvel binnen, terwijl artillerie van de Amerikaanse basis het vuur opende op de eigen heuvelstellingen die door de vijand waren bezet.

De Amerikanen zetten een tegen-

de eigenhandig door het hoofd van de Zuidvietnamese veiligheids politie, generaal Nguyen Ngoc Loan, verrichte executie van een Vietcongstrijder. De zes executiepalen die vrijdag op het centrale marktplein waren neergezet, zijn zondagochtend weggehaald.

De vrees voor represailles tegen Amerikaanse krijgsgevangenen en de reacties van de Amerikaanse en internationale publieke opinie hebben ongetwijfeld een belangrijke rol gespeeld bij het besluit van de Amerikaanse diplomatieke missie om in te grijpen.

Misschien valt nog een teken van deze matigende invloed te bespeuren in het onverwachte besluit van president Thieu om nog 2.322 politieke delinquenten vermindering van straf te geven, nadat voor het begin van de Vietnamese nieuwjaarsviering al een andere groep een gedeeltelijke amnestie had gekregen. Onder de nieuwe maatregel vallen de vier leiders van de boeddhistische opstand in Midden-Vietnam van 1966. Zij krijgen de helft van hun gevangenisstraf van tien jaar kwijtgescholden.

Geen escalatie

President Johnson is tot nu toe niet ingegaan op de eisen van Zuid-Vietnam en Zuid-Korea om harde vergeldingsmaatregelen te nemen, zo hebben Amerikaanse regeringswoordvoerders zondag in Washington meegedeeld. Hij

dringt er nog voortdurend bij Amerika's bondgenoten in het Verre Oosten op aan kalm te blijven. Door deze zelfbeheersing blijkt hij ook de steun te hebben gekregen van het Congres en grote delen van het Amerikaanse volk.

Johnson zou ervan overtuigd zijn, dat een krachtige vergeldingsactie tegen Noord-Vietnam en Noord-Korea het ergste is wat de Ver. Staten zouden kunnen doen. Tot dusver hebben zelfs „de haviken” in Washington op een paar uitzonderingen na, geen kritiek uitgeoefend op de manier waarop Johnson de situatie het hoofd biedt.

De Amerikaanse president heeft, behalve het bevel om het offensief van de Vietcong te breken, de oorlog in Vietnam niet willen intensiveren of uitbreiden. De afgelopen week heeft hij de Amerikaanse bommenwerpers zelfs uit de buurt laten houden van de bevolkte gebieden in Noord-Korea.

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, heeft zondag voor de televisie verklaard, dat de Ver. Staten toen zij meer te weten probeerden te komen over de Noordvietnamese verklaringen inzake vredesonderhandelingen, de intensiteit van de bombardementen op Noord-Vietnam hadden verminderd. Maar uit de openlijke verwerping door Hanoi van de „formule van San Antonio” plus de militaire acties van de Noordvietnamezen en de Vietcong was wel gebleken, dat de Noordvietnamese regering nu geen belangstelling heeft voor vredesbesprekingen.

De Amerikaanse minister van defensie, Robert McNamara, zei in dezelfde uitzending dat de Ver. Staten klaar staan om versterkingen naar Vietnam te zenden. Dit zou echter niet gepaard gaan met een verzwakking van hun positie in Europa of elders. Tot nu toe hadden de Amerikaanse militaire bevelhebbers in Zuidoost-Azië echter niet om versterkingen gevraagd.

geslaagd de vijand te verdrijven. Om 6.20 uur vielen de Noordvietnamezen opnieuw aan. Deze bestorming duurde slechts 25 minuten. Om 7.25 uur hadden alle aanvallers zich teruggetrokken. De beschieting van de basis in Khe Sanh heeft twee uur en drie kwartier geduurd.

Volgens Amerikaanse opgave waren toen 102 Noordvietnamese militairen gesneuveld. De Amerikanen hadden „lichte" verliezen geleden. Het vliegveld van Khe Sanh is nog in gebruik.

Huis aan huis

Ook in Hué, in het noorden, is de toestand nog onoverzichtelijk. De vlag van de Vietcong wappert nu al enkele dagen op de oude citadel op de noordelijke rivieroever, waar van huis tot huis wordt gevochten. Ook delen van de stad in het zuiden zijn in handen van de tegenstanders van de Zuidvietnamese regering.

Inmiddels begint men — zij het zeer onvolledig — een beeld te krijgen van de toestand waarin de burgerbevolking verkeert. Een Amerikaanse woordvoerder sprak van zeker 175.000 vluchtelingen tengevolge van de verrassingsaanvallen op vele steden. In de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon zouden veel meer dan 20.000 mensen van huis en haard zijn verdreven. Het aantal doden in die stad bedraagt al meer dan 500, terwijl 600 burgers in ziekenhuizen werden opgenomen. Ten gevolge van het feit dat in de omstreken wijken delijken van talloze messen liggen is het besmettingsgevaar groot geworden. Men is op grote schaal begonnen met inenting.

Volgens een Amerikaanse opgave zijn van maandagavond jl. tot en met zaterdag 16.976 Vietcongstrijders en Noordvietnamezen gedood, 4.156 verdachte personen aangehouden en 3.701 wapens buitgemaakt. Aan eigen kant sneuvelden 1477 man: 471 Amerikanen, 993 Zuidvietnamese militairen en 13.675 gewonden: 2744 Amerikanen, 3229 regeringsmilitairen en 102 man van andere groepen.

Matiging

Amerikaanse diplomaten zijn de afgelopen dagen in Saigon verscheidene malen tussenbeide gekomen om de bestraffing van Vietcongstrijders na de aanvallen op de stad volgens de wettige procedure te laten verlopen. De Amerikaanse vertegenwoordigers heten in het bijzonder geschokt te zijn door

loen is in :

De politie te Triburg heeft de 33-jarige Turkse gastarbeider S. M. gearresteerd, die ervan wordt verdacht zaterdagmorgen een poging te hebben gedaan de 48-jarige caféhouder A. Hamers in de kelder van diens woning te slachten om het leven te brengen. Het slachtoffer is ernstig gewond in een ziekenhuis opgenomen.

De Turk zou volgens zijn verklaring vrouw van de caféhouder, bij wie hij in de kost was. Omdat deze hielde niet werd beantwoord zou hij wraak hebben willen nemen op de caféhouder, die hij de schuld hiervan gaf.

Terwijl de caféhouder bezig was met de kelder zou de verdachte hem met een scheermes verwondingen aan de hals hebben toegebracht.

Gastarbeider verdacht van poging moord op caféhouder

Jongens gestikt. De elfjarige Peter Dam uit Sprang-Capelle is gisterdag door verstikking om het leven gekomen nadat hij de beschermde van balpen had ingeslikt.

en demonstrant die zijn ongenomen wilde laten blijken over de oerenpartij de voormalige gouverneur-generaal Van Heutsz bezeten, wordt weggevoerd door de Amsterdamse politie.

ROTTERDAM LIMBAAN 55 TELEFOON 11 69 20
Amsterdam - Den Haag - Eindhoven - Arnhem

Con & Verdonck

HET OOSTERS TAPIJTHUIS

**Als u maar weet dat we
nog een paar dagen
heel bijzondere
aanbiedingen hebben
tegen
verrassend lage prijzen.**

V.S. bezorgd over gevolg Vietcong-offensief

6 FEBRUARI 1968

Pacificatie in het geding

Van onze correspondent

WASHINGTON, 6 febr. — De regering heeft dit weekeinde de twee eerste mannen van het State Department, Rusk en Katzenbach, en de minister van Defensie, McNamara, voor het televisiescherm gestuurd om het hoofd te bieden aan journalistieke kritiek. Ongetwijfeld hebben zij daarbij interessante bijzonderheden verteld: zo onder meer dat bij de vredesverdragen in Hanoi de bombardementen gedurende achttien dagen zijn beperkt en dat het radio-afluisterschip Pueblo tien dagen zonder radiocontact is geweest zodat men pas zeker weet of het bevel geen territoriale wateren te schenden werd opgevolgd in de dagen vóór het incident, wanneer men de bemanning terug heeft.

Een nogal naïeve oging om een uitweg te zoeken, maar de televisie-vertoning heeft niet verhinderd dat hier nu een proteststorm is opgestoken over de wijze van oorlogvoering en voorlichting daarover.

Ten eerste vraagt men zich af hoe president Johnsons afgevaardigde in Saigon, Komer, die met de pacificatie is belast onlangs nog heeft kunnen zeggen dat 87 procent van het land veilig was en hoe generaal Westmoreland heeft kunnen beweren dat geen grote aanvallen in het zuiden meer geducht werden, nu blijkt dat praktisch geen stad meer veilig is.

Vooraf de opgave van de verliescijfers (21.000 onder de Vietcong) wekt een cynische commentaar. Aangezien er over het algemeen driemaal zoveel gewonden als doden zijn, zou dat betekenen dat de vijand de vorige week met 80.000 man heeft aangevallen en niet met 50.000 man zoals Saigon heeft beweerd.

Daar ook wordt gezegd dat een tweede aanval op handen is, vraagt men zich nu af hoeveel Vietcong-strijders er eigenlijk wel zijn en

Wat zou de opvang zijn van de Noord-Vietnamese legers die nu in de noordelijke provincies draait, toont aan dat niet iedereen over dit punt een eensgezinde opvatting heeft.

Zuidvietnamezen

Ten derde worden geïrriteerde vragen gesteld over het Zuidvietnamese leger. De regering zegt dat zij ingelicht was over het op handen zijnde offensief (waarom heeft zij dit dan niet voorkomen) en het Zuidvietnamese leger heeft gevraagd op zijn hoede te zijn.

Achteraf blijkt dat zelfs vice-president Ky voor het Tefceest naar zijn

geboorteplaats is gegaan, dat meer dan 50 procent van de Zuidvietnamezen met verlof waren gegaan en het overblijvende deel van het leger en de politie feest vierde of van het feestten uitrustte.

Scherp heeft senator Edward Kennedy, die onlangs door Vietnam heeft gereisd, dan ook gisteren gevraagd of Washington ooit aan Saigon had gezegd dat niet op verdere hulp kon worden gerekend indien Saigon niet meer energie toont. Hij eiste de mobilisatie van de achttien- en negentienjarigen in Zuid-Vietnam, een werkweek van zeven dagen zoals ook op de Amerikaanse ambassade in Saigon in acht wordt genomen, alsmede een streng optreden tegen corruptie vooral op het gebied van de verkoop van militaire en civiele functies.

Hij doelde daarbij op het ontslag van een der weinige eerlijke Zuidvietnamese generaals, Thang, die de corruptie bestreed en in arren moede wegliep.

Indruk op bevolking

Maar de ernstigste vraag is de vierde: welke invloed het offensief

uit de tijdschriften

TIKRADE (uitg. G. A. van Oorschot, Amsterdam), nummer 132. De meest opzienbarende bijdrage in dit nummer is die van het oud-Kamerlid J. de Kadt; deze werpt de knuppel in het hoenderhok van zijn eigen partij, en hij doet dit naar aanleiding van het jongste congres van de P.v.d.A. waar z.l. de links-radicalen, met P.S.P. of communisten sympathiserende groep onder H. Lammermans zich in feite op listige wijze van de leiding heeft meester gemaakt.

Deze greep naar de macht was mogelijk als gevolg van de heersende politieke apathie, waardoor de groep zich op slecht bezochte afdelingsvergaderingen zou hebben weten te verzekeren van bestuursfuncties en congresmandaten. De Kadt spreekt van een triomf van het impossibilisme en de demagogie. Onder een dergelijke leiding moet de P.v.d.A. zelfs voor de christen-radicalen een onaantrekkelijke partner geworden zijn, en wanneer „de Schmelzers en hun geestesverwanten” van de situatie een vaardig gebruik weten te maken, dan zal blijken hoe het goedkope radicalisme in het voordeel heeft gewerkt van de conservatieve machten.

De auteur heeft niet veel hoop op verbetering van de situatie van binnen uit, en hij besluit: „Als ik toch nog lid blijf van die partij, dan is het omdat ik wil wachten of ergens nog verzet komt tegen de schandelijke koers die nu is ingeslagen. Mocht men mij na deze uitspraken royeren, dan zal ik dat alleen maar zien als een bewijs voor de juistheid van deze uitspraken. En om de zaak heel duidelijk te stellen: zolang de P.v.d.A. deze leiding heeft en deze politiek, krijg ik bij komende verkiezingen mijn stem niet meer.”

Dezelfde auteur polemiseert tegen Th. J. Hoening, die bezwaar maakt tegen de in een vorig nummer verschenen aanval op Chomsky. Een andere polemiek, die van Peter Andriess tegen G. K. van het Reve, heeft betrekking op de aloude tegenstelling rede contra religie.

Van de overige inhoud noemen we de tekst van de rede Intellectuelen en democratie, door prof. mr. H. Drioton in Leiden uitgesproken ter gelegenheid van de 26-novemberherdenking, een studie van mr. Josine W. L. Meyer over Lou Andriens-Salomé en haar kring, gedichten van Rutgers Kopland en (in de rubriek Portefolio) acht etsen van Jan Beutener, toegelicht door J. L. Locher.

op de bevolking heeft. McNamara gaf toe dat die onder de indruk zou zijn van de kracht van de Vietcong. Maar, zei hij, de Vietcong zal bij het verlaten van de steden minder sympathisanten hebben dan bij het binnenkomen, dit wegens het grote aantal burgerslachtoffers en dak-

Maar er is hier bijna geen journalist of deskundige die dat gelooft. Integendeel, de bevolking zou nu minder dan ooit reden hebben om op bescherming door de regering te vertrouwen en zal nog voorzichtiger worden om deze haar steun te geven.

Slag voor gezag

Het gebeurde zien velen hier als een dodelijke slag voor het gezag van Saigon. Van de pacificatie, die de laatste maanden toch al een chaos was wegens de algehele desorganisatie binnen de Vietnamese regering, blijft nu helemaal niets over, aldus allen hier die wel eens in Vietnam hebben vertoefd.

nl deze storm lijken de meeste werkhypothesen van de regering te wankelen. Het enige lichtpunt zou kunnen komen als zij onder deze omstandigheden het regime te Saigon haar steun onttrekt, althans het zo laat hervormen dat een „interne oplossing” mogelijk wordt. De débacle zou dan nog enig nut hebben gehad. Daarop lijkt echter nog weinig kans.

Onder het brede publiek en dus oop op het Witte Huis zijn immers de reacties op de recente nederlagen heel anders dan in de krant en bij de journalisten. Men ziet daar het gebeurde veel eerder als de komst van het beslissende ogenblik, de „crunch”, die de proef is voor de Amerikaanse wil.

Vandaar dat ook velen die de gerechtvaardigheid van de kritiek erkennen eerder energiekere maatregelen vragen om de oorlog nu eindelijk „te winnen” dan een „oplossing” die de al gemaakte offers niet rechtvaardigt.

In deze zin bereiken de critici het tegendeel van wat zij wensen en ontstaat juist door de tegenslag de kans dat de publieke opinie een scherpe draai naar rechts neemt. Een situatie waaruit Johnson ongetwijfeld voordeel kan trekken.

GUERRILLA'S LOPEN TWEE POLITIEPOSTEN ONDER DE VOET

Viet Cong valt weer aan in Saigon

SAIGON (Reuter, AFP, AP, UPI) — De strijd in de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon is gisteren weer in volle hevigheid ontbrand. De Viet Cong heeft een politiebureau onder de voet gelopen en een aanval gedaan op een wijkhoofdbureau. De strijd is het begin van een tweede golf van aanvallen in Saigon. Dit hebben Zuidvietnamese autoriteiten gisteren meegedeeld.

Studenten: Amerika begaat in Vietnam oorlogsmisdaden

DEN HAAG — De Nederlandse Christen Studenten Vereniging, de unie van katholieke studenten in Nederland en de vrijzinnig christelijke studenten bond zijn van mening dat de V.S. en haar bondgenoten zich in Vietnam schuldig maken aan oorlogsmisdaden volgens de normen van het charter van Neurenberg.

De drie organisaties hebben dit ter kennis gebracht van de regering, het parlement en de daarin vertegenwoordigde politieke partijen. De drie organisaties baseren hun oordeel op de bevindingen van het internationaal Vietnam tribunaal en op de uitspraken van prof. Delfgouw, jhr. van Benthem van den Bergh en prof. Röling. Van de Nederlandse regering vragen de drie organisaties een afwijzing van de wijze van optreden van Amerika in Vietnam — los van het oordeel dat men over het optreden van de Viet Cong heeft — mogelijkheden tot het oplossen van het conflict te zoeken, te bevorderen dat een klacht wordt ingediend bij het hof van de rechten voor de mens en zich bereid te verklaren de derde zitting van het internationaal Vietnam tribunaal in Nederland te doen plaatsvinden.

Kerken schenken Noord-Vietnam veldhospitaal

GENÈVE — De afdeling interkerkelijke hulp aan vluchtelingen van de Wereldraad van Kerken heeft in samenwerking met het Internationale Rode Kruis een geprefabriceerd veld-

Amerikaanse vliegtuigen hebben gisteravond fakkels laten vallen boven het gevechtsterrein. Daarna werden de posten aangevallen door helikopters, die met hun boordwapens de bezette gebouwen onder vuur namen. De gevechten woedden op nog geen kilometer afstand van het paleis van de Zuidvietnamese president, Ngoejen Van Thieu.

De politiebureaus werden door ongeveer 400 guerrilla's aangevallen. Volgens de politie 'gaven de verdedigers er de voorkeur aan weg te gaan in plaats van te schieten met het gevaar dat in deze dichtbevolkte wijk burgers zouden worden gedood'.

BOMBARDEMENTEN

Ook elders in de stad werd gisteren weer fel gevochten. Op tal van plaatsen woedden branden. De bevolking van de Chinese wijk Cholon is met luidsprekerwagens gewaarschuwd voor aanvallen door Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen op de Viet Cong-leden die er zich verschanst zouden hebben. Zij kreeg de raad weg te gaan. De afgelopen dagen zijn vele delen van Saigon gebombardeerd door Amerikaanse vliegtuigen.

De toestand in de stad was gisteren zeer gespannen. Vele winkeliers hadden zich niets aangetrokken van het bevel van de regering, de winkels weer te openen. Zij hielden hun zaak gesloten, daarmee een proces voor een militair tribunaal trotserend.

Buitenlandse burgers worden nog steeds door de Viet Cong gevangen gehouden. Zij hebben telefonisch laten weten dat ze goed behandeld worden.

VLUCHTELINGEN

Volgens het Franse persbureau AFP overtreft het aantal vluchtelingen in de stad ver de officiële opgave van 20.000. Bij dit cijfer zijn niet opgeteld de bijna 10.000 mensen die een schuilplaats hebben gezocht in de tuinen van de kerk van Giac Dinh en een nabij gelegen pagode. De voedselvoorziening in de stad is ontwricht. Rond de stal-letjes op de centrale markt wordt gevochten om een hap eten.

De Amerikanen hebben gisteren de volgende verliescijfers bekendgemaakt voor de periode van 29 januari tot 4 februari: gesneuveld 16.976 Viet-Cong-leden en Noordvietnamezen, 993 Zuidvietnamezen, 471 Amerikanen en 13 militairen van andere nationaliteit. De Amerikaanse minister van defensie, McNamara, heeft zondagavond in een interview gezegd dat de verliescijfers die opgegeven worden, schattingen zijn. Amerikaanse militairen in Saigon hebben altijd beweerd dat het preciese cijfers waren.

De republikeinse senator Javits heeft er op aangedrongen dat de regering

in Washington in Vietnam 'in e... Hij drong aan o... zo snel mogelijk te maken. Twee uit de senaat, klaarden dat d... in Vietnam te r...

DR. SPOCK

De bekende A... dr. B. Spock, P... dent Johnson d... ten omdat hij z... liezen. 'Hij vra... oorlog rechtvaa...

... een capaciteit voor zes-
tig patienten aan Noord-Vietnam ge-
schonken. Dit hospitaal, dat in Duits-
land gebouwd werd, is op het ogenblik
van Hannover over de Transsiberische
spoorweg naar Wladivostok onder-
weg, vanwaar het per schip naar de
Noordvietnamese haven Haiphong
wordt vervoerd.

Het veldhospitaal omvat een aantal
tenten voor patiënten en medische staf
en is voorzien van Röntgenstralaappa-
ratuur, een laboratorium met instru-
mentarium en een eigen kracht- en
waterzuiveringsinstallatie.

De afdeling interkerkelijke hulp te
Genève heeft in Hongkong een order
voor nog een röntgenapparaat ge-
plaatst, voor een Rode Kruis-veldhos-
pitaal in Noord-Vietnam.

Actiegroep Vietnam wil vervolging tegen mr. Van Thiel

Van een verslaggever
AMSTERDAM — Naar aanleiding van
de weigering van Tweede-Kamervoor-
zitter mr. Van Thiel, vanavond tijdens
de kamerzitting over de begroting
van buitenlandse zaken luidsprekers
te laten aanspreken op het Binnenhof,
zal de actiegroep onderzoeken of een
gerechtelijke vervolging tegen mr. Van
Thiel ingesteld zal kunnen worden.

Zoals bekend is de actiegroep Viet-
nam van plan vandaag per zogenaam-
de Vietnamexpres massaal naar Den
Haag te komen. Omdat hierdoor te
verwachten is dat de publieke tribune
geen plaats zal kunnen bieden aan alle
belangstellenden had de actiegroep een
verzoek bij mr. Van Thiel ingediend
luidsprekers op het Binnenhof te laten
opstellen. De actiegroep deelt mee dat
ondanks de weigering van mr. Van
Thiel de Vietnamexpres toch om 18.13
uur van het Centraal-Station in Am-
sterdam zal vertrekken. Enkele ka-
merleden zouden op het Binnenhof la-
ter verslag komen uitbrengen over het
verloop van zaken in de kamer.

De Zuidvietnamese vice-pre-
sident, Ngoejen Cao Ky, heeft gisteren
verklaard dat de Viet Cong nog drie
niet ingezette regimenten in de buurt
van Saigon heeft liggen. Hij verwacht
dat deze de stad ook nog zullen aan-
vallen. Het zou om ongeveer 7500 man
gaan. De Amerikaanse inlichtingen-
dienst schat het aantal guerrilla's veel
lager. Drie kilometer ten zuiden van
Saigon en even ten noorden van Saigon
is gisteren ook slag geleverd.

VOLKSLEGER

Ky maakte ook bekend dat er een
volksleger zal worden opgericht, dat
de burgerbevolking moet beschermen
tegen de aanvallen van de Viet Cong.
De regering bestudeert momenteel aan
wie wapens gegeven zullen worden, al-
dus Ky, die verder opmerkte dat het
geregelde leger te klein was voor de
verdediging van de bevolking.

In de oude keizersstad Hooé in het
noorden van Zuid-Vietnam wappert nog
steeds de vlag van de Viet Cong. Er
woedden gisteren hevige straatgevech-
ten. Amerikaanse mariniers hadden
zuidelijke wijken van de stad heroverd
en zouden goede vorderingen maken.
Zuidvietnamese bataljons in het noor-
den van de stad moesten huis voor huis
en kamer voor kamer op de Viet Cong
heroveren. Er vielen veel slachtoffers
onder de burgerbevolking.

De muren van de citadel zijn gisteren
gebombardeerd door de Zuidvietname-
se luchtmacht in een vergeefse poging
een bres te slaan voor de aanvallende
infanteristen. Amerikaanse kruisers
bestoken nu ook de stad.

Men goede algemene o

TYPISTES

Voorts vragen wij :

ministratie en/of corr

Typewaardigheid en ei

PERSONEELSZAKEN :

renadministratie strek

Ben goede kennis van

BOEKHOUDING en INCASSO :

strek tot aanbeveling

Ben goede kennis van boekhouden vereist, een

studie voor het praktijkdiploma. boekhouden

LOONVAASTELLING :

wordt u opgeleid voor behandelend beampte.

Via onze bedrijfscurcus voor sociale verzekering

ZIEKTEWET :

afdelingen :

Er zijn plaatsingsmogelijkheden op de volgende

sociale sector komen hiervoor in aanmerking.

hebben genoten en belangstelling hebben voor de

Zij die een MULO- of gelijkwaardige opleiding

taalde functie vinden.

kunnen op een van onze kantoren een goed be-

MEDEWERKERS (STERS)

JONGE ENERGIEKE

DE BEDRIJFSVERENIGING VOOR DE GEZONDHEID, GEESTELIJKE
EN MAATSCHAPPELIJKE BELANGEN TE UTRECHT

... is, aldus Spock.
... zich niet at of de
... gericht niet wil ver-
... oorlog wil voortzet-
... ett gezegd dat prest-
... verikaanse kinderrats,
... (rdag) van 7-9 uur
... HOLEN
... - 2482 - 5769)
... IDING
... kent dat de toestand
... impasse is geraakt.
... onderhandelingen omtri.
... en eind aan de strijd
... andere republieken
... rcy en Morton, ver-
... rgering de toestand
... ARVAN 239 UIT
... 967:
... ON
... UIT HET RAYON
... MB A:
... TRATIE MBA
... 34 CURSISTEN,
... UTRECHT
... OMA SPD
... cursussen:

Vietnam-oorlog gevaar voor de wereldvrede

DEN HAAG — Nederland en Joegoslavië zijn het er over eens dat het voortduren van de oorlog in Vietnam onvoorziene gevolgen voor de wereldvrede kan hebben. Dit blijkt uit een communiqué dat gisteren is gepubliceerd na afloop van het vijfdaagse bezoek van minister Luns aan Joegoslavië.

De Joegoslavische minister van buitenlandse zaken, Marko Nikezić en zijn Nederlandse ambtgenoot leggen er de nadruk op dat er voor het probleem Vietnam een politieke oplossing moet komen, in de geest van zelfbeschikking van het Vietnamese volk.

De beide ministers hebben ook gesproken over de crisis in het Midden Oosten. Zij zijn het er over eens geworden dat de resolutie van de Veiligheidsraad moet worden uitgevoerd. Dit is van belang om de vrede, de onafhankelijkheid en de integriteit van alle staten in dit deel van de wereld te verzekeren.

De regeringen van zowel Joegoslavië als Nederland zullen bijdragen tot versterking van de Verenigde Naties en tot uitbreiding van haar taak.

Over de wereldhandelsconferentie, die momenteel in New Delhi wordt gehouden menen beide ministers dat alles moet worden gedaan om die conferentie voortgang te laten boeken.

GOEDE BETREKKINGEN

De betrekkingen tussen Joegoslavië en Nederland ontwikkelen zich op elk gebied gunstig, zo hebben de beide bewindslieden met voldoening vastgesteld. Zij stellen zich voor de samenwerking op politiek, cultureel en wetenschappelijk gebied te bevorderen.

Het communiqué zegt dat de be-

sprekingen tenslotte gekenmerkt worden door openhartigheid, vriendschap en wederzijds begrip.

Minister Luns is gistermiddag om twee uur van zijn bezoek aan Joegoslavië teruggekeerd. Tijdens een persconferentie merkte de minister op dat de jongste ontwikkelingen in Tsjechoslowakije in Belgrado met de grootste belangstelling worden gevolgd. Hoe de Tsjechoslowaakse houding in de toekomst zal uitvallen blijft echter een open vraag — aldus minister Luns.

NIET PESSIMISTISCH

De bewindsman verklaarde verder dat president Tito en zijn ministers beslist geen pessimistische verwachtingen hebben over een akkoord in het Midden Oosten.

Over de mogelijkheid van een Europese veiligheidsconferentie zei minister Luns dat hij de voortgang die op dit terrein geboekt is bijzonder belangrijk vond. 'Ik begin in het idee van een veiligheidsconferentie echt enig licht te zien', zo zei de minister.

Sandie Shaw in het geheim getrouwd

LONDEN (AP) — Het Britse popzangeresje Sandie Shaw heeft zaterdag onthuld tien dagen geleden in het huwelijk te zijn getreden met een 25-jarige mode-ontwerper, Geoff Banks. Tijdens de huwelijksvoltrekking was Sandie gekleed geweest in een dagelijks japonnetje.

Dit was de eerste maal dat ik er in slaagde een beetje privacy te krijgen sinds ik begon te zingen. Ik heb het alleen mijn ouders vanmorgen verteld', aldus Sandie Banks. Het 21-jarige zangeresje won verleden jaar het Eurosongfestival met haar liedje 'Puppet on a string'.

WAARNEMERS IN SAIGON MENEN:

Offensief Vietcong bewijst mislukking van VS-beleid Johnsons zelfbeheersing maakt indruk

(Van een correspondent)

SAIGON, 6 febr. — De toestand in de Zuidvietnamese hoofdstad, waar nog steeds wordt gevochten, blijft zeer verward. Daarover kan men zich nauwelijks verbazen, want op het ene moment weet niemand waar de Vietcong op het volgende moment zal toeslaan. Alle waarnemers in de stad leggen er de nadruk op dat het offensief van de Vietcong een enorme psychologische invloed heeft op de burgerbevolking. Het prestige van het Nationale Bevrijdingsfront is er aanzienlijk door versterkt. De communisten hebben méér dan duidelijk aangetoond, dat er weinig klopt van alle Amerikaanse beweringen, dat het moreel van de Vietcong tot het nulpunt was gezakt en dat de communisten er bijna niet meer in slaagden nieuwe soldaten te recruter.

Het is duidelijk, zo zegt iedereen in Saigon, dat het grote offensief in de hoofdstad, in Hué, Danang en tientallen andere steden nooit van de grond had kunnen komen, als de Vietcong niet werd gesteund door een aanzienlijk deel van de burgerbevolking. De Amerikanen hebben altijd gezegd dat daarvan geen sprake was. President Johnson zei verleden week nog, dat de burgerbevolking de Vietcong in de kou had laten staan. Niets is minder waar, zo meent men. Als het offensief één ding heeft bewezen is het dit: als er geen Amerikanen in Zuid-Vietnam waren, zou de Vietcong, en niemand anders, in heel het land de baas zijn.

Het Britse zondagsblad The Observer vatte gisteren de zaak in een hoofdartikel als volgt samen:

„Kijkt men naar het aantal doden, dan is het mogelijk te spreken over een Amerikaanse militaire overwinning. De Vietcong heeft onsteliende verliezen geleden. Maar in politiek opzicht zijn het de Vietcong en Noord-Vietnam die hebben gewonnen. Zij hebben opnieuw de voorsheid blootgelegd van de politieke structuur in Zuid-Vietnam: haal de Amerikaanse troepen en vliegtuigen weg en het gehele gebouw stort ineen. Zij hebben opnieuw aangetoond dat de Amerikaanse oorlogspanningen, met inbegrip van de bombardementen, zijn mislukt.

De consequenties van dit alles zijn voor de Verenigde Staten duidelijk en ont-

moedigend. Natuurlijk kunnen de VS niet door de Vietcong worden verslagen. Amerika is het rijkste en machtigste land ter wereld. Washington kan er mee doorgaan soldaten en vliegtuigen naar Vietnam te sturen — 750.000 man, een miljoen, anderhalf miljoen man als het moet. Maar Washington kan het niet winnen, tenzij de Amerikanen het grootste deel van Zuid-Vietnam en zijn bevolking vernietigen. De Amerikanen zijn naar Vietnam gegaan om de politieke vrijheid en het recht op zelfbeschikking te verdedigen, maar zij zijn tot de ontdekking gekomen dat er in Vietnam geen democratie bestaat, die verdedigd zou kunnen worden, en dat het de communisten zijn die er met het meeste succes in zijn geslaagd zichzelf te identificeren met het Vietnamese nationalisme.”

Johnson overstag?

Er zijn aanwijzingen, dat president Johnson — hoewel hij dat niet openlijk erkent — tot ongeveer dezelfde conclusie is gekomen. Zelfs de Oosteuropese diplomaten in Washington zijn onder de indruk van de zelfbeheersing, die de regering Johnson aan de dag legt, zo schrijft de correspondent in Washington van The Observer. Niet alleen tijdens de Pueblo-crisis, maar ook verleden week, toen het Vietcong-offensief begon, weigerde Johnson pertinent de publieke opinie in het geweer te roepen om zodoende steun te krijgen voor het

BEVOLKING OP DE VLUCHT

ADVERTENTIE

Voor u 3 1/2% op uw salarisrekening en desgewenst een maand salaris extra als gezinskrediet en voor u

de heer A. Koopmans
beheerder bijkantoor Sneek

Personelijke Service

Hoe? Heel eenvoudig. Open een salarisrekening bij onze bank, de NMB. U profiteert dan van 3 1/2% rentevergoeding. Bovendien kunt u als u wilt een maandsalaris extra opnemen als gezinskrediet. Natuurlijk regelt de NMB als u wilt ook alle betaalingen voor u. Vraag ons gratis NMB/PS Pakket. De NMB biedt u alles wat een moderne bank u kan bieden en daarenboven nog de Persoonlijke Service. De NMB is groot genoeg om die Service groot te zien. En de NMB is juist klein genoeg om die service Persoonlijk te houden. De NMB zendt u het PS Pakket graag en gratis toe. Telefoonlijst of briefkaart is voldoende.

NMB
NEDERLANDSCHE
MIDDENSTANDSBANK

de bank waar ook u zich thuis voelt

Hoofdkantoor Amsterdam: Herengracht 580.

nemen van nieuwe militaire maatregelen.

Niet alleen de westerse, maar ook de communistische diplomaten in de Amerikaanse hoofdstad menen hieruit te mogen afleiden, dat vredesonderhandelingen dichterbij zijn dan men op grond van de militaire situatie wellicht zou vermoeden. Met andere woorden: de Amerikaanse regering is tot het inzicht gekomen dat haar interventie in Zuid-Vietnam is mislukt en probeert nu via vredesonderhandelingen een uitweg te vinden.

Johnson staat voor een moeilijke beslissing. Hij loopt het grote risico dat in Amerika een nieuwe, machtige, anti-communistische vloedgolf bezit neemt van het politieke leven. Er zou een herhaling kunnen komen van het rechtse mccarthyisme uit de vijftiger jaren, zodat de hervreking van Johnson in november niet van links, maar van rechts zou worden bedreigd. Dat zou, schrijft Howard, wel een zeer ironisch resultaat zijn van de jongste aanvallen van de Zuidvietnamese communisten.

Rookwolken

Inmiddels wordt uit Saigon gemeld, dat de zuiveringsoperaties daar, van wijk tot wijk en van huis tot huis, op gang komen. In het stadscentrum zijn de rookwolken te zien, die opstijgen uit de Chinese satellietstad Cholon, waar nog steeds hard wordt gevochten. Om in het centrum te komen moet men wijken doorkruisen, waar de bewoners met duizenden tegelijk wegtrekken.

De regering van Zuid-Vietnam heeft de winkeliers van Saigon gelast hun zaken te openen, anders zullen zij streng door een militair tribunaal worden gestraft. De meeste winkeliers trekken zich weinig van de order aan. Er dreigt op het punt van de voedsel-

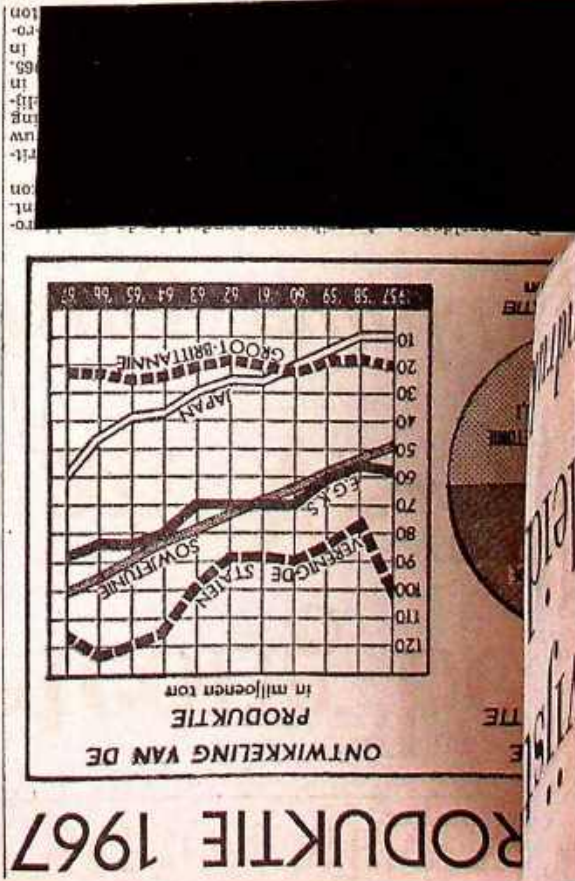
voorziening een chaos in Saigon. Bij enkele winkels, die gisteren open waren, werd gevochten door mannen en vrouwen, die eten wilden kopen.

De Amerikaanse autoriteiten zijn de afgelopen dagen herhaalde malen tussenbeide gekomen om te voorkomen, dat gevangen genomen Vietcon strijders zonder vorm van proces werden afgemaakt. De zes executiepalet die vrijdag werden opgericht op het centrale marktplein, zijn weer weggehaald.

De Amerikanen zijn bijzonder geschokt door het optreden van generaal Loan, de leider van de Zuidvietnamese veiligheidspolitie, die verleden week een Vietcong-officier, die was gepakt, zonder meer met zijn pistool door het hoofd schoot. Een foto daarvan werd in de gehele wereld in kranten gepubliceerd. De Amerikanen vrezden de reacties daarvan op de publieke opinie in de Verenigde Staten en elders in de wereld. Ook zijn zij bang voor represaillesmaatregelen tegen Amerikaans militairen, die door de Vietcong en Noord-Vietnam gevangen worden gehouden.

Vluchtelingen

Intussen begint men een, zij het zeer onvolledig, beeld te krijgen van de toestand, waarin de Zuidvietnamese burgerbevolking verkeert. Er zijn reeds 175.000 vluchtelingen. Alleen al in Saigon zijn 20.000 mensen van huis en haard verdreven. Het aantal gedode burgers in de stad bedraagt meer dan 500, terwijl 600 mensen zijn opgenomen in ziekenhuizen. In vele wijken, waar nog wordt gevochten, liggen de lijken al dagenlang op straat, zodat er veel gevaar bestaat voor besmettelijke ziekten. Men is op grote schaal begonnen met inenting.

PRODUCTIE 1967

Een avondje Vietnam

DE DOKTER stond op. Hij zou, had voorzitter Joop van Tijn gezegd, praten over de ethisch-humane aspecten van de oorlog in Vietnam. Zijn naam was Ben Polak, maar wat hij allemaal zei was noch ethisch, noch humanitair, het was alleen maar zo verschrikkelijk anti-Amerikaans, zo enorm doortrokken van een blinde haat jegens het machtige volk aan de overzijde van de Atlantische Oceaan, dat ik er helemaal koud van werd. Toch, zo te zien, wel een aardige man, die dokter.

We hadden al heel wat te aanhoren gehad, vrijdagavond in het bolwerk van het Nederlandse kapitalisme, de Amsterdamse Koopmansbeurs. Het Nationale Comité Vietnam van Piet Nak had daar een teach-in georganiseerd „om de Tweede Kamer, die dinsdag over Vietnam gaat debatteren, onder druk te zetten“. Natuurlijk waren er alleen maar tegenstanders van het Amerikaanse beleid. Dat is altijd zo, en om een woord van mr. Hiltermann te gebruiken: de teach-in is de enige Amerikaanse uitvinding, die bij de bezoekers van dit soort avonden populair is.

Prof. Delfgaauw, die altijd weinig moeite heeft met het formuleren van zijn politieke mening, had gezegd dat president Johnson iets veel ergers is dan een moordenaar — hij is een oorlogsmisdadiger! En wat is een oorlogsmisdadiger? Een oorlogsmisdadiger is een man, die niet één keer moordt, maar vele malen en daar veel behagen in schept. Daverend applaus, want iedereen weet dat president Johnson elke morgen bij zijn ontbijt een Vietnamese communist opeet en zichzelf dagelijks feliciteert met het feit dat hij sinds verleden week dinsdag 17.000 Vietnamezen de dood heeft ingedreven.

Er was ook iemand in de zaal, die had geroepen dat de Verenigde Staten van Zuid-Vietnam een Amerikaanse kolonie willen maken (want de VS staan erom bekend dat zij tientallen koloniën hebben) en zelfs ontbrak de gebruikelijke dorpsgek niet, die zei dat het allemaal de schuld was van Rome,

jazeke, van Rome, van de paus en de kardinalen en al die andere schurken in het Vaticaan, die zalvend over vrede praten, maar inmiddels in het geniep oorlog voeren in Vietnam. Een zeer opmerkelijke visie, altijd goed voor een applausje.

Pater Adolfs, die ook al in het forum zat, was zo goed niet of hij moest de dorpsgek antwoord geven. Dat deed hij heel behendig. Hij hield ook niet zo van al dat rechtse gedoe in Rome, zei hij, en sommige kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders kon hij niet luchten of zien. Kardinaal Spellman bijvoorbeeld, die heeft gezegd dat de oorlog in Vietnam een oorlog is voor God, had hij voor zichzelf, in alle stilte, geëxcommuniceerd. Dat was heel effectief geweest, want spoedig daarna was de kardinaal gestorven.

Hoewel, aldus pater Adolfs, terwijl de zaal nog brulde van het lachen, „ik ben er niet zeker van dat het een verband houdt met het ander.“

EN TOEN KWAM, als een dramatische climax, de ethisch-humane toespraak van dokter Ben Polak. Hij begon met te zeggen dat wij „natuurlijk“ niet anti-Amerikaans mogen zijn. Toen wist ik meteen wat er ging komen. Negerhaters zeggen ook altijd dat zij „natuurlijk“ niet racistisch zijn, maar dat negers — helaas — stinken en vrouwen verkrachten.

De ethisch-humane dokter zei dat de Amerikanen, als je alles goed naging, eigenlijk nooit hebben gedeugd. Kijk maar eens naar de tweede wereldoorlog. Daar begonnen ze pas aan mee te doen toen hun eigen kleine en zielige belangen werden bedreigd. In feite waren ze helemaal niet tegen Hitler. Welnee, want de leidende klassen in

Amerika zijn nooit anti-fascistisch geweest en zij zullen het nooit worden ook, dat weet een kind. Nou dan!

De humanitaire ethiek van dokter Polak ging zelfs zó ver, dat hij aan kwam dragen met het al duizendmaal versleten politieke borreltafelverhaal, dat de aanval op Pearl Harbour, die Amerika in de oorlog bracht, door president Roosevelt zelf in scène is gezet. Goed, hij kon dat niet bewijzen, maar het gaf toch te denken. En president Kennedy deugde óók niet, die droeg grote verantwoordelijkheid voor de toestand in Vietnam, net als zijn broers Robert en Edward (en zijn dochtertje Caroline, maar zij werd door de dokter vergeten). En over Johnson hoefde niet eens te worden gepraat. In de krant stond dat Johnson had gezegd dat hij van-

zouden waarachtig niet mogelijk moeten zijn. Er was één troost. Pater Adolfs en prof. Delfgaauw loeiden, brulden en stampen niet mee. Zij klaptten zelfs niet, alleen na afloop vijf seconden, om beleefd te blijven. Er is dus nog hoop.

DIT STUK is niet geschreven om de Amerikaanse politiek in Vietnam te verdedigen. Integendeel, naar mijn mening is die politiek zo verkeerd als een politiek maar zijn kan. Daarom zullen de Amerikanen uiteindelijk uit Vietnam moeten verdwijnen. Op stel en sprong kunnen zij dat niet doen, daarvoor hebben zij zich te diep in de nesten gewerkt. Er zit dus maar één ding op: onderhandelen. Praten, zo spoedig mogelijk, en een coalitiegeregering maken met de Vietcong. En als de Vietcong dan in de kortste keren geheel alléén de baas wordt in Zuid-Vietnam, zoals de Amerikanen vrezen, wel, dan heeft de rest van de Zuidvietnamezen kennelijk geen ruggegraat genoeg om zich daartegen te verzetten. Niets aan te doen.

Vrijdagavond was er één jongeman, die de moed had naar de microfoon te stappen en te zeggen: er moet worden onderhandeld. Hij had letterlijk de tranen in zijn ogen toen hij dat zei, en toen hij sprak over al die duizenden doden, Vietnamezen én Amerikanen. Hij huilde bijna van emotie. En ziet, wát gebeurde? Hij werd uitgesloten. De zaal loeide opnieuw, maar ditmaal van verontwaardiging. Want deze zaal, deze intellectuelen, wilden alleen maar genoegen nemen met een volledige overwinning van de Vietcong, met een definitieve en verpletterende nederlaag van de Amerikanen. Met andere woorden: zij wilden méér bloed, méér doden en het Vietnamese volk kan barsten.

Zelden heb ik iemand zó sympathiek gevonden als de jongeman die daar, terwijl zijn stem oversloeg van emotie, werd weggehoord. Zolang er nog zijn als hij, zal Sodoma gespaard blijven.

ARIE KUIPER

VAN TIJD TOT TIJD

Verwarring in Saigon nog steeds zeer groot ^{67 638 NRC} VI

De Vietcong heeft maandag een politiebureau in Saigon bezet. Het gebouw staat in brand. Naar schatting was de Vietcong-groep vierhonderd man groot. Deze viel midden in de nacht aan; het gevecht om het gebouw duurde maar kort. Volgens de politie „gaven de verdedigers er de voorkeur aan weg te gaan in plaats van te schieten met het gevaar dat in deze dichtbevolkte wijk burgers zouden worden gedood”. Elders in de stad werd eveneens een politiepost bezet. Later op de dag hebben de Amerikanen beide politiebureaus aangevallen met hefschroefvliegtuigen.

Beschieting van eigen stad

De Zuidvietnamese strijdkrachten hebben maandag delen van hun eigen hoofdstad gebombardeerd en met artillerie beschoten. Saigon is volgens verslaggevers een stad van angst, wanhoop en verwarring geworden waar niemand precies weet waar de Vietcong zich schuil houdt of waar zij het volgende ogenblik zal toeslaan. De regeringstroepen trokken zich maandagavond terug uit het zevende district van de Chinese wijk Cholon, waar duizenden burgers hun toevlucht hebben gezocht in het ziekenhuis en in scholen.

Balans

Nu, een week nadat het offensief van de Vietcong begon, begint men enig idee te krijgen van de omvang van de ellende. Men veronderstelt dat duizenden burgers bij de strijd in het gehele land zijn gedood. Hoewel, volgens Amerikaanse militaire opgaven, bijna 17.000 Vietcongsoldaten de eerste zes dagen van het offensief zijn gesneuveld, staan waarnemers sceptisch tegenover deze cijfers. Volgens de officiële mededelingen werden meer dan 4000 verdachten aangehouden; velen hiervan zijn vrouwen en kinderen, van wie verondersteld wordt dat zij de Vietcong hebben geholpen.

In de hoogste niet-Amerikaanse kringen in Saigon meent men, dat het zgn. pacificatieprogramma een grote klap heeft gehad. Men beschikt niet over officiële rapporten uit het binnenland, maar, volgens niet-officiële meldingen heeft de Vietcong de bevolking veelal gezegd „dat het allemaal voorbij is er dat wij (de Vietcong) de provinciale hoofdsteden en Saigon beheersen”.

De Noordvietnamese troepen voerden gisteren hun eerste aanval op Khe Sanh uit, waar al geruime tijd een grootscheeps offensief wordt verwacht. Maandagavond vonden gevechten van man tot man plaats om de strategische heuvel 861 bij de basis, terwijl de Amerikaanse mariniers die de bezetting van de basis vormen, dekking moesten zoeken voor de Noordvietnamese artillerie, raketten en mortiergranaten.

In de steden Can Tho en Hué hebben Zuidvietnamese en Amerikaanse beschietingen hele gebieden in puinhoop veranderd. In de straten van de oude keizerstad voeren mariniers zilveren saeties uit.

Westerse diplomaten in Zuid-Vietnam menen, dat de toestand van vóór het offensief nooit meer kan terugkeren. De Vietcong heeft een psychologische overwinning geboekt die men nooit voor mogelijk heeft gehouden, zo zei men.

Volksleger

De Zuidvietnamese vice-president, Nguyen Cao Ky, maakte de vorming van een „volksleger” bekend ter bescherming van de bevolking. Hij zei dat de 600.000 Zuidvietnamese militairen niet voldoende waren. „In de noodsituatie van vandaag heeft het volk ons gevraagd om wapens om zich te verdedigen.” Hij zei niet precies wanneer wapens zullen worden uitgereikt, maar het volksleger zal zo spoedig mogelijk een feit worden, „binnen de komende dagen of volgende week”. Ky zei, dat in hoofdzaak lichte wapens zullen worden verstrekt als dat nodig zou worden.

aanval op Saigon wordt, volgens Ky verwacht.

Televisiediscussie

De N.T.S. zendt vanavond van 21.50 tot 22.40 uur op Nederland 2 een C.B.S.-productie uit over Vietnam. Aan een discussie over de vraag „Onderhandelen? En met wie?” nemen deel: senator Robert Kennedy, senator Gale McGee, Edwin O'Reischauer, voormalig Amerikaans ambassadeur in Tokio en deskundige voor het Verre Oosten, Marvin Kalb, diplomatiek correspondent van C.B.S., en Dan Rather, C.B.S.-correspondent voor het Witte Huis.

Felle strijd woedt in Hué en Saigon

168 T 4 P VI

SAIGON, 6 febr. (AFP, Reuter, UPI) — De strijd in Vietnam concentreert zich vooral in twee steden: Saigon en Hué. De Zuidvietnamezen hebben gisteren hun eigen hoofdstad gebombardeerd en met artillerie beschoten. Saigon is, volgens verslaggevers, een stad van angst, wanhoop en verwarring geworden. De regeringstroepen trokken zich gisteravond terug uit het zevende district in de Chinese wijk Cholon. Duizenden burgers hebben daar hun toevlucht gezocht in het ziekenhuis en in scholen. In de omgeving van de An Quang-pagode hebben de Zuidvietnamese vliegtuigen een heel huizenblok met de grond gelijk gemaakt. De burgerij is versuft. Voor de eerste maal is zij nauw betrokken geraakt bij de lange, eindeloze oorlog die zich altijd afspeelde op het verre platteland. Abrupt kwam daaraan een eind en die klap is hard aangekomen.

In Hué, in het uiterste noorden van Zuid-Vietnam, is de toestand minstens even triest. De prachtige citadel van de stad is al een week in handen van de Vietcong. De rode vlag wappert er onbekommerd. Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen rukken langzaam op, vechtend van huis tot huis en dikwijls ook van man tegen man.

De gehele binnenstad, die een juweeltje van oosterse bouwkunst en beschaving was, is zwaar beschadigd, zo niet geheel vernield, door de langdurige bombardementen van Amerikaanse en Zuidvietnamese vliegtuigen. Het aantal communistische strijders in

en rond Hué wordt geschat op vier regimenten, dat is ongeveer 12.000 man. Wellicht behoort een deel van hen niet tot de Vietcong, maar tot het Noordvietnamese leger.

In de hoogste niet-Amerikaanse kringen meent men dat het zogenaamde „pacificatie“-programma in geheel Zuid-Vietnam een enorme klap heeft gehad. Er zijn geen officiële rapporten uit het binnenland, maar de Vietcong kaders hebben de bevolking overal verteld „dat het allemaal voorbij is en dat wij de provinciehoofdsteden en Saigon beheersen“. Aangenomen moet worden dat grote gedeelten van de plattelandsbevolking, die altijd de neiging heeft de zijde van de sterkste te kiezen, thans met haar sympathie, haar voedsel en haar mankracht is overgelopen naar de Vietcong, voorzover zij dat nog niet eerder had gedaan.

Gisteravond voerden de Noordvietnamese troepen een nieuwe aanval uit op Khe Sanh, waar al geruime tijd een groot offensief werd verwacht. Bij de strategische heuvel 861 werd van mar tot mar gevochten. De Amerikaanse mariniers die de basis Khe Sanh bezetten, moesten dekking zoeken voor de Noordvietnamese artillerie, raketten en mortiergranaten. De Amerikaanse luchtmacht kan door het slechte weer weinig uitrichten. De Amerikanen gaan er nog steeds van uit dat de aanval op Khe Sanh in feite al is begonnen, zij het nog slechts in de vorm van kleine „speldeprikken“.

Een ruïne

Vijftig kilometer ten zuidwesten van Saigon heeft het Zuidvietnamese leger de stad My Tho op de Vietcong heroverd. Verslaggevers die de stad bezochten meldden dat de schade enorm is. My Tho is een ruïne met een verslagen bevolking. Tweehonderd inwoners zijn dood. Vijfduizend huizen zijn volledig vernield, vooral door de bombardementen van Amerikaanse vliegtuigen en Zuidvietnamese artillerie. Honderden gewonden liggen in de ziekenhuizen, die zo overbevolkt zijn dat drie tot vier patiënten één bed moeten delen.

In Saigon voerde de Vietcong vannacht plotseling een aanval uit op een politiebureau. Het gebouw werd in brand geschoten. De Vietcong-eenheid, die de aanval uitvoerde, was ongeveer vierhonderd man sterk. De verdedigers vochten slechts even en trokken zich daarna terug „om te voorkomen dat in deze dichtbevolkte wijk burgers

het politiebureau aangevallen door Amerikaanse helicopters, die waren uitgerust met raketten en machinegeweren.

HANOI — „De Verenigde Staten willen de oorlog voortzetten; dus zal de oorlog voortduren“. Dit schreef gisteren het dagblad van de Noordvietnamese regering, Nhan Dan, over de persconferentie die president Johnson vrijdag hield. De Noordvietnamese regering meent voldoende „tekenen van goede wil“ te hebben gegeven door de uitslatingen van de minister van buitenlandse zaken op 29 december. Deze zei toen dat het tot een gesprek zal komen als de Amerikaanse bombardementen ophouden. Maar, aldus het blad „president Johnson heeft om betere tekenen gevraagd: een staking of op zijn minst een vermindering van de strijd in het zuiden. Dat zijn struikroversargumenten, want Noord-Vietnam heeft nooit de Verenigde Staten aangevallen maar zij hebben Noord-Vietnam aan gevallen“.

HILVERSUM, 6 febr. — De NTS zendt vanavond en woensdagsavond samenvattingen uit van de Kamerdebatten rond de begroting van buitenland-

(Van onze verslaggever)
HILVERSUM, 6 febr. — De NTS
 zendt vrijdag van 18.00-18.15 uur via Nederland 1 een samenvattende reportage uit van de opening van de Roterдамse metro door prinses Beatrix en prins Claus.

Opening van metro op het scherm

* voedaam
 gemakkelijck
 lekker

Ronnie
 wil je
 een stuk
 kaas
 uit het
 vuistje

ADVERTENTIE

GISTERAVOND HEEFT de AVRO verzocht om „Duidelijkheid s.v.p.“ De Ook van zijn kant had hij geen mankracht gespaard. Jaap van Meekeren leidde de zaak in, drs. Ferry Hoogen-dijk was voorzitter en ook waren er twee arbiters ingeschakeld: de profeso-oren Duynstee en Glastra van Loon. Zij zaten, waarschijnlijk wegens de onpartijdigheid, niet in het Amsterdamsse Bellevue, maar in de Sint Vitas-studio in Bussum. Zij namen evengoed deel aan de discussie. Wat de duidelijkheid niet bevorderde. Noch van de debatten, noch die van de gepiande status van beide heren.

Toch heb ik, afgezien nu even van de uiteindelijke betekenis, een zwak voor dit soort politieke programma's voor alle mogelijke gezinden. De toegewijde toeschouwer kon ook gisteren weer genieten van allerlei pikante details. Hij kon bijvoorbeeld constateren hoe boer Kookeek en zijn satiriseren hoe zelfs niet bij benadering zaten te snappen. En de camera was gelukkig attent genoeg ons de Angélique-begrip-pende glimlach van Schmeijzer te laten zien, toen Middelbus als „radicaal“ aan het woord was.

Naar mijn smaak had de uitzending aan levensduur ingeboet door de afwezigheid van Den Uyl. De recente ervaring heeft immers geleerd dat hij niet name op de televisie zo gretig in de clinch kan raken met — beide heren zijn naar het schijnt allerzich voor elkaar — Toxopeus, die er wel was. Prominentie PvdA-mannen, zo werd meegedeeld, ontbraken omdat zij zoal niet van de partij dan toch van

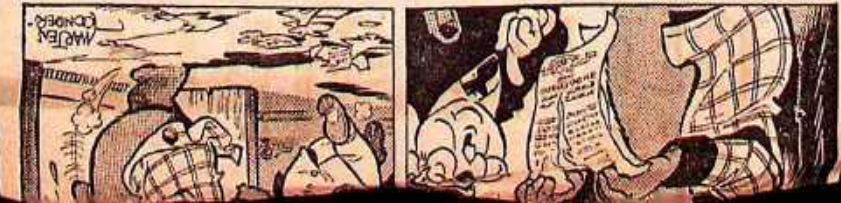
Duidelijkheid

gelieve er aan te denken, dat u bij eventuele bezwaren uw nummer moet opgeven. Dat is nummer elf. Dank u.“

Heer Bommel stond een kort ogenblik als door de donder getroffen. Toen greep hij het keurig ingevulde formulier en begon dat uitzinnig in snippers te scheuren.

„Bedaar toch,“ suiste de ambtenaar verblekend, „u kunt u beter neerleggen naast de mechenische administratie! Dit verzet is zo...“

De rest van zijn woorden ging verloren in de woedende uitroep waarmee zijn gastheer hem de deur wees.

Minister Luns blijft vaag over motie-Schuijt

FEBR 6 NAC VI

(Vergadering van dinsdag 6 februari)

Het is eigenlijk ongelukkig, dat het debat over de oorlog in Vietnam ten slotte toch culmineerde in een twist over de vraag, of minister Luns de motie-Schuijt (kath.v.) van 25 augustus 1967 — waarin de regering gevraagd wordt er bij de regering van de Verenigde Staten op aan te dringen de bombardementen op Noord-Vietnam stop te zetten — heeft uitgevoerd. Daarmee kwam de Kamer immers toch weer terecht in de binnenlandse politieke tegenstellingen, die zo weinig passen bij een beoordeling van hetgeen in dat geteisterde land

Overzicht Tweede Kamer

gebeurt. Zonder dat minister Luns uitdrukkelijk verklaarde, die motie uitgevoerd te hebben, waren de vertegenwoordigers van de regeringspartijen bereid te aanvaarden, dat hij dat heeft gedaan, doch bleef de oppositie op zijn minst ernstig twijfelen. Het wierp een scherpe schaduw over de schone eensgezindheid over het laatste deel van de bij dit debat ingediende motie van de socialist Van der Stoel.

„Alle betrokken partijen”

In de motie-Van der Stoel doet de Kamer een beroep op de regering om er bij alle betrokken partijen op aan te dringen de vijandelijkheden onverwijd te staken. Alle partijen, wie kan daar bezwaar tegen hebben? Minister Luns niet. Hij zal de grootste spoed betrachten, hij zal vragen of de landen van de Benelux, van de West-Europese Unie, de Scandinavische landen, de ongebonden landen, de communistische landen, kortom zo ongeveer de gehele wereld behalve de betrokken partijen, willen meedoen. Hij zal, al zou niemand bereid zijn, geheel alleen deze weg gaan, die de Kamer hem gewezen heeft.

De minister kon dat toezeggen, omdat hij afstand kon nemen van de allene, waarin staat, dat de Kamer overtuigd is „van de noodzaak om door een onvoorwaardelijke beëindiging van de bombardementen op Noord-Vietnam de weg te helpen openen tot het beëindigen van de strijd”. Die overtuiging behoort immers niet tot het „uitvoerende” deel van de motie; er is alleen sprake van een mening van de Kamer. Eigenlijk een herhaling van de motie-Schuijt. Toen de minister dan ook verklaarde, die mening tot uiting gebracht te hebben en ook verder tot uiting te willen brengen, was Lelden (weer) in last. De oppositie is er niet tevreden mee, dat de minister de mening van de Kamer tot uiting brengt; zij wil, dat de minister die mening tot de zijne maakt, en ook tegen de regering van de Verenigde Staten zegt, dat dit de mening van de regering is.

Een openlijke uitvoering van eendergelijke motie die gericht is aan eender partijen gaat de minister kennelijk te ver. Op 5 januari heeft hij aan de V.S. gevraagd zo positief mogelijk te reageren op een eventuele bereidheid van de tegenstander om tot onderhandelingen te komen. Inderdaad, zo verklaarde hij nu, was dit een uitvoering van de motie-Schuijt, in zoverre het uitvoering geeft aan een gemeenschappelijk gevoelen van Kamer en regering. Verder is er diplomatiek contact geweest, waar niet in bijzonderheden over gesproken kan worden.

Geen controle

Geen duidelijk „ja”, maar ook geen „neen”. De vraag rijst echter, of het binnen de regels van het parlementaire contact tussen regering en Kamer te brengen is, dat de regering — als haar

thode die controle op de juiste uitvoering onmogelijk maakt.

Het lijkt een woordenstrijd en de heer Biesheuvel (a.r.) wilde er dan ook een einde aan maken door te verklaren, dat de minister — volgens hem — heeft gezegd de motie te hebben uitgevoerd.

Alleen een kwestie van vertrouwen? Maar de indruk naar buiten speelt, juist in een situatie als deze, een belangrijke rol. Een openlijke standpuntbepaling van de Nederlandse regering, gevolgd door een openlijke mededeling daarvan aan de regering van de V.S., kan van meer invloed zijn dan een geheime.

Het bleef een onbevredigende zaak, die bovendien met zich bracht, dat een (klein) deel van de Kamer tegen de motie-Van der Stoel stemde, omdat men op dit moment die passage over de bombardementen op Noord-Vietnam niet meer voor zijn rekening wilde nemen. Zo deed zich de curieuze situatie voor, dat minister Luns het, wat deze motie betreft, gemakkelijker had dan enkele van zijn medestanders.

Niet serieus

Hij heeft het trouwens — afgezien van dat ene punt — over het algemeen

niet moeilijk gehad. Daarvoor was de overeenstemming over de verschrikking van de oorlog op zichzelf te groot. Waar dan nog bij komt, dat hij het steeds meer tot vaste gedragslijn gemaakt schijnt te hebben om niet meer serieus — lees: helemaal niet meer — in discussie te treden met tegenstanders indien deze oel uitmaken van een fractie die hij wel meent over het hoofd te kunnen zien. Een noodlottig gevolg van een te lange ministersloopbaan: ik ben te lang minister om nog overal op te kunnen ingaan. En de politie houdt die paar honderd demonstranten op het Binnenhof wel buiten de hekken.

Waarmee overigens niet gezegd wil zijn, dat die tegenstanders en die demonstranten het allemaal zo goed zien. Alleen maar, dat juist in een onmenselijk moeilijke kwestie als deze, tegenstanders in de Kamer zo verstandig en zakelijk mogelijk te woord gestaan dienen te worden, al was het slechts omdat anders het aantal demonstranten eerder groter dan kleiner zou worden.

Intussen was — op verzoek van de Kamer — vandaag alleen Vietnam aan de orde. Woensdag behandelt de Kamer de andere vraagstukken die bij buitenlandse zaken aan de orde plegen te zijn. Daar zal dan ook de ontwikkelingshulp bij zijn. Er zal wel geen tijd zijn om daar uitvoerig over van gedachten te wisselen. Dat is trouwens niet lang geleden nog gebeurd. Maar sindsdien is de wereldhandelsconferentie te New Delhi begonnen. Minister Udink gaat daar binnenkort heen. Dat kan het voor de Kamer des te interessanter maken met hem in gesprek te raken.

(Men zie voor het beknopt verslag pag. 9).

Dezer dagen

7 FEBRU
NR 6
VI

Nu de Amerikaanse strijdkrachten er in Vietnam toe zijn moeten overgaan om de eigen steden te bombarderen, is hun aanwezigheid in dat land tot een absurditeit geworden. Als de sterkste mogendheid ter wereld zich nauwelijks kan handhaven in een gebied waarin zij ruim een half miljoen man heeft staan, dan is er iets ernstig mis met de logica van die aanwezigheid.

Amerika's Vietnamese politiek — gestaafd als zij werd met het argument dat, zoals McNamara onlangs nog zei, „wij vechten daar voor het recht van volkeren om in vrijheid en onafhankelijkheid te leven” — was al weinig geloofwaardig, gezien het gezag van de opeenvolgende Zuidvietnamese regeringen in eigen land, maar dat pleitte op zichzelf niet tegen Amerika's aanwezigheid in Vietnam — alleen tegen de argumentering ervan.

Die aanwezigheid kon verdedigd worden — de Amerikanen, schijnheilig ten aanzien van machtspolitiek als ze zijn, deden het overigens nauwelijks — met het argument dat Azië, net zo goed als Europa, behoefte had aan een machtsevenwicht en dat Amerika voorlopig de enige mogendheid was die voor het ene gewicht in de balans kon zorgen. Dat de waterscheiding dwars door Vietnam liep, was in die redenering een toevalligheid.

Zo gezien, verrichtte Amerika's aanwezigheid in Vietnam een zekere functie — een functie echter aan welke werkelijke waarde hoe langer hoe meer getwijfeld moest worden. Immers, naarmate zij meer van Amerika's totale energie vergde, verlamde zij Amerika's vermogen om elders zijn invloed te doen gelden.

★

Deze fout — zich zo zeer in één hoek van de wereld te laten binden — heeft de Sowjetunie nooit begaan, zoals Alastair Buchan opmerkt in een artikel in het januari-nummer van Encounter. En inderdaad heeft deze andere wereldmogendheid zich steeds, min of meer op elegante wijze, weten los te maken uit wespennesten die al te stekelig werden. Denk aan Cuba.

Misschien is dat het voordeel dat niet-democratische landen boven democratische hebben. Een staatsman wiens positie afhankelijk is van de volksgunst, kan soms minder gemakkelijk beslui-

ten tot concessies, laat staan terugtochten, dan een regering wier macht ten slotte op willekeur berust. Röling heeft daar interessante dingen over geschreven.

Hoe dit ook zij — de vermindering van Amerika's invloed in Europa (ook waar het ging om „bruggen te bouwen” naar Oost-Europa toe) was al geruime tijd gebleken. Het incident met de Pueblo toonde echter aan dat Amerika's gebondenheid in Vietnam het zelfs in Azië onmogelijk maakte zijn gewicht in de schaal van het machtsevenwicht te leggen.

En om dat machtsevenwicht was het, n'en déplaise de zelfbe-goochelingen omtrent vrijheid en democratie voor Azië's volken, juist begonnen! Het ging hierbij, let wel, niet om het machtsevenwicht in Vietnam alleen, maar in geheel Azië; en als dat niet kan werken als gevolg van Amerika's gebondenheid in Vietnam, dan heeft zijn aanwezigheid aldaar haar eigen doel ver voorbijgeschoten, ja blijkbaar een averechtse werking gehad.

★

Maar ook in Vietnam zelf heeft de reusachtige Amerikaanse machtsontplooiing kennelijk het tegendeel bereikt van wat zij beoogde. Wanneer Amerikaanse bewindslieden en generaals nu, na zovele jaren van steeds groeiende inspanning, een vergelijking maken tussen Khe Sanh en Dien Bien Phoe (al is het om deze van de hand te wijzen), dan is dat op zichzelf al een bewijs van een grandioze mislukking hunner politieke en militaire strategie.

En wanneer de Amerikanen in het achterland stad op stad moeten heroveren op een vijand die talloze malen verslagen heette te zijn, en daarbij moeten overgaan tot het, laten we aannemen: ook voor henzelf weezinwekkende, beschieten van gehele stadsdelen, dan rijst de vraag wat voor zin hun aanwezigheid in Vietnam nog heeft. Niet alleen om de stuitendheid, maar ook om de absurditeit van de gevolgen dier aanwezigheid.

Het succes van de actie van de Vietcong heeft voor de zoveelste maal bewezen dat de bevolking haar althans niet tegenwerkt, wat voor de zoveelste maal de grond ontneemt aan de verzekering dat de Amerikanen voor de Zuidvietnamezen vechten. Erger is dat zij ook bewijst dat de Vietcong — ook al worden de geruïneerde ste-

den „gepacificeerd” — niet te verslaan is.

Ook al is de briljant gecoördineerde en uitgevoerde actie van de communisten een „laatste stuiptrekking”, een wanhopige poging om de onderhandelingspositie te versterken, dan garandeert niets dat zij na het sluiten van een akkoord niet even sterk zullen terugkomen. Integendeel: de bevolking moet diep onder de indruk zijn van het succes van die „stuiptrekking”. Dat op zichzelf is een grote overwinning, al loopt zij technisch misschien op een nederlaag uit.

Moeten de Amerikanen dan te eeuwigden dage een half miljoen man, zo niet meer, in Vietnam gelegerd houden? In een land dat niet tot rust kan komen en hen dwingt tot telkens nieuwe vernielingen en volksverhuizingen? Waarvoor? Niet ter wille van de bevolking van dit platgebrande land. Ook niet ter wille van het machtsevenwicht, dat niet goed kan werken ten gevolge van Amerika's overmatige gebondenheid in Vietnam.

★

„Amerika stoot overal aan de grenzen van zijn macht”, schrijft een van de scherpzinnigste waarnemers in Washington, Herbert von Borch, thans correspondent van de Süddeutsche Zeitung. „Het is een historisch ogenblik, vergelijkbaar met het einde van de pionierstijd in de vorige eeuw, toen de drang naar het westen halt moest maken aan de kust van de Stille oceaan.

„Het gevoel van de grote ruimte bleef, maar de ruimte was niet meer onbegrensd. Zo zijn tegenwoordig Amerika's hulpbronnen nog steeds geweldig, maar zelfs zij zijn niet voldoende om taken te vervullen die de hele wereldbol omspannen.” Zo wordt het machtigste volk der aarde op vreemde wijze geconfronteerd met zijn eigen machteloosheid.

Dat moet op een crisis uitlopen, versterkt door het besef dat ook 's binnenlands Amerika stoot aan de grenzen van de macht zijner instellingen en overtuigingen. De wereld mag zich voorbereiden op een Amerika dat nauwelijks in staat zal zijn positieve bijdragen te leveren aan de ontwikkeling van een vreedzame, evenwichtige wereld. Daarvoor zal het te bezet met zichzelf zijn.

Vietnam zal daar verder niet veel toe of af kunnen doen. Blijft Amerika er, zonder uitzicht op overwinning, dan is de crisis even onvermijdelijk als wanneer het de nederlaag zou toegeven en zijn troepen terugtrekken, al is het eerste, gezien de moed van de gemiddelde politicus, waarschijnlijker dan het tweede.

Regering en Kamer

abylonische spraakverwarring ndom oude motie-Schuijt

vergadering van dinsdag 6 februari 1968, geopend te
uur, voorzitter mr. F. J. F. M. van Thiel.)

ak zij een ordevoorstel van dr. Schuijt
(v.v.), dat de steun verkrijgt van K.V.P.,
A., P.S.P., D'66 en C.P.N., besluit de Kamer
part debat te houden over Vietnam en de
re begroting van buitenlandse zaken van
(woensdag) te behandelen.

trent de verzoekschriften van de heer
Voortman uit Eefde (wiens veestapel in 1956
ntelijk is verkocht wegens zijn weigering om
chriftelijk aan te melden bij de provinciale
heidsdienst van Gelderland) wordt een beg-
g uitgesteld tot vandaag (woensdag). De
tter van de commissie verzoekschriften, drs.
ssen (soc.), deelt wel mee dat het grootste
van de commissie afwijzend staat tegenover
voorstel van mr. Kronenburg (boeren) om als-
n onderzoek in te stellen naar de ministeriële
euring van de statuten van deze gezondheids-
en naar de vraag of de paraaf die eronder
ook werkelijk van de bevoegde autoriteit
stig is.

meerderheid van de commissie heeft even-
hoeft aan overneming van het amende-
dat de heer Kronenburg op de conclusie van

het commissieverslag heeft ingediend. De heer
Van Koeverden (kath.v.) dient een motie
in, waarin hij de ministers van landbouw en
justitie verzoekt om na te gaan of de heer Voortman
tegemoet kan worden gekomen in de door hem
geleden schade, zo hij daartoe een verzoek indient.

De Kamer aanvaardt vervolgens de conclusie
van het commissieverslag over het verzoekschrift
van de heer K. F. Drenthe te Amsterdam en keurt
de begroting-1968 van het ministerie van landbouw
en visserij en van het Landbouwegalisatiefonds
goed. De motie van de heer S. van der Ploeg
betreffende de bestemming van de ruilverkave-
lingsrente wordt bij zitten en opstaan verworpen.

In het daarna gehouden Vietnamdebat worden
in totaal vijf moties ingediend, twee door de pacifist-
socialist Van der Spek en verder door de Kamer-
leden Van der Stoel (soc.), Visser (dem.) en
Hoekstra (comm.). Alleen de motie-Van der Stoel
verkiest een meerderheid in de Kamer, nl. 107
tegen 26 stemmen, waarbij de fractie van de V.V.D.
verdeeld stemt. Minister Luns (van buitenlandse
zaken) zal deze motie, waarin de regering o.m.
wordt gevraagd er bij alle partijen in Vietnam op
aan te dringen de vijandelijkheden onverwijld te
staken, uitvoeren.

De heer V a n d e r S p e k
(c.) bijt de spits af in dit derde
dat de Kamer over de Vietna-
orlog voert. Hij is van mening
recente gebeurtenissen in
Vietnam aantonen dat de Ame-
ke politiek aldaar totaal ineen-
ts. Dit alles acht hij een ge-
n de z.i. volstrekt onrechtma-
nwezigheid van de Amerika-
Vietnam. Hij informeert of de
g bereid is de derde zitting
Vietnam-tribunaal in Neder-
laten houden. De pacificatie
-Vietnam is in zijn ogen „een
klucht" geworden. Het is nu
delijk dat er geen Zuidvietna-
vil bestaat om zich door de
anen te laten verdedigen.

motie, waarin de regering werd ver-
zocht er bij de V.S. op aan te dringen
de bombardementen op Noord-Viet-
nam te beëindigen teneinde de moge-
lijkheid te vergroten om tot vre-
desonderhandelingen te komen. In de
toelichting bij deze motie had de in-
diener indertijd laten uitkomen, dat
het hem ging om een onvoorwaarde-
lijke stopzetting van de bombardementen.
Minister Luns had toen verklaard
deze motie „op dit moment" niet te kunnen uitvoeren, zolang Hanoi
geen enkele neiging tot onderhandelingen
toonde, maar wel had hij zich bereid verklaard het gevoel
van de Kamer aan Washington over te brengen.

Washington gevraagd om een onvoor-
waardelijke stopzetting van de bom-
bardementen?

Hij dient, mede namens drs. Visser
van D'66, een motie in van de vol-
gende inhoud:

*De Kamer,
geschokt door het lijden van de
bevolking van Vietnam,
diep verontrust door het thans
meer dan ooit aanwezige gevaar van
escalatie;
overtuigd van de noodzaak om
door een onvoorwaardelijke beëindiging
van de bombardementen op
Noord-Vietnam de weg te helpen
openen tot het beëindigen van de
strijd;*

*doet een beroep op de regering om
er bij alle betrokken partijen op aan
te dringen de vijandelijkheden on-
verwijld te staken en door onderhan-
delingen het vertrek van alle buiten-
landse troepen en zelfbeschikking on-
der internationaal toezicht, als voor-
zien in de akkoorden van Genève
1954, te bereiken.*

De mede-ondertekenaar Visser
(dem.), volgende spreker in dit debat,
wil ook van minister Luns horen of
hij nu volledige uitvoering kan geven
aan de motie-Schuijt. Verder is hij
het geheel eens met de sug-
gesties-Geelkerken voor een Neder-
lands vredesoffensief en hij vraagt of
de regering dit ook niet zou willen
doen via de zg. club van tien landen.
De communist Hoekstra blijft

es-Van der Spek

nige oplossing is, zo vindt hij,
de Amerikanen zich uit
Vietnam terugtrekken, en hij
en motie in van de volgende

amer,
ord de beraadslagingen over
roting van het ministerie van
landse zaken voor het
aar 1968,

at de regering uit er bij de
ig van de Verenigde Staten op
dringen de oorlog in Vietnam
ken en haar troepen uit dat
brug te trekken.

volgens komt hij op het punt
de stopzetting der bombarde-

Vredesoffensief

De heer G e e l k e r k e n (a.r.)
verklaart dat zijn fractie van oordeel
ts dat de Nederlandse regering een
vredesoffensief zou moeten beginnen,
te zamen met bijv. de Beneluxlanden
of de landen van de Westeuropese
Unie of met communistische en
niet-gebonden staten. Er moet op die
manier worden gezocht naar een poli-
tieke oplossing van het conflict op
basis van de Akkoorden van Genève
van 1954.

Naar het oordeel van mr. B o s
(c.h.) hebben zich sinds het Kamerde-
bat van oktober twee nova voorge-
daan in de Vietnamese zaak: de be-
reidheid van Noord-Vietnam eind de-
cember vorig jaar om te komen tot
onderhandelingen en het vorige week

werpelijk te achter
het hele begrotings
waardoor „de jeug
door links wordt be
klaart namens zij
vertrouwen te heb
van minister Luns
Na deze onverbloer
bewindsman, schor
Thiel de vergade
avond.

Verklaring L

Het woord is
Luns. Deze herinne
motie-Schuijt ter
bracht zowel van
ten als van de Ver
weergevende de me
derlandse parlieme
heeft hij vervolgens
roep op Washington

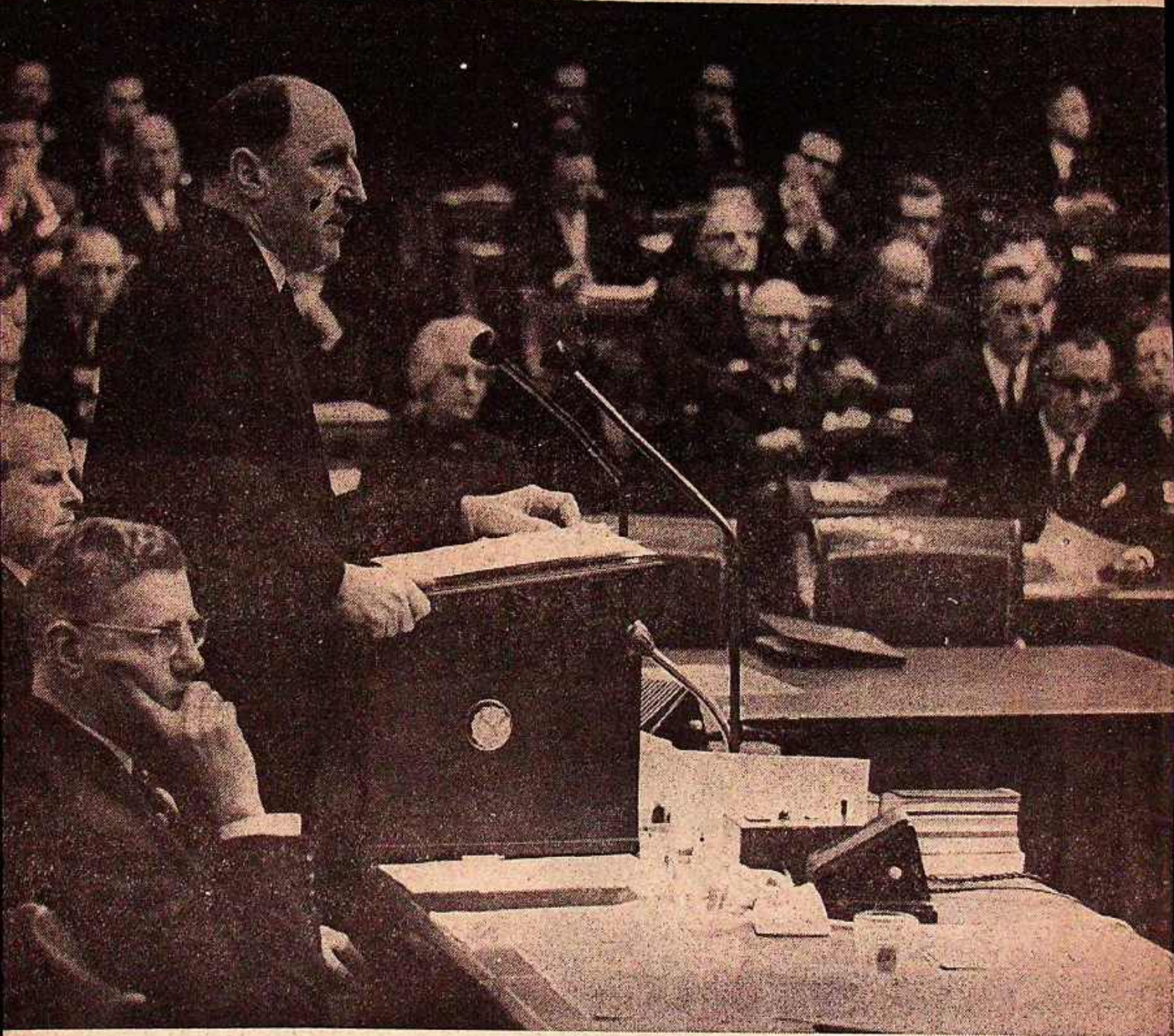

FIN '9093E '701 '242 '101 34395B N11

een speciaal treinkaartje met 100 reis

ter motie - Van der Stoel

2 FEBR '68 N.R.C. VI

dat Vietnam uit
debat was gelicht,
weer eenzijdig
invloed". Hij ver-
partij volledig
en in het beleid
inzake Vietnam.
de steun voor de
voorzitter Van
ing tot de voor-

is
n aan minister
eraan dat hij de
ennis heeft ge-
Verenigde Sta-
igde Naties, „als
ing van het Ne-
Op 5 januari
en dringend be-
gedaan om „zo
nemen als zou

**Minister Luns, gesecondeerd door
minister Udink en staatssecretaris
De Koster, bij de Vietnamdebatten
in de Tweede Kamer.**

rijzen of de verklaringen van Noord-Vietnam niet moeten worden beschouwd als een politieke manoeuvre, of dat de acties van de laatste dagen zijn bedoeld om een zo voordelig mogelijke onderhandelingspositie te verwerven. De regering, zo zegt hij, is ervan overtuigd dat Washington zal voortgaan met het zoeken naar wegen om tot onderhandelingen te komen.

Na de verscheidene demarches bij „de hoogste leiding in Washington" acht het kabinet het nu echter onjuist om nieuwe stappen bij de Amerikaanse regering te ondernemen, al-

ook betekenen dat hij, „zij het dan langs vertrouwelijke kanalen", uitvoering heeft gegeven aan de motie-Schuijt?

Het blijken vragen, waar het in het slotgedeelte van dit Vietnamdebat vooral om zal draaien.

De heer Van der Stoel deelt mee dat zijn fractie mee zal gaan met de motie-Van der Spek, waarin wordt gevraagd om definitieve stopzetting van de bombardementen op Vietnam.

Nieuwe moties

Voor de heer Visser (dem.) is die zelfde motie echter reden om met een aanvullende motie te komen, waarin hij de terminologie van de heer Van der Spek aanhoudt, maar die tegelijk beperkt tot Noord-Vietnam. De risico's voor de Amerikanen om de bombardementen in

motie het eerste lid van de motie-Schuijt herhaalt. Hij is van mening, dat de regering „ook nu nog geen uitvoering heeft gegeven aan wat de Kamer in meerderheid in augustus had besloten", ook al beroept de minister zich op vertrouwelijk be- raad met Washington.

„Impliciet"

Mr. Biesheuvel (a.r.) verklaart hierop dat z.i. het antwoord van de minister voldoende duidelijk is geweest. De minister heeft niet publiekelijk stappen ondernomen, zo zegt hij, openbaarmaking daarvan zou schending van het vertrouwelijk contact met Washington betekenen. Maar „impliciet" heeft de minister voor zijn fractie gezegd, dat hij de motie-Schuijt ten uitvoer heeft gebracht. Naar het oordeel van de heer

indient:
Kamer,
hoord de beraadslagen over
stuk V van de rijksbegroting
odigt de regering uit bij de rege-
van de Verenigde Staten aan te
gen op het onmiddellijk, onvoor-
delijk en definitief staken van
bombardementen op Vietnam.

woordvoerder van de K.V.P., dr.
J. Schuijt, is het niet met de
van de heer Van der Spek eens.
acht een wegtrekken van de
erikaanse troepen uit Vietnam
loos. Er moet niet worden gezocht
een militaire oplossing, maar
een politieke, waarbij door mid-
van een „eerlijk compromis“ een
moet worden gevonden om deze
gamerhand uitzichtloos gewor-
oorlog“ te beëindigen.
venals zijn opvolger op het
gekgestoelte, mr. dr. N. G. Geel-
ken (a.r.), wil hij van de minister
nemen of die de motie-Schuijt
25 augustus van het vorig jaar
edig heeft uitgevoerd. Het betreft
een door de Kamer aangenomen

begonnen oienst van de Vietcong
tegen de Zuidvietnamese steden. De
regering wil de motie-Schuijt kenne-
lijk alleen uitvoeren, zo meent hij,
als er bij Hanoi „enige bereidheid“
tot onderhandelen kan worden aan-
getroffen, en hij vraagt of het kabi-
net op dit moment gegevens bekend
zijn die op zo'n bereidheid duiden.

Motie-Van der Stoel

De socialistische woordvoerder,
oud-staatssecretaris van buitenlandse
zaken mr. M. van der Stoel,
gaat dieper in op de achtergronden
van het conflict, waarbij hij consta-
teert dat gevaar dreigt voor een
steeds groter wordend prestige-ver-
lies van de Amerikanen, naarmate de
strijd langer voortduurt.

Hij wilde graag weten wat de pre-
cieze betekenis is geweest van het
verzoek, dat de Nederlandse regering
op 5 januari jl. aan Washington heeft
gedaan om zich „zo positief mogelijk“
op te stellen tegenover een Noord-
vietnamese bereidheid om aan de on-
derhandelingstafel te gaan zitten.
Heeft de minister toen ook aan

van mening te zijn dat de Ameri-
kaanse politiek in Vietnam een
„beslissende nederlaag“ heeft gele-
den. Hij acht het noodzakelijk dat
Nederland alle betrekkingen met het
Zuidvietnamese bewind verbreekt.
Tegen overschatting van de invloed
van het Nederlandse parlement op de
gebeurtenissen in Vietnam
waarschuwt de heer Jongeling
(G.P.V.), die de situatie verder bij-
zonder zorgelijk“ noemt. Ir. Van
Dis (st. ger.) verklaart het „onrede-
lijk“ te vinden om van de Amerika-
nen een stopzetting van de bombar-
dementen te verlangen.

Mr. Berkhouwer (lib.) legt er
in zijn betoog de nadruk op dat de
bereidheid tot onderhandelen niet
van één kant kan komen. Hij vraagt
zich af hoe de recente ontwikkelin-
gen in Vietnam zich laten rijmen met
de „orale uitingen“ van Hanoi, waar-
uit een bereidheid zou blijken om tot
besprekingen te geraken.

Een reactie op de publieke tribune
in de vorm van een kreet „oor-
logsmisdadiger“ lokt mr. Kronen-
burg (boeren) uit, toen hij in zijn
bijdrage aan het debat zei het ver-

blijken dat Hanoi
handelingen bereid;
Naar het gevoel
was dit in zoverre
de motie-Schuijt, e
mulering van dit
had op alle kwestie
stand brengen van
komen kijken, zoal
agenda voor deze
Minister Dean Ru
heeft nog op de e
een uitvoerige b
woord, dat de V.S.
mogelijk is nagaan
onderhandeld kan w

„Versoepeling“

De bewindsman is
er een versoepeling
kaanse standpunt is
de verklaring van
ter van defensie, C
Noord-Vietnam doe
de normale toevoer
manschappen naar
gedurende de onder-
situatie is nu echt
verslechterd“, en de

Ongeordende demonstraties rond het Binnenhof tegen oorlog Vietnam

roepen jongeren voornamelijk uit de hoofdstad

auwelijks waren de ongeveer
honderd betogers die op het
age Binnenhof wilden protes-
n tegen de Amerikaanse poli-
in Vietnam daar aangekomen,
et debat in de Tweede Kamer
d, na het antwoord van minis-
Luns, geschorst. In kleine
ppjes trokken toen de meeste
onstranten de stad in, o.m. naar
Amerikaanse ambassade, waar
van hen werden gearres-
d omdat zij weigerden zich op
el van de politie te verwijderen.
ers in de stad werden later op
avond nog enkele betogers aan-
houden, o.a. wegens belediging
het staatshoofd van een be-
nde mogendheid. Zij riepen
hanson moordenaar“.

eer dan vijfhonderd jongeren had-
gehoor gegeven aan de oproep van
actiegroep Vietnam te Amsterdam
uit alle delen van ons land naar
Haag te trekken ten einde te de-
streren tegen de Vietnampolitiek
de V.S. Aanleiding vormde de be-
deling van de begroting van buiten-
se zaken in de Tweede Kamer.
plannen om een extra trein, de
„at express“ af te huren, hadden de
nissatoren reeds eergisteren laten
n.

nige honderden demonstranten uit
oofdstad voegden zich, in het bezit
een speciaal treinkaartje met

opschrift „debat express“ (een kwartje
duurder dan een normaal avondretour)
bij de passagiers die met de gewone
trein van achttien minuten over zes uit
Amsterdam vertrokken.

De trein vertrok met enkele minuten
vertraging. Kreten als „Viva Vietcong“
en „Johnson moordenaar“ klonken
voortdurend in de trein.

Te Haarlem en Leiden voegden zich
nog tientallen betogers bij de groep.
Ook uit Groningen, Delft en Rotterdam
kwamen jongeren naar de residentie
om te demonstreren. Bij het station
Hollands Spoor in Den Haag wer-
den zij opgewacht door de politie.

Op enkele kleine incidenten na ver-
liep de demonstratie vrij rustig. Met
brandende fakkels, spandoeken en bor-
den met opschriften als „Wees gerust,
zij sterven ver van hier“, „Luns gaat in
zee met molenaars N.V.“, U.S.A. uit
Vietnam“ en „Stop de waanzin in Viet-
nam“ trok de stoet naar het Binnenhof.

Moelijkheden

Bij de brug in de Wagenstraat
ontstonden moeilijkheden toen twee
politieruiters, die de stoet voorafgingen,
rechtsaf sloegen, het Groenewegje op,
terwijl de demonstranten tegen de
afpraak in rechtuit de Wagenstraat in-
liepen. Het kostte de politieruiters wel
even moeite om hun plaats vooraan de
stoet weer in te nemen.

Luidkeels klonken uit de groep kre-
ten als „Dood aan het kapitaal“, „Dood
te de moordenaars“ en, in antwoord op de
gescandeerde vraag „Wat doet Johnson
in Vietnam?“, „Moord!“

Op de kruising van de Grote
Marktstraat en het Spui deed zich het
eerste incident voor. De groep ging
plotseling op de straat zitten. Drie mi-
nuten later echter sprongen de de-
monstranten als één man overeind en
zetten met versnelde pas koers naar
het Binnenhof.

Daar hadden ongeveer dertig politie-
agenten en twintig politieruiters zich

verschanst achter een dubbele rij
dranghekken rond het Tweede-Kamer-
gebouw.

In het parlamentsgebouw waren op
bevel van de politie alle mogelijke
voorzorgsmaatregelen getroffen om te
voorkomen dat betogers er in zouden
slagen binnen te dringen in 's lands
vergaderzaal.

Deuren en trappen, die anders vrij
toegankelijk zijn, waren nu hermetisch
gesloten, zodat parlementaire redacteu-
ren en zelfs Kamerleden verloren door
de gangen liepen te zoeken naar een
mogelijkheid perskamer, perstrubunes
en fractiekamers te bereiken. De enige,
langzame lift in het gebouw kon het
allemaal niet zo snel verwerken.

Te laat

In de Tweede Kamer was intussen
het debat anders verlopen dan de orga-
nisatoren van de demonstratie hadden
verwacht. De Tweede Kamer had nl. op
voorstel van de K.V.P.'er dr. W.
J. Schuijt besloten het debat en de be-
handeling van de begroting van bui-
tenlandse zaken te splitsen. Het resul-
taat was dat reeds in de middagverga-
dering de woordvoerders van alle
fracties het hunne over de oorlog in
Vietnam hadden gezegd.

Minister Luns begon om kwart over
zeven met zijn antwoord en was al
bijna klaar toen de betogers het Bin-
nenhof bereikten; dat was omstreeks
kwart voor acht, even nadat op de
hoek van de Lange Poten en het Spui
een anti-demonstrant met een bord
„Vietcong terreur“ door de de-
monstranten was aangevallen. Een po-
litieruiter ontzette de jongeman.

In Kelderzaal

Luid joelend trok de stoet het Bin-
nenhof op met in de voorhoede o.a. de
Amsterdamse beeldhouwer Jacques
Jutte, gekleed in een soort monnikspij.

Aanvankelijk werd
tweehonderd betogers
hief toegelaten. Z
de bekende kreten
malen „We shall ove
Ook werden enkele
de politie geworpen
teruggegooid midden
gers, die daarop uite
Op de mededeling
in de Kelderzaal ont
gelegenheid bestond
luidsprekers het debat
een grote groep na
fakkels gedooft te he
was men binnen of m
aan het einde van zij
zijn gekomen. De
werd geschorst tot k
men was te laat gekom

Arrestaties
Niet goed wetend
verspreidden de mees
zich in kleine groe
nenstad. Enkele tien
naar de Amerikaanse
eveneens goed bewa
geschermd was met
dranghekken. Onder
de demonstranten en
de Korte Vijverberg
den.

Bij de ambassade
arrestaties verricht. D
den opgepakt omdat
voldoen aan het beve
zich te verwijderen.
gers trokken weer te
nenhof, dat niet mee
worden.

Alleen zij die op he
ren gebleven, mochter
de rest van de debati
Kamer volgen. Zij za
en hielden zich rustig.
commentaar geleverd
afgevaardigden waarn
eens was.

Elders in de binnen-
politie later op de a
arrestaties, o.a. weger
het staatshoofd van
mogendheid. Nadat
was opgemaakt, w
restanten een voor eer
gesteld. Na afloop van
Kamer, omstreeks kw
trokken de betogers
woordvoerder

Toezegging

Wat betreft de motie-Van der Stoel verklaart de minister zich bereid om gehoor te geven aan het „uitvoerend gedeelte” van deze motie. Dat wil zeggen dat zij zich overeenkomstig de door de heren Geelkerken en Visser gedane suggesties in verbinding zal stellen met de Benelux, de Westeuropese Unie, communistische en niet-gebonden landen, en met de club van tien om te zien of een gezamenlijk vredesinitiatief tot stand kan komen.

De moties-Van der Spek zijn voor de bewindsman onaanvaardbaar, enerzijds omdat er een eenzijdige terugtrekking van de Amerikaanse troepen in gevraagd wordt, anderzijds omdat er wordt aangedrongen op een definitief staken van de bombardementen. In dit laatste gaat de motie nog verder dan de motie-Schuijt, zo voegt hij hieraan toe.

De heer Geelkerken had gevraagd naar de mogelijkheden voor meer hulpverlening op medisch-humanitair gebied aan Saigon. Minister Luns deelt mee dat zijn collega Udink nog f1 miljoen ter beschikking heeft gesteld van het kinderfonds van de V.N., Unicef, ten behoeve van de Vietnamese kinderen.

Hij acht geen redenen aanwezig, zo zegt hij, om het Vietnam-tribunaal, (dat hij „een parodie van rechtspleging” noemt) in Nederland toe te laten. Naderhand vult hij dit naar aanleiding van een interruptie van de heer Van der Spek nog aan met de opmerking, dat een verzoek om toelating de regering nog niet heeft bereikt.

Replieken

De reacties van de Kamerleden op dit ministerieel betoeg lopen uiteen. De heer Van der Spek (pac.-soc.) is „bijzonder weinig bevredigd” en beklagt zich over de z.i. „slordige beantwoording” van de minister. De heer Schuijt (kath.v.) verklaart waardering te hebben voor de stappen die de regering bij „de hoogste leiding in Washington” heeft ondernomen, en zegt verder, dat hij geen moeite heeft met de aanvaarding van de motie-Van der Stoel. De heer Geelkerken (a.r.) is van oordeel dat het verschil van mening tussen de regering en de Kamer over de motie-Schuijt voor een groot deel is verdwenen. Ook de heer Bos (c.h.) toont zich verheugd over het feit dat de regering de motie-Van der Stoel wil overnemen.

De heer Van der Stoel verzoekt de minister om ook de Scandinavische landen bij de vredesconsultaties te betrekken. Hij spreekt de wens uit dat de minister hierbij spoed zal betrachten en „eerder in weken dan in maanden” zal denken.

Vervolgens stelt hij dat de considerans in zijn motie over „de noodzaak om door een onvoorwaardelijke beëindiging van de bombardementen op Noord-Vietnam de weg te helpen openen tot het beëindigen van de strijd”, een „herinnering” inhoudt aan de motie-Schuijt. Hij vindt dat minister Luns hem onvoldoende duidelijk heeft gemaakt wat hij hiervan vindt. Kan de demarche van de minister op 5 januari in Washington

door de huidige strijd in de steden aldaar te groot.

De heer Hoekstra (comm.) dient alsnog een motie in, waarin hij er bij de regering op aandringt de materiële steun aan het Thieu-Ky-bewind stop te zetten, de diplomatieke betrekkingen met dit bewind te verbreken en van de V.S. te verlangen dat zij haar troepen van het Vietnamese grondgebied zal terugtrekken.

V.V.D. verdeeld

De heer Berkhouwer (lib.) betreurt „de regenval van moties” in dit debat. De eenzijdigheid van de motie-Van der Spek wordt voor hem niet weggenomen door de „geografische toevoeging”, die de heer Visser eraan gegeven heeft.

Ten aanzien van de motie-Van der Stoel deelt hij mede dat de fractie van de V.V.D. verdeeld is. De motie behelst een uitspraak, zo zegt hij, (nl. in de derde alinea, houdende de overtuiging van de noodzaak om de bombardementen stop te zetten), die de Kamer voor haar eigen rekening neemt en alleen voor de hare, omdat er geen verbinding wordt gelegd met enigerlei regeringsstandpunt of eis aan de regering.

Een deel van zijn fractie acht dit bezwaar zo onoverkomelijk, dat zij zich tegen de motie zal keren, terwijl een ander deel het slot van de motie van dusdanig gewicht acht dat zij — ondanks bezwaren tegen deze derde alinea — haar stem aan de motie-Van der Stoel niet zal onthouden.

Antwoord minister

Minister Luns verklaart in tweede termijn, dat de regering bij haar vredesinitiatief „zo groot mogelijke spoed” in acht zal nemen en eerder in weken dan in maanden zal denken.

Wat betreft de considerans van de motie-Van der Stoel zegt de bewindsman, dat hij bij het uitvoeren van deze motie niet zal nalaten de mening van de Kamer naar voren te brengen.

Dit levert hem prompt een interruptie van de socialistische fractieleider Den Uyl op, die vraagt of de minister de motie-Schuijt nu inderdaad heeft uitgevoerd. Die motie hield in, zo zegt hij, dat de regering het standpunt van de Kamer tot het hare zou maken.

Minister Luns, eerst antwoordend, dat de motie-Schuijt hier nu niet aan de orde is, gaat vervolgens in op een verzoek van de anti-revolutionaire fractieleider Biesheuvel om zijn antwoord in eerste termijn te herhalen. Hij benadrukt dan dat hij de inhoud van de motie-Schuijt ter kennis heeft gebracht van de V.S. en de V.N. Inzake de vertrouwelijke contacten met de Amerikaanse regering zegt de minister geen nadere mededelingen te kunnen doen, met name niet over wat hij nu precies heeft omschreven bij de woorden „zo positief mogelijke” opstelling tegenover vredesopgaven van Hanoi.

De heer Berg (soc.): „De minister wil ons dus een cryptogram laten oplossen.”

Drs. Nederhorst (soc.) vraagt opnieuw aan de minister of deze motie de motie-Schuijt heeft uitgevoerd, waarop deze antwoordt dat hij niets meer aan zijn verklaring heeft toe te voegen.

Drs. Den Uyl (soc.) krijgt vervolgens in derde termijn het woord en verklaart dat de P.v.d.A. nu voor de motie-Visser zal stemmen, omdat die

een spel te spelen, waaraan hij niet wil meedoen.

Mr. Van Mierlo (dem.) merkt nog bij interruptie op dat het er niet om gaat aan welke influisteringen de heer Rusk behoefte zou kunnen hebben, maar dat de motie-Schuijt de regering uitnodigde om „openlijk” aan Washington om stopzetting van de bombardementen te vragen.

Stemming

Aangezien géén van de Kamerleden hierna nog verder het woord verlangt, komen ten slotte de vijf moties in stemming.

De motie-Van der Spek over terugtrekking der Amerikaanse troepen uit Vietnam wordt verworpen met enkel de stemmen van P.S.P. en C.P.N. vóór.

De tweede-motie-Van der Spek over staking der bombardementen op Vietnam wordt verworpen met als voorstemmers de P.S.P., C.P.N. en P.v.d.A. De uitslag is 40 stemmen vóór, 94 stemmen tegen.

Over de motie-Van der Stoel wordt eveneens hoofdelijk gestemd. 107 Kamerleden stemmen vóór de motie, 26 tegen. Onder de tegenstemmers zijn de Boerenpartij, S.G.P., G.P.V., C.P.N. en de liberale Kamerleden mevrouw Veder-Smit, Berkhouwer, Van Dijk, Geertsema, Geurtsen, Joekes, Koning, Koudijs, Porthéine, Toxopeus en Vonhoff (elf leden van de fractie van de V.V.D.).

De motie-Visser over beëindiging van de bombardementen op Noord-Vietnam wordt verworpen met de stemmen van P.v.d.A., D '66, P.S.P. en C.P.N. vóór.

Ten slotte wordt ook de motie-Hoekstra over verbreking van de betrekkingen met Zuid-Vietnam verworpen. Hier zijn C.P.N. en P.S.P. de enige voorstemmers.

Kamervoorzitter Van Tiel sluit de beraadslagingen vervolgens om 10.30 uur 's avonds.

ADM b. enke a. een

WONING
IDENSTANDS

COOP - EINDHOVEN

De heer Van der Stoel verzoekt de minister om ook de Scandinavische landen bij de vredesconsultaties te betrekken. Hij spreekt de wens uit dat de minister hierbij spoed zal betrachten en „eerder in weken dan in maanden” zal denken.

zijn. de minister uitvoering van de ruime for- oep betrekking die bij het tot derhandelingen plaats, tijd en derhandelingen. van de V.S. de februari in schap geant- veel als maar er met Hanoi en. an mening, dat in het Ameri- gekomen, door nieuwe minis- Clifford, dat mag gaan met goederen en et strijdtooneel delingen. De „aanzienlijk doet de vraag slechts ca. op het Binnen- riepen weer zongen enkele me some day”. kkommen naar werd er een de groep beto- stoof. de politie dat de Ridderzaal door middel van volgen, drong binnen, na de en. Nauwelijks ster Luns bleek antwoordrede te nerververgadering rt voor negen; wat te doen demonstranten in de bin- en trokken er ambassade, die werd en af- dubbele rij beschadigden auto's, die op parkeerd ston- den de eerste betogers wer- weigerden te van de politie overige beto- naar het Bin- treden mocht Binnenhof wa- de Kelderzaal in de Tweede op de grond el werd steeds woorden van men het niet verrichtte de ad nog enkele belediging van en bevriende proces-verbaal en de ar- eer in vrijheid et debat in de voor elf, ve- naar hun

OTLO-omstre-actieve fractieleider Biesheuvel om zijn antwoord in eerste termijn te herhalen. Hij benadrukt dan dat hij de inhoud van de motie-Schuijt ter kennis heeft gebracht van de V.S. en de V.N. Inzake de vertrouwelijke contacten met de Amerikaanse regering zegt de minister geen nadere mededelingen te kunnen doen, met name niet over wat hij nu precies heeft omschreven bij de woorden „zo positief mogelijke” opstelling tegenover vredesopgaven van Hanoi.

De heer Berg (soc.): „De minister wil ons dus een cryptogram laten oplossen.”

Drs. Nederhorst (soc.) vraagt opnieuw aan de minister of deze motie de motie-Schuijt heeft uitgevoerd, waarop deze antwoordt dat hij niets meer aan zijn verklaring heeft toe te voegen.

Drs. Den Uyl (soc.) krijgt vervolgens in derde termijn het woord en verklaart dat de P.v.d.A. nu voor de motie-Visser zal stemmen, omdat die

Westmoreland is tevreden

De Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Westmoreland, heeft dinsdag in een dagorder zijn troepen gelukgewenst, omdat zij de kracht van het huidige offensief van de Vietcong hebben gebroken en de tegenstander in een week zwaardere verliezen hebben toegebracht dan de Amerikanen tot dusver in de hele oorlog hebben geleden.

Volgens de Amerikaanse bekendmakingen sneuvelen in de week, dat het offensief aan de gang is, 21.330 soldaten van de Vietcong en Noordvietnamezen tegen 1729 doden en 7.185 gewonden aan de zijde van de Amerikanen en hun bondgenoten. De Amerikanen hadden echter met 546 doden hun hoogste verliezen uit de gehele oorlog in een week tijd. Generaal Westmoreland waarschuwde zijn troepen echter, dat de aandacht geen moment mag verslappen en dat men paraat moet zijn om een mogelijke tweede aanvalsgolf af te slaan.

De waarschuwing bleek niet nodeloos te zijn gegeven, want de Vietcong bleek er gisteren in geslaagd te zijn zijn sterkte in de Zuidvietnamese hoofdstad op te voeren van naar schatting 500 à 700 man tot 9000 manschappen. Bij vlaggen laat de strijd in Saigon nog op, vooral in het Chinese stadsdeel Cholon en in de buurt van het vliegveld Than Son Nhoet en bij de renbaan. Zware Amerikaanse bommenwerpers daverden over Saigon om hun bommen bij het 25 kilometer van de hoofdstad gelegen Bien Hoa te laten vallen.

Vandaag zijn in de Zuidvietnamese hoofdstad felle gevechten uitgebroken in het vijfde en zesde arrondissement, niet ver van de renbaan van Phoe Tho.

Het kamp Lang-Vei is door de Noordvietnamezen veroverd na een strijd van drie uren, waarbij de infanterie voor het eerst werd gesteund door tanks. Het kamp, waar speciale Amerikaanse eenheden waren gelegerd, is een voorpost van de belangrijke Amerikaanse basis Khe Sanh, die zes kilometer oosterlijker ligt. Tijdens de bestorming van Lang-Vei is Khe Sanh onophoudelijk met raketten, artillerie en mortieren bestookt. De projectielen vielen in het kamp en op het vliegveld met een regelmaat van een per tien seconden.

Bij het eerste daglicht meldde een verkenningsvliegtuig, dat alle gebouwen in Lang-Vei met de grond gelijk waren gemaakt. De radioverbinding met het kamp was toen al uitgevallen.

In Hué is het eveneens opnieuw tot zware gevechten gekomen. De Noordvietnamezen, die nog altijd de citadel bezet houden, hebben de brug over de Parfumarivier opgeblazen om aanvoer van versterkingen voor de Amerikanen en de Zuidvietnamezen op te houden. Maandag hadden de Noordvietnamezen de brug in hun eigen aanvoerweg, die naar de basis Phoe Bai leidt, laten springen en een Amerikaans konvooi met versterkingen overvallen.

Buiten de citadel hebben de Noordvietnamezen en de Vietcong ook de omliggende woonwijken in handen, waarom dinsdag de belangrijkste strijd is geleverd.

Saigon krijgt steeds meer het aanzien van een frontstad met stromen vluchtelingen, stinkend huisvuil in de straten, grote branden — vooral in Cholon — en in de kanalen in staat van ontbinding venkerende lijken. De artsen en verpleegsters in de ziekenhuizen zijn de uitputting nabij en nog steeds komen gewonden in de ziekenhuizen aan

Er zijn al meer dan 6.500 gewonde burgers.

In andere delen van het land neemt de strijd, volgens Amerikaanse en Zuidvietnamese woordvoerders in hevigheid af.

Uit berichten uit Dalat en Toey Hoa blijkt dat daar nog wordt gevochten. Ook in de Mekongdelta wordt gevochten bij Go Cong, Can Tho en Xoeyen.

Visie van Ho

President Ho Tsjì Minh van Noord-Vietnam heeft de voorzitter van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront een speciale boodschap gezonden met zijn „hartelijke gelukwensen” in verband met de „successen”, de afgelopen tijd door de Vietcong behaald.

Deze boodschap blijkt ook een onderdeel te bevatten over het verloop van de strijd en richtlijnen voor de toekomst. Zo zegt Ho Tsjì Minh, dat het verzet tegen de Amerikanen in beide delen van Vietnam door de aanvallen van de afgelopen dagen in een nieuwe fase is gekomen, die „zeer gunstig” is voor de Vietcong en de Noord-Vietnamezen.

Niets, aldus de Noordvietnamese president, zal de Amerikanen en de regering in Saigon nog van „een totale ineenstorting” kunnen redden. Maar „hoe meer de overwinning in het zicht komt, des te groter worden de moeilijkheden”. Daarom moeten de strijdkrachten en de bevolking van beide delen van Vietnam hun solidariteit versterken, met volharding verder strijden en zonder onderbreking blijven toeslaan.

Cambodja

De internationale controlecommissie voor Indochina, waarin drie landen vertegenwoordigd zijn (India, Polen en Canada), is bereid een beperkte rol te spelen in het tegengaan van schendingen van het Cambodjaanse grondgebied door partijen in de Vietnamese oorlog. Dit heeft een woordvoerder van het Indiase ministerie van buitenlandse zaken dinsdag meegedeeld.

De commissie heeft unaniem ingestemd met een onderzoek naar klachten over gebiedsschending en Cambodja hiervan op de hoogte gesteld. Van ondertoezichtstelling van het Cambodjaans-Vietnamese grensgebied, door sommigen verwacht na de besprekingen in Prompenh vorige maand tussen prins Sihanoeek en de Amerikaanse afgezant Chester Bowles, rept de commissie echter niet.

Persconferentie

Gisteren heeft de permanente vertegenwoordiger van het Nationale bevrijdingsfront in Moskou, dr. Tang Kuang Minh, een persconferentie gehouden voor ongeveer tweehonderd journalisten, onder wie zeer veel Amerikanen. Dr. Tang ontweek verschillende vragen, zoals die over het aandeel van de Russische wapens in de jongste operaties. Hij zei dat de Verenigde Staten zelf de beste wapenleveranciers van de bevrijdingskrachten waren. Hij noemde de bewering, dat geregelde troepen van Noord-Vietnam aan de jongste operaties hebben deelgenomen, pure laster.

Dr. Tang zei dat er geen sprake kan zijn van onderhandelingen met de „marionetten van Saigon”, die de Vietcong omver wil werpen. „Het eind van de

Amerikaanse mariniers in het Zuidvietnamese Hué.

oorlog hangt helemaal van de Amerikanen af”, zo zei hij. Na te hebben verklaard dat er 45 steden en 35 Amerikaanse bases zijn aangevallen, dat er vijftien steden onder administratief beheer van de Vietcong zijn gebracht en dat er steeds meer Zuidvietnamese militairen deserteren, zei dr. Tang, dat zich in de hele wereld duizenden vrijwilligers hebben doen inschrijven om mee te vechten met het bevrijdingsfront. „Wij hebben hen op het ogenblik niet nodig”, zo zei Tang, „maar wij zullen zo nodig een beroep op hen doen.”

Weg naar Khe Sanh ligt open voor Noordvietnamezen

LANG VEI GEVALLEN

SAIGON (AFP, AP, UPI) — Lang Vei, een voorpost van de grote Amerikaanse basis Khe Sanh in het noordwesten van Zuid-Vietnam is gisteren gevallen. Noordvietnamese infanterie, voor het eerst in de Vietnamese oorlog gesteund door tanks, heeft na drie uur hevige strijd de post veroverd. Lang Vei werd verdedigd door speciale Amerikaanse commando-eenheden.

Tijdens de bestorming van Lang Vei is de basis Khe Sanh, waar ongeveer 5000 Amerikaanse mariniers belegerd worden door een Noordvietnamese strijdmacht van naar schatting 20.000 man, onophoudelijk met raketten en mortieren bestookt. De projectielen vielen op het 6 kilometer oostelijk van Lang Vei gelegen kamp met een regelmaat van één per tien seconden.

Het Amerikaanse opperbevel in Saigon heeft tegen het Franse persbureau AFP gezegd dat het kamp Lang Vei met de grond gelijk gemaakt is. Het is niet bekend hoeveel slachtoffers er gevallen zijn. Het kamp werd verdedigd door Amerikaanse commando's en Zuidvietnamezen.

Volgens sommige berichten werd er gisteravond nog gevochten om de bunkers in het kamp. De Noordvietnamezen vielen echter onder meer aan met vlammenwerpers en Russische T-34-tanks. Militaire waarnemers zeiden dat het grootste gevaar voor de bunkers niet de tanks, maar de vlammenwerpers zijn. Een vlammenwerper absorbeert in een onderdeel van een seconde alle zuurstof in een bunker. Lang Vei werd ook verdedigd door

zware artillerie uit de basis Khe Sanh en door vliegtuigen. Aan de aanval op het laatste Amerikaanse steunpunt tussen de Noordvietnamese stellingen en Khe Sanh, was een zwaar bombardement met raketten vooraf gegaan. Het vliegveld van Khe Sanh werd getroffen.

Nu Lang Vei gevallen is, is het volgende doel van de Noordvietnamese strijdmacht de grote basis Khe Sanh. De Amerikanen verwachtten de slag al enkele weken.

Volgens Amerikaanse woordvoerders werd Lang Vei aangevallen door negen tanks, die via Laos naar het strijdtoneel zouden zijn vervoerd. Tijdens de strijd zouden artillerie en vliegtuigen er vijf uitgeschakeld hebben.

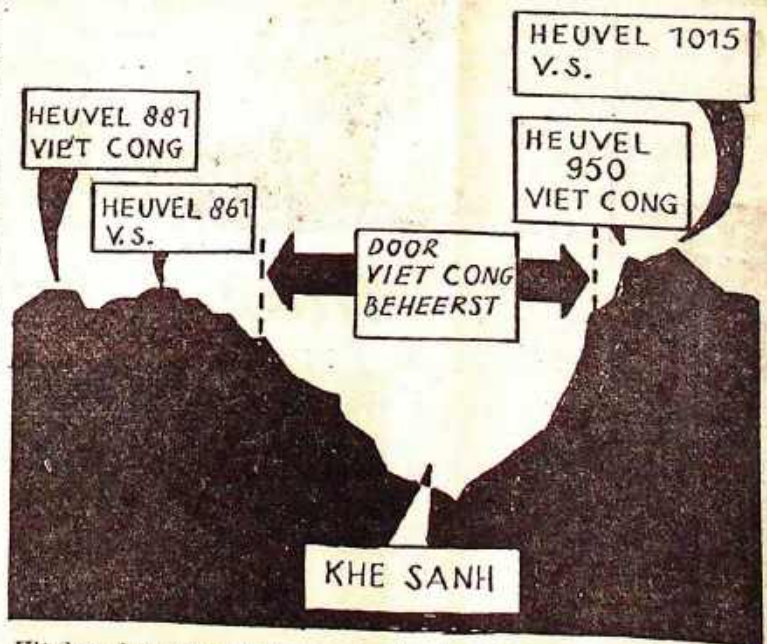
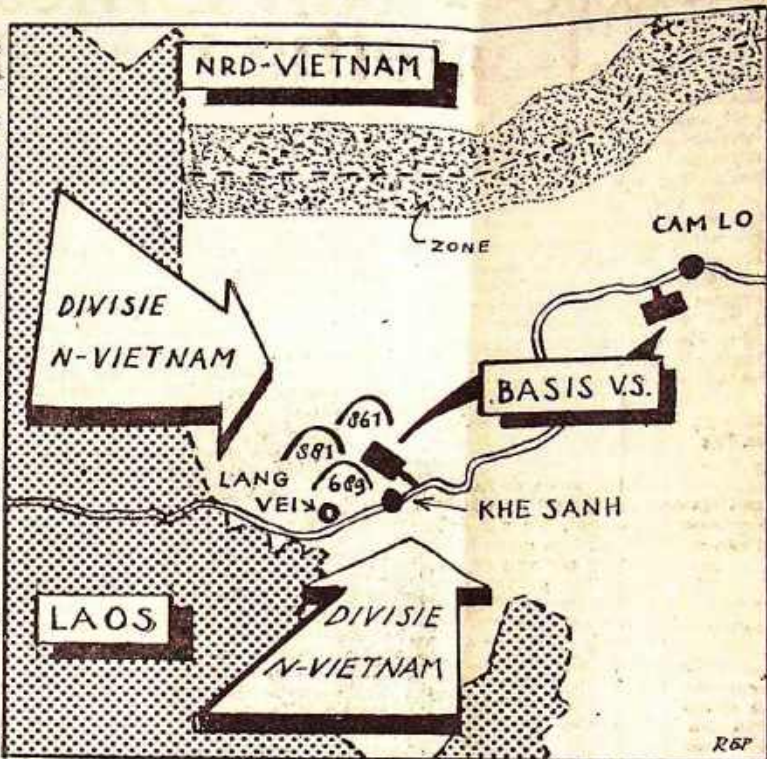
LAOTIANEN

Volgens niet officieel bevestigde berichten waren op het moment van de aanval een Laotiaans bataljon en 2700 Laotiaanse vluchtelingen in het kamp (waaronder 2100 vrouwen en kinderen). Zij zouden naar Lang Vei gevlucht zijn toen Noordvietnamese troepen hun woongebied in Laos bezetten. Er is niet bekend wat er met hen gebeurd is.

In de oude keizersstad Hoé is gisteren weer fel gevochten. De Viet Cong, die nog altijd de oude citadel bezet houdt, heeft de strategisch belangrijke brug over de Parfumrivier gisteren opgeblazen. De Amerikanen en Zuidvietnamezen kunnen nu alleen nog door de lucht bevoorrad worden. Buiten de ommuurde citadel hebben Noordvietnamezen en Viet Cong-eenheden ook nog altijd enkele woonwijken in handen. Er wordt om elk huis gevochten.

Volgens Amerikaanse opgaven zijn in Hoé 1173 Viet Cong-leden gesneveld tot nu toe. Aan eigen kant zouden 'lichte verliezen' geleden zijn.

In Saigon zijn gisteren ook weer hevige gevechten ontbrand. Vooral in de Chinese wijk Cholon stuitten de Amerikanen op felle tegenstand. Volgens waarnemers in de Zuidvietnamese hoofdstad heeft de Viet Cong kans gezien haar sterkte van 600 uit te breiden tot 900 man. Inmiddels hebben de autoriteiten te kampen met een enorm vluchtelingenprobleem. Tien-duizenden mensen zijn dakloos geworden en er dreigt een voedseltekort.

Uit deze dwarsdoorsnede van de situatie bij Khe Sanh in het noordwesten van Zuid-Vietnam, blijkt hoezeer de Noordvietnamezen het (vlieg)-verkeer naar de grote Amerikaanse basis beheersen.

Wilson met felle Labour-motie naar Washington

LONDEN (AP, Reuter) — Premier Wilson van Engeland is gisteravond naar Washington gevlogen, waar hij besprekingen zal voeren met president Johnson. Voordat de Britse premier vertrok, dienden een honderdtal leden van zijn Labour-partij een motie in, waarin zij verlangden, dat premier Wilson zich bij de besprekingen in Washington duidelijk van de Amerikaanse politiek in Vietnam zou distancieren.

De Labour-motie herinnert de regering aan de resolutie die op het congres van de partij in 1967 werd aangenomen en waarin 'volkomen distanciering' van de Amerikaanse politiek inzake Vietnam en onmiddellijke en onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam werd geëist.

In Londen neemt men aan, dat deze motie de aanleiding zal geven tot een

W. C.

hington er niet hartelijker op zal maken. Er werd op gewezen dat het Britse besluit om vóór 1971 bijna alle bases in Azië op te heffen in Amerika met gemengde gevoelens is ontvangen, omdat de Amerikanen nu als het enige westerse land in Azië militair vertegenwoordigd blijven.

(ADVERTENTIE)

IN DE
GREEP
VAN
DE GRIEP?

WITTE KRUIS
helpt u eruit

(en spaart bovendien de maag)

Poeders, tabletten, cachets.

Rattenplaag gevreesd

PARIJS (AFP) — De tweehonderd-duizend ratten uit de Hallen in Parijs gaan een ernstig probleem vormen na de verplaatsing van de voedseldepots naar de voorstad Rungis. Het gevaar bestaat dat de beesten, wild van de honger, de omliggende wijken intraken en, zoals al een keer is voorgekomen, mensen op straat gaan aanvallen.

Oorlogsbodem aan grond

ATHENE (AFP) — De Amerikaanse torpedobootjager Bache is bij het Griekse eiland Rhodos aan de grond gelopen. Hoewel eerst werd gemeld dat het schip zinkende was, bleek het alleen ernstig beschadigd te zijn. Een deel van de bemanning heeft het schip verlaten. Er zijn geen gewonden.

Kabinet in Bolivia

LE PAZ (AFP) — President Barrientos van Bolivia heeft gisteren een nieuw kabinet gevormd. Vorige week was de regering afgetreden naar aanleiding van meningsverschillen over een voorgestelde hervatting van de handelsbetrekkingen met de Sowjet-Unie.

'Explosief protest'

WASHINGTON (UPI) — De Amerikaanse negerleider dr. Martin Luther King heeft gezegd dat de demonstratie van armen mensen die in april in Washington zal worden gehouden, gemakkelijk kan uitgroeien tot een explosief protest. King heeft de organisatie van de betoging besproken met Stokely Carmichael, de leider van de Black Power-beweging.

Viet Cong spreekt recht in Cholon

door THOMAS CORPORA

SAIGON (UPI) — Een recht-bank van de Viet Cong heeft in een straat van de Chinese wijk een wijkcommissaris aangeklaagd, veroordeeld en terechtgesteld. Hij werd aangeklaagd omdat hij 'een verrader van het volk' was. Zijn naam was Phoeng Troeong, die als een soort burgemeester van de wijk fungeerde.

Het 'volksgericht' van de Viet Cong kwam bijeen in de omgeving van de Vien Hao Dao-pagode, die op slechts drie huizenblokken afstand van het hoofdkwartier van de geallieerden ligt. De politie van Saigon heeft bevestigd dat verschillende burgers in het gebied gedood werden. Een van hen is Phoeng Troeong. De rechter, de jury en de beul zijn spoorloos in de brandende straten van Cholon, de Chinese wijk van Saigon, waar een Viet Cong-bataljon een heftige strijd levert.

Twee Viet Cong-guerrilla's kwamen

om in een regen van kogels, maar de slag gaat onverminderd voort. Een groepje Viet Cong-soldaten, 12 tot 15 man, zette een geheel huizenblok in brand. In een ander deel van de wijk ging een rijstpakhuys van de regering in vlammen op. Naar verluidt heeft de Viet Cong ook een krachtstation omsingeld ten westen van Cholon. Het station zou nog niet in handen van de Viet Cong gevallen zijn, maar wel gebrek hebben aan voorraad.

Ten noordoosten van Saigon leverden Zuidvietnamese para's slag met 'n opnieuw gegroepeerd Viet Cong-bataljon, dat om hen heen trachtte de stad binnen te trekken. Ten zuidwesten van de stad leverden Amerikaanse luchtladingstroepen slag met een andere Viet Cong-eenheid, die terrein moest prijsgeven.

De guerrilla's vielen het rijstpakhuys aan met anti-tankwapens, die het gebouw in vlammen zetten. De helft van de rijst ging verloren, voordat de brand bedwongen was. De strijd concentreerde zich voornamelijk op Cholon, maar communistische sluipschutters maakten geheel Saigon onveilig en verlamden regering en zakenleven. De markt van Saigon

bleef gisteren gesloten. Ook buiten het centrum waren maar weinig winkels open. Hoewel de regering beweert dat er voldoende rijst is, zijn de mensen bezorgd en stijgen de prijzen.

Ngoejen Oanh, een winkelier uit Saigon, vertelde dat hij nu 6.000 tot 7.000 piasters voor een zak rijst moest betalen, die voor de aanvallen van de Viet Cong 2.800 piasters kostte. Bovendien moest hij twee dagen wachten, voordat de zak werd afgeleverd.

Zuidvietnamese troepen trokken gisteren naar het lager gelegen gedeelte van Saigon om de vuilnis te verwijderen, die zich daar sinds enkele weken ophoopt door een staking van de Vietnamezen. Amerikaanse soldaten moesten toen het lossen van olie op zich nemen. Daardoor is brandstof, net als rijst, schaars. De paar pompstations, die open waren, werden bestormd door mensen, die wat probeerden te veroveren van de weinige benzine die er was.

De paar Fransen, die in de stad gebleven zijn, hebben de Franse vlag uitgehangen als een amulet tegen de aanvallen van de Viet Cong. Hoewel de guerrilla's aan alle kanten aangevallen worden houden ze stand met hun automatische wapens er machinegeweren achter hun barricades van benzineblikken. Zelfs in het donker gaan de straatgevechten van man tegen man voort.

Enterprise trekt terug uit wateren bij Korea

WASHINGTON AP, UPI, Reuter) — De Verenigde Staten hebben de vliegdekschepen Enterprise, Yorktown en Ranger, die naar de wateren rond Noord-Korea waren gedirigeerd in verband met de Pueblo-kwestie gisteren teruggetrokken. De schepen hebben koers gezet naar Vietnam.

De New York Times meldde, dat tot deze stap was besloten nadat de Hongaarse missie in de VN een voorstel had gedaan. Volgens de Hongaren zou de atmosfeer bij de onderhandelingen in Panmoenjon over vrijlating van de bemanning van de Pueblo, aanzienlijk beter worden wanneer het enorme atoomvliegdekschip zou worden teruggetrokken. Hongarije is door Noord-Korea gekozen als contact met het Westen.

Amerikaanse senatoren vragen niet af hoe het heeft kunnen gebeuren, dat men niet heeft geweten 'n welke positie de Pueblo zich bevond toen het schip werd opgebracht. De vraag is accuut geworden doordat in het congres steeds meer achterdocht ontstaat dat de regering toch excuses zal aanbieden aan Noord-Korea. De republikeinse senator Karl Mundt heeft gezegd, dat de inlichtingendienst, die op de hoogte is van de posities van alle Russische verkenningsschepen, zeker ook de Pueblo op de radar heeft moeten kunnen volgen. De republikeinse senator Milton Young heeft dezelfde kwesties aangevoerd.

Amerika en Noord-Korea hebben gisteren opnieuw een geheime bijeenkomst gehouden over de Pueblo. Aanvankelijk gingen er geruchten dat op deze bijeenkomst excuses 'ouden zijn gemaakt door de Amerikanen. Later werd dit in Washington ontkend.

(ADVERTENTIE)

... en bij zware of hardnekkige verkoudheid

POTTER'S CATARRH PASTILLES

Alleen bij apothekers en drogisten

Franse prof weigert

PARIJS (DPA) — De Franse nobelprijswinnaar voor geneeskunde prof. André Lwoff heeft het eredoctoraat geweigerd, dat de universiteit van Madrid hem wilde verlenen. Als grond voor zijn weigering noemde hij het gebrek aan vrijheid, waaronder de Spaanse hoogleraren en studenten te lijden hebben.

Zinloos gaat het worden

IV 1968.168

HET COMMUNISTISCH offensief in Vietnam gaat voort. In de steden van de delta van de Mekong is het nog niet rustig, in Saigon worden nog blokken huizen platgebrand in de acties tegen de guerrillastrijders, de toestand in Hué is nog allesbehalve rooskleurig en gisteren zijn in het noorden langs de gehele gedemilitariseerde zone gevechten uitgebroken die volgens waarnemers het begin van een grootscheeps offensief zouden kunnen zijn. Hier verwacht men ook meer van de tanks die de communisten verrassenderwijze bij de aanval op Lang Vei bleken te bezitten.

De resultaten van de campagne in het noorden zullen op korte termijn ook politiek van groot belang zijn.

De Toestand

Wanneer generaal Giap er door superieure tactiek in zou slagen vastere voet in de noordelijke provincies te

krijgen voordat verbetering van het weer de Amerikaanse luchtmacht de gelegenheid tot volledige ontplooiing geeft, dan zou het duidelijk worden, dat Amerika niet alleen militair geen overwinning in Vietnam kan behalen, maar dat het zijn posities daar zelfs niet kan handhaven.

De keuze is dan tussen een intensivering van de militaire opbouw en onderhandelingen van een allesbehalve briljante positie uit.

* * *

DE AMERIKAANSE openbare mening zal vooral in het verkiezingsjaar een niet onbelangrijke factor zijn bij het bepalen van deze keuze. De Amerikaanse regering zal het, wanneer zij op intensivering aanstuurt, voortdurend moeilijker krijgen, omdat het meer en meer door gaat dringen, dat de officiële mededelingen en prognoses het contact met de werkelijkheid voortdurend verder verliezen. Niet alleen senator Robert Kennedy acht het moment gekomen om de waarheid

te vertellen.
Wanneer Giaps offensief in het noorden zou mislukken, zou dat Amerika een misplaatst gevoel van tevredenheid geven. Het afslaan van een aanval is ongetwijfeld verheugend, maar de tevredenheid hierover zal te gemakkelijk maskeren wat er op zoveel essentiëler gebied verloren is gegaan. Het Amerikaanse en Zuidvietnamese pacificatieprogramma, dat volgens officiële mededelingen bijna 70 pct. van het Zuidvietnamese grondgebied „veilig” had gemaakt, blijkt een illusie te zijn. Vele wegen zijn weer gesloten, dorpen zijn weer in handen van de Vietcong, geen Saigon welgezinde Vietnamees zal zich meer bloot durven geven. Op dit gebied kan men weer van het begin af aan de zaak opbouwen en dat onder nog veel moeilijker omstandigheden. Zelfs een terugslaan van Giaps aanvallen in het noorden zal hier niets aan veranderen.

* * *

ONDER deze omstandigheden heeft

Hanoi het aanbod voor een gesprek herhaald. Vredesonderhandelingen kunnen beginnen, zodra Amerika bewezen heeft, dat het werkelijk de bombardementen en alle andere oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam onvoorwaardelijk heeft gestaakt”, aldus Nguyen Duy Trinh, de minister van buitenlandse zaken van Noord-Vietnam. Zoals wij hier al vaker betoogd hebben, de bombardementen die nu al drie jaar duren hebben een verslechtering van de Amerikaanse en Zuidvietnamese positie niet tegen kunnen houden, hooguit kunnen vertragen, zodat het zinloos is deze bombardementen een zo essentiële waarde toe te kennen als de Amerikaanse regering doet.

De vertraging van de opbouw van het vijandelijke potentieel heeft zin, wanneer de vijand ook op langere termijn kansen ontnomen worden. Dat lijkt niet het geval.

Wat zouden vredesonderhandelingen nu evenwel betekenen? De aftocht van de Amerikaanse troepen als resultaat van een compromis staat vast. Dat is ook van Amerikaanse zijde gezegd. Dan blijft in Zuid-Vietnam zelfs als partner voor een ongeërfeld hachelijk compromis slechts de regering van Saigon over. Tenzij deze regering een merkwaardige change-back zou maken, is zij er eenvoudigweg niet. Hanoi overdrijft niet zoveel, wanneer het zegt, dat de regering van Saigon slechts uit communisten bestaat.

In dit stadium is zelfs de kans op de door de regering gepropageerde coalitieregering niet meer aanwezig. Vredesonderhandelingen zullen leiden tot de overname van de macht aan de Vietcong, zoals de onderhandelingen over Angola hebben geleid tot de overname van de macht aan de nationale regering. Het is een somber vooruitzicht en het is moeilijk voor een Amerikaanse president te capituleren, want dat is het. Maar het alternatief is een permanente oorlog en een permanente Amerikaanse aanwezigheid die geen politiek doel meer diene

Toestand in Hué zeer slecht

Van Zuidvietnamese zijde in Saigon is meegedeeld dat het kamp Lang Vei, belangrijk steunpunt ter verdediging van de grote basis Khe Sanh in het noordwesten van Zuid-Vietnam, door de Amerikaanse en Zuidvietnamese soldaten die het bezet hielden is opgegeven. Lang Vei grendelde infiltratiewegen uit Laos af. Voortaan kunnen de Noordvietnamezen gebruik maken van de weg nr. 4, die van Tsjeponne in Laos naar Khe Sanh leidt. De Noordvietnamezen beschikken in Tsjeponne over een groot vliegveld. De val van Lang Vei wordt als een ernstige tegenslag beschouwd, maar niet als rampzalig voor de verdediging van Khe Sanh.

Een woordvoerder van de Zuidvietnamese regering heeft meegedeeld, dat 316 van de 388 verdedigers van Lang Vei vermist worden; 72 leden van het garnizoen, onder wie 13 van de 24 Amerikaanse „groene baretten”, zijn erin geslaagd uit te wijken naar de basis Khe Sanh, die zeven kilometer van Lang Vei verwijderd ligt.

Infanterie rukt op achter tanks

Bij de aanval op Lang Vei gebruikten de Noordvietnamezen voor het eerst tanks, waarachter infanterie oprukte. De bunkers werden met vlammenwerpers bestookt. Ongeveer drie weken geleden hadden 500 man Laotische troepen hun toevlucht gezocht in Lang Vei, toen hun kamp op Laotisch gebied door de Noordvietnamezen was veroverd. Hun verblijfplaats op het ogenblik van de aanval op Lang Vei was echter niet bekend.

De Amerikanen hadden aanvankelijk gedacht het kamp te kunnen behouden omdat het door artillerie vanuit Khe Sanh beschermd werd en de luchtmacht intensief in de strijd kon worden betrokken. De verdedigers hadden de opdracht Lang Vei „tegen iedere prijs” te verdedigen.

De Noordvietnamese aanval werd voorafgegaan door een hevige artilleriebarrage uit Laos. De artillerie beschoot ook de basis Khe Sanh, waar 5000 Amerikaanse mariniers nu al enkele weken wachten op het offensief van 20.000 Noordvietnamezen die in de buurt zijn samengetrokken.

Artillerieduel

Van het door de regeringstroepen bezette deel van de citadel van Hué uit wordt de tegenstander met artillerie beschoten. Amerikaanse militairen menen dat de Noordvietnamezen Hué naar believen in een uit kunnen gaan. Rapporten van de inlichtingendienst wijzen erop, dat zij voldoende wapens, munitie en voedsel hebben om het voor onbepaalde tijd uit te houden. De drie bruggen die de citadel met de rest van de stad verbinden, zijn opgeblazen. De

toestand van de bevolking is hopeloos. Zij vlucht van de ene plaats naar de andere, vaak kruipend om niet te worden getroffen.

In Saigon was ook woensdag de toestand niet geheel duidelijk. Vooral bij de renbaan scheen zich nog een sterke eenheid van de Vietcong op te houden. In de avonduren werd het gebied door Zuidvietnamese artillerie beschoten. Laat in de avond werden versterkingen gezonden naar de studio's van de Amerikaanse radio en televisie — op 400 meter van de Amerikaanse ambassade — waar men een aanval verwachtte.

Gesprekken

Woensdag op de dag konden niet-Amerikaanse Westerlingen zich vrij in de Chinese wijk Cholon bewegen; slechts af en toe werden zij aangehouden door de Vietcong, zo meldt de correspondent van het Franse persbureau AFP. Men geraakte in gesprek, waarbij de Vietcong haar standpunt uiteenzette. Anders verging het een Vietnamese cameraman van de Amerikaanse televisie maatschappij. Hij werd gevangengenomen.

Het Joegoslavische persbureau Tanjoeg meldt, dat volgens opgave van het opperbevel van het Zuidvietnamese bevrijdingsleger in de afgelopen zes dagen meer dan 10.000 Amerikanen en 40.000 van hun bondgenoten buiten gevecht zijn gesteld. In de Amerikaanse opgaven wordt melding gemaakt van 22.748 doden bij de Vietcong en de Noordvietnamezen, 614 gesneuvelde Amerikanen en 1130 Zuidvietnamese regeringssoldaten. Ongeveer 3400 Amerikanen zijn gewond.

Volgens een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder van de Vietcong zijn de afgelopen acht dagen van het offensief van de Vietcong meer dan 2000 burgers om het leven gekomen, maar hij voegde eraan toe dat het defnietieve cijfer waarschijnlijk veel hoger zal zijn. Dit is ook de mening van talloze waarnemers die menen dat 6000 doden onder de burgerbevolking en meer dan 300.000 vluchtelingen een lage schatting is.

De woordvoerder zei, dat ten minste 7000 burgers zijn gewond, maar ook dit cijfer is voorlopig. Er zijn zeker 35.000 huizen verwoest, waarvan 10.000 in Saigon. In Saigon zijn meer dan 67.000 vluchtelingen.

Aanval op generaal

Abraham Lincoln zou niet zoveel onslag gemaakt hebben met iemand als generaal Westmoreland en hem binnen twee maanden aan de dijk hebben gezet. Dit heeft de Amerikaanse historicus Arthur Schlesinger, die adviseur van wijlen president Kennedy is geweest, dinsdagavond in Albany in de Amerikaanse staat New York verklaard.

Schlesinger zei dat de gedachte dat het leven van duizenden jonge Amerikanen iedere dag opnieuw afhangt van de beslissing van iemand van het geestelijke formaat van Westmoreland, hem droevig maakte. Hij oefende felle kritiek op de optimistische berichten van het Amerikaanse opperbevel in Saigon. Toen hij nog inzag had van de officiële telegrammen uit Saigon en de inhoud daarvan vergeleek met de krantenberichten over Vietnam, had hij de indruk gekregen, dat er over totaal verschillende zaken werd gesproken.

Zendelingen

Een Amerikaanse zendingsvereniging heeft besloten vijftig medewerkers en een onbekend aantal kinderen uit Zuid-Vietnam te evacueren in verband met de „slechter wordende oorlogstoestand”. Zes leden van de organisatie kwamen vorige week bij de strijd om Ban Me Thoet in het centrale hoogland om het leven.

De vrouwen en kinderen zullen met een militair vliegtuig naar Bangkok worden gebracht, vanwaar ze desgewenst naar andere zendingsposten in het Verre Oosten kunnen reizen, zei een woordvoerder van de organisatie, de Christian and Missionary Alliance. Vierendertig zendelingen, allen mannen, blijven op hun post in Zuid-Vietnam.

Val van Lang Vei is ernstige slag voor Amerikanen

SAIGON, 8 febr. (AFP, Reuter, UPI) — De verovering door de Noordvietnamezen van de voorpost Lang Vei, het voornaamste steunpunt van de verdediging rond de ingesloten basis Khe Sanh, betekent een ernstige tegenslag voor de Amerikanen, die gedacht hadden hier stand te kunnen houden. Door de val van Lang Vei hebben de communisten nu een rechtstreekse verbinding gekregen van Noord-Vietnam, via het door hun bezette deel van Laos, naar het noorden van Zuid-Vietnam. Tevens is er een geduchte bres geslagen in de verdedigingsgordel rond Khe Sanh.

De val van Lang Vei werd een feit toen ruim driekwart van de 392 verdedigers was uitgeschakeld. Bij de uiterst verbitterde gevechten slaagde slechts een groepje van 72 man erin zich naar het hoofdkamp terug te trekken. Khe Sanh is vannacht door de Noordvietnamezen urenlang met raketten en mortieren beschoten. Men neemt aan dat nu spoedig de hoofdaanval op Khe Sanh zal beginnen. Het is een zaak van het uiterste belang dat de Amerikanen deze basis in handen weten te houden. Een tweede Dien Bien Phoe zou catastrofale gevolgen hebben. Om dit te voorkomen staan op de basis Da Nang, een half uur vliegen van Khe Sanh, 35.000 man aan parachutisten en mariniers gereed om onmiddellijk naar Khe Sanh te worden overgevlogen, mochten de verdedigers daar in het nauw komen. In Amerika heerst grote bezorgdheid over het lot van de vesting.

In het kamp Lang Vei bevonden zich ook vijfhonderd man Laotiaanse troepen, met hun familie (in totaal 2700 personen), die enkele weken geleden hiernaar toe vluchtten, toen de Laotiaanse post Ban Hoe ei Sane door de communisten onder de voet werd gelopen. Het schijnt dat zij actief aan de verdediging van Lang Vei hebben deelgenomen en zelfs één van de vijf uitgeschakelde Noordvietnamese tanks voor hun rekening hebben genomen.

De zich met ware heldenmoed ver-

dedigende bezetting van het kamp, voornamelijk bestaande uit Zuidvietnamese bergbewoners geleid door Amerikaanse instructeurs, heeft de Noordvietnamese aanvallers zware verliezen toegebracht, alvorens zij ter onder ging. Tenslotte trok het restant van de bezetting zich terug in de ondergrondse bunkers, maar de Noordvietnamezen verdreven de verdedigers hieruit met behulp van vlammenwerpers.

Climax voorbij?

In de rest van Zuid-Vietnam nemen de gevechten af. Het hoogtepunt van het Vietcong-offensief schijnt voorbij en de aanvallers trekken zich vermoedelijk terug op het binnenland — mogelijk voor een tweede aanvalsgolf. Tot nu toe zijn, volgens de Amerikanen, 25.000 Vietcongsoldaten gesneuveld. De geallieerden verloren tweeduizend man, waaronder ruim zeventienhonderd Amerikanen. Het aantal omgekomen burgers wordt voorlopig op tweeduizend geschat, maar volgens sommige waarnemers dient men dit cijfer zeker met drie te vermenigvuldigen.

De twee enige steden, waar nog hevig wordt gevochten, zijn Hué en Saigon. In eerstgenoemde stad vechten Zuidvietnamezen en Amerikanen tegen een zich verbeteren verende Noordvietnamese strijdkracht. Met artillerie en vanuit vliegtuigen worden de communistische soldaten voortdurend beschoten, maar het kan nog lange tijd duren voordat zij definitief verslagen zullen zijn. In Saigon wordt vooral fel slag geleverd bij de renbaan, waar zich een sterke Vietcongeenheid ophoudt, en in de Chinese wijk Cholon. In laatstgenoemd gebied zijn grote delen door de Vietcong bezet. Franse journalisten drongen in de wijk door en interviewden Vietcongsoldaten.

De Amerikaanse vliegdekschepen „Enterprise”, „Yorktown” en „Rangers”, die naar de Japanse Zee waren gedirigeerd in verband met de crisis rond de „Pueblo”, hebben zich weer van de Noordkoreaanse kust verwijderd.

OFFICIELE NZCVI

De grote reeks Viêtcongaanval-
len op Zuidviëtnameese steden en
als vervolg het begin van de slag
om de Amerikaanse basis Khe
Sanh verraden de hand van Vo
Nguyen Giap, de Tijger van Dien
Bien Phoe. Vijfenvijftig jaar is de
Noordviëtnameese opperbevelheb-
ber en minister van defensie en
hij heeft 41 jaar ervaring in aller-
hand verzet.

Als jongetje van veertien be-
hoorde hij tot een partij die het
vertrek der Fransen uit Indo-Chi-
na eiste en hij leidde als student
betogingen. Zo kreeg hij al spoed-
dig de politie achter zich aan, die
in 1939 zijn vrouw arresteerde. Zij
keerde nooit uit de cel terug. Hij
vluchtte naar China waar toen
juist Mao Tse-toeng zijn strijd-
macht vormde in eenzame berg-
streken. Nog tijdens de tweede
wereldoorlog keerde hij terug met
de opdracht een guerrillalegertje
te vormen, dat juist op tijd enige
omvang kreeg: na de Japanse capi-
tulatie, maar voor de Fransen
teruggekeerd waren in Hanoi kon
de Viêtminh daar een regering uit-
roepen van de Volksrepubliek
Viêtnam.

Giap werkte als minister van
binnenlandse zaken eerst enigszins
samen met de teruggekeerde Fran-
sen. Met hen onderhandelend zet-
te hij zijn voornaamste tegenstan-
ders in de cel en trainde hij zijn
snel groeiend leger.

Hoge prijs

In december 1946 begon hij zijn
aanval op de Fransen, een acht
jaar durende jungle-oorlog die
eindigde met de slag om Dien
Bien Phoe. Dat was geen in alle
opzichten glad verlopen strijd. In
1951 leed de Viêtminh geweldige
verliezen tijdens zijn eerste grote,
georganiseerde offensief - zo on-
geveer als dit keer enorme aan-
tallen Viêtcongs sneuvelden. Een
feit dat Giap voor lief heeft ge-
nomen. Het was de prijs die hij
niet alleen betaalde voor grotere
ervaring in de verdere strijd, maar
waartegenover ook een grote poli-
tieke winst kwam te staan.

Ook in dat opzicht lijkt het of
Giap zijn verliescijfers van nu voor-
lief neemt omdat hij de Amerika-
nen politiek een geweldige klap
heeft kunnen toebrengen. Giap be-
seft dat zijn strijd toen net als die
nu niet alleen een militair gevecht
is, maar in de eerste plaats een
politiek. Zijn verliezen zijn hem
waard te bewijzen dat toen de
Fransen en nu de Amerikanen niet
in staat zijn veiligheid te garande-
ren in hun gebieden.

Zijn strijdmethode staat beschre-
ven in zijn boekje Volksoorlog,

volksleger - net als de opvattingen van Mao op dit gebied ijverig geraadpleegd door revolutionairen overal ter wereld. Mao en Giap ontleen beiden 'n groot deel van hun theorieën uit de historie, beiden zelfs wel aan dezelfde Soen Tzoe die een paar eeuwen voor het begin van de jaartelling in China leefde en opstandigen de raad gaf voordeel te slaan uit hun geringe aantal door de tegenstander te dwingen over een zo groot mogelijk gebied verspreid te werken. De totale numerieke overmacht van de tegenstanders kan dan ge-neutraliseerd worden door met volle kracht telkens een buitenpost aan te vallen.

Taktiek

Bijna twee en een halve eeuw praktijk van deze leerstelling werd bekroond door de slag bij Dien Bien Phoe, waar de Fransen op een voorpost vrijwel de totale Viêtminh-kracht kregen te doorstaan op een ongunstig punt: ver van de grote steden, geïsoleerd in de jungle, gelegen in een dal zodat ontsnappen moeilijk was voor de verdedigers en de heuvels rondom de aanvallers alle kans boden. Een beschrijving die ongeveer ook opgaat voor Khe Sanh nu. De Fransen moesten in Dien Bien Phoe capituleren vooral ook omdat het weer slecht was en de verbindingen door de lucht uitvielen, factoren die ook nu meespelen kunnen, zij het dat het militair apparaat van de V.S. wel wat ge-perfectioneerder is dan dat van de Fransen toen.

De man van Khe Sanh

Overigens was het winnen van de slag bij Dien Bien Phoe inder-
tijd voor de Fransen militair niet vernietigend. Zo groot was het verlies aan troepen of terrein niet. De politieke gevolgen waren het verschrikkelijkst voor Parijs: men zag geen perspectief meer in voortzetten van de strijd waarin de Viêtminh nooit geheel en al uitgeroeid kon worden en altijd nieuwe aanvallen mogelijk bleven, zodat het land nooit tot rust kon komen. En liever dan voortdurend te blijven bloeden voor een uitzichtloze zaak, wilden de Fransen dan maar verdwijnen.

Het is een taktiek die nu ook tegen de Amerikanen wordt toegepast. En tussen haakjes een taktiek waarin de Viëtnamezen een enorme ervaring hebben. Opge-

Buitenlands overzicht

daan in hun eeuwenlange strijd tegen de Chinezen, die deswege nog steeds niet zo erg populair zijn in Viêtnam dat het liefst een soort Aziatisch Joegoslavië zou willen worden, los van alle blokken de eigen zaken opknappend.

Sombere discussie Johnson-Wilson

(Van onze correspondent)

LONDEN, 9 febr. — Voor mevrouw Wilson een prachtig theebusje. Voor premier Harold een tabaksdooz, een fraaie set golfclubs en een burea klok. Cadeautjes in het Witte Huis en een sfeer, die in ieder geval vriendelijker en ongedwongener was dan velen tevoren hadden verwacht, kenmerkten het begin van het bezoek, dat de Britse premier aan president Johnson brengt.

De zanger Robert Merrill van de Newyorkse Metropolitan Opera mocht bij het diner zelfs zingen wat hij wilde. Dus zong hij ter ere van het echtpaar Wilson tóch „I got plenty of nothing” en klonk zijn „On the road tot Mandalay”, terwijl president Johnson en premier Wilson druk in gesprek waren over de devaluatie van het Pond Sterling en de terugtrekking van de Britse troepen ten oosten van Suez.

Het ziet ernaar uit, dat Harold Wilson de Amerikaanse president van de noodzaak van deze beslissingen heeft kunnen overtuigen. Zelfs voor wat betreft het in Amerikaanse ogen moeilijk te verteren punt van het wegtrekken langs de Perzische Golf. Wat de twee leiders besproken hebben over de toekomst van het Britse Rijnleger is niet bekend. Besprekingen tussen Engeland en West-Duitsland hierover zullen binnenkort beginnen en wellicht dat Wilson er niets voor voelde om nu al op deze zaak vooruit te lopen.

Vietnam

Uiteraard is ook Vietnam een belangrijk agendapunt van de besprekingen. Vele Britse socialistten zijn an

mening, dat Harold Wilson de Amerikaanse president maar eens onomwonden moet vertellen, dat Engeland zijn Vietnampolitiek niet langer steunt. Lijnrecht hiertegenover staat de eis van de Conservatieven om Johnson in zijn Vietnampolitiek alle steun te geven die maar mogelijk is. Wat Wilson en Johnson nu precies over Vietnam besproken hebben, wordt ook zorgvuldig stilgehouden en achter allerlei handige afleidingsmanoeuvres verstopt.

Zo'n afleidingsmanoeuvre was gisteren bijvoorbeeld de plotselinge komst van een groep welpen en padvinders in de tuin van het Witte Huis, waar Johnson en Wilson juist met sombere gezichten een „Vietnam”-wandeling hadden beëindigd. Voordat de journalisten de kans kregen om over dat gesprek vragen te stellen, was de oudpadvinder Harold Wilson direct in een spel met de welpen gewikkeld, legde hij met vaardige hand platte knopen en paalsteken en dreunde hij zonder dralen alle regels van het oude welpenspel op.

vietnam en Mr. sandberg

Het laatste halfjaar heeft het er naar uit gezien dat de Nederlandse pers, wat Vietnam betreft, om aan het gaan was. Op Trouw na. Maar dat is dan ook een smerig links ochtendblad dat het rode boekje aanziet voor het evangelie. De commentaren bleven pro-Amerikaans, maar werden genuanceerder. De standpunten van het bevrijdingsfront kwamen, ook in de redactionele kolommen, wat meer aan bod. En na het armoedige Vietnam-debat in de 2e kamer, nadat minister Luns tot in de V.N. toe had bewezen dat het buiteneuropese beleid van Nederland geen zaak is van het parlement, maar van een autokraat, ging zelfs Het Parool voorzichtig tornen aan de zoom van het Amerikaanse gelijk.

„Misschien zullen deze dagen achteraf beslissend blijken te zijn voor de Vietnamese oorlog” was het commentaar van een (Amerikaanse) commentator op de recente oplazer die Amerika in Zuid-Vietnam militair, maar vooral ook moreel heeft gekregen. Voor Het Parool, dus ook het N.U.D., tijd

om opnieuw positie te kiezen. We laten hoofdredakteur Sandberg aan het woord („Vietnam en de huiskamer” 3-2-'68): „Een andere vorm van afweer (tegen de konfrontatie met de oorlogsellende) zou kunnen zijn dat wij als de emoties totaal bezit van ons nemen, tot alles bereid zouden zijn wat die spanning maar van ons af kan nemen. Dat is de stemming waarin we de Amerikanen, als zijnde de partij in het conflict die nu eenmaal onze wereld vertegenwoordigt, wel zouden willen smeken om dan in 's hemelsnaam daar op te houden, weg te gaan, te capituleren.

Maar draai die gedachte eens terug naar een andere oorlog, de vorige wereldoorlog. Zouden wij hebben gewild dat de Engelsen hun inspanning tegen het Hitler-regime maar liever hadden gestaakt toen hun steden werden gebombardeerd door de „Lustwaffe”? Zouden wij de geallieerden hebben moeten smeken om de oorlog maar liever te stoppen en Hitler het genot van vrede en over-

winning te schenken toen de bombardementen van de grote Duitse steden onder Duitse burgers vernieling en leed brachten op grote schaal?

Nu gaat het hier niet om de vraag of de oorlog van '40-'45 vergelijkbaar is met de oorlog in Vietnam. Het gaat erom of, wanneer een bepaalde graad van ellende wordt aangericht en van onmenselijkheid wordt bedreven, dat feit op zichzelf moet dwingen tot de conclusie van de partij, die nog het meest van zijn menselijkheid bewaard heeft, dat het beter is op te geven. Als dat inderdaad de conclusie zou zijn, dan ligt op datzelfde ogenblik de hele wereld open voor die machten en mogendheden, die bereid zijn het geweld of de dreiging met geweld te gebruiken als chantagemiddel tegen die andere landen en volken die in hun denken en hun methoden een iets hogere graad van beschaving hebben bereikt. Dat kan de oplossing dus niet zijn.”

Het vervolg is eigenlijk niet minder interessant, maar we kun-

nen niet aan het citeren blijven; bovendien is het, nog afgezien van wat hij bedoelt, allesbehalve een genoeg het proza van Sandberg te lezen. Beperken we ons dus tot bovenstaand citaat. Het gelijk of ongelijk van het Amerikaanse standpunt blijkt allang geen discussiepunt meer te zijn.

Nee, als we Amerika vragen weg te gaan is dat omdat we „tot alles bereid zouden zijn wat die spanning maar van ons af kan nemen”, tegen de konfrontatie met alle oorlogsellende kunnen we niet meer op. Maar aan de andere kant, Amerika vecht daar ook voor ons en dan moeten we er maar tegen kunnen onze dagelijkse portie oorlogsgrieffilm op de beeldbuis te zien.

Waarom zou Sandberg anders? De rechtgeaarde Parool-lezer heeft geen enkele reden aan het Amerikaanse gelijk te twijfelen. Wezenlijke informatie heeft altijd ontbroken en de opmaakredactie doet geen enkele moeite de indruk te wekken dat Het Parool zijn Viet-

nam-nieuws objectief brengt. Wat valt er trouwens te discussiëren? We staan achter Amerika omdat Amerika „nu eenmaal onze wereld vertegenwoordigt.” Johnson, overste van het grootste missiehuis ter wereld, voert een heilige oorlog. Amerika komt voor ons op, net als 25 jaar geleden. Die vergelijking gaat misschien wel niet op, maar goeft toch te denken. Wie stelde zich ook weer Hitler als voorbeeld?

Amerika, „de partij, die nog het meeste van zijn menselijkheid bewaard heeft”. Over het Vietnam Tribunaal had Het Parool zijn lezers ook weinig te vertellen. Menselijkheid, beschaving; niet-waar, capituleren betekent een eskalatie van oorlogen tussen onze beschaafde wereld en de barbaren, „die bereid zijn het geweld of de dreiging met geweld te gebruiken als chantagemiddel”.

Kraaienhove en Kronkel zijn allang niet meer wat ze waren. Het Parool - zeg op die kraant.

Opnieuw aanvallen van Noord-Vietnam

Kennedy: „Illusies opgeven”

SAIGON, 9 febr. (AFP, Reuter, UPI) — De Noordvietnamezen hebben vanmorgen met tanks en andere zware wapens een aanval ondernomen op de Amerikaanse basis Khe Sanh. Hiermee is het grote en lang verwachte offensief, dat moet leiden tot een „tweede Dien Bien Phoe”, kennelijk begonnen. De buitenste verdedigingsringen van Khe Sanh werden aangevallen door Noordvietnamese infanterie, gesteund door tanks. De aanvallers werden teruggeslagen. Inmiddels werden de bombardementen op de basis zelf, die reeds weken duren, geïntensiveerd. De Noordvietnamezen gebruiken daarvoor gewone artillerie, raketten en mortieren.

Langs de gehele neutrale zonen tussen Noord- en Zuid-Vietnam werd gisteren gevochten. Er werd fel gestreden bij Gio Linh, Dong Ha en Camp Carroll, drie Amerikaanse steunpunten even ten zuiden van de grens. Bovendien zijn de communisten nog steeds actief in de Chinese wijk van Saigon en in Hué, waar zij de citadel nog steeds in handen hebben.

De Noordvietnamese troepen, die deze week nabij Khe Sanh de Amerikaanse voorpost Lang Vei veroverden, hebben zich daar stevig inge-

graven. Zij beschikken nu over een ideale aanvoersroute vanuit Laos en maken daarvan gebruik voor het overbrengen van tientallen tanks naar het strijdgebied.

Gisteren vielen de Noordvietnamezen drie kilometer ten noorden van Khe Sanh een aantal Amerikaanse stellingen aan. De aanval, die acht uur duurde, werd afgeslagen, maar daarbij sneuvelde 21 Amerikaanse mariniers. Aan de slag ging een beschieting met 60 mm mortieren vooraf.

Een andere zware slag voor de Amerikanen was een Noordvietnamese aanval op een konvooi van vijftien voertuigen, dat Hué trachtte te bereiken. Het konvooi werd op de vijftien kilometer lange weg van Phoc Bai naar Hué beschermd door een peloton mariniers. Van hen werden er twintig gedood. De aanval, die drie uur duurde, begon nadat de eerste vrachtwagen op een mijn was gelopen. Omdat het weer slecht was konden Amerikaanse helicopters, die gereed stonden op te stijgen, niet te hulp komen.

Terwijl de oorlog in volle omvang doorgaat wordt ook nog gesproken over de vrede. De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Nguyen Dul Trinh, zei gisteren in Hanoi dat vredesonderhandelingen kunnen beginnen, „zodra de Verenigde Staten hebben aangetoond, dat zij de bombardementen en alle andere oorlogsdaden tegen de Democratische Republiek Vietnam onvoorwaardelijk hebben gestaakt”.

Zoals bekend zijn de Amerikanen pas bereid de bombardementen op Noord-Vietnam te staken, als zij de garantie krijgen dat 1. Hanoi naar de conferentietafel zal komen en 2. Hanoi geen misbruik van de bombardementspauze zal maken door het zenden van troepen en voorraden naar het zuiden op te voeren. Trinh had al eerder gezegd dat onderhandelingen

konden beginnen als de bombardementen werden gestaakt, maar aan de andere tegenprestatie die Washington verlangt is nog steeds niet voldaan.

De Verenigde Staten hebben thans precies een half miljoen militairen in Zuid-Vietnam, dat is één Amerikaan op 30 Zuidvietnamezen. De 500.000ste Amerikaan kwam zaterdag, toen het communistische offensief in volle gang was, in Saigon aan. De Amerikaanse sterkte is zeker tweemaal zo groot als die van de Vietcong, die op 223.000 tot 248.000 man wordt geschat. Bovendien bevinden zich aan boord van de Amerikaanse schepen in de Vietnamese wateren nog eens 35.000 militairen.

De Amerikaanse senator Robert Kennedy heeft gisteren in Chicago een felle aanval gelanceerd op de Vietnam-politiek van president Johnson. „Voor de Verenigde Staten is de tijd gekomen de illusies over Vietnam en 't idee dat de oorlog een nationaal belang is, op te geven,” aldus Kennedy.

Vervolg op pagina 6

Dezer dagen

9 FEBR. '68 NR. VI

Nu de Amerikaanse strategie in Vietnam kennelijk op een mislukking is uitgelopen, komt de vraag weer naar voren of de Amerikanen er niet beter aan zouden doen zich uit het grootste deel van het land terug te trekken en zich te concentreren in één of meer enclaves aan de kust.

Ook wij hebben dit alternatief wel eens bepleit en, bij wijze van analogie, verwezen naar Guantánamo, de Amerikaanse basis op het overigens vijandige Cuba. Zo'n basis zou voldoende zijn als bewijs van Amerika's fysieke aanwezigheid op het vasteland van Azië, die blijkbaar nodig is om dit continent het gevoel van evenwicht te geven.

Generaal Gavin, wiens denken grote invloed heeft gehad op de militair-strategische beslissingen van de regering-Kennedy (die overigens in Vietnam onherstelbare fouten heeft begaan), is sinds jaren een voorstander van zo'n enclavepolitiek. De politiek van de tegenwoordige regering bestrijdt hij fel.

Nu is het de vraag of zo'n enclavepolitiek uitvoerbaar is. Alastair Buchan, de directeur van het Londense Institute of Strategic Studies, vraagt zich dit af in een naschrift in het februari-nummer van Encounter op een eerder artikel in dat maandblad, waarin hij de hele Vietnampolitiek aan een scherpe kritiek onderwierp (en, tussen twee haakjes, ook president Kennedy niet spaarde).

*

Buchan acht Gavins voorstel „militair onuitvoerbaar, omdat, met de toenemende reikwijdte van infanteriewapens (zelfs die waarover de Vietcong beschikt), de uiterste rand van zo'n enclave 20 à 30 mijl buiten de kern moet liggen die men wil beveiligen". Hij kan zich een enclavestrategie voorstellen die ongeveer de helft van de Zuidvietnamese bevolking onder Amerikaanse controle zou brengen of houden!

Hoe dit ook zij — het houden van zulke grote enclaves zou meer vergen dan „immuniteit ten opzichte van penetratie van buitenaf. Dat wil zeggen dat de enclavesgebieden zelf met succes gepacificeerd zouden moeten worden, en dat zou waarschijnlijk de noodzaak meebrengen de beste Amerikaanse troepen in Vietnam (de mariniers bijv.) te gebruiken voor de beveiliging van de verbindingen en voor politiediensten, in plaats van voor vechttaken."

Zo gezien, lijkt het dat ook een enclavestrategie haar eigen doel zou voorbijschieten. Buchan komt dan ook, na een bestudering van de verschillende alternatieven, tot de conclusie dat onderhandelingen waarschijnlijk de meeste kans zullen geven de Amerikanen uit hun uitzichtloos parket te red-

den. (Let wel: dit is allemaal vóór de gebeurtenissen van de laatste weken geschreven.)

*

Overigens vreest Buchan dat vele Amerikanen de verkeerde les zullen trekken uit hun ervaring met Vietnam, nl. dat zij, in plaats van deze episode te zien als „een gevolg van een reeks officiële blunders, gebaseerd op foute premisses en analyses", de mening zullen gaan aanhangen dat „Amerika's macht en hulpbronnen om de een of andere reden onbruikbaar zijn ter ondersteuning van de stabiliteit en veiligheid van andere gebieden van de wereld".

Hij acht het mogelijk dat, „hetzij uit frustratie, hetzij uit walging, een aanzienlijke meerderheid van de Amerikanen haar handen zal wassen ten aanzien van 's werelds grootste continent, ja ten aanzien van de hele wereld". Ook dat zou een verkeerde les zijn. Immers, verkeerd gebruik van macht veroorzaakt niet alle machtsgebruik.

„De ware les van Vietnam is dat een mogendheid met belangen over de gehele wereld zich niet kan veroorloven zich zo diep vast te bijten in één hoek van de wereldbol dat zij haar vermogen verliest om invloed uit te oefenen op gebeurtenissen elders, een fout die de andere wereldmogendheid, de Sowjetunie, nooit heeft gemaakt."

*

Doch dit is min of meer terzijde opgemerkt. Terug naar de onderhandelingsoptie. Is dit ooit een reële optie geweest? Het kan betwijfeld worden. Kort geleden gaf Hanoi minister van buitenlandse zaken blijk van een groter onderhandelingsbereidheid dan ooit tevoren.

Maar hij deed dit terwijl, zoals nu blijkt, Hanoi het huidige offensief aan het voorbereiden was. Dat doet op z'n minst afbreuk aan Hanoi's geloofwaardigheid. (Waarmee niet gezegd wil zijn dat Washington altijd zo geloofwaardig is...)

Toch is er iets vreemds aan Hanoi's houding tegenover onderhandelingen. Zijn bereidheid om praktisch weggebombardeerd te worden — want de Amerikaanse bombardementen, al zijn ze militair weinig effectief, zijn geen kleinigheid voor Noord-Vietnam — alvorens aan de onderhandelingstafel te gaan zitten, is moeilijk verklaarbaar.

Dat wil zeggen: moeilijk verklaarbaar als men ervan uitgaat dat Hanoi vrijwel alles aan de onderhandelingsstafel gedaan zou kunnen krijgen. Immers, zodra het de Amerikanen uit Zuid-Vietnam wegonderhandeld zou hebben — en dat zou Hanoi waarlijk niet veel offers kosten — dan zou

het geheel Zuid-Vietnam als een rijpe appel kunnen plukken, en geen Amerikaan zou er dan nog, zelfs met stokslagen, toe te krijgen zijn Zuid-Vietnam opnieuw te „bevrijden".

*

Richard Rovere, op wiens scherpzinnige, maar mismoedige artikel in The New Yorker wij hier op 20 november jl. de aandacht vestigden, signaleert dit ook:

„Iedereen weet dat, tenzij er voor de rest van de geschiedenis Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam blijven, de Vietcong hoe dan ook zal triomferen; als hij ons er morgen uit wegonderhandelt — op welke voorwaarden dan ook —, dan zal het land binnen afzienbare tijd in zijn handen vallen. (...)

„Als de Vietcong even sterk kan blijven als hij nu al schijnt te zijn terwijl de Amerikanen hem overal achter de broek zitten dan zal hij geen enkele moeite hebben om de macht te grijpen nadat hij met ons aan de onderhandelingsstafel is gaan zitten en ons genoeg leugens over de toekomst heeft verteld om het voor ons onmogelijk te maken niet in te stemmen met ons terugtrekken uit Vietnam."

Want: „Ik kan me gewoonweg niet voorstellen dat dit land (Amerika) onder welke vrijelijk gekozen president dan ook, bereid zal zijn opnieuw een Vietnam op zich te nemen." Dus: als de Vietcong het handig en soepel speelt, zijn de Amerikanen, om zo te zeggen, morgen uit Vietnam en kan de Vietcong overmorgen de macht in Zuid-Vietnam grijpen. Daarmee zou hij weliswaar een akkoord schenden, maar zelfs dat zou de Amerikanen er niet toe forceren terug te keren.

*

Waarom doet de Vietcong dat niet? Het zou hem heel wat offers sparen. Scrupules kunnen hier niet in het spel zijn, want communisten zijn niet in hun eerste leugen gestikt (daarvan hebben zij trouwens niet het monopolie). Rovere vermeldt de volgende verklaring (zonder die noodzakelijkerwijs te onderschrijven):

„Tran Van Dinh, een voormalige Zuidvietnamese diplomaat, die gebroken heeft met het regime te Saigon, acht het niet onmogelijk dat juist de wetenschap dat de Amerikanen elk excuus aan de onderhandelingsstafel zouden aangrijpen om Vietnam te verlaten, een reden is voor Ho Tsjì Minh om niet te onderhandelen.

„Ons vertrek zou een vacuum scheppen, dat tijdelijk door de Vietcong zou worden gevuld, maar op den duur kwetsbaar zou zijn voor Chinese druk. Tran Van Dinh gelooft dat een van de laatste dingen die Ho werkelijk wil, een volledige Amerikaanse terugtocht is."

Het is een verklaring die wat gezocht lijkt. Maar wie een aannemelijkere heeft, mag die geven. ***

Noordvietnamese aanval op stellingen bij Khe Sanh

Noordvietnamese militairen hebben gisteren een aanval gedaan op stellingen 3 km ten noorden van de Amerikaanse basis Khe Sanh. Naar een militaire woordvoerder in Saigon heeft meege-deeld, hebben de Amerikaanse mariniers ten koste van 21 doden en 27 gewonden de aanval, die acht uur duurde, afgeslagen. Aan Noordvietnamese kant waren 124 man gesneuveld. Aan de aanval ging een beschieting met 60 mm mortieren vooraf. Ongeveer 650 Noordvietnamese granaten kwamen op de versterking terecht.

Een Amerikaanse patrouille is bij de basis Dong Ha, even ten zuiden van de gedemilitariseerde zone, door Noordvietnamezen aangevallen. Een Amerikaan werd gedood en 35 gewond.

Nu half miljoen Amerikanen in Vietnam

Een konvooi van de mariniers dat Hué trachtte te bereiken, is in een hinderlaag gelopen en vrijwel vernietigd binnen drie kilometer van de stad, aldus een Amerikaanse militaire woordvoerder. Het konvooi, dat 15 voertuigen telde, werd op de 15 km lange reis van Phu Bai naar Hué beschermd door een peloton mariniers. Van hen werden er 20 gedood en 39 gewond.

Eerst liep er een voertuig op een mijn. Na 800 meter ontplofte een tweede mijn, waarna een Noordvietnamese compagnie de aanval inzette, die drie uur heeft geduurd. Amerikaanse helikopters konden door ongunstig weer niet te hulp komen. Het konvooi werd begeleid door met kanonnen bewapende voertuigen. Vrijwel alle voertuigen van het konvooi gingen verloren, aldus de Amerikaanse woordvoerder. De Noordvietnamezen verloren 34 man.

De Verenigde Staten hebben precies een half miljoen militairen in Zuid-Vietnam of één Amerikaan op elke dertig Zuidvietnamezen. Een militaire woordvoerder in Saigon deelde donderdag mee, dat de 500.000ste Amerikaanse soldaat zaterdag in Zuid-Vietnam aankwam, toen het offensief van de Vietcong in volle gang was. De Amerikaanse sterkte is zeker tweemaal zo groot als die van de Vietcong, die op 223.000 tot 248.000 man wordt geschat. Bovendien hebben de Ver. Staten nog hun Zevende vloot in de Vietnamese wateren met ongeveer 35.000 man.

Noordvietnamese troepen hebben het kamp Lang Vei ten zuidwesten van de bedreigde vesting Khe Sanh in het noordwesten sedert woensdagavond vast in handen. Van de bezetting van vierentwintig Amerikaanse „groene baretten" en ongeveer vierhonderd man van milittie van bergstammen slaagden tot nog toe dertien Amerikanen en 59 leden van de milittie en vier anderen erin Khe Sanh te bereiken. De overigen worden vermist.

Over de toestand in de oude keizerstad Hué zijn de berichten onduidelijk. Volgens een Amerikaanse woordvoerder houdt de Vietcong nog stand op twee punten in de ommuurde citadel. In het stadsdeel op de zuidelijke oever van de Parfumrivier zijn de meeste delen in handen van de Amerikanen.

Een Zuidvietnamese woordvoerder zei echter, dat Noordvietnamezen in de citadel nog goed verschanst zitten en dat zij versterkingen van twee bataljons hebben gekregen.

De Noordvietnamese hoofdstad Sal-

herbouwplan. Er zijn al luchtfoto's gemaakt van de buurten die bij bombardementen van de Zuidvietnamese luchtmacht met de grond gelijk zijn gemaakt. Bij de wederopbouw wil men ook krottenwijken saneren. Er is een speciaal fonds van 600 miljoen piaster (ongeveer 25 miljoen gulden) voor dit doel.

Intussen is het aantal daklozen in Saigon en omstreken tot 130.000 gestegen. Ondergebracht in 75 centra in en bij de stad leven de Vietnamezen onder zeer primitieve omstandigheden.

De voedselvoorziening in de hoofdstad komt weer op gang. De hoeveelheid rijst die per dag wordt gedistribueerd, is van 20 ton tot 150 ton gestegen, hetgeen overeenkomt met het normale dagelijks gebruik. Van vandaag af wordt dagelijks 10 ton vis per vliegtuig aangevoerd.

Goldberg

De Amerikaanse afgevaardigde bij de V.N., Goldberg, heeft donderdag in een toespraak in Richmond de Sowjetunie en Noord-Vietnam verweten de Amerikaanse pogingen tot bespreking van de oorlog in Vietnam in de Veiligheidsraad te blokkeren. Hij zei dat de Ver. Staten geen militaire overwinning in Vietnam nastreven en nog steeds onderhandelen willen over vrede.

Zoals hij vorig jaar september al verklaard had zullen de Ver. Staten echter evenmin toestaan dat Noord-Vietnam een militaire oplossing oplegt. Een vredesregeling kan niet worden afgedwongen, maar slechts door redelijke onderhandelingen worden bereikt; dat blijft de politiek van de Amerikaanse regering, aldus Goldberg.

Kennedy

Senator Robert Kennedy heeft zijn tot nu toe scherpste aanval op de Vietnamese politiek van president Johnson gelanceerd. In een te Chicago gehouden rede beschuldigde hij de Amerikaanse regering ervan illusies en valse hoop te koesteren over de oorlog. Hij stelde onomwonden het optimisme van de president in twijfel over vooruitgang in de actie tegen het offensief van de Vietcong, verklaarde dat een militaire overwinning „waarschijnlijk buiten ons bereik" lag en noemde een compromis het enige pad naar de vrede.

Kennedy pleitte voor een „nieuwe benadering" van de kwestie-Vietnam. Hij wenste een rol voor de Vietcong in Zuid-Vietnam en vroeg zich af of de Zuidvietnamese regering in staat en bereid was het land te beschermen tegen het communisme.

Ondanks zijn scherpe kritiek, maakte Kennedy duidelijk dat hij niet van plan was het leiderschap van Johnson te betwisten. Nog kort tevoren had hij zich „onder te voorziene

Trinh

De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Nguyen Duy Trinh zei in een onderhoud met een journalist, dat de Verenigde Staten niet werkelijk willen praten over een regeling van de kwestie-Vietnam.

„De zogenaamde formule van San Antonio is slechts het thema van een „voorwaardelijk staken van de bombardementen", zo zei hij, eraan toevoegend: „De Verenigde Staten hebben troepen voor agressie tegen Vietnam aangevoerd en zij moeten de agressie beëindigen en hun troepen uit Vietnam terugtrekken".

Over zijn verklaring van december waarin hij zei, dat Noord-Vietnam over „relevante problemen" wilde praten zodra de bombardementen en beschietingen op Noord-Vietnam onvoorwaardelijk zouden zijn gestaakt, zei de minister: „Er zijn vraagstukken die verband houden met een regeling van het Vietnamese vraagstuk op basis van de Geneefse akkoorden van 1954. Er zijn ook andere vraagstukken die door beide partijen ter sprake zouden moeten worden gebracht".

gon werd de sterkte van de troepen donderdag nog op 700 tot 1000 man geschat. Zuidvietnamese troepen begonnen gisteren drie grote zwiningsacties. Een andere plaats waar nog gevochten wordt is Dalat, waar de Vietcong nog tegenstand biedt op het kerkhof. Elders scheen het rustig.

Een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder zei dat het aantal vluchtelingen onder de burgerbevolking over het gehele land 300.000 bedraagt.

„Geen respijt”

Nguyen Van Hieu, vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront in Pnompenh (de hoofdstad van Cambodja), heeft donderdag op een persconferentie verklaard, dat de troepen van de Vietcong de komende maand in Zuid-Vietnam zullen blijven aanvallen en „de vijand geen respijt zullen gunnen”.

Gerekend tot 4 februari hadden de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen bij het jongste offensief 50.000 man verloren, aldus deze zegsman. Het Zuidvietnamese bevrijdingsfront zou blijven strijden tot de uiteindelijke overwinning. De strijd zou echter steeds fellier en verbitterder worden. Nguyen Van Hieu zei voorts, dat de Vietcong tijdens het huidige offensief tienduizenden politieke gevangenen heeft bevrijd.

De Zuidvietnamese regering bestond zijns inziens „alleen uit communicés. Wat de vorming van een voorlopige regering in Zuid-Vietnam betreft zei Nguyen Van Hieu, dat dit een zaak is voor „alle patriotten”. Het Zuidvietnamese bevrijdingsfront was bereid om voor dit doel contact op te nemen met alle „patriottische organisaties” in Zuid-Vietnam.

omstandigheden son zou opstellen bij het kiezen van een presidentiële kandidaat op de Democratische partijconventie in augustus.

Kennedy meent dat de tijd is aangebroken, dat de Verenigde Staten het denkbeeld opgeven dat de oorlog in hun nationale belang is. Volgens hem had het jongste offensief van de tegenstander bewezen dat „geen deel van Zuid-Vietnam veilig is”.

„Wat er te”

LEIDEN

Verdijk: MUZIEK: Schouwburg 8: 11.30
 Deur/dinny Health-guinet en The
 muziek-gaaiert: TONEEL:
 Eker 1.30, L.V. Toneelakkoord: Iph
 Aulis, Euripides.
 FILM: Weckprogramma: Trianon: De
 men van Navarone (2 s zo 2 s); Rex
 mme (2.30 7 s); 2.30 4.15 7
 koor: Tienzijdig dollar bloedd (2
 2.30 4.15 7 s); Ido: Grand Prix
 2.30 4.15 7 s); Grand Prix
 2.30 4.15 7 s); Carnet: Liefspeel in Finland
 2.30 4.15 7 s); 2.30 4.15 7 s);
 HAARLEM
 Veridag: TONEEL: Stadschouwburg
 Nisterdama Volkstoneel: Roole Sten.
 Zaterdag: TONEEL: Stadschouwburg
 derdandse Comedie: Spoken in Spana
 FILM: Weckprogramma: Cinema Pala
 verte markt der Ietde (2 1.45; zo: 2
 1.15) Roxxy: Blanke Venus in het oerwo
 2.15 7 s); 2.15 7 s); Erans Hals: Ith
 2.15 7 s); 2.15 7 s); De Noordmann
 2.15 7 s); 2.15 7 s); Het winkelle (di: 8)
 2.15 7 s); 2.15 7 s); De Eetende reeks (2 7 s)

Wederopbouw

De Zuidvietnamese regering werkt aan plannen voor de wederopbouw van de wijken van Saigon, die de jongste vijandelijkheden zijn verwoest. Vice-president Nguyen Cao Ky, die voorzitter is van het nationale comité, heeft een commissie van architecten gevormd voor het opstellen van

schreven.
 sticht de woorden „Satan werkt
 n van de groep waren in h
 kdad. Op het kruisbeeld in h
 kkel gerukt en met obscene v
 in woensdag op donderdag v
 lten Valkenburg, zijn in d
 Drie beeltes”, een beeldengro
 — Beelden vernield. Twee
 rpsparlement.

De heer Van Riel, zo zei hij, heeft in zijn rede in de R.A.I. ingrijpen van de overheid uitdrukkelijk van de hand gewezen en de weg aangegeven hoe de mensen zelf hun invloed kunnen gebruiken tegen uitwassen van onfatsoen en onverdraagzaamheid.

Voor mij, aldus

— Dorpsraad voor „Het Dorp”. De voorzitter van het bestuur van de stichting Het Dorp, prof. Ir. L. H. de Langen, heeft gisteren de zg. dorpsraad van Het Dorp voor gehandicapten te rnhem geïnstalleerd. De raad, die uit vaal personen bestaat, vervangt het nds mei 1965 functionerende

De heer Been, voorzitter van de afdeling Baarn van de V.V.D., heeft gisteren in de V.V.D.

De werkgroep had zich zoals wij te Amsterdam.

aan groot vaatwater.
 het thans in zijn industrieterrinen
 Europort is uitverkocht. Zo krap zit tekent dat tevens dat Rotterdam in als het bedrijf er inderdaad komt, hebben, aldus de burgemeester, maar Rotterdam wil deze industrie graag leerd moeten worden.

De heer Been, voorzitter van de afdeling Baarn van de V.V.D., heeft gisteren in de V.V.D.

De werkgroep had zich zoals wij te Amsterdam.

Burgemeester Thomassen van Rotterdam heeft gisteravond in de gemeenteraad meegedeeld dat het gemeentelijk havenbedrijf in onderhandeling is met een grote chemische industrie die zich op een terrein van 100 ha in Europort zou willen vestigen. In de eerste jaren van oprichting zouden in dit bedrijf, waarvan de burgemeester de naam niet noemde, enige honderden miljoenen geïnvesteerd moeten worden.

Bestuurslid Liberaal democratisch centrum treedt af uit protest

Van onze correspondent

Nieuwe chemische industrie wellicht in Europort

„Ko drinkt”

Wat er te

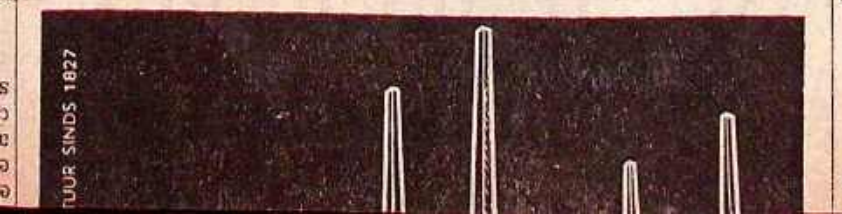
„stelt de”

— Te Rotterdam is woensdag acht een persconferentie op de roene Hilldijk onder een gearkeerde trekker met oplegger gereden. De fabriek behoort tot de Rijksoverheid. De werkgroep heeft gisteren de zg. dorpsraad van Het Dorp voor gehandicapten te rnhem geïnstalleerd. De raad, die uit vaal personen bestaat, vervangt het nds mei 1965 functionerende

„gevaar; hert gedood
 brengen kinderen in
 schoten op hertenkamp
 Een onbekende man heeft gistermiddag uit een rijdende auto drie schoten loest op een hertenkamp te Bigelshoorn. De kogels vloegen rakelings langs enkele kinderen, die de dieren stonden voeren en raken een hert dodelijk. Op het moment dat de schoten vielen waren er bij het hertenkamp enige tien wammen.
 De eigenaar van het hertenkamp heeft in beloning van vijfhonderd gulden tegelood voor lips die kunnen leiden tot het opspreken van de dader.

— Te Rotterdam is woensdag acht een persconferentie op de roene Hilldijk onder een gearkeerde trekker met oplegger gereden. De fabriek behoort tot de Rijksoverheid. De werkgroep heeft gisteren de zg. dorpsraad van Het Dorp voor gehandicapten te rnhem geïnstalleerd. De raad, die uit vaal personen bestaat, vervangt het nds mei 1965 functionerende

Van onze streekcorrespondente.

NOGMAALS VIETNAM

In de Amsterdamse Koopmansbeurs verzamelden zich vorige week vrijdag ca. vijfhonderd mensen voor de zoveelste teach-in over Vietnam. Er was een forum van hooggeleerden, priesters, dominees, journalisten etc. Er werd gepraat, geschreeuwd, betoogd, gegild en iedereen had gelijk. Iedere aanwezige was tegen de oorlog in Vietnam, hoewel op verschillende gronden. Tot werkelijke actie kwamen ook nu niet, of het zou de zoveelste demonstratie zijn (afgelopen dinsdag toen de Tweede Kamer wederom over Vietnam beraadslaagde). Forumleider Joop van Tijn kondigde bij het begin aan dat het geen teach-in zou worden, omdat onder anderen zoals altijd de uitgenodigde tegenstanders waren weggebleven en met hen 95 percent van de 150 Kamerleden die ook uitgenodigd waren. Bleef over: een soort amusementsavond, waar velen al spoedig genoeg van kregen. Ze verlieten de zaal.

Aan de ingang: de bekende verkopers en verkoopsters van marxistische, socialistische en *underground-literatuur*. Uitgedeeld werd ook een rijk geïllustreerd blaadje met als titel „Massacre at Dak Son”. Hierin wordt uitvoerig melding gemaakt van de koele moord op de bewoners van het bergdorpje Dak Son door de Vietcong. Niets over Amerikaanse acties. De achterzijde van de omslag vermeldt: *United States information service*.

Maarten van Dullemen, student en medewerker aan het blad van de PSP, „Radicaal”, houdt een inleiding, waarin hij heel de geschiedenis nog eens oprakelt en de mening uitspreekt, dat de VS nog wel eens een totalitair regime zou kunnen krijgen. Hij krijgt applaus.

Een spreker geeft de rooms-katholieke kerk de schuld van onder andere de oorlog in Vietnam. Forumlid pater Adolfs mag hierop antwoorden: „Ik ben er eentje”. Hij zegt ook dat hij Spellman voor zichzelf geëxcommuniceerd heeft en dat Rome een ster is in het doen van dubbelzinnige uitspraken. Reden voor Joop van Tijn om eraan toe te voegen: „Dank u wel, pater, als u het niet erg vindt, dat ik u zo noem.”

Professor Delfgaauw legt uit dat Johnson geen moordenaar, maar een oorlogsmisdadiger is. „Een moordenaar moordt meestal maar een keer, een oorlogsmisdadiger doet dat telkens weer.” Joop van Tijn leest een telexbericht voor, waarin Johnson waarschuwt tegen reacties in het binnenland, dat de Vietcong een psychologische overwinning behaald zou

hebben. Iemand uit de zaal: „De Vietcong is het dapperste volk van de wereld.”

Een Surinamer: „Wat lijkt het hier een circus zeg, iedereen gilt en schreeuwt door elkaar, terwijl we het er allemaal over eens zijn, dat Amerika uit Vietnam moet, dat Johnson een moordenaar is, zoals Hitler. Willen we er werkelijk iets tegen doen, dan moeten we een leger samenstellen en dat naar Vietnam sturen. Maar dat gaat niet. Laat daarom iedere demonstrant in Nederland Amerika boycotten op bedrijven en havens en ook de kerk want die is de hoofdschuldige”.

Oud-Tweede-Kamerlid voor de CPN, arts Ben Polak, houdt vlak voor de pauze een gloedvol betoog. Hij beweert dat de heersende klasse in Amerika nooit anti-fascistisch is geweest, dat ze zich alleen maar in de Tweede Wereldoorlog begeven heeft, omdat dat beter voor haar belangen was. Ook acht hij Kennedy, die uit deze heersende klasse voortkomt, even schuldig aan de oorlog in Vietnam als Johnson.

Piet Nak besluit het eerste gedeelte van de teach-in en spreekt weids over „Mijne vrienden...” De zaal is duidelijk niet op zijn hand. „Predikant” Nak wordt opgewonden, zwaait met zijn armen. Maar ook hij slaagt er niet in het verlossende woord te spreken. De avond wordt besloten door de Amerikaan Jo Robinson, die lid is van de Black Power Beweging. „De witte wereld verkeert in moeilijkheden. Gele en zwarte mensen vechten voor witte belangen en dat is niet goed”. Jutte heeft intussen zijn bovenlijf ontkeed en als u dit leest, weet u hoe de Tweede Kamer over Vietnam denkt.

MACABER

De nieuwsdienst van de New York Times heeft de methode van de Vietcong die wapens in doodskisten smokkelde, een macabere truc genoemd. Van andere zijde is het als een beetje „fishy” voorgesteld, dat de Vietcong een pagode als hoofdkwartier gebruikt of heeft gebruikt. Deze nieuwsleveranciers weten kennelijk niet wat het is, om in een bezet land te leven, in ieder geval niet wat het is, om tegen een vreemde, bezettende macht in opstand te komen. In Nederland zijn wapens voor de buik van een schijnbaar zwangere vrouw, in mestschuilen en in doodskisten vervoerd. En nu er niet ten onrechte veel aandacht besteed is aan het jubileum van het dagblad „Trouw”, mag er ook wel even aan worden herinnerd, dat gereformeerden en niet-gereformeerden christelijke pagodes, kerken, ijverig hebben gebruikt als hoofdkwartier en-of opslagplaats van wapens en dat kloosters als schuilplaatsen zijn gebruikt. Voor christenen en ex-christenen is één dubbele moraal met betrekking tot het huwelijk al meer dan genoeg. Dat is een beetje macaber.

LANGZAAM-AAN-ACTIE MET VIETNAM

10 FEBR '68 NL

VIETNAM blijft maar, ondanks de vredesroerselen van de afgelopen weken, als een zwaar blok rusten op het geweten en de rust van de mensheid. Sinds een maand is er nu op en neer geschoven tussen Hanoi en Washington over de plaats waar onderhandelingen zouden kunnen beginnen. Vietnam is daarmee uit het nieuws geraakt. Maar het blijft de belangrijkste politieke plek op de aardbol. Want daar moet het rijke blanke Amerika tot zichzelf komen — of niet. In de kleine hoofdstad van het buurland Laos zijn waarschijnlijk reeds tien maal schriftelijke boodschappen en voorstellen uitgewisseld tussen vertegenwoordigers van de Verenigde Staten en Noord-Viet-

nam. Maar er is vier weken niets gebeurd. Waarom niet? In allerlei landen zoekt men deze ontmoedigende pas-op-de-plaats te analyseren. De „New York Times” spreekt van een „salami-tactiek”; telkens een klein plakje afsnijden, om via heel geringe stapjes, die onderling scherp onderscheiden zijn, tot uiteindelijke onderhandelingen te komen. Hanoi zou eerst gaandeweg tot totale stopzetting van bombardementsvluchten boven Noord-Vietnam willen geraken. En daarna pas tot „besprekingen” willen overgaan. Het is bovendien wel begrijpelijk dat Hanoi de bereidheid van Amerika op de proef stelt door een soort zwijsende slijtageslag.

geloofwaardigheid

Maar waarom de klaarblijkelijke traagheid van Amerika om tot een overeenkomst over de plaats voor de onderhandelingen te komen? Johnson had immers vroeger telkens weer gezegd: we zijn bereid, op iedere plaats en iedere tijd besprekingen te beginnen. Nu, die „iedere plaats” blijkt allerm minst waar te zijn geweest. En daarmee is de „credibility gap”, de geloofwaardigheidshiaat, tussen president en volk verder toegenomen. Men moet de woorden van de president blijkbaar niet al te letterlijk nemen. De waarheid is waarschijnlijk dat het eerder de tijd dan de plaats is, die ongelegen komt. Want er is tenslotte een verkiezingsperiode begonnen in de Verenigde

Staten. En al wil Johnson dan niet meer president worden, hij wil in ieder geval niet door een tegenstander als Robert Kennedy, om zo te zeggen, weggejaagd worden. Zeven maanden voor de verkiezingen, dat is ruimschoots vroeg genoeg om het niet als een verkiezingsstunt te zien, heeft Johnson op 31 maart zijn opzienbarende rede gehouden, waarin hij de vrede aanbood. Hij kon het niet veel later doen als hij zijn speech vrij wilde houden van verkiezings-smetten. En inderdaad, hij heeft er de positie van Kennedy danig door in de war gegooid. Maar nu heeft hij de tijd. Laat de onderhandelingen maar een tijdje voortslepen totdat eindelijk, in het zicht van de verkiezingen, de bombardementen inderdaad gestaakt kunnen worden. Dan is er iets groots bereikt dat geen politieke tegenstander weg kan praten. En Johnson kan dan met ere afscheid nemen van de baan die hem geen geluk bezorgd heeft. De tweede en verreweg de moeilijkste fase van de besprekingen met Hanoi, namelijk een politieke oplossing voor het land Vietnam, is dan voor zijn opvolger beschoren.

Noord-Vietnam, van zijn kant, heeft twee duidelijke tekenen van „goede wil” laten zien. Ten eerste heeft het de inperkingen van de bombardementen aanvaard, óók toen bleek dat de beperking maar tot de twintigste breedtegraad ging en het heeft zelfs zijn eis om totale stopzetting van die bombardementen iets verzacht om de onderhandelingen toch mogelijk te

maken. Ten tweede heeft Hanoi, zonder er iets over te zeggen, gezorgd dat Amerikaanse en Zuidvietnamese soldaten zonder op tegenstand te stuiten het belegerde kamp Khe San konden „ontzetten”. Toen de Amerikanen daarop deden alsof er van een militaire overwinning sprake was, begonnen de mortier-bombardementen opnieuw om te laten zien dat de Noordvietnamezen niet het hazenpad hadden gekozen. De Noordvietnamese de-escalatie bij Khe San is door Amerika genegeerd. Bovendien heeft Washington de nieuwe voorwaarde ingevoerd, dat alleen die plaatsen geschikt kunnen zijn, waar ook de bondgenoten van de Verenigde Staten de onderhandelingen kunnen volgen. Op zich is de conditie niet onredelijk. Maar waarom is zij niet meteen duidelijk gesteld? Het is eigenlijk een belediging voor de eigenwaarde van die bondgenoten (Saigon, Zuid-Korea) om zo door Amerika behandeld te worden. Trouwens, uit het hele verloop blijkt hoezeer de regering van Saigon een schijnregering is en hoezeer de Zuidkoreanen die in Zuid-Vietnam als vrijwilligers optreden aan de Amerikaanse leiband lopen. Zij zijn niet geraadpleegd voor het vredesaanbod van Johnson en de feitelijke krachtsverhouding gaat tussen de Amerikanen en de door de Noordvietnamezen geleide Vietnamezen (of ze nu noordelijk of zuidelijk van herkomst zijn).

Zie verder pagina 6

den haag en vietnam

Het was naar ons gevoelen wederom een teleurstellend Vietnam-debat in de Tweede Kamer. Na een week van felle gevechten waarin duizenden doden vielen en op het moment dat de grotere steden van Zuid-Vietnam in vuur en vlam staan, wisten de Nederlandse parlementariërs en minister Luns zich bijna niet te verheffen boven een herhaling van het vorige gekift.

Bijna niet, een heel beetje wel. Want er kwam een motie, die met meerderheid van stemmen werd aangenomen en die minister Luns wilde uitvoeren. Maar een motie die een bevestiging was van die van Schuyt uit het vorige debat werd verworpen. En de minister weigerde in het openbaar te zeggen of hij nu bij de Amerikanen heeft aangedrongen op een onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen.

Het is natuurlijk duidelijk dat het niet zo heel veel effect zal sorteren wat Nederland ook zegt over Vietnam. Zeker niet op dit ogenblik nu het hele land daar in een geweldige gevechtskramp ligt. Maar dat wil nog niet zeggen dat

er een uiteindelijk zo weinig zeggende motie uit de Kamer moet rollen. Het is aardig dat de Kamer zegt dat beide partijen moeten ophouden met vechten en dat uiteindelijk alle troepen weg moeten. Natuurlijk moet dat, maar het is hetzelfde als zeggen dat alle mensen lief moeten zijn en iedereen zijn eigen boontjes moet doppen. Daar heb je geen parlement en geen minister Luns voor nodig. Daarom was daar ook geen pijn over.

Die kwam weer toen de minister weigerde mee te delen of hij nu bij Johnson op stopzetting van de bombardementen had aangedrongen en of hij nu met de Kamer (zoals in de motie-Van der Stoel stond uitgedrukt) die bombardementen betreurde. Luns somde op wat hij allemaal gedaan had, maar hij bleef bij die opsomming in het vage. Wat waren nu die „niet-gubliceerde openhartige en vergaande stappen bij de hoogste leiding in Washington”. Dat hoefde hij niet te zeggen, aldus de Schmelzers en Biesheuvels. Waarom niet? Als de Volkskrant gelijk heeft, die de volgende dag wist

te melden dat het toch was geweest een aandringen op het stopzetten van de bombardementen (onvoorwaardelijk?) zoals minis-

ter Luns vertrouwelijk aan de Kamercommissie van Buitenlandse Zaken zou hebben meegedeeld, dan zouden we dat ook wel graag in het openbaar horen. Waarom die mystificaties? Of is de minister bang zijn gezicht te verliezen, terwijl zoveel duizenden in Vietnam hun leven verliezen?

De PvdA-mannen Den Uyl en Nederhorst sprongen fel in de Kamer op en neer om de minister een en ander nog eens onder de neus te wrijven. Maar ook dat was mystificatie. Of minstens ongelooflijke onhandigheid. Of de gewone politieke handigheid? Want iedereen inclusief de minister schaarde zich achter een PvdA-motie. Maar toen was de PvdA zelf weer ontevreden en schaarde zich achter de D'66-motie, die een logische voortzetting was van de beruchte motie-Schuyt. En die werd prompt verworpen. Zodat de PvdA zowel het regeringsstandpunt vertolkt als de visie van de oppositie, die door de regering wordt verworpen. Over duidelijkheid gesproken.

Dag Luns, dag Kamer, dag PvdA.

10 FEBR '62 ML

VIJFDUIZEND MARINIERS WACHTEN OP BESLISSENDE

Spanning stijgt ten to

rond basis Khe Sanh

VS verwerpen vaag aanbod van H

SAIGON, 10 febr. (AFP, Reuter, UPI) — De vijfduizend mariniers van de basis Khe Sanh in het uiterste noordwesten van Zuid-Vietnam wachten op de beslissende slag. De spanning is ten top gestegen sinds bekend is geworden, dat Noordvietnamese tanks langzaam oprukken naar dit steunpunt, waarvan het verlies vooral ook voor het moreel van de Amerikanen een gevoelige slag zou zijn.

De Amerikaanse legerautoriteiten hebben een etmaal gewacht voordat ze het nieuws vrijgaven, dat een Noordvietnamese eenheid ter sterkte van een bataljon donderdag al een aanval had gedaan op de basis, kennelijk om de kracht van de verdediging te beproeven. Slecht weer hindert de Amerikanen in Hué bij hun pogingen Noordvietnamese troepen uit de stad te verdrijven. Een konvooi Amerikaanse mariniers viel enkele kilometers buiten de oude keizersstad in een hinderlaag: nagenoeg alle vijftien voertuigen werden vernietigd, twintig mariniers sneuvelden, negenendertig raakten er gewond. De Noordvietna-

mezen verloren vierendertig man. Ook in Saigon zelf wordt nog gevochten. Er zijn zuiveringsoperaties aan de gang bij het presidentiële paleis van Nguyen Van Thieu, die opnieuw probeert zijn Zuidvietnamezen militanter te maken, bij de katholieke kathedraal en bij de Amerikaanse ambassade. Het felst wordt gevochten bij de renbaan van Saigon.

Amerikaanse functionarissen hebben verklaard dat de jongste „predestoeggingen” van de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Nguyen Duy Trinh, geen concrete basis vormen om aan te nemen, dat Hanoi werkelijk wil onderhandelen. De Noordvietnamese minister had in een interview met een Westerse verslaggever verklaard, dat er onderhandeld kan worden zodra het bewezen is, dat Amerika zijn aanvallen op Noord-Vietnam heeft gestaakt.

Nguyen Duy Trinh had in december al iets dergelijks gezegd. In New Delhi gaf secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties te verstaan, dat ook hij opnieuw pogingen doet de

strijdenden rond de tafel te krijgen, maar dat hij over de aard van zijn stappen niets kan loslaten. Het Internationale Rode Kruis heeft op de oorlogvoerende een beroep gedaan zich te onthouden van wreedheden zoals parate executies, martelingen, vergeldingsmaatregelen - en bombardementen jegens de burgerbevolking.

Het Witte Huis heeft krachtig ontkend, dat president Johnson zou overwegen tactische kernwapens te laten gebruiken bij de verdediging van Khe Sanh en dat de legerleiding in Zuid-Vietnam daarom gevraagd zou hebben. Noord-Vietnam zou de laatste dagen, volgens Amerikaanse bronnen in Saigon, verscheidene lichte bommenwerpers hebben ontvangen van de Russen.

De Zuidvietnamese regering heeft een correspondent van het Franse persbureau AFP uitgewezen wegens „ondermijnende berichten”. Hij had gemeld, dat er banden bestaan tussen Zuidvietnamese burgers en de Viet-

cong, hetgeen echaardend nieuws is. De Amerikaanse ambassadeur, daarentegen zei vrie tot de Amerikanen nog met moedigheid rekening dat het Vietcong en dat de bevolking de vijand op te ven.

In het jongste tot nog toe 19 A onder wie zes vrouw omgekome Amerikaanse bur

SLAG

ZANDZAKKEN MOETEN KHE SANH VERSTERKEN

rustplaats hadden gezocht. „Kookt die een flard van een weggewaaid krant nam de eerste met een hullerige klank erlijke zaken hebben gedaan, baas! We zou wat voor een eerlijk handeltje bezel, in wie trouwe lezertjes Bul Super

zullen hebben herkend. „Nou, ik lees hier, dat er heel wat lui op wachtgeld zijn gesteld door de invoering van rekenmachines en ander spul. Daar moet voor een handige zakenman geld aan te verdienen zijn. Hiep! Laat me denken; ik weet nog niet precies hoe.” Op dat moment kraakte er een dorre tak achter hen en toen ze verschrikt omkeken zagen ze een gebogen grijsaard tussen de stammen staan. „Zwammen op uw pad,” wenste deze met krassende stem. „Sta een oude man toe, dat hij uw gesprek heeft opgevangen. Ik ben Hocus P. Pas, magister in de zwarte kunsten. En omdat zwarte kunsten en handel goed samen gaan kan ik u helpen, denk ik.”

TIJDSCHRIFT

Resultaten „Bijeen”

...een er in de missiegebieden gebeurt. Aan de uitgave van het nieuwe tijdschrift is een uitgebreide werfcampagne vooraf gegaan. Men wilde uiteraard zoveel mogelijk van het oude bonnee-bestand overnemen, dat een totaal aantal van 210.000 beliep. Op ongeveer 55.000 adressen werden twee of meer tijdschriften bezorgd, zodat het haalbare restant terugliep tot 55.000. Het aantal nieuw toegetreden abonnees officieel als donateur aangegeven — heeft tot dusver de uitgevallen adressen gecompenseerd. De oplaag schommelt momenteel rond de 150.000.

Bekkers-stichting
houdt collecte voor

ADVERTENTIE

U bent hartelijk welkom in

Vorarlberg, het land met zijn rijk geschakeerd natuurschoon van gletscherijs tot Bodenmeer, zijn fotogenieke folklore, diep geworteld in dit gastvrije volk, is een vakantieland bij uitstek. Wilt u de bergon in, zoekt u lieflijke dalen, verdroomde dorpjes, feeëriek opvoeringen op het water (Bregenzer Festspiele van 23 juli t/m 21 aug.); Vorarlberg biedt u een scala van ontspanningsmogelijkheden. Slechts 900 km per auto van de grens of 11 uur comfortabel reizen met de Vorarlberg - Express en u bent in fascinerend Vorarlberg. In Vorarlberg wachten 100 hotels, 400 hotel-restaurants, 350 pensions met 30.000 bedden, 100 café's en vele andere horecabedrijven op uw komst. Vraag nadere informatie aan uw reisbureau of bij het

OOSTENRIJKS TOERISTENVERKEERSBUREAU

Herengracht 435-437, Amsterdam.
Tel. 0 20-6 21 88 of rechtstreeks bij het
Landesverband für Fremdenverkehr
Vorarlberg, Römerstrasse 7, Bregenz, Austria.

HOTEL SCHLO

Zelfde directie: Hotel W
Weekarrangement volledig pension

Vietnam-comité wil Van Thiel voor rechter

AMSTERDAM, 6 febr. — De actiegroep-Vietnam wil een gerechtelijke vervolging instellen tegen Kamervoorzitter mr. Van Thiel na zijn weigering vanavond tijdens de kamerdebatten over de begroting van buitenlandse zaken luidspreekers te laten aanbren- gen op het Binnenhof.

Ondanks de weigering van mr. Van Thiel vertrekt de Vietnamexpres toch om 18.13 uur van het Centraal-Station in Amsterdam. Enkele kamerleden komen op het Binnenhof verslag uitbrengen van het verloop van zaken in de Kamer.

De oorlog in Vietnam

VI

10 FEBRUARIJ 1970

Van de Noordvietnamese minister van defensie, de bijna legendarische generaal Giap heeft gezegd: „De doden mogen de levenden niet hinderen in hun strijd voor de vrijheid”. In het zuiden wordt deze zienswijze dagelijks in praktijk gebracht. De Vietcong doet alle mogelijke moeite haar verlies aan manschappen voor de Amerikanen te verbergen. In sommige gevallen worden Vietcongsoldaten de strijd ingestuurd met touwen rond hun benen. Als zij sneuvelen kunnen hun kameraden hen snel aan de voeten wegslepen en zo voorkomen dat de tegenstander het juiste aantal gedode Vietcongliden te weten komt.

Iedere oorlog heeft zijn helden: Kolonel Robin Olds is uitgeroepen tot „super-Migvernier” van de Amerikaanse luchtmacht. De 42-jarige, straaljagerpilot heeft bij zijn talloze vluchten boven Noord-Vietnam vier communistische Migs neergeschoten. „Wegens uitzonderlijke moed” is hem nu een hoge militaire onderscheiding uitgereikt.

De scheidende Amerikaanse minister van defensie, Robert McNamara, heeft over Vietnam wijze dingen gezegd, zoals dit:

„...We kunnen zoveel hulpmiddelen in de strijd gooien als we willen, maar we kunnen de Zuidvietnamezen niet de wil geven om te vechten voor hun onafhankelijkheid of hen voorzien van de zelfdiscipline, die een volk moet hebben wil het zichzelf kunnen regeren. Daar moet het Zuidvietnamese volk zelf voor zorgen...”

Aan de welig tierende corruptie in Zuid-Vietnam doet, van hoog tot laag, iedereen enthousiast mee. De Zuidvietnamese militaire commandanten schrapen vermogens bij elkaar door het verkopen van overheidsfuncties aan de meestbiedende. Om hoofd van een provincie te worden moet men eerst de lieve som van twee miljoen piasters neertellen. Ook het baantje van districtsleider staat hooggeprijsd: één miljoen piasters. Men behoeft met deze baartjesjagers geen medelijden te hebben, want het geld dat ze voor hun functie hebben moeten betalen wordt ruimschoots vergoed door het vermogen, dat ze op kosten van de bevolking bij elkaar stelen. In Saigon vraagt men zich af, hoe het toch komt dat de Vietcong zoveel steun van de plaatselijke bevolking geniet.

Hoeveel man telt het Zuidvietnamese leger nu werkelijk? Verbijsterde Amerikanen kwamen onlangs tot de ontdekking, dat er hele regimenten op de loonlijsten staan, die in werkelijkheid helemaal niet bestaan. Met uitzondering van de commandanten; die bestaan wel en steken opgewekt het soldij van een hele eenheid in hun zak.

En als men dan de werkelijke sterkte van de Zuidvietnamese strijdkrachten heeft ontdekt, mag men ook becijferen hoeveel van deze soldaten echt tegen de Vietcong vechten. Grote aantallen Zuidvietnamese militairen ziet men in alle grote steden van het land rondhangen. Ongeveer de helft wordt actief tegen de Vietcong ingezet.

Peking kan het altijd zo vriendelijk zeggen: „Het smerige Amerikaanse imperialisme lijkt op een vale rat, waarop door iedereen jacht wordt gemaakt” (Dagblad voor de Strijdkrachten over Vietnam).

De kwestie-Vietnam duikt ook op bij de Olympische Winterspelen in Grenoble. Vlak voor de officiële opening van de Spelen riep de leider van het Russische team een persconferentie bijeen, haalde een papier te voorschijn en las plechtig voor: „De Russische sportlieden zijn diep geschokt door de Amerikaanse agressie in Vietnam. Het is onmenselijk dat de jeugd van deze wereld moet sterven op de slagvelden in plaats van elkaar vreedzaam te bekampen op de sportvelden. Wij zijn ervan overtuigd dat alle eerlijke mensen in Europa, Amerika, Azië, Australië en Afrika onze mening delen”.

„Abraham Lincoln zou niet zoveel omslag hebben gemaakt met iemand als generaal Westmoreland en hem zonder meer aan de dijk hebben gezet”. Deze vernietigende kritiek op de Amerikaanse bevelhebber in Vietnam komt uit de mond van de vooraanstaande historicus en voormalig Kennedy-adviseur, prof. Arthur Schlesinger. Schlesinger, die sprak voor studenten in New York merkte ook nog op: „De gedachte dat het leven van duizenden jonge Amerikanen elke dag opnieuw afhangt van de beslissing van iemand van het geestelijk formaat van Westmoreland, maakt mij droevig”. Het applaus dat op zijn woorden volgde, moet tot in Saigon te horen zijn geweest.

Waar wordt de strijd beslist?

Maarten van Dullemen

10-2-'66 by ROKNE

Het grote offensief dat het Bevrijdingsfront op 29 januari heeft gestart kwam onverwacht. Gelijktijdig werden vrijwel alle belangrijke steden in handen van de Amerikanen en de met hen samenwerkende Zuidvietnamese regeringsautoriteiten aangevallen.

De Westelijke wereld die maandenlang te horen had gekregen dat de Vietcong allang de nek gebroken was en dat het er uitsluitend nog om ging de gebieden buiten de steden te „pacificeren” werd zich met een schok van de werkelijkheid bewust.

Dat het Bevrijdingsfront ook in de steden zeer sterk was, was eigenlijk geen geheim. De Australische journalist Wilfred G. Burchett die in 1966 de Bevrijdingsfrontgebieden bezocht kon tot op enige kilometers van de hoofdstad Saigon doordringen en alleen het feit dat hij door uiterlijk en lengte afweek van de gewone Vietnamezen belette hem ook de stad zelf te bezoeken. In het Amerikaanse blad the National Guardian (van 8/10 '66) citeerde hij de volgende beschrijving, opgetekend uit de mond van één der Front-verantwoordelijken voor Saigon:

... „Er zijn grote gedeelten (van Saigon) waar Ky's troepen en de politie niet durven te komen tenzij ze op bataljonsterkte zijn, terwijl wij vrij kunnen rondlopen onder de volledige bescherming van de bevolking. Dit zijn de armere arbeidersdistricten. Dit zijn de gebieden waar de jongelui (die in dienst moeten) heen gaan om de dienst te ontlopen. Waar tevoren de politie gewend was restaurants en bioscopen te omsingelen en zo jonge mannen op te pikken om ze te dwingen dienst te nemen, moeten ze nu een compagnie of zelfs een bataljon soldaten, para's of commando's inzetten om één of meer huizenblokken te omsingelen en elke man van dienstplichtige leeftijd op te pakken. Duizenden mogelijke slachtoffers zijn naar armere districten gevlucht waar ze beschermd worden door de bevolking. Wee de agenten die al te fanatiek zijn in de controle van identiteitskaarten in deze districten. Of de Amerikanen die hier rondzwerven. Feitelijk heeft in vele delen van Saigon de regering van Ky slechts de grote boulevards onder controle, net als ze op het platteland alleen strategische hoofdwegen controleert.”

Deze situatieschets werd bevestigd o.a. door US News and World Report van 12 september 1966: In Saigon vermoedt men dat drie of vijf bataljons Vietcongstrijders heimelijk opereren in de Zuidvietnamese hoofdstad, gekleed in Zuidvietnamese uniformen.”

Sinds 1966 is de positie van de Amerikanen er natuurlijk niet op vooruit gegaan. Allereerst door de barbaarsheid van hun oorlogsvoering die zich zonder onderscheid tegen de gehele bevolking richt: gebruik van gas tegen „vijandelijke” dorpen als de bewoners hun toevlucht tot onderaardse schuilplaatsen hebben moeten nemen, systematische vernietiging van de oogst met chemische middelen (150.000 acres bouwland en 500.000 acres ander land in 1967 alleen volgens officiële Amerikaanse bronnen) het martelen van burgergevangenen om inlichtingen te krijgen, het instellen van „free killing zones” waar op alles wat er zich beweegt geschoten mag worden, dit alles resulterend in meer dan 4 miljoen mensen die van hun woonplaatsen verdreven zijn, enzovoorts.

Daarnaast de steeds verdergaande fascistoïsering van hen die met de Amerikanen collaboreren. Senator Edward Kennedy, die een commissie van de Senaat, belast met een onderzoek naar het lot van de burgerbevolking, heeft geleid (in een rede 25/1'68) zei het volgende:

„We hebben Zuid-Vietnam nu 30 miljoen dollar per jaar gegeven als hulp voor de vluchtelingen. In mijn vele gesprekken met de overbelaste Amerikaanse vluchtelingenfunctionarissen, bleek naar schatting slechts de helft van de voorraden ooit de vluchtelingen te bereiken.”

„Ieder jaar worden er 150.000 burgers gewond in deze oorlog en worden er 25.000 gedood. Er zijn slechts 150 Vietnamese artsen om deze burgerslachtoffers te behandelen en zij moeten bovendien de gehele bevolking van 13 miljoen helpen. En toch hoorde ik, in gesprekken met leden van de regering, dat zij van plan zijn dit magere aantal nog kleiner te maken door meer artsen te gaan oproepen voor militaire dienst.”

Twee voorbeelden van de diepe minachting die de groep, waarop de Verenigde Staten zijn „hulp” baseert, voor de eigen bevolking heeft. Men stelt zich nog uitsluitend in op eigen verrijking.

Het huidige offensief komt niet onverwacht. Het was zelfs bij vele gelegenheden aangekondigd. In een gesprek dat we afgelopen november in Roskilde met de vertegenwoordiger van het Bevrijdingsfront in Hanoi, Nguyen Van Tien, hadden, zei deze: „Wij zijn het die het initiatief in handen hebben. We vechten niet alleen 's nachts maar ook overdag. Niet alleen gevechten van korte duur maar ook lange. Niet alleen op de slagvelden maar we vallen de Amerikanen ook aan in de steden en we kappen hun verbindingslijnen. Wij zijn er zeker van nog voor het einde van het droge seizoen, dat is in april, grote overwinningen te zullen behalen.” Wat wenst het Bevrijdingsfront met dit offensief te bereiken?

Tot voor kort hielden de Amerikaanse legerleiders vol dat het offensief tegen de steden gezien moest worden als een afleidingsmanoeuvre om de aandacht af te leiden van de grote slag bij Khe San, waar het grote versterkte Amerikaanse legerkamp in het noorden van het land ligt, die ieder moment beginnen kon.

De laatste dagen hebben enige commentatoren de neiging het om te draaien en het samentrekken van grote aantallen troepen bij Khe San juist als afleidingsmanoeuvre te zien. In werkelijkheid hebben we, naar mijn mening, te maken met beide dingen tegelijkertijd (Khe San een afleidingsmanoeuvre voor de steden én omgekeerd. Het Bevrijdingsfront is zo sterk dat het een groot aantal kaarten tegelijkertijd kan uitspelen: in het militaire vlak de aanval op de steden en Khe San.

Op psychologisch vlak: het aantonen dat de Amerikanen niet tegen een organisatie maar tegen een heel volk vechten, een begrip dat nu langzamerhand ook tot de meest pro-Amerikaanse kringen gaat doordringen. Het zal die Zuidvietnamezen, die nog met de regering samenwerken, duidelijk maken dat ze op het verkeerde paard wedden. Het Zuidvietnamese volk en de wereld zien nu hoe ver de Amerikanen bereid zijn te gaan met de oorlogvoering. Zij bombarderen hun „eigen” steden. De buitenwijken van Saigon worden gebombardeerd, het centrum van Hué wordt ook vanuit de zee beschoten. De verslagen die beginnen binnen t

Neergeschoten vliegtuig op startbaan

Aanvoer voor Khe Sanh voor onbepaalde tijd stopgezet

10 FEBRUARI 1968 NR 6 VI

Amerikanen melden succes in strijd om Hué

Doordat vanmorgen een met ruim zeven ton brandstof geladen Amerikaans transportvliegtuig door Noordvietnamees luchtafweergeschut is neergeschoten boven een startbaan van het vliegveld van Khe Sanh, is de aanvoer voor de hier in het uiterste noordwesten van Zuid-Vietnam ingesloten 5.000 man Amerikaanse mariniers voor onbepaalde tijd stopgezet. Het vliegveld, waarvan de Amerikanen voor hun bevoorrading afhankelijk zijn, is door het neerschieten van het transportvliegtuig onbruikbaar geworden.

Elders in Zuid-Vietnam hebben Amerikaanse troepen successen gemeld. Zo is bericht dat Amerikaanse mariniers de gehele zuidelijke oever van de Parfumrivier in Hué na tien dagen van huis-tot-huisgevechten op de Vietcong hebben heroverd.

Zware verliezen

Naar gisteren officieel werd bekendgemaakt heeft een Noordvietnamese eenheid ter sterkte van een bataljon donderdag een aanval gedaan op de basis Khe Sanh, naar wordt vermoed om de kracht van de verdediging te beproeven. De aanval duurde zestien uur en werd voorafgegaan door een raket- en mortierbarrage die een dag had geduurd.

Volgens een Amerikaanse woordvoerder werden 124 Noordvietnamezen gedood, terwijl aan Amerikaanse zijde 21 man sneuvelden en 27 werden gewond. Vier Noordvietnamese tanks van het type PT76 van Russische makelij waren donderdag ongeveer 10 kilometer ten zuidwesten van de basis gezien. Twee hiervan zouden door vliegtuigen zijn beschadigd. In tegenstelling tot de T-34 die uit de Tweede Wereldoorlog stamt en die — naar eerder werd aangenomen — bij Van Lei zou zijn ingezet, is de PT76 een moderne lichte amfibische verkenningstank.

den erin, nadat leden van de militaire politie traangasgranaten in de cockpit hadden geworpen, de man te overmeesteren.

De betrokkene, marinier der eerste klasse William Lee Clark, was plotseling het plateau opgelopen waar het toestel — een DC-6 — gereed stond voor een vlucht naar Hongkong. Alle 83 passagiers waren Amerikaanse militairen die een week verlof gingen doorbrengen. „Waar ga je heen?“, schreeuwde Clark naar de gezagvoerder. Toen hij hoorde dat de bestemming Hongkong was, klom hij aan boord, liep naar de cockpit, sloot de deur achter zich af en richtte een automatisch pistool op gezagvoerder Jones en de tweede vlieger. „Breng me naar Hongkong“, beet hij hun toe.

Jones, die in contact stond met de verkeerstoren, gaf zijn passagiers opdracht het toestel te verlaten, startte daarna op bevel van Clark de motoren en zette het vliegtuig in beweging. „Het is die jongen menens“, meldde hij de verkeerstoren.

Onmiddellijk gaf echter de commandant van de basis, kolonel Watson, het bericht door: „Generaal Westmoreland

heeft vrijdag op de vliegbasis bij de Zuidvietnamese stad Danang geprobeerd een passagiersvliegtuig van Pan American te kapen. De vliegers slaag-

In de Zuidvietnamese hoofdstad vroeg president Nguyen Van Thieu het parlement blanco volmacht voor een jaar om alle reservisten onder de wapenen te roepen en de militairen die de dienstplichtige leeftijd hebben overschreden in dienst te houden. Alle ambtenaren en studenten dienen, volgens de president, militaire vorming te krijgen.

In Saigon voerden Zuidvietnamese mariniers en politietroepen vrijdagavond zuiveringsacties uit in de buurt van het presidentiële paleis, de rooms-katholieke kathedraal en de Amerikaanse ambassade. Een Amerikaanse eenheid lichte infanterie is per helischroefvliegtuig in de stad aangekomen om aan de zuiveringsoperaties deel te nemen. Het hevigste verzet wordt nog geboden in de omgeving van de renbaan. Zuidvietnamese troepen namen in de ochtend een vrachtwagen vol wapens, waaronder raketwerpers, in beslag die voor de Vietcong bestemd waren.

Het vliegveld Than Son Nhoet kon vrijdag, in tegenstelling tot hetgeen was aangekondigd, nog niet voor het burgerluchtvaartverkeer worden geopend. De activiteit van de Vietcong in de buurt is nog te groot.

Een correspondent van het Franse A.F.P. werd door de Zuidvietnamese regering uitgewezen, omdat hij artikelen zou hebben geschreven die afbreuk doen aan de vechtlust van de Zuidvietnamese troepen en geruchten zou hebben verspreid.

Geen kernwapens

De perschef van het Witte Huis heeft vrijdag tegengesproken, dat president Johnson zou overwegen tactische kernwapens te laten gebruiken bij de verdediging van de belegerde basis Khe Sanh in Zuid-Vietnam. De democratische senator Eugene McCarthy had donderdag beweerd, dat daarom door de militairen in Vietnam was verzocht.

De perschef noemde deze bewering „onjuist en niet eerlijk tegenover onze strijdkrachten”. Beslissingen van deze aard berusten bij de president en deze heeft er nog niet eens aan gedacht, zei hij. „Overantwoordelijke discussies en speculaties bewijzen ons land geen enkele dienst. Ik ben niet van plan er nog meer over te zeggen.”

Oproep Rode Kruis

Het Internationale Rode Kruis in Genève heeft vrijdag op alle partijen in de oorlog in Vietnam een beroep gedaan zich niet te buiten te gaan aan parades, executies, martelingen en vergelding. Het Rode Kruis het zijn plicht te zeggen dat de herinneren, dat de elementaire erkende normen onder alle omstandigheden moeten worden gehandhaafd.

De perschef van het Witte Huis heeft vrijdag tegengesproken, dat president Johnson zou overwegen tactische kernwapens te laten gebruiken bij de verdediging van de belegerde basis Khe Sanh in Zuid-Vietnam. De democratische senator Eugene McCarthy had donderdag beweerd, dat daarom door de militairen in Vietnam was verzocht.

Op de bewuste avond zouden vakantiedebonnen van een per letter opgeroepen aantal ongeorganiseerde bouwvakkers worden verzilverd door bestuurders der drie erkende bouwvakbonden. De dit werk deden voor de stichting vakantiefonds voor de bouwvakkers. De procureur-generaal overhandigde het hot een bij het gebouw afgegeven „petitie” met naar schatting 1000 a 200 handtekeningen van bouwvakkers. Daarin protesteren zij tegen de verovering van hun collega's, die volgens hen een gerechtvaardigde actie had gevoerd. Zij achten het uitgesloten dat hij zich aan ordeverstoring schuldig heeft gemaakt. B. dient volgens zijn collega's te worden vrijgesproken.

Tegen de veertigjarige Timmerman G. D. eerste de procureur-generaal mr. J. H. Kemper wegens openlijke geweldpleging met veende krachten tegen de 35-jarige vakbondbestuurder D. van Commenee en tegen goederen in het patronaatsgebouw bevestiging van het vonnis van de Amsterdamse recht-bank; drie maanden gevangenisstraf met aftrek. De Timmerman, die lid is van het bouwvakantiecomité, ontkende de heftige Van Commenee te hebben geslagen en meubelarij in het gebouw te hebben vernield.

Door een niet dringend noodzakelijke voorbereiding van de dienstverlening — vaaronder de wethouder o.a. opvoering van de frequenties bleek te verstaan — ermee derden de tekorten. Dienstengevolge wordt beslag gelegd op gelden die beter gebruikt kunnen worden voor de dienstverlening moeten beperken tot een redelijk peil van verzorging.

Op de R.E.T. rust inussen de verlichting de grootst mogelijke efficiëntcy na te streven. Anderzijds zal zij de dienstverlening moeten beperken tot doel beschikbaar te stellen.

De wethouder wordt het tijd dat we overgaan tot grote maatregelen, dat het openbaar vervoer door de aanleg van vrije banen een dominerende plaats krijgt. Daar zal ook de automobilist mee gebaat zijn. Met het oog op de beperkte financiële mogelijkheden van de stad achtte de wethouder het een juiste methode van jaar tot jaar een vast bedrag aan middelen voor dit doel beschikbaar te stellen.

Zich verdiepende in de toekomst van het openbaar vervoer gaf de heer Jethorff als zijn overtuiging dat daaraan de voornaamste taak moet worden toegekeend in het woon-werkverkeer. De wethouder zei voorts van mening te zijn dat we terug moeten naar een geheel of nagenoeg geheel sluitende exploitatie. Het streven moet erop gericht zijn dat de reiziger de prijs betaalt die in overeenstemming is met de kosten van het openbaar vervoer. Zo ver zijn we thans nog niet.

Leven op de best denkbare manier zal een vervoersnet dat het economische geheel agglomeratie te beleggen, de aanmerking komende gemeenten, de om, in nauw overleg met de daarvoor en van Rotterdam uit impulsen komen en zelf, uit handen zal geven. Wel zullen de auspiciën van de R.E.T. reikt van het openbaar vervoer, zoals dat vervoersnet dat het economische leven op de best denkbare manier zal dienen.

In Saigon

In de Zuidvietnamese hoofdstad vroeg president Nguyen Van Thieu het parlement blanco volmacht voor een jaar om alle reservisten onder de wapenen te roepen en de militairen die de dienstplichtige leeftijd hebben overschreden in dienst te houden. Alle ambtenaren en studenten dienen, volgens de president, militaire vorming te krijgen.

In Saigon voerden Zuidvietnamese mariniers en politietroepen vrijdagavond zuiveringsacties uit in de buurt van het presidentiële paleis, de rooms-katholieke kathedraal en de Amerikaanse ambassade. Een Amerikaanse eenheid lichte infanterie is per helischroefvliegtuig in de stad aangekomen om aan de zuiveringsoperaties deel te nemen. Het hevigste verzet wordt nog geboden in de omgeving van de renbaan. Zuidvietnamese troepen namen in de ochtend een vrachtwagen vol wapens, waaronder raketwerpers, in beslag die voor de Vietcong bestemd waren.

Het vliegveld Than Son Nhoet kon vrijdag, in tegenstelling tot hetgeen was aangekondigd, nog niet voor het burgerluchtvaartverkeer worden geopend. De activiteit van de Vietcong in de buurt is nog te groot.

Een correspondent van het Franse A.F.P. werd door de Zuidvietnamese regering uitgewezen, omdat hij artikelen zou hebben geschreven die afbreuk doen aan de vechtlust van de Zuidvietnamese troepen en geruchten zou hebben verspreid.

Geen kernwapens

De perschef van het Witte Huis heeft vrijdag tegengesproken, dat president Johnson zou overwegen tactische kernwapens te laten gebruiken bij de verdediging van de belegerde basis Khe Sanh in Zuid-Vietnam. De democratische senator Eugene McCarthy had donderdag beweerd, dat daarom door de militairen in Vietnam was verzocht.

De perschef noemde deze bewering „onjuist en niet eerlijk tegenover onze strijdkrachten". Beslissingen van deze aard berusten bij de president en deze heeft er nog niet eens aan gedacht, zei hij. „Overantwoordelijke discussies en speculaties bewijzen ons land geen enkele dienst. Ik ben niet van plan er nog meer over te zeggen."

Oproep Rode Kruis

Het Internationale Rode Kruis in Genève heeft vrijdag op alle partijen in de oorlog in Vietnam een beroep gedaan zich niet te buiten te gaan aan parate executies, martelingen en vergeldingsmaatregelen. In een communiqué zegt het Rode Kruis het zijn plicht te achten eraan te herinneren, dat de elementaire en algemeen erkende normen van behandeling van mensen onder alle omstandigheden moeten worden geëerbiedigd. Dat houdt in dat krijgsgevangenen niet worden gedood en dat gewonden, zieken en verplegend personeel worden gerespecteerd. Onder geen enkele omstandigheid mag de burgerbevolking worden gebombardeerd, aldus het communiqué.

Kapen vliegtuig

Een jonge Amerikaanse man

doen.
Het hot zal op 23 februari uitspraak
collega's te worden vrijgesproken.

heeft gemaakt. B. dient volgens zijn
hij zich aan ordeverstoring schuldig
voerd. Zij achten het uitgesloten dat
een gerechtvaardigde actie had ge-
deling van hun collega, die volgens het
Darin protesteren zij tegen de veroor-
handtekeningen van bouwvakarbeiders
"petitie" met naar schatting 1000 à 200
het hot een bij het gebouw afgegeven
voor hij aan zijn requisiroir begon aan
De procureur-generaal overzichtigd

hield.
De vakantiefonds voor de bouwrijver
die dit werk deden voor de stichting
ders der drie erkende bouwvakbonden
zets worden verzilverd door bestuur
den aantal ongeorganiseerde bouwvak-
licbomren van een per letter opgeroe-
Op de bewuste avond zouden vijkan

vernield.
meubilaat in het gebouw te hebbe
Van Commune te hebben geslagen e
bouwvakantielcomité, ontkende de hee
De timmerman, die lid is van h
met atrek.
bank; drie maanden gevangensstr
het vonnis van de Amsterdamse rech
van Commune en tegen goelieren I
de 35-jarige vakbondsbestuurder I
pleging met vereende krachten teg
H. Kemper wegens openlijke geweld
T. eiste de procureur-generaal mr.

Tegen de veertigjarige timmerman
zich met deze zaak beziggehouden.
heeft het Amsterdamse gerechtshof
door ongeorganiseerde bouwvakkeren
bij verzilvering van vakantiefonds
houding der 2 pct. administratiekosten
dam over de inmiddels afgeschatte
Elisabeth patronaatsgebouw te Amste
Tuchte onlusten op 13 juni 1966 in het
Gisteren, anderhalf jaar na de b

te beter gebruikt kunnen worden voor
toege wordt beslag gelegd op gelden
vermeerderen de tekorten. Dienenge-
van de frequenties bleek te verstaan
waaronder de wethouder o.a. opvoering
uitbreiding van de dienstverlening —
Door een niet dringend noodzakelijke

een redelijk pell van verzorging.
dienstverlening moeten beperken tot
y na te streven. Anderzijds zal zij de
plichting de grootst mogelijke efficien-
Op de R.E.T. rust intussen de ver-
doel beschikbaar te stellen.

ten vast bedrag aan middelen voor dit
en juiste methode van jaar tot jaar
van de stad achte de wethouder het
te beperkte financiële mogelijkheden
lijst mee gebaat zijn. Met het oog op
staats crisis. Daar zal ook de automa-
leg van vrije banen een dominerende
dat het openbaar vervoer door de aan-
dat we overgaan tot grote maatregelen,
Volgens de wethouder wordt het tijd

naar vervoer. Zo ver zijn we thans nog
ning is met de kosten van het open-
ger de prijs betaalt die in overeenstem-
ven moet erop gericht zijn dat de reiz-
geheel sluitende exploitatie. Het stre-
moeten naar een geheel of nagenoeg
voorts van mening te zijn dat we terug
woon-werkverkeer. De wethouder zei
toegekend in het zogeheten
aan de voorname taak moet worden
tinghoff als zijn overtuiging dat daar-
het openbaar vervoer gaf de heer J.-
Zich verdiepende in de toekomst van

leven op de best denkbare manier zal
ten vervoersnet dat het economische
gehele agglomeratie te beleggen met
n aanmerking komende gemeenten, de
om, in nauw overleg met de daarvoor
en van Rotterdam uit impulsen komen
en zelf uit handen zal geven. Wel zul-
onder de auspiciën van de R.E.T. rellit
van het openbaar vervoer, zoals dat
aantwoordelijkheid voor het beheer

Overspannen marinier wil DC-6 kapen

DANANG, 10 febr. (Reuter, UPI) — Een overspannen Amerikaanse marinier-eerste klas, de negentienjarige William Lee Clark, heeft kans gezien de Amerikaanse basis Danang urenlang in angstige spanning te houden.

De jongeman, die in burger gekleed ging, zwart leren jasje, spijkerbroek en cowboy-laarzen, hield drie uur lang de bestuurders van een van de Pan American gehuurde DC-6 onder schot in een poging de laatsten te dwingen hem mee te nemen naar Hongkong. Het vliegtuig zou met 83 Amerikaanse militairen naar de Britse kroonkolonie vliegen, waar dezen een week verlof zouden doorbrengen om wat op verhaal te komen. William Lee Clark hoorde niet tot die gelukkigen.

Hij was plotseling het platform

162790 VI
opgelopen waar het toestel gereed stond voor de vlucht naar Hongkong. „Waar ga je heen?” schreeuwde Clark naar de gezagvoerder. Toen hij hoorde dat de bestemming Hongkong was klom

---

Angstige spanning in Danang

---

hij aan boord, liep naar de cockpit, sloot de deur achter zich af en richtte een automatisch pistool op gezagvoerder Jones en de tweede piloot. „Breng me naar Hongkong”, beet hij hun toe.

Jones, die in contact stond met de verkeerstoren, gaf zijn passagiers opdracht het toestel te verlaten, startte daarna op bevel van Clark de motoren en zette het vliegtuig in beweging. „Het is die jongen menens”, meldde hij de verkeerstoren. Onmiddellijk gaf echter de commandant van de basis, kolonel Watson, het bericht door: „Generaal Westmoreland (de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam) gelast dat dit vliegtuig niet mag vertrekken.” De piloten zetten vervolgens de motoren weer af, waarna het toestel door militaire politie werd omsingeld. Na een vergeefse poging van een legerpredikant om Clark tot rede te brengen, werden drie traangasgranaten de stuurcabine binnengeworpen. De piloten wisten toen de man te overmeesteren.

20 FEBR. 68 GEDRUK

Waar wordt de strijd beslist?

Maarten van Dullemen

Het grote offensief dat het Bevrijdingsfront op 29 januari heeft gestart kwam onverwacht. Gelijktijdig werden vrijwel alle belangrijke steden in handen van de Amerikanen en de met hen samenwerkende Zuidvietnamese regeringsautoriteiten aangevallen.

De Westelijke wereld die maandenlang te horen had gekregen dat de Vietcong allang de nek gebroken was en dat het er uitsluitend nog om ging de gebieden buiten de steden te „pacificeren” werd zich met een schok van de werkelijkheid bewust.

Dat het Bevrijdingsfront ook in de steden zeer sterk was, was eigenlijk geen geheim. De Australische journalist Wilfred G. Burchett die in 1966 de Bevrijdingsfrontgebieden bezocht kon tot op enige kilometers van de hoofdstad Saigon doordringen en alleen het feit dat hij door uiterlijk en lengte afweek van de gewone Vietnamezen belette hem ook de stad zelf te bezoeken. In het Amerikaanse blad the National Guardian (van 8/10 '68) citeerde hij de volgende beschrijving, opgetekend uit de mond van één der Front-verantwoordelijken voor Saigon:

... „Er zijn grote gedeelten (van Saigon) waar Ky's troepen en de politie niet durven te komen tenzij ze op bataljonsterkte zijn, terwijl wij vrij kunnen rondlopen onder de volledige bescherming van de bevolking. Dit zijn de armere arbeidersdistricten. Dit zijn de gebieden waar de jongelui (die in dienst moeten) heen gaan om de dienst te ontlopen. Waar tevoren de politie gewend was restaurants en bioscopen te omsingelen en zo jonge mannen op te pikken om ze te dwingen dienst te nemen, moeten ze nu een compagnie of zelfs een bataljon soldaten, para's of commando's inzetten om één of meer huizenblokken te omsingelen en elke man van dienstplichtige leeftijd op te pakken. Duizenden mogelijke slachtoffers zijn naar armere districten gevlucht waar ze beschermd worden door de bevolking. Wee de agenten die al te fanatiek zijn in de controle van identiteitskaarten in deze districten. Of de Amerikanen die hier rondzwerfen. Feitelijk heeft in vele delen van Saigon de regering van Ky slechts de grote boulevards onder controle, net als ze op het platteland alleen strategische hoofdwegen controleert.”

Deze situatieschets werd bevestigd o.a. door US News and World Report van 12 september 1966: In Saigon vermoedt men dat drie of vijf bataljons Vietcongstrijders heimelijk opereren in de Zuidvietnamese hoofdstad, gekleed in Zuidvietnamese uniformen.”

Sinds 1966 is de positie van de Amerikanen er natuurlijk niet op vooruit gegaan. Allereerst door de barbaarsheid van hun oorlogsvoering die zich zonder onderscheid tegen de gehele bevolking richt: gebruik van gas tegen „vijandelijke” dorpen als de bewoners hun toevlucht tot onderaardse schuilplaatsen hebben moeten nemen, systematische vernietiging van de oogst met chemische middelen (150.000 acres bouwland en 500.000 acres ander land in 1967 alleen volgens officiële Amerikaanse bronnen) het martelen van burgergevangenen om inlichtingen te krijgen, het instellen van „free killing zones” waar op alles wat er zich beweegt geschoten mag worden, dit alles resulterend in meer dan 4 miljoen mensen die van hun woonplaatsen verdreven zijn, enzovoorts.

Daarnaast de steeds verdergaande fascistisering van hen die met de Amerikanen collaboreren. Senator Edward Kennedy, die een commissie van de Senaat, belast met een onderzoek naar het lot van de burgerbevolking, heeft geleid (in een rede 25/1'68) zei het volgende:

„We hebben Zuid-Vietnam nu 30 miljoen dollar per jaar gegeven als hulp voor de vluchtelingen. In mijn vele gesprekken met de overbelaste Amerikaanse vluchtelingenfunctionarissen, bleek naar schatting slechts de helft van de voorraden ooit de vluchtelingen te bereiken.”

„Ieder jaar worden er 150.000 burgers gewond in deze oorlog en worden er 25.000 gedood. Er zijn slechts 150 Vietnamese artsen om deze burgerslachtoffers te behandelen en zij moeten bovendien de gehele bevolking van 13 miljoen helpen. En toch hoorde ik, in gesprekken met leden van de regering, dat zij van plan zijn dit magere aantal nog kleiner te maken door meer artsen te gaan oproepen voor militaire dienst.”

Twee voorbeelden van de diepe minachting die de groep, waarop de Verenigde Staten zijn „hulp” baseert, voor de eigen bevolking heeft. Men stelt zich nog uitsluitend in op eigen verrijking.

Het huidige offensief komt niet onverwacht. Het was zelfs bij vele gelegenheden aangekondigd. In een gesprek dat we afgelopen november in Roskilde met de vertegenwoordiger van het Bevrijdingsfront in Hanoi, Nguyen Van Tien, hadden, zei deze: „Wij zijn het die het initiatief in handen hebben. We vechten niet alleen 's nachts maar ook overdag. Niet alleen gevechten van korte duur maar ook lange. Niet alleen op de slagvelden maar we vallen de Amerikanen ook aan in de steden en we kappen hun verbindingslijnen. Wij zijn er zeker van nog voor het einde van het droge seizoen, dat is in april, grote overwinningen te zullen behalen.” Wat wenst het Bevrijdingsfront met dit offensief te bereiken?

Tot voor kort hielden de Amerikaanse legerleiders vol dat het offensief tegen de steden gezien moest worden als een afleidingsmanoeuvre om de aandacht af te leiden van de grote slag bij Khe San, waar het grote versterkte Amerikaanse legerkamp in het noorden van het land ligt, die ieder moment beginnen kon.

De laatste dagen hebben enige commentatoren de neiging het om te draaien en het samentrekken van grote aantallen troepen bij Khe San juist als afleidingsmanoeuvre te zien. In werkelijkheid hebben we, naar mijn mening, te maken met beide dingen tegelijkertijd (Khe San een afleidingsmanoeuvre voor de steden én omgekeerd. Het Bevrijdingsfront is zo sterk dat het een groot aantal kaarten tegelijkertijd kan uitspelen: in het militaire vlak de aanval op de steden en Khe San.

Op psychologisch vlak: het aantonen dat de Amerikanen niet tegen een organisatie maar tegen een heel volk vechten, een begrip dat nu langzamerhand ook tot de meest pro-Amerikaanse kringen gaat doordringen. Het zal die Zuidvietnamezen, die nog met de regering samenwerken, duidelijk maken dat ze op het verkeerde paard wedden. Het Zuidvietnamese volk en de wereld zien nu hoe ver de Amerikanen bereid zijn te gaan met de oorlogvoering. Zij bombarderen hun „eigen” steden. De buitenwijken van Saigon worden gebombardeerd, het centrum van Hué wordt ook vanuit de zee beschoten. De verslagen die beginnen binnen te

Slot op pag. 10

McNamara's plannen doorkruist

De afgelopen weken hebben de Amerikanen moeten constateren dat de zaken wel eens anders lopen dan zij hadden verwacht. Ook de beste plannen kunnen in de war gestuurd worden door onvoorziene gebeurtenissen. De militaire situatie in Vietnam leek maandenlang betrekkelijk gunstig voor de Amerikanen. Zij voerden een strategie van voortdurend aanvallen: de guerrillero's werd geen kans gegeven op adem te komen. Daarom voerden de Amerikanen stelselmatig hun zorgvuldig geplande acties uit. Het leek er bijna op dat de ruggraat van het front gebroken was. Het schitterende offensief van de afgelopen week heeft echter het tegendeel bewezen. De Amerikaanse plannen hebben gefaald.

Vanuit het Pentagon heeft minister McNamara de afgelopen jaren de opperste leiding gehad van de oorlogvoering. Zij het dan in steeds heftiger conflict met de generaals te velde, die zich maar moeilijk wilden schikken naar de politieke leiding van de minister. De nu binnenkort aftredende McNamara heeft altijd vurig geloofd in zijn plannen, in zijn door de computer opgestelde strategieën. Hij werkte veel met statistische gegevens en kostenberekeningen en bepaalde op grond daarvan zijn beleid. Hij bestudeerde gegevens als: percentages gesneuvelden en gevangenen, desertie-cijfers, wapenverliezen, de effectiviteit van luchtbombardementen, het verbruik van munitie, de wederzijdse troepensterktes etc. Hij geloofde in een militaire overwinning voor Amerika.

McNamara is de typische vertegenwoordiger van een nieuw leiderschap in Amerika, dat vertrouwd is geraakt met planning. Amerika is niet langer het land van onbepaald liberalisme, vrij initiatief en felle concurrentie. De liberale waarden behoren tot de officiële ideologie die inmiddels een heel andere werkelijkheid dekt. Grote industrieën op het gebied van de technologie zijn nauw verbonden met de overheid, met leger, marine en luchtmacht. Sinds het begin van de jaren vijftig heeft in Amerika de ontwikkeling van elektronische apparatuur, computers en geautomatiseerde instrumenten een hoge vlucht genomen. Ieder jaar brengt opnieuw een stortvloed van technische vindingen, wetenschappelijke resultaten. Deze technologische vooruitgang wordt mogelijk gemaakt door systematisch en planmatig onderzoek. Amerika heeft de planning ontdekt.

Op de meest uiteenlopende terreinen wordt het beginsel van het „operationeel onderzoek“ toegepast: volgens wetenschappelijke inzichten wordt het onderzoek gepland. De onderzoekers en uitvinders verlaten zich niet meer op het toeval. De ingenieurs gaan weloverwogen te werk, beredeneren iedere beslissing en berekenen hoeveel tijd en geld elke volgende stap hen kost.

Deze „wetenschappelijke“ aanpak is ook in het leger ingevoerd. Minister McNamara heeft de methoden en de mentaliteit van de grote industriële onderneming (hij was president van Ford) overgebracht in het Pentagon. McNamara is vaak beschreven als een koelbloedig en rationeel man, die gelooft dat alle problemen kunnen worden opgelost door de weloverwogen toepassing van logisch denken en het gebruik van alle hulpmiddelen. McNamara heeft het Pentagon, het ministerie van defensie, gereorganiseerd en de generaals ondergeschikt gemaakt aan de politieke leiding. Zijn uitgebreide staf is voortdurend bezig met bestuderen van de „defensie-behoeften“, het berekenen van de noodzakelijke militaire uitbreiding en met het ontwerpen van strategische plannen. Toen de omstreden minister McNamara aankondigde af te treden werd allerwegen verklaard:

„Hoe men ook over McNamara en zijn systeem mag denken, één ding staat vast: de VS zijn nu in staat hun macht effectief te gebruiken in elk deel van de wereld en onder bijna alle omstandigheden, en dat was daarvoor niet mogelijk.“

Maar dat blijkt wat voorbarig. Tot de staf van McNamara behoren enkele zog. „Whiz kids“: slimme strategen, economen en ingenieurs, die zich bezig houden met het plannen van de kolossale Amerikaanse militaire machine met zijn gigantische technische apparatuur. De planning begint ieder jaar in januari met een bijeenkomst van de Nationale Veiligheids Raad, het opperste advieslichaam van de president, bestaande uit de vice-president, de ministers van defensie en buitenlandse zaken, en enkele adviseurs.

De Raad stelt zijn beleid en planning vast op basis van een uitgebreide informatie die geleverd wordt door geheime diensten als de Central Intelligence Agency (CIA), de Defense Intelligence Agency, en door het ministerie van buitenlandse zaken. Op grond van deze gegevens stelt de regering vast aan welke „dreigingen“ en „gevaren“ Amerika het hoofd moet bieden en met welke middelen dat zal gebeuren. Zo wordt een Joint Strategic Operating Plan opgesteld. De staf van het leger vertaalt dit plan dan weer in aantallen manschappen, tanks, raketten en vliegtuigen.

De VS hebben een militair voorsprong op de communistische wereld. Het is in de loop der jaren duidelijk gebleken dat Washington zich ten doel stelt die voorsprong te behouden en te vergroten. De militaire uitbreidingen in Amerika worden dus gepland op basis van de inspanningen van de tegenpartij. De grote mogelijkheden zijn dan ook voortdurend bezig gegevens te verzamelen over de ander, met behulp van geheime agenten en een uiterst ingenieuze elektronische spionageultrusting. De door Noord-

Korea opgebrachte Pueblo was een met geheime afuisterapparatuur volgebouwd spionageschip.

Het incident met de Pueblo heeft één ding nog eens duidelijk in het licht gesteld. De militaire machine van de VS is zo ingewikkeld en uitgebreid, dat de verschillende onderdelen ervan langs elkaar heen werken. De Amerikaanse vloot rond Japan bood de Pueblo geen hulp, naar alle waarschijnlijkheid omdat dit schip niet onder het commando van het leger valt, maar onder de National Security Agency (NSA), een lichaam dat in het Pentagon gehuisvest is, maar geen deel uitmaakt van het ministerie van defensie. De NSA heeft het oppertoezicht over de Amerikaanse elektronische spionage in de wereld.

Amerika heeft in zijn buitenlandse politiek heel duidelijk verkozen de rol van gendarme in de wereld te spelen. Politiek, militair en diplomatiek richt Amerika zich op Azië. De strategen en elektronica-experts van het leger zijn druk bezig de geschikte apparatuur te ontwerpen voor de onderdrukking van guerrilla-bewegingen. Ook dat terrein is door McNamara en zijn experts op „wetenschappelijke“ wijze aangepakt.

De afgelopen weken is echter duidelijk gebleken dat deze technische aanpak Amerika nog niet automatisch de overwinning bezorgt. Integendeel. Het lijkt erop dat de computers het afleggen tegen de vermetelheid en vastberadenheid van het bevrijdingsfront. Amerika heeft tot dusver gereageerd met het vasthouden aan zijn militaire plannen, aan zijn computerstrategie. Het is echter niet te ontkennen dat er een enorme onzekerheid aan de militaire top heerst. Wil een computer tot goede beslissingen komen, dan is het nodig dat men het apparaat juiste en betrouwbare gegevens ter beschikking stelt. De aanval van het bevrijdingsfront heeft duidelijk gemaakt dat Amerika in het onzekere verkeert over de plannen van zijn tegenstander. De generaals hebben het offensief niet aan zien komen: de Amerikaanse geheime diensten in Vietnam werken niet goed. Amerika zal op dit alles reageren met een verbetering van zijn systeem. Het is veelzeggend dat als nieuwe minister van defensie iemand is benoemd die de afgelopen jaren aan het hoofd heeft gestaan van een commissie die zowel de CIA als de militaire spionagediensten moest coördineren. Minister Clifford heeft jarenlang de beschikking gehad over de beste informatie. Onder zijn leiding zal de oorlogvoering in Vietnam beter gepland worden. Dat zal dan een nieuwe hardnekkige poging zijn van Amerika met behulp van computers de guerrillabeweging de nek te breken. Dat het front tot zijn recente offensief in staat was, bewijst dat het menselijk overleg en vooral de menselijke gedrevenheid opgewassen zijn tegen het elektronische tuig.

De bondgenoten wantouwen elkaar

10-2-68 GRUENE

In een oorlog staan altijd twee partijen tegenover elkaar. Maar in Vietnam zijn het er tweemaal twee: het bewind in Saigon en Amerika, versus het Zuidvietnamese bevrijdingsfront en de regering in Hanoi. Weliswaar beschouwt Amerika het bevrijdingsfront als een verlengstuk van Hanoi, terwijl Hanoi de regering in Saigon als een marionettenbewind van Amerika karakteriseert, maar deze beide zienswijzen zijn niet in overeenstemming met de realiteit. Het bevrijdingsfront is heel duidelijk een zelfstandige organisatie, die steun en misschien zelfs richtlijnen uit Hanoi ontvangt, maar desondanks zijn koers zelf kan bepalen. En de regering van Nguyen Van Thieu in Saigon plooft zich niet in alle opzichten naar Amerika's wensen. Sterker: Saigon is op een gegeven moment heel goed in staat de Amerikaanse diplomatie te doorkruisen.

In deze situatie speelt de onderlinge loyaliteit en de mogelijkheid van verraad een belangrijke rol. De machthebbers in Saigon zijn bevreesd door Amerika verraden te worden en zij verzetten zich daarom met kracht tegen eventuele onderhandelingen tussen Amerika en het bevrijdingsfront. Het bevrijdingsfront op zijn beurt is bevreesd dat Hanoi, murw gebombardeerd door Amerika, op de rand van een totale ineenstorting, besluit de beweging in het Zuiden dood te laten bloeden.

Maar het wantrouwen bestaat ook omgekeerd. De Zuidvietnamezen zouden wel eens onderling tot een akkoord kunnen komen en zowel Hanoi als Washington buiten spel zetten. Die mogelijkheid is geopend door het in september jl. gepubliceerde programma van het bevrijdingsfront, waarin gesproken werd over een coalitieregering in Saigon van patriottische groeperingen. In een dergelijke regering zouden zowel het NLF als verschillende religieuze en nationalistische groeperingen opgenomen kunnen worden. Met dit program zaait het front verdeeldheid tussen Saigon en Washington.

Tegen een dergelijke regeling kunnen Hanoi en Washington het bezwaar opperen: hebben we daarvoor zo lang gevochten? De partijen zouden elkaar over en weer van verraad en bedrog beschuldigen.

Bij deze redenering over machtsposities en mogelijke contacten blijft de kwestie van het gelijk buiten beschouwing. Het is echter van belang aandacht te besteden aan de manoeuvreerruimte van elk der partijen. Want het paarsgewijze optreden beperkte deze ruimte voor elk. Het bondgenootschap tussen Saigon en Washington werkt naar alle waarschijnlijkheid verhardend op beider houding: zo één van beide al zou voelen voor contacten met het bevrijdingsfront, men wordt tot behoedzaamheid genoopt door het wantrouwen van de partner. En dezelfde verhouding geldt hoogstwaarschijnlijk tussen Hanoi en het bevrijdingsfront, al

zijn er tekenen van een grotere en eensgezinde onderhandelingsbereidheid bij deze beide laatsten. Wanneer zij er al in slagen tussen Saigon en Washington verdeeldheid te zaaien, dan is er nog geen zekerheid dat de Amerikanen zullen vertrekken. Op het moment is er nog geen uitzicht op een bevrijding van het Zuidvietnamese volk.

(wgv)

McNamara's plannen doorkruist

10-2-'66 GROENE

De afgelopen weken hebben de Amerikanen moeten constateren dat de zaken wel eens anders lopen dan zij hadden verwacht. Ook de beste plannen kunnen in de war gestuurd worden door onvoorziene gebeurtenissen. De militaire situatie in Vietnam leek maandenlang betrekkelijk gunstig voor de Amerikanen. Zij voerden een strategie van voortdurend aanvallen: de guerrillero's werd geen kans gegeven op adem te komen. Daarom voerden de Amerikanen stelselmatig hun zorgvuldig geplande acties uit. Het leek er bijna op dat de ruggegraat van het front gebroken was. Het schitterende offensief van de afgelopen week heeft echter het tegendeel bewezen. De Amerikaanse plannen hebben gefaald.

Vanuit het Pentagon heeft minister McNamara de afgelopen jaren de opperste leiding gehad van de oorlogvoering. Zij het dan in steeds heftiger conflict met de generaals te velde, die zich maar moeilijk wilden schikken naar de politieke leiding van de minister. De nu binnenkort aftredende McNamara heeft altijd vurig geloofd in zijn plannen, in zijn door de computer opgestelde strategieën. Hij werkte veel met statistische gegevens en kostenberekeningen en bepaalde op grond daarvan zijn beleid. Hij bestudeerde gegevens als: percentages gesneuvelden en gevangenen, desertie-cijfers, wapenverliezen, de effectiviteit van luchtbombardementen, het verbruik van munitie, de wederzijdse troepensterktes etc. Hij geloofde in een militaire overwinning voor Amerika.

McNamara is de typische vertegenwoordiger van een nieuw leiderstype in Amerika, dat vertrouwd is geraakt met planning. Amerika is niet langer het land van onbeperkt liberalisme, vrij initiatief en felle concurrentie. De liberale waarden behoren tot de officiële ideologie die inmiddels een heel andere werkelijkheid dekt. Grote industrieën op het gebied van de technologie zijn nauw verbonden met de overheid, met leger, marine en luchtmacht. Sinds het begin van de jaren vijftig heeft in Amerika de ontwikkeling van elektronische apparatuur, computers en geautomatiseerde instrumenten een hoge vlucht genomen. Ieder jaar brengt opnieuw een stortvloed van technische vindingen, wetenschappelijke resultaten. Deze technologische vooruitgang wordt mogelijk gemaakt door systematisch en planmatig onderzoek. Amerika heeft de planning ontdekt.

Op de meest uiteenlopende terreinen wordt het beginsel van het „operationeel onderzoek“ toegepast: volgens wetenschappelijke inzichten wordt het onderzoek gepland. De onderzoekers en uitvinders verlaten zich niet meer op het toeval. De ingenieurs gaan weloverwogen te werk, beredeneren ieder beslissing en berekenen hoeveel tijd en geld elke volgende stap hen kost.

Deze „wetenschappelijke“ aanpak is ook in het leger ingevoerd. Minister McNamara heeft de methoden en de mentaliteit van de grote industriële onderneming (hij was president van Ford) overgebracht in het Pentagon. McNamara is vaak beschreven als een koelbloedig en rationeel man, die gelooft dat alle problemen kunnen worden opgelost door de weloverwogen toepassing van logisch denken en het gebruik van alle hulpmiddelen. McNamara heeft het Pentagon, het ministerie van defensie, gereorganiseerd en de generaals ondergeschikt gemaakt aan de politieke leiding. Zijn uitgebreide staf is voortdurend bezig met bestuderen van de „defensie-behoefte“, het berekenen van de noodzakelijke militaire uitbreiding en met het ontwerpen van strategische plannen. Toen de omstreden minister McNamara aankondigde af te treden werd allerwegen verklaard:

„Hoe men ook over McNamara en zijn systeem mag denken, één ding staat vast: de VS zijn nu in staat hun macht effectief te gebruiken in elk deel van de wereld en onder bijna alle omstandigheden, en dat was daarvoor niet mogelijk.“

Maar dat blijkt wat voorbarig. Tot de staf van McNamara behoren enkele zog. „Whiz kids“: slimme strategen, economen en ingenieurs, die zich bezig houden met het plannen van de kolossale Amerikaanse militaire machine met zijn gigantische technische apparatuur. De planning begint ieder jaar in januari met een bijeenkomst van de Nationale Veiligheids Raad, het opperste advieslichaam van de president, bestaande uit de vice-president, de ministers van defensie en buitenlandse zaken, en enkele adviseurs.

De Raad stelt zijn beleid en planning vast op basis van een uitgebreide informatie die geleverd wordt door geheime diensten als de Central Intelligence Agency (CIA), de Defense Intelligence Agency, en door het ministerie van buitenlandse zaken. Op grond van deze gegevens stelt de regering vast aan welke „dreigingen“ en „gevaren“ Amerika het hoofd moet bieden en met welke middelen dat zal gebeuren. Zo wordt een Joint Strategic Operating Plan opgesteld. De staf van het leger vertaalt dit plan dan weer in aantallen manschappen, tanks, raketten en vliegtuigen.

De VS hebben een militaire voorsprong op de communistische wereld. Het is in de loop der jaren duidelijk gebleken dat Washington zich ten doel stelt die voorsprong te behouden en te vergroten. De militaire uitbreidingen in Amerika worden dus gepland op basis van de inspanningen van de tegenpartij. De grote mogelijkheden zijn dan ook voortdurend bezig gegevens te verzamelen over de ander, met behulp van geheime agenten en een uiterst ingenieuze elektronische spionageuitrusting. De door Noord-

Korea opgebrachte Pueblo was een met geheime afsluisterapparatuur volgebouwd spionageschip.

Het incident met de Pueblo heeft één ding nog eens duidelijk in het licht gesteld. De militaire machine van de VS is zo ingewikkeld en uitgebreid, dat de verschillende onderdelen ervan langs elkaar heen werken. De Amerikaanse vloot rond Japan bood de Pueblo geen hulp, naar alle waarschijnlijkheid omdat dit schip niet onder het commando van het leger valt, maar onder de National Security Agency (NSA), een lichaam dat in het Pentagon gehuisvest is, maar geen deel uitmaakt van het ministerie van defensie. De NSA heeft het oppertoezicht over de Amerikaanse elektronische spionage in de wereld.

Amerika heeft in zijn buitenlandse politiek heel duidelijk verkozen de rol van gendarme in de wereld te spelen. Politiek, militair en diplomatiek richt Amerika zich op Azië. De strategen en elektronica-experts van het leger zijn druk bezig de geschikte apparatuur te ontwerpen voor de onderdrukking van guerrilla-bewegingen. Ook dat terrein is door McNamara en zijn experts op „wetenschappelijke“ wijze aangepakt.

De afgelopen weken is echter duidelijk gebleken dat deze technische aanpak Amerika nog niet automatisch de overwinning bezorgt. Integendeel. Het lijkt erop dat de computers het afleggen tegen de vermetelheid en vastberadenheid van het bevrijdingsfront. Amerika heeft tot dusver gereageerd met het vasthouden aan zijn militaire plannen, aan zijn computerstrategie. Het is echter niet te ontkennen dat er een enorme onzekerheid aan de militaire top heerst. Wil een computer tot goede beslissingen komen, dan is het nodig dat men het apparaat juiste en betrouwbare gegevens ter beschikking stelt. De aanval van het bevrijdingsfront heeft duidelijk gemaakt dat Amerika in het onzekere verkeert over de plannen van zijn tegenstander. De generaals hebben het offensief niet aan zien komen: de Amerikaanse geheime diensten in Vietnam werken niet goed. Amerika zal op dit alles reageren met een verbetering van zijn systeem. Het is veelzeggend dat als nieuwe minister van defensie iemand is benoemd die de afgelopen jaren aan het hoofd heeft gestaan van een commissie die zowel de CIA als de militaire spionagediensten moest coördineren. Minister Clifford heeft jarenlang de beschikking gehad over de beste informatie. Onder zijn leiding zal de oorlogvoering in Vietnam beter gepland worden. Dat zal dan een nieuwe hardnekkige poging zijn van Amerika met behulp van computers de guerrillabeweging de nek te breken. Dat het front tot zijn recente offensief in staat was, bewijst dat het menselijk overleg en vooral de menselijke gedrevenheid opgewaasden zijn tegen het elektronische tuig.

W. G. WOLTERS

De oude leiders worden opgeruimd

10-2-'68

Met zijn ontzetting uit het presidentschap in februari van dit jaar, is Soekarno definitief van het politieke wereldtoneel verdwenen. In vele jaaroverzichten wordt dit feit ongetwijfeld tegelijk met de vele andere gebeurtenissen van het afgelopen jaar nog eens in herinnering geroepen. Hier nemen wij het als aanknopingspunt voor een kleine bespiegeling over de diepgaande verandering van de politieke situatie in Azië die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Het verdwijnen van Soekarno en van een aantal andere politieke figuren is daarvan de weerspiegeling. De generatie van leiders die gestreden hebben om hun land te bevrijden van de koloniale overheersing, is langzamerhand verdwenen: in 1962 maakte Oe Noe in Burma plaats voor generaal Ne Win, in 1964 overleed Nehroe, en dit jaar ruimde Soekarno het veld. In Afrika werd Kwame Nkrumah door een staatsgreep in Ghana verdreven. Wat deze figuren kenmerkte was een sterk persoonlijk bewind dat vooral berustte op het gezag dat zij in brede kring onder het volk genoten. Het was hun charismatisch leiderschap dat samenbindend werkte.

Soekarno belichaamde de Indonesische vrijheidsstrijd en dat was de basis en de rechtvaardiging van zijn gezag. Hij was een volksleider die de massa achter zich kon verenigen, die het revolutionaire elan kon mobiliseren met zijn gloedvolle redevoeringen. Zijn opvolger, generaal Soeharto, mist dit persoonlijk overwicht.

In de ogen van het volk bezit hij het mandaat des hemels niet. We zien in Indonesië dan ook heel duidelijk een verschuiving van wettig gezag naar pure macht. De nieuwe machthebbers moeten steunen op het militaire apparaat, zij zijn aangewezen op naakte machtsuitoefening, voor het handhaven van hun bewind.

Het politieke klimaat in Azië is sinds de jaren vijftig sterk veranderd: de geest van Bandoeng is verdwenen, d.w.z. de geest van solidariteit die in de jaren vijftig onder de zojuist onafhankelijk geworden landen heerste. Het voornaamste thema op de conferentie van Bandoeng in 1955, waar negenentwintig Afro-Aziatische landen bijeen waren, was de dekolonisatie. Op deze conferentie werd gestreefd naar samenwerking en solidariteit, op

grond van het gemeenschappelijke koloniale verleden. De sfeer werd bepaald door de leiders uit de tijd van de nationale vrijheidsstrijd: Soekarno, Nehroe, Tsjoe En-lai, Oe Noe. De Afrikaanse en Aziatische broedervolken namen hun lot in eigen handen, zij gingen een nieuwe factor in de wereldpolitiek vormen. Niet-gebondenheid en anti-kolonialisme waren de richtlijnen voor een nieuwe politiek. „Nooit werd duidelijker het einde van de Westerse suprematie gedemonstreerd," lezen wij in een gedenkboek uit de jaren vijftig. Maar dat was voorbarig. Thans, ruim tien jaar na de Bandoeng-conferentie is het machtigste Westerse land, de Verenigde Staten van Noord-Amerika, bezig zich een nieuwe suprematie in Azië en Afrika te verwerven.

Amerika heeft een grote en steeds groeiende invloed in de halve maan van landen langs de Zuidoostflank van het Aziatisch vasteland. De meeste landen in dit gebied verzetten zich niet tegen Amerika's oorlog in Vietnam en zijn indamingpolitiek ten opzichte van China. De Amerikaanse president kan wijzen op de instemming die tal van Aziatische regeringsleiders betoond hebben met zijn Vietnampolitiek. Op zijn beurt levert Amerika economische hulp aan de meeste van deze landen. Het is de uitgesproken bedoeling van de regering in Washington een keten van anti-communistische landen rond China te creëren die zowel politiek als economisch stabiel zijn.

Het is duidelijk dat het neutralisme zich in de toespijtsende situatie in Zuidoost-Azië niet kan handhaven. India is in het begin van de jaren zestig reeds goeddeels teruggekomen van zijn neutralistische koers. Het grensconflict met China en het kortstondige grensoffensief dat Peking ontketende, gaf India het zetje dat het land in Westerse richting deed tuimelen. De regering in New Delhi zag zich genoodzaakt Amerika om meer financiële hulp te vragen.

Indonesië is na de mislukte staatsgreep van kolonel Oentoeng, de militaire machtsovername, en de communistenmoord in het anticommunistische kamp terechtgekomen. De regering in Djakarta zoekt en ontvangt op ruime schaal financiële hulp van Westerse landen. De diplomatieke betrekkingen met China zijn zo goed als verbroken. Tot dusverre echter steunt de

regering-Soeharto de Amerikaanse Vietnam-politiek niet openlijk en verblijft een officiële vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront in Djakarta. Maar de regering-Soeharto zoekt voor zijn weinig stabiele bewind de steun van de VS.

De nieuwe leiders in Zuid- en Zuidoost-Azië bezitten niet het gezag van hun voorgangers. Zij hebben echter met dezelfde of met ernstiger binnenlandse problemen te maken. De economische situatie verslechtert en de sociale onrust neemt toe. In bijna alle landen in dit gebied wordt de regering geconfronteerd met linkse revolutionaire bewegingen die een guerrillastrijd tegen de regeringstroepen voeren. Dit is één van de belangrijkste redenen van het succes van de Amerikaanse diplomatie in dit deel van de wereld. De regeringen zijn voor de guerrillabestrijding aangewezen op Amerikaanse steun zowel ter verbetering van hun economie als voor de vergroting van hun leger. In de Filippijnen, Laos en in Burma dateert de guerrilla al uit de jaren veertig maar de strijd is het laatste jaar feller opgevlamd. In Thailand is de beweging een jaar geleden ontstaan. Blijkens recente berichten heeft nu ook Indonesië een guerrillabeweging; op Kalimantan heeft een goeddeels uit Chinezen bestaand guerrillalegertje van ca. duizend man de strijd met de regeringstroepen aangebonden. De autoriteiten van Kalimantan hebben de stammen der koppenstellende Dajackers tegen de Chinese bevolkingsgroep op het eiland opgezet. De afgelopen weken heeft een Chinezenjacht plaatsgevonden, die aan duizenden Chinese

de weg verder te nemen. Om te onderzoekt men welke factoren. Or landen — ook in Nederland — of schoolkeuze meespelen. In divers gaan allerlei sociale factoren bij de (topgroep). Op dit niveau reed veel groter is dan in de intelliger aantal individuen in deze groe ta. (Men bedenke dat het totaal dan uit de midden- en lagere stre de hogere lagen veel meer doo onder komt, de goeden, gaan er ni Maar in de groep die daar direc in Nederland) naar het vmo 4) en Engeland (en waarschijnlijk oo De allerallerbesten gaan in Zwede allerbesten behoren.

women hebben, zij moeten tot d moeten een grote handicap over leeftijdsgenote dat genik is van van van van

De oude leiders worden opgeruimd

10-2-'68

Met zijn ontzetting uit het presidentschap in februari van dit jaar, is Soekarno definitief van het politieke wereldtoneel verdwenen. In vele jaaroverzichten wordt dit feit ongetwijfeld tegelijk met de vele andere gebeurtenissen van het afgelopen jaar nog eens in herinnering geroepen. Hier nemen wij het als aanknopingspunt voor een kleine bespiegeling over de diepgaande verandering van de politieke situatie in Azië die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Het verdwijnen van Soekarno en van een aantal andere politieke figuren is daarvan de weerspiegeling. De generatie van leiders die gestreden hebben om hun land te bevrijden van de koloniale overheersing, is langzamerhand verdwenen: in 1962 maakte Oe Noe in Burma plaats voor generaal Ne Win, in 1964 overleed Nehroe, en dit jaar ruimde Soekarno het veld. In Afrika werd Kwame Nkrumah door een staatsgreep in Ghana verdreven. Wat deze figuren kenmerkte was een sterk persoonlijk bewind dat vooral beruiste op het gezag dat zij in brede kring onder het volk genoten. Het was hun charismatisch leiderschap dat samenbindend werkte.

Soekarno belichaamde de Indonesische vrijheidsstrijd en dat was de basis en de rechtvaardiging van zijn gezag. Hij was een volksleider die de massa achter zich kon verenigen, die het revolutionaire elan kon mobiliseren met zijn gloedvolle redevoeringen. Zijn opvolger, generaal Soeharto, mist dit persoonlijk overwicht.

In de ogen van het volk bezit hij het mandaat des hemels niet. We zien in Indonesië dan ook heel duidelijk een verschuiving van wettig gezag naar pure macht. De nieuwe machthebbers moeten steunen op het militaire apparaat, zij zijn aangewezen op naakte machtsuitoefening, voor het handhaven van hun bewind.

Het politieke klimaat in Azië is sinds de jaren vijftig sterk veranderd: de geest van Bandoeng is verdwenen, d.w.z. de geest van solidariteit die in de jaren vijftig onder de zojuist onafhankelijk geworden landen heerste. Het voornaamste thema op de conferentie van Bandoeng in 1955, waar negenentwintig Afro-Aziatische landen bijeen waren, was de dekolonisatie. Op deze conferentie werd gestreefd naar samenwerking en solidariteit, op

grond van het gemeenschappelijke koloniale verleden. De sfeer werd bepaald door de leiders uit de tijd van de nationale vrijheidsstrijd: Soekarno, Nehroe, Tsjoe En-lai, Oe Noe. De Afrikaanse en Aziatische broedervolken namen hun lot in eigen handen, zij gingen een nieuwe factor in de wereldpolitiek vormen. Niet-gebondenheid en anti-kolonialisme waren de richtlijnen voor een nieuwe politiek. „Nooit werd duidelijker het einde van de Westerse suprematie gedemonstreerd,” lezen wij in een gedenkboek uit de jaren vijftig. Maar dat was voorbarig. Thans, ruim tien jaar na de Bandoeng-conferentie is het machtigste Westerse land, de Verenigde Staten van Noord-Amerika, bezig zich een nieuwe suprematie in Azië en Afrika te verwerven.

Amerika heeft een grote en steeds groeiende invloed in de halve maan van landen langs de Zuidoostflank van het Aziatisch vasteland. De meeste landen in dit gebied verzetten zich niet tegen Amerika's oorlog in Vietnam en zijn indammingspolitiek ten opzichte van China. De Amerikaanse president kan wijzen op de instemming die tal van Aziatische regeringsleiders betoond hebben met zijn Vietnam-politiek. Op zijn beurt levert Amerika economische hulp aan de meeste van deze landen. Het is de uitgesproken bedoeling van de regering in Washington een keten van anti-communistische landen rond China te creëren die zowel politiek als economisch stabiel zijn.

Het is duidelijk dat het neutralisme zich in de toespijtsende situatie in Zuidoost-Azië niet kan handhaven. India is in het begin van de jaren zestig reeds goeddeels teruggekomen van zijn neutralistische koers. Het grensconflict met China en het kortstondige grensoffensief dat Peking ontketende, gaf India het zetje dat het land in Westerse richting deed tuimelen. De regering in New Delhi zag zich genoodzaakt Amerika om meer financiële hulp te vragen.

Indonesië is na de mislukte staatsgreep van kolonel Oentoeng, de militaire machtsovername, en de communistenmoord in het anticomunistische kamp terechtgekomen. De regering in Djakarta zoekt en ontvangt op ruime schaal financiële hulp van Westerse landen. De diplomatieke betrekkingen met China zijn zo goed als verbroken. Tot dusverre echter steunt de

regering-Soeharto de Amerikaanse Vietnam-politiek niet openlijk en verblijft een officiële vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront in Djakarta. Maar de regering-Soeharto zoekt voor zijn weinig stabiele bewind de steun van de VS.

De nieuwe leiders in Zuid- en Zuidoost-Azië bezitten niet het gezag van hun voorgangers. Zij hebben echter met dezelfde of met ernstiger binnenlandse problemen te maken. De economische situatie verslechtert en de sociale onrust neemt toe. In bijna alle landen in dit gebied wordt de regering geconfronteerd met linkse revolutionaire bewegingen die een guerrillastrijd tegen de regeringstroepen voeren. Dit is één van de belangrijkste redenen van het succes van de Amerikaanse diplomatie in dit deel van de wereld. De regeringen zijn voor de guerrillabestrijding aangewezen op Amerikaanse steun zowel ter verbetering van hun economie als voor de vergroting van hun leger. In de Filipijnen, Laos en in Burma dateert de guerrilla al uit de jaren veertig maar de strijd is het laatste jaar feller opgevlamd. In Thailand is de beweging een jaar geleden ontstaan. Blijkens recente berichten heeft nu ook Indonesië een guerrillabeweging: op Kalimantan heeft een goeddeels uit Chinezen bestaand guerrillalegertje van ca. duizend man de strijd met de regeringstroepen aangebonden. De autoriteiten van Kalimantan hebben de stammen der koppensnellende Dajakkers tegen de Chinese bevolkingsgroep op het eiland opgezet. De afgelopen weken heeft een Chinezenjacht plaatsgevonden, die aan duizenden Chinezen het leven heeft gekost, en tienduizenden naar de kust heeft gejaagd. Het regeringsleger heeft een offensief tegen de guerrilla aangekondigd.

Wat in Zuidoost-Azië op het moment plaatsvindt is een polarisering: Amerika versus China, imperialisme versus communisme. Het blijkt steeds moeilijker voor de nog enigszins neutrale landen, buiten deze strijd te blijven. Burma heeft de laatste tijd tekenen vertoond van toenadering tot Amerika. Het neutrale Cambodja dat onder het staatshoofd Sihanoeek krampachtig probeert buiten de oorlog in Vietnam te blijven, dreigt steeds meer in de klem te raken. Onder het gebulder van de kanonnen en de realiteit van de economische ontreding is de geest van vriendschap en niet-gebondenheid uit de tijd van de Bandoeng-conferentie verdwenen.

Destijds op de conferentie van Bandoeng verklaarde prins Sihanoeek dat de solidariteit van de volken van Azië en Afrika „de grenzen doorbreekt die tot dusverre twee werelden gescheiden hielden: de communistische en de niet-communistische”. Dit is een wensdroom gebleken. De twee werelden zijn opnieuw en scherper dan ooit gescheiden. Prins Sihanoeek zelf, als laatste representant van de generatie verzoeners uit de jaren vijftig, loopt het gevaar door Amerikaanse interventie of een militaire staatsgreep in zijn eigen land weggevaagd te worden.

W. G. WOLTERS.

In Zuid-Vietnam thans geen gevechten van betekenis

12. FEBR '68 NRC VI

Rusk: Onderzoek gestaakt naar vredeswil Hanoi

Na twee weken van bloedige strijd was het zondag in Zuid-Vietnam betrekkelijk rustig. 's Morgens vroeg bestookten eenheden van de Vietcong de vliegbasis Bien Hoa bij Saigon, waarbij een Amerikaanse militair om het leven kwam en twintig gewond raakten. In de loop van de dag en de avond werden er evenwel nauwelijks gevechten van enige betekenis gemeld. Wel werd er nog steeds gevochten in en rondom Hué in het noorden. Amerikaanse eenheden omsingelden de stad, terwijl Amerikaanse mariniers en Zuidvietnamese parachutisten in Hué zelf hun zuiveringsoperaties voortzetten. Op de citadel wappert nog steeds de Vietcongvlag.

Intussen heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rusk, meegedeeld dat de Verenigde Staten hun onderzoek naar de wil tot onderhandelen van de Noordvietnamese regering hebben gestaakt na het begin van het jongste grote offensief van de Vietcong.

Vliegveld bij de basis Khe Sanh weer bruikbaar

De door Noordvietnamese troepen omsingelde Amerikaanse basis Khe Sanh in het uiterste noordwesten van Zuid-Vietnam kon zaterdag in de loop van de dag weer van het voor haar bezetting uiterst belangrijke vliegveld gebruik maken. Het vliegveld was enige uren tevoren zwaar beschadigd toen

Van Amerikaanse zijde te Saigon is meegedeeld dat zaterdag een „belangrijke” luchtaanval is uitgevoerd op het vliegveld Phoec Yen ten noordwesten van de Noordvietnamese hoofdstad, Hanoi, waar vorige week voor de eerste maal bommenwerpers van Russische makelij waren waargenomen. Andere luchtaanvallen waren gericht tegen batterijen luchtdoelraketten en -geschut, wegen en de Noordvietnamese artillerie ten noorden van de zeventiende breedtegraad.

Vluchtelingen

vallen en beschietingen op Noord-Vietnam tot bespreking zou leiden. „Ons diplomatieke onderzoek is voortgezet tot het moment waarop de communisten twaalf dagen geleden hun offensief inzetten. Ondanks dat offensief trekken we geen van onze voorstellen in waarop Hanoi nee heeft gezegd”, aldus Rusk.

De Verenigde Staten zouden eventuele onderhandelingen moeten richten op de vorming van een coalitieregering in Zuid-Vietnam waarin ook vertegenwoordigers van het nationale bevrijdingsfront zitting zouden moeten hebben, zo heeft de Amerikaanse senator Eugene McCarthy, die zich heeft aangemeld voor de kandidatuur van de Democratische partij bij de presidentsverkiezingen, zondag in een televisie-uitzending gezegd.

De senator, die een tegenstander is van de Vietnam-politiek van president Johnson, zei dat de Amerikaanse initiatieven voor onderhandelingen in geen geval mogen worden onderworpen aan een veto van de Zuidvietnamese regering. Hij verklaarde diegenen te vertegenwoordigen die een nieuwe ploeg aan de regering willen zien, een ploeg die in staat is te onderhandelen, zonder ertegen op te zien een eind te maken aan de oorlog, die de strijd tegen de armoede in eigen land alleen maar ondergraaft.

McCarthy sprak zich krachtig uit tegen een eventueel gebruik van tactische kernwapens in Vietnam. Die wapens zouden slechts in extreme gevallen moeten worden toegepast, zoals bij een aanval op Amerikaans grondgebied, aldus de senator.

Wilson

De Britse premier, Wilson, heeft zondag voor de Amerikaanse televisie een eventueel gebruik van tactische kernwapens in Vietnam „pure nonsens” ge-

een grote hoeveelheid brandstof aanvoerde, tijdens de landing door Noord-Vietnamees vuur werd getroffen en explodeerde. Daarbij kwamen twee leden van de bemanning om het leven. Drie mannen worden nog vermist.

Met koortsachtige haast werd de start- en landingsbaan van het vliegveld hersteld, aangezien men elk ogenblik het grote offensief van de ongeveer 20.000 Noord-Vietnamezen op de door vijfduizend Amerikanen verdedigde basis verwacht.

De Vietcong heeft zaterdag tijdelijk de stad Bac Lieu (het vroegere Vinh Loi) in de Mekongdelta bezet. Bij de gevechten met Zuid-Vietnamese troepen werden 1000 huizen in brand geschoten.

In de omgeving van Saigon werden zaterdag meer dan 100 Vietcong-soldaten gedood die behoorden tot een eenheid die een aanval op een munitie-opslagplaats uitvoerde. Twee bunkers met munitie vlogen in de lucht. Een andere aanval van de Vietcong was gericht tegen het vliegveld Bien Hoa, 25 kilometer ten noorden van de hoofdstad. Daar werden verscheidene vliegtuigen door raketten beschadigd.

In antwoord op schriftelijke vragen van het socialistische gemeenteraadslid drs. A. J. Lems hebben B. en W. van Rotterdam de raad medegedeeld dat het openbaar vervoer met autobussen in deze stad in toenemende mate hinder ondervindt van voertuigen die bij een bushalte stoppen om personen te laten in- en uitstappen.

Dit is het gevolg van het feit dat onder de autobestuurders algemeen bekend begint te worden dat het stoppen op deze plaatsen nu geoorloofd is. Daarbij wordt de tijd die nodig is voor het onmiddellijk in en uit laten stappen, menigmaal zo ruim genomen dat het even stilstaan ontardt in parkeren. Een en ander werkt vertragend op de uitvoering van de autobusdiensten.

door stappende
personauto's
d Bussen gehinderd

stonds het begin van het algemene offensief van de Vietcong 256.567 vluchtelingen de stad binnengestroomd. Deze worden in acht centra opgevangen. Het grootste deel van de vluchtelingen komt uit Cholon, de wijk waar het felst gevochten is.

De Zuid-Vietnamese regering heeft zondag besloten oud-strijders tot de leeftijd van 33 jaar op te roepen. Ook is besloten de burgerbevolking bij een nieuwe aanval van de Vietcong van wapens te voorzien, die straat voor straat zullen worden uitgedeeld. Ambtenaren tot 45 jaar krijgen bovendien een korte opleiding voor het zelf verdedigen van de regeringsgebouwen waarin zij werken.

Van Amerikaanse zijde werd zondag meegedeeld dat de Vietcong en de Noord-Vietnamezen van 29 januari tot 10 februari 30.795 man aan doden hebben verloren; 6.000 werden gevangen genomen. Er sneuvelden 973 Amerikaanse en 2.199 Zuid-Vietnamese soldaten, 4.874 Amerikaanse en 7.717 Zuid-Vietnamese militairen raakten gewond.

Desertie

Het officiële Noord-Vietnamese blad Nhan Dan heeft zondag geschreven dat een derde van het Zuid-Vietnamese leger door de Vietcong in de afgelopen twee weken buiten gevecht is gesteld, wat volgens het blad neerkomt op veertigduizend man. Uit het Zuid-Vietnamese leger deserteren duizenden militairen, zo schrijft het blad, dat verder zegt dat het pacificatieplan van Saigon op het platteland is mislukt en dat de Vietcong het gezag buiten de steden in handen heeft.

In een communiqué van de "Noord-Vietnamese commissie van onderzoek" (naar oorlogsmisdaden door de Amerikaanse imperialisten bedreven" is zaterdag meegedeeld dat in '67 bij luchtaanvallen op de Noord-Vietnamese hoofdstad, Hanoi, meer dan 400 burgers werden gedood of gewond en 500 huizen werden verwoest. In Halphong vielen 300 slachtoffers en gingen 500 gebouwen, waaronder drie ziekenhuizen en een sanatorium, verloren, aldus het communiqué.

Voorts werden in Noord-Vietnam 9 kerken en 18 tempels of pagodes vernield en werden bij aanvallen op 31 ziekenhuizen 224 mensen gedood of gewond. Er werden luchtaanvallen uitgevoerd op 558 dorpen, zo zegt de commissie.

Cambodja

Het Cambodjaanse staatshoofd, prins Norodom Sihanouk, heeft zondag op een persconferentie te Phnom Penh gezegd dat een Cambodjaanse rebellerende „Vietminh"-beweging probeert gebieden in het land onder haar macht te brengen met het doel Cambodja in tweeën te snijden, het bewind omver te werpen en een pro-Amerikaanse militaire junta te vestigen, wat voor hen een excuus zou zijn om de Vietcong te hulp te roepen.

Sihanouk zei dat het Aziatische communisme niet langer van mening is dat Cambodja buiten de machtsstrijd in Zuidoost-Azië moet blijven. Militairen hadden documenten buitgemaakt die aantoonen dat de Cambodjaanse „Vietminh" en het „Thailandse patriotische front" samenspanden.

Onderhandelingen

De Verenigde Staten hebben het onderzoek — via diplomatieke kanalen — naar de wil tot praten van de regering in Hanoi gestaakt toen twaalf dagen geleden het Vietcongoffensief werd ingezet, zo heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, zaterdag in Atlantic City gezegd.

De minister, die sprak op een bijeenkomst van leraren, zei dat de Verenigde Staten hadden getracht te weten te komen „wat de ware bedoeling van de Noord-Vietnamezen was" toen de Noord-Vietnamese minister van buitenlandse zaken, Trinh, eind december zei dat staking van de Amerikaanse

de „smalle kloof" tussen de bombardementen van Hanoi en Washington te overbruggen moeilijker gemaakt", zei Wilson.

Op vragen van journalisten waarom hij geen voorstander was van onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam antwoordde Wilson dat het probleem juist is om te weten te komen of een dergelijke stopzetting snel zou resulteren in „vruchtbare" onderhandelingen.

Rode Kruis

Het internationale Rode Kruis heeft zaterdag de Rode-Kruisverenigingen in alle landen opgeroepen om hulp te verlenen voor de halfmiljoen mensen die door de gevechten van de laatste dagen in Vietnam uit hun huizen zijn verdreven. Men is reeds begonnen met het uitdelen van melk aan honderdduizend vluchtelingen in Saigon. (Reuter - A.F.P. - D.P.A.)

— Te Venlo is vannacht de 34...
— P. Engelen uit Belleid bij...
— Verstecken van de rijksweg met...
— Omlets door een auto aantere...
— J was op slag dood.
— Zaterdagochtend is op de...
— IJversum - Barn de 56-jar...
— J. A. Nijsskamp uit Hilversum...
— Inhalen uit zijn auto gesting...
— Dat zijn wagen in de berm tere...
— De man is ter plaat...
— Op de Hoofdweg te M a r u m...
— De nacht van zaterdag op zond...
— In boom gereden. De 20-jarige G...
— Wind uit Boeraker die met zijn bro...
— tereed, is daarbij om het leven gek...
— On de rijksweg Bergen op Zoom...
— coosendaal is in de nacht van zaterd...
— p zondag, onder W o u w, een au...
— De passagier...
— M. R. Krickaart u...
— coosendaal kwam om het leven; d...
— tegenienjarige bestuurder...
— instig gewond.

Ongeplukken m...
dodelijke afloop

Ook Hanoi heeft bommenwerpers

68740 IV

Alles rustig rond Khe Sanh

SAIGON, 12 febr. (Reuter, UPI) — De Amerikanen hebben ontdekt, dat de Sovjet-Unie aan Noord-Vietnam bommenwerpers heeft geleverd, waarmee de Amerikaanse stellingen in Khe Sanh kunnen worden gebombardeerd. De bommenwerpers werden door Amerikaanse vliegers, die aanvalsvluchten uitvoerden boven Noordvietnamees gebied, gesignaleerd op het vliegveld Phuc Yen, 28 kilometer ten noorden van Hanoi.

De Amerikanen menen dat de Noordvietnamezen zes van deze bommenwerpers hebben. Het zijn tweemo-

torige toestellen van het type IL-27, door de Amerikanen „Beagle” genoemd. Deze vliegtuigen kwamen in 1950 voor het eerst uit de fabriek en zijn vergelijkbaar met de verouderde Amerikaanse B-66. Een „Beagle” kan bommen afwerpen met een snelheid van 900 kilometer per uur, aldus een Amerikaanse woordvoerder.

In het weekeinde is de situatie bij Khe Sanh rustig gebleven. Zaterdag werd het vliegveld van het Amerikaanse kamp tijdelijk onbruikbaar, doordat een C-130 transportvliegtuig tijdens de landing door de Noordvietnamezen werd neergehaald. Het toestel explodeerde en viel op de landingsbaan, die daardoor onbruikbaar werd. De bemanning van vijf kwam om het leven. De baan werd met koortsachtige haast hersteld, want de vijfduizend Amerikanen die Khe Sanh moeten verdedigen zijn volkomen afhankelijk van de aan- en afvoer door de lucht.

Executies

In het weekeinde is wel gevochten in de steden Saigon en Hué. Er zijn berichten dat de Vietcong in de citadel van Hué, die zij nog steeds bezet houdt, driehonderd burgers zonder vorm van proces heeft geëxecuteerd. Voorts zou de Vietcong in de Mekongdelta een aanval hebben ondernomen op het stadje Bao Lieu, waar meer dan duizend huizen in brand werden gestoken. Toen de communisten aavielen gebruikten zij vrouwen en kinderen als schild, aldus woordvoerders in Saigon.

Hoe afschuwelijk de toestand in Zuid-Vietnam is, blijkt afdoende uit de cijfers. Uit de buitenwijken van Saigon zijn sinds het begin van het Vietcong-offensief 256.567 vluchtelingen de stad binnengestroomd. Zij worden opgevangen in acht centra. Het totale aantal vluchtelingen in geheel Zuid-Vietnam bedraagt 521.000. Volgens de Amerikanen zijn sinds 29 januari ruim 30.000 Vietcongs en Noordvietnamezen gesneuveld, tegen 2199 Zuidvietnamese en 973 Amerikaanse soldaten.

Kernwapens uitgesloten

(Van een correspondent)

WASHINGTON, 12 febr. — Het gerucht dat de Amerikaanse regering zou overwegen taktische kernwapens te gebruiken in de slag bij Khe Sanh is in Washington officieel ontkend.

Senator William Fulbright, voorzitter van de senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, had de minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, schriftelijk gevraagd naar de grond van deze verontrustende geruchten. Het Pentagon, het Amerikaanse ministerie van Defensie, heeft verklaard dat vier deskundigen op het gebied van kernwapens en andere moderne wapens naar Vietnam zijn gereisd maar dat hun studie aan het Vietnamese front geen verband hield met enig plan om kernwapens te gaan gebruiken.

Een lid van de Amerikaanse Congrescommissie voor buitenlandse zaken, Wayne Hays, een Democraat uit Ohio, heeft in München verklaard, dat het gebruik van taktische kernwapens in Vietnam niet uitgesloten moet worden. Wij Amerikanen, zo zei hij, zouden wel gek zijn als wij deze wapens niet zouden gebruiken indien we gevaar liepen een rampzalige nederlaag te leiden. Tegenover deze stem van een zogenaamde Vietnamhavig, een voorstander van een harde strategie en uitbreiding van de strijd, staat een bezorgde verklaring van senator Joseph Clark, een Democraat uit Pennsylvania, die waarschuwde dat Amerika geen gevaarlijke drastische maatregelen zou moeten nemen als het gebruik van taktische kernwapens.

Maar taktische kernwapens zijn bijvoorbeeld in Khe Sanh praktisch onbruikbaar, zo is door een Amerikaanse kerngeleerde onthuld. Dr. Ralph Lapp, die deelgenomen heeft aan de ontwikkeling van de eerste atoombom, zei dat zelfs de kleinste kernwapens aan een front als Khe Sanh stralingsgevaar zouden opleveren voor de eigen troepen. Amerikaanse en Zuidvietnamese militairen zouden zelf het slachtoffer kunnen worden van kernwapens die tegen Noordvietnamese troepen werden gebruikt. „Gelukkig berust de beslissing over het gebruik van kernwapens bij de president van de Verenigde Staten persoonlijk”, aldus dr. Lapp.

Wilson: Inzetten kernwapens zou krankzinnig zijn

(Van onze correspondent)

LONDEN, 12 febr. — Ook de Britse premier Harold Wilson heeft bevestigd dat er in Amerika een groep politici is, die kernwapens in de oorlog in Vietnam wil gaan gebruiken. Dit viel duidelijk op te maken uit de rede, waarmee hij zijn Amerikaans-Canadese reis afsloot en die via de televisie heel Amerika heeft bereikt. Het gebruik van „taktische nucleaire wapens” door Amerika in Vietnam zou een krankzinnige daad zijn, sprak Harold Wilson onomwonden en hij legde er de nadruk op dat hij dit ook tijdens de besprekingen met president Johnson naar voren had gebracht.

De uitlatingen van Harold Wilson worden gezien als een reactie op de felle speeches, waarin tal van Amerikaanse politici het gebruik van atoombwapens niet uitsluiten. Indien het verloop van de strijd de Verenigde Staten confronteert met een vreselijke nederlaag.

in de zinnen van de schilder van Ilya tot 4 maart te
orkest gemaakt worden. Het is heel
trekend wat hij bereikt met het in
elkaar schuiven van stemmen en E-
diviseerde groepen, die los lijken te
staan ten opzichte van elkaar. Het
kwam mij voor dat Hallink en het
orkest het stuk met grote zorgvuldig-

Dezer dagen

12 FEBRUARI VI

„De militaire acties hebben geleid tot een veel grotere zekerheid en veiligheid voor de bevol-

goede richting uit. Er is reden voor optimisme.” We vertalen uit het Engels, want de auteur vindt blijkbaar dat de engelstalige wereld nog niet voldoende objectieve en wetenschappelijke informatie over Vietnam heeft gekregen.

Nu kan men zeggen dat die citaten al van ongeveer een jaar geleden dateren (de boekjes waarin zij voorkomen*), zijn overigens pas onlangs verschenen). Goed, maar dan bevat het boekje waaruit we het eerste citaat haalden, toch ook althans één bijdrage die van grotere verblinding blijk geeft dan waarmee de heer Broekmeijer begiftigd blijkt te zijn.

boek) L F hof 62 m

Zo komt mr. Ph. P. Everts, die wetenschappelijk medewerker aan het Polemologisch instituut van de Rijksuniversiteit te Groningen is, tot de conclusie dat Amerika in een „vrijwel uitzichtloze situatie” ja in een „moeras” is terechtgekomen. Ook hij schrijft, evenals Broekmeijer, zonder wettelijke hebben van de catastrofale gebeurtenissen van de laatste dagen. Maar omdat deze gebeurtenissen hem meer gelijk hebben geleverd dan Broekmeijer, zullen we ook zijn conclusie citeren:

„Door miskenning van de revolutionaire situatie in Vietnam en overschatting van hun aandeel van Noord-Vietnam in de oorlog, die vóór alles een revolutionaire volksoorlog is, hebben de Verenigde Staten in toenemende mate geprobeerd een militair antwoord te geven op een politiek probleem.

„De stelselmatige uitbreiding van de oorlog naar een terrein waar men in het voordeel is, noopte telkens opnieuw tot een nieuwe motivering van het eigen optreden. Een escalatieproces werd ingezet, dat zichzelf stimuleert.

„De Verenigde Staten dreigen door hun optimistisch vertrouwen op wat met militaire middelen te bereiken valt, door de raderen van de 'escalatiemachine' gegrepen te worden en het bereiken van hun politieke doelen onmogelijk te maken.”

BIJ STUDENTEN

Breuk om Vietnam in R.K. Unie

(Van onze verslaggeefster)

ROTTERDAM, 12 febr. — Het bestuur van de katholieke studentenvereniging Sanctus Laurentius zegt het lidmaatschap van de Unie van Katholieke Studenten in Nederland op. Aanleiding is het perscommuniqué dat het bestuur van de UKSN heeft uitgegeven over de oorlog in Vietnam.

Sanctus Laurentius meent, dat haar doelstellingen zich niet langer verenigen met die van de UKSN, „gezien de wijze waarop het bestuur van de Unie deze tracht te verwezenlijken”.

Manager van Pentagon

door H. BRONKHORST

CLARK CLIFFORD, de nieuwe Amerikaanse minister van Defensie, heeft de naam dat hij in de Vietnamese kwestie meer een havik is dan zijn voorganger, Robert S. McNamara. Inderdaad heeft Clifford twee jaar geleden Johnson gewaarschuwd voor het risico dat de president nam met zijn pauze in de bombardementen, die tenslotte zevenendertig dagen duurde en die niet tot toensadering van Hanoi leidde. Maar daar staat tegenover dat Clifford dezer dagen in zijn eerste optreden voor de senaatscommissie voor de strijdkrachten een nieuwe opening aangaf voor onderhandelingen. Dit was meer de toon van een duif, dan van een havik.

Clifford ging nader in op Johnsons rede in San Antonio van 29 september 1967 waarin de president de voorwaarden voor een staken van de bombardementen formuleerde. Amerika zou de luchtaanvallen op Noord-Vietnam staken, als Hanoi zou beloven prompt onderhandelingen te beginnen en geen voordeel te trekken van de pauze in de bombardementen. Clifford legde uit dat dit betekent dat de Noord-Vietnamezen de bompauze niet moeten misbruiken om de infiltratie van militairen en materieel naar het zuiden op te voeren. Amerika neemt genoegen met de normale infiltratie van de laatste tijd, als het daarbij blijft. Als voorwaarde voor een nieuwe bompauze zullen de Amerikanen niet eisen dat het noorden onmiddellijk de hulp aan de Vietcong staakt en de vijandelijkheden beëindigt.

Clark Clifford

Door het grote offensief van Noord-Vietnam van de laatste twee weken is een slecht klimaat geschapen voor onderhandelingen. In antwoord op dit offensief heeft Washington besloten de bombardementen uit te breiden en de aanvallen op Hanoi en Haiphong te hervatten, die opgeschort waren na recente onderhandelingsvoorstellen van Noord-Vietnam

NOCH ALS HAVIK, noch als duif wil Clifford afgeschilderd worden. „Ik geloof niet dat ik onder een van deze ornithologische categorieën gerankschikt kan worden“, zo heeft hij opgemerkt. Spoedig zal blijken of men aan Clifford een hardere of minder harde minister heeft dan aan McNamara.

Evenals McNamara heeft ook Clifford het bijzondere vertrouwen genoten van president Kennedy, zoals hij nu in Hoog aanzien staat bij president Johnson. Clifford is onder drie demokra-

WAT IS GENERAAL GIAP VAN PLAN?

Khe Sanh krachtproef voor Verenigde Staten

Veldslag met een bizarre achtergrond

HET GROTE OFFENSIEF van Noord-Vietnam en de Vietcong heeft nog een groot aantal vragen onbeantwoord gelaten. De belangrijkste is misschien wel wat er gaat gebeuren bij Khe Sanh, de door zesduizend Amerikanen verdedigde basis in het noorden van Zuid-Vietnam, die door enkele tienduizenden Noordvietnamezen is omsingeld. Het is gewoonte geworden te spreken van een „tweede Dien Bien Phoe“, dat de Noordvietnamese opperbevelhebber, generaal Giap, hier zou willen forceren. Is hij (gesteld dat hij het werkelijk wil, wat niet zeker is) daartoe in staat? „Nee“, zegt generaal Westmoreland, de Amerikaanse bevelhebber in Vietnam, en „neen“ zeggen ook de chefs van staven in Washington. Maar de experts ter plaatse hebben hun bedenkingen.

Over één ding hoeven de Amerikanen zich geen illusies te maken: als zij bij Khe Sanh onder de voet worden gelopen, zal dat door de hele wereld worden uitgelegd als de definitieve mislukking van hun Vietnam-beleid. Zuiver militair gezien zou de nederlaag nog wel zijn te dragen, maar de morele, politieke en psychologische gevolgen zouden dermate groot zijn, dat hun positie onhoudbaar zou worden. Die is toch al moeilijk geworden door het recente offensief in de steden.

Over de resultaten van dit offensief wordt aan Amerikaanse zijde zeer verschillend gedacht. Het is vermakelijk te zien hoe de voor- en tegenstanders van Johnsons beleid elk hun eigen interpretatie van de gebeurtenissen hebben. De voorstanders, onder aanvoering van „columnist“ Joseph Alsop, betogen dat het offensief volledig is mislukt, dat het zoets is als de laatste stuip trekkingen van de communisten, een wanhoopsdaad, die de vijand duur is komen te staan.

De Amerikaanse generaals doen uiteraard hun uiterste best deze lezing overal ingang te doen vinden, maar dat lukt niet al te best. Ook president Johnson, die het offensief een „mislukking“ heeft genoemd, schijnt er niet helemaal in te geloven.

Volksopstand

JOHNSONS TEGENSTANDERS, aangevoerd door de senatoren Kennedy en McCarthy, zien de zaak heel anders. Zij leggen de nadruk op de enorme morele en politieke overwinning van de Vietcong en Noord-Vietnam. Zij zeggen dat het offensief waarschijnlijk was opgezet om de regering in Saigon in discreditie te brengen, een grote volksopstand te ontketenen en de Amerikanen te dwingen tot vredesonderhandelingen met de Vietcong, zonder deelname van de „marionettenklok“ in Saigon. Vooral dit laatste is voor de communisten belangrijk. Zij willen met Van Thieu te

zeer duidelijk is aangetoond dat de generaals in Saigon het land niet langer kunnen besturen, zo zij het ooit hebben gekund. De administratieve en dienstverlenende infrastructuur van het land is volledig ingestort. De pacificatie van het platteland moet opnieuw beginnen. Er zijn honderdduizenden vluchtelingen. En het regime van president Van Thieu was al niet populair. Toch hebben de Amerikanen altijd gesteld dat de oorlog alleen gewonnen kan worden, als de regering in Saigon, en niet de Vietcong, kan worden vereenzelvigd met het authentieke Vietnamese nationalisme.

Wellicht zullen de Amerikanen thans het standpunt innemen, dat senator Fulbright al jaren verdedigt: „In Zuid-

Amerikanen weg te trekken uit de steden. Niettemin gaan de VS er vanuit dat er wel degelijk gevochten zal worden.

De zesduizend Amerikanen, die Khe Sanh moeten verdedigen, kunnen elk gewenst moment versterking krijgen. De Amerikanen houden een strijdkracht van 20.000 man in reserve in Phoe Bai, ongeveer honderd kilometer zuidoostelijk van Khe Sanh. Deze reserves bestaan o.a. uit twee brigade cavalerie, een brigade parachutisten en een regiment mariniers.

De verschillen tussen het Khe Sanh van nu en het Dien Bien Phoe van veertien jaar geleden zijn groot. De 13.000 Fransen, die in 1954 werden verlagen door de Vietminh, hadden geen reserves. Zij hadden bovendien vrijwel geen luchtsteun, terwijl de verdedigers van Khe Sanh kunnen rekenen op honderden bombardementen vluchten tegen hun tegenstanders. Honderden helikopters staan gereed om de reserves naar het strijdtonel te brengen.

De grote verrassing van Dien Bien Phoe was, dat de Vietminh bleek te beschikken over een grote hoeveelheid zware artillerie. De Noordvietnamezen hebben thans 150 stukken geschut in het gebied, zo menen de Amerikanen. Daarbij zijn zeer zware kanonnen van 152 millimeter. De verdedigers van Khe Sanh hebben zelf slechts twintig stukken geschut, maar het gebied ligt onder het bereik van de Amerikaanse artillerie van 175 millimeter in andere bases. Dit betekent dat de Amerikanen, alles bij elkaar genomen, een artillerie-overwicht hebben van bijna twee tegen een.

De totale sterkte van de Noordvietnamezen rondom Khe Sanh is niet precies bekend, maar wordt geschat op 30.000 man, dat is nog geen vijfduizend man méér dan de Amerikanen.

Nog steeds lijkt het niet waarschijnlijk, dat de Verenigde Staten in een open veldslag door Noord-Vietnam verslagen kunnen worden, gebeurt dat tóch, dan wordt Vietnam de eerste verloren oorlog in de geschiedenis van de Verenigde Staten. Naties worden groot er machtigen door oorlogen te winnen; misschien worden ze mild en wijs door er ook eens eentje te verliezen.

ARIE KUIJER

seur van het Witte Huis geweest. Twintig jaar geleden was hij een van de naaste medewerkers van president Truman. Hij speelde een grote rol in Trumans verkiezingscampagne van 1948, die gevoerd werd onder het motto „Give em Hell”. Geef de Republiken ervan langs. Zo had Truman mede aan Cliffords hulp zijn verrassende overwinning te danken op Thomas Dewey, de Republikeinse kandidaat voor het Witte Huis.

Clifford was lid van de staf van het Witte Huis van 1948 tot 1950, toen hij terugkeerde naar zijn advocatenpraktijk. Hij geeft nu voor zijn benoeming tot minister een zeer lucratief bestaan op als gevierd jurist, aan het hoofd van een advocatenkantoor met heel grote klanten, waaronder enige machtige concerns. Clifford heeft gezegd, dat hij voortaan nog maar voor één klant zal werken: de Verenigde Staten van Amerika.

Vooraf om zijn organisatietalent was de vorige Democraat Clifford eind 1960 door Kennedy aangetrokken, om de overgang te regelen van een Republikein naar een Democratisch bewind. Als minister van Defensie zal dat talent hem goed van pas komen.

IN HET PENTAGON, het Amerikaanse ministerie van Defensie, krijgt Clifford de leiding over een staf van vele duizenden mensen. Maar hij is vooral de baas over bijna driehonderd miljoen Amerikaanse militairen, waarvan er een half miljoen in Vietnam vechten. In het komende belastingjaar gaat hij over de besteding van zevenenzeventig miljard dollar, dat is éénveertig procent van de Amerikaanse nationale begroting. Hij is wellicht de machtigste manager, of bedrijfsdirecteur, in de wereld. Zijn zwaarste zorg is op het ogenblik het leiding geven aan een oorlog en tegelijk het streven naar een vredesoplossing. Clifford heeft niet zo'n gedetailleerde kennis van strategische zaken als McNamara, met diens fabelachtige geheugen voor feiten en vooral getallen. Maar de nieuwe „Secretary of Defense” zal wellicht beter dan zijn voorganger met het Congres kunnen omspringen. In de „hearings”, of ondervragingen van de senaatscommissies zal Clifford zich in zijn element voelen.

Clifford ziet er jong uit voor zijn 61 jaar. Als hij wekelijks net zo veel werkuren gaat maken als McNamara deed, zal hij fysiek en mentaal bijzonder sterk moeten zijn. De druk op de chef van het Pentagon zal nog toenemen naarmate de oorlog in Vietnam heviger wordt. Als er tenslotte toch onderhandelingen op gang komen, ontstaat er voor de minister van Defensie een nieuw kolossaal probleem: de trapsgewijze vermindering van de Amerikaanse oorlogsinspanning, of, in militair jargon: de de-escalatie.

Clifford is de negende minister van Defensie van de Verenigde Staten. Het ministerie is pas in 1947 door Truman opgericht, als overkoepeling van de vroegere departementen van leger, vloot en luchtmacht. James Forrestal was de eerste minister van Defensie, maar een minister van Oorlog had Amerika al in het eerste kabinet van George Washington van 1789. Zo heeft Clifford vermaarde voorgangers gehad als Monroe, Stanton, Taft, Stimson en Marshall.

Als civiele leider van het machtigste en modernste militaire apparaat in de wereld krijgt Clifford een onmetelijke verantwoordelijkheid.

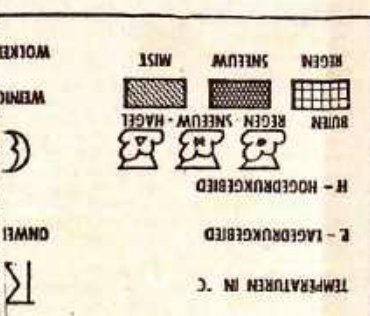
„...helemaal niets te maken hebben en men” van de Amerikaanse „overnemen” in Saigon.

Als dit alles inderdaad de opzet van de communisten was, zijn zij maar gedeeltelijk geslaagd. De bevolking kwam niet opstand, koos echter ook niet tege de Vietcong, maar bleef neutraal. En enige waar de mensen hebben z begrijpelijkerwijs, de neder- ging te ken voor de partij, die aan de winne hand is.

In een ander opzicht echter is het Vietcongensief een volledig succes:

Nederlandse ka

VOLGENS STUDIECOM

Het weer

„...nisme samen in het Nationale Bevrijdingsfront; daarom voeren wij in Zuid-Vietnam een verkeerde oorlog tegen een verkeerde vijand; wij bestrijden daar het communisme niet, maar zijn bezig met het uitroeien van een stuk Aziatisch nationalisme.”

Reserves
TEGEN DEZE ACHTERGROND zal zich straks de slag bij Khe Sanh afspelen, als die slag tenminste komt. Velen menen dat generaal Glap alleen maar een zenuwenoorlog voert om d

ken als vandaag of iets lagere. zullen daarbij dezelfde waarden berei- rrichtigen waaien. De temperatuurde mee kan de wind uit westerland her- zuidoostwaarts trekt. In verband her- een hogedrukgebied dat van Island- en hogedrukgebied boven Zuid-Europa en zuidwesten van Ierland, een zwakke plaats veranderende depressie ten ste nabij Scandinavië, een weinig van het overgangsggebied tussen de depres- ken. Wij zullen ons dan bevinden in een plaatselijk enigz regens vercoor- zant front nabij ons land zijn aankomen- naar het zuidoosten. Morgen zal het de depressie nabij Scandinavië en trect Noordzee bevindt. Het behoort bij een invloed van een ander front, dat zich Woensdag komt het weer onder front.

DE BILT, 13 febr. (KNNI) — Een frontale storing die behoort bij een trok maandagavond en in de afgeopen nacht in noordoostelijke richting over Nederland. Hij veroorzaakte vooora- nederlands in het zuiden van het land wat regens. Vandaag bevonden wij ons in 1500. Aan het eind van het seizoen (den 1.688.000 mensen een volledige traak in de landbouw, 60.000 of 3,5 cent minder dan een jaar tevoren. : aandeel van de in de landbouw wer- kende mensen van de totale wer- kende bevolking van de bondrepub- liek is vermindert van 24,8 procent in 1967 tot 19,6 procent in 1967.

Plaatselijk regens

Den Helder	geheel bewolkt	4	3	0
Xpanture	geheel bewolkt	5	3	1
Vlaaringen	zwaar bewolkt	4	4	0,1
Lelde	motregen	5	1	0,1
De Bilt	geheel bewolkt	5	2	0,4
Twente	geheel bewolkt	6	3	1
Eindhoven	geheel bewolkt	6	4	2,1
Beek	zwaar bewolkt	6	3	2
Stoerholm	geheel bewolkt	5	1	0,1
Oss	sneeuw	13	1	0,1
Kopenhagen	geheel bewolkt	0	1	0,1
Londen	geheel bewolkt	6	5	0,3
Amsterdam	motregen	4	3	0,1
Brussel	onbewolkt	5	4	2
Luxemburg	mist	3	3	1
Paris	mist	9	3	0
Nice	half bewolkt	14	8	0
Berlijn	zwaar bewolkt	5	1	0
Frankfort	zwaar bewolkt	6	3	1
München	geheel bewolkt	3	1	0,5
Zürich	zwaar bewolkt	4	3	4
Geneve	mist	6	3	2
Locarno	onbewolkt	5	3	0
Wenen	mist	5	3	0
Innsbruck	zwaar bewolkt	3	0	2
Rome	mist	14	6	8

Het weer in Europa
maximale temp. in C.
min. temp.
noordelijk ritgel. 23 U.

Auto Onderlinge

Bereidgenend jaar
Vorig jaar vervoerde Noordzee Veerdiensten tussen Rotterdam en Antwerpen een kwart miljoen ton vrachtwagens van elk 400 kilo registorien. Het Nederlandse vrachtwagenpark wordt verrijkt met 1000 nieuwe vrachtwagens van elk 400 kilo registorien. Het Nederlandse vrachtwagenpark wordt verrijkt met 1000 nieuwe vrachtwagens van elk 400 kilo registorien. Het Nederlandse vrachtwagenpark wordt verrijkt met 1000 nieuwe vrachtwagens van elk 400 kilo registorien.

Verlaagt tarieven

oordze Veerdiensten
De Nederlandse Noordzee Veerdiensten verlaagt de tarieven voor vrachtwagenvervoer met 10,5 procent in 1967. Dit komt voort uit de vermindering van de bondrepubliek van 24,8 procent in 1967 tot 19,6 procent in 1967.

West-Duitsland

inkomsten uit
indbouw weer
nbeverdigen
Het rapport houdt nog geen rekening met de vaststelling van de gemeenschappelijke graanprijs in de Duitse Economische Gemeenschap en de Vereniging van de afgeopen afjaar binnengedraalde goede oogst. De prijs van de verkopen van de residuïale landbouw zijn in de periode juli 1966/juni 1967 met vier procent gedaald.

V.S. onderzoeken ernstig oorlogsmisdaden Vietnam

13 FEBRU 62 Ny

Meten met twee maten wordt gelaakt

Van onze correspondent

WASHINGTON, febr. — Plegen de V.S. in Vietnam oorlogsmisdaden? Voor degenen die dit menen zou het een soort geruststelling moeten zijn, dat de berichten over die misdaden hoofdzakelijk uit Amerikaanse publicaties worden gepeurd. Vorige week bijvoorbeeld heeft een interkerkelijke vredesgroep, „Clergy and Laymen Concerned About Vietnam”, een 421 bladzijden tellend boekwerk doen verschijnen waarin de stelling dat de V.S. schuldig zijn aan „voortdurende schending van ieder internationaal verdrag betreffende oorlogvoering” (bedoeld zijn de Haagse Conventie van 1907 en de vier conventies van Genève in '49) wordt geboekstaafd met meer dan duizend aanhalingen uit 37 Amerikaanse kranten en tijdschriften.

Geklaagd wordt over behandeling van krijgsgevangenen, gebruik van napalm, gas en chemische ontbladeringsmiddelen, bombardering van dorpen, wrede ondervragingen en slechte behandeling van vluchtelingen. Leest men nauwkeurig, dan blijkt dat de voorbeelden vaak geen juridisch

alle voorpagina's van de (Zuidvietnamese) politiechef in Saigon die tijdens de gevechten daar een gevangen Vietcong-officier in burger met een pistool neerschiet. Toen hier een storm opstak verklaarde de Amerikaanse stafchef, Wheeler, dat hij aannam dat de politiechef in woede handelde over de door Vietcong vermoorde vrouwen en kinderen van legerofficieren en niet in koelen bloede, doch dat hij gewalgd had van zulke barbaarse executies zonder proces.

Generaal Westmoreland, de Amerikaanse bevelhebber in Vietnam, reageerde met een belofte tot interventie bij de Zuidvietnamezen en met een citaat van een bevel van 2 november dat Amerikanen het doden van spionnen en saboteurs verbiedt.

Eerder waren hier foto's gepubliceerd die als aanduiding van de beruchte „waterkuur” een Vietcong-gevangene toonden die een natte doek over het gezicht kreeg en was op het televisiescherm het beeld verschenen van een Amerikaanse soldaat die de oren van een dode Vietcong afsnijdt.

Mening Pentagon

De officiële reacties op het Pentagon zijn geruststellend door hun ernst en voorzichtigheid. „Wij hebben van begin af aan beloofd ons aan de conventie van Genève te houden, maar we zijn er niet overal bij, vooral omdat we geen controle hebben op het Zuidvietnamese leger.”

Een speciale afdeling van de krijgsmacht houdt zich met deze kwesties bezig en heeft al vaak Amerikaanse soldaten veroordeeld wegens moord op burgers.

Het Rode Kruis bezoekt de Amerikaanse krijgsgevangenkampen ofschoon dergelijke bezoeken noch

gevechtssituatie toegepast, een schending van de bepalingen der conventie van Genève.

In gebieden of dorpen die de Vietcong herbergen worden de bewoners gewaarschuwd dat zij, indien zij niet vluchten naar de regeringskant, tot de vijanden worden gerekend. Voor bombardering of brandstichting wordt gewaarschuwd per luidspreker of vlugschrift.

Daar het in theorie er om gaat de bevolking te winnen wordt de verklaring van het Pentagon geloofwaardig dat geen enkel leger ooit zoveel voorzorgsmaatregelen heeft genomen voor de burgerbevolking. Maar, aldus de officiële politiek, we moeten de bevolking dwingen een keuze te doen.

Dat deze tactiek al miljoenen vluchtelingen tot gevolg heeft gehad die desondanks of juist daarom de geallieerden nauwelijks vriendelijker gezind zijn, is een andere zaak. Het heeft Saigon wel aan de triomfante lijke verklaring geholpen dat nog slechts 30 procent van de bevolking in door de Vietcong bezette gebieden woont.

Over het nut van deze politiek van de verschroeide aarde kan men intussen twifelen. Maar naar ons weten werden noch Duitse noch geallieerde vliegtuigen wegens oorlogsmisdaden veroordeeld omdat zij in de Tweede Wereldoorlog dorpen en steden bombardeerden wanneer was gebleken dat van daar uit vijandelijke militaire acties waren gevoerd.

Misdaden Vietcong

Omdat één misdaad nooit een andere rechtvaardigt wordt er hier pas op de laatste plaats op gewezen dat dit een guerrillaoorlog is waarin de vijand niet heeft getoond ooit van internationale conventies te hebben ge-

verdragsteksten, dat vaker het Zuidvietnamese dan het Amerikaanse leger in het geding is en dat vaak een omschrijving van de daden ontbreekt die nodig zou zijn voor een aanklacht.

Dat juist de gruwelen in de Amerikaanse pers nauwkeurig worden geregistreerd is niet alleen een compliment voor die pers. Het is ook een gevolg van de vrijheid voor journalisten en fotografen die naar ons weten geen land en geen leger eerder onder dergelijke omstandigheden heeft toegestaan.

Misverstand

Maar er ontstaat daardoor gevaar voor misverstand (tussen de V.S. en de buitenwereld. In landen met een centrale gezagstraditie als de Europese, die eigenlijk nog maar pas de „Obrigkeitsstaat“ zijn ontgroeid, wordt de betekenis van kritiek en verzet binnen de V.S. vaak overschat. Hier zijn die krietiek en dat verzet gewoner dan elders omdat het staatsstelsel zelf is gebouwd op individuele vrijheid, kritiek op het gezag en voortdurend debat = een vorm van „checks and balances“ — dat vaker dan in enig ander land aan de uitspraak van de rechter wordt getoetst.

Vandaar dat aan wilde beschuldigingen of extreme vormen van verzet hier — of het nu gaat om het McCarthyisme in de jaren vijftig of het verzet tegen de oorlog in Vietnam nu — vaak in het buitenland meer waarde wordt toegekend dan is gerechtvaardigd door de situatie in de V.S. zelf. Men is hier gewend aan extreme kritiek en verzet.

De overgrote meerderheid gelooft dan ook bepaald niet in de gegrondheid der klachten over oorlogsmisdaden. Zulks vooral niet daar de klagers hun zaak tactisch verzwakken omdat zij de beschuldigingen slechts lijken te gebruiken als middel in hun politieke strijd tegen het buitenlandse beleid.

Foto's en films

De massa wordt zich van het probleem bewust door publikatie van foto's en televisiefilms die schokken en op individuele misdaden zouden kunnen wijzen. Het recentst is de foto op

Noord-Vietnam wordt toegelaten.

„Doch we kunnen niet garanderen dat we alle strafbare feiten te weten komen. Meestal ontbreken het bewijs of zelfs maar de precieze gegevens die vervolging rechtvaardigen“, aldus het Pentagon.

Onderzoeken

Berucht is het verhaal over het afwerpen van gevangenen uit helikopters om anderen tot spreken te krijgen. Ondanks tientallen opsporingsacties door de militaire justitie kwam men steeds weer bij één bron voor het verhaal terecht: een geschifte Amerikaan in Saigon die nog nooit in een helikopter had gezeten of bij gevechtsacties betrokken was geweest.

De episode met de oren kwam voor de krijgsrcad. Zowel het denkbeeld als het gebruikte mes bleek afkomstig te zijn van een cameraman van de televisie die intussen is gevlucht.

De waterkuurfoto werd genomen vlak voordat een officier deze ondervraging verbood. Ook tegen de fotograaf van deze foto is verdenking gerezen.

Ondervragingen zonder aanwezigheid van een officier zijn verboden. De moeilijkheid is dat de meeste ondervragingen aan de Zuidvietnamezen worden overgelaten. Nu men die al nauwelijks tot iets, laat staan tot vechten-buiten-kantoor tijd, kan bewegen haalt de eis zich te houden aan de conventies van Genève helemaal niets uit.

Oorlogvoering

Een andere vraag is of de oorlogvoering in het algemeen, het gebruik van napalm, gassen, chemische ontbladeringsmiddelen en het „vrij voor beschieting“ verklaren van hele zones en het in brand steken van dorpen tot oorlogsmisdaden gerekend moet worden.

Het gebruik van deze strijdmiddelen wordt niet ontkend.

Doch daar geen dodelijke gassen en chemicaliën worden gebruikt is geen dezer gevechtsmiddelen, mits in een

en kinderen in Saigon vorige week is slechts een recent voorbeeld.

Men vindt het hier merkwaardig dat zij die zich ongerust maken over mogelijke Amerikaanse oorlogsmisdaden en de methoden van het Zuidvietnamese leger, over het algemeen weinig aandacht besteden aan die van de Vietcong: moord, vaak na afschuwelijke verminkingen, op 11.000 burgers en ontvoering van ruim 40.000 andere burgers met vrouwen en kinderen in ruim vier jaar.

In '67 alleen al zijn er 4080 moorden, 4072 gewonden en 5454 ontvoeringen van burgers te betreuren geweest. Bommen in bioscopen, kerken en op marktplaatsen waarbij vooral vrouwen en kinderen het slachtoffer worden. Het systematisch afslachten van bijna alle dorpschoude, leraren en geestelijken — na kwellingen — in de dorpen die door de Vietcong worden bezet. Tentoonstelling van de lijken als waarschuwing.

Niemand hier beweert dat een guerrillaoorlog in Azië niet wreed is. Noch ook wordt ontkend dat de vraag is gerechtvaardigd of vernietiging van Vietnam een aanvaardbare prijs is voor het stellen van het voorbeeld dat communistische „bevrijdingsoorlogen“ niet kunnen slagen.

Maar zeer veel Amerikanen hebben er bezwaar tegen dat er met twee maten wordt gemeten door hen die menslievende bedoelingen hebben, doch deze slechts op eenzijdige wijze naar voren schuiven om hun zuiver politieke doeleinden te bereiken.

Het is dan ook opmerkelijk dat zij die hier op verantwoorde wijze en met ter zake kundige argumenten de politiek inzake Vietnam veroordelen, de meerderheid dus der critici die de politieke implicaties uit hoofde van hun vak kennen, het argument „oorlogsmisdaden“ niet in de mond nemen.

Wachten op nieuw groot offensief van Vietcong

Amerikaanse bommenwerpers hebben ook maandag weer aanvallen uitgevoerd op vijandelijke troepenconcentraties en bevoorradingscentra in de buurt van de geïsoleerde mariniersbasis Khe Sanh in het uiterste noordwesten van Zuid-Vietnam. De naar schatting 20.000 Noordvietnamezen die de basis met zijn bezetting van 5.000 man hebben omsingeld, worden dag en nacht vanuit de lucht bestookt.

Elders bleef de strijd tot gevechten op kleine schaal beperkt. Bij Da Nang viel een Amerikaanse compagnie bij een onderzoek van Vietcong-graven in een hinderlaag. Aan Amerikaanse kant vielen drie doden en vier gewonden, terwijl negen Vietcongstrijders sneuvelen. Bij een beschieting met mortieren van een Amerikaanse post ten noordwesten van Hué verloren drie Amerikanen het leven en werden er twintig gewond.

Het Amerikaanse hoofdkwartier te Saigon wacht gespannen op een nieuwe offensief van de Vietcong en de Noordvietnamezen. Veel Westelijke diplomaten geloven echter dat de guerrillastrijders bij het vorige offensief al zo'n grote psychologische overwinning hebben geboekt dat een tweede aanvalsgolf op het ogenblik nauwelijks nog meer voordeel zou kunnen opleveren.

Er wordt al geruime tijd rekening gehouden met een grootscheepse aanval op Khe Sanh, maar sommige Amerikaanse diplomaten menen dat de Noordvietnamese troepenconcentraties rondom de basis een krijgslust vormen van generaal Vo Nguyen Giap, de Noordvietnamese minister van defensie en overwinnaar van Dien Bien Phoe, om Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen uit andere gebieden weg te lokken. Enkele militaire strategen delen die opvatting, maar sluiten de mogelijkheid niet uit dat de Noordvietnamezen toch tot een offensief zullen overgaan bij verslechtering van het weer, wanneer de luchtsteun voor de Amerikaanse mariniers wegvalt.

Van de eeuwenoude gebouwen en kunstwerken in de citadel van de oude keizerstad Hué hebben twee weken zware strijd niet veel heel gelaten. Op het keizerlijk paleis wappert nog steeds de vlag van het nationale bevrijdingsfront. Noordvietnamese troepen hebben de zuidelijke helft van de citadel nog in handen. Op de andere oever van de Parfumrivier zitten naar schatting 30.000 vluchtelingen samenge-

dromd in openbare gebouwen, waar vrijwel geen sanitaire voorzieningen zijn. Mensen waden tot hun enkels door de modder naar de rivier om zich te wassen, kinderen bedelen bij mariniers om gevechtsrantsoenen. Er zijn al enkele gevallen van plundering voorgekomen.

Massagraf

De gemeentediensten van Hué functioneren nagenoeg niet meer. Regeringstroepen zoeken in de omgeving naar een massagraf waarin zich volgens een mededeeling van het provinciehoofd — die dit weer van burgers had gehoord — de lijken moeten bevinden van 300 door de Noordvietnamezen omgebrachte ambtenaren.

Vandaag zouden in Hué 150 Zuidvietnamese politiemannen aankomen die tot het herstel van het normale leven moeten bijdragen. Maandag kwam er al een Amerikaanse hulpploeg aan, waarvan de leider Hué betitelde als „het Berlijn van Vietnam“.

Overigens houden de Noordvietnamezen ook in een deel van de „nieuwe“ stad nog stand. Ze hebben zich diep ingegraven aan een kanaal. De Amerikanen zeggen vijandelijke radio-boodschappen te hebben afgeluisterd waarin de Noordvietnamezen werd meegedeeld dat ze niet meer bevoorrad konden worden en zolang als ze konden door moesten vechten.

„Alle vijandelijke tegenaanvallen zijn afgeslagen en de revolutionaire troepen hebben Hué nog in bezit“, meldde het bevrijdingsfront maandagavond in een communiqué. Verder werd gezegd dat grote delen van het platteland in de provincie Thoea Thien (waarin Hué ligt) zijn „bevrijd“ en daar meer dan 10.000 vijanden, onder wie 1.800 Amerikanen, zijn gedood, verwond of gevangengenomen.

Het bevrijdingsfront heeft ook gemeld dat 110 km ten noorden van Saigon, in de provincie Thoe Daoe Mot, een Amerikaanse vliegbasis bij een beschieting door de Vietcong grotendeels verwoest is. Volgens de eerste berichten waren ruim 200 Amerikanen gedood, aldus het persbureau van het bevrijdingsfront.

Johnson

President Johnson heeft maandag gezegd dat de V.S. het in Vietnam zullen uithouden zoals Abraham Lincoln dat in de strijd van de Amerikaanse burgeroorlog heeft gedaan om de unie te behouden.

De president sprak ter herdenking van de geboortedag van Lincoln. Volgens hem wijzen de meeste Amerikanen het isolationisme af. „Soms zijn wij gedwongen ons geloof te steunen met staal, zoals Lincoln dat heeft gedaan“, aldus de president.

Zonder Vietnam met name te noemen trok het staatshoofd duidelijk een vergelijking met de situatie in dat land. Hij zei dat Lincoln tijdens de burgeroorlog te horen had gekregen dat de strijd „te lang en verkeerd“ was. „Ook Lincoln zag Amerikanen sterven, hoge belasting en inflatie, hij zag honger en armoede. Hij was bedroefd, maar vastberaden, steeds overtuigd van zijn zaak. Lincoln hield vol, dat zullen wij ook doen“, aldus de president.

Steun

Het Amerikaanse instituut voor onderzoek van de publieke opinie Louis Harris heeft vastgesteld dat thans 74 pct. van de Amerikanen de regering-Johnson steunt tegen 61 pct. in december. De steun voor Johnsons Vietnam-beleid is echter nog niet zo groot als in juli van het vorige jaar, toen bleek dat 83 pct. van de ondervraagde Amerikanen achter Johnson stond.

Boeddhisten

De Zuidvietnamese militante boeddhistische groepering heeft de Verenigde Staten ervan beschuldigd het offensief van de Vietcong te gebruiken als voorwendsel om „wraak te nemen“ op de boeddhisten. In een brief aan de Amerikaanse ambassadeur te Saigon Bunker, schrijft de boeddhistische leider Thien Hoa dat verklaringen van de Amerikanen dat zich in de An Kwang-tempel Vietcongstrijders bevonden, onjuist waren. De pagode is het hoofdkwartier van de militante boeddhisten van Tri Kwang. Deze leidde a

boeddhistische beweging die zich in 1966 tegen de Zuidvietnamese regering keerde.

Volgens Tri Kwang was de pagode door een vliegtuig in brand geschoten. Hij achtte het bewezen dat de Amerikanen de tempel zowel militair als politiek hadden aangevallen om de boeddhistische beweging te belasten „die ontevreden is over uw (Amerikaanse) politiek omdat deze de communisten eerder steunt dan bestrijdt“.

Tijdens de gevechten in Saigon is zowel van Zuidvietnamese als van Amerikaanse zijde gezegd dat de Vietcong haar hoofdkwartier in de An Kwang-pagode had, hetgeen de boeddhisten ontkennd. Vliegtuigen deden aanvallen op behuizingen achter de pagode, die daarbij in brand raakte.

Thailand

Thailand heeft besloten buitenlandse journalisten uit te wijzen die feiten melden die schadelijk zijn voor het land, zo is maandag meegedeeld door een regeringswoordvoerder in Bangkok. De regering van Thailand heeft enige tijd geleden protest aangetekend tegen de publicatie in Amerikaanse kranten en tijdschriften van artikelen waarin geringschattend zou zijn geschreven over Thailands aandeel in de strijd in Vietnam. (Reuter - A.F.P.)

Amerikaans bombardement rondom Khe Sanh

Johnson doet een beroep op Moskou

President Johnson heeft maandag opnieuw een appel gericht aan de Sowjetunie overleg te beginnen over de wijze waarop de opbouw van offensieve en defensieve raketstelsels kan worden beperkt. De president deed dit beroep in een brief aan het Amerikaanse Congres ter begeleiding van het jaarrapport van het Amerikaanse bureau voor ontwapening. Volgens hem moet men proberen „een nieuwe kostbare en nutteloze verheving van de bewapeningswedloop te voorkomen“.

Moskou heeft in beginsel al ingestemd met het houden van besprekingen over het raketvraagstuk, maar de Russen hebben sindsdien nog niet laten weten dat zij het overleg ook werkelijk willen beginnen. (Reuter)

Afgezant van Amerika was in Hanoi

WASHINGTON, 13 febr. (UPI) — Eind januari is een speciale afgevaardigde van de Amerikaanse regering naar Hanoi gereisd om te onderzoeken op welke voorwaarden Noord-Vietnam vredesonderhandelingen wil beginnen. Het is niet bekend of de afgevaardigde de Amerikaanse nationaliteit had. Tijdens zijn reis werden door de Amerikanen geen bombardementen uitgevoerd op Hanoi en Haiphong. Een en ander is gisteren meegedeeld door welingelichte kringen in Washington en later bevestigd door Roman Pucinski, die lid is van het Huis van Afgevaardigden.

Pucinski weigerde de naam van de afgevaardigde te noemen, „omdat Amerika van plan is in de toekomst nogmaals gebruik te maken van zijn diensten”.

De „welingelichte kringen”, die door UPI worden aangehaald, legden er de nadruk op dat het de eerste maal was dat een officiële afgevaardigde van de Amerikaanse regering in Hanoi was. Het overleg met de Noordvietnamezen werd echter abrupt afgebroken door het onverwacht grote offensief van de Vietcong en de Noordvietnamezen in de steden van Zuid-Vietnam.

Johnson discussiëerde gisteren in het Witte Huis met een groep studenten. In het vuur van zijn rede wierp hij de armen omhoog.

DEBAT MET STUDENTEN

Johnson richt zich tot Hanoi

WASHINGTON, 13 febr. (AFP, Reuter, UPI) — „Wij zijn bereid morgen met u samen te komen, maar wij zullen niet capituleren!”, riep president Johnson gisteren in het Witte Huis tijdens een discussie met elf studenten over de oorlog in Vietnam. De president raakte zó geëmotioneerd dat hij, over de hoofden van de studenten heen, rechtstreeks tot Hanoi begon te roepen: „Genève is een gunstige plaats en het gewenste tijdstip is morgen. Maar wij willen niet dat gij voordeel trekt uit de situatie, zoals gij hebt gedaan tijdens de Tet-viering!”

Johnson sprak ook over de Amerikaanse oppositie tegen zijn Vietnamese politiek. „Die bedroeft mij en houdt mij bezig, want ik meen te weten wat de studenten, die tegen de oorlog zijn, beweegt. Maar een oorlog kan niet worden gevoerd op grond van opiniepeilingen. Met opiniepeilingen kun je ook geen vrede krijgen. Toch is het nodig rekening te houden met de mening van het volk.”

Johnson hamerde voortdurend op de „formule van San Antonio” die op 29 september in San Antonio (Texas) door hemzelf werd opgesteld. Hij zei toen dat hij de bombardementen op Noord-Vietnam zou staken, als de communisten erin zouden toestemmen onmiddellijk vruchtbare besprekingen te beginnen en als zij beloofden, dat zij

de bombardementspauze niet zouden misbruiken om hun militaire positie in Zuid-Vietnam te verbeteren.

Tenslotte riep Johnson de studenten toe: „Ik weet niet hoe ik het beter zou kunnen doen dan wij het nu doen. Als ik het wist, zou ik het doen. Ik zou een betere manier kiezen. Wij kunnen ons vergissen. Ik heb vele vergissingen gemaakt.”

SAIGON — Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben ook gisteren weer aanvallen uitgevoerd op de Noordvietnamese troepenconcentraties rond de Amerikaanse basis Khe Sanh. In feite gaan de bombardementen dag en nacht door. Tot gevechten kwam het niet. Ook elders in Zuid-Vietnam kwam het niet tot zware gevechten, met uitzondering van Huế, waar de communisten nog steeds de citadel in handen hebben.

Khe Sanh

Het Amerikaanse hoofdkwartier in Saigon wacht gespannen op een nieuw offensief van de Vietcong en de Noordvietnamezen. Vele westerse diplomaten geloven echter dat de guerrillastrijders bij het vorige al zo'n grote psychologische overwinning hebben behaald, dat een tweede aanvalsgolf nauwelijks nog voordeel zou kunnen brengen.

WASHINGTON BEVESTIGT:

Gezant in Noord-Vietnam:

14 FEBRUARY VI
Hanoi gaf hem geen antwoord

WASHINGTON, 14 febr. (Reuter) — Amerikaanse regeringsfunctionarissen hebben bevestigd, dat een niet-Amerikaanse afgezant onlangs in Noord-Vietnam is geweest om na te gaan hoe de leiders daar zouden reageren op een stopzetting van de Amerikaanse bombardementen. Er zijn sterke aanwijzingen dat deze vredespeiling plaats had kort vóór of zelfs tijdens het communistische offensief van de afgelopen twee weken. De missie is kennelijk mislukt en Amerika hervatte in het afgelopen weekeinde de bombarde-

menten op de gebieden van Hanoi en Haiphong, die ongeveer drie weken tevoren waren opgeschort.

Men wil niet meedelen wie deze niet-Amerikaanse afgezant van Amerika was. Het Democratische Congreslid Roman Pucinski maakte het eerst melding van de missie. Hij zei op een bijeenkomst in Chicago, dat hij erover was ingelicht „door de hoogste regeringskringen”. Hij meende dat „wij nu aan het onderhandelen zouden zijn” als Hanoi de afgezant ook maar enigszins de verzekering had gegeven, dat de infiltraties in Zuid-Vietnam tijdens een bombardementspauze niet zouden worden opgevoerd.

Volgens het Congreslid bevond de bewuste man zich vorige week woensdag nog in Hanoi. Hij is sindsdien echter uit Noord-Vietnam vertrokken zonder een acceptabel antwoord van de communistische autoriteiten te

hebben gekregen. De afgezant moest volgens Pucinski tegen de Noordvietnamese leiders zeggen, dat de VS „enige zekerheid wensten dat Hanoi tijdens de bombardementspauze niet zes of acht of tien divisies naar Zuid-Vietnam zou sturen.”

Amerika wilde Hanoi vier vragen laten beantwoorden:

1. Tot op welke hoogte kan Noord-Vietnam de Vietcong tot een bestand in Zuid-Vietnam verplichten?

2. Wie zouden er aan onderhandelingen deelnemen?

3. Zou de overeenstemming om te gaan onderhandelen een totale stopzetting van de infiltraties en bevoorrading van de troepen in het zuid inhouden of slechts een bevroering daarvan op het huidige peil en in ieder geval geen toeneming?

4. Wanneer zouden de besprekingen moeten beginnen?

14 Feb 68 NRC VI

Amerikaanse versterkingen naar Zuid-Vietnam

Senator: „Afgezant van Johnson in Hanoi”

De Verenigde Staten sturen met spoed nog 10.500 militairen naar Zuid-Vietnam, zo heeft het ministerie van defensie te Washington dinsdag bekendgemaakt. De troepen — zowel soldaten als mariniers — worden erheen gezonden als „voorzorgsmaatregel” op verzoek van de Amerikaanse opperbevelhebber te Saigon, generaal Westmoreland.

Onderminister van defensie Phil Goulding heeft gezegd dat deze maatregel niet noodzakelijkerwijs betekent dat de Verenigde Staten boven de eerder vastgestelde troepensterkte van 525.000 man in Vietnam zullen gaan. Er is geen besluit genomen over oproeping van troepen van de nationale garde of reserve-eenheden.

Amerikaanse regeringsfunctionarissen hebben dinsdag bevestigd dat een niet-Amerikaanse afgezant van president Johnson kortgeleden in Noord-Vietnam is geweest om na te gaan hoe de leiders daar op stopzetting van de bombardementen zouden reageren. Er zijn sterke aanwijzingen dat deze vredespeiling kort voor of mogelijk zelfs tijdens het communistische „tet”-offensief van de afgelopen twee weken werd ondernomen.

De missie is kennelijk mislukt; Amerika hervatte het afgelopen weekeinde de bombardementen op de gebieden van Hanoi en Hai-phong, die ongeveer drie weken tevoren waren opgeschort.

Vier vragen aan Noordvietnamezen

Men wil in Washington niet meedelen wie de afgezant was. De Democratische senator Pucinski maakte het eerst melding van de missie. Hij vertelde op een bijeenkomst te Chicago dat hij erover was ingelicht „door de hoogste regeringskringen”. Hij meende dat „wij nu aan het onderhandelen zouden zijn” als Hanoi de afgezant ook maar enigszins de verzekering had gegeven dat de infiltraties in Zuid-Vietnam tijdens een bombardementspauze niet zouden worden opgevoerd.

Volgens de senator bevond de bewuste man zich vorige week woensdag nog in Hanoi, maar regeringsfunctionarissen zeggen dat hij uit Noord-Vietnam is vertrokken zonder een acceptabel antwoord van de autoriteiten daar te hebben gekregen.

De afgezant moest volgens Pucinski de Noordvietnamese leiders zeggen dat de V.S. „enige zekerheid wensten dat Hanoi tijdens de bombardementspauze niet zes of acht of tien divisies Zuid-Vietnam in zou sturen”.

Amerika wilde Hanoi vier vragen laten beantwoorden:

1. Tot op welke hoogte kon Noord-Vietnam de Vietcong tot een bestand in Zuid-Vietnam verplichten?

2. Wie zouden er aan onderhandelingen deelnemen?

3. Zou de overeenstemming om te gaan onderhandelen een totale stopzetting van de infiltraties en bevoorrading van de Zuid-Vietnamese troepen inhouden?

tawa verklaarde de Canadese minister van buitenlandse zaken, Paul Martin, dinsdag dat die er „strikt namens de Canadese regering” en op haar instructies heen was gegaan. De diplomaat was Ormond Dier, lid van de internationale controlecommissie in Vietnam.

Khe Sanh

Tot de uitzending van nieuwe Amerikaanse troepen naar Zuid-Vietnam is besloten in verband met de belegering van de mariniersbasis Khe Sanh door Noordvietnamese troepen en de recente golf van Vietcong-aanvallen op de steden. De maatregel houdt volgens de Amerikaanse onderminister van defensie Goulding slechts een versnelling in van de voorgenomen inschakeling van verse troepen.

Goulding zei dat de nieuwe maatregel niet zal leiden tot terugtrekking van Amerikaanse troepen die volgens de verplichtingen van de V.S. jegens de N.A.V.O. in West-Europa gelegerd zijn. De vorige maand nog riep Washington iets minder dan 15.000 luchtmacht- en mariniereservisten onder de wapenen, nadat Noord-Korea het radio-afluisterschip Pueblo met 83 opvarenden had opgebracht.

Met de nieuwe versterkingen stijgt de Amerikaanse troepensterkte in Vietnam tot 510.500 man; de troepensterkte kan volgens de bestaande plannen in de loop van dit jaar eventueel tot 525.000 man worden opgevoerd. Beroemde ambtenaren van het Pentagon geven toe dat de mogelijkheid bestaat dat nu ook militairen ingeschakeld worden die al eerder in Vietnam hebben gevochten; het besluit is zo plotse-

vecht boven Noord-Vietnam sinds een maand een Noordvietnamese Mig-2 neergeschoten. Het gevecht begon toe Amerikaanse Phantoms en Thunder chiefs het Noordvietnamese vliegvel Vinh, halverwege Hanoi en de grens met Zuid-Vietnam, aanvielen, zo is van Amerikaanse militaire zijde meegedeeld.

Ondanks slecht vliegweer maakte Amerikaanse toestellen, geleid door radar, verscheidene vluchten boven Noord-Vietnam. Zij bombardeerden en beschoten een legerkamp op negenti kilometer van Hanoi en vernietigden opslagplaatsen en verbindingen. Vliegtuigen van de marine vielen een spoorwegemplacement en een raketlanceerplaats in het noordelijke gedeelte van de gedemilitariseerde zone aan.

Dinsdagochtend lanceerde de Vietcong opnieuw een aanval met raketten op de vliegbasis Bien Hoa, 25 km ten noorden van Saigon. De basis werd tienmaal getroffen; de schade wordt zeer licht genoemd.

In de provincie Kwang Ngia, ongeveer vijfhonderd km ten noord-oosten van Saigon, zijn bij een gevecht van enkele uren 78 Vietcongstrijders gesneuveld. De met mortieren, mitrailleurs en antitankwapens gewapende Vietcongstrijders werden door artillerie en helikopters verdreven. Aan Amerikaanse zijde sneuvelde één man.

Epidemieën

In de primitieve, vrijwel van sanitair verstoken opvangcentra in Saigon zitten 158.000 vluchtelingen samengepropt. Medische ploegen zijn — evenals in Hué — een grootscheepse inentingscampagne begonnen om het uitbreken van builenpest-, cholera- en tyfusedemieën te voorkomen. De voorraden vaccins stromen binnen, vooral uit Australië, maar ook uit twaalf andere landen.

Volgens een mededeling van Amerikaanse zijde zijn tussen 30 januari en 9 februari onder de Zuidvietnamese burgerbevolking 2350 doden en 16.300 gewonden gevallen. Het aantal vluchtelingen bedraagt bijna een half miljoen. Aan Vietcongzijde zijn volgens deze opgave 32.245 man gesneuveld en 6.400 man gevangengenomen. Onder de „geallieerden” zouden 3.380 doden en 11.685 gewonden zijn gevallen.

Zie verder pag. 4

van de troepen in de... of slechts een bevestiging op het huidige...
 4. Wanneer zouden de besprekingen moeten beginnen?
 Er is kortgeleden een Canadese diplomaat in Hanoi geweest, maar in Ot-

ling genomen dat er een... Vietnam moeten gaan die daarvoor oorspronkelijk niet waren aangewezen.
 Een Amerikaanse straaljager heeft maandag tijdens het eerste luchtge-

Bezoeken van Thant aan Londen en Parijs

Contact in Franse hoofdstad met Mai Van Bo

Van onze correspondent

LONDEN, 14 febr. — De secretaris-generaal van de V.N., Thant, heeft gisteravond besloten om niet uit Londen direct naar New York terug te keren, maar vandaag naar Parijs te gaan, waar hij naar men aanneemt Mai Van Bo, het hoofd van de Noordvietnamese missie in de Franse hoofdstad zal ontmoeten.

toe dat de gevechten van de laatste twee weken het ongelukkigere wijs voor alle betrokkenen moeilijker had gemaakt om „die kloof” te overbruggen. Onze correspondent te Parijs meldt dat men zich van Franse zijde van morgen zeer discreet toonde over Thants programma in Parijs, maar het is zeker dat de secretaris-generaal vanmiddag minister Couve de Murville zal ontmoeten en mogelijk ook president de Gaulle, op wie gisteravond door de groep der Republikeinse onafhankelijke een beroep is gedaan om een initiatief te nemen voor een oplossing in Vietnam.

De Britse premier Wilson begroet de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Thant. Links de Engelse minister Brown.

Hoopt Thant, kan men zich afvragen, wellicht in Parijs antwoord te krijgen op de boodschap die hij tijdens zijn verblijf in New Delhi aan de Noordvietnamese consul-generaal aldaar hebben gegeven? Het viel hier op, dat Thant zijn besluit om Parijs te bezoeken blijikbaar nam nadat hij contact had gehad met de beide hier gevestigde Noordvietnamese journalisten. In Londen had Thant eerst tijdens een onderhoud van bijna een uur met minister Brown gevolgd door een gezamenlijke „werkklunch” met premier Wilson in Downing Street. In het Lagerhuis sprak premier Wilson later in de middag in zijn verslag over zijn besprekingen met president Johnson herhaalde malen over de „zeer nauwe kloof” die thans nog tussen het Amerikaanse standpunt en dat van Noord-Vietnam over het openen van onderhandelingen moest worden overbrugd. Dit is echter een uitdrukking die Wilson — al gaf hij er maar een zeker extra accent aan — verscheidene malen eerder heeft gebruikt; de premier voegde aan die statering de nadere kwalificatie toe dat de meeste auto's zijn verzameld in Rotterdam vernieuwen collectie. Rotten zich klokken e.d. van de te vinden in de auto waarin hij reed be-

De minister van economische zaken en de L. de Blok, heeft contact met de Oostenrijkse minister Broun. De minister van economische zaken en de L. de Blok, heeft contact met de Oostenrijkse minister Broun. De minister van economische zaken en de L. de Blok, heeft contact met de Oostenrijkse minister Broun.

De heer A. J. Hartkamp, korpschef van politie te Gorinchem, heeft bij de politie te Amersfoort een aanklacht tegen Amersfoortse verzetslieden, dat hij in 1944 een deelnamer aan een verval op een distributiekantoor te Amersfoort, de uit het Duitse leger geserleerde Oostenrijker Karl Fungler, heeft doodgeschoten. De vier ex-verzetlieden hebben zaterdag jl. een bordje met het opschrift „Als een hond afgemaakt” gesplijkerd op de deur van een huis in de Schersterstraat te Amersfoort — waar de Dostenrijkse verzetsman stierf — en een korte herdenking gehouden. De minister van justitie heeft in december 1947 bekendgemaakt dat er een aanleiding was maatregelen te nemen tegen de heer Hartkamp. De heer Hartkamp zou hebben verklaard uit hoofde te hebben behandeld. De vier van justitie te Utrecht. De heer van justitie heeft meezede. De heer van justitie heeft meezede.

Aanklacht korpschef van politie tegen ex-verzetlieden

en somber uit. oor de leefbaarheid van de gemeen- volgens de Amsterdamsche sportnota, assen rijk en gemeenten ziet het er oeg komt in de financiële verhouding oeg. Indien geen ingrijpende wijzi- ertrechtvaardigde verlangens te vol- t staat zullen zijn om aan de verbeter- e gemeenten slechts zeer ten dele tel is duidelijk, aldus de nota, dat ijfke overheid zal worden gevraagd, eestening die zeker van de gemeen- e steun aan verenigingen voor sport- en. Daarin is dan nog niet besrepen ren zal ruim 26 miljoen gulden kos- Het hie plan voor de komende drie aren nodig gaecht. oor de jeugd in de komende drie e bouw van enkele zelfgelegenheden pching van een knoconcentrum en aden in de komende tien jaren) de angekondigde bouw van acht zwem- behalve de in aparte nota reeds nonteerd. Voor watersporten wordt en sportterreinen kunnen worden ge- us voor kortere of langere tijd bij aronplan een aantal kleedgebouwen, auto's van hetzelfde merk te hebben verdacht ten minste twaalf personen-

Minister opent school voor oud-mijnwerkers

Postbus 853, Amsterdam. Kwartaalbericht op aanvraag

Dutch Fund for Internationals

LONDEN, 12 febr. — Thant, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, al op zijn terugreis van Moskou naar New York in Londen een ontmoeting met premier Wilson en minister Brown hebben.

Engeland en Rusland zijn gezamenlijk voorzitters van de Conferentie van Genève van 1954 over voormalig Frans Indochina, maar blijkens berichten uit Moskou is er geen aanwijzing, dat de Russische leiders hun afwachtende houding willen verlaten en over willen gaan tot een meer actieve rol ter beëindiging van de strijd in Vietnam.

Premier Wilson heeft in zijn besprekingen met president Johnson nogmaals de steun van de Britse regering voor de Amerikaanse politiek in Vietnam verkondigd, met name voor de z.g. "vredesformule" van San Antonio.

Ook oppositieleider Heath blijft de steun van een volledige steun van de Amerikaanse politiek in Vietnam verkondigen. In een toespraak tot het congres van jonge Conservatieven in Harrogate zei hij gisteren dat het minste, dat een Labour-regering in deze kritieke situatie moet doen, was om op te houden met de berichten te lezen aan hen die de last droegen en de offers brachten.

Amerika versterkt zijn troepenmacht in Zuid-Vietnam

168745 p VI

WASHINGTON, 14 febr. — (AFP, Reuter) — De Verenigde Staten zullen met spoed 10.500 man naar Zuid-Vietnam sturen ter versterking van hun troepenmacht in dat land. De troepen, waaronder afdelingen mariniers, worden naar Vietnam gezonden als „voorzorgsmaatregel” en op verzoek van de Amerikaanse opperbevelhebber in Saigon, generaal Westmoreland. Met de versterkingen mee zal de Amerikaanse troepenmacht in Vietnam 510.500 man bedragen. De nieuwe maatregel zal niet leiden tot terugtrekking van Amerikaanse troepen uit West-Europa, aldus Washington.

Tot uitzending van nieuwe troepen is besloten in verband met de belegering van de marinebasis Khe Sanh door Noordvietnamese troepen en de recente golf van Vietcongaanvallen op de steden. Overigens gaan deze aanvallen in sommige steden nog steeds voort. Zo wordt nog steeds verbitterd gevochten tussen Amerikanen en Noordvietnamezen om de stad Hué. Ook in de omgeving van Dak To wordt slag geleverd, terwijl de Noordvietnamese druk ten zuiden van Da Nang en bij Hoi An gehandhaafd blijft. Geregelde eenheden van de Vietcong bevinden zich nog steeds in de omgeving van Saigon, waar zij verbitterd strijd leveren met geallieerde eenheden.

Volgens Zuidvietnamese regeringswoordvoerder zouden sinds het begin van het Vietcongoffensief, twee weken geleden, in totaal 32.904 Vietcongliden en Noordvietnamese soldaten gesneuveld zijn en 6.440 gewond. De Zuidvietnamese en Amerikaanse verliezen zijn gesteld op 3.470 doden en 12.062 gewonden. Volgens de Zuidvietnamese en Amerikaanse inlichtingendiensten is bij een straatgevecht in de Chinese wijk van Saigon vermoedelijk de Noordvietnamese generaal Tran Do gedood. Hij was kandidaatlid van het centrale comité van de Noordvietnamese communistische partij en speciaal met politieke taken belast. Mogelijk

wilde hij in Saigon de reacties van de bevolking op het guerrilla-offensief nagaan.

Onze correspondent in Londen meldt:

Vanmorgen is VN-secretaris-generaal Oe Thant onverwacht van Londen naar Parijs vertrokken. Het staat vast dat hij daar zal confereren met Frankrijks minister van buitenlandse zaken, Couve de Murville, en wellicht ook met president De Gaulle. Onderwerp van gesprek: Vietnam. Men houdt het zelfs voor mogelijk dat Thant Parijs met de vertegenwoordiger van Noord-Vietnam zal spreken en dat hierna nogmaals naar Moskou zal vliegen.

Van zijn besprekingen met premier Wilson en diens minister van buitenlandse zaken, Brown, is niets uitgelekt. Behalve dan dat ze eveneens gingen over de kwestie Vietnam. In het Lagerhuis liet Harold Wilson weten dat de hiaten tussen Amerika en Noord-Vietnam, die vredesonderhandelingen in de weg staan, kleiner zijn geworden, alhoewel van de andere kant gezien de in alle hevigheid losgebarsten gevechten het voor beide partijen moeilijk maken over de brug te komen, aldus Wilson.

Vietnam

Vervolg van pag. 1
14 FEBRUARI 1968 NRC
Generaal gedood VI

Volgens de Zuidvietnamese en Amerikaanse inlichtingendiensten is bij een straatgevecht in de Chinese wijk van Saigon, Cholon, zondag vermoedelijk een Noordvietnamese generaal Tran Do, gedood, die kandidaat-lid was van het centrale comité van de Noordvietnamese communistische partij. Men zegt dat hij de leiding moet hebben gehad van het „Tet“-offensief, maar waarnemers betwijfelen dit. Als hij zich al in Saigon bevond, dan was dat waarschijnlijk meer om politieke redenen dan om militaire. De eigenlijke gevechtsacties zouden van buiten de hoofdstad gemakkelijker te leiden zijn geweest.

Naar verluidt was de generaal in het opperbevel van de Vietcong speciaal met politieke taken belast. Mogelijk wilde hij in Saigon de reacties van de bevolking op het guerrilla-offensief nagaan.

Als bewijs voor zijn dood beschikken de Zuidvietnamezen over een zwaar verminkt lijk en twee foto's van Tran Do, waarop hij respectievelijk in Vietcong-tenuë en in zijn generaalsuniform staat afgebeeld. Het is echter al heel moeilijk op die foto's een en dezelfde man te herkennen, laat staan met behulp van die foto's het lijk te identificeren, aldus A.F.P.

Hué

In Hué, waar het gevaar van besmettelijke ziekten zo mogelijk nog groter is dan in Saigon en waar al twee mensen aan cholera zijn gestorven, klaarde de lucht dinsdag voor het eerst sinds een week op, waardoor Zuidvietnamese bommenwerpers de Noordvietnamese troepen en de Vietcong in de citadel konden bestoken. Volgens Amerikaanse officieren kunnen de Noordvietnamezen en de Vietcong als het goede weer aanhoudt, wellicht binnen een dag of twee, drie uit de stad worden verdreven.

Een woordvoerder van de Zuidvietnamese regering heeft dinsdag in Saigon meegedeeld dat bij de strijd om Hué tot nu toe ongeveer 1260 leden van de Vietcong zijn gedood. De woordvoerder zei dat de historische schatten in de oude keizerstad veel van de gevechten te lijden hebben.

In Saigon zijn alle mannen tussen vijftien en veertig jaar die in de vijf veilige districten van de hoofdstad wonen, opgeroepen voor een identiteitscontrole. Zij die hieraan geen gehoor geven zullen als verdacht van steun aan de Vietcong worden gearresteerd.

Op de politiebureaus worden nieuwe identiteitsbewijzen verstrekt. Militairen en politie zullen huiszoekingen doen.

Vier districten van Saigon zijn nog „rood“, hetgeen betekent dat daar nog Vietcong-verzet is. (Reuter - A.F.P. - D.P.A.)

GEDRUKT DOOR OORLOG IN VIETNAM

166 Tyd VI

NEW YORK, 14 februari — Op de Newyorkse effectenbeurs zijn de koersen dinsdag verder gedaald. Als belangrijkste reden voor de gedrukte stemming wordt de oorlog in Vietnam genoemd, met name de versterking van het Amerikaanse leger met nog 10.500 soldaten.

Ook over de moeilijkheden in Korea en de verhoging van het rentetarief in Canada maakt men zich ongerust. Beleggers hebben hun vertrouwen in de markt blijkbaar volkomen verloren, aldus het commentaar in beurskringen. Tegen het slot namen de verkopen zo sterk toe dat de tikker verschillende minuten achterliep op de noteringen. Van de 1.489 verhandelde soorten noteerden er 306 hoger en 1013 lager. De Dow Jonesindex voor industrie-fondsen zakte 8,27 punt en de sporenindex circa 2 punten. Er werden ruim een miljoen shares minder omgezet dan vrijdag.

Omzet 10.830.000 (11.850.000) Shares.

9/2 12/3

9/2 12/2

9/2 12/2

9/2 12

Offensief Vietcong niet volledig geslaagd

Peking toont zich
sceptisch

14 FEBR. '68 NRC

Van onze correspondent

HONGKONG, febr. — De aanval van de Vietcong en de Noordvietnamese strijdkrachten op de Zuidvietnamese steden, heeft het Nationale bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam ongetwijfeld psychologische successen opgeleverd.

De bevolking van de Zuidvietnamese steden is er tenminste opnieuw aan herinnerd dat de Vietcong een niet te verwaarlozen machtsfactor is, maar ook dat noch de regering in Saigon, noch de Amerikanen hun voldoende bescherming kunnen geven. Ten overstaan van de gehele wereld heeft de Vietcong opnieuw

getoond niet bereid te zijn de wapens neer te leggen en bij alle eventuele onderhandelingen een flinke vinger in de pap te willen hebben.

Waarschijnlijk echter hebben de strategen van de Vietcong in hun algemeen offensief op grotere successen gehoopt, en klaarblijkelijk hebben zij ook gehoopt dat het Zuidvietnamese volk eensgezind tegen het regime in Saigon en de Amerikanen in opstand zou komen.

Het centrale comité van het bevrijdingsfront heeft in een appel het Zuidvietnamese volk aangespoord onder de leiding van de Vietcong de „marionetten-kliek van de V.S.” een fatale slag toe te brengen en zo de volledige overwinning te behalen. Volgens deze boodschap zou o.a. het volk uit alle lagen en alle delen van het land, in vereniging met het bevrijdingsfront, dorpen en steden veroverd hebben en revolutionaire organen hebben opgericht. Vele officieren, soldaten en ambtenaren van de marionettenregering, aldus de oproep, hebben zich bij het bevrijdingsfront aangesloten en zijn lid geworden van revolutionaire organisaties.

Geen opstand

Ofschoon zonder enige twijfel veel Zuidvietnamezen met de Vietcong sympathiseren schijnt het toch, als men aan de berichten uit Saigon geloof mag schenken, niet tot een gewapende opstand van de bevolking te zijn gekomen.

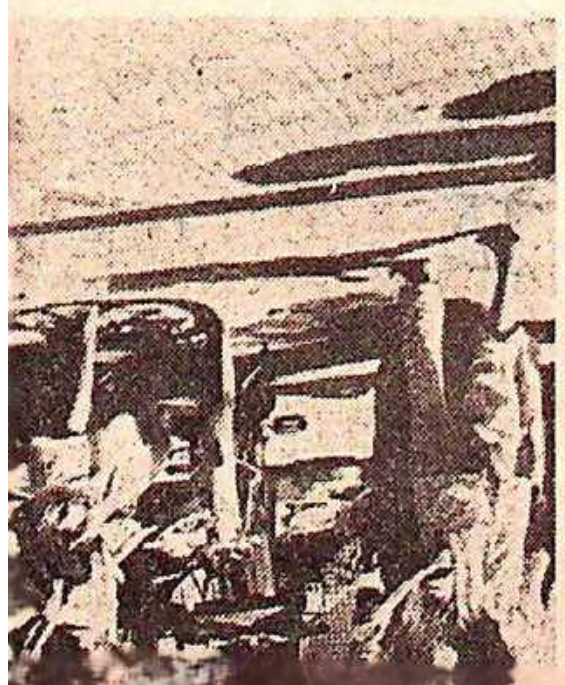
Bij de zwijgzame Vietnamese massa zijn het bewind in Saigon en de Amerikaanse bezetter niet geliefd. De bevolking ondersteunt de Vietcong niet, maar zij werkt ook niet tegen. Het vertrouwen van de bevolking in de regering te Saigon is echter zwaar geschokt en aan het pacificatieprogramma is een nieuwe slag toegebracht.

Het algehele offensief van de Vietcong heeft duidelijk gemaakt dat de communistische strijdkrachten nog steeds beslissen wanneer en waar een aanval ingezet zal worden. De jongste ontwikkelingen rechtvaardigen het optimisme van de Amerika-

De Nederlandse minister van buitenlandse zaken, mr. J. M. A. H. Luns, die een officieel bezoek van vier dagen aan Hongarije brengt, heeft dinsdag te Boelapast besprekingen gevoerd met de Hongaarse premier, Fock. Mr. Luns gelede na afloop van het overleg

Minister Luns bij Hongaarse premier

waarop de Amerikaanse dodencijfers gegrond zijn, in een nog vreemder licht.

Het is weinig waarschijnlijk dat de Vietcong door het recente grote offensief een zo sterk mogelijke positie aan de onderhandelingstafel heeft willen opbouwen. Het hoofddoel blijft het omverwerpen van de regering in Saigon en het vertrek van de troepen van de Verenigde Staten. Stellig is thans een Amerikaanse overwinning verder dan ooit verwijderd, maar ook de Vietcong zal een lange en barre weg moeten gaan naar een mogelijke zege, een zege die eigenlijk eerst dan een reële mogelijkheid zou worden wanneer het gehele Zuidvietnamese volk zich tegen de Amerikanen zou keren. En dat is voorshands niet wel denkbaar.

Te vroeg?

In Peking beziet men de ontwikkelingen in Vietnam nogal sceptisch. Volgens Mao's regels voor de guerrilla-oorlogsvoering is het offensief tegen de steden veel te vroeg ingezet. De Chinese communisten hebben in de jaren twintig bij aanvallen op Nantsjang Kanton, Swatow en andere steden in China, zware nederlagen geleden en bereikten uiteindelijk slechts hun doel door een langdurige guerrilla-oorlog.

Toen dan ook de Chinese minister-president Tsjoë En-lai het hoofd van de permanente vertegenwoordiging van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront in Peking, Nguyen Minh Phuong, met de recente successen van de Vietcong gelukwensde, waarschuwde hij toch dat nog een gevaarlijke weg moest worden afgelegd voor het bereiken van de uiteindelijke overwinning en dat deze slechts dan mogelijk is als de Vietnamezen volharden in een langdurige oorlog.

Ter gelegenheid van de zevende verjaardag van de oprichting van het Nationale bevrijdingsfront op 19 december van het vorige jaar, stuurde Mao Tse-toeng een felicitatietelegram aan de voorzitter van het presidium, Nguyen Huu Tho, waarin hij onder meer zei: „Als het Zuidvietnamese volk met volharding een langdurige strijd wil voeren dan zal het zeker de Amerikaanse agressoren uit het land kunnen verdrijven”. Volgens de stellingen van Mao's theorie van de guerrilla, moest men slechts dan strijd leveren als een overwinning tot de mogelijkheden behoort en weglopen als die mogelijkheid niet bestaat.

Dezer dagen

14 FEBRUÏE NRC VI

Op 2 februari, drie dagen nadat de Vietcong zijn gecoördineerde aanvallen op de Zuidvietnamese steden was begonnen, zei president Johnson dat de aanvaller er niet in geslaagd was het belangrijkste doel van zijn offensief — een „algemene opstand” in Zuid-Vietnam — te bereiken. Het offensief van de Vietcong kon dus als een mislukking beschouwd worden.

Of de president bijna twee weken later, terwijl de Vietcong nog allerm minst verslagen lijkt, nog steeds hetzelfde oordeel is toegegaan, is onbekend. Wel is het opmerkelijk dat, naarmate het moeilijker wordt om van een Amerikaanse overwinning te spreken, het thema dat de Vietcong er niet in geslaagd is een algemene opstand te ontketenen luider klinkt.

Er is, zo luidt het thema, in de steden van Zuid-Vietnam misschien chaos en verwarring geweest, er zijn zelfs bloedbaden aangericht, maar geen enkel ogenblik is de bevolking opgestaan tegen de regering van Saigon of tegen de Amerikanen. Wat ook de uiteindelijke uitkomst van de oorlog zal zijn, de historische betekenis van dit feit is reusachtig.

Want jarenlang heeft Hanoi beweerd dat de Vietcong de enige echte vertegenwoordiger is van het Zuidvietnamese volk en dat dat volk de communisten al lang zou hebben gevolgd als de aanwezigheid van de Amerikaanse „bezettingsstroepen” het niet belet had dit te doen.

Tallose mensen hebben geloofd dat, omdat vele Zuidvietnamezen niet veel eerbied hebben voor de regering in Saigon, dit betekende dat zij aan de kant van de communisten stonden. De gebeurtenissen van de laatste weken, toen er niet alleen geen opstand uitbrak, maar ook Vietnamezen tegen Vietnamezen vochten, bewijst dat die mensen het bij het verkeerde eind hadden.

*

Twijfelzuchtige lieden zullen geneigd zijn te zeggen dat met dit thema het publiek, ter meerdere blijdschap, een dode mus wordt aangeboden. Nu is zelfs een levende mus niet veel, zodat het uitblijven van een algemene opstand misschien wel een streep door de rekening van de Vietcong is, maar dan nog niet als een overwinning van de Amerikanen aangemerkt kan worden.

Laten we aannemen dat de Vietcong er inderdaad op gerekend had dat de bevolking van Zuid-Vietnam in opstand zou komen. Het is mogelijk dat hij zichzelf had wijs gemaakt dat die bevolking aan zijn kant stond en slechts wachtte op het signaal om van die afhankelijkheid te getuigen.

In dat geval heeft het offensief niet het beoogde doel bereikt. Als de bevolking inderdaad in opstand zou zijn gekomen, dan zou het voor de Amerikanen vrijwel onmogelijk zijn geweest zich militair in Zuid-Vietnam te handhaven, wat hun nu al moeite genoeg gekost heeft, nu de bevolking niet in opstand is gekomen.

*

Of de Vietcong zich nu illusies over een opstand heeft gemaakt of niet — hij mag al tevreden genoeg zijn over het resultaat van zijn offensief: de oorlogsmoeheid is toegenomen, het geloof in de onoverwinnelijkheid van de Amerikaan is gebroken, de bereidheid om met de mogelijke overwinnaar van morgen te pacteren is navenant toegenomen.

Die bereidheid onder de bevolking — zij mag dan niet-communistisch zijn — moet toch al groot zijn geweest. Hoe is het anders te verklaren dat tienduizenden Vietcongsoldaten, met hun wapens, in de steden van Zuid-Vietnam konden glijpen en daar een briljant georkestreerde actie konden ontketenen?

Zo'n voorbereiding en zo'n organisatie kunnen niet voor grote delen van de bevolking geheim zijn gebleven. En of nu terreur dan wel afhankelijkheid verantwoordelijk was voor die geheime houding, het resultaat blijft hetzelfde.

*

Als de Vietcong geloofd heeft dat de bevolking in opstand zou komen en als de Amerikanen hun succes meten naar de mate waarin dit niet is geschied, dan hebben zij zich beiden vergist. Want de ondervinding leert dat de grote massa van de bevolking meestal een niet-actieve, afwachende houding inneemt bij revoluties.

De onlangs overleden prof. dr. Kurt Baschwitz schrijft in zijn boek *Denkend mens en menigte* „dat het meestal slechts een verrassend klein deel der bevolking is dat als actieve voorvechters

der revolutie optreedt”, dat „bij omwenteling slechts een minderheid handelend optreedt, in naam van een tot welwillend toezien geneigde meerderheid”.

De meerderheid van de Zuidvietnamese bevolking is waarschijnlijk niet communist, maar misschien wel tot welwillend toezien geneigd. „Het is de ontevreden stemming van de zelf werkeloos blijvende meerderheid, de onder haar gehoorde luide of gefluisterde klachten, haar spot en haar dreigingen die de weg banen voor de gewelddadige minderheid.”

„Het is tot dusver dan ook nog nooit voorgekomen dat het grootste deel van de bewoners ener stad, meegesleept door de gemeenschappelijke idee, zich bij de op barricaden en in huizen vechtenden aansloot. (...) Bij alle 'massadaden' in de eigenlijke zin des woords, dat wil zeggen: bij daden van geweld en strijd van mensen die zich tot ongeordende en onbestendige groepen hebben verenigd, vormen de scharen der daders slechts een fragment van de 'massa', in wier naam zij eigenmachtig optreden.

„Ook bij de volksopstanden en bevrijdingsoorlogen tegen buitenlandse machthebbers en hun legers volhardt de met dezelfde vijandelijke gevoelens bezielde meerderheid in een passieve wrok en een werkeloos enthousiasme, terwijl het slechts een minderheid is die tot daden overgaat.”

*

Dit patroon kennen wij uit de bezetting, toen zogenaamd „het volk” zich tegen de Duitser verzette. Het heeft zich ook in Boedapest voorgedaan, toen het Hongaarse „volk” in opstand kwam (slechts ongeveer 13 pct. echter deed actief mee aan de gevechten). Dat wil niet zeggen dat de meerderheid de activisten vijandig gezind was. Integendeel, haar sympathie jegens hen, gevolg van gelijke doelstelling, schiep een omgeving die gunstig was voor het optreden der activisten.

In Saigon en andere steden van Zuid-Vietnam is de bevolking niet in opstand gekomen. Misschien is dat een misrekening van de Vietcong geweest. Misschien — maar daar mogen we niet uit concluderen dat die bevolking de Vietcong vijandig gezind is. Onder een vijandige bevolking zou de Vietcong nooit de militaire successen hebben behaald die hij met zijn verrassend offensief behaald heeft.

Die successen leiden op z'n hoogst tot de conclusie van een passieve, en op z'n minst tot die van een — misschien niet geestdriftig — met de Vietcong collaborerende bevolking.

VOORPOST VAN AMERIKA

(vervolg van pag. 6)

ke betekenis voor de Amerikaanse vernietigingsoorlog tegen Vietnam. 80% van alle bombardementsvluchten op Noord-Vietnam vinden tegenwoordig plaats vanaf Thaise vliegbasis.

Vanaf deze bases wordt ook de luchtoorlog gevoerd tegen de Pathet Lao- en neutralistische legers in Laos, met dit verschil dat Thais hier zelf ook een deel voor hun rekening nemen.

Sinds enige tijd beginnen de Thaise generaals de vruchten te plukken van hun politiek. De Amerikaanse dollarstroom ontwricht de economie, vergroot de corruptie en veroorzaakt snelle prijsstijgingen, die niet gevolgd worden door loonsverhogingen. De ambtenaren hebben ondanks de inflatie nog steeds hetzelfde salaris als in 1951. Er is een groeiend verzet tegen de dictatuur. Hoewel de huidige premier Tanom Kittikachorn we gematigder is dan zijn voorganger Sarit, is de sterke man in het kabinet, Generaal Prapas Charusathien - vice-premier, min. van binnenlandse zaken en commandant van leger en politie niet bereid een grondwet in te voeren.

In twee gebieden is nu een groeiende guerrilla-activiteit. In het verwaarloosde N.O., waar 2% van de bevolking meer dan 10 maal zoveel verdient als de onderste 78% waar enkele tienduizenden gevluchte Vietnamezen wonen tussen aan de Laotianen verwante bevolkingsgroepen. Het Thais patriottisch Front, dat de guerrilla leidt,

richt zich in haar program vooral op drie punten: de corrupte dictatuur, de verwaarlozing van het platteland en de Amerikaanse overheersing. Een tweede guerrilla-front is het uiterste zuiden, in het gebied grenzend aan Malaya. Hier woont een Maleis-Islamitische minderheidsgroep van voornamelijk kleine rubberplanters onder een bestuur van Buddhistische ambtenaren en politie. Aan het verzet nemen daar ook niet-Maleise Thais deel en Chinezen, die in Thailand veel te lijden hebben gehad van discriminerende maatregelen.

De generaals in Bangkok menen dat Thailand geen tweede Vietnam zal worden. Zij wijzen dan op de zeer snelle economische groei van liefst 7% per jaar - er is een recordbedrag aan buitenlandse investeringen - op het hoog besef van nationale identiteit, op het ontbreken van zeer grote armoede, zoals elders in Azië. Zij wijzen op de uitgebreide hulpprogramma's, op de gehechtheid van het Thaise volk aan zijn koning. Zij wijzen op de toenemende kracht en paraatheid van het Thaise leger. Maar de opbouw van dit leger is geheel een Amerikaanse zaak geworden. Brandstof, voertuigen, uitrusting, wapens en munitie zijn geheel afkomstig uit de V.S. Special Forces trainen Thais in anti-guerrilla oorlogvoering. Net zoals in Vietnam in 1960.

(Gegevens onder meer uit "Vietnam Bulletin" en uit Peace Press).

15 Feb 68 Rook Tribune

THAILAND

VOORPOST VAN AMERIKA

15. FEB 68
POPE TRIDUM

Het vorig jaar werd in de Verenigde Staten een studie bekroond van prof. Harold W. Rood, waarin ondermeer het volgende wordt beweerd: "De V. S. moeten er naar streven in elke oorlog de eerste defensieve slagen te leveren zo dicht mogelijk bij het land van de vijand, of tenminste zo ver mogelijk verwijderd van het Amerikaanse continent". Thailand nu heeft het twijfelachtig voorrecht een voorpost te zijn van het Amerikaanse "defensie"-systeem op het vasteland van Azië. Door aanleg van zeven grote vliegvelden en de bouw van een marinebasis (Sattahip), is Thailand de belangrijkste militaire basis van de V. S. geworden buiten het Amerikaans continent, van hieruit kunnen langafstandbommenwerpers geheel Z. O. - Azië, India, China en Indonesië bestrijken. Om dit voor elkaar te krijgen werd begonnen het land uit te roepen tot "bolwerk van het Vrije Westen in Z. O. - Azië". Thailand is immers het land van de vrijen (Muang Thai). Verzwegen werd dan wel dat het land sinds 1938 bijna zonder onderbreking door militaire dictators wordt geregeerd, de meeste politieke partijen er zijn ver-

van 1950. Voor die tijd, van 1945 tot 1947 toen Pridi Panomyong grote invloed had, neigde Thailand meer een politiek van solidariteit met de nationalistische en anti-koloniale bewegingen in Azië. Pridi steunde in het geheim de bevrijdingsbewegingen in Vietnam, Laos en Cambodja in hun strijd tegen de franse overheersers. In 1948 komt, na een samenwerking met Japan en zijn wetten tegen de in Thailand wonende Chinezen (ruim 3 miljoen), weer aan de macht. Sindsdien vallen de belangen van de militaire leiders samen met die van de V. S. Het Thai-leger werd van 50.000 op 100.000 man gebracht, door de Amerikanen getraind en van wapens voorzien. Voor de Thailiders betekende dit dat zij nu in staat waren hun invloed in bijna elke sector van het nationale leven - en vooral de economische - te vestigen, alle oppositie te smoren, de gehele politieke macht te centraliseren: eerst in handen van een driemanschap, bestaande uit Veldmaarschalk Pibun Songkhram, Generaal Phao en Generaal Sarit Tanarat, na 1957 in handen van de autoritaire en corrupte Sarit alleen / hij liet bij zijn dood in 1963

ding van de V. S., met doel de westerse (Amerikaanse) invloed in Z. O. - Azië, en met name in Zuid-Vietnam, te handhaven

geen persvrijheid is, geen grondwet en er sinds 1957 geen verkiezingen meer zijn gehouden. Verzwegen wordt ook, dat Thailand juist door deze grondige amerikanisering, zijn vrijheid van handelen grotendeels heeft verloren.

De Thaise minister van buitenlandse zaken

lar na).

Geheel gerust kunnen de militairen echter niet zijn. Af en toe barst de kritiek los. Tegen de dictatuur, tegen de ontstellende corruptie (in maart 1967 vreesde de koning - de klarinet spelende maar van alle macht beroofde Bhumibol - dat

toen bleek dat Frankrijk daartoe in staat was. Maar dit verdrag werd een grote teleurstelling. Niet alleen omdat slechts twee andere Aziatische staten lid werden (Pakistan en de Filipijnen), maar vooral omdat met name Frankrijk weigerde ZOAVO-legermacht in te zetten om de rechtse militaire leiders in Laos te steunen. De Thais raken helemaal in paniek als voorjaar 1962 blijkt dat de rechtsen in Laos zonder westerse hulp niet in staat zijn zich te handhaven en de V.S. - na de flater in Cuba (mislukte landing in de Varkensbaai) - ook niet direct bereid is tot nieuwe avonturen.

De Thais bekruipt de grote vrees dat de ZOAVO-macht onder leiding van de V.S. in kritieke tijden een "papieren tijger" zal blijken te zijn. Ze worden echter spoedig gerustgesteld. In hetzelfde jaar nog wordt een Amerikaanse legermacht in Thailand gestationeerd en doet de V.S. de belofte de onafhankelijkheid van Thailand te zullen beschermen ook als de andere ZOAVO-partners daartoe niet bereid zijn. En daarmee begint dan de geweldige Amerikaanse inplanting. Thans zijn er 45.000 man V.S. - troepen gelegerd, zijn er zeven vliegvelden aangelegd, waarvan enkele met ruim 4 km. lange banen. (Overigens: de 4-baans Friendship Highway dwars door Thailand, van de zuidkust tot Vientiane in Laos, is één grote startbaan - 1.000 km. lang). Verder de diepzee-haven Sattaship, waar 8 tankers tegelijk kunnen lossen; de aanleg van wegen en olie-pijpleidingen van deze haven naar de vliegvelden; de aanleg van grote opslagplaatsen van wapens en munitie, zodat troepen uit andere delen van Azië, in enkele uren naar Thailand overgevlogen, direct gevechtsklaar kunnen worden.

Thailand is één grote Amerikaanse basis geworden, een zeer belangrijke factor in de Amerikaanse strategie-op-lange-termijn tegen China, en van uitzonderlijk

(vervolg op pag. 7)

Een Boedhistische priester zegent de Amerikaanse troepen in U-Tapao. (Thailand)

Khoman ontkent altijd met klem dat de V.S. volgens enig verdrag RECHT zou hebben militaire bases in Thailand te bouwen: De bases blijven van ons, onze onafhankelijkheid wordt er op geen enkele manier door bedreigd; wij hebben te allen tijde het recht de Amerikanen er weer uit te zetten. Formeel kan dit juist zijn, de werkelijkheid is dat Thailand, met het omvangrijker worden van de strijd in Z.O.-Azië, steeds meer bij de oorlog betrokken wordt en daardoor steeds afhankelijker van de V.S.

De goede relaties met de V.S. dateren al

als alle corrupte personen geëxecuteerd zouden worden, er geen Thais meer zouden overblijven), tegen de permanente verwaarlozing van het platteland. Ook wordt dan geëist dat Thailand een zelfde neutraliteitspolitiek gaat voeren als Burma en Cambodja.

Het resultaat is dan steeds een nog scherper optreden van het regiem tegen alle kritiek en het zoeken naar nieuwe beveiligingen van haar positie.

Een eerste stap was in 1954 het lid worden van de Z.O.-Aziatische Verdragsorganisatie (ZOAVO of SEATO), een uitvin-

ESKALATIE IN ZUID-OOST AZIE

AMERIKAANSE POLITIEK LEIDT TOT DERDE WERELDOORLOG

FEBR 26 ROOE TRIBUNE

In mei 1965, toen er 80.000 Amerikaanse militairen in Vietnam waren, verklaarde een hoge Chinese functionaris aan de Franse journalist K. S. Karol "Dit is slechts het begin. De Amerikanen zullen 100.000 soldaten inzetten; ze zullen Hanoi bombarderen en ze zullen proberen Noord Vietnam binnen te vallen; dan zullen ze China bombarderen, dat met Vietnam verbonden is als de lippen met de tanden." (RT 15-12-1966)

Er zijn nu een half miljoen Amerikaanse militairen in Vietnam, de bevolkingscentra in Noord Vietnam, waaronder Hanoi, worden dagelijks gebombardeerd, evenals gebieden in Thailand, Laos, Cambodja.) Het resultaat is, dat het verzet toeneemt, dat de Amerikaanse verliezen snel stijgen. Het steeds driester wordende optreden van de regering Johnson legt zijn zwakte bloot: zijn B-52 bommenwerpers, gifgas, napalm, concentratiekampen zijn onvoldoende vergeleken bij het wapen van zijn tegenstander: de volksoorlog. Het belang van de boerenbevolking ligt niet aan de kant van het door de grootgrondbezitters gesteunde regiem in Saigon. Een enkele weken geleden verschenen rapport van een aantal leden van het Amerikaanse huis van Afgevaardigden vermeldt dat de "Vietcong" in de door haar beheerste

in feite een basis is van de "Vietcong" en de Noordvietnamezen. Trouw 20-12-1967: "Noordvietnamezen zouden stad in Zuid Laos bedreigen", Algemeen Handelsblad 27-12-1967: "Er moet iets aan het Cambodjaans probleem gebeuren". Deze berichten gaan gepaard met dreigementen: "De Zuidvietnamese minister van Buitenlandse Zaken Tran Van Do heeft in Parijs gezegd dat Zuid-Vietnam, als het nodig mocht zijn Cambodja binnen zal vallen, "49% van de Amerikaanse bevolking is voor een invasie in Noord Vietnam", "Eisenhower stelde opnieuw voor de Noordvietnamese artilleriestellingen benoorden de gemilitariseerde zone door Amerikaanse infanteristen te laten aanvallen" (Trouw 27-12-1967)

Hierop volgen geruststellingen van de Amerikaanse autoriteiten "er bestaat geen enkele bedreiging voor Cambodja". Onderwijl echter wordt de agressie uitgebreid. Op 9 december gaf de Cambodjaanse regering een verklaring uit volgens welke gewapende benden uit Thailand regelmatig sabotage in Cambodja pleegden (mijnen legden, aanslagen deden). Volgens een Cambodjaans rapport van 14 december deden Amerikaanse en Zuidvietnamese militairen in de periode van 11 tot 14 december 49 invallen in Cambodja vanuit Vietnam, hierbij werden 8 Cambodjanen gedood en 15 gewond, tevens werd er een aanzienlijke materi-

donesie en Griekenland een "stabiel" pro Amerikaans dictatoriaal regiem aan de macht is, dat echter kan rekenen op een snel toenemend volksverzet.

Verschillende perscommentaren wijzen erop dat deze stap spoedig gevolgd zal worden door Noord Vietnam. Dit terwijl de antiguerrilla-deskundige Sir Robert Thompson in een artikel in "Newsweek" aantoont dat de uitbreiding van de oorlog in Zuid Oost Azie slechts toename van de Amerikaanse verliezen en een verzwakking van de Amerikaanse positie tot gevolg zal hebben.

Een invasie in Noord Vietnam zal onherroepelijk ertoe leiden dat China haar buurland en bondgenoot te hulp komt, hetgeen het begin van een derde wereldoorlog zal betekenen.

MOOIE WOORDEN ^{VI}

15 FEBRU 1968

Na drie volle dagen van bespreking hebben de achttien bisschoppen van Zuid-Vietnam hun mening over het grote conflict van dat land vastgelegd in een communiqué. INTERNATIONALE KATHOLIEKE INFORMATIE heeft daar enkele passages uitgelicht en geeft ook de mening van president Thieu over deze uitspraken.

„In naam van God, smeken wij de regeringen van Zuid- en Noord-Vietnam elkaar op te zoeken, tot een gesprek te komen en ernstige onderhandelingen te beginnen. (.) De bombardementen op het noorden moeten ophouden, evenals het transport van troepen en munitie naar het zuiden.”

„Er dient op staande voet een einde te worden gemaakt aan het conflict ondanks bepaalde bezwaren en bepaalde nadelen, omdat het conflict per slot van rekening misschien met zulke verschrikkelijke rampen en vernielingen geregeld zal moeten worden als niemand zich zal kunnen voorstellen.”

De Zuidvietnamese bisschoppen protesteren tegen de houding van bepaalde hooggeplaatste personen en het Amerikaanse persagentschap Religious News Service ziet daarin een duidelijke toespeeling op bepaalde, voornamelijk Zuidvietnamese autoriteiten. „Hoe kan er vrede zijn wanneer degenen die verantwoordelijkheids dragen hun valse beloften verbergen achter een masker van mooie woorden? (...) Indien de gemakzucht, de huichelarij en de corruptie in heel de maatschappij de overhand hebben? Wanneer een groot aantal mensen in hun onverschilligheid voor de duizenden oorlogsslachtoffers zover gaan dat zij de ellende en de vereenzaming uitbuiten?”

Het schijnt dat deze zeer geprononceerde opvatting van het episcopaat niet gehuldigd wordt door de president van het land, generaal Thieu. Thieu heeft toen president Johnson onlangs het idee opwerpte van onderhandelingen tussen de Amerikanen en Noord-Vietnam naar voren gebracht dat hij een dergelijk vooruitzicht ten stelligste afwees. En toen men hem na de uitgifte van het bisschoppelijk communiqué vroeg welk standpunt hij zou innemen indien het naar aanleiding van de onderhandelingen tot een conflict zou komen tussen zijn regering en de bisschoppenconferentie, antwoordde hij: „Als president zou ik

Vredespogingen van Thant met skepsis ontvangen

15 FEBR NRC '68 VI

Pessimisme in Parijs en Washington

Van onze correspondent

PARIJS, 15 febr. — Het enige dat Thant gisteren heeft laten weten over zijn ontmoeting met de „algemeen gedelegeerde” van Noord-Vietnam in Parijs, Mai Van Bo, was dat hij deze niet had ontmoet in zijn hoedanigheid van secretaris-generaal der Verenigde Naties. Hieruit blijkt dat Hanoi erbij blijft dat de Verenigde Naties geen rol hebben te spelen in de regeling van het Vietnamese conflict.

Volgens berichten uit Londen had Thant te elfder ure besloten ook nog Parijs aan te doen, omdat een Noordvietnamese journalist hem dinsdagavond had doen weten dat hij bij de Noordvietnamese gedelegeerde in Parijs antwoord zou krijgen op de vragen die Thant in New Delhi had gesteld aan de Noordvietnamese consul. Deze vragen handelden over de voorwaarden voor eventuele onderhandelingen en over het moeilijke punt van de deelneming van het Nationale bevrijdingsfront van Zuid Vietnam daaraan.

Couve: geen Frans initiatief te verwachten

Thant heeft gisteren verder ruim een uur gesproken met generaal de Gualle en later met minister Couve de Murville. Ook van Franse zijde is er niets over deze ontmoetingen uitgelekt. Maar de minister van voorlichting, Gorse, had na afloop van de ministerraad gistermorgen al uiting gegeven aan het pessimisme van Parijs. „Wij weten dat er indirecte contacten zijn gelegd om een oplossing te vinden voor de kwestie Vietnam, maar niets rechtvaardigt de gedachte dat dit de inleiding is tot ware onderhandelingen”.

Laer op de dag waarschuwde Couve de Murville in de buitenlandse commissie der Nationale Vergadering te zullen doen wat wij nuttig achten zonder te streven naar publiciteit, maar men moet niet rekenen op enig Frans initiatief in Zuid-Oost Azië. De minister voegde eraan toe dat het staken der Amerikaanse bombardementen en onderhandelingen tussen de Amerikanen en Noordvietnamezen alleen maar „begin zouden zijn”.

Want, zo zei de minister, de Verenigde Staten zijn niet alleen in oorlog met Noord-Vietnam maar er wordt ook gevochten in Zuid-Vietnam. „Daarom is het nodig dat hetgeen representatief is voor Zuid-Vietnam deelneemt aan de onderhandelingen over de toekomst van Zuid-Vietnam”. Kennelijk doelde de minister hierbij op de noodzaak het Zuidvietnamese bevrijdingsfront te betrekken in de onderhandelingen. Thant is aan het eind van de ochtend uit Parijs vertrokken op terugweg naar New York.

Rusk

moeten blijven. Het enige antwoord was het grote Vietcong-offensief in het zuiden. Uit Rusks verklaring van gisteren bleek dat Washington dit offensief voorlopig het einde acht van de vredespeilingen, maar dat alle door de V.S. aangeboden mogelijkheden overblijven.

Tot zover onze correspondent te Washington.

Ver uit elkaar

Onze correspondent te Londen schrijft dat Thants plotselinge bezoek aan Parijs de belangstelling in Londen bleef vasthouden, vooral toen bekend werd dat de secretaris-generaal van de V.N. ook president de Gaulle en de Britse ambassadeur zou ontmoeten.

De beoordeling van de situatie in officiële kringen: namelijk dat op korte termijn vermoedelijk geen dramatische nieuwe ontwikkelingen of nieuwe initiatieven inzaken vredesonderhandelingen te verwachten zijn, werd door dit alles echter niet aangetast. Het schijnt dat de Engelsen uit hun eigen berichtgeving uit Hanoi niet een beeld krijgen dat men daar op dit ogenblik werkelijk op onderhandelingen uit zou zijn.

Als toeschouwer krijgt men hier voorts de indruk dat in de gesprekken van de Engelse ministers met Thant de wederzijdse standpunten aanzienlijk ver uit elkaar moeten hebben gelopen: de Engelse baseerde zich blijkbaar op hun steun voor president Johnsons „San Antonio-formule”, terwijl Thant zeer sterk zou hebben vastgehouden aan zijn slling dat alleen onvoorwaardelijke stopzetting der Amerikaanse bombardementen van Noord-Vietnam de weg naar de conferentietafel zou kunnen openen.

Fanfani

In Rome is officieel bekendgemaakt dat twee „bevoegde” vertegenwoordigers van de Noordvietnamese regering vorige week besprekingen hebben gevoerd met de Italiaanse minister van buitenlandse zaken, Fanfani in ge-

bombardement dat dinsdag door zware bommenwerpers van het type B-52 vijftien kilometer van de Zuidvietnamese hoofdstad werd uitgevoerd en waarbij bommen buiten het doelgebied zouden zijn gevallen.

De vliegtuigen wierpen hun bommenlast dichterbij dan ooit bij de hoofdstad uit. De B-52's mogen hun bommen niet binnen een straal van vijf kilometer van Saigon afwerpen. Bekend is dat de schokgolven van de bombardementen tot één kilometer buiten het doelgebied dodelijk kunnen zijn.

Volgens een Amerikaanse bekendmaking hebben Amerikaanse jachtbommenwerpers dinsdag bij een luchtgevecht 50 kilometer ten noordwesten van Hanoi twee Mig-17 jagers neergeschoten. Er werden die dag aanvallen op drie Noordvietnamese vliegvelden uitgevoerd. Hierbij behoorde het vliegveld Kien An op tien kilometer van de havenstad Haiphong, dat verscheidene weken met rust was gelaten.

Te hoog geschat

Hoge Amerikaanse militaire kringen gaven woensdag voor de eerste maal toe dat de verliezen die de Vietcong en de Noordvietnamezen de afgelopen twee weken hebben geleden waarschijnlijk te hoog geschat zijn. Een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder stelde woensdag het dodental aan vijandelijke kant tijdens het offensief op 32.904, maar volgens genoemde kringen is hier en daar dubbel geteld en is ook een aantal burgers inbegrepen bij dit cijfer, dat „mogelijk twee- of drieduizend te hoog ligt”.

Het aantal burgers dat bij het „tet”-offensief van de Vietcong werd gedood zal waarschijnlijk de 5000 te boven gaan. In Saigon vielen bijna 1200 doden, terwijl in de rest van het land zeker 3500 mensen omkwamen. Het totaal aantal gewonde burgers bedraagt meer dan 18.000 in het gehele land, waarvan bijna 4300 in Saigon.

In Saigon is vernomen dat het lijk van de vermeende Noordvietnamese generaal Tran Do, die zondag bij straatgevechten in Cholon, — de Chinese wijk van Saigon, — zou zijn sneuvelde, verdwenen is. Een regeringswoordvoerder had eerder gezegd dat men er „voor zeventig procent zeker” van was dat de gedode officier de bewuste generaal was, die belangrijke politieke functie had bij het bevrijdingsfront. Welingerichte kringen zeiden woensdag dat de militairen die de man doodden het lijk bij nieuwe gevechten hadden moeten achterlaten en dat het daarna niet meer was teruggevonden.

China

China heeft woensdag de communisten in Zuid-Vietnam aangespoord in hun strijd tegen de Amerikanen te volharden. „Doorzetten betekent overwinnen”, verklaarde de Chinese minister van defensie, Lin Piao, in een boodschap aan de Vietcong. Op een bijeenkomst in Peking stelde de plaatsvervangend chef van de Chinese generale staf de strijd van de Vietcong ten voor-

Onze correspondent meldt dat bij monde van de minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, de V.S. gisteren scherp geïrriteerd reageerden op Hanoi's vredesoffensief dat Wilson en Fanfani, maar ook Thant in New Delhi, Moskou, Londen en Parijs bezigt houdt, maar dat volgens Washington een doorzichtige politieke manoeuvre is. Rusk verklaarde dat alle pogingen om met Hanoi in gesprek te komen over Johnsons jongste voorwaarden voor een stopzetten der bombardementen tot een afwijzing hebben geleid. Rusks actie maakte duidelijk dat Hanoi ongerechtvaardigde hoop verspreid om diplomatieke druk op Washington uit te oefenen terwijl het tegelijk bezig is aan het militair offensief.

Enerzijds is daarbij het doel dat ook de Vietcongaganten in Vietnam nastreven Saigons achterdocht te wekken dat de V.S. achter de Zuidvietnamese ruggen om met de tegenstander gaat spreken. Anderzijds is het Hanoi's opzet om internationale diplomatieke druk te verkrijgen op Washington. Voor zover vooral Thant maar ook Fanfani en Wilson zich daartoe lenen, wekken zij hier grote irritatie, hetgeen de koele ontvangst van Wilson hier, vorige week, verklaard.

Volgens Rusk heeft Hanoi op geen enkel ogenblik aangegeven dat het, zoals Johnson het in zijn formule van San Antonio op 29 september eiste, afziet van het halen van een militair voordeel bij een eventueel staken van de bombardementen.

Al eerder heeft Rusk eens gezegd, dat hij niet geïnteresseerd is in door zichzelf benoemde kandidaten voor de Nobelprijs voor de vrede. Nu heeft hij laten weten: "Wij zijn niet geïnteresseerd in propagandagebaren waarvan het doel is te misleiden, wij zijn wel geïnteresseerd in een ernstige stap naar de vrede, wanneer Hanoi tot de conclusie komt dat het in die richting wil gaan. Hanoi weet hoe het met ons in contact kan komen."

Peilingen

De woordvoerders in Washington lieten de laatste dagen al weten dat sinds augustus, dus nog voor San Antonio, in Hanoi is gepeild naar de reactie op de door Johnson genoemde voorwaarden. Daarna is in januari de voor-vooronderhandelingen langs vele wegen voortgezet, werden de bombardementen op Haiphong en Hanoi bij wijze van proef gestaakt en onderhandelde een buitenlandse diplomaat als persoonlijk vertegenwoordiger van Johnson met Noordvietnamese leiders.

Uit niets is gebleken, aldus deze woordvoerders, dat Hanoi wilde ingaan op de vrij milde Amerikaanse formulering volgens welke na het stopzetten van de bombardementen de normale noordelijke infiltratie mogelijk bleef, maar alleen het beschieten van de artillerie via de demarcatiezone en een verhoogde infiltratie achterwege werd gelaten. De enige verklaring die er is, is geweest. De enige verklaring die er is, is geweest. De enige verklaring die er is, is geweest.

Uit het gat liet zakken. de grote kliep opening en de man zich een uur na aankomst van het vliegtuig. Een ooggetuige heeft gezien hoe van de nieuwe bemanning is gestromd. Het onderzoek heeft uitgezonden dat de Roemeense grondmccancien pas een uur na de landing uit zijn schuilplaats is geklatend en naar de purser van de Roemeense bemanning is gestromd. Het onderzoek heeft uitgezonden dat de Roemeense grondmccancien pas een uur na de landing uit zijn schuilplaats is geklatend en naar de purser van de Roemeense bemanning is gestromd.

ambassadeur te Saigon. De afgezanten uit Hanoi hadden om een ontmoeting met de minister gezocht ter bespreking van het conflict in Vietnam en de mogelijkheden inzake het openen van vredesonderhandelingen. Ze waren 4 februari 's middags te Rome gearriveerd en in de ochtend van 6 februari vertrokken. Minister Fanfani had onmiddellijk het State Department te Washington over het besprokene ingelicht, ro staat in een communiqué. Een woordvoerder van het Italiaanse ministerie van buitenlandse zaken zei woensdagavond: „Het blijkt duidelijk dat het overleg geen succes heeft gehad, want ze vechten nog steeds."

Bombardementen

De Amerikanen hebben woensdag de bombardementen in de nabijheid van Hanoi hervat na een onderbreking van enkele weken. De aanvallen waren gericht op 15 km. van het centrum gelegen doelen. Noord-Vietnam zegt drie Amerikaanse vliegtuigen te hebben neergeschoten en enkele andere schade te hebben toegebracht.

Hevige gevechten zijn nog steeds gaande in de Zuidvietnamese stad Hué, waar een Amerikaans bataljon mariniers dat enkele dagen geleden de Parfurnrivier overstak om dichtbij de ommuurde, door Noordvietnamese troepen bezette citadel te komen, zware verliezen zou hebben geleden.

De Vietcong is nog zeer actief langs de gedemilitariseerde zone, in het centrale hoogland en in de Mekong-Delta. Ook in de omgeving van Saigon opereren nog Vietcong-eenheden. In de hoofdstad zelf wordt hard gewerkt aan een terugkeer naar het normale leven. Men bestudeert er de economische consequenties van het „tet“-offensief, consequenties die een complete herziening van de begroting noodzakelijk maken. Vooral de kwestie van de wederopbouw bezorgt de autoriteiten veel hoofdbrekens.

De Amerikaanse luchtmacht stelt met spoed een onderzoek in naar een

De recente overwinningen tonen de juistheid aan van Mao Tse-toengs stelling dat „de volksoorlog“ elke tegenstander, hoe sterk ook, op de knieën kan brengen, zei hij.

De voorzitter van de Amerikaanse stafchefs, generaal Earle Wheeler, heeft woensdag als zijn mening te kennen gegeven, dat er geen kernwapens nodig zijn om Khe Sanh te verdedigen. Hij serhaalde dat de stafchefs de belegerde mariniersbasis nog steeds verdedigbaar achten.

Generaal Wheeler zei een en ander nadat hij voor de commissie van het Amerikaanse Huis van afgevaardigden voor de toewijzing van militaire gelden een uitzetting had gegeven. Wheeler meent, dat een Amerikaanse Zuidvietnamese overwinning in Khe Sanh „een zeer ernstige nederlaag“ voor het geregelde Noordvietnamese leger zou zijn. De V.S. zouden in dat geval een psychologische overwinning behalen.

Wheeler
De voorzitter van de Amerikaanse stafchefs, generaal Earle Wheeler, heeft woensdag als zijn mening te kennen gegeven, dat er geen kernwapens nodig zijn om Khe Sanh te verdedigen. Hij serhaalde dat de stafchefs de belegerde mariniersbasis nog steeds verdedigbaar achten.

Wheeler zei een en ander nadat hij voor de commissie van het Amerikaanse Huis van afgevaardigden voor de toewijzing van militaire gelden een uitzetting had gegeven. Wheeler meent, dat een Amerikaanse Zuidvietnamese overwinning in Khe Sanh „een zeer ernstige nederlaag“ voor het geregelde Noordvietnamese leger zou zijn. De V.S. zouden in dat geval een psychologische overwinning behalen.

Hoop op vrede nu verdwenen

15 FEBRUARI 1968 VI

Geen succes voor Thant

WASHINGTON, 15 dec. (AFP, Reuter, UPI) — De geringe hoop die deze week bestond, dat de Verenigde Staten en Noord-Vietnam spoedig tot vredesonderhandelingen zouden komen, is verdwenen. Dat de situatie niet is verbeterd blijkt uit de volgende feiten:

1. De gesprekken, die secretaris-generaal Oe Thant heeft gevoerd in New Delhi, Moskou, Londen en Parijs, hebben volgens welingelichte Franse kringen geen succes opgeleverd. Thant sprak gisteren in Parijs met de officiële Noordvietnamese vertegenwoordiger, Ma Van Bo.
2. De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, zei gisteren in Washington dat Noord-Vietnam de zogenaamde „formule van San Antonio” heeft afgewezen. Alle polsingen van Amerika in de richting van vredesoverleg zijn gestuit op een Noordvietnamese afwijzing. (De „formule van San Antonio” houdt in dat de VS de bombardementen op Noord-Vietnam zullen staken, zodra zij de zekerheid hebben dat Noord-Vietnam bereid is tot directe en vruchtbare vredesonderhandelingen en uit de bombardementspauze geen militair voordeel zal trekken).
3. Voor het eerst sinds enkele weken heeft de Amerikaanse luchtmacht gisteren weer doelen nabij Hanoi gebombardeerd. In de middaguren vielen dertig Thunderchiefs en Phantoms in drie golven verscheidene doelen aan: vliegvelden, raketbases, bruggen, enzovoorts. Sinds het begin van het jaar hadden de Amerikanen het gebied van Hanoi en Haiphong met rust gelaten. Rusk zei gisteren, dat Noord-Vietnam dit heel goed wist; toch begon twee weken geleden het grote offensief in de steden van Zuid-Vietnam.

Nasleep Vietnamdebat

Kamerpresidium zendt klacht over uitzending

door naar N.T.S.

15 FEBR. 68 NR. VI

Het presidium van de Tweede Kamer heeft vanochtend vergaderd over de klacht, die verscheidene fracties hebben geuit over het televisieverslag van de N.T.S. van het vorige week gehouden Vietnamdebat. De N.T.S. had van dit debat een samenvatting gegeven waarvan de klagers de objectiviteit in twijfel trekken.

Het presidium besloot de klacht door te zenden naar de N.T.S.

In de desbetreffende tv.-uitzending was wel de kritiek te zien van de socialist Den Uyl op het beleid van minister Luns, maar niet de verdediging die de a.r. fractieleider mr. Biesheuvel daartegenover had gesteld.

Volgens N.T.S.-kringen zou het technisch onmogelijk zijn geweest de verklaring van de heer Biesheuvel uit te zenden, doordat de apparatuur voor het opnemen van het debat nodig was om een samenvatting te monteren. Dit zou zijn gebeurd op een tijdstip, dat het onmogelijk werd het laatste deel van de discussies, waarin de rede van de heer Biesheuvel voorkwam, op te nemen.

Gebleken is echter dat het betoog van de heer Biesheuvel wel op een Ampexband is opgenomen, want de woordvoerder van de fractie van de K.V.P. kon, zoals hij ons meedeelde, deze band ter beschikking krijgen voor een politieke t.v.-uitzending van zijn partij.

Naar het A.N.P. bericht zou ook de regering weinig ingenomen zijn met de gemaakte selectie bij de uitzending van het Vietnamdebat.

Hoop op vrede verdwenen

VI Vervolg van pagina 1
157608 6e Typo

Men had gisteravond in de Franse hoofdstad niet bepaald de indruk, dat het bezoek van Oe Thant veel heeft bijgedragen tot het bereiken van een vreedzame oplossing in Vietnam. Oe Thant zelf beperkte zich na zijn bezoek aan het gebouw van de Noordvietnamese delegatie, waar hij anderhalf uur sprak met Mai Van Bo, tot de verklaring dat hij niets te verklaren had.

Oe Thant was plotseling van Londen naar Parijs gegaan na zijn gesprek met de Noordvietnamese journalist Nguyen Van Sao. Deze had Thant verteld dat hij van Mai Van Bo het antwoord kon krijgen op de vragen, die hij verleden week in New Delhi had gesteld aan de consul-generaal van Noord-Vietnam. Ook al heeft Thants bliksemreis rond de wereld, naar men aanneemt, weinig concreets opgeleverd, het staat in ieder geval vast dat hij thans beschikt over uitstekende informatie over de standpunten van de partijen in het conflict.

Zware verliezen

In Zuid-Vietnam zijn nog steeds hevige gevechten gaande in de keizerstad Hue, waar de Amerikaanse mariniers, die enkele dagen geleden de Parfurnrivier overstaken om dicht bij de door Noordvietnamese troepen bezette citadel te komen, zware verliezen hebben geleden. De Vietcong is zeer actief langs de neutrale zone, in het centrale hoogland en in de Mekongdelta. Ook in de omgeving van Saigon opereren nog Vietcongeenheden.

In de hoofdstad zelf wordt hard gewerkt aan een terugkeer naar het normale leven. Men bestudeert de economische consequenties van het offensief, die een complete herziening van de begroting noodzakelijk maken. Vooral de kwestie van de wederopbouw bezorgt de autoriteiten veel hoofdbrekens.

Hoge Amerikaanse militairen gaven gisteren voor de eerste maal toe dat de verliezen, die de Vietcong en de Noordvietnamezen hebben geleden, waarschijnlijk te hoog zijn geschat. Een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder stelde het dodental aan vijandelijke kant op 32.904, maar volgens de Amerikanen is hier en daar dubbel geteld. Ook is een aantal burgers meegeteld: Het cijfer ligt „mogelijk twee- of drieduizend te hoog“.

Italië

In Rome is officieel bekendgemaakt, dat twee „bevoegde“ vertegenwoordigers van de Noordvietnamese regering vorige week besprekingen hebben gevoerd met de Italiaanse minister van buitenlandse zaken, Fanfani. De afgezanten uit Hanoi hadden om een ontmoeting met de minister verzocht om te praten over de mogelijkheden tot het openen van vredesonderhandelingen. Minister Fanfani heeft onmiddellijk het State Departement in Washington ingelicht, zo staat in een communiqué. Een functionaris van het Italiaans ministerie van buitenlandse zaken zei gisteren: „Het blijkt duidelijk dat het overleg geen succes heeft gehad, want ze vechten nog steeds.“

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft meegedeeld, dat het niet over aanwijzingen beschikt dat Oe Thant nieuwe vooruitzichten op vrede in Vietnam heeft ontdekt. Een woordvoerder zei dat Thant de Verenigde Staten niet van tevoren had ingelicht over zijn reisplannen en over wat hij hoopte te bereiken.

Amerikanen verwachten nieuw offensief in Vietnam

Thant bevreesd voor gebruik kernwapens

16 FEBR '68 NRC VL

De Amerikaanse legerleiding in Vietnam verwacht dat de Vietcong en Noord-Vietnam een nieuw offensief zullen ontketenen, dat ditmaal niet door speciale groepen of plaatselijke eenheden, maar door eenheden geregelde troepen zal worden uitgevoerd. De Zuidvietnamese hoofdstad zou, volgens de Amerikaanse inlichtingendienst, omringd zijn door een vijandelijke troepenmacht van ongeveer 10.000 man, dat wil zeggen een divisie. Een tweede divisie van de Vietcong zou gereed staan om bij Bien Hoa, ongeveer dertig km. van Saigon verwijderd, in actie komen. Verder zouden verscheidene bataljons infanterie en artillerie van de Vietcong zich in de provincies Binh Doeong, Hae Nghia en Long An, binnen een straal van 30 tot 45 km. van Saigon bevinden.

Bien Hoa is een van de belangrijkste Amerikaanse bases. De basis is onlangs herhaalde malen aangevallen met zware raketten. Een veertigtal raketbatterijen van de Vietcong zou de basis omringen. Zij zijn goed gecamoufleerd en onmogelijk te lokaliseren.

Bewegingsvrijheid voor de Vietcong groter geworden

Volgens de Amerikanen heeft de Vietcong een bewegingsvrijheid gekregen die zij eerst niet had; de Amerikaanse legerleiding is genoodzaakt haar troepen uit de provincies te halen en zich op bepaalde punten te concentreren, te weten op Saigon, de hoogvlakten en de zeventiende breedtegraad. De Amerikanen willen rondom Saigon met troepen een „ijzeren ring” leggen.

De Amerikaanse generale staf in Vietnam hoopt deze ring te kunnen uitbreiden om de bedreiging van Saigon af te zwakken, terwijl Zuidvietnamese troepen voortgaan met de zultactiek

sneuvelden tien man en werden er 70 gewond.

Bij een bombardement dat zware B-52 bommenwerpers dinsdag 17 km ten noord-noordwesten van Saigon hebben uitgevoerd, zijn vierenvestig „eigen mensen” gedood en bijna zestig ernstig gewond, zo is vrijdag van officiële zijde meegedeeld. De nationaliteit van de slachtoffers is niet bekendgemaakt, maar volgens onbevestigde berichten betreft het Zuidvietnamese burgers en militairen.

Volgens een communiqué van de Amerikaanse luchtmacht was het doel een gebied waar zich Vietcong-eenheden hadden geconcentreerd die het vliegveld Tan Son Nhoet bedreigden. Toestemming voor het bombardement was gegeven door de Amerikaanse en Zuidvietnamese burgerlijke en militaire autoriteiten. Vijftig procent van de bommen was buiten het eigenlijke doelgebied, maar niet verder dan op een kilometer afstand daarvan, terechtgekomen.

Het is voor zover bekend de eerste maal dat bij een bombardement van B-52 een vergissing is gemaakt. Nog hadden deze toestellen zo dicht Saigon geopenaard.

haar militaire Vietnambeleid een slechte dienst zou bewijzen.

In commentaar op de brief heeft Fulbright gezegd, dat ondanks de officiële ontkenningen toch de mogelijkheid blijft bestaan dat er voor de verdediging van de mariniersbasis Khe Sanh tactische kernwapens zullen worden gebruikt. Vooral een verklaring hierover van generaal Wheeler, voorzitter van het Amerikaanse comité van stafchefs, had bij hem de indruk gewekt dat deze wapens „als het nodig is, zullen worden gebruikt”. (Wheeler gaf woensdag als zijn mening te kennen, dat er geen kernwapens nodig zullen zijn om Khe Sanh te verdedigen. De aftredende minister van defensie, McNamara, zei donderdag tot verslaggevers dat de mogelijkheid „bij geen enkele bespreking was geopperd”.)

Rampzalig

Senator Fulbright verklaarde dat het werkelijk rampzalig voor de V.S. zou zijn „wanneer onze leiders onze troepen in Vietnam zo blootstellen dat kernwapens moeten worden gebruikt om hun vernietiging te voorkomen”. Hij wenste niet dat de V.S. „de psychologische barrière tegen het gebruik van kernwapens vernietigden, die die sinds Hiroshima en Nagasaki over de hele wereld heeft bestaan”.

Amerika, „dat als enige land kernwapens heeft gebruikt ter vernietiging van de levens van Aziaten”, heeft een zeer speciale verantwoordelijkheid niet opnieuw zijn toevlucht tot deze wapens te nemen, anders gezegd: niet de eerste stap te doen naar een algemeen nucleair conflict dat tot onberekenbare verwoestingen zal leiden, zo waarschuwde Fulbright.

De voormalige vice-president Richard Nixon heeft donderdag van zijn kant gezegd het gebruik van kernwapens „nodig noch wenselijk” te achten. Zou dat toch gebeuren dan zou het „een gevaarlijke stap zijn naar een nieuwe escalatie van de oorlog”, verklaarde hij.

Zwitsers naar Hanoi

Te Bern is vernomen dat de Zwitserse ambassadeur te Peking toestemming heeft gekregen naar Hanoi te gaan „om de contacten te onderhouden die in december 1966 door zijn zijn gevestigd”. De ambassadeur gaat voor het

regerings...
 vering van de secto...
 Gia-Dinh. Een dergelijke
 wordt ook toegepast bij Hué, waar de
 Noordvietnamezen intussen nog steeds
 hecht verschanst zijn in het zuidooste-
 lijk deel van de citadel.

Hué
 Amerikaanse straalbommenwerpers
 hebben woensdag en donderdag de
 luchtaanvallen op Hué van de Zuidviet-
 namese luchtmacht overgenomen. Het
 zou de bedoeling zijn de dikke muren
 van de citadel, teneinde hun troepen in
 de gelegenheid te stellen in de Noord-
 vietnamese linies door te dringen.

Tot dusver werd de citadel voorna-
 melijk door Zuidvietnamese toestellen
 bestookt. Met het op grote schaal
 inzetten van de Amerikaanse lucht-
 machtschikelen van de stad op het oog te
 maken schijnen de Amerikanen een
 uitvoering van de stad al geruime tijd
 te hebben voortdat het al geruime tijd
 zeventiende breedtegraad

Ook het geschut van Amerikaanse
 oorlogsbodems heeft het vuur op de
 citadel van Hué geopend.
 In het door het Noordvietnamese
 ersbureau gepubliceerde communiqué
 aan de militaire provincies van de Viet-
 con en zuidwesten van Saigon
 staat het dat de provincies Vinh
 en Tra Vinh, Soc Trang en Bac
 alsook een gedeelte van de
 hoofdsteden van de provincies Ca Mau

Vertegenwoordiger van
 te Moskou beheerst de
 van het Zuid-
 met een bevolking
 van Amerikaanse zijde
 bij gevecht-
 en de
 van Saigon is van woensdag
 dat woensdag bij gevecht-
 Amerikaanse troepen en de
 van Saigon ruim
 de buurt van Saigon zijn
 de Vietcong zijn
 Amerikaanse
 Aan Amerikaanse

De rechtbank te Breda heeft in raad
 kamer besloten de twee verdachten in
 de zaak van de fraude bij het aanleg-
 gen van een pijpleiding in West-Bra-
 bant buiten vervolging te stellen. Het
 de uitvoerders F. de H. van het
 annemersbedrijf Algèra te Wolvega en
 T. van het Technisch bureau Tebo-

Kernwapens

Secretaris-generaal Thant van de
 Verenigde Naties is donderdag van zijn
 bezoeken aan New Delhi, Moskou, Lon-
 den en Parijs te New York terugge-
 keerd. Bij zijn terugkeer toonde hij
 zich zeer bezorgd over de ontwikkelin-
 gen in Vietnam, zo is in het bij-
 V.N. vernomen. Thant zou in het bij-
 zonder bevreemd zijn voor een nieuwe
 escalatie en voor het gevaar dat daarbij
 kernwapens zouden worden gebruikt.

Naar verluidt zouden de Russische
 leiders Thant tijdens zijn bezoek aan
 Moskou hebben gewaarschuwd, dat
 wanneer de Verenigde Staten zouden
 besluiten tot het gebruik van kernwa-
 pens voor de verdediging van de
 Sanh, de Sowjetunie zou verschaffen om
 middelen te antwoorden.

Thant heeft donderdag kort na zijn
 terugkeer in New York de Ameri-
 kaanse afgevaardigde bij de Verenig-
 de Naties, Arthur Goldberg, in gelicht
 over de besprekingen die hij in New
 Delhi en Parijs met Noordvietnamese
 vertegenwoordigers heeft gevoerd.
 Goldberg, die om het onderhoud van een
 "zeer nuttige uitwisseling van ge-
 vens en meningen".

De rechtbank te Breda heeft in raad
 kamer besloten de twee verdachten in
 de zaak van de fraude bij het aanleg-
 gen van een pijpleiding in West-Bra-
 bant buiten vervolging te stellen. Het
 de uitvoerders F. de H. van het
 annemersbedrijf Algèra te Wolvega en
 T. van het Technisch bureau Tebo-

voorganger...
 sadeur zal naar Hanoi
 voeren van besprekingen
 bevolking van Noord-Vietnam.
 Toen een woordvoerder van het
 Zwitserse ministerie van buitenlandse
 zaken door journalisten werd gevraagd
 of de Noordvietnamese regering de
 Zwitserse ambassadeur wellicht zou
 antwoorden de woordvoerder zou
 vraag op het terrein van de zuivere
 speculatie lag. "We moeten een derge-
 lijke speculatie ten zeerste ontmoedi-
 gen", voegde hij eraan toe.

„Geen afgezant”
 A.F.P. meldt van weingelichte
 Noordvietnamese zijde in Hanoi te h
 ben vernomen dat er geen afgezant
 de Amerikaanse regering naar
 Noordvietnamese hoofdstad is ge-
 zoals de Amerikanen eerder deze
 hebben bekendgemaakt. De enige
 tegenwoordiger van een Westelij
 die de laatste tijd in Hanoi is ge-
 was de Canadese afgevaardigde
 internationale controlecommissie
 bassadeur Ormond Dier, die g
 maand naar Hanoi reisde en die
 februari is gebleven, aldus
 zegsman.

Rusk
 Het Amerikaanse ministerie van bui-
 tenlandse zaken heeft donderdag
 tekst bekendgemaakt van een op 10
 februari verzonden brief van de Ame-
 rikaanse minister van buitenlandse za-
 ken, Rusk, aan de voorzitter van de
 Amerikaanse Senaatcommissie voor
 buitenlandse betrekkingen, Fulbright.
 Fulbright had Rusk vragen gesteld:

Quick Up... tis
 Verdachten fraude
 pijpleiding buiten
 vervolging gesteld

ESCALATIE IN VIETNAM?

16 FEBRUARI 1968 VI

Thant is bang voor gebruik kernwapen

Waarschuwing van Fulbright

WASHINGTON, 16 febr. (AFP, Reuter, UPI) — Secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties en senator William J. Fulbright, voorzitter van de Amerikaanse senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, vrezden beiden dat de Verenigde Staten in Vietnam kernwapens zullen gaan gebruiken. Oe Thant, die gisteren uit Parijs in New York terugkeerde, is zeer bezorgd over de ontwikkelingen, zo is door zijn omgeving meegedeeld. Hij meent dat de oorlog opnieuw zal worden uitgebreid en dat de verleiding voor de Amerikanen om kernwapens in de strijd te werpen steeds groter zal worden. De Russische leiders hebben Thant tijdens zijn bezoek aan Moskou gewaarschuwd, dat als de VS besluiten tot het gebruik van kernwapens voor de verdediging van Khe Sanh, de Sovjet-Unie aan Noord-Vietnam de middelen zal verschaffen om op dezelfde manier te antwoorden.

Senator Fulbright zei gisteren, als commentaar op een brief die hij had ontvangen van minister Rusk, dat ondanks alle ontkenningen de mogelijkheid blijft bestaan, dat voor de verdediging van Khe Sanh tactische kernwapens zullen worden ingezet. Volgens Fulbright heeft vooral een verklaring van generaal Wheeler, de voorzitter van het Amerikaanse comité van stafchefs, de indruk gewekt dat „kernwapens, als het nodig is, zullen worden gebruikt“.

Fulbright zei dat het werkelijk rampzalig voor Amerika zou zijn, „als onze leiders onze troepen in Vietnam zo blootstellen aan vijandelijke aanvallen, dat kernwapens moeten worden gebruikt om hun vernietiging te voorkomen.“ Amerika mag niet „de psychologische barrière tegen het gebruik van kernwapens vernietigen, die sinds Hiroshima en Nagasaki over de gehele wereld heeft bestaan.“

Amerika, aldus de senator, wiens aanvallen op het beleid van Johnson steeds feller worden, „heeft als enig land kernwapens gebruikt om de levens van Aziaten te vernietigen en heeft daarom een zeer speciale verantwoordelijkheid niet opnieuw zijn toevlucht te nemen tot deze wapens.“

De discussie over het gebruik van kernwapens in Vietnam is verleden week begonnen, toen werd ontdekt dat de Amerikaanse regering een deskundige op het gebied van tactische kernwapens, Richard L. Garvin van de Columbia Universiteit, naar Zuid-Vietnam had gestuurd. Fulbright vroeg Rusk om inlichtingen. In een brief aan de senator zegt Rusk nu, dat Garvin in Zuid-Vietnam is „voor het bespreken van technische zaken van niet-nucleaire aard“.

Op de vraag of Amerika in Zuid-Vietnam tactische kernwapens zal gebruiken, geeft Rusk geen rechtstreeks antwoord, volgens waarnemers omdat hij meent dat een openbare discussie over deze zaak de regering-Johnson een slechte dienst zou bewijzen.

SAIGON — De Amerikaanse legerleiding verwacht, dat de Vietcong en Noord-Vietnam spoedig een nieuw offensief zullen beginnen, ditmaal niet met speciale groepen of plaatselijke eenheden, maar met geregelde troepen. Saigon is omringd door een vijandelijke troepenmacht van ongeveer 10.000 man, dat is één divisie. Een tweede divisie staat klaar bij Bien Hoa, dertig kilometer van de hoofdstad. Ook elders in het land staan

eenheden van de Vietcong en Noord-Vietnam gereed.

HANOI — Noord-Vietnam heeft de Amerikaanse berichten ontkend, dat onlangs een afgezant van de Verenigde Staten in Hanoi is geweest.

MILWAUKEE — Het Republikeinse Congreslid Glenn Davis heeft gisteren gezegd, dat president Johnson van plan is generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, nog vóór Pasen te ontslaan. Hij had dit vernomen „uit een zeer goede bron op het Witte Huis“.

Prestigeverlies is te overleven ook voor de V.S.

1 FEBRUARIJ 1968

Bij het grote offensief van de Vietcong is duidelijk gebleken dat de meeste Zuidvietnamezen de strijd met gelatenheid ondergaan, een apathie die het de Vietcong mogelijk heeft gemaakt zijn grote offensief tot in de steden te brengen. Het ergert vele Amerikanen ook dat de Vietnamezen dan niet zelf de fut opbrengen om te bevorderen dat de democratie in Saigon zo stevig gevestigd wordt dat die zowel rust als welvaart kan brengen.

Waarschijnlijk is die ergernis volkomen misplaatst, zoals de idee van een Aziatische democratie dat is. Ook in de rustige landen van dat werelddeel en zeker in alle staten waar een zekere stabiliteit heerst, dankt men dit minder aan het bestaan van een democratie dan wel aan een paternalistisch bewind. Dat is zo in Pakistan, dat is zo in Thailand, in Indonesië, in China en op de Philippijnen.

Juist een land als India waar een man als Nehroe met zijn persoonlijk aanzien de bestaande democratische instellingen kon domineren ziet men een terugval nu zo'n sterk leiding gevende en discipline afdwingende figuur ontbreekt. Alleen Japan is een ander geval, maar de verwestering van dat land is dan ook zeer ingrijpend, overigens ook door een zelfde paternalisme afgedwongen in de loop van zeer vele jaren. En slechts mogelijk gemaakt door een hoge graad van geletterdheid.

Rijst, vis, vrede

Zeker in Vietnam met zijn tegen de negentig procent analfabeten is het een onredelijke verwachting dat de bevolking warm zal lopen voor de democratische staatsinstellingen die voor de westerse we-

reld zo vanzelfsprekend zijn. Hoe dan ook zal er een tegen de dictatuur aan leunend paternalistisch bewind nodig zijn.

En wat verlangen de Vietnamezen dan wel? Rijst en vis en vrede - dat is de opsomming die de in Duitsland werkende Vietnamese journalist Phan geeft. Die eerste twee worden moeilijk verkrijgbaar door de gevechten, die het derde element van deze verlanglijst helemaal vernietigt. De Vietnamezen weten ook dat de Vietcong die vrede in hun omgeving niet kan garanderen doordat er Amerikaanse bommenwerpers zijn en ze weten dat de Amerikanen geen geweldloze rust kunnen verzekeren doordat de Vietcong bestaat. Elk van die twee zou wel rust kunnen brengen als de ander weg was, maar wie zal triomferen is kennelijk niet zeker voor de Vietnamezen. Vandaar dat men in het algemeen niet bereid is al te openlijk met de Vietcong te sympathiseren uit vrees voor de regering in Saigon en de Amerikanen en aan de andere kant toch de Vietcong niet hindert omdat die tenslotte ook wel weer de winnaars kunnen zijn.

Uitzichtloos

Deze manier van bekijken houdt in dat de Amerikanen voorzover ze in Vietnam menen te opereren als kampioenen voor de democratie bezig zijn met een uitzichtloze strijd. Een uitzichtloosheid die nog groter is geworden nu de Vietcong bovendien het bewijs heeft geleverd dat zelfs de militaire macht van de VS niet in staat is de burgerlijke veiligheid te garanderen. Waarbij men ook rekenen moet dat de Amerikanen voor de strijd in de steden troepen hebben weggehaald van het platteland waardoor daar automatisch de Vietcong weer de eigenlijke machthebber is geworden.

Een uitzichtloze strijd opgeven valt de Amerikanen niet licht en dat is te begrijpen. Voor Johnson zou het zijn politieke einde en voorlopig ook voor zijn democratische partij betekenen. Zeker een natie als de Amerikaanse zal een voor hun trots zo bittere pil niet slikken zonder vergelding ie-

gens de man en de partij die ze verantwoordelijk stellen. Maar is zo'n prestigeverlies ondoenlijk? Dat is onzin.

De wereld zit vol met trotse naties die hun „nooit” op een zure manier hebben moeten inslikken. De Fransen eerder in Indo-China en later in Algerije.

Overleefd

Alle koloniale mogendheden, Nederland inbegrepen, hebben dergelijke prestigeslagen ondervonden en vaak zeer glorieus overleefd. De Russen hebben campagnes te-

Buitenlands overzicht

gen Berlijn en druk op Finland nogal triest moeten afgelasten, om nog maar te zwijgen van Cuba. De Russen hebben ook de aftocht geblazen uit de Griekse burgeroorlog. De Britten in Cyprus en Aden idem.

En de Britten en Fransen hebben meer reden tot verdriet overgehouden van hun poging Egypte binnen te vallen dan van de smadelijke noodzaak daar weer uit terug te trekken. China heeft zijn grootse aanval op de eilandjes voor de kust, die Tsjiang nog altijd bezet houdt smadelijk opgegeven. Irak zijn plannen om Koeweit te annexeren. Het zijn allemaal landen die daardoor bepaald niet hun gezicht totaal en voor goed verloren hebben. Het was even onaangenaam, maar dat was dan de prijs voor een fout beoordeelde onderneming.

De VS koersen naar een zelfde omstandigheid als al die anderen die hierboven staan opgesomd. Net als die anderen willen de Ver. Staten dat bittere moment zo lang mogelijk uitstellen en het land heeft daartoe inderdaad forse middelen. Maar het is een uitstel dat nu eens niet tot afstel leiden kan.

Dezer dagen ^{16 FEB '68 NRC} VI

Ondanks Vietnam, ondanks Korea blijven Amerika en Rusland elkaar seinen geven, en met die seinen maken ze elkaar duidelijk dat ze de zaak niet op de spits willen drijven, dat ze geen gevaar van elkaar te duchten hebben, ja dat ze prijs blijven stellen op een akkoord tussen elkaar.

Soms bestaat het sein uit het nalaten van iets, zoals bijv. het niet blokkeren van de haven van Haifong, waar de Russen steeds moderner wapens voor Noord-Vietnam ontschepen; soms bestaat het uit een formele overeenstemming, zoals het akkoord dat beide landen hebben bereikt over het ontwerp voor een non-proliferatieverdrag.

Soms wordt zo'n sein in een interview gegeven, zoals toen premier Kosigin onlangs in een gesprek met Time/Life zei: „Samenwerking tussen de Sowjetunie en de Verenigde Staten is onvermijdelijk, omdat twee zulke grote landen in de wereld wel moeten samenwerken. Onze volkeren beginnen dat steeds meer in te zien.”

Ongeveer ter zelfdertijd lanceerde de scheidende minister van defensie, Robert McNamara, ook een signaal. Hij deed dit in de vorm van zijn jaarlijkse boodschap aan een Senaatscommissie, maar het was duidelijk voor de Sowjetunie bestemd. Om dit signaal te kunnen begrijpen, moet men het vergelijken met een vorig signaal.

★

Dat gaf hij in een rede die hij op 18 september jl. in San Francisco uitsprak. Hierin bezwoer hij de Sowjetunie en zijn eigen landgenoten om niet de fout te herhalen die Amerika in 1961 — dus onder Kennedy — begaan had.

Toen nl. besloot Amerika, op grond van het feit dat de Sowjetunie theoretisch in staat was om haar arsenaal van intercontinentale raketten aanzienlijk uit te breiden, zelf zijn eigen arsenaal van die wapens — Minutemen en Polaris — te vergroten. Het resultaat was Amerika's huidige overmacht op dat gebied.

Die overmacht is „groter dan we oorspronkelijk hadden gepland, ja groter dan we nodig hebben”. „Als we preciezer informatie hadden gehad over de strategische strijdkrachten die de Sowjetunie van plan was op te bouwen, dan hadden we gewoonweg niet zo'n groot nucleair arsenaal hoeven op te bouwen als we nu hebben.”

McNamara zei niet dat het besluit van 1961 ongerechtvaardigd

was. Hij zei dat het „gebrek aan precieze informatie” het onvermijdelijk had gemaakt. Maar hij betreurde het wel, want het kon op den duur onmogelijk nalaten invloed te hebben op de toekomstige nucleaire plannen van de Sowjetunie.

Met andere woorden: „de Sowjetunie en de Verenigde Staten oefenen over en weer invloed op elkaars strategische plannen uit. Wat hun bedoelingen ook zijn, wat onze bedoelingen ook zijn, daden die deze of gene zijde pleegt, of zelfs kan plegen, met betrekking tot de opbouw van nucleaire strijdkrachten — offensief of defensief — ontketenen noodzakelijkerwijs reacties bij de wederpartij.”

★

Dit „actie-reactieverschijnsel”, zoals McNamara het noemde, moet doorbroken worden. Zeker mag het niet herhaald worden. Die mogelijkheid echter bestaat, omdat „wij nu met een situatie geconfronteerd zijn die analoog is met die in 1961: wij verkeren in onzekerheid ten aanzien van de bedoelingen van de Sowjets” met hun antiraketsysteem.

Als ze dat zouden uitbreiden, dan zou Amerika zich genoodzaakt voelen zijn offensieve wapens, die zo'n systeem kunnen penetreren, aanzienlijk te vergroten. Misschien zou Amerika er zelf niet aan kunnen ontkomen zo'n systeem te bouwen, wat volgens McNamara weggegooid geld zou zijn.

„Dat zouden we liever niet doen (...), want het is een onontkoombaar feit dat, als de besprekingen (die Amerika had voorgesteld te houden over de bouw, of liever gezegd: de niet-bouw, van die antiraketsystemen) mislukken, dan zouden wij beiden gedwongen worden voort te gaan op een idiote en zinloze weg.

„Het zou idioot en zinloos zijn, omdat zo'n systeem — in laatste aanleg — noch de Sowjets noch ons enigerlei groter nucleair vermogen ten opzichte van de ander zou verschaffen. Het ogenblik is voor ons beiden gekomen om dat te beseffen en redelijk te handelen. Het is duidelijk in ons eigen wederzijds belang dat te doen.”

★

Zo sprak McNamara in september. Het is niet bekend of die besprekingen waarop hij zinspeelde (en die president Johnson al in het begin van vorig jaar had voorgesteld), succes hebben gehad, ja of ze ooit gehouden zijn.

Maar in zijn boodschap aan de Senaatscommissie van 1 februari zegt hij iets wat erop wijst dat de Sowjetunie hem begrepen heeft:

„Vorig jaar signaleerde ik dat, behalve het 'Galosj'-systeem rond Moskou, de Sowjets een ander type defensief systeem aan het ontbikkelen waren elders in de Sowjetunie. (;) Thans kan ik u zeggen dat de meerderheid van onze inlichtingendiensten niet meer gelooft dat dit zg. 'Tallinn'-systeem (...) enige belangrijke betekenis heeft als antiraketsysteem.” Het is blijkbaar eerder bedoeld als een systeem tegen vliegtuigen.

„Hoewel”, aldus McNamara, „de bouw van het 'Galosj'-anti-raketsysteem rond Moskou in bescheiden tempo doorgaat, heeft men het laatste jaar geen moeite gedaan dit systeem grotere reikwijdte te geven of het uit te breiden tot andere steden. De inlichtingendiensten zijn het erover eens dat dit systeem een beperkte verdediging (tegen raketten) zou kunnen geven aan Moskou en omgeving, maar dat de waarde ervan ernstig zou kunnen worden aangetast door verfijnde penetratiemiddelen.”

★

Deze woorden moeten kennelijk als een sein aan Moskou's adres opgevat worden. De precieze betekenis ervan is nog niet helemaal te vatten, maar het is waarschijnlijk dat McNamara ermee bedoelt te zeggen: we hebben gezien dat gij, Russen, niet van plan zijt uw antiraketsysteem uit te breiden; onzerzijds zullen wij nu niet onze offensieve kracht vergroten of een antiraketsysteem tegen uw raketten bouwen.

Maar deze verzekering is tevens een waarschuwing. McNamara spreekt waarschijnlijk niet voor niets over een „meerderheid van onze inlichtingendiensten”: die meerderheid kan minderheid worden of McNamara kan nog altijd de kant van de minderheid kiezen. Bovendien herinnert hij de Russen aan Amerika's „verfijnde penetratiemiddelen”. Maar hij geeft Rusland duidelijk de „benefit of the doubt”.

Dat doen beide supermogendheden al geruime tijd. Wanneer er bijv. bij de ene wat radioactiviteit ontsnapt bij ondergrondse kernproeven, dan ziet de ander dat gauw door de vingers. En toen de Sowjetunie met haar „ruimtebom” kwam, haastte Amerika zich te zeggen dat zij met deze bom niet het verdrag schond dat militair gebruik van de ruimte verbiedt.

Zo blijft er, ondanks alle meningsverschillen en conflicten of „lager” niveau, een verstandhouding tussen beide partijen bestaan. Het is de paraplu waaronder de wereld leeft en... vecht

***

Vrijmoedig commentaar

^{16 SEPTEMBER 1967}
Bij de Britse premier, Wilson, was de wens de vader van de gedachte, toen hij in het begin van deze week een optimistische verklaring allegde over de kans op een vredesgesprek in Vietnam. Nog geen dag nadat hij in het Lagerhuis zijn hoopgevende woorden had gesproken, bleek dat er nog helemaal geen uitzicht op onderhandelingen bestond.

Volgens Wilson was er tussen Washington en Hanoi nog maar „een zeer nauwe kloof, die overbrugd moest worden — inderdaad maar een zeer nauwe kloof”. De premier erkende wel dat het door de gevechten van de laatste twee weken voor alle betrokkenen moeilijk geworden was die brug te slaan, maar de hele teneur van zijn toespraak was, dat een oplossing ieder ogenblik gevonden kon worden.

Het gaat om het verschil tussen de zogenaamde San Antonio-formule van Johnson en het Noordvietnamese standpunt, inclusief de aanvulling of concessie van eind vorig jaar.

Johnson verklaarde op 29 september 1967 in San Antonio (Texas), dat Amerika de bombardementen op Noord-Vietnam zou staken, als Washington de verzekering van Hanoi kreeg dat prompt onderhandelingen zouden beginnen. Het moesten echte zakelijke gesprekken zijn en geen praatjes over onnozelheden om de zaak slepende te houden. De communisten zouden vooral niet moeten proberen militair voordeel uit de onderhandelingen te trekken.

In december 1967 heeft Hanoi verklaard, dat het inderdaad prompt onderhandelingen zal openen als de

bombardementen gestaakt worden. Tevoren hadden de communisten niet meer willen zeggen dan dat zij onderhandelingen zouden kunnen openen. Die gewijzigde formulering heeft nieuwe hoop gewekt. Maar de moeilijkheid is dat voor Hanoi het staken van de bombardementen onvoorwaardelijk moet zijn en dat de communisten niet uitdrukkelijk willen beloven, dat zij hun militaire acties tijdens die onderhandelingen niet uit zullen breiden.

Johnson heeft dinsdag nog eens gezegd, dat hij bereid was ieder ogenblik en op iedere gewenste plaats over ieder onderwerp met Hanoi te onderhandelen. „Laten de communisten de agenda opstellen”, zei hij letterlijk. Maar een dag later verklaarde de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rusk, dat Noord-Vietnam de formule van San Antonio had afgewezen. Dat betekent dus, dat er voorlopig geen basis voor onderhandelingen is, en dat opnieuw een impasse is ontstaan. Die sombere veronderstelling wordt ook bevestigd door de verklaring van de Franse minister van Voorlichting, Gorse, over Oe Thants gesprek met een Noord-Vietnamese diplomaat in Parijs: „Er is absoluut geen reden te veronderstellen dat dit een voorspel is tot echte onderhandelingen”.

Noch Oe Thants wereldreis noch de recente gesprekken van de Italiaanse minister Fanfani met Noordvietnamese diplomaten hebben Washington en Hanoi dichter bij elkaar gebracht. Noch Rusland noch Frankrijk zijn door Oe Thant bereid gevonden een actieve bemiddelingsrol te spelen in het Vietnamese conflict.

De Amerikanen zeggen, dat de communisten in Vietnam de voorstellen van Washington voor een staken van de bombardementen hebben beantwoord met het grote offensief van deze maand. Op het ogenblik is Johnson minder dan ooit bereid het risico te nemen van een staken van de bombardementen zonder garantie tegen militair misbruik van de pauze door de tegenpartij. De president wil, vooral tegenover zijn landgenoten, niet de indruk wekken te capituleren voor het geweld van de communistische aanvallen in Zuid-Vietnam. Maar in de hele wereld groeit de bezorgdheid over de oorlog, en Amerika zelf heeft het grootste belang bij een onverwijld staakt-het-vuren.

Helaas moet men vaststellen, dat de kloof tussen de partijen in het Vietnamese conflict minder nauw is, dan Wilson beweerd heeft.

MOOISTE STAD VAN VIETNAM WERD PUINHOOP

Hoeé: stad van dood ellende en wanhoop

Van onze speciale verslaggever

HOEÉ, vrijdag

DE jonge vrouw sleept haar dode kind op een tweewieler achter zich aan. Zij ziet alleen mijn vuile, olijfgroene camouflagepak, dat ik op bevel van de Amerikanen moet dragen.

Het opschrift „Bao Chi Duc” (Pers) op mijn helm kan zij niet lezen. Tranen staan in haar ogen.

Luid wenend pakt ze mijn jas beet en trekt mij naar haar karretje, zodat ik in de levenloze ogen van het kleine meisje moet kijken. „Zmy my my” (Amerikanen) snikt ze beschuldigend. Ik ben medeschuldig aan haar ellende.

Op dit moment slaat tien meter van ons vandaan een granaat de grond in, afgevuurd door de Noordvietnamezen in het noordelijk deel van Hoeé. De vrouw duwt me achteruit, ze slaat het dek van de wagen als bescherming omhoog en gaat ervan door.

Voor ruïnes van de eens zo prachtige villa's langs de vroeger zo schitterende boulevard Le Loi, voor de verwoeste faculteitsgebouwen van de universiteit van Hoeé en van het Franse Instituut heeft ze geen oog. Hoeé dat voor twee weken de meest trotse, mooiste, kostbaarste en meest oosterse stad van Zuid-Vietnam was, is nu net zo dood als het kind, dat de moeder zojuist uit de puinhoopen van haar huis heeft gehaald.

De woede en de vertwijfeling van de vrouw richten zich tegen de vreemde blanken, wier granaten oorzaak zijn van het onheil. Zij weet niet, dat het de Noordvietnamezen waren, die zonder te letten op het verlies aan mensenslevens onder de bevolking de stad het eerst hebben aangevallen. En daardoor de Amerikanen tot tegenaanvallen hebben gedwongen.

Zware strijd in Hoeé duurt voort

SAIGON, zaterdag,

HOEE, de laatste stad in Zuid-Vietnam, waar sinds het offensief van ruim twee weken geleden nog communistische strijdkrachten stand houden, was ook vrijdag nog steeds het

Een bejaard Vietnamees echtpaar smeekt Amerikaans mariniers hun zoon vrij te laten. Hij werd gearresteerd op verdenking de Vietkong te hebben geholpen bij de straatvechten in Hoeé.

Om jou

Een kleine jongen wil een gewonde Amerikaanse soldaat troostend zijn hand op diens arm leggen. De soldaat stoot het kind van zich af: „Blijf met je vuile poten van me af,” zegt hij. „Alleen om jou moet ik hier zijn.”

Een paar dagen geleden waren de Noordvietnamezen hier nog, nu zijn de Amerikaanse paratroepen er, maar de tegenstander heeft een paar verborgen scherpshutters achtergelaten.

Zuidvietnamese soldaten plunderen de huizen. Onder bedreiging met hun wapens beroven ze een vrouw van het laatste wat ze bezit: een fles rijstwijjn, die ze uit de ruïne van haar huis had gered. Ook ik neem iemand een fles af: zoutzuur. Een kleine jongen heeft die in de puinhopen van de medische faculteit gevonden en wilde ervan gaan drinken.

Spelen

Een paar Zuidvietnamese soldaten spelen een beetje met hun wapens. De ene mikt op een benzineton, die voor een gevangenenbarak staat. Een vlam spuit hemelhoog op. Twee Noordvietnamese gevangenen, die geen kans zien vlug genoeg uit de prikkeldraadversperring te komen, worden door het vuur bedreigd. Een ander geeft ze het genadeschot.

De daklozen waden barrevoets door de koude modder langs de uitgebrande burgeren militaire voertuigen, langs pantserwagens en ziekenauto's vol kogelgaten. Aan de boulevard Le Loi, die naam draagt van een Vietnamese keizer, ligt het enige ziekenhuis, dat de stad rijk is: de universiteitskliniek. Een paar dagen gelede werd het gebouw nog door de Noordvietnamezen bezet. A de wanden hangen nog de gerorders: Doodt geen burger, plundert niet, laat de vrouw met rust.

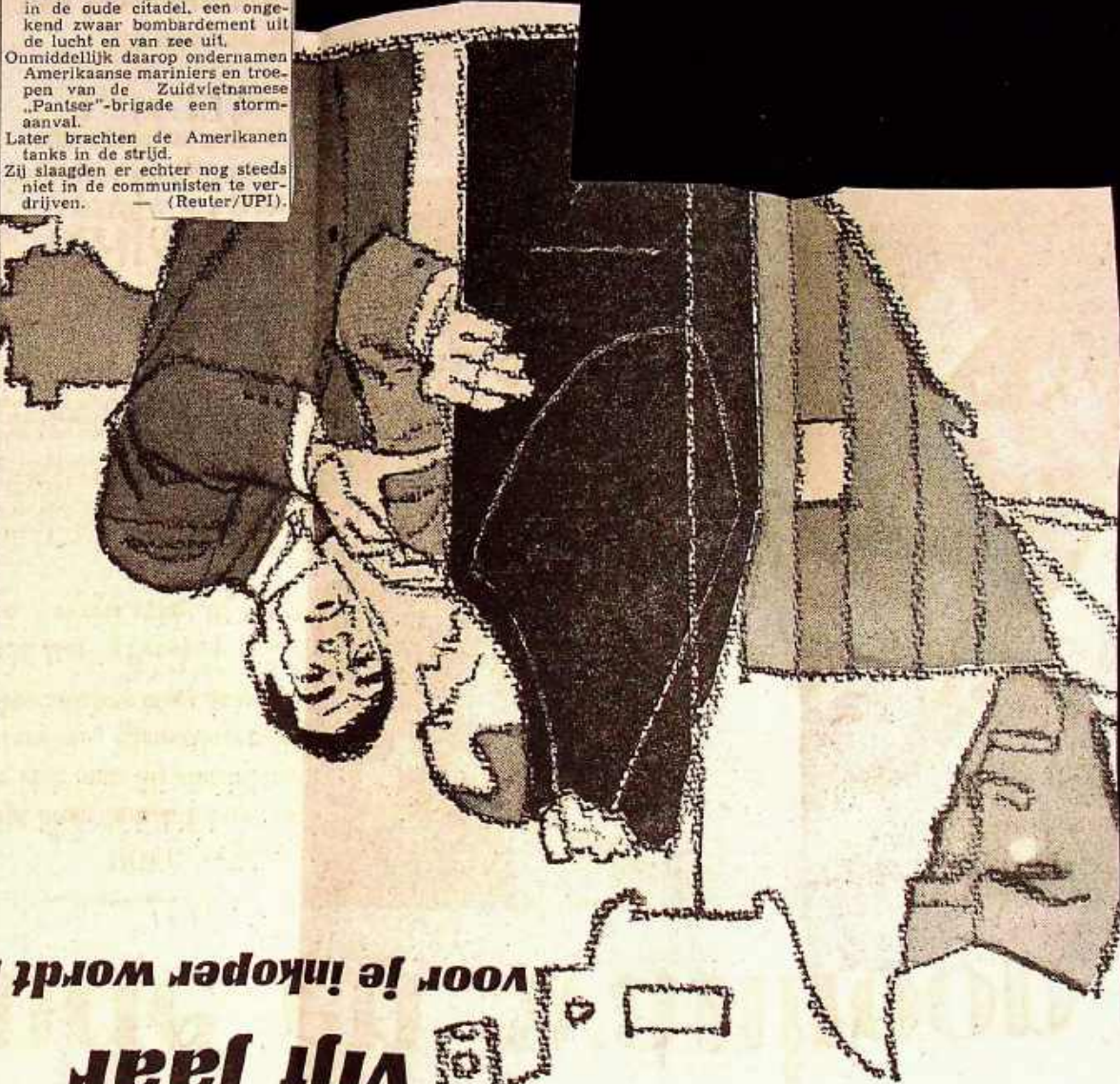
Patiënten

De chirurgische afdeling voor 75 pct. verwoest, de andere gebouwen zijn zwaar beschadigd. Men heeft de meest patiënten kunnen evacueren. Maar de geesteszieken zijn achtergebleven. Een paar van hen hebben de regen van kogels en de granaatscherven overleefd, anderen werden voor Vietkong aangezien en neergeschoten.

De Oostenrijkse arts, dr. Herbert Fröwijs, de plaatsvervangend hoofdadviseur van de gezondheidsdienst in de vijf Zuidvietnamese noordelijke provincies, heeft bevolen, dat de lijken, die op de ziekenhuis-trappen liggen, moeten worden begraven. Nu en dan moeten de in camouflagekleeding gestoken grafgravers hun werkd onderbreken: ergens in de omgeving van het ziekenhuis is een verborgen scherpshutter actief.

Voor de universiteitskliniek ligt een park, waarvan men nauwelijks nog kan vermoeden, dat het vroeger mooi is geweest. De palmen zijn geknakt en versperren de lanen. Maar de apenkooi staat nog overeind. Zijn vier bewoners brullen van honger.

ten.
Voor de tweede achtereenvolgende dag ondergingen de Noordvietnamezen en Vietkong-strijders, die zich genesteld hebben in de oude citadel, een ongekend zwaar bombardement uit de lucht en van zee uit. Onmiddellijk daarop ondernamen Amerikaanse mariniers en troepen van de Zuidvietnamese „Pantser”-brigade een stormaanval. Later brachten de Amerikanen tanks in de strijd. Zij slaagden er echter nog steeds niet in de communisten te verdrijven. — (Reuter/UPI).

voor je inkoper wordt b
vijf jaar
minsten
het duurt

ZAFEL

DE TELEGRAAF

HET OFFENSIEF van de Vietcong heeft zijn élan verloren, al wordt er met name in Hué nog hevig gevochten, terwijl de Amerikaanse basis Khe Sanh nog ingesloten is. Sterk zijn deze week de geruchten geweest, dat de Amerikanen daar tactische kernwapens zouden gaan gebruiken. Dit, en het feit dat de Amerikanen aanzienlijke versterkingen naar Vietnam hebben gestuurd, alsmede bombardementen op het noorden op de gebruikelijke schaal, wijzen erop, dat Washington niet looft, dat Hanoi binnenkort aan de conferentie begroet kan worden.

Kiesinger, Brandt en vele andere

Kernwapens in Vietnam?

HET OFFENSIEF dat de Vietcong met zoveel kracht in Zuid-Vietnam heeft ingezet is niet gebroken — om de zwaar ommuurde citadel van de noordelijke stad Hué wordt bijvoorbeeld nog hevig gevochten — maar blijkbaar heeft het wel iets van zijn élan verloren. De Amerikanen bereiden zich nu voor op een tweede belangrijke aanvalsgolf, zonder de illusie te koesteren dat er met hun tegenstander in de huidige fase van de strijd te praten valt.

De Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam concentreren zich opnieuw bij de steden Hanoi en Haiphong. De troepensterkte is niet zonder inspanning — er keren nu zelfs Amerikaanse Vietnam-veteranen naar het striidtoneel terug — met 10.500 man opgevoerd en zal vermoedelijk binnen enkele maanden tot de voorgenomen 525.000 man zijn opgelopen.

Een nieuw element in het conflict is het gerucht dat er Amerikaanse plannen bestaan om bij de verdediging van de belangrijke basis Khe Sanh gebruik te maken van kernwapens. Vermoedelijk is deze gedachte ontstaan tengevolge van de buitengewoon precaire situatie waarin de Amerikaanse en Zuidvietnamese belegerden in Khe Sanh zich bevinden.

Niet alleen vormen zij een kleine minderheid tegenover de waarschijnlijk 20.000 man troepen die hen hebben ingesloten (waardoor zij voor hun bevoorrading op het nabijgelegen vliegveld aangewezen zijn), maar bovendien bestaat er grote onzekerheid over de tactiek van de tegenstander. Zal deze pogen Khe Sanh stormenderhand te veroveren, of door zeer zware en door camouflage en ingraven nagenoeg onvindbare artillerie de basis weg te bombarderen?

Dit is niet bekend. In ieder geval heeft noch de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rusk, nog de voorzitter van het comité van stafchefs, Wheeler, volledig de mogelijkheid dat van kernwapens gebruik zou worden gemaakt uitgesloten. De laatste heeft hierover gezegd: „Ik welger te speculeren. Ik denk niet dat we nucleaire wapens nodig zullen hebben.” Geen wonder dat senator Fulbright, die ernstig heeft gewaarschuwd voor het gebruik van tactische kernwapens in Vietnam, deze verklaring geen voldoende garantie acht.

Ook de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Thant, heeft zich over een eventueel inzetten van

zoeken aan New Delhi, Moskou, Londen en Parijs, zeer bezorgd getoond. Naar verluidt zou hem zelfs in Moskou te kennen zijn gegeven dat, mocht Amerika besluiten tot het gebruik van deze wapens, de Sowjetunie aan Noord-Vietnam de middelen zou verschaffen om op gelijke wijze te antwoorden.

Over de werkelijke plannen van Washington in deze kwestie valt niets te zeggen. Geruchten over een eventueel gebruik van kernwapens kunnen een tactische betekenis hebben tegenover de Vietcong en Noord-Vietnam, zij kunnen bestemd zijn als proefballon om de diverse reacties te peilen, zij kunnen een werkelijk onderdeel vormen van de strategie in haar huidige stadium, maar ook volledig uit de lucht zijn gegrepen.

Thant heeft over de resultaten van zijn rondreis niets in het openbaar willen meedelen. Het is niet waarschijnlijk dat hij in de verschillende steden die hij heeft bezocht een basis heeft kunnen leggen die tot vredesbesprekingen leidt, onder meer daar hij, naar het schijnt, blijft vasthouden aan zijn stelling dat op het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam zonder meer een vredelievende reactie van Hanoi zou volgen.

Zowel Washington, Parijs als Londen reageerden nogal sceptisch op zijn besprekingen en in de V.S. hebben deze zelfs irritatie gewekt, daarom er geneigd is in de uitlatingen van Thant, evenals die van Wilson na zijn reis naar Moskou (de Engelse premier had gezegd dat de „kloof“ tussen Hanoi en Washington nog maar „smal“ was) een ondersteuning te zien van de Noordvietnamese propaganda.

Wat wel duidelijk is geworden is dat de informatie die de Amerikaanse regering heeft ontvangen van de Amerikaanse ambassade in Hanoi, dat de presentatoren is, namelijk toema-

Misschoppen

Anders gezegd: directe verkiezingen. Het is niet waarschijnlijk dat hij in de verschillende steden die hij heeft bezocht een basis heeft kunnen leggen die tot vredesbesprekingen leidt, onder meer daar hij, naar het schijnt, blijft vasthouden aan zijn stelling dat op het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam zonder meer een vredelievende reactie van Hanoi zou volgen.

Meer genuanceerd

In overgrote mate afhankelijk van de financiële mogelijkheden. Het is niet waarschijnlijk dat hij in de verschillende steden die hij heeft bezocht een basis heeft kunnen leggen die tot vredesbesprekingen leidt, onder meer daar hij, naar het schijnt, blijft vasthouden aan zijn stelling dat op het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam zonder meer een vredelievende reactie van Hanoi zou volgen.

van de
ppen
spondent
Infor-
vrijdag-
n eer-
ver de
gevoerd

Amerika en Vietnam

Met bijzondere waardering heb ik in Dezer dagen van 7 februari de beschouwing gelezen over de gebleken absurditeit van de Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam. Ik meen dat deze op ongeëmotioneerde analyse van de feiten gebaseerde beschouwing een betere grondslag vormt voor het nastreven van een „leefbare” wereld dan veel morele verontwaardiging — hoe gerechtvaardigd die op zich zelf moge wèzen.

Ik moet echter één inconsequentie signaleren. In de derde alinea gaat het over de Amerikanen „schijnheilig t.a.v. machtspolitiek als ze zijn”. Hier vervalt de schrijver in een morele beoordeling, die niet in het analyserende betoog past, en die bovendien ook niet rechtvaardig is tegenover de Amerikanen.

Van ons standpunt uit gezien moge de Amerikaanse houding schijnheilig zijn, ik ben overtuigd dat vele Amerikanen hierin te goeder trouw zijn, en dat hun neiging om hun machtspolitiek met morele argumenten te rechtvaardigen voortvloeit uit een oprechte behoefte om zich door hoge morele normen te laten leiden. Ik meen daarom dat we, in plaats van „schijnheilig”, hun houding beter kunnen karakteriseren als „dubbeltzinnig” of eventueel „schizoïd”.

Wat de Amerikanen doen is al zo erg, dat het echt niet nodig is, ook nog hun gezindheid aan te vallen, te minder omdat zo vele Amerikanen wat er gebeurt niet minder scherp veroordelen dan wij.

A. J. de BRUYN

Den Haag

De tijger voor Khe Sanh

17 FEBRUARI 1968 VI

„Een heel belangrijke mijlpaal” aldus karakteriseerde generaal Vo Nguyen Giap eind vorige week het spectaculaire offensief van het bevrijdingsfront en de Noordvietnamese troepen. De 'Tijger van Dien Bien Phoe' legde deze verklaring af tijdens een receptie op de Noordkoreaanse ambassade in Hanoi. Die week hadden vele internationale bladen het vermoeden geuit dat Giap persoonlijk in de nabijheid van de 17de breedtegraad het bevel uitspeelde over het Noordvietnamese offensief in Khe Sanh.

Het lijkt erop dat de hoogste deskundige in de Vietnamese guerrillastrijd waarschijnlijk inderdaad de leiding heeft. Geheel volgens de inzichten van Giap wordt bij de militaire operaties rekening gehouden met de bredere politieke implicaties. De guerrillastrijders en hun commandanten wordt steeds voorgedragen dat zij alle „subjectiviteit” moeten vermijden, d.w.z. dat zij niet in het wilde weg moeten aanvallen, maar weloverwogen te werk moeten gaan en zorgvuldig hun doelen moeten kiezen. In Vietnam, waar nu reeds meer dan dertig jaar een guerrilla-oorlog gevoerd wordt, is de guerrillastrategie een wetenschap geworden.

Giap geldt als één van de meest bewaarde strategen van de revolutionaire oorlogvoering. Hij heeft veel van zijn strategische inzichten vastgelegd in zijn boek *Guerre du peuple, armée du peuple*. In het bijzonder zijn analyse van de belegering van Dien Bien Phoe trekt op het moment de aandacht. Men kan zich afvragen of Giap thans dezelfde strategie toepast bij Khe Sanh. Het is duidelijk dat die strategie sterk verschilt van de wijze waarop de guerrilla tot dusver gevoerd werd. In beginsel is de guerrillastrijd, een strijd van lange duur, een verzet van lange adem. Psychologisch worden bevolking en partizanen dan ook voorbereid op een misschien eindeloos lijkende worsteling, die in het begin wellicht weinig directe successen zal opleveren, maar op de lange duur onherroepelijk tot de overwinning moet leiden. De militair veel sterker toegeruste tegenstander wordt voortdurend bezig gehouden in wat goedbeschouwd zowel in materieel als psychologisch opzicht een uitputtingsoorlog genoemd mag worden. Omdat de leiders van het bevrijdingsfront er het afgelopen jaar niet van overtuigd waren dat de Amerikanen op korte termijn een definitieve nederlaag kon worden toegebracht, hebben zij zich strikt gehouden aan de tactiek voorgeschreven voor de begin- en middenfase van de strijd: verscheidene vaste bases vormen en van daaruit door onophoudelijke acties de vijand afbreuk doen, maar een grootscheepse veldslag uit de weg gaan. In die strategie is nu duidelijk verandering gekomen: bij de grens zijn op grote schaal Noordvietnamese troepen samengetrokken rond de Amerikaanse mariniersbasis Khe Sanh. Vele commentatoren vragen zich af: is Khe Sanh het doel of gaat het om Saigon en Hué? Of wordt met dit offensief druk uitgeoefend om

Om een uitgebreid gebied in bedwang te houden, moet hij zijn krachten versnipperen, zijn troepen verspreiden. De kleinste eenheden zijn kwetsbaar. Verenigt de tegenstander zijn troepen echter dan kan hij onmogelijk zijn „gepacificeerde” zone uitbreiden. Door bij Khe Sanh een grote Amerikaanse troepenmacht te binden en elders vele verspreide raids te laten uitvoeren, brengt Giap de Amerikaanse legerleiders in danige verwarring. Wat wil Giap, vragen zij zich af. Waar zal hij de volgende keer toeslaan? Het merkwaardige is echter dat Giap dat waarschijnlijk op het ogenblik ook nog niet weet. Het hangt er van af: zijn strategie is flexibel. Zijn guerrillatroepen hebben geleerd snel te reageren op de bestaande situatie. De grondprincipes van de guerrilla zijn: dynamiek, initiatief, beweeglijkheid, besluitvaardigheid in nieuwe situaties, aftasten van de zwakheden van de tegenpartij.

De zwakheid van Dien Bien Phoe was de bevoorrading, schrijft Giap. Het is opnieuw de zwakke steun van Khe Sanh. De ingesloten basis is alleen nog maar vanuit de lucht te bevoorraden. Twee dagen slecht weer of een geblokkeerde landingsbaan, en de belegerden krijgen met munitie en voedseltekorten te kampen, die het moreel van de mannen ondermijnen. De omsingelaars wachten rustig af, tot de situatie rijp wordt voor een aanval. Dat kan weken duren. Blijkt een aanval toch onmogelijk dan wordt de strategie weer gewijzigd en vindt elders een aanval plaats. Ook bij Dien Bien Phoe heeft Giap lang geaarzeld alvorens aan te vallen, schrijft hij zelf. Dat Khe Sanh echter een belangrijk doelwit voor het bevrijdingsfront is, staat vast. Wanneer deze basis in handen van het Front valt, dan wordt daarmee de aanvoer van troepen langs de Ho Chi Minh route voor de toekomst zeker gesteld.

Khe Sanh ligt op een klein plateau in een vlakte die is omringd door bergen. Vanaf de berghellingen vuren de belegeraars onophoudelijk op het fort en vooral op de binnenkomende vliegtuigen. Bij Dien Bien Phoe waren de Fransen destijds verrast dat de belegeraars plotseling over kanonnen bleken te beschikken. Duizenden manschappen hadden dat zware materieel over een enorme afstand door het dichte tropische oerwoud aangevoerd. Ook bij Khe Sanh blijken de omsingelaars nu over materieel te beschikken waarvan men zich afvraagt hoe ze het daar gekregen hebben: kanonnen en tanks. De Amerikanen beschikken over een betere luchtmacht dan de Fransen destijds en voeren onophoudelijk bombardementen uit boven de stellingen van de belegeraars. Maar deze graven zich in: zij ontwerpen een ingewikkeld stelsel van loopgraven, bunkers en schuilkelders. Door het spaarzaam begroeide niemandsland, dat doorsneden wordt door ravijnen en kloven, graven de belegeraars zich langzaam naar het Amerikaanse kamp toe. Krijgt Vo Nguyen Giap ook Khe Sanh op zijn naam? (wgw)

vapens zou kunnen gaan gebruiken om Khe Sanh, de bedreigde marinebasis in Zuid-Vietnam, te verdedigen. De generaal antwoordde: „Ik wil alleen maar zeggen, dat ik niet geloof dat wij kernwapens zullen moeten gebruiken”. Hij zei dus niet, dat het gebruik van kernwapens uitgesloten was.

Nu kan de beslissing over het gebruik van die kernwapens gelukkig niet door generaal Wheeler of door enige andere Amerikaanse militair genomen worden, maar alleen door de president persoonlijk. Misschien mag men zich enigszins laten geruststellen door een verklaring van de woordvoerder van het Witte Huis: „De president heeft een dergelijke beslissing (over het gebruik van kernwapens in Vietnam) niet overwogen”. Maar men zou toch graag van Washington een duidelijker afwijzing horen van het hele verschrikkelijke denkbeeld van een kernoorlog in Vietnam.

Moskou heeft reeds laten weten, dat de Sovjet-Unie Noord-Vietnam ook de beschikking zou geven over tactische kernwapens als de Noord-vietnamezen met die wapens werden bestookt. Dat zou dan de eerste beperkte kernoorlog in de geschiedenis zijn, na de twee eenzijdige Amerikaanse atoomaanvallen op Japan in 1945. Washington zou met zo'n beslissing een hoogst gevaarlijke nieuwe trede beklimmen op de trap naar de grote kernoorlog. Volgens het schema van de escalatie, ontworpen door Herman Kahn, dat wij op 30 december hebben gepubliceerd, zou Amerika ongeveer halfweg de trap naar de wereldcatastrofe zijn, als het in Khe Sanh tactische kernwapens ging gebruiken.

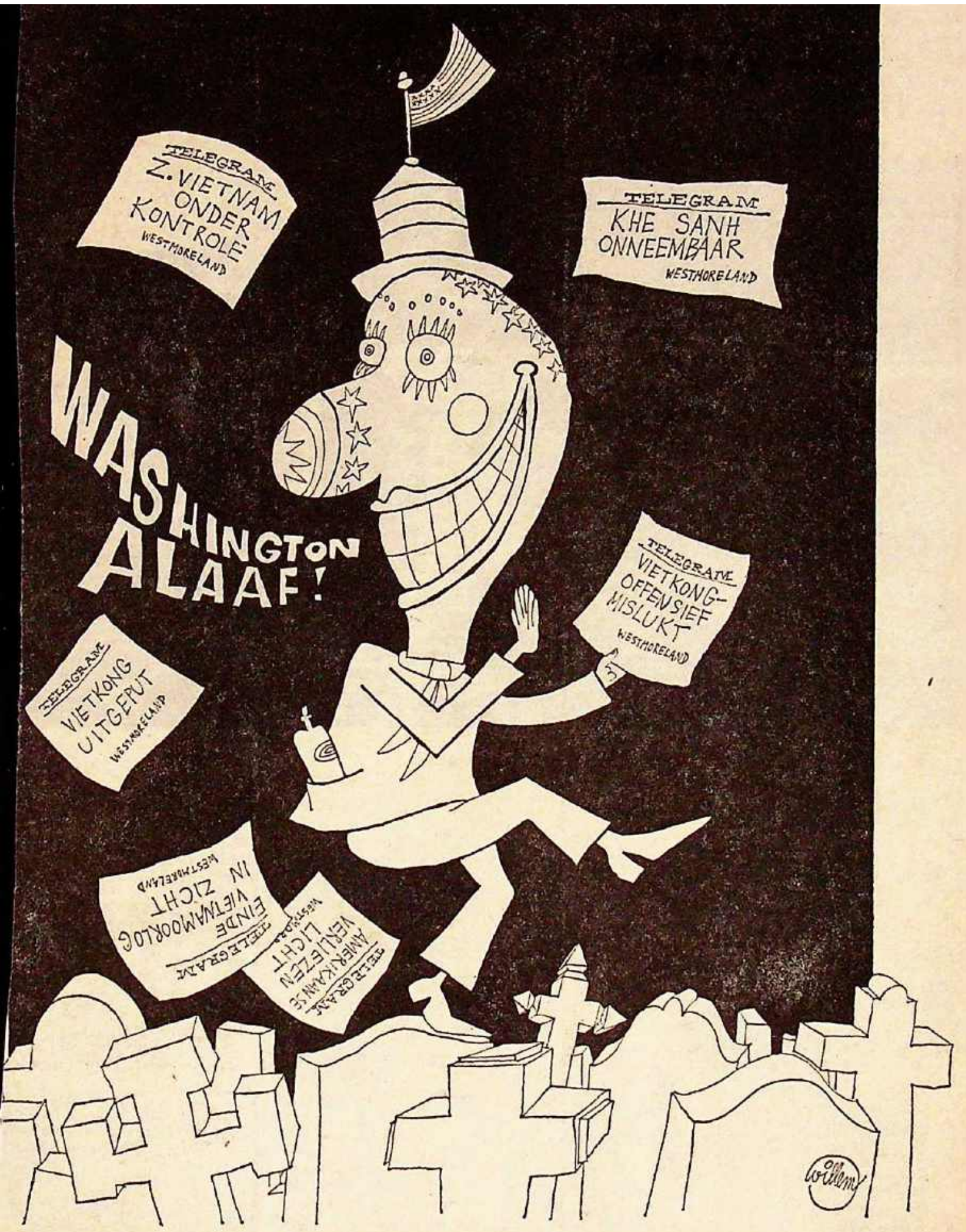
Van premier Wilson hebben wij gisteren gezegd, dat hij te optimistisch is geweest met zijn opmerking over de „nauwe kloof” die de standpunten van Washington en Hanoi zou scheiden. Maar wij zijn het hartgrondig met Wilson eens, dat het gebruik van tactische kernwapens in Vietnam „sheer lunacy”, of volslagen waanzin, zou zijn. De bondgenoten en vrienden van Amerika moeten zich aansluiten bij de Britse premier en de regering in Washington bijtijds en krachtig waarschuwen geen stap te nemen die de wereldvrede in gevaar zou brengen en die in de wereldopinie grote verontwaardiging zou wekken.

DE WERELD

17 ФЕВРАЛЯ 1970

De hoogste militaire autoriteit in Amerika (onder de president, die zelf opperbevelhebber is) heeft deze week een zeer ongelukkige opmerking gemaakt over het gebruik van kernwapens. Generaal Earle G. Wheeler, voorzitter van de verenigde chefs van staven van de Verenigde Staten, gaf antwoord op een vraag of Amerika tactische kern-

TELEGRAM
Z. VIETNAM
ONDER
KONTROLE
WESTMORELAND

TELEGRAM
KHE SANH
ONNEEMBAAR
WESTMORELAND

WASHINGTON
ALAAF!

TELEGRAM
VIETKONG
UITGERUT
WESTMORELAND

TELEGRAM
VIETKONG-
OFFENSIEF
MISLUKT
WESTMORELAND

TELEGRAM
EINDE
VIETNAM OORLOG
WESTMORELAND

TELEGRAM
AMERIKANSE
VERLIEZEN
LICHT
WESTMORELAND

van der Kolk

MISDAAD IN VIETNAM

17 FEBR 68 NL

mee) doorzeefd werd met kogels. De gebruikelijke opdracht „kwijsiraken“ betekent doodmaken. Natuurlijk is het in een oorlog als deze onmogelijk altijd krijgsgevangenen mee te slepen, maar het State Dept. kan niet stellen, dat het recht op dit punt niet zou worden geschonden.

● Donald Duncan, nu redacteur van Ramparts en eens instructeur bij de Special Forces, heeft uiteengezet hoe de Amerikanen onder het hoofd „tegenmaatregelen tegen vijandige ondervraging“ in feite martelen wordt bijgebracht. Veel gebruikte methoden, naast schoppen en slaan, zijn „opbeilen“ (de ondervraagde met de veldtelefoon elektrische schokken door zijn meest gevoelige lichaamsdelen jagen), de „watermarteling“, het slaan van bamboe-puntjes onder de nagels etc. Zo verklaarde de Martinson in Stockholm (waartegen ook mijnerzijds weer de nodige reserves): „Ik kan aan geen ondervraging, die ik in Vietnam gezien heb, denken, waarbij oorlogsmisdaden zoals omschreven in de Geneefse Conventie van 1949, niet werden bedreven. De bevelvoerende officieren wisten ervan... ze stonden erbij te kijken... ik kon alles doen wat ik wilde... Onze eenheid doodde niemand tijdens het martelen, maar als het gebeurde was, zou er niet gestraft zijn.“

Moge dit overdreven, moge dit zelfs verzonnen zijn, er wordt niet de hand gehouden aan het oorlogsrecht op dit punt.

● In Tokio is veroordeeld wegens „omissie“, het niet verhinderen van oorlogsmisdrijven indien men ervan op de hoogte was en indien men bij machte was er tegen op te treden. (In Neurenberg heeft men niet voor omissie veroordeeld, omdat men aan de misdadige bevelen al de handen vol had).

Vaststellende, dat de Amerikanen bij de strijd in Zuid-Vietnam de dienst uitmaken, zo lijkt het gerechtvaardigd het omissie-deliict ter sprake te stellen i.a.v.:

a. De krijgsgevangenenkampen, waar de Zuidvietnamezen de leiding hadden. De Amerikanen hebben lange tijd voordat zij eindelijk besloten zulke kampen over te nemen, geweten van de folteringen en moordpartijen die hier plaatsvonden.

b. Hetzelfde geldt voor de koppensnellerij, die Zuidkoreanen in sommige dorpen bedreven („wanneer we een man vinden, zal het wel een VC zijn“) en ten aanzien waarvan een bevelvoerend Amerikaans officier verklaarde: Wanneer we hen tegenhouden, gaan ze weg en we hebben ze nodig omdat ze de beste bushvechters zijn.

c. Hetzelfde geldt t.a.v. het optreden van politiechef Loan (de bekende foto in alle kranten).

Onze dubbele moraal komt zo schitterend tot uiting, waar wij nu ineens in Loan de vertegenwoordiger van het kwaad zien en waar de Australische regering plotseling zoveel ophel maakt over die ene Australische soldaat, die toegaf een vrouwelijke VC gemarteld te hebben: een uitlaatklep, die het ons mogelijk maakt de hele rest te vergeten; zoals we ons na het eenmalig bijeen brengen van 24 miljoen gulden voor de actie „Eten voor India“ stralend veroorloven ons de kampioen der naastenliefde te voelen en te vergeten, dat er intussen 10.000 mensen per dag van honger sterven.

d. Het M-16 geweer vuurt kogels af, die in hun uitwerking (zij draaien het getroffen doel binnen) in feite een ontduiking van het verbod op dumdkogels betreft: één kogel kan voldoende zijn om de borst van een man totaal open te rijten.

e. De zenuw- en traangassen zijn niet onder alle omstandigheden ongevaarlijk. De laatstgenoemde (DM, CN en CS) zijn slechtis zolang ongevaarlijk als een gezond mens ze in zeer beperkte mate binnenkrijgt (voor CS 10 tot 15 duizendsten gram per liter lucht). Wederom werd de wereld opgeschrikt toen een Australiër, nota bene met een gasmasker op, dood uit een bespoten tunnel werd gehaald. Bovendien zegt het Manual voor het Amerikaanse leger, dat DM niet gebruikt mag worden bij operaties waarbij geen doden mogen vallen.

We zitten nu eenmaal in het tijdperk van de „dirty war“, de „smerige oorlog“. Men weet van tevoren, dat een krijgsgevangenenverdrag, dat een krijgsgevangenenverdrag, dat een verdrag tot bescherming van burgers in zo'n oorlog door beide zijden overtreden worden. Dit brengt sommigen ertoe, het jus in bello als een spelletje van juristen te beschouwen; misschien niet helemaal ten onrechte. Maar indien het erom gaat het recht van Neurenberg en Tokio, waar mensen voor zulke vergrijpen zijn gehangen, op Vietnam toe te passen, dan gelieve mr Kalshoven zulke feiten ter sprake te brengen, in plaats van vele mensen argeloos in de onbesmettelijkheid van het Amerikaanse optreden te doen geloven.

Want zelfs indien men de politiek der VS zonder meer ondersteunt (het is niet mijn taak om hier over de merites van die politiek uit te weiden), zelfs indien men voetstoots overtuigd is van de noodzaak, dat de VS deze oorlog tegen „die lelijke communisten“ voortzetten, dan nog dient men bij zijn oordeel rekening te houden met bovenstaande feiten.

geen volkerenmoord

De LAATSTE STELLING (dat er inzake Vietnam niet over genocide, volkerenmoord gesproken kan worden) ben ik geneigd te onderschrijven. De Amerikanen spelen in Azië politiegagent tegen „het communisme“ op de basis van Eisenhowers domino-doctrine. Wanneer zij ervan overtuigd waren, dat er geen communistische opmars zou komen (of beter: wanneer zij er maar van te overtuigen waren, dat zij met deze politiek die communistische opmars eerder bevorderen dan stuiten) dan zou de oorlog, wat de politici betreft, ten einde kun-

nen komen. Zij moorden niet een bevolkingsgroep uit „op politieke, raciale of religieuze gronden“ (art. 6 Handvest Neurenberg).

Ik geloof niet dat men met Harry Mulisch kan stellen dat het hier in die zin een politieke moord betreft, in zoverre deze oorlog als waarschuwing voor toekomstige communistische bewegingen bedoeld is. Het gaat hier eerder om een totaal uitvlakken van de grens tussen burger en soldaat, een grens die in deze tijd helaas in het geheel niet meer lijkt te bestaan.

Dit feit wederom (en dit is een zaak die ieder voor zich moet uitmaken) vereist zeer sterke gronden om nog langer met deze oorlog voort te gaan.

DRS W. D. VERWEY

Oorlog en vrede in Vietnam

17 FEBR '68 GROENE VI

De kans op vredesonderhandelingen over Vietnam leek deze week plotseling weer wat groter. De secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Oe Thant, die zich al geruime tijd niet meer inliet met vredesmanoeuvres, waarin hij geen vertrouwen had, is de laatste dagen op diplomatiek niveau weer in actie gekomen. Premier Wilson heeft na zijn onderhoud met Johnson met heel veel nadruk verklaard dat er nog slechts „een nauwe kloof” bestaat tussen de partijen. Deze activiteiten en uitlatingen deden veronderstellen dat er inderdaad reële kansen op overleg bestonden en misschien nog steeds bestaan.

Het recente offensief van het bevrijdingsfront heeft de situatie in Vietnam in korte tijd ingrijpend gewijzigd. De Amerikanen hebben het initiatief verloren en zijn volledig in het defensief gedrongen. De mariniersbasis Khe Sanh is ingesloten door Noordvietnamese troepen en loopt het risico te vallen. Een tweede Dien Bien Phoe zou een bittere nederlaag en vernedering voor de Amerikanen betekenen. Een militaire overwinning van de Amerikanen is in Vietnam thans uitgesloten. Nu de situatie voor de Amerikanen zozeer verslechterd is, zet het proces van achteruitgang zich onstuitbaar door. De twijfel grijpt om zich heen. De Zuidvietnamezen gaan zich, onzeker over de toekomst, uit de strijd terugtrekken. De Amerikaanse „pacificatie”troepen worden van het platteland teruggetrokken: de guerrilleros hebben de bevrijde zones aanzienlijk uitgebreid. Deze tegen-

slag zouden de Amerikanen alleen te boven kunnen komen door hun troepenmacht aanzienlijk uit te breiden en de vernietigingsbombardementen te intensiveren. En dat is een hoge, vermoedelijk te hoge, prijs voor een president in een verkiezingsjaar.

Onderhandelingen dus? Laten we één ding vaststellen. Onderhandelingen zijn alleen mogelijk wanneer Amerika zijn officiële oorlogsdoel, de verjaging van de Vietcong, laat schieten. Het bevrijdingsfront blijkt duidelijk verankerd te zijn in de bevolking en vertegenwoordigt een aanzienlijk deel van de Zuidvietnamese bevolking. Amerika zal dat politieke feit moeten aanvaarden, nu het militaire bewijs ervan geleverd is. Onderhandelingen kunnen slechts gevoerd worden over het vertrek van de Amerikanen en de vorming van een coalitieregering tussen het front en andere Zuidvietnamese groeperingen (boeddhisten, katholieken e.a.).

Of er inderdaad onderhandelingen komen hangt daarom goeddeels af van de bereidheid in Washington deze waarheid onder ogen te zien. De afgelopen week heeft president Johnson opnieuw troepen gestuurd: de strijd gaat door. Het is niet uitgesloten dat het bevrijdingsfront opnieuw een offensief ontketent op vele fronten tegelijk, wanneer Amerika de strijd niet opgeeft.

Misschien bestaat er inderdaad een reële kans op onderhandelingen, maar een al te groot optimisme lijkt ons voorbarig. En dan zijn er nog Laos en Thailand waar de Amerikanen zich gemengd hebben in binnenlandse oorlogen.

17 FEBR 68 NR 6 VI

Johnson ontvangt Thant voor overleg over Vietnam

Theorie over Khe Sanh

President Johnson zal volgende week woensdag met secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties besprekingen voeren over de pogingen om onderhandelingen over vrede in Vietnam op gang te krijgen. Naar de perssecretaris van het Witte Huis, George Christian, meedeelde heeft Thant Johnson benaderd na zijn besprekingen met Noordvietnamese en andere diplomaten tijdens zijn reis naar Azië en Europa.

De laatste maal dat Johnson en Thant diepgaand over wereldvraagstukken spraken was in oktober 1966. Sedertdien zijn er aanhoudend berichten geweest over een toenemende verkoeling

tussen hen. Men schreef die toe aan Thants pleiten voor een onvoorwaardelijk staken van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam en aan andere opmerkingen over de Amerikaanse Vietnampolitiek.

Donderdagavond sprak de secretaris-generaal met de Amerikaanse V.N.-gedelegeerde Goldberg over zijn gesprekken met Noordvietnamezen. Goldberg noemde het onderhoud „een zeer nuttige” gedachtenwisseling. Volgens het Witte Huis had Thant tijdens zijn gesprek met Goldberg te kennen gegeven een ontmoeting met de president op prijs te stellen.

De secretaris-generaal had vorige week in New Delhi, waar hij de Wereldhandelsconferentie toesprak, een gesprek met een Noordvietnamese afgevaardigde en met premier Indira Gandhi van India. Daarna vloog hij naar Moskou en Londen om vervolgens onverwachts naar Parijs te vliegen voor een gesprek met de Noordvietnamese vertegenwoordiger Mai Van Bo.

In kringen van de Ver. Naties zeiden na zijn terugkeer in New York dat Thant geen verzachting in de Noordvietnamese afwijzende houding ten opzichte van Johnsons „San Antonio-formule” had kunnen vaststellen. In een rede in september in San Antonio (Texas) zei Johnson dat de Verenigde Staten bereid waren de bombardementen op Noord-Vietnam te staken mits Hanoi ermee zou instemmen op korte termijn „produktieve” onderhandelingen te beginnen en geen voordeel zou halen uit een bombardementspauze, ten volgens welke de generaal spoedig zou worden vervangen.

Johnson

President Johnson heeft vrijdag op een persconferentie gezegd, niet van mening te zijn, dat Noord-Vietnam thans meer bereid zou zijn om te onderhandelen dan het een jaar geleden was. Johnson zei niet te willen, dat het Amerikaanse volk enige illusie zou hebben over de houding van Hanoi.

In antwoord op een vraag liet hij de mogelijkheid open, dat de Ver. Staten het zenden van nieuwe troepenversterkingen naar Vietnam zullen overwegen, wanneer het huidige toegestane peil van 515.000 zal zijn bereikt.

„Wanneer wij het bepaalde aantal van 525.000 bereikt hebben, zullen wij de zaak voortdurend iedere dag en op velerlei niveau in ogenschouw nemen en wij zullen doen wat wij nodig achten om onze mannen in staat te stellen hun taak te vervullen”, aldus Johnson. In het begin van de week werd bekendgemaakt, dat mog. 10.500 man naar Vietnam zullen gaan. Hierdoor wordt het waarschijnlijk, dat het getal van 525.000 binnen enkele maanden bereikt zal zijn.

In zijn persconferentie verdedigde Johnson krachtig de Amerikaanse bevelhebber in Vietnam, generaal William C. Westmoreland, over wiens mogelijke vervanging in geruchten de laatste tijd herhaaldelijk sprake is.

President Johnson zei voorts nimmer enige aanbeveling voor het gebruik van tactische kernwapens in Vietnam ontvangen te hebben.

Op de vraag of hij de door premier Wilson van Engeland deze week in het Lagerhuis afgelegde verklaring, dat er slechts „een nauwe marge” tussen het Hanoi was, kon uitleggen ontweek standpunt van Washington en dat van

Johnson het antwoord. Hij zei slechts zijn eigen mening gegeven te hebben en aan te nemen, dat de journalisten wel over de middelen beschikten om de mening van Wilson te weten te komen.

Brezjnev

De buitenlandse politiek van de Ver. Staten is „struikoverij op wereldniveau”, zo heeft de secretaris-generaal van de communistische partij van de Sowjetunie, Brezjnev, vrijdag op een partijbijeenkomst te Leningrad gezegd. Hij voegde eraan toe dat de Sowjetunie Noord-Vietnam uitgebreide economische en militaire hulp zal blijven verlenen.

(Brezjnev stelde de Ver. Staten voorts verantwoordelijk voor het feit dat de crisis in het Midden-Oosten tot op heden nog niet is opgelost. Hij veroordeelde ook de Amerikaanse politiek in Korea en in de kwestie-Duitsland.

De Sowjetunie is vastbesloten herleving van het fascisme in West-Duitsland niet toe te laten, aldus Brezjnev, die eraan toevoegde dat zijn land voor de instelling van een doelmatig collectief veiligheidsstelsel in Europa is.)

De Russische minister van buitenlandse zaken, Gromiko die vijf dagen in Bulgarije is geweest, heeft vrijdag in Sofia vlak voor zijn vertrek naar Moskou tegen journalisten gezegd dat de V.S. nooit de deur hebben geopend voor onderhandelingen met Vietnam. De Amerikaanse houding is onoprecht, aldus Gromiko.

De Russische minister geloofde dat secretaris-generaal Thant van de V.N. ernstig streeft naar een regeling van het Vietnamese conflict. Maar de pogingen van Thant om een bijdrage hiertoe te leveren waren niet gelukt omdat de V.S. een politiek van escalatie volgen.

Zie verder pag. 4

HANOI ZEGT HET TEGENDEEL

17 FEBR. '68 T. 450 VI

Johnson: Hanoi wil niet onderhandelen

Meer troepen naar Vietnam?

WASHINGTON, 17 febr. (AFP, Reuter) — President Johnson van Amerika en premier Phan Van Dong van Noord-Vietnam hebben gisteren volstrekt tegenstrijdige verklaringen afgelegd over de bereidheid van Hanoi te onderhandelen. Johnson zei op een persconferentie in Washington, dat Noord-Vietnam naar zijn mening nooit heeft willen praten, een jaar geleden niet en ook nu niet. „Ik wil niet dat het Amerikaanse volk zich illusies maakt,” zei hij. In Hanoi zei premier Phan Van Dong: „Wij herhalen onze eis dat de Verenigde Staten de bombardementen (op Noord-Vietnam) onvoorwaardelijk staken. Doen zij dat, dan zullen wij serieus onderhandelen en serieus praten over vrede.”

De Amerikaanse president liet de mogelijkheid open, dat de sterkte van de strijdmacht in Zuid-Vietnam nog verder zal worden opgevoerd. „Wij zullen doen wat wij nodig achten om onze mannen in staat te stellen hun taak te vervullen.” Voorts verdedigde de president krachtig de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal William Westmoreland, dit om de steeds hardnekkiger wordende geruchten tegen te spreken, dat de generaal spoedig zal worden vervangen. Ook zei Johnson dat hij nooit enige aanbeveling had ontvangen om in Vietnam over te gaan tot het gebruik van taktische kernwapens.

Op de vraag of hij kon uitleggen waarom premier Wilson deze week in het Lagerhuis heeft gezegd, dat er slechts een „zeer nauwe kloof” bestaat tussen de standpunten van Washington en Hanoi, ontweek Johnson het antwoord. Hij zei dat hij alleen zijn eigen mening kon geven en dat de journalisten wel over de middelen beschikten om achter de mening van Wilson te komen.

Gisteren is ook bekend geworden, dat Johnson volgende week een ontmoeting zal hebben met Oe Thant, die in de afgelopen dagen besprekingen heeft gevoerd in New Delhi, Moskou, Londen en Parijs. De laatste maal dat Johnson en Thant elkaar ontmoetten was in oktober 1966. Sindsdien is de verhouding tussen beide mannen aan-

zienlijk bekoeld, vooral als gevolg van Thants scherpe kritiek op de Amerikaanse Vietnam-politiek.

Noord-Vietnam heeft gisteren drie Amerikaanse vliegtuigen, die destijds boven Noord-Vietnam werden neergeschoten, vrijgelaten. Dat dit zou gebeuren was reeds verleden maand aangekondigd.

Vastgeketend

In Hué hebben Zuidvietnamese mariniers in een school, die zij hadden heroverd, drie dode Noordvietnamezen gevonden, die waren vastgeketend aan een lichte mitrailleur. De mitrailleur wordt normaal door één man bediend. De mannen waren blijkbaar vastbesloten te blijven schieten tot zij alle drie waren gesneuveld.

Om de citadel van Hué wordt nog steeds zeer fel gevochten. De Amerikanen menen dat de Noordvietnamezen zullen vechten tot de laatste man. Zij vechten zeer fanatiek en geven zich niet over. Gisteren zetten de Noordvietnamezen enkele tanks in. Het waren Amerikaanse tanks, die zij in de eerste dagen van het grote offensief hebben veroverd op het Zuidvietnamese leger.

Struikroverij

MOSKOU — De buitenlandse politiek van de Verenigde Staten is „struikroverij op wereldniveau”, zo zei gisteren de leider van de Russische communistische partij, Leonid Brezjnev, op een bijeenkomst in Leningrad. Hij voegde eraan toe dat de Sovjet-Unie uitgebreide economische en militaire hulp zal blijven verlenen aan Noord-Vietnam.

Lincoln als inspiratie

Hoewel Lyndon B. Johnson ver boven de vijftig is, heeft hij deze week Abraham gezien. Hij heeft zich vergeleken met Abraham Lincoln, die voor de Amerikanen de meest vereerde president uit hun geschiedenis is; meer vereerd nog dan George Washington, de vader des vaderlands. Lincoln wordt in de Verenigde Staten algemeen beschouwd als de staatsman die de eenheid herstelde van de Unie, die in de Burgeroorlog verscheurd was. Lincoln was ook de president die een begin maakte met de emancipatie van de Amerikaanse neger. En van Lincoln is de prachtige definitie van democratie: „een regering van het volk, door het volk, voor het volk”.

Terwijl Lincoln wellicht de grootste president was die Amerika ooit gehad heeft, is het hoogst twijfelachtig of Johnson ooit door geschiedschrijvers als een groot president zal worden beschouwd. Hij heeft inderdaad Lincolns werk voor de burgerrechten van de zwarte Amerikanen voortgezet. Met zijn wetgeving tegen de rassendiscriminatie heeft hij zich verdienstelijk gemaakt, maar toch zijn juist onder Johnsons regering de spanningen tussen blank en zwart in Amerika aanzienlijk toegenomen.

Op de dag dat Lincoln honderd-negenenvijftig jaar geleden geboren werd, trok Johnson een vergelijking tussen de Burgeroorlog van ruim een eeuw geleden en de Vietnamese oorlog nu. De parallel is niet gelukkig, want het ziet er niet naar uit, dat in Vietnam de hoge idealen verwezenlijkt zullen worden die de Amerikaanse regering verkondigd heeft, toen zij de vrijheid en de veiligheid van het Vietnamese volk kwam beschermen. Ondanks de verkiezingen

17 FEBRUARI 1968 VI

van vorig jaar heeft Zuid-Vietnam geen „regering van het volk, door het volk, voor het volk” en het bewind dat na eventuele vredesbesprekingen tot stand kan komen, zal een noodzakelijk compromis zijn, dat niet aan de Amerikaanse opvattingen van democratie beantwoordt.

Sprekend over Lincolns rol in de Burgeroorlog zei Johnson: „Hij hield vol en dat zullen wij ook doen”. Maar Amerika's tegenstander in Vietnam zal niet militair verslagen kunnen worden, zoals in 1865 de zuidelijke troepen van Robert E. Lee moesten capituleren voor het leger van de Unie onder Ulysses S. Grant. Als Johnson uitroept: „We must stick it out”, dan moet dat vooral betekenen, dat hij het geduld, de wijsheid en de moed wil opbrengen om iedere redelijke kans op onderhandelingen te grijpen en een regeling te aanvaarden en tegenover het Amerikaanse volk te verdedigen die voor dat volk nooit geheel bevredigend zal kunnen zijn. Johnson kan niet bedoelen, dat hij de oorlog in Vietnam tot het bittere einde wil uitvechten, zoals de Burgeroorlog uitgevochten werd.

De zorgen van de zesendertigste president van de Verenigde Staten zijn niet geringer dan eens, die van de zestiende president. Lincolns verantwoordelijkheid beperkte zich tot zijn eigen natie, Johnsons daden raken de hele mensheid. In Johnson zien wij geen tweede Lincoln, al zijn wij nog minder geneigd in het andere uiterste te vervallen en hem een „oorlogsmisdadiger” te noemen.

Johnsons vergelijking met zijn meest roemruchte voorganger in het Witte Huis is voor ons slechts aanvaardbaar, als hij heeft willen zeggen dat hij uit Lincolns bedachtzaamheid inspiratie wil putten.

Programmaraad N.T.S. keurt uitzending

Vietnamdebat goed

17 FEBRUARI 1954

De programmaraad van de N.T.S. heeft zich gistermiddag bezig gehouden met een aantal reacties op de uitzending van 6 februari, waarin een samenvatting werd gegeven van het Vietnamdebat in de Tweede Kamer. De raad kwam daarbij tot de conclusie dat de betrokken functionarissen van N.T.S., K.R.O. en N.C.R.V. deze uitzending op de juiste wijze hebben aangevat en stelde zich unaniem achter het gevoerde beleid.

Intussen is het de N.T.S. niet mogelijk formeel te reageren op de geuite kritiek, omdat formeel geen klacht werd gedeponereerd. In kringen van de N.T.S. bestaat de mening dat Kamerleden een onverdiende blaam hebben gevormd op de programmaleiding van de N.T.S. en haar medewerkers.

Een analyse van de toedracht toont volgens deze functionarissen aan dat bij de redactie van de samenvattingen de gebruikelijke zorgvuldigheid in acht is genomen. Zij menen, dat de kritiek is opgeroepen door de volgende gang van zaken.

In de uitzending deelde de presentator mee dat er discussie was ontstaan over de vraag of minister Luns de motie-Schuijt wel of niet had uitgevoerd. De gesproken tekst vervolgt dan: „fractieleider Den Uyl van de P.v.d.A. meende van niet, fractieleider Biesheuvel van de A.R.P. meende van wel”. Daarna volgde het uitgezonden fragment waarin niet de heer Biesheuvel voorkwam. Het laatste deel van de hier aangehaalde mededeling bedoelde tot uitdrukking te brengen, dat ook de heer Biesheuvel aan het woord was geweest en wat de strekking van zijn woorden was. Men heeft er begrip voor, dat na die mededeling een verdere weergave van het optreden van de heer Biesheuvel werd verwacht.

Vragen

Het Tweede-Kamerlid H. Koekoek (Boer) heeft de minister van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk gevraagd of het haar bekend is, dat de N.T.S. bij de uitzending van de Kamerdebatten op de avond van 6 februari heeft nagelaten de toespraak van het Kamerlid Kronenburg (Boer) uit te zenden en daarmee de indruk heeft gewekt als zou de Boerenpartij zich buiten de debatten hebben gehouden.

De heer Koekoek vraagt of de minister niet van mening is, dat dit discriminatie ten aanzien van de Boerenpartij is. Zo ja, vraagt hij, wil de minister dan bevorderen dat bij belangrijke Kamerdebatten rechtstreekse volledige uitzendingen worden gegeven?

VI

Twaalfmaal zo hard

12 F. E. R. K. L. G. L. R. e. n. g.

● Zijn er in vier jaar Vietnamese oorlog ruim 17.000 Amerikanen gesneuveld, in het ene jaar 1967 verloren op de wegen der VS 53.000 Amerikanen het leven bij verkeersongelukken, dat is ruim drie-maal zo veel. Men kan het bondig samenvatten met de constatering, dat er gemiddeld per maand evenveel Amerikanen worden gedood op eigen wegen als per jaar in Vietnam. Bij het verkeer thuis gaat het dus twaalf maal zo hard.

Oorlogswinst

● Dow Chemical Co. (napalm) heeft in 1967 in elk opzicht een recordjaar beleefd — de afzet beliep 1.380 miljoen dollar, de netto winst 131 miljoen, en dat kwam neer op 4 dollar 36 per aandeel.

Groucho Marx

● Ja, die leeft nog — hij is 72 — en hij heeft laten weten dat hij in de politiek gaat. Hij gaat strijden tegen de uitbuiting van negers, Portoricanen en de arme mensen in het algemeen, en vóór het verdwijnen der Amerikanen uit Vietnam. „Mijn geweten zegt mij, aldus Groucho, „dat ik verplichtingen heb tegenover mijn land — ik ben de laatste van de angry old men.”

VIETNAMDEBAT

N.T.S.: Uitzending was correct

HILVERSUM, 17 febr. — De programmaraad van de NTS heeft zich bezig gehouden met een aantal reacties op de uitzending van 6 februari, waarin een samenvatting van het Vietnamdebat in de tweede Kamer werd gegeven. De raad kwam daarbij tot de conclusie, dat de betrokken functionarissen van NTS, KRO en NCRV deze uitzending op de juiste wijze hebben aangevat en stelde zich unaniem achter het gevoerde beleid.

Men is in NTS-kringen van mening dat Kamerleden een onverdiende blaam hebben geworpen op de NTS-programmaleiding en haar medewerkers. Een analyse van de toedracht toont volgens deze functionarissen aan dat bij de redactie van de samenvattingen de gebruikelijke zorgvuldigheid in acht is genomen en dat met name het blijkbaar door enkele Kamerleden gewraakte gedeelte een objectieve weergave bevat van de standpunten. Het niet-voorkomen van de heer Biesheuvel in de uitzending heeft deze objectiviteit volgens hen op geen enkele wijze verstoord. In de uitzending zijn, zo zeggen zij, de standpunten over de motie-Schuyt volledig tot hun recht gekomen.

hedendaagse r.k. kerk en het hedendaags vrijzinnig protestantisme?

Het is onmogelijk direct op deze vraag in te gaan, want de termen zijn onduidelijk en kunnen gemakkelijk tot verwarring aanleiding geven. Op de eerste plaats is het vrijzinnig protestantisme een zeer bepaalde historische beweging, grotendeels daterend uit de 18e en 19e eeuw en voortgekomen uit een verzet tegen de culturele en maatschappelijke geslotenheid van protestantse kerken en het daarin heersende fundamentalisme en piëtisme. Van deze historische vrijzinnigheid wil de vraag zich welbewust distantiëren door te spreken van het *hedendaags* vrijzinnig protestantisme. Niet de historische beweging, maar de hedendaagse vrijzinnigheid *als verschijnsel* worden hier ondervraagd. Voorts is het duidelijk dat onze vraag een bepaald probleem stelt betreffende de r.k. kerk in het schema of denkkader van de begrippen orthodoxie - vrijzinnigheid. Van huis uit is het denken in

conservatief. Toch is het interessant om te onderzoeken of de spanningen in de r.k. met betrekking tot theologie en geloofsbeleving niet beter begrepen kun-

door

ROBERT ADOLFS

publicist te Eindhoven

nen worden vanuit de tegenstelling: orthodoxie-vrijzinnigheid. Daartoe is allereerst noodzakelijk dat deze begrippen verhelderd worden.

Orthodoxie of rechtgelovigheid gaat uit van de veronderstelling dat het geloofsgetuigenis berust op objectieve gebeurtenissen en waarheden, die we vinden in de bijbel en/of traditie van de kerk. De waarheden moeten in geloof aanvaard worden op gezag. Dat kan zijn het gezag van de bijbel als woord van God, of een kerkelijk leergezag. Orthodoxie

waarheidskarakter wordt toegeschreven. Orthodoxie wordt een voorwaarde voor de eenheid in het kerkelijk belijden en voor de gebondenheid aan een specifieke kerkelijke gemeenschap. Orthodoxie is dan ook in feite het teken van kerk-trouw geworden.

Vrijzinnigheid komt voort uit een zeker wantrouwen tegen het in de kerk gehanteerde gezag van bijbel en leerautoriteit. Men vermoedt dat dit gezag uitgeoefend wordt om bepaalde posities in de kerk te consolideren. Orthodoxe kerkelijkheid wordt ervaren als niet meer in contact met de werkelijkheid, met de reële wereld waarin men leeft. De twijfel aan het orthodoxe gezag brengt een vrijzinnige houding tot stand, die dan geïnspireerd wordt door het mandaat van het eigen geweten. Men kan zeggen dat een gewetensintuïtie tot het inzicht komt dat de verstarung van de gangbare orthodoxie niet alleen leidt tot kerkelijke irrelevantie

al welbewust aansluiting bij actuele wijsgerige stromingen, terwijl een cultureel-maatschappelijk engagement als noodzaak wordt ervaren. Natuurlijk zijn er vele vormen van vrijzinnigheid. De geschiedenis laat zien, dat naarmate het verzet van een verstarde orthodoxie toeneemt, meer radicale vormen van vrijzinnigheid tot bloei komen.

katholieke orthodoxie

Overschouwt men de situatie binnen de r.k. kerk in de laatste eeuwen, dan blijkt dat er eigenlijk helemaal geen ruimte was voor vrijzinnigheid. Dit werd veroorzaakt door een bepaalde ontwikkeling, die leidde tot de verabsolutering van een leergezag. Immers, indien men in een kerk een leergezag heeft met een absolute waarheidsgarantie, dan is de orthodoxie verzekerd en vrijzinnigheid slechts een gevaar en een bedreiging van het geloof. We willen

1. doorbraak-theologie 2. vietnam 4. geloofscrisis 6. dialoog met marxisme 7. reacties 8. achternieuw

terzijde

VIETNAM

18 FEBRUARIE

De 2de
VI

De schokkende ontwikkelingen in de Vietnamese oorlog hebben het geloof in de zin van de Amerikaanse inmenging nog verder aangetast. Wie vond dat de Verenigde Staten zich ten onrechte met Vietnam inlieten, had zich tot einde januari nog kunnen vastklampen aan de gedachte dat de Amerikanen er tenminste in geslaagd waren om in het grootste deel van Zuid-Vietnam en in de steden een betrekkelijke vrede en veiligheid te realiseren. Die gelachte is nu ook een illusie en een mythe gebleken.

Het is duidelijker dan ooit dat het nationale Bevrijdingsfront nog vrijwel alomtegenwoordig is en zich nauwelijks uit zijn posities heeft laten verdrijven.

Maar dat onze illusies verstoord nog niet het ergste. De

verheviging van de oorlog heeft vooral de burgerbevolking in Zuid-Vietnam getroffen. Het is nauwelijks in te denken dat deze mensen die al sinds 1946 met de oorlog geconfronteerd worden, nog veel sympathie konden opbrengen voor de Amerikanen. Maar ze namen waarschijnlijk vrede met hun aanwezigheid in de hoop dat zij - nu ze er toch eenmaal waren - in ieder geval bescherming konden bieden. Ook die hoop moet hun ontvallen zijn. We kunnen ons moeilijk voorstellen wat dit voor deze mensen moet betekenen.

Door de propaganda en de eigen regering was hun jarenlang ingeprent dat de aanwezigheid van de Amerikanen noodzakelijk was om hun veiligheid te garanderen. Nu ook deze garantie is weggefallen,

moeten zij zich meer dan ooit de willoze en machteloze slachtoffers voelen van een strijd die buiten hen om gevoerd wordt.

De zelfbeschikking zoals deze in 1954 door de accoorden van Genève werd vastgesteld, is hun nooit gegund. We weten dus niet eens of zij de oorlog in hun land ooit werkelijk gewild hebben. Maar het lijkt ondenkbaar dat een bevolking die overal waar zij veiligheid zoekt, hetzij bij het Bevrijdingsfront, hetzij bij de Amerikanen, door de oorlog achtervolgd en opgejaagd wordt, op dit moment nog een ander verlangen heeft dan: Houdt er mee op. Alles liever dan dit.

Wanneer de Amerikanen de bevolking van Zuid-Vietnam de toegezegde bescherming niet meer kunnen bieden, lijkt hun rol uitgespeeld. Niettemin zullen zij wel blijven. Uit prestige-overwegingen, om de schande van een aftocht te vermijden, of vanwege de eventuele repercussies die hun terugtrekken in andere delen van de wereld met zich mee zou brengen. Want het is - na alles wat er gebeurd is - moeilijk in te zien dat zij terwille van de Zuid-Vietna-

mese bevolking zouden moeten blijven. Van de mensen heeft men langzamerhand wel het uiterste gevegd. Het is niet te verwachten dat de oorlog voor hen voorlopig meer zal opleveren dan een vergroting van hun leed en ellende. In Het Parool van 3 februari werd de vraag gesteld of 'wanneer er een bepaalde graad van ellende wordt aangericht en van onmenselijkheid wordt bedreven, dat feit op zichzelf moet dwingen tot de conclusie van de partij, die nog het meeste van zijn menselijkheid bewaard heeft, dat het beter is op te geven'. Het blad verwijst dan naar de bombardementen op Londen tijdens de tweede wereldoorlog. Had de Engelse regering om verder leed te voorkomen toen de oorlog moeten beëindigen?

Het valse van deze vergelijking is dat de Engelsen zich vrij en democratisch hadden kunnen uitspreken over hun bereidheid om offers te brengen, terwijl de Zuid-Vietnamezen dit totnooe nog nooit hebben kunnen doen. Wat de situatie in Vietnam voor ons besef zo ondragelijk maakt, is precies dat er van de mensen daar eindeloos veel offers worden ge-

vraagd, zonder dat iemand weet of zij de zaak waarvoor de Amerikanen zeggen te strijden, de pijn en moeite waard vinden. De Amerikanen hebben er zoveel voor over dat zij aan het handhaven van hun positie in Zuid-Oost-Azië het leven van hun soldaten durven wagen. Maar de Zuid-Vietnamezen ook?

Wat deze mensen in ieder geval wensten, was veiligheid en lijfsbehoud. Nu de Amerikanen hun zelfs dat niet meer kunnen geven, lijkt het ogenblik aangebroken om deze verschrikkelijke oorlog te beëindigen.

Het Westen heeft zich door verdragen en politieke afspraken een zekere bescherming tegen de oorlog weten te verschaffen. Zuid-Vietnam heeft die bescherming niet. Tenminste, niet zolang de Verenigde Staten weigeren de accoorden van Genève tot uitgangspunt te maken voor een oplossing van de Vietnamese crisis.

De tijd lijkt gekomen om de vrede en democratie in Vietnam te dienen, niet door de voortzetting van de oorlog, maar door een naleving van deze Geneefse accoorden.

BEHEERSTE VIETNAM-BETOOGING

De Westduitse studentenleider Rudi Dutschke aan het woord op de Vietnam-bijeenkomst in Berlijn. Woensdag spreekt hij in Amsterdam in Krasnapolsky.

Ook rechts ac tief in Berlijn

19 Febr 68 Tyo VI

(Van onze speciale verslaggever)

WEST-BERLIJN, 19 febr. — In West-Berlijn leken de jaren twintig te zijn teruggekeerd. Rode vlaggen, portretten van Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht en Lenin beheersten het straatbeeld toen gisteren een stoet van ruim tienduizend studenten door het centrum van de voormalige Rijkshoofdstad trok om te protesteren tegen de oorlog in Vietnam. In ritmische spreekkoren gaven de demonstranten, waaronder zich honderden buitenlandse jongeren bevonden, uiting aan hun bewondering voor Ho Tsji Minh en „Che” Guevara en hun verachting voor Johnson, „die moordenaar”. Het oudere gedeelte van de Westberlijnse bevolking keek sceptisch toe hoe de lange rijen, handenklappend, zingend en roepend door de straten trokken.

De betoging, georganiseerd door de Duitse Studenten Bond, verliep rustig. Door opvallend weinig politie begeleid,

liep de lange stoet van de Kurfürstendamm naar de Berlijnse Opera, waar de „revolutionairen” door hun leiders werden toegesproken. Ook toen een groep van enkele honderden rechtse tegendemonstranten Vietcongvlaggen begon te verbranden en een handgemeen trachtte uit te lokken, wisten Rudi Dutschke en de zijnen hun aanhangers onder controle te houden. Hun oproep zich niet te laten provoceren werd vrijwel algemeen opgevolgd en slechts hier en daar vonden kleine schermutselingen tussen voor- en tegenstanders van het Amerikaanse optreden in Vietnam plaats. De politie, die rond het centrum van de stad ruim drieduizend man had samengetrokken, trad snel en doeltreffend op en wist ernstige ongeregelheden te voorkomen.

Als het aan het Westberlijnse stadsbestuur had gelegen was de demonstratie niet zo ordelijk verlopen. Tot driemaal toe verbood burgemeester Schütz de betoging en dreigde met massaal politie-optreden als hieraan geen gevolg werd gegeven. Het administratieve gerechtshof van Berlijn gaf

de studenten echter toestemming hun betoging te houden, al werd hun wel verboden zich in de buurt van Amerikaanse gebouwen op te houden. Ook werden twintig studenten vrijgelaten die waren gearresteerd toen zij strooi biljetten uitdeelden. Onder hen bevond zich de 20-jarige zoon van de Westduitse vice-kanselier Brandt.

Het nietigverklaren van het demonstratieverbod, zaterdagavond, werd met stormachtig gejuich begroet door de honderden, die in het gebouw van de technische universiteit van West-Berlijn in geladen stemming luisterden naar de heftige redevoeringen van mannen als Peter Weisz en Rudi Dutschke die naast de eis tot beëindiging van de oorlog in Vietnam, ook protesteerden tegen „het reactionaire Springer concern”, het „wanbestuur” van de Westberlijnse vroede vaders, tegen de NAVO, Griekenland en al die andere zaken, waar jongeren tegen kunnen zijn. Ook een groep Nederlandse jongeren, voornamelijk leden van de Socialistische Jeugd en Politica, namen aan deze Vietnamconferentie en daardoor volgende betoging deel.

Met mortieren en raketten

NIEUW OFFENSIEF VAN DE VIETCONG

14 Febr. 68 Tyd VI

Tegenaanval in citadel Hué

SAIGON, 19 febr. (AFP, Reuter, UPI) — De Vietcong heeft in het weekeinde een nieuw offensief ingezet, waarbij vooral gebruik werd gemaakt van mortieren en raketten. Veel militaire betekenis hadden de aanvallen niet; volgens de Amerikanen waren zij vooral bedoeld om iedereen eraan te herinneren „waartoe de Vietcong in staat is". Slechts op één plaats werden infanteristen in de strijd geworpen: in de provinciale hoofdstad Phan Thiet, die voor een groot deel werd bezet. Vijfhonderd gevangenen werden uit de gevangenis gehaald en vrijgelaten.

In Saigon kwam voor de tweede maal in 24 uur het hoofdbureau van de Zuidvietnamese veiligheids politie onder mortiervuur te liggen. De Vietcong is zeer gebeten op de commandant van de politie, generaal Nguyen Ngoc Loan, die een paar weken geleden in het openbaar een Vietcong-officier door het hoofd schoot. Zeven politiemannen kwamen bij de twee aanvallen om het leven.

Gisteren werd ook het grote vliegveld Tan Son Nhoet bij Saigon onder vuur genomen. Volgens het Noordvietnamese persbureau werden de verkeers-toren beschadigd en ongeveer honderd tegenstanders buiten gevecht gesteld. De Amerikanen hebben meegedeeld, dat twee Amerikanen werden gedood. Zij behoorden bij een groep van honderd militairen, die naar huis zouden terugkeren omdat hun dienst in Vietnam voorbij was. De mannen wachtten in het stationsgebouw op hun vliegtuig, toen de mortiergranaten van de Vietcong insloegen. Velen van hen werden gewond.

In de voormalige keizerlijke stad Hué gaan de gevechten onverminderd voort. Volgens Reuter maken de Amerikaanse en Zuidvietnamese mariniers, die de citadel op de Noordvietnamezen moeten heroveren, vrijwel geen vorderingen. Er is veel laaghangende bewolking, waardoor helikopters niet kunnen vliegen.

De Noordvietnamezen, die zich in de citadel hebben ingegraven, houden nu al twintig dagen stand. Hun aantal wordt geschat op drie- tot vijfhonderd; zij moeten het opnemen tegen ruim drieduizend Amerikanen en Zuidvietnamezen. De verdedigers krijgen regelmatig munitie en versterking van buiten. Sterke Noordvietnamese eenheden, die op zes kilometer van Hué liggen, hebben de Amerikanen en Zuidvietnamezen tot nu toe belet de citadel volledig te omsingelen.

De Amerikanen verwachten dat het nog wel een week zal duren voordat de citadel valt. Zaterdag ondernamen de Noordvietnamezen zelfs een tegenaanval, waarbij twaalf Amerikanen werden gedood. De Amerikaanse bevelhebbers hebben toestemming gevraagd voor nieuwe bombardementen op de oude, klassieke gebouwen van de keizerstad.

De vredeskansen worden inmiddels vrijwel nihil geacht. President Johnson zei zondag aan boord van het vliegdekking „Constellation" waarop hi

hem hebben de Vietcong en Noord-Vietnam 25.000 man extra ingezet sinds Amerika in december het plafond van zijn troepenmacht stelde op 525.000 man.

Het Noordvietnamese dagblad „Nhan Dan", officieel orgaan van de communistische partij, schreef gisteren dat de zogenaamde „formule van San Antonio" voor de Noordvietnamese regering onaanvaardbaar is. Het Vietnamese volk verwerpt resoluut deze formule, aldus het blad, zoals het alle andere verraderlijke manoeuvres van de Amerikaanse agressors, die „wederkerigheid beogen, verwerpt. De Amerikanen moeten hun agressie staken en onvoorwaardelijk en definitief alle oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam stopzetten.

NEW YORK, — Secretaris-generaal Oe Thant van de VN heeft zaterdag gezegd dat hij er meer dan ooit van overtuigd is dat Noord-Vietnam binnen twee à drie weken na het stopzetten van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam naar vredesbesprekingen zal gaan.

Oe Thant verklaarde dit nadat hem de vraag was gesteld, of hij nog steeds meent dat onderhandelingen over Vietnam mogelijk zijn, hoewel president Johnson vrijdag heeft gezegd dat Hanoi niet bereid is tot besprekingen.

19 FEBR '62 NRL VI

Vietcong gaat opnieuw over tot reeks aanvallen

Johnson: Hanoi niet tot onderhandelen bereid

De Vietcong heeft in het weekeinde een nieuwe reeks aanvallen ingezet op enige tientallen steden en op militaire bases in Zuid-Vietnam. Hoewel de actie hoofdzakelijk wordt gekenmerkt door beschietingen met mortieren en raketten, ondernamen Vietcongeenheden ook infanterie-aanvallen, waarbij o.a. een deel van de provinciale hoofdplaats Phan Thiet werd bezet. In deze hoofdplaats van de provincie Binh Thuan werden ruim 500 gevangenen uit de gevangenis bevrijd.

De Vietcong heeft in de nacht van zondag op maandag elf raketten afgeschoten op het vliegveld Tan Son Nhut ten noorden van Saigon. Een raket trof het stationsgebouw voor de burgerluchtvaart, waar een Amerikaans soldaat werd gedood en 21 anderen werden gewond. In Saigon waren het hoofdbureau van politie en een elektriciteitscentrale in de wijk Cholon het doel van de artillerie van de Vietcong. Het vliegveld van Soc Trang, 155 km ten zuidwesten van Saigon, werd door artillerie beschoten. Daarbij werden tien Amerikaanse militairen gewond.

Het Noordvietnamese persbureau meldde dat o.a. het hoofdkwartier van de 25ste Amerikaanse infanteriedivisie in de provincie Gia Dinh zwaar getroffen was, evenals talrijke posten in de omgeving van Saigon.

Bai werd zelf door zeventig raketten getroffen. Reeds negentien dagen houden nu al Noordvietnamese eenheden stand in een deel van Hué, waar zij zich hebben ingegraven.

Op tien km ten oosten van Saigon nam de Vietcong twee vrachtschepen onder vuur, waarmee munitie werd aangevoerd. Op verscheidene plaatsen aan boord van de vaartuigen ontstond brand, maar de munitie zou niet zijn ontploft. Negentien opvarenden van één der boten werden gewond.

„Represaille”

Amerikaanse bevelhebbers, aan wie om commentaar werd gevraagd op de jongste acties van de Vietcong, hebben als hun mening te kennen gegeven, dat „dit tweede offensief een represaille van de tegenstanders schijnt te zijn, omdat het Vietnamese volk zich niet aan zijn kant heeft geschaard tijdens het recente 'tet'-offensief”. Zij vertelden dat de Vietcong zondag in Saigon ruim 250 man heeft verloren zonder enig militair succes te hebben geboekt.

De Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, was van oordeel dat de Zuidvietnamezen nu meer vertrouwen hebben in de strijdkrachten van het bewind in Saigon. In een vraaggesprek voor de televisie zei hij, dat de strijdkrachten van Amerika en Zuid-Vietnam sterker zijn geworden door het terugslaan van het Vietcong-offensief van drie weken geleden. Hij bestreed dat de veiligheid op het platteland zou zijn verminderd. Wel dacht hij dat het uitvoeren van het pacificatieprogramma zal worden vertraagd. Dit programma beoogt steun te winnen voor de machthebbers in Saigon.

Volgens Amerikaanse gegevens zijn zondag bij de beschieting van de luchthaven Tan Son Nhoet, waar ook het hoofdkwartier van generaal Westmoreland is gevestigd, twee Amerikanen gedood en zestig gewond. Meer dan honderd mortiergranaten kwamen op het terrein terecht, waarbij o.a. een houten kapel geheel werd vernield. Hoewel het burgerluchtvaartverkeer op de luchthaven stil ligt, gaat het militaire luchttransport normaal door.

Zie verder pag. 4

Rustige Vietnambetoging in West-Berlijn

Zoon van Brandt gearresteerd

Van onze correspondent

BONN, 19 feb. — De gisteren in West-Berlijn gehouden betoging voor Vietnam is, anders dan was gevreesd, rustig verlopen. Het verbod van de betoging door het Westberlijns gemeentebestuur omdat het vreesde dat de betoging zou eindigen in een botsing met de politie, omdat was aangekondigd dat één van de doelen van de betogers de woonwijk van de Amerikanen zou zijn, was zaterdagavond door de rechter opgeheven. De betogers werd echter de beperking opgelegd dat zij de Amerikaanse woonwijk moesten mijden.

Aan de betoging namen naar schatting ongeveer 10.000 personen deel. Er werden veel Vietcongvlagen getoond en grote portretten van Ho Tsjj Minh, Che Guevara, Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht en Lenin, alsmede spandoeken. Herhaaldelijk werd door de betogers Ho Ho Tsjj Minh geroepen.

De betoging was de afsluiting van een congres over Vietnam, dat georganiseerd was door de socialistische Duitse studentenbond (S.D.S.) in de aula van de technische hogeschool. Er waren ook deelnemers uit de Bondsrepubliek en uit het buitenland. Deze deelnemers behoefden voor hun rit door de D.D.R. naar en van West-Berlijn geen autowegtol te betalen.

Door het congres waar onder meer als sprekers optraden de student Rudi Dutschke, de voornaamste man van de S.D.S., de Belgische socialist Ernest Mandl, de Britse journalist Erich Fried en de Duitse schrijver Peter Weiss, werd een actieprogramma besloten dat onder meer materiële ondersteuning van de Vietcong, acties tegen Amerikaanse steunpunten, ondermijning van de N.A.V.O., organisatie van stakingen in wapeningsbedrijven en acties van de bevolking tegen zulke bedrijven inhoudt.

Na de betoging ontstonden er kleine botsingen met tegenbetogers die in

spreekkoren riepen Vrijheid voor de Oost Duitsers, Liever dood dan rood, Duitse weg uit West-Berlijn, Weg met de muur.

Een van de zonen van de Westduitse minister van buitenlandse zaken Brandt, de 19-jarige Peter, werd vrijdagavond tijdelijk opgepakt daar hij pamfletten verspreidde waarin werd opgeroepen voor de toen nog verboden betoging.

Vrijdag a.s. zal in West-Berlijn een betoging worden gehouden door de politieke partijen, de vakbonden en andere organisaties, onder het motto „Tegen terreur op straat en anarchie, voor vrijheid in wettelijke orde“.

Te Soesterberg

Zaterdagmiddag heeft de actiegroep Vietnam uit Amsterdam met ongeveer honderd man voor de Amerikaanse vliegbasis te Soesterberg een protestdemonstratie gehouden tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam.

De demonstratie verliep rustig. Een van de demonstranten die met de Noordvietnamese vlag trachtte de poort van de basis te bereiken, werd verwijderd naar de overkant van de weg.

Beperking uitstel van dienstplicht in V.S.

De Amerikaanse regering heeft het merendeel van de categorieën studenten die uitstel van dienst hadden opgeheven. Alleen studenten in de medicijnen en toekomstige tandartsen kunnen nog uitstel krijgen op grond van een besluit dat zaterdag is genomen door de nationale veiligheidsraad van de Ver. Staten. Ook de lijst van „volstrekt noodzakelijke werkzaamheden“, op grond waarvan de betrokkenen uitstel van dienstplicht konden krijgen, is voor onbepaalde tijd ongeldig verklaard.

Vele hoge Amerikaanse militairen menen dat de nationale veiligheid in gevaar zal komen als men nog meer militairen naar Vietnam zou willen sturen dan de 4000 parachutisten en 6400 mariniers, die onttrokken zijn aan de „strategische reserve“ in de V.S. zelf.

Van de vier divisies, waaruit deze reserve bestaat, zou slechts één in noodgevallen snel kunnen ingrijpen, namelijk de 82ste luchtdivisie, die echter tot twee brigades teruggebracht is omdat er een naar Vietnam gestuurd is.

Als de toestand nog moeilijker zou worden, zou president Johnson een gedeeltelijke mobilisatie van de nationale gederde moeten afkondigen of de dienstdoende moeten verlengen. De hoge militairen hebben erop gewezen, dat voor handhaving van de veiligheidsgrens in de V.S. in principe zes divisies nodig zijn. (A.F.P.)

Vietnam VI

(Vervolg van pag. 1)

President Johnson, die de nacht van zaterdag op zondag doorgebracht heeft aan boord van het vliegdekschip Constellation, heeft op een informele persconferentie op dit schip verklaard bereid te zijn nieuwe versterkingen naar Vietnam te sturen als generaal Westmoreland, de opperbevelhebber van de Amerikaanse troepen in Vietnam, hem hierom zou vragen.

De Amerikaanse president, die zaterdag onverwacht de bases Fort Bragg in Noord-Carolina en El Toro in Californië bezocht om afscheid te nemen van naar Vietnam vertrekkende militairen, legde er op zijn persconferentie de nadruk op dat de 10.500 man, waarom Westmoreland zes dagen geleden dringend had verzocht, begrepen zijn in de totale sterkte van 525.000 man Amerikaanse troepen die er over twee à drie maanden in Vietnam zullen zijn.

President Johnson vloog zaterdagavond laat naar de Constellation, die voor de kust van Californië kreukt.

Men leidt uit Johnsons woorden af dat er op diplomatiek terrein een volledige impasse is, dat hij de deur voor onderhandelingen openlaat, maar al zijn aandacht nu zal concentreren op de militaire kant van het conflict. Immers, hij gelooft niet „dat Hanoi nu meer bereid is te onderhandelen dan een, twee of drie jaar geleden“. „Ik geloof veeleer dat de Noordvietnamezen in al die tijd geen moment tot onderhandelingen bereid zijn geweest“, zo zei de president.

Hanoi gebruikt soms andere woorden en verandert „zouden kunnen beginnen“ in „zullen beginnen“, zei Johnson doelend op het jongste Noordvietnamese aanbod inzake vredesbesprekingen — maar de reactie op de Amerikaanse vredespeilingen „blijft steeds gelijk“. Het recente „tet“-offensief vormde wel een heel duidelijk antwoord dat „welke beginnening ook“ zou kunnen begrijpen.

hun bombardementen op Noord-Vietnam en stellen zij cynisch dat het hier om een maatregel gaat die op een sporige vrede gericht is.

Waarnemer besluit zijn artikel met de verklaring dat de Vietnamese strijdkrachten en het Zuidvietnamese volk vastbesloten zijn de agressor volledig te vernietigen.

De „formule van San Antonio“, genoemd naar een rede die president Johnson vorig jaar september in San Antonio hield, houdt in dat Amerika zich bereid verklaart de bombardementen op Noord-Vietnam te staken zodra het de zekerheid heeft dat deze stap tot directe en vruchtbare besprekingen leidt en Noord-Vietnam geen militair voordeel uit deze stopzetting trekt.

In Saigon is zondag officieel de „Volksbeweging voor de bescherming van Zuid-Vietnam“ gesticht. De leiders, die verschillende politieke opvattingen vertegenwoordigen, willen tot een nationaal front komen op zo breed mogelijke basis om de politieke strijd van de Zuidvietnamese regering tegen het Zuidvietnamese bevrijdingsfront te steunen.

De voorzitters van de nieuwe beweging zijn de advocaat Tran Van Tuyen die vice-premier van de laatste burgerlijke regering voor de machtsovername door de militairen is geweest, ex-generaal Tran Van Don en Tran Quoc Buu, de secretaris-generaal van het Vietnamese vakverbond.

Het Zuidvietnamese ministerie van openbare werken heeft bekendgemaakt dat tijdens het „tet“-offensief van de Vietcong 21.000 huizen en gebouwen totaal verwoest zijn, waarvan 15.000 alleen al in Saigon. Voorts zijn 11.000 huizen voor vijftig procent verwoest en 6.000 in iets mindere mate.

Met de wederopbouw is al een begin gemaakt. Binnen een jaar hoopt het ministerie het meeste voltooid te hebben. De Zuidvietnamese regering heeft het buitenland, met name de Verenigde Staten, om hulp gevraagd voor de heropbouw van wijken in verschillende steden.

Kernwapens

Wat de geruchten over het gebruik van tactische kernwapens in Vietnam betreft, verzekerde Johnson dat bij zijn weten niemand uit de regering of de legerleiding de laatste jaren ook maar een ogenblik een desbetreffende aanbeveling had overwogen of geformuleerd. Hij hoopte dat hiermee deze kwestie van de baan zou zijn en herhaalde wat zijn woordvoerder enkele dagen geleden al zei, nl. dat „elke discussie over de aanwending van kernwapens volkomen in strijd is met het nationale belang“.

„Alleen de president heeft de bevoegdheid een besluit betreffende inschakeling van kernwapens te nemen. Dat is het ernstigste en verschrikkelijkste besluit waar een president ooit toe gebracht kan worden“, voegde hij eraan toe.

Ten slotte prees Johnson uitbundig de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Westmoreland, over wiens vervanging hardnekkige geruchten gaan. „Als ik een man moest kiezen onder wie ik in Vietnam wilde vechten, dan koos ik hem. Ik ken geen militair voor wie ik ooit zoveel achting of bewondering heb gehad“, verklaarde de president. Hij was geenszins van plan Westmoreland te vervangen.

Het was „in het belang van Amerika van de hele vrije wereld“, dat die man met al zijn kennis en ervaring daar in deze kritieke periode bleef. De generaal scheen het slachtoffer van een campagne, met name van de buitenlandse pers, om hem in diskrediet te brengen, maar die campagne zou niet slagen. „Is mijn antwoord duidelijk ook voor de buitenlandse pers?“ vroeg Johnson.

Nhan Dan

In Nhan Dan, het orgaan van de Noordvietnamese arbeiderspartij, heeft „Waarnemer“, een pseudoniem dat doorgaans gebruikt wordt door een hoge Noordvietnamese functionaris, zondag president Johnsons „formule van San Antonio“ als basis voor vreedesbesprekingen verworpen.

Het Vietnamese volk verwerpt resoluut de „formule van San Antonio“ aldus Waarnemer, zoals het alle andere verraderlijke manoeuvres van de Amerikaanse agressors die „wederkerigheid“ beoogt, heeft verworpen. De Amerikanen moeten een einde maken aan hun agressie en definitief en onvoorwaardelijk alle oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam stopzetten. Dit, aldus Waarnemer, is het rechtvaardige standpunt van het Vietnamese volk, uiteengezet in de verklaringen van 28 januari 1967, 29 december 1967 en 8 februari 1968.

In Amerikaanse regeringskringen, zo gaat Waarnemer verder, kent men dit standpunt heel goed en toch blijft men maar op arrogante wijze eisen dat het Vietnamese volk de Amerikaanse voorwaarden aanvaardt en „van de daken verkondigen“, dat Noord-Vietnam geen vrede wil. De Amerikaanse autoriteiten tonen zich koppig en oorlogszuchtig.

Hun misdadig plan betekent een ernstige uitdaging aan de wereld. Hoewel de publieke opinie stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam eist om zo voorwaarden te scheppen voor een vreedzame oplossing van het conflict, verhevigen de Amerikaner

Drie Amerikaanse vliegers die vrijdags door Noord-Vietnam zijn vrijgelaten, zijn zondagochtend op de vliegbasis Andrews bij Washington aangekomen. Ze zeiden goed behandeld te zijn maar wilden zich verder niet uitlaten over hun gevangenschap (hun toestellen werden vorig najaar neergehaald). Ze werden onmiddellijk voor onderzoek naar een hospitaal gebracht. (Reuter, A.F.P.)

Ook de voorwaardten die hij thans stelt voor zijn terugkeer zijn moeilijk te rijmen met de pose van „bevrijder“ die hij in december eindelijk aannam. Wat hij van de kolonels verlangte „een nieuwe grondwet“, vaststelling van een datum voor een plebisicet, de belofte van vrije verkiezingen, persvrijheid voor discussie van de nieuwe grondwet“, dat alles is meer dan datgene waar zij zich overvonden dat hij het „over het algemene voorwaarden opnoemde, zegt hij in de Herald Tribune waarin hij van hebben voldaan. In het interview met en datum voor het plebisicet — voor zover betreft ontwerpprojecten al lang toe hebben verplicht en niet meer dan datgene waar zij zich van de nieuwe grondwet“, dat alles is

Voorwaarden

Als machtfactor heeft hij alzoeken, die vooralsnog de toon aangeven. Daar waren alle politieke belangen, in den zin van koningshoofden, het roerend over de Federatie alle redten hebben eens. In den zin van koningshoofden, het roerend over de Federatie alle redten hebben eens. In den zin van koningshoofden, het roerend over de Federatie alle redten hebben eens.

De verklaring die hij zelf heeft gegeven over het regime dat hij nog steeds de ander hun veroordeling uitspreken Vlachoe, Karamanlis, de een na de andere over het regime dat hij nog steeds de ander hun veroordeling uitspreken

In de artikelen die ik hier onlangs aan een herwaardering van de Griekse kolonels wijdde, werd met geen woord van de koning gerept. Maar hij kwam dan ook tijdens de gesprekken die ik in Athene had, nauwelijks ter sprake. Typisch in dit opzicht was wat een Griekse kennis zei toen ik afscheid van hem nam: „Gut, nou hebben we het over vrijwel alles gehad behalve over de koning“. Maar ja, voegde hij daar aan toe, „zo gaat het ons Grieken tegenwoordig altijd als wij over de politiek praten.“ Kortom, de koning is niet interessant meer. Dat betekent niet dat hij nooit zou kunnen terugkeren. Het is zeer wel mogelijk, ik zou zelfs zeggen waar- schijnlijk, dat het daar eerlang toe zal komen. Maar wanneer hij zijn troon weer inneemt zal hij er nog slechts als een decoratieve figuur op zitten.

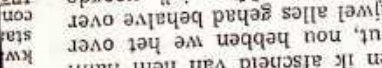
Hij kan zich echter troosten met de gedachte dat hij zijn val niet aan een wrede noodlot, maar alleen aan zijn eigen onbekwaamheid heeft te danken. Dat klinkt misschien onbarmhartig. Hoeveel heeft men in de wereld niet kunnen lezen over zijn „tragedie“, zijn „euclid“ en zijn „sochtelijke adviezen“?

DE voorgeselde toeristenbelasting heeft veel stof doen opwaaien. Ieder Congreslid kritiseert zo'n honderd tot honderd en vijftig betweringen per dag, de meeste natuurlijk zeer afwijzend. Het is trouwens merkwaardig dat de oorzaak van dit alles, de oorlog in Vietnam, in de Verenigde Staten althans minder penen in de harts. Dat klinkt misschien onbarmhartig. Hoeveel heeft men in de wereld niet kunnen lezen over zijn „tragedie“, zijn „euclid“ en zijn „sochtelijke adviezen“?

De Toestand

VANDAAG is de almachtige titan- ciele commissie van het Amerikaanse Huis van afgevaardigden (Ways and means committee) begonnen met „hearings“ over de door president Johnson voorgeselde toeristenbelasting. De komende twee weken zullen men minder dan zeventig mensen worden geroepen, voor het merendeel vertegenwoordigers van belangrijke bedrijven en taken van industrie. Dit betekent dat de ook door Johnson geraadigde belastingverhoging van tien procent verwoenen is in de bureaula van de Wilbur Mills, de voorzitter van de financiële commissie, die in speciale zaken de belangrijkste tegen- spelers (en tegenstanders) van John- prince is. Mills is in

Belasting en stembus

Belasting en stembus

Koning staat vrijwel alleen

Konstant als machts

In de artikelen die ik hier onlangs aan een herwaardering van de Griekse kolonels wijdde, werd met geen woord van de koning gerept. Maar hij kwam dan ook tijdens de gesprekken die ik in Athene had, nauwelijks ter sprake. Typisch in dit opzicht was wat een Griekse kennis zei toen ik afscheid van hem nam: „Gut, nou hebben we het over vrijwel alles gehad behalve over de koning“. Maar ja, voegde hij daar aan toe, „zo gaat het ons Grieken tegenwoordig altijd als wij over de politiek praten.“ Kortom, de koning is niet interessant meer. Dat betekent niet dat hij nooit zou kunnen terugkeren. Het is zeer wel mogelijk, ik zou zelfs zeggen waar- schijnlijk, dat het daar eerlang toe zal komen. Maar wanneer hij zijn troon weer inneemt zal hij er nog slechts als een decoratieve figuur op zitten.

Konstant als machts

Konstant als machts

Konstant als machts

Konstant als machts

Konstant als machts

Gevechten in Saigon

In Saigon kwam zondagavond voor de tweede maal in nog geen etmaal het hoofdkwartier van de Zuidvietnamese politie onder mortiervuur. De Vietcong is bijzonder gebeten op het hoofd van deze politie, generaal Nguyen Ngoc Loan, die in het begin van deze maand zonder vorm van proces op straat een man doodschoot, van wie werd gezegd dat het een Vietcongofficier was. Bij een beschieting van het zwaar versterkte hoofdkwartier van de generaal op zondagochtend werden zeven politiemannen gedood. Ook elders in de Zuidvietnamese hoofdstad sloegen mortiergranaten en raketten in.

In de voormalige keizerlijke stad Hué werd intussen nog steeds fel gevochten. Volgens een correspondent van het Britse persbureau Reuter maken Amerikaanse en Zuidvietnamese mariniers hun poging om de citadel te heroveren vrijwel geen vorderingen. Door een laaghangende bewolking kon de plaats

niet met helischroefvliegtuigen worden bevoorrad.

Een konvooi dat van de basis Phoe Bai over de zwaar gehavende weg probeerde Hué te bereiken, moest wegens zwaar vuur van de tegenstander onverrichter zake terugkeren. De basis Phoe

Twee analyses in V.S. van stand van zaken in Vietnam

20 FEBR. '67 NRC

Tegengesteld aan elkaar

Van onze correspondent

WASHINGTON, febr. — Twee weken na de aanval op 38 Vietnamese steden hebben de Amerikanen de afgelopen week, in wat een stilte leek tussen twee stormvlagen, getracht zeer voorlopige en totaal aan elkaar tegengestelde balansen te maken. Zeer voorlopig, omdat de gegevens over wat buiten de steden gebeurde nog niet binnen zijn. Zeer optimistisch of zeer pessimistisch naar gelang men naar de afgering of naar haar critici kijkt.

—Voor de laatste, waartoe bijna de hele nationale pers en een groot aantal Senatoren behoren, is de toestand duidelijk. Tekenend voor de onzinnigheid van Johnsons politiek achten zij de uitspraak — die sterk aan Orwells roman 1984 herinnert — van een kolonel in een stadje ten zuiden van Saigon: „Wij moesten de stad vernietigen om haar te redden.”

Dat de stadsbevolking de Vietcong-infiltranten niet heeft verraden in het Vietnamese leger voor de helft het verlot was, achten critici het best, zelfs dat de pacificatie is mislukt en dat, zoals Robert Kennedy het formuleerde, „Wij vechten voor een regime zonder aanhangers.” Na twaalf jaar „harten winnen”, aldus die rede-nering, staat Amerika in Vietnam alleen en moeten de mariniers de monumenten van Hué vernietigen.

Schipbreuk

De Senaat in Saigon, aldus Kennedy, wijst mobilisatie van 18-jarigen af en een afgevaardigde roept daar waarom zouden we Vietnamese jongens laten sterven voor „Amerikanen”. Johnsons koers die niet op een politiek compromis maar op een militaire overwinning was gericht leidt tot schipbreuk, want een militaire overwinning blijkt onmogelijk en de Vietcong bereikte al de door haar in dit offensief beoogde psychologische

legte. Westmorelands strategie blijkt mislukt nu hij troepen uit het zuiden moest trekken wegens de vijandelijke afleidingsmanoeuvres, eerst naar de grenzen en nu in Khe Sanh, dat een tweede Dien Bien Phoe kan worden.

Politieke commentatoren als Fritchey en Childs eisen dat de president de Amerikaanse bevelhebber in

gericht is op een militaire en psychologische overwinning.

Evenals sommige Russische waarnemers meent Pike dat Giap de „theorie van de lange oorlog” wegens interne politieke druk moest prijsgeven en nu alles op alles zet om na een overwinningsproclamatie — die toch in ieder geval wordt afgeroepen — onderhandelingen te kunnen beginnen.

Blijkens de verklaringen van krijgsgevangenen verwachtte 90 procent der aanvallers dat de stadsbevolking zou helpen, dat het Vietnamese leger weg zou lopen en dat een bevrijdingsbestuur, analoog aan de Parijse communes, zou worden ingesteld. De V.S. zouden dan een coalitieregering onder het Nationale bevrijdingsfront aanvaarden.

Die hoop blijkt ook uit meegebrachte functionarissen voor het burgerlijk bestuur, compleet met op band opgenomen proclamaties aan de bevolking, die door veroverde radiostations zouden worden uitgezonden. Verder was opdracht gegeven overal burgercoalities op te richten. Maar toen de Vietcong bij Saigons pagode een straatvergadering wilde organiseren, kwam niemand zijn huis uit.

Gesterkt door deze analyse en in de wetenschap dat hij bij zijn critici toch geen geloof vindt, vergeleek Johnson zich dan ook kortgeleden op Lincolns geboortedag met deze nationale held, die tijdens de burgeroorlog voortdurend gebukt ging onder zware kritiek die vooral in New York tot gewelddadig verzet leidde. „Bedroefd maar vastbesloten, overtuigd van zijn zaak, bleef hij volhouden”, aldus Johnson over Lincoln en zichzelf. Als om die vastbeslotenheid te bewijzen kondigde hij de volgende dag aan dat Westmoreland bij wijze van „verzekering” per vliegtuig 10.500 man extra zou krijgen, zodat het voor augustus voorziene aantal van 525.000 Amerikanen in Vietnam eerder bereikt kan worden.

Economist

Voorlopig staan de tussentijdse balansen naast elkaar. Onverenigbaar, vooral omdat de opvattingen over de betekenis van de oorlog, waaruit zij voortkomen, lijnrecht aan elkaar tegengesteld zijn. Het kan daarbij voor Johnson een troost zijn dat zelfs de Britse Economist de afgelopen week ervoor waarschuwde een oordeel te vellen wanneer pas tweederde van de strijd achter de rug is.

Het blad vergeleek het Vietcong-offensief met de stoot door de Ardennen van Guderian in de winter van 1944 en vroeg of iemand had geantwoord indien de Duitsers toen over een beslissende overwinning hadden gesproken die onderhandelingen op hun voorwaarden noodzakelijk maakte.

Toch is zoets het doel van de Vietcong, aldus de Economist. Doch ook dichter bij huis kreeg Johnson belangrijke steun. Nixon, die waarschijnlijk in november zijn Republikeinse tegenstander zal zijn nu Rockefeller omdat hij voor de vuilnismannen van New York „capituleerde” zijn kansen verspeelde, die hij overigens zelf niet wenste, noemde Vietnam: „De kurk op de Chinese fles”. Hij duidde daarmee aan dat hij het wat betreft Vietnam althans in principe met Johnson eens is.

Tegelijk bleek uit de belangrijke opiniepeiling van Harris dat na de Vietcong-aanval 74 procent der ondervraagden de regeringspolitiek in Vietnam goedkeurde tegen 61 procent in december.

and, vervangt evenals Lincoln mid-
den in de burgeroorlog generaal
McClellan door Grant verving. Hoe
lurft Johnson het een overwinning
noemen dat er geen opstand voor de
Vietcong ontstond onder een bevol-
king die wij al sinds jaren tot onze
beschermelingen hadden verklaard,
zo vraagt Kennedy verontwaardigd.

Uit de hele operatie blijkt, aldus
vele critici, dat het doel zoals McNamara
het eens omschreef: „Het aan-
tonen dat communistische nationale
bevrijdingsoorlogen tegen vreedzame
mensen niet kunnen slagen”, onbereik-
baar is en dat Amerika bij het spelen
van wereld-politie-agent de grens
van zijn macht heeft bereikt.

Nederlaag

Tegenover deze analyses, waaruit
soms ook wel wat paniek spreekt,
stelt de regering een heel andere. Al-
leen om de critici niet tot razernij te
brengen heeft Johnson zijn uitspraak
over een „overwinning” niet meer
herhaald. In feite echter meent hij
dat, zo niet van een geallieerde over-
winning dan toch van een Viet-
cong-nederlaag gesproken kan wor-
den.

Men dient de resultaten te meten
aan de vijandelijke doelen, die
vooral militair waren, aldus het Wit-
te Huis. Dan blijkt dat het om een
„go for bust”, een wanhoopsoffensief
ging dat bezetting der steden, ontred-
ding van de regering Thieu-Ky, de-
moralisering van het Zuidvietnamese
leger en uitlokking van een algemene
opstand tot doel had.

Maar de vijand stootte op dezelfde
apathie waarop ook het Amerikaanse
pacificatie-programma spaak liep en
ofschoon de vijand 30.000 man offer-
de bereikte hij geen van zijn militair-
doelen. De coalitie Thieu-Ky ex-
plodeerde niet, de bevolking hielp de
Vietcong nauwelijks, het Zuidvietna-
mese leger, eenmaal bekomen van de
verrassing, vocht beter dan verwacht
was en deserterde niet. Noch de
dreiging bij Khe Sanh noch het ste-
denoffensief dwong Westmoreland tot
wijziging van troependispositie die
een der twee fronten belangrijk ver-
zwakte. Hij vroeg allang om meer
troepen en die krijgt hij nu.

De Amerikaanse politiek was ove-
rigens, zoals herhaaldelijk is ver-
klaard, niet gericht op het behalen
van een militaire overwinning doch
op een politiek compromis onder de
Vietnamezen zelf. De enige voor-
waarde was dat het volk geen regime
wordt opgedrongen dat het niet vrije-
lijk verkiest. In deze zin is Vietnam
de dam waarachter een enigszins vrij
en onafhankelijk Azië kan groeien.
Zelfs critici als ex-ambassadeur
Reischauer en een liberaal als Rovers
menen dat, al zijn de omstandighe-
den anders, degenen die de V.N.-actie
in Korea hebben gesteund, die van
de V.S. in Vietnam toch moeilijk
kunnen veroordelen.

Douglas Pike

De optimistische regeringsanalyse
wordt nu enigszins gedekt door een
kundig Vietnam-expert, Douglas Pi-
ke, die vorig jaar een gezaghebbend
boek over de Vietcong publiceerde.
Na het bestuderen van buitgemaakte
documenten en ondervraging van
krijgsgevangenen meent hij dat het
voorjaarsoffensief door Giap
persoonlijk wordt geleid en dat het

De enige nog in leven zijnde mens
met een nieuw hart, de Zuidafrikaan
Phillip Blaberg, maakt het nog steeds
goed. De chirurg die de transplantatie
heeft verricht, prof. Barnard, vertoelt
op het ogenblik in de Ver. Staten; hij
heeft gezegd, dat hij tussen 15 maart
en 15 april een derde harttransplantatie
hoop te verrichten.

Blaberg

De arts en twee andere overleden
hebben meegedeeld, dat de
operatie, die twee uur en een kwartier
had geduurd, in technisch opzicht
geslaagd was. Het hart was afkomstig
van een 20-jarige vrouw, die vrijdag
met zwaar hersenletsel in het zieken-
huis was opgenomen; een chirurgische
ingreep om haar te redden had zij niet
overleefd. De man had z'n ernstige
hartwaa, aldus de artsen, dat hij zon-
der transplantatie zeker geen kans had
gehad te blijven leven.

En groep van 45 artsen en 10
verpleegsters en technici hebben
zaterdag een harttransplantatie
verricht in het King Edward Me-
morial Hospital te Bombay.
De patiënt, een 35-jarige man, is
drie uur na de operatie overleden
doordat er een complicatie aan de
longen was opgetreden.

Harttransplantatie in
Bombay; patiënt na
drie uur overleden

u zich thuis voelt
NMB
of briefkaart is voldoende.
NMB zendt u het PS Pakket
klein genoeg om die service
enough om die Service groot
nboven nog de Persoonlijke
ed u alles wat een moderne
voor u. Vraag ons gratis
Natuurlijk regelt de NMB als
wilt een maandsalaris extra
dan van 3 1/2% rentevergoe-
een salarisrekening bij onze

de heer A. Koopmans
beheerder bijkantoor Sneek

Service

op uw
ning en
t een
ris extra als
et en voor u

Noordvietnamese troepen trekken zich uit Hué terug

20 FEBRUARIË NRC VI

Hoofdmacht nog steeds in citadel

In gezaghebbende Zuidvietnamese politiekringen in Da Nang is maandag gezegd dat de Noordvietnamese troepen begonnen zijn zich terug te trekken uit Hué waar zij zich sedert het begin van het „tet“-offensief met succes hebben verdedigd tegen de Zuidvietnamezen en Amerikanen. Een eerste groep, waarschijnlijk bestaande uit hoge kaderleden, zou de citadel hebben verlaten en in de richting van het dorp Gia Hoi zijn getrokken. Men verwacht dat de nog overgebleven 400 Noordvietnamese militairen en ongeveer 300 man ongeregelde eenheden snel zullen volgen. Commando-eenheden zouden echter achterblijven om het de Zuidvietnamese en Amerikaanse troepen moeilijk te maken.

De hoofdmacht zit nog steeds in de citadel van de oude noordelijke stad en een aanval van Amerikaanse mariniers bij de zuidelijke muur werd gisteren afgeslagen. Zuidvietnamese mariniers beheersen het grootste deel van de westelijke muur van de citadel.

Volgens inlichtingen van de Zuidvietnamese strijdkrachten in Hué zou de Noordvietnamese bevelhebber daar zijn gesneuveld. Een verzoek van zijn plaatsvervanger om zijn troepen terug te mogen trekken zou, volgens deze gegevens, zijn geweigerd.

Het dorp Gia Hoi, waarop de Noordvietnamezen zich zouden terugtrekken werd tegelijkertijd met Hué bezet toen op 30 januari het „tet“-offensief begon. De Noordvietnamezen zouden de bevolking (ongeveer 30.000 mensen) hebben ngeschakeld bij het bouwen van ondergrondse bunkers. Zij zouden de bewoners hebben gezegd dat alle Amerikaanse troepen Zuid-Vietnam hebben verlaten. In militaire kringen verwachten een gevecht van huis tot huis om Gia Hoi.

Bij een aanval op de provinciale hoofdstad Phan Thiet verloor de Vietcong zondag en gisteren meer dan 100 man aan doden. De stad wordt weer beheerst door de Zuidvietnamese troepen. Slechts in het ziekenhuis houdt zich nog een eenheid van de Vietcong staande.

Het vliegveld Than Son Nhoet bij Saigon was gisteren weer een van de doelen van de Vietcong. Een raket trof het vliegverkeersgebouw waardoor een Amerikaan werd gedood en 35 werden gewond.

Bij de bedreigde Amerikaanse basis Khe Sanh in het noordwesten van het land bombardeerden B-52 bommenwerpers gisteren Noordvietnamese versterkingen.

in Le Havre en de Solesjnogorsk in Marseille, om enkele honderden tonnen voedsel, kleding, medicamenten, chirurgische instrumenten en ander materiaal met bestemming Noord-Vietnam op te halen. De goederen zijn bijeengebracht uit de opbrengst van een inzamelingsactie, getiteld „een schip voor Vietnam“.

De Krilow werd in Le Havre door 2.000 mensen begroet met kreten als „de overwinning aan de Vietcong“ en „Johnson moordenaar“. Samen met de bemanning zongen de betogers — onder wie de leider van de Franse communistische partij, Waldeck-Rodhet, en een afgevaardigde van de Verenigde socialistische partij — de Internationale.

De Franse regering heeft een bedrag van bijna 75.000 gulden ter beschikking van het Rode Kruis gesteld, hoofdzakelijk voor de aankoop van medicamenten die gelijkelijk tussen Noord- en Zuid-Vietnam zullen worden verdeeld.

Het kinderfonds van de Verenigde Naties, Unicef, heeft in Parijs bekendgemaakt dat het dinsdag per vliegtuig tien ton geneesmiddelen en medische uitrusting naar Zuid-Vietnam zal sturen „om te helpen voorzien in de onmiddellijke behoeften van Vietnamese moeders en kinderen“. Er zullen nog meer zendingen volgen. Unicef wil ook Noord-Vietnam helpen, maar heeft nog geen verzoek uit dat land ontvangen, zo verklaarde een woordvoerder. (Reuter, A.F.P.)

woord-Vietnam maakte gisteren bekend dat de Vietcong van 30 januari tot 8 februari in Centraal-Vietnam 30.000 tegenstanders buiten gevecht had gesteld. Meer dan 50.000 Zuidvietnamese regeringssoldaten deserterden volgens deze bekendmaking in die tijd om zich aan de zijde van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront te scharen.

Waarschuwing

Het hoofd van de Zuidvietnamese politie, generaal Nguyen Ngoc Loan, heeft maandag de bewoners van Saigons Chinese wijk Cholon gewaarschuwd, dat ze hun aarzelende houding moeten laten varen, „want de aarzelingen van vandaag zouden morgen met bloed kunnen worden betaald”. Chinezen die de Vietcong hebben geholpen moeten direct door hun familieleden bij de politie worden aangegeven, wil de hele familie niet als medeplichtig worden beschouwd.

De generaal spoorde de Chinese gemeenschap voorts aan de hulpacties ten behoeve van de getroffen bevolking krachtig te steunen, zonder onderscheid te maken naar nationaliteit.

Tijdens het recente „tet“-offensief heeft de Vietcong enkele delen van Cholon enige tijd in handen gehad. Drie groepen Chinezen zouden toen aan de kant van de guerrillastrijders hebben gevochten. Men heeft meisjes in nationalistische uniformen zien rondlopen. Terreweg het grootste deel van de Chinese bevolkingsgroep bleef echter passief.

Hulp

In Frankrijk zijn twee Russische vrachtschepen aangekomen, de Krilow en de

De sectie bijzondere verkeerstaken dateert van 1 januari 1962, toen de noodzakelijkheid van een reorganisatie van het verkeersstelsel omstotelijk was komen vast te staan. Een tentoonstelling in het nieuwe gebouwcomplex maakte duidelijk hoe gedifferentieerd die taken wel zijn en hoeveel technische uitrusting ervoor nodig is. Mobilifoon, radar, fotocontrole-apparatuur en een technisch voortreffelijk apparaat.

Tijdens het recente „tet“-offensief heeft de Vietcong enkele delen van Cholon enige tijd in handen gehad. Drie groepen Chinezen zouden toen aan de kant van de guerrillastrijders hebben gevochten. Men heeft meisjes in nationalistische uniformen zien rondlopen. Terreweg het grootste deel van de Chinese bevolkingsgroep bleef echter passief.

De sectie bijzondere verkeerstaken dateert van 1 januari 1962, toen de noodzakelijkheid van een reorganisatie van het verkeersstelsel omstotelijk was komen vast te staan. Een tentoonstelling in het nieuwe gebouwcomplex maakte duidelijk hoe gedifferentieerd die taken wel zijn en hoeveel technische uitrusting ervoor nodig is. Mobilifoon, radar, fotocontrole-apparatuur en een technisch voortreffelijk apparaat.

Tijdens het recente „tet“-offensief heeft de Vietcong enkele delen van Cholon enige tijd in handen gehad. Drie groepen Chinezen zouden toen aan de kant van de guerrillastrijders hebben gevochten. Men heeft meisjes in nationalistische uniformen zien rondlopen. Terreweg het grootste deel van de Chinese bevolkingsgroep bleef echter passief.

Schip tegen spoorbrug

Zaterdagmorgen is op de kade bij het zeekadetkorp te Maassluis een ongeval geschied, dat het leven heeft gekost aan de achttienjarige zeekadet Theo Jordaan.

Tijdens het aan boord hijzen van een lasaggregaat op het zeekadetterschip Abraham van der Hulst met behulp van de scheepsiaadboom, storte de iaadboom neer op twee op de wal staand zeekadetten. Theo Jordaan werd zwaar gewond en overleed 's middags in het Holyzekenhuis te Vlaardingen.

Volgens de politie heeft een onderzoek uitgewezen dat de hijstrommel aan boord van het schip niet voldoende geborgd was.

Het zeekadetkorp te Maassluis is een van de tien korpsen van de vereniging Zeekadetkorp Nederland, die beoogt bij de Nederlandse jeugd belangstelling voor het zeevaren te waken.

Zeekadet omgekomen bij ongeluk Maassluis

De sectie desgewenst alle landelijke taken van de rijkspolitie coördineren in een z.g. plotkamer. In volstrekte rust, geïsoleerd van geluid en andere storende invloeden, kan een rijkspolitieagent hier gebuurtzinnen op het Nederlandse wegens op een verlicht paneel volgen, beslissingen nemen en telefonisch commando's geven.

Driebergen is het hoofdkwartier voor 240 man personeel, van wie er 180 tot de executieve groep behoren. Van de resterende zestig man bestaat het grootste gedeelte uit burgerpersoneel.

De sectie bijzondere verkeerstaken dateert van 1 januari 1962, toen de noodzakelijkheid van een reorganisatie van het verkeersstelsel omstotelijk was komen vast te staan. Een tentoonstelling in het nieuwe gebouwcomplex maakte duidelijk hoe gedifferentieerd die taken wel zijn en hoeveel technische uitrusting ervoor nodig is. Mobilifoon, radar, fotocontrole-apparatuur en een technisch voortreffelijk apparaat.

Tijdens het recente „tet“-offensief heeft de Vietcong enkele delen van Cholon enige tijd in handen gehad. Drie groepen Chinezen zouden toen aan de kant van de guerrillastrijders hebben gevochten. Men heeft meisjes in nationalistische uniformen zien rondlopen. Terreweg het grootste deel van de Chinese bevolkingsgroep bleef echter passief.

De sectie bijzondere verkeerstaken dateert van 1 januari 1962, toen de noodzakelijkheid van een reorganisatie van het verkeersstelsel omstotelijk was komen vast te staan. Een tentoonstelling in het nieuwe gebouwcomplex maakte duidelijk hoe gedifferentieerd die taken wel zijn en hoeveel technische uitrusting ervoor nodig is. Mobilifoon, radar, fotocontrole-apparatuur en een technisch voortreffelijk apparaat.

Tijdens het recente „tet“-offensief heeft de Vietcong enkele delen van Cholon enige tijd in handen gehad. Drie groepen Chinezen zouden toen aan de kant van de guerrillastrijders hebben gevochten. Men heeft meisjes in nationalistische uniformen zien rondlopen. Terreweg het grootste deel van de Chinese bevolkingsgroep bleef echter passief.

Noord-Vietnam ontruimt Hué

SAIGON, 20 febr. (AFP, Reuter) — Volgens gezaghebbende kringen in Danang zijn de Noordvietnamese roepen begonnen zich terug te trekken uit Hué, waar zij zich sinds het begin van het Tet-offensief met succes hebben verdedigd tegen de Zuidvietnamezen en Amerikanen. Een eerste groep „waarschijnlijk hoge kaderleden”, zou vanochtend uit de citadel zijn geglipt in de richting van het dorp Gia Hoi. Men verwacht dat de anderen (400 Noordvietnamese militairen en 300 man ongeregelde troepen) snel zullen volgen. Waarschijnlijk zullen commando-eenheden achterblijven om het de Zuidvietnamese en Amerikaanse troepen moeilijk te maken.

De hoofdmacht zit momenteel echter nog steeds in de citadel van de oude keizerstad. Een aanval van Amerikaanse mariniers bij de zuidelijke muur werd gisteren afgeslagen. Zuidvietnamese mariniers beheersen het grootste deel van de westelijke muur van de citadel. Volgens inlichtingen van de Zuidvietnamese strijdkrachten zou de Noordvietnamese bevelhebber in Hué zijn gesneuveld. Een verzoek van zijn plaatsvervanger om zijn troepen terug te mogen trekken zou volgens deze gegevens, zijn geweigerd.

Het dorp Gia Hoi waarop de Noordvietnamezen zich zouden terugtrekken werd tegelijkertijd met Hué bezet toen op 30 januari het Tet-offensief begon. De Noordvietnamezen zouden de bevolking (ongeveer 30.000 mensen) hebben ingeschakeld bij het bouwen van ondergrondse bunkers. Zij zouden de bewoners hebben gezegd dat alle Amerikaanse troepen Zuid-Vietnam hebben verlaten. In militaire kringen verwacht men een gevecht van huis tot huis om Gia Hoi.

Bij een aanval op de provinciale hoofdstad Phan Thiet verloor de Vietcong zondag en vandaag meer dan honderd man aan doden. De stad is weer onder controle van de Zuidvietnamese troepen. Alleen in het zieke huis houdt zich nog een eenheid van de Vietcong staande.

Ziekenhuis

Het vliegveld Than Son Nhoet bij Saigon was gisteren weer een van de doelen van de Vietcong. Een raket trof het vliegverkeersgebouw, waardoor één Amerikaan werd gedood en 35 gewond.

Bij de bedreigde Amerikaanse basis Khe Sanh in het noordwesten van het land bombardeerden B-52 bommenwerpers weer Noordvietnamese stellingen.

„Wij moeten onverflauwd overal en regelmatig toeslaan, de vliegvelden en opslagplaatsen fel bestoken, zoveel mogelijk oorlogsmateriaal vernietigen en de wegen afsnijden om het vervoer en de bevoorrading van de vijand op een kritiek punt te brengen”. Dit schreef gisteren een vertegenwoordiger van de Vietcong in een door kranten in Hanoi gepubliceerd artikel. De Vietcong neemt volgens het artikel strategisch een zeer stevige positie in. De Amerikanen zijn volledig in het defen-

NEW YORK — Volgens een door het Gallup-instituut verricht onderzoek is de populariteit van president Johnson na het uitbreken van het Vietcong-offensief tegen de Zuidvietnamese steden aanzienlijk gedaald. Begin deze maand keurde slechts 41 procent van de ondervraagde personen het regeringsbeleid inzake Vietnam goed, terwijl dit percentage enkele weken tevoren nog 48 bedroeg. Deze daling in populariteit is volgens dr. Gallup „de scherpste die ooit in een periode van drie tot vier weken is geregistreerd”. Zij maakt een einde aan een stijgende beweging, die drie maanden heeft geduurd. De „haviken” zouden op het ogenblik geneigd zijn bepaalde oplossingen te accepteren die door de „duiven” zijn voorgesteld, zoals voorlegging van het conflict aan de Verenigde Naties.

Vietnam als toetssteen van het Amerikaanse vermogen

21 FEBRUARIË 1968 NR 6 VI

Geen andere keus dan volhouden?

Van onze correspondent

WASHINGTON, febr. — Achter het debat hier over de vraag of het Vietcong-offensief de nederlaag van de Amerikaanse politiek heeft getoond of dat het, zoals de regering wil, slechts een soort stuip trekking is, staan natuurlijk de verschillende uitgangspunten. Volgens de critici van de Amerikaanse politiek is in Vietnam een verouderde leer der collectieve defensie toegepast die, zo meent althans Steel*, „nooit meer was dan een beleefd woord voor een garantie van de V.S. om hun cliënten te beschermen.”

Ook velen in regeringskring geven toe dat, indien president Kennedy niet het besluit had genomen militair te interveniëren, men achteraf gezien deze landoorlog in Azië beter had kunnen vermijden. Maar, zo menen zij, nu Vietnam eenmaal toetssteen is geworden voor het Amerikaanse vermogen om Azië tegen agressie te beschermen, zou een voor de V.S. duidelijk onbevredigend einde zulke politieke gevolgen hebben — in de V.S. zelf zowel als in de rest van de wereld — dat er niets anders opzit dan volhouden.

Natuurlijk wordt in dit debat vaak met retorische argumenten geschermd. De critici verwijten Johnson dat hij onvoldoende vredesvoorstellen heeft gedaan, de oorlog „veramerikaniseerde” en het voor doet komen of zijn tegenstanders in de V.S. een aftocht zonder meer voorstellen, terwijl de verantwoordelijksten onder hen slechts een deëscalatie en een defensieve tactiek aanraden waardoor de vrede zou worden bespoedigd.

Hiertegenover stelt de regering dat Johnson zich toch wel plooibaar toonde. Een jaar geleden vroeg hij nog het staken der Noordelijke vijandelijkheden in ruil voor het stopzetten van de bombardementen. Nu vraagt hij alleen dat de vijand die stopzetting niet gebruikt voor beschieting der mariniers in het noorden of voor meer dan normale

is ondermijnd dat, ook omdat hervatting der gevechten na een bestand voor de V.S. praktisch niet, maar voor Hanoi altijd mogelijk is, alleen vertrek zonder voorwaarden en de Vietcongvlag boven Saigon als alternatief overblijft.

Dit is voor enkelen hier, ook in het State Department, die over de toekomst nadenken, het belangrijkste punt in het debat. Wie in dit land niet blind of doof is en bovendien wel eens een boekwinkel bezoekt weet dat bij velen een soort neo-isolationisme populair is.

Onuitvoerbaar

Er wordt bijna geen boek over buitenlandse politiek uitgegeven waarin de hoofdlijnen van Washingtons koers niet, net als door Fulbright, als verouderd worden verworpen. Het „Accidental Empire”, zoals Steel het noemt, werd eens door de vroegere onderminister van buitenlandse zaken Ball omschreven als „iets nieuws in de geschiedenis, een rol van wereld-verantwoordelijkheid zonder territoriale of benepen nationale doelen”.

Maar net als na 1920 komen de V.S. tot de conclusie dat de idealistische uitgangspunten en het steeds weer verbeelde doel, de wereld en nu Azië safe voor de democratie te maken, evenals de „One world” van Willkie, in de praktijk onuitvoerbaar blijken.

Dat, zoals Steel het uitdrukt, „imperia misschien wel per ongeluk worden aangeschaft doch dat zij slechts bij elkaar kunnen worden gehouden door geld, macht en bloed”.

Te lang, aldus deze redenering, zag men alles slechts in het licht van een koude oorlog tegen een monolithisch gewaand communistisch blok. In deze zin is de Amerikaanse demonstratie in Vietnam tegen nationale bevrijdingsoorlogen zelfvernietigend, omdat daar het absurde hoogtepunt is bereikt en dus het eindpunt der Amerikaanse buitenlandse politiek van de laatste vijftig jaar. Niemand gelooft dat de V.S. later zich nog eens een nieuw Vietnam zullen aanhalen. De roep „Nooit meer Vietnam” is algemeen.

De vraag is daarom niet meer of, maar in welke vorm een neo-isolationistische neiging tot toekomstige regeringen door zal dringen. Niemand hier gelooft dat het volledige isolationisme van voor 1917 nog mogelijk is. Doch mocht Vietnam, nu het tot symbool escaleerde, tot een duidelijke

Amerikaanse nederlaag in Azië leiden, dan is een scherpe Amerikaanse reactie niet denkbeeldig. De redenering, dat de duur van de oorlog tegen „die jongens in pyamabroeken” en het verzet in de hele wereld — behalve dan van Australië, Nieuw Zeeland en alle Aziaten die agressie door guerrilla-oorlog vrezen — toch al een Amerikaanse nederlaag betekent, wordt hier afgewezen. In Azië, zo meent men, tellen de morele aspecten minder en weegt het politieke resultaat, de waardemeter voor Washingtons beloften, het zwaarst.

In de V.S. zou Amerikaans verlies in Vietnam winst betekenen voor hen die geen buitenlandse verbintenissen meer willen aangaan en geen wereldverantwoordelijkheid in Azië volledige machtsmiddelen (nucleaire wapens) kunnen worden gehonoreerd. Daar de grenzen der Amerikaanse verantwoordelijkheid in Azië, Zuid-Amerika, maar ook in Europa dan zouden vervagen, neemt de kans op vergissingen van Moskou, Peking of anderen toe naar mate meer machtsvacuum ontstaat.

De strategie van Dulles, massieve nucleaire afstraffing, zou dan globale geldigheid krijgen en ten slotte als enige uitweg worden toegepast bij iedere crisis. Een veel gevaarlijker wereld dus, volgens hen hier die de gevolgen menen te overzien van de raad der „duiven” betreffende Vietnam.

Beperkte rol

Maar er is ook een neo-isolationisme denkbaar waarin, nu de grenzen der Amerikaanse macht zijn gebleken en de olifant heeft begrepen dat hij zich tegen de muggen niet kan weren, de wereld-politie-agenten zijn rol beperkt tot het ingrijpen bij ernstige incidenten en niet bij ieder gebroken ruit of straatfrikje zijn pistool trekt.

De wijze waarop de V.S. kunnen beginnen aan onderhandelingen, de vraag of hun onderhandelingspositie een echt compromis mogelijk maakt of alleen een smadelijke aftocht, zal medebepalend zijn voor de Amerikaanse rol in de komende jaren. Van daar dat ook velen hier die niet al „haviken” bekend staan, weinig velen voor onderhandelingen waarvoor het door Hanoi gewenste resultaat van te voren vaststaat.

* Pax Americana, Ronald Steel Viking Press.

Te laat voor propagandistisch voordeel maakte het Witte Huis bovendien bekend dat al sinds augustus vredespeilingen in Hanoi werden verricht, dat bij wijze van proef in januari tijdens de intensieve peilingen de aanvallen op Hanoi en Hai-phong zijn stopgezet en dat tegelijk een diplomaat, men meent het Canadese lid der controlecommissie, in Hanoi voor Washington onderhandelde. Het offensief tijdens het „let“-bestand was het antwoord. Vandaar de mening van Bush, dat Wilson, Thant en Fanfani zich voor een communistisch „vredesoffensief“ hebben laten spannen dat in werkelijkheid een doorzichtige politieke manoeuvre tegen Washington was.

„Sleutel“

Het „amerikaniseren“ van de oorlog kan alleen die critici verbazen die slechts één der regeringsverklaringen lezen, dat nl. alleen ten behoeve van de Zuidvietnamezen wordt gevochten. Minder laakbaar lijkt de americanisatie van het conflict indien men een andere kant der regeringslogica aanvaardt. McNamara zei al in zijn „posture statement“ voor 1967 dat het „om de sleutel tot de Chinese versie van nationale bevrijdingsoorlogen“. Ook zei hij, dat het beter was nu in Vietnam te vechten dan later dichterbij huis. Het gaat volgens de regering dus toch ook om de Amerikaanse veiligheid.

Ten slotte meent de regering dat haar critici toch wel degelijk een Amerikaanse aftocht zonder meer aanraden al zeggen zij het niet zo. Geen dergenen die tegen de Vietnam-politiek ageren maakt duidelijk wat er zou gebeuren indien Washington zou besluiten tot deëscalatie, een defensieve politiek of de door generaal Gavin bedachte enclave-strategie, waarbij Amerikanen zich op hun bases terugtrekken.

Het is volgens velen in regeringskring duidelijk dat indien deze raadgevingen der „duiven“ worden gevolgd, de Amerikaanse onderhandelingspositie al van begin af aan zo

BRUSSEL, 20 febr. — De debatten, die de in de Ministerraad van de Europese gemeenschapslanden verenigde ministers van landbouw gevoerd hebben, betroffen voornamelijk het melk-

Plannen voor van boter Landbouwberaad te Brussel Van onze correspondent

Koning Hoesein van Jordanië schijnt de steun van zijn parlement te hebben verworven voor zijn politiek Arabische commando's te belleten van Jordanië gebied at Israël aan te vallen. Dit blijkt, aldus waarnemers, uit de mededeling van de premier dat het Huis van afgevaardigden zich eenstemmig achter de leiding van het land heeft geschaard op een besloten bijeen-

Jordanië steunt koning Hoesein

Op grond van het akkoord van Si-monstown, dat in 1955 werd gesloten en later werd uitgebreid, mag Engeland ten behoeve van zijn vloot en luchtmacht gebruik maken van havens, vlootbases en vliegvelden in Zuid-Afrika. (Reuter)

In een aanval op het Britse verbod Zuid-Afrika beschuldigde Botha Engeland ervan dat het de overeenkomsten om Zuid-Afrika bij het afschaffen van agressie te helpen niet nakomt.

Zuid-Afrika heeft dinsdag bij monde van minister van defensie Botha een waarschuwing tot Engeland gericht, waarin wordt gesteld dat Engeland niet langer kan rekenen op het gebruik van Zuid-Afrikaanse luchtmacht- en marinebases, wanneer het Zuid-Afrika niet schikt.

Z.-Afrika waarschuwt Engeland

Weer onthoudingen

Sir Bernard wees hierbij op de crisis van de herfst van 1962 toen de directeur van de Britse radio-lescoop Todrell Bank, sir Bernard Lovell, heeft, naar The Times meldt, vandaag in een lezing te Manchester wezen op het gevaar dat in de ruimte de aarde brokstukken van gelandde ruimtevoertuigen voor mensheid kan opleveren.

De directeur van de Britse radio-lescoop Todrell Bank, sir Bernard Lovell, heeft, naar The Times meldt, vandaag in een lezing te Manchester wezen op het gevaar dat in de ruimte de aarde brokstukken van gelandde ruimtevoertuigen voor mensheid kan opleveren.

Sir Bernard Lovell wijst op gevaar van brokstukken in ruimte

Fouten bij identificatie

Plannen voor van boter Landbouwberaad te Brussel Van onze correspondent

De lekkerste Joempia's bakt u nu zelf

Van Igloi. Uit de diepvries. Van Igloi. Haal ze morgen in huis. Altijd succes! Bak ze zelf. 69 cent per stuk

